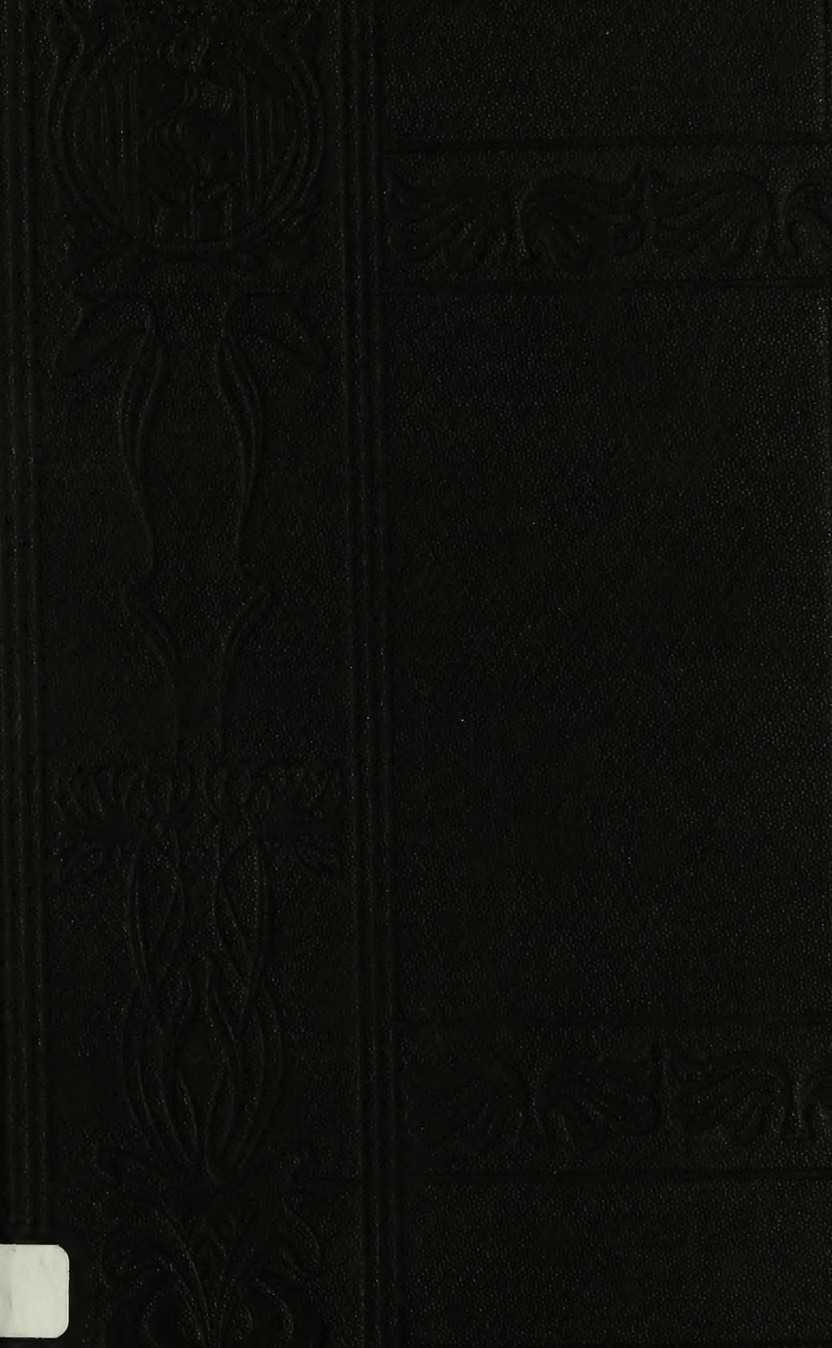

היום ששי בשבת שבו הלויים היו אומרים במקדש   Am Freitag.

צג יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת ׀ יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת ׀ מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה: עֵדֹתֶיךָ ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:

היום יום שבת קודש שבו היו הלויים אומרים במקדש   Am Sabbat.

צב מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים ׀ כְּמוֹ־עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ ׀ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:

מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים
מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי
כִּמְעַט ׀ שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי׃ אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי
חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃ בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ
יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי׃ הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עֲלֵי־חֹק׃
יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃ וַיְהִי יְהוָה לִי
לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי׃ וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם ׀ אֶת־אוֹנָם
וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

היום חמישי בשבת שבו הלוים היו אומרים במקדש **Am Donnerstag.**

פא לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף׃ הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ
לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל׃
תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ׃ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל
הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ עֵדוּת ׀ בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ
עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע׃ הֲסִירוֹתִי
מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה׃ בַּצָּרָה קָרָאתָ
וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃
שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃ לֹא־יִהְיֶה
בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃ אָנֹכִי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ וְלֹא־שָׁמַע
עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי׃ וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת
לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי
יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃
מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִילֵהוּ
מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ׃

יְמִינֶךָ: יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ: סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: שִׁיתוּ לִבְּכֶם
לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי זֶה
אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת:

Am Dienstag. היום שלישי בשבת שבו הלוים היו אומרים במקדש

פב מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים
יִשְׁפֹּט: עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה:
שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ: פַּלְּטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד
רְשָׁעִים הַצִּילוּ: לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ
יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ: אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי
עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם: אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ:
קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם:

Am Mittwoch. היום רביעי בשבת שבו הלוים היו אומרים במקדש

צד אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ
הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: עַד־מָתַי רְשָׁעִים ׀ יְהוָה עַד־מָתַי
רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן:
עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ: אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ
וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ: וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב: בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ: הֲנֹטַע
אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא
יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם
כִּי הֵמָּה הָבֶל: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ
תְלַמְּדֶנּוּ: לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד־יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת:
כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב

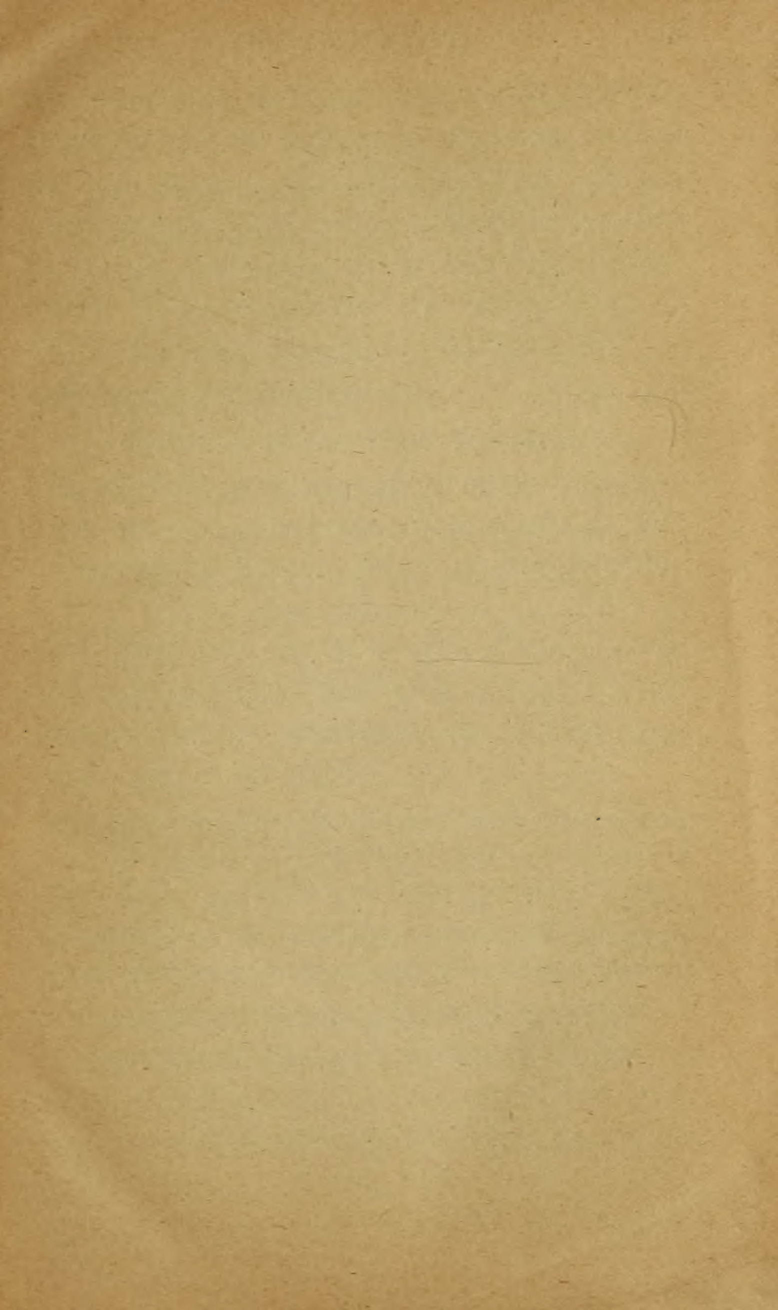
שיר של יום.

היום ראשון בשבת שבו הלוים היו אומרים במקדש Am Sonntag.

כד לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהֹוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהֹוָה וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהֹוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהֹוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהֹוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהֹוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

היום שני בשבת שבו הלוים היו אומרים במקדש Am Montag.

מח שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח: גָּדוֹל יְהֹוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ: רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה: בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר יְהֹוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה: דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה

תָּם· וְתִתְּנֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ· וְיִהְיוּ דְבָרַי
נִשְׁמָעִים לַעֲבוֹדָתֶךָ· כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ אֶת־יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ בְּשָׁעָה שֶׁהִלְבִּישׁוֹ
אָבִיו כְּתֹנֶת פַּסִּים לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאָיו·
וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְנִסִּים וּלְטוֹבָה אוֹת, וְתַצְלִיחֵנִי בִּדְרָכַי, וְתֵן בְּלִבִּי
בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וְסוֹדוֹתֶיהָ·
וְתַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי לַעֲבוֹדָתֶךָ· וְתַאֲרִיךְ יָמַי
(וִימֵי אִשְׁתִּי, וּבָנַי, וּבְנוֹתַי) (וִימֵי אָבִי וְאִמִּי)
בְּטוֹב וּבִנְעִימוֹת בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם. אָמֵן סֶלָה:

ויכוין לסיים עם הכהנים כדי שיענו הקהל **אָמֵן:**

נאָכדעם דיא פריעזטער דען זעגען בעענדיגט, ספריכט דיא געמיינדע:

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה· אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם· יְהִי רָצוֹן
שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

והכהנים מחזירים פניהם כלפי ההיכל ואומרים:

רִבּוֹן הָעוֹלָם, עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ
כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ· הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־
עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

הכהנים יזהרו בנעילת מנעליהם שלא יגעו בם בידים ואם נגעו יחזרו ליטול ידיהם.

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ
בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב
בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

ר"ה וי"כ בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ
אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

פָּנָיו פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי:
אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:
וִיחֻנֶּךָּ הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: רבש״ע.
יִשָּׂא יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ. (וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:)
יְיָ יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:
פָּנָיו אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי:
אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם:
וְיָשֵׂם וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:
לְךָ לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל׀ לְרֹאשׁ:
שָׁלוֹם שָׁלוֹם׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו:

בשערי ציון כתוב שלא יאמר אלל שלום הרבון רק יאמר זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן קְדֻשַּׁת חֲסָדֶיךָ וְגֹדֶל רַחֲמֶיךָ הַפְּשׁוּטִים וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַיּוֹצֵא מִפְּסוּקִים שֶׁל־בִּרְכַּת כֹּהֲנִים הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו עַם קְדוֹשֶׁךָ שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי וְאֶנְקָתִי תָּמִיד כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתֶּן־לִי וּלְכָל־נַפְשׁוֹת בֵּיתִי מְזוֹנוֹתֵינוּ וּפַרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח וְלֹא בְצִמְצוּם בְּהֶתֵּר וְלֹא בְאִסּוּר בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר מִתַּחַת יָדְךָ הָרְחָבָה כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ פִּסַּת לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ הַנִּקְרָא אִישׁ

נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם· הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בר"ה וי"כ וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו ש"ץ בקול כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר:

והכהנים מברכין בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

הש"ץ מקרא.

יְבָרֶכְךָ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְיָ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

וְיִשְׁמְרֶךָ שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ: כשהכהנים מנגני' וישמרך אומרי' זה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיִּהְיוּ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלָי אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם כַּחֲלוֹמוֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק· וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כְּחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֵחָלְיוֹ וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְמֵי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּינוּ וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע· וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת קִלְלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מִקְּלָלָה לִבְרָכָה כֵּן תַּהֲפֹךְ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְחָנֵּנִי וְתִרְצֵנִי: אָמֵן·

יָאֵר אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

יְיָ יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת:

לדרום ולצפון: יברכך· וישמרך· אליך· לך· שלום·

וצריך הכהן לכוון במלת יברכך שהאל ית"ש ישפיע חכמה על ישראל. ובמלת וישמרך יכוין שהאל ית"ש יתן בנים לישראל, ובמלת יאר יכוין שהאל ית"ש יוסיף חיים לישראל. ובמלת ויחנך יכוין שהאל ית"ש יברך את ישראל בנשיאת חן. ובמלות ישא ה' פניו אליך יכוין שהאל ית"ש יברך את ישראל בעושר וממשלה. ובמלות וישם לך שלום יכוין שהאל ית"ש יברך את ישראל בברכת שלום כמשמעו.

ע"כ מצאתי כוונות האלו כתובים בשם ספר יצירה, ונראה שעל כן נהגו קדמונינו להאריך קצת בניגונים לכוין כל אלה והם כוונות הפשוטות שכל כהן יכול לכוין בזה, ומי שבא בסוד ה' ימצא כוונות גדולות על פי הסדר בכתבי האר"י ז"ל.

וכל אדם יכוין לברכת כהנים ויהא פניו כלפי הכהנים ולא יסתכל בהם. והאנשים הנוהגים לאמר פסוקים מעין כל מלה ומלה של ברכה יהיו נזהרים לאמרם בשעה שהש"ץ מנגן דוקא אבל לא כשהכהני' מנגנים. והש"ץ מקרא את הכהנים מלה במלה עד שסיימו פסוק ראשון, ואז הקהל עונין אמן, וכן אחר פסוק שני ואחר פסוק שלישי:

רצה לש"ץ.

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם· והשב את העבודה לדביר ביתך ואשי ישרא ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

*)ותערב עליך עתירתנו כעולה וכקרבן· אנא רחום ברחמיך הרבים השב שכינתך לציון וסדר העבודה לירושלים· ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים· ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות:

הש"ץ מסיים ברוך אתה יי שאותך לבדך ביראה נעבוד: מודים וגו'.

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד· צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור· נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקיימתנו כן תחיינו ותקימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנחנו מודים לך· ברוך אל ההודאות:

---

*) ותערב עליך כצ"ל, כמש"כ החכם ראב"ע בלאות דף כ"ט ב', יכ"כ ווי"צ.

כשהחזן אומר ומפני חטאנו תאמר זה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכל טפה וטפה קרי שיצא ממני לבטלה ומכל ישראל בכלל ובפרט שלא במקום מצוה בין באונס ובין ברצון והנשמות העשוקות בקליפות הנפוצים מארבע כנפות הארץ והנשמות דאולין ערטלאין הנפורים בין הגוים ועל ידי זה חרב עירנו ושמם ביה מקדשנו וגלה יקרנו ונטל כבוד מבית חיינו תפליטם הקליפות כל הניצוצות הקדושות שבעולם ויחזרו לקבצם בקדושה שנית וקרב פזורנו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ ויקוים בנו מקרא שכתוב ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלהיך שמה אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך ויקוים בנו באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינטלם וינשאם כל ימי עולם בכח השם הקדוש הזה בי"ט ובשם הקדוש הזה חב"ו היוצא מפסוק "חיל "בלע "ויקיאנו שתחזירם למקום קדושה ויגאלגו נאולת עולם לחבר האוהל להיות אחד:

אין נשיאת כפים נפחות מעשרה והכהנים מן המנין. אפי' מתפללין בבית שאין שם ס"ת נושאין כפיהם. נתפשט המנהג באלו המדינות שאין הכהנים נושאים כפיהם אלא בימים טובים שהם ימי שמחה וטוב לב הוא יברך כי צריך שיהיה המברך בשמחה, ומטעם זה האבל אינו נושא את כפיו, וצריך האבל לצאת מבה"כ כשהכהנים רוחצין ידיהם לעלות לדוכן, שלא יהא בבה"כ כשהש"ץ קורא כהנים שלא יעבור בג' עשה. כהן שעומד בתפלה והחזן מגיע לרצה פוסק ועולה, ואם יש שם כהנים אחרים אינו פוסק. לא יעלו הכהנים לדוכן במנעלים. ואע"פ שנטל ידיו שחרית חוזר ונוטל ידיו. והלוי ייצק מים על ידיו, אם אין לוי בבה"כ ישפכו הבכורים המים על ידיהם, ואם אין בכור בבה"כ ולא לוי ישפוך הכהן עצמו על ידיו ולא ישראל. כשמתחיל הש"ץ רצה יעקרו הכהנים שבבה"כ רגליהם לעלות לדוכן, וכשעומדין על הדוכן יאמרו זה.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהיה הברכה הזאת

לכהנים | להעם

שצויתנו לברך את עמך ישראל | שצוית הכהנים לברכנו ברכה שלמה ולא יהיה בה מכשול ועון מעתה ועד עולם:

ומאריכין בתפלה זו עד שיכלה מפי הציבור אמן שלאחר הטוב שמך וכו' כדי שיענו הציבור אמן על תרווייהו. ועומדים הכהנים עם פניהם כלפי היכל עד שיתחיל הש"ץ כהנים בקול רם ואז מחזירין פניהם כלפי העם ולא יחזירו פניהם בין בתחלה בין בסוף אלא דרך ימין ומברכין.

ומגביהין ידיהם כנגד כתפיהם ופושטין ידיהם וחולקין אצבעותיהן, ומכוונין לעשות ה' אוירים בין שני אצבעות לשני אצבעות אויר אחד ובין אצבע לגודל ובין גודל לגודל לקיים מציץ מן החרכים. אין לכהנים לנגן אלא ניגון אחד מתחלה ועד סוף, כדי שלא יבואו לידי טירוף דעת. בשעה שהכהנים מברכין את העם לא יביטו ולא יסיחו דעתם אלא יהא פניהם כלפי מטה כמו שעומדין בתפלה. אלו מקומות שהכהנים הופכין פניהם

דִּמּוּ אוֹתְךָ וְלֹא כְּפִי יֶשְׁךָ. וַיְשַׁוּוּךָ לְפִי מַעֲשֶׂיךָ:
הִמְשִׁילוּךָ בְּרֹב חֶזְיוֹנוֹת. הִנְּךָ אֶחָד בְּכָל דִּמְיוֹנוֹת:
וַיֶּחֱזוּ בְךָ זִקְנָה וּבַחֲרוּת. וּשְׂעַר רֹאשְׁךָ בְּשֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת:
זִקְנָה בְּיוֹם דִּין וּבַחֲרוּת בְּיוֹם קְרָב. כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לוֹ רָב:
חָבַשׁ כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ. הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ:
טַלְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלָא. וּקְוֻצּוֹתָיו רְסִיסֵי לָיְלָה:
יִתְפָּאֵר בִּי כִּי חָפֵץ בִּי. וְהוּא יִהְיֶה לִּי לַעֲטֶרֶת צְבִי:
כֶּתֶם טָהוֹר פָּז דְּמוּת רֹאשׁוֹ. וְחַק עַל מֵצַח כְּבוֹד שֵׁם קָדְשׁוֹ:
לְחֵן וּלְכָבוֹד צְבִי תִפְאָרָה. אֻמָּתוֹ לוֹ עִטְּרָה עֲטָרָה:
מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחֻרוֹת. קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת:
נְוֵה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאַרְתּוֹ. יַעֲלֶה נָּא עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתוֹ:
סְגֻלָּתוֹ תְּהִי בְיָדוֹ עֲטֶרֶת. וּצְנִיף מְלוּכָה צְבִי תִפְאֶרֶת:
עֲמוּסִים נְשָׂאָם עֲטֶרֶת עִנְּדָם. מֵאֲשֶׁר יָקְרוּ בְעֵינָיו כִּבְּדָם:
פְּאֵרוֹ עָלַי וּפְאֵרִי עָלָיו. וְקָרוֹב אֵלַי בְּקָרְאִי אֵלָיו:
צַח וְאָדוֹם לִלְבוּשׁוֹ אָדֹם. פּוּרָה בְּדָרְכוֹ בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם:
קֶשֶׁר תְּפִלִּין הֶרְאָה לֶעָנָו. תְּמוּנַת יְיָ לְנֶגֶד עֵינָיו:
רוֹצֶה בְעַמּוֹ עֲנָוִים יְפָאֵר. יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהִתְפָּאֵר:
רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת קוֹרֵא מֵרֹאשׁ. דּוֹר וָדוֹר עַם דּוֹרֶשְׁךָ דְּרוֹשׁ:
שִׁית הֲמוֹן שִׁירַי נָא עָלֶיךָ. וְרִנָּתִי תִּקְרַב אֵלֶיךָ:
תְּהִלָּתִי תְּהִי לְרֹאשְׁךָ עֲטֶרֶת. וּתְפִלָּתִי תִּכּוֹן קְטֹרֶת:
תִּיקַר שִׁירַת רָשׁ בְּעֵינֶיךָ. כְּשִׁיר יוּשַׁר עַל קָרְבָּנֶיךָ:
בִּרְכָתִי תַעֲלֶה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר. מְחוֹלֵל וּמוֹלִיד צַדִּיק כַּבִּיר:
וּבְבִרְכָתִי תְנַעֲנַע לִי רֹאשׁ. וְאוֹתָהּ קַח לְךָ כִּבְשָׂמִים רֹאשׁ:
יֶעֱרַב נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ. כִּי נַפְשִׁי תַעֲרוֹג אֵלֶיךָ.

בְּחַרְתָּנוּ הֱיוֹת לְךָ לְעַם סְגֻלָּה׃ עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃
וְתָמִיד נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃ וּנְהַלֵּל לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃
וּמִבִּרְכָתְךָ עַמְּךָ יְבֹרָךְ׃ כִּי אֶת כָּל אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ׃
וַאֲנִי בְּעוֹדִי אֲהַלְלָה בּוֹרְאִי׃ וַאֲבָרְכֶכָּה כָּל יְמֵי צְבָאִי׃
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ לְעוֹלָם׃ מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם׃

כַּכָּתוּב בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם׃ וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן עָלְמָא וְעַד עָלְמָא דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי לֵהּ הִיא׃ וְנֶאֱמַר וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם מִן הָעוֹלָם עַד הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃ וְנֶאֱמַר בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ׃ וְנֶאֱמַר וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם׃

שיר הכבוד׃

כשפותחין ארון הקדש לאנעים זמירות יש לאמר ד׳ פסוקים אלו.
שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד:
מי זה מלך הכבוד ה׳ עזוז וגבור ה׳ גבור מלחמה:
שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד:
מי הוא זה מלך הכבוד ה׳ צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

אַנְעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֶאֱרוֹג׃ כִּי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי תַעֲרוֹג׃
נַפְשִׁי חִמְּדָה בְּצֵל יָדֶךָ׃ לָדַעַת כָּל רָז סוֹדֶךָ׃
מִדֵּי דַבְּרִי בִּכְבוֹדֶךָ׃ הוֹמֶה לִבִּי אֶל דּוֹדֶיךָ׃
עַל כֵּן אֲדַבֵּר בְּךָ נִכְבָּדוֹת׃ וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת׃
ע״ס א״ב.
אֲסַפְּרָה כְבוֹדְךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ׃ אֲדַמְּךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתִּיךָ׃
בְּיַד נְבִיאֶיךָ בְּסוֹד עֲבָדֶיךָ׃ דִּמִּיתָ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ׃
גְּדֻלָּתְךָ וּגְבוּרָתֶךָ׃ כִּנּוּ לְתֹקֶף פְּעֻלָּתֶךָ׃

שיר היחוד ליום השבת·

אָז בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נַחְתָּ· יוֹם הַשַּׁבָּת עַל כֵּן בֵּרַכְתָּ:
וְעַל כָּל פּוֹעַל תְּהִלָּה עֲרוּכָה· חֲסִידֶיךָ בְּכָל עֵת יְבָרְכוּכָה:
בָּרוּךְ יְיָ יוֹצֵר כֻּלָּם· אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם:
כִּי מֵעוֹלָם עַל עֲבָדֶיךָ· רַב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ:
וּבְמִצְרַיִם הַחִלּוֹתָ· לְהוֹדִיעַ כִּי מְאֹד נַעֲלֵיתָ:
עַל כָּל אֱלֹהִים בַּעֲשׂוֹתְךָ בָהֶם· שְׁפָטִים גְּדֹלִים וּבֵאלֹהֵיהֶם:
בְּבָקְעֲךָ יַם סוּף עַמְּךָ רָאוּ· הַיָּד הַגְּדוֹלָה וַיִּירָאוּ:
נִהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לָךְ· שֵׁם תִּפְאֶרֶת לְהַרְאוֹת גָּדְלָךְ:
וְדִבַּרְתָּ עִמָּם מִן הַשָּׁמַיִם· וְגַם הֶעָבִים נָטְפוּ מָיִם:
יָדַעְתָּ לֶכְתָּם בַּמִּדְבָּר· בְּאֶרֶץ צִיָּה אִישׁ לֹא עָבָר:
תַּתָּה לְעַמְּךָ דְּגַן שָׁמַיִם· וְכֶעָפָר שְׁאֵר וּמִצּוּר מָיִם:
תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם רַבִּים עַמִּים· יִירְשׁוּ אַרְצָם וַעֲמַל לְאֻמִּים:
בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקִּים וְתוֹרוֹת· אִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת:
וַיִּתְעַדְּנוּ בְּמִרְעֶה שָׁמֵן· וּמֵחַלְמִישׁ צוּר פַּלְגֵי שָׁמֶן:
בְּנוּחָם בָּנוּ עִיר קָדְשֶׁךָ· וַיְפָאֲרוּ בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ:
וַתֹּאמֶר פֹּה אֵשֵׁב לְאֹרֶךְ· יָמִים צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ:
כִּי שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק· אַף כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק:
וּבֵית הַלֵּוִי נְעִימוֹת יְזַמְּרוּ· לְךָ יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ:
בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיִרְאֵי יְיָ· יְכַבְּדוּ וְיוֹדוּ שִׁמְךָ יְיָ:
הֵטִיבוֹתָ מְאֹד לָרִאשׁוֹנִים· כֵּן תֵּיטִיב גַּם לָאַחֲרוֹנִים:
יְיָ תָּשִׂישׂ נָא עָלֵינוּ· כַּאֲשֶׁר שַׂשְׂתָּ עַל אֲבוֹתֵינוּ:
אוֹתָנוּ לְהַרְבּוֹת וּלְהֵיטִיב· וְנוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם כִּי תֵיטִיב:
יְיָ תִּבְנֶה עִירְךָ מְהֵרָה· כִּי עָלֶיהָ שִׁמְךָ נִקְרָא:
וְקֶרֶן דָּוִד תַּצְמִיחַ בָּהּ· וְתִשְׁכּוֹן לְעוֹלָם יְיָ בְּקִרְבָּהּ:
זִבְחֵי צֶדֶק שָׁמָּה נִזְבְּחָה· וְכִימֵי קֶדֶם תֶּעֱרַב מִנְחָה:
וּבָרֵךְ עַמְּךָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ· כִּי חֲפֵצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ:
וּבִרְצוֹנְךָ תַּעֲשֶׂה חֶפְצֵנוּ· הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻּלָּנוּ:

הִקְדַּמְתָּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ· רוֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ:

כִּי רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ· הֲלֹא מֵעוֹלָם עַל עֲבָדֶיךָ:
וְעַד לֹא כָּל חַי הוּכַן לְכַלְכֵּל· לִפְנֵי אוֹכֵל תִּתֵּן אֹכֶל:

וּמָזוֹן וּמָכוֹן תַּעֲשֶׂה בְּפִי כֹל· צָרְכֵי הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל:
שְׁלֹשֶׁת יָמִים הָרִאשׁוֹנִים· אָז הֲכִינוֹתָם לָאַחֲרוֹנִים:

אָז עָטִיתָ אוֹר כַּשַּׂלְמָה· אֶדֶר מְאוֹרוֹת מִמּוּל שַׂלְמָה:
בְּטֶרֶם כָּל יְצוּר מְאוֹד גָּדַלְתָּ· וְאַחַר כֹּל מְאוֹד נִתְגַּדַּלְתָּ:

אָז בְּאֵין לְבוּשׁ הוֹד וְהָדָר לוֹבֵשׁ· עַד לֹא אוֹרֵג גֵּאוּת לָבֵשׁ:
אוֹר כַּשַּׂלְמָה וְכִמְעִיל עוֹטֶה· שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה נוֹטֶה:

עָשִׂיתָ בָּם לְאוֹרִים דְּרָכִים· וְרָצוֹא וָשׁוֹב בְּנַחַת מְהַלְּכִים:
הִבְדַּלְתָּ בֵּין מַיִם לְמָיִם· כִּמְתִיחַת רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם:

מְזוֹנוֹת מְעוֹנוֹת לְשֶׁרֶץ מַיִם· וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל (פְּנֵי רְקִיעַ) הַשָּׁמָיִם:
עֵשֶׂב וְחָצִיר לְבְשַׂר אֲדָמָה· מַאֲכָל לְחַיָּה וּלְכָל בְּהֵמָה:

בְּקֶרֶן שֶׁמֶן גַּן נָטַעְתָּ· אֶל הָאָדָם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ:
עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ עָשִׂיתָ לוֹ· דֵּי מַחְסוֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ:

כָּל מַעֲשֶׂיךָ בְּיָדוֹ תַּתָּה· וְתַחַת רַגְלָיו הַכֹּל שַׁתָּה:
לְהַעֲלוֹת מֵהֶם בָּקָר וָצֹאן· עַל מִזְבַּחֲךָ יַעֲלוּ לְרָצוֹן:

עָשִׂיתָ לוֹ כְּתוֹנֶת לְשָׁרֵת· לְהַדְרַת קוֹדֶשׁ וּלְתִפְאָרֶת:
שַׂמְתָּ בְּקִרְבּוֹ חָכְמַת אֱלֹהִים· כִּי יְצַרְתּוֹ לְךָ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים:

לֹא מָנַעְתָּ עַל פְּנֵי אֲדָמָה· צָרְכֵי אָדָם וְכֻלָּם בְּחָכְמָה:
מַעֲשֶׂיךָ מְאֹד רַבּוּ וְגָדְלוּ· וְשִׁמְךָ יְיָ כֻּלָּם יְהַלֵּלוּ:

רַבּוּ וְגָדְלוּ מְאֹד מַעֲשֶׂיךָ· יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ:
כֹּל פָּעַלְתָּ לְמַעֲנֶךָ· וְלִכְבוֹדְךָ כָּל קִנְיָנֶךָ:

אַתָּה לְבַדְּךָ יוֹצֵר כֹּל הוּא · וְלֹא יִדְמֶה מַעֲשֶׂה לְעוֹשֵׂהוּ׃
כָּל הָאֲרָצוֹת לֹא יְכִילוּךָ · וְאַף שָׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ׃

אָז (נ״א אַף) יָחִילוּ מַיִם חַיִּים · מִפָּנֶיךָ אֱלֹהִים חַיִּים׃
רָעֲשָׁה אֶרֶץ וְנָסוּ מָיִם · וְנָטְפוּ (מַיִם) מִן הַשָּׁמָיִם׃

נוֹטֶה לְבַדְּךָ הַשָּׁמַיִם · רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם׃
עָשִׂיתָ כָּל חֶפְצְךָ לְבַדֶּךָ · וְלֹא נִצְרַכְתָּ עֵזֶר כְּנֶגְדֶּךָ׃

סוֹעֵד אֵין מִי יִסְעָדֶךָ · הַכֹּל מִמְּךָ וּמִיָּדֶךָ׃
כְּכֹחֲךָ אָז כֵּן עַתָּה וְדַעְתְּךָ · וּלְעוֹלָם כָּל כְּבוֹדְךָ אִתָּךְ׃

וְלֹא יָעַפְתָּ וְלֹא יָגַעְתָּ · כִּי בִמְלַאכְתְּךָ לֹא עָמַלְתָּ׃
כִּי בִדְבָרְךָ כָּל יְצוּרֶיךָ · וּמַעֲשֵׂה חֶפְצְךָ בְּמַאֲמָרֶיךָ׃

וְלֹא אִחַרְתּוֹ וְלֹא מִהַרְתּוֹ · הַכֹּל עֲשִׂיתוֹ יָפֶה בְּעִתּוֹ׃
מִבְּלִי מְאוּמָה כֹּל חִדַּשְׁתָּ · וְאֶת הַכֹּל בְּלִי כֹל (נ״א כלי) פָּעָלְתָּ׃

וְעַל לֹא יְסוֹד הַכֹּל יָסַדְתָּ · בִּרְצוֹן רוּחֲךָ כֹּל תָּלִיתָ׃
זְרוֹעוֹת עוֹלָם אֶת כֹּל נוֹשְׂאוֹת · מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף וְאֵינָם נִלְאוֹת׃

בְּעֵינֶיךָ לֹא דָבָר הוּקְשָׁה · רְצוֹנְךָ כָּל דְּבַר רוּחֲךָ עוֹשָׂה׃
לִפְעֻלָּתְךָ לֹא דָמִיתָ · אֶל כָּל תּוֹאַר לֹא שָׁוִיתָ׃

וְלֹא קָדְמָה לִמְלַאכְתְּךָ מְלָאכָה · חָכְמָתְךָ הִיא הַכֹּל עָרְכָה׃
לִרְצוֹנְךָ לֹא קִדְּמוּ וְאִחֲרוּ · וְעַל חֶפְצְךָ לֹא נוֹסְפוּ וְחָסֵרוּ׃

מִכָּל חֶפְצְךָ לֹא שָׁכַחְתָּ · וְדָבָר אֶחָד לֹא חָסַרְתָּ׃
לֹא הֶחֱסַרְתָּ וְלֹא הֶעֱדַפְתָּ · וְדָבָר רֵק בָּם לֹא פָּעָלְתָּ׃

אַתָּה תְּשַׁבְּחֵם וּמִי הִתְעִיבָם · וְשֶׁמֶץ דָּבָר לֹא נִמְצָא בָם׃
הַחִלּוֹתָ בְּחָכְמָה עֲשִׂיתָם · בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת כִּלִּיתָם׃

מֵרֵאשִׁית וְעַד אַחֲרִית עֲשׂוּיִם · בֶּאֱמֶת וּבְיֹשֶׁר וְטוֹב רְאוּיִם׃

לְמַמֶּשׁ וְגוֹדֶשׁ לֹא נְשַׁעֲרֵהוּ· לְטָפֵל וְתוֹאַר לֹא נְדַמֵּהוּ׃
וְלֹא נְחַשְּׁבֵהוּ לְעִקָּר וְנִצָּב· וְלֹא לְמִין וְכָל אוֹן וּלְכָל נִקְצָב׃
*כָּל הַנִּבְרָאִים וְהַנִּשְׂכָּלִים· וְהַמַּדָּעִים בְּעֶשֶׂר כְּלוּלִים׃
וְשֶׁבַע כַּמִּיּוֹת וְשֵׁשֶׁת נְדוֹת· וְשָׁלֹשׁ גְּזֵרוֹת וְעִתּוֹת וּמִדּוֹת׃
הֵן בַּבּוֹרֵא אֵין גַּם אֶחָד· כִּי הוּא בְרָאָם כֻּלָּם יָחַד׃
כֻּלָּם יִבְלוּ אַף יַחֲלוֹפוּ· הֵם יֹאבֵדוּ וְאַף יָסוּפוּ׃
וְאַתָּה תַעֲמוֹד וּתְבַלֶּה כֻּלָּם· כִּי חַי וְקַיָּם אַתָּה לְעוֹלָם׃

---

*) כל הנראי' וכו' הל' הזה נעלמו הוא לר' סעדי' גאון ז"ל במאמר שני מספרו האמונו', ואלו המפרשים כולם לעמוד על סודו להעדר ידיעתם בחכמת ההגיון, לכן אבארהו: ידוע כי כל הנמצאים לא ימלטו מהיותם או עצם או מקרה, ומבואר בהגיון להרמב"ם שערי' ובראש מגלאדרנתבונפ"י ובפירושו למלות זרות למורה כי הסוגים העליוני' לכל הנמצאי' הם י' מיני' אשר קראו עשר' מאמרות, והסוג העליון והראשון הוא ה ע צ ם, והתשעה האחרים הם מקרים המשיגים לעצם והם הכמות והאיכות והמצטרף והאנה והמצב והמתי הוא הזמן והלו הוא הקנין והפועל והמתפעל; ואמר בן רשד כי במאמר הכמות ימצאו שבעה מיני' והם המספר, והגשם, והשטח, והקו, והמאמרים, והזמן והמקום; ומספר מיני הפועל והמתפעל הם ששה כמספר מיני התנועות והנדידות המשיגים לעצם בהשתנותו, שנים מהם במאמר העצם והם ההוי' וההפסד שהם שנוי ימצאו בעצם מצד עצמו והוא שיפשוט צורה וילבש צורה אחרת ונשתנה מעצם אל עצם אחר, ושני' מהם במאמר הכמות והם הצמיחה והיינו השינוי מקטנות לגדלות, וההיתוך והוא שינוי מגדלות לקטנות, ואחד במאמר האיכות והוא השינוי בתכונותיו ממראה אל מראה או מקור אל חום וכדומה, והוא הנקרא שינוי בסתם, ואחד מהם במאמר האנה והוא ההעתק ממקום אל מקום; ויאמר עוד כי לכל גזירה ר"ל לכל מאמר גוזר וחתך יתכנו ג' מיני ביאור, ביאור בגדר והוא אשר יתחבר מסוג והבדל כאמרנו האדם הוא חי מדבר, וביאור בחוק והוא המתחבר מסוג וסגולה או מקרה כאמרנו האדם הוא חי צוחק או חי כותב וכדומה, וביאור אינו לא בגדר ולא בחק והוא המתחבר ממין ומקרה כאמרנו בראובן שהוא אדם לבן או סופר מהיר; ושלש עתות הם החולף וההוה והעתיד, ושלש מדות הם הם הידועות בשם ג' רחקים שהם האורך והרוחב והעומק, והם צורת הקו והשטח והגשם; והנה הענינים הנזכרים הם מקיפים כל הנמצאות עם משיגיהם ומשיגי משיגיהם וכולם שינויים בגשמים ובמקריהם לכן אין גם אחד מהם בבורא ית' כי הוא בורא כל עצם וכל מקרה והוא מרומם מכל שינוי והשתנות ואין כח ברעיון לתפוס בו כל מאומה.

לֹא מַחְשְׁבוֹתָם מַחְשְׁבוֹתֶיךָ · כִּי אֵין בּוֹרֵא זוּלָתֶךָ:
וְאֵין דִּמְיוֹן נִפְלָא אֱלֹהֵינוּ · וְאֵין חֵקֶר נִשְׂגָּב אֲדוֹנֵנוּ:

סָתוּר מִכָּל סָתוּר וְעָמוּס · מִכָּל עָמוּס וּמִכָּל כָּמוּס:
דַּק מִכָּל דַּק וְצָפוּן מִכֹּל · צָפוּן וְיָכוֹל מִכָּל יָכוֹל:

נִשְׂגָּב מִכָּל נִשְׂגָּב וְנֶעְלָם · מִכָּל נֶעְלָם וּשְׁמוֹ לְעוֹלָם:
גָּבוֹהַּ מִכָּל גָּבוֹהַּ וְעֶלְיוֹן · מִכָּל עֶלְיוֹן וּמִכָּל חֶבְיוֹן:

חָבוּי וְעָמוּק מִכָּל עָמוּק · לֵב כָּל דַּעַת עָלָיו חָמוּק:
שֶׁאֵין שֵׂכֶל וּמַדָּע וְחָכְמָה · יְכוֹלִים לְהַשְׁווֹת לוֹ כָּל מְאוּמָה:

לֹא מַשִּׂיגִים לוֹ אֵיךְ וְכַמֶּה · לֹא מוֹצְאִים לוֹ דָּבָר דּוֹמֶה:
מִקְּרֶה וְעַרְעֵר וְשִׁנּוּי וְטָפֵל · וְחֶבֶר וּמִסְמָךְ אוֹר וְגַם אוֹפֶל:

וְלֹא מוֹצְאִים לוֹ מַרְאֶה וְצֶבַע · וְלֹא כָּל טֶבַע אֲשֶׁר שֵׁשׁ וָשֶׁבַע:
לָכֵן נְבוּכוֹת כָּל עֶשְׁתּוֹנוֹת · וְנִבְהָלוֹת כָּל הַחֶשְׁבּוֹנוֹת:

וְכָל שַׂרְעַפִּים וְכָל הַרְהוֹרִים · נִלְאִים לָשׂוּם בּוֹ שִׁיעוּרִים:
מִלְּשַׁעֲרֵהוּ וּמִלְּהַגְבִּילֵהוּ · מִלְּתָאֲרֵהוּ וּמִלְּפַרְסְמֵהוּ:

בְּכָל שִׂכְלֵנוּ חִפַּשְׂנוּהוּ · בְּמַדָּעֵנוּ לִמְצוֹא מַה הוּא:
לֹא מְצָאנוּהוּ וְלֹא יְדַעְנוּהוּ · אַךְ מִמַּעֲשָׂיו הִכַּרְנוּהוּ:

שֶׁהוּא לְבַדּוֹ יוֹצֵר אֶחָד · חַי וְכֹל יוּכָל וְחָכָם מְיוּחָד:
כִּי הוּא הָיָה לַכֹּל קוֹדֶם · עַל כֵּן נִקְרָא אֱלֹהֵי קֶדֶם:

בַּעֲשׂוֹתוֹ בְּלִי כָל מְאוּם אֶת כֹּל · יָדַעְנוּ כִּי הוּא כֹּל יָכוֹל:
בַּאֲשֶׁר מַעֲשָׂיו בְּחָכְמָה כֻּלָּם · יָדַעְנוּ כִּי בְּבִינָה פְּעָלָם:

בְּכָל יוֹם וָיוֹם בְּחַדְּשׁוֹ כֻלָּם · יָדַעְנוּ כִּי הוּא אֱלֹהֵי עוֹלָם:
בַּאֲשֶׁר הָיָה קוֹדֶם לְכֻלָּם · יָדַעְנוּ כִּי הוּא חַי (וְקַיָּם) לְעוֹלָם:

וְאֵין לְהַרְהֵר אַחַר יוֹצְרֵנוּ · בְּלִבֵּנוּ וְלֹא בְסִפּוּרֵנוּ:

כָּל אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ תַּעֲשֶׂה בַכֹּל. כִּי אַתָּה נַעֲלֵיתָ עַל כֹּל:
אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ. כִּי אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:
אַתָּה הָאֵל עוֹשֵׂה פֶלֶא. וְדָבָר מִמְּךָ לֹא יִפָּלֵא:
מִי כָמוֹךָ נוֹרָא תְהִלּוֹת. אֱלֹהִים לְבַדְּךָ עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת:
אֵין אוֹתוֹת כְּמוֹ אוֹתוֹתֶיךָ. אַף אֵין מוֹפֵת כְּמוֹ מוֹפְתֶיךָ:
אֵין תְּבוּנָה כִּתְבוּנָתֶךָ. אֵין גְּדֻלָּה כִּגְדֻלָּתֶךָ:
כִּי מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. וְגָבְהוּ דַּרְכֵי אָרְחוֹתֶיךָ:
אֵין גַּאֲוָה כְּמוֹ גַאֲוָתֶךָ. אַף אֵין עֲנָוָה כְּעַנְוָתֶךָ:
אֵין קְדֻשָּׁה כִּקְדֻשָּׁתֶךָ. אֵין קְרֵבוּת כְּמוֹ קְרֵבוּתֶךָ:
אֵין צְדָקָה כְּמוֹ צִדְקָתֶךָ. אֵין תְּשׁוּעָה כִּתְשׁוּעָתֶךָ:
אֵין זְרוֹעַ כִּזְרוֹעוֹתֶיךָ. אֵין קוֹל כְּרַעַם גְּבוּרוֹתֶיךָ:
אֵין רַחֲמִים כְּרַחֲמָנִיּוֹתֶיךָ. אֵין חֲנִינוּת כַּחֲנִינוּתֶךָ:
אֵין אֱלָהוּת כֶּאֱלָהוּתֶךָ. וְאֵין מַפְלִיא כְּשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ:
כִּי שְׁמוּתֶיךָ אֵלִים מְרוּצִים. כְּזָכְרְךָ לַחוּצִים לְהַפְלִיא נְחוּצִים:
וְאַשָּׁף וְחַרְטוֹם לֹא יְלַחְצוּךָ. וְכָל שֵׁם וְלַהַט לֹא יְנַצְּחוּךָ:
לֹא יְנַצְּחוּךָ כָּל הַחֲכָמִים. כָּל הַקּוֹסְמִים וְהַחַרְטֻמִּים:
אַתָּה מֵשִׁיב לְאָחוֹר חֲכָמִים. לֹא יוּכְלוּ לְךָ עֲרוּמִים וְקוֹסְמִים:
לְהָשִׁיב לְאָחוֹר מְזִמּוֹתֶיךָ. לְהָפֵר עֲצַת סוֹד גְּזֵרָתֶךָ:
מֵרְצוֹנְךָ לֹא יַעֲבִירוּךָ. לֹא יְמַהֲרוּךָ וְלֹא יְאַחֲרוּךָ:
עֲצָתְךָ תָּפֵר עֲצַת כָּל יוֹעֲצִים. וְעֻזְּךָ מַחְלִישׁ לֵב אַמִּיצִים:
אַתָּה מְצַוֶּה וּפַחְדְּךָ מַשְׁוֶה. וְאֵין עָלֶיךָ פָּקִיד מְצַוֶּה:
אַתָּה מְקַוֶּה וְאֵינְךָ מְקַוֶּה. לְךָ כָּל מְקַוֶּה נֶפֶשׁ תְּרַוֶּה:
וְכָל הַיְּצוּרִים וְכָל עִנְיָנָם. וְכָל יְקָר אֲשֶׁר בְּךָ אֵין דִּמְיוֹנָם:

מִי כָמוֹךָ דֵּעָה מוֹרֶה: נִיב שְׂפָתַיִם אַתָּה בּוֹרֵא:
מַחְשְׁבוֹתֶיךָ עָמְקוּ וְרָמוּ· וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ:

לֹא לְמַדוּךָ חָכְמָתֶךָ· וְלֹא הֱבִינוּךָ תְּבוּנָתֶךָ:
לֹא קִבַּלְתָּ מַלְכוּתֶךָ· וְלֹא יָרַשְׁתָּ מֶמְשַׁלְתֶּךָ:

לְעוֹלָם יְהִי לְךָ לְבַדֶּךָ· וְלֹא לַאֲחֵרִים כְּבוֹד הוֹדֶךָ:
וְלֹא תִתֵּן לֵאלֹהִים אֲחֵרִים· תְּהִלָּתְךָ לַפְּסִילִים וְזָרִים:

וְכָבוֹד וְגַם כָּל יְקָר מֵאִתָּךְ· וּכְבוֹדְךָ לֹא לְזָרִים אִתָּךְ:
אַתָּה תָּעִיד בְּיִחוּדֶךָ· וְתוֹרָתְךָ וַעֲבָדֶיךָ:

אֱלֹהֵינוּ עַל יִחוּדֶךָ· אַתָּה עֵד אֱמֶת וַאֲנַחְנוּ עֲבָדֶיךָ:
לְפָנֶיךָ לֹא אֵל הִקְדִּימְךָ· וּבִמְלַאכְתֶּךָ אֵין זָר עִמָּךְ:

לֹא נוֹעַצְתָּ וְלֹא לְמַדְתָּ· בְּחַדֶּשְׁךָ בְּרִיאוֹת כִּי נְבִינוֹתָ·
מִמַּעֲמַקֵּי מַחְשְׁבוֹתֶיךָ· וּמִלִּבְּךָ כָּל פְּעָלוֹתֶיךָ:

קְצוֹת דְּרָכֶיךָ הֲלֹא הִכַּרְנוּ· וּמִמַּעֲשֶׂיךָ הֵן יָדַעְנוּ:
שֶׁאַתָּה אֵל כֹּל יָצַרְתָּ· לְבַדְּךָ מְאוּמָה לֹא נִגְרַעְתָּ:

לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתְּךָ לֹא לְחַצְתָּ· וְגַם לְעֵזֶר לֹא נִצְרַכְתָּ:
כִּי הָיִיתָ לִפְנֵי הַכֹּל· וְאָז בְּאֵין כֹּל לֹא נִצְרַכְתָּ כֹּל:

כִּי מֵאַהֲבָתְךָ עֲבָדֶיךָ· כֹּל בָּרָאתָ לִכְבוֹדֶךָ:
וְלֹא נוֹדַע אֵל זוּלָתֶךָ· וְאֵין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ:

וְלֹא נִשְׁמַע מִן אָז וָהָלְאָה· וְלֹא קָם וְלֹא נִהְיָה וְלֹא נִרְאָה:
וְגַם אַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה אֵל· רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן אֵל יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יָחִיד וּמְיוּחָד· יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:
אֲשֶׁר מִי יַעֲשֶׂה כְּמְלַאכְתֶּךָ· כְּמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרוֹתֶיךָ:

אֵין יָצִיר זוּלַת יְצִירָתֶךָ· וְאֵין בְּרִיאָה כִּי אִם בְּרִיאָתֶךָ (נ״א מלאכתך):

צַדִּיק יְיָ הַצּוּר תָּמִים. אֶבְטַח עֲדֵי עַד בְּצוּר עוֹלָמִים:
צְבָא הַשָּׁמַיִם מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ. שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ:

קָדוֹשׁ הוּא בְּכָל מִינֵי קְדֻשּׁוֹת. כְּתוֹת שָׁלֹשׁ קָדוֹשׁ מְשַׁלְּשׁוֹת:
קַיָּם לְעָלְמִין אֱלָהָא חַיָּא. מָרָא דְאַרְעָא וּמָרָא דִשְׁמַיָּא:

קוֹנִי מְרַחֵם מְקַנֵּא לְשׂוֹנְאָיו. קֶרֶן יִשְׁעִי וְקָרוֹב לְקוֹרְאָיו:
רָחוֹק מִכֹּל וְאֶת כֹּל רוֹאֶה. כִּי רָם יְיָ וְשָׁפָל יִרְאֶה:

רוֹעִי יְיָ לֹא אֶחְסַר כֹּל. וְרַב כֹּחַ וְרַב חֶסֶד לַכֹּל:
רַחוּם יְיָ רוֹפֵא וּמְחַבֵּשׁ. לִשְׁבוּרֵי לֵב וְעָוֹן כּוֹבֵשׁ:

רֵעִי כֻּלּוֹ הוּא מַחֲמַדִּים. מִשְׁפָּטָיו אֱמֶת מְתוּקִים וְהַמּוֹדִים:
רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מֵעוֹלָם וָעֶד עוֹלָם אַתָּה אֵל שׁוֹכֵן עַד:

שַׁלִּיט מֶלֶךְ שְׁמַיָּא בְּכָל דָּר וְדָר. לֵיהּ אֲנָא מְשַׁבַּח מְרוֹמֵם וּמְהַדָּר:
שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהִים. שׁוֹפֵט צֶדֶק וּמַשְׁפִּיל גְּבוֹהִים:

שַׂגִּיא כֹחַ לֹא מְצָאנוּהוּ. יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ וּמִי כָמֹהוּ:
שְׁלֹמֹה שְׁמוֹ כִּי שֶׁלּוֹ שָׁלוֹם. כִּי יְדַבֵּר אֶל חֲסִידָיו שָׁלוֹם:

שֵׁם יְיָ אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה. תּוֹעֲפוֹת רְאֵם לוֹ כִּכְפִיר וּכְאַרְיֵה:
שַׁדַּי מְאוֹרִי מַלְכִּי וְאֵלִי. הַלְלוּיָהּ שְׁמוֹ נַפְשִׁי הַלְלִי:

תִּתַּמָּם עִם יוֹשְׁבֵי נְטָעִים. הַשָּׂרִיגִים שְׁלֹשֶׁת הָרוֹעִים (נ"א רֵעִים):
תִּתְחַסָּד תִּתַּבָּר עִמָּם. וְעִם עִקְּשִׁים תִּתַּפָּל לְהָמָּם:

תָּמִים דַּרְכְּךָ תַּקִּיף מִכֹּל. תּוּכַל לְבַדְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת כֹּל:
תּוֹחַלְתִּי וְשִׂבְרִי וְתִקְוָתִי. תַּאֲוַת נַפְשִׁי וּתְשׁוּקָתִי:

תְּהִלָּתִי וְתִפְאַרְתִּי וְעֻזִּי. מִמְּעֵי אִמִּי גוֹחִי וְגוֹזִי:
תְּמִים דֵּעִים אֵל דֵּעוֹת אֶחָד. כָּל הַלְּבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יָחַד:

מוֹשֵׁל עוֹלָם מַלְכוּתֶךָ׃ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר מֶמְשַׁלְתֶּךָ׃

מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי לְצָרָה׃ הוֹשַׁע (יְיָ) כִּי יָדְךָ לֹא קְצָרָה׃
מְקוֹר חַיִּים מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל׃ לֹא אֶעֱזוֹב כִּי מָעֻזִּי אֵל׃

מָגֵן יִשְׁעִי וְחֶרֶב גַּאֲוָה׃ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ נֶפֶשׁ תַּאֲוָה׃
מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ׃ אַשְׁרֵי אָדָם אֲשֶׁר עוֹז לוֹ בוֹ׃

נָבָר וְנָעִים נָאוֹר וְנוֹרָא׃ נֶאְדָּר וְנֶאְזָר שְׁמוֹ בִּגְבוּרָה׃
נֶאֱמָן נֵצַח יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ׃ לֹא יְשַׁקֵּר אַשְׁרֵי כָּל חוֹכֵי לוֹ׃

נֵצַח יְשׁוּרוּן הָאֵל הַנֶּאֱמָן׃ מֵאֱלֹהָיו יְהוּדָה לֹא אַלְמָן׃
נִפְלָא עַל כָּל הַנִּפְלָאִים׃ וּמִתְנַשֵּׂא עַל כָּל הַנִּשָּׂאִים׃

נִקְדָּשׁ וְנַעֲרָץ אֱלֹהֵי קְדוֹשִׁי׃ נָכוֹן וְנִשְׂגָּב יְיָ נִסִּי׃
נוֹקֵם וְנוֹטֵר וּבַעַל חֵימָה׃ לְצָרָיו לְאוֹיְבָיו אִישׁ מִלְחָמָה׃

נֵרִי יְיָ בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי וְנֵר לְרַגְלִי דְּבָרוֹ׃
סוֹמֵךְ וְסוֹעֵד יְיָ סַלְעִי׃ סוֹבֵל וְסוֹלֵחַ וְנוֹשֵׂא פִּשְׁעִי׃

סַהֲדִי יְיָ סַלְעִי וְסִתְרִי׃ סוֹלֵחַ וְסוֹבֵל סַעֲדִי וְסִבְרִי׃
סַלְעֵנוּ (יְיָ) וּמְצוּדָתֵנוּ׃ עֶזְרָתֵנוּ וּמְפַלְטֵנוּ׃

עִזּוּז וְגִבּוֹר עֻזִּי וְעֶזְרִי׃ עֶלְיוֹן עוֹז לִי אַל יְהִי עָרִי׃
עִיר וְקַדִּישׁ שָׁת סְבִיבָיו סֵתֶר׃ אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר׃

עַד מְמַהֵר לְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאוֹיְבָיו׃ שׁוֹמֵר בְּרִית וָחֶסֶד לְאוֹהֲבָיו׃
פָּדָה אֶת אַבְרָהָם יְדִידוֹ׃ הוּא יִפְדֶּה יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ׃

פַּחַד יִצְחָק יִתֵּן פַּחְדּוֹ׃ עַל צָרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב עַבְדּוֹ׃
פּוֹעֵל וְחוֹקֵר וְדוֹרֵשׁ וּבוֹדֵק׃ כָּל לְבָבוֹת לוֹ אֶתֵּן צֶדֶק׃

צְרוֹר הַמֹּור אֶשְׁכּוֹל הַכּוֹפֶר׃ נוֹתֵן לְעַמּוֹ צָרָיו כּוֹפֶר׃
צַח וְאָדוֹם דּוֹד בִּצְבָאָיו אוֹת׃ עַל כֵּן נִקְרָא יְיָ צְבָאוֹת׃

(כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר. כֵּן דּוֹדִי עִם יוֹשְׁבֵי שַׁעַר:)
(כַּבִּיר כֹּחַ לְמַרְגִּיזֵי אֵל. נוֹקֵם וְכַטַּל הוּא לְיִשְׂרָאֵל:)

(כּוֹסִי מְנָת חֶלְקִי וְגוֹרָלִי. אֲנִי לְדוֹדִי נַחֲלָה וְדוֹדִי לִי:)
(כּוֹבְדִי יְיָ לֹא אֲמִירֶנּוּ. הֶאֱמַרְנוּהוּ וְהֶאֱמִירָנוּ:)

(כְּאַרְיֵה יִשְׁאַג וְכַכְּפִירִים יִנְהֲמוּ. אַל יִהְיֶה כְּגֵר וּכְאִישׁ נִדְהָם:)
(כְּרוֹעֶה גִּבּוֹר אֲשֶׁר לֹא יוּכָל. צֹאנוֹ לְהַצִּיל וְהָיָה לְמַאֲכָל:)

(כְּגִבּוֹר אֵין אֱיָל וּכְאוֹרֵחַ. נָס וּבוֹרֵחַ מַר צוֹרֵחַ:)
(כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית וְכַכְּפִיר לְעֹזְבָיו. כְּרָקָב גַּם כְּעָשׁ לְאוֹיְבָיו:)

(כַּבִּיר כֹּחַ כְּשָׁמִיר וָשַׁיִת. וְלֹא יַשְׁאִיר כְּנוֹקֶף זַיִת:)
(כְּשָׁמִיר וְשַׁיִת צָרִים יְמַגֵּן. כְּצִפֳּרִים עָפוֹת לְעִירוֹ יָגֵן:)

(כְּגִשְׁמֵי נְדָבָה לָנוּ יָבֹא. כְּמַלְקוֹשׁ וְכַטַּל לְדְבֵקִים בּוֹ:)
כְּנֶשֶׁר יְרַחֵף עַל גּוֹזָלָיו. וּבְצֵל כְּנָפָיו יֶחֱסוּ מְיַחֲלָיו:

כְּצִפֳּרִים עַל עִירוֹ יָגֵן. וּבְצֵל כְּנָפָיו רְנָנוֹת נְנַגֵּן:
(לְבַדּוֹ (יְיָ) הוּא וְנִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת. עוֹשֶׂה אֵל נוֹרָא עֲלִילוֹת:)

לִצְבִי וְעוֹפֶר דּוֹמֶה דוֹדִי. כִּי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהֵי חַסְדִּי:
לִפְנֵי עַמּוֹ יְיַשֵּׁר הֲדוּרִים. וַיִּנַּשְּׂאֵם עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים:

לְעוֹלָם חֶלְקִי הוּא וְצוּר לְבָבִי. כָּלָה שְׁאֵרִי לְךָ וּלְבָבִי:
(לְבַדּוֹ יְיָ הוּא וְנִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת עוֹשֶׂה וְרַב נוֹרָאוֹת:)

מָקוֹם אַתָּה לְעוֹלָמֶךָ. וְאֵין יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמֶךָ:
מוֹרָאִי אֵל רוֹעִי וְיוֹצְרִי. צוּר יְלָדַנִי מְהוֹלְלִי וְצוּרִי:

מָרוֹם וּמָעוֹז הוּא לִי וּמַחְסִי. מִגְדַּל עוֹז שֵׁם יְיָ מְנוּסִי:
מֶלֶךְ יַעֲקֹב מִשְׂגָּב לָנוּ. הוּא מְחוֹקְקֵנוּ וּמוֹשִׁיעֵנוּ:

מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מִשְׁעָן יְהִי לִי. מִבְטָח אֱלֹהִים יְיָ חֵילִי:

גָּבוֹהַּ כָּל אֲשֶׁר תַּחְתָּיו נוֹשֵׂא. וּגְדָל כֹּחַ גְּדוֹלוֹת עוֹשֶׂה:

גָּדוֹל הוּא וּשְׁמוֹ בִּגְבוּרָה. אַרְיֵה שָׁאַג מִי לֹא יִירָא:
דּוֹדִי דָּגוּל הוּא מֵרְבָבָה. אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים רַבָּה:

דַּיָּן יָתִיב כְּעַתִּיק יוֹמִין. וּצְבָאוֹ עַל שְׂמֹאל וְעַל יָמִין:
הֲדָרוֹ וְהוֹדוֹ עַל בְּנֵי עֲבָדָיו. הָדוּר הֶדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו:

הוּא אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת לְכָל. בָּשָׂר שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה מִכֹּל:
וַדַּאי וָתִיק יוֹדֵעַ וָעֵד. יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

(וַאֲשֶׁר חֶרֶב גַּאֲוָתֵנוּ. לְהִלָּחֵם מִלְחַמְתֵּנוּ:)
זוֹכֵר לְעוֹלָם בְּרִית רִאשׁוֹנִים. כְּיוֹם אֶתְמוֹל לוֹ אֶלֶף שָׁנִים:

זֶה אֱלֹהֵינוּ וְלוֹ קִוִּינוּ. וְזִמְרָת יָהּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ:
חֵלֶק יַעֲקֹב יוֹצֵר הַכֹּל. חַנּוּן יְיָ וְחָסִיד בַּכֹּל:

חַי הָעוֹלָם יְיָ חֶלְקִי. חֲכַם הָרָזִים יְיָ חִזְקִי:
טוֹב וּמֵטִיב הַמְלַמֵּד דֵּעָה. טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת בְּרָעָה:

יָשָׁר יְיָ וְיָשָׁר דְּבָרוֹ. יְדִידֵי יְדִידוּת מִשְׁכְּנוֹת דְּבִירוֹ:
יוֹעֵץ וְגוֹזֵר מִי יְפִירֶנָּה. וַיַּחְתּוֹף וְיִפְעַל מִי יְשִׁיבֶנָּה:

(יָפֶה דוֹדִי יָפְיוֹ וְטוּבוֹ. יִרְאוּ וְיֶחֱזוּ צִיּוֹן בְּשׁוּבוֹ:)
כְּגִבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת. יָעִיר קִנְאָה לַעֲשׂוֹת נְקָמוֹת:

(כְּנֶשֶׁר עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים. נָשָׂא עֲבָדָיו וְיִשֵּׁר הֲדוּרִים:)
(כְּדוֹב שַׁכּוּל וּכְנָמֵר שַׁחַל. כְּרָקָב וּכְעָשׁ וְרוּחוֹ כְּנָחַל:)

(כְּדוֹב שַׁכּוּל וּכְנָמֵר שׁוֹקֵד. דְּבָרוֹ לַעֲשׂוֹת כְּמַקֵּל שָׁקֵד:)
כַּבִּיר כֹּחַ לֵב כְּמוֹ שָׁחַל. כְּלָבִיא וְכַאֲרִי וְרוּחוֹ כְּנָחַל:

(כְּאֶרֶז בָּחוּר בְּגָדְלָתוֹ. כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן עַנְוְתָנוּתוֹ:)
(כְּתַפּוּחַ בְּרֵיחוֹ עוֹז אַהֲבָתוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ:)

זֶרֶם מַיִם לֹא יִשְׁטְפֶךָ. וְרוּחַ כַּבִּיר לֹא יֶהְדְּפֶךָ:
אַף כָּל מְנוּפֶת לֹא תְטַנְּפֶךָ. אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ לֹא תִשְׂרְפֶךָ:

לַהֲוָיוֹתְךָ אֵין חִסָּרוֹן. וּלְיִחוּדְךָ אֵין יִתָּרוֹן:
כְּמוֹ הָיִיתָ לְעוֹלָם תִּהְיֶה. חוֹסֵר וְעוֹדֵף בְּךָ לֹא יִהְיֶה:

וְשִׁמְךָ מְעִידְךָ כִּי הָיִיתָ. וְהֹוֶה וְתִהְיֶה וּבַכֹּל אָתָּה:
הֹוֶה לְעוֹלָם וְכֵן נוֹדַעְתָּ. גְּעִידְךָ וְכֵן בְּךָ הָעִידוֹתָ:

שֶׁאַתָּה הוּא וְהֹוֶה בַּכֹּל. שֶׁלְּךָ הַכֹּל וּמִמְּךָ הַכֹּל.
שְׁמוֹת יְקָרְךָ יַעֲנוּ וְיָעִידוּ. בְּתוֹקֶף יְקָרְךָ בְּךָ יַסְהִידוּ:

לְיוֹם רְבִיעִי.

אֲרוֹמֵם אֱלֹהֵי אָבִי וְאֵלִי. אַנְוֶה אֱלֹהֵי צוּרִי וְגוֹאֲלִי:
אֲיַחֵד אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם. וְהָאָרֶץ בְּכָל יוֹם פַּעֲמָיִם:

אֵל חַי אֶחָד הוּא בְּרָאָנוּ. אֲבִיר יִשְׂרָאֵל אָב לְכֻלָּנוּ:
אֲדוֹנֵנוּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

אֵין כָּאֵל אֵשׁ אוֹכְלָה וְקַנָּא. לְעוֹלָם יְיָ אֱמֶת אֵל אֱמוּנָה:
אוֹרִי וְיִשְׁעִי מָעוֹז חַיָּי. עָלָיו תְּלוּיִם כָּל מַאֲוַיָּי:

אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא אֱלֹהִים חַיִּים. לֹא יָכִילוּ זַעֲמוֹ גוֹיִם (וְאִיִּים:)
אַדִּיר וְאַמִּיץ כֹּחַ וְרַב אוֹנִים. אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדוֹנִים:

אֱלוֹהַּ עוֹשַׂי אִישִׁי וּבוֹעֲלִי. אַלּוּף נְעוּרַי שׁוֹמְרִי וְצִלִּי:
בּוֹרֵא כֹל וְיִשְׂרָאֵל גּוֹאֵל. בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

בּוֹרֵא רוּחַ הָרִים יוֹצֵר. מִמְּךָ מְזִמָּה לֹא יִבָּצֵר:
גֵּאֶה מֵשִׁיב גְּמוּל עַל גֵּאִים. עַל הָרָמִים וְעַל הַנִּשָּׂאִים:

גִּבּוֹר בְּקוּמוֹ לַעֲרוֹץ בְּעֶבְרָה. מֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ מִי לֹא יִירָא:

גֹּבַהּ וְעֹמֶק נְעוּצִים כְּסוֹבֵב· חֲכַם לֵב וְנָבוֹן לֹא יְלֻבָּב.
סוֹבֵב (נ״א סוכל) הַכֹּל וּמָלֵא אֶת כֹּל· וּבִהְיוֹת הַכֹּל אַתָּה בַכֹּל:
אֵין עָלֶיךָ וְאֵין תַּחְתֶּיךָ· אֵין חוּץ לָךְ וְאֵין בֵּינוֹתֶךָ:
אֵין מַרְאֶה וְגַב לְאַחוּדֶךָ· וְאֵין גּוּף לְעוֹצֶם יִחוּדֶךָ:
וְאֵין בְּתָוֶךְ מִמְּךָ נִבְדָּל· וְאֵין מָקוֹם רֵק מִמְּךָ נֶחְדָּל:
וְאֵינְךָ נֶאֱצָל מִכֹּל וְנִבְדָּל· וְאֵין מָקוֹם רֵק מִמְּךָ וְנֶחְדָּל:
מִקְרֶה וְשִׁנּוּי אֵין בְּךָ נִמְצָא· וְלֹא זְמָן וְעַרְעֵר וְלֹא כָל שֶׁמֶץ:
כָּל זְמָן וְכָל עֵת אַתָּה מְכִינָם· אַתָּה עוֹרְכָם וְאַתָּה מְשַׁנָּם:
כָּל מַדָּע לֹא יַשִּׂיג אוֹתְךָ· אֵין שֵׂכֶל אֲשֶׁר יִמְצָא אוֹתְךָ:
כְּמִדָּתְךָ חָכְמָתֶךָ· כְּגָדְלָתְךָ תְּבוּנָתֶךָ:
חָכָם אַתָּה מֵאֵלֶיךָ· חַי מֵעַצְמְךָ וְאֵין כְּגִילֶךָ:
זוּלַת חָכְמָתְךָ אֵין חָכְמָה· בִּלְתִּי בִינָתְךָ אֵין מְזִמָּה:
חָלַקְתָּ בְּלֵב חֲכָמִים שֵׂכֶל· וְרוּחֲךָ תְּמַלְּאֵם וְדַעְתָּם תַּשְׂכֵּל:
מִבַּלְעֲדֵי כֹחֲךָ אֵין גְּבוּרָה· וּמִבַּלְעֲדֵי עֻזְּךָ אֵין עֶזְרָה:
אֵין נִכְבָּד כִּי אִם כְּבֵדְתוֹ· וְאֵין גָּדוֹל כִּי אִם גִּדַּלְתּוֹ:
כָּל יְקָר וְכָל טוֹב מִיָּדֶךָ· לַאֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ עֲשׂוֹת חֲסָדֶיךָ:
אֵין חֵקֶר לִגְדֻלָּתֶךָ· וְאֵין מִסְפָּר לִתְבוּנָתֶךָ:
אֵין עוֹד זוּלַת הֲוָיוֹתֶיךָ· חַי וְכֹל תּוּכַל וְאֵין בִּלְתֶּךָ:
וְלִפְנֵי הַכֹּל כֹּל הָיִיתָ· וּבִהְיוֹת הַכֹּל כֹּל מִלֵּאתָ:
לֹא לְחָצוּךְ וְלֹא הִטּוּךְ· יְצוּרֶיךָ אַף לֹא מִעֲטוּךְ:
בַּעֲשׂוֹתְךָ כֹּל לֹא נִבְדַּלְתָּ· מִתּוֹךְ מְלַאכְתְּךָ לֹא נֶחְדַּלְתָּ:
בַּעֲשׂוֹתְךָ אֶת הַשָּׁמַיִם· וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַמָּיִם:
לֹא קֵרְבוּךְ וְלֹא רִחֲקוּךְ· כִּי כָל קִירוֹת לֹא יְחַלְּקוּךְ:

הֵן אֵין דָּבָר מִמְּךָ נֶעְלָם. כִּי לְפָנֶיךָ נְכוֹנִים כֻּלָּם:
אֵין חשֶׁךְ וְאֵין מָנוֹס וְסֵתֶר. לָנוּס שָׁמָּה וּלְהִסָּתֵר:
אֵת אֲשֶׁר תְּבַקֵּשׁ אַתָּה מוֹצֵא. בְּלִי נְטוֹת אֲלֵיהֶם בְּעֵת שֶׁתִּרְצֶה:
כִּי אֶת הַכֹּל כְּאַחַת תִּרְאֶה. לְבַדְּךָ תַּעֲשֶׂה וְאֵינְךָ נִלְאֶה:
כִּי עַל גּוֹי וְעַל אָדָם יָחַד. עַל כֹּל תְּדַבֵּר בְּרֶגַע אֶחָד:
תִּשְׁמַע בְּרֶגַע כָּל הַקּוֹלוֹת. זַעַק וְלַחַשׁ וְכָל הַתְּפִלּוֹת:
אַף תָּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם. בְּרֶגַע תַּחְקוֹר כָּל לְבָבֵיהֶם:
וְלֹא תַאֲרִיךְ עַל מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. וְלֹא תִתְמַהְמַהּ עַל עֲצָתֶךָ:
אֵצֶל עֲצָתְךָ גְּזֵרָתֶךָ. לְקֵץ וּלְמוֹעֵד קְרִיאָתֶךָ:
וְכֻלָּם בֶּאֱמֶת בְּתוֹם וּבְישֶׁר. מִבְּלִי עוֹדֵף וּמִבְּלִי חוֹסֵר:
מִמְּךָ דָּבָר לֹא יֹאבַד. וְדָבָר מִמְּךָ לֹא יִכְבַּד:
כָּל אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ תּוּכַל לַעֲשׂוֹת. וְאֵין מִי מוֹחֶה בְּיָדְךָ מֵעֲשׂוֹת:
יְכוֹלֶת יְיָ בְּחֶפְצוֹ קְשׁוּרָה. וּבִרְצוֹת יְיָ לֹא אֲחֵרָה:
אֵין דְּבַר סֵתֶר מִמְּךָ נִכְחַד. עֲתִידוֹת וְעוֹבְרוֹת לְךָ הֵם יַחַד:
אֲשֶׁר מֵעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. הֵם כֻּלָּם בְּךָ וְאַתָּה בְּכֻלָּם:
חֲדָשׁוֹת תַּגִּיד וְסוֹד דְּרָכֶיךָ. אֶל עֲבָדֶיךָ וּמַלְאָכֶיךָ:
וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעֶךָ. דְּבַר סוֹד וְסֵתֶר לְהוֹדִיעֶךָ:
כִּי מִמְּךָ כָּל סוֹד יִגָּלֶה. בְּטֶרֶם עַל לֵב כָּל יְצִיר יַעֲלֶה:
בְּלֵב כָּל נִבְרָא לֹא תִמָּצֵא. מִבִּינוֹ עָתָק לֹא יֵצֵא:
בְּאֵין לוֹ קָצֶה וְלֹא יֵחָצֶה. לֵב לֹא יָתוּר וְאֵין פֶּה פּוֹצֶה:
בְּאֵין לוֹ רוּחוֹת וְאֵין בּוֹ רְוָחוֹת. אֵין לוֹ שִׂיחוֹת בּוֹ מוֹכִיחוֹת.
לְמֵרָחוֹק מִי יִשָּׂא דֵעוֹ. לְלֹא תְהִלָּה וְלֹא סוֹף לְהַגִּיעוֹ:
אֲגוּרִים אֲהוּדִים תּוֹךְ וְכוֹף וָרֹאשׁ. פֶּה וָלֵב אֶבְלוֹם מִדְּרוֹשׁ וּמֵחֲרוֹשׁ:

אַתָּה בוֹרֵא וְלֹא נִבְרֵאתָ. אַתָּה יוֹצֵר וְלֹא נוֹצַרְתָּ:
אַתָּה מֵמִית וְאֶת כֹּל תְּבַלֶּה. אַתָּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וְאַף תַּעֲלֶה:
וְנֶאֱמָן לְהַחֲיוֹת מֵתִים אָתָּה. וְעַל יְדֵי נְבִיאֶךָ כֵּן הוֹדַעְתָּ:
וְלֹא תָמוּת אֵל חַי וְלֹא מֵתָה. מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אָתָּה:
מַשְׁבִּיר וּמוֹלִיד וְלֹא נוֹלַדְתָּ. מוֹחֵץ וְרוֹפֵא וְלֹא חֻלֵּיתָ:
מָוֶת וּמַדְוֶה אֵין לְפָנֶיךָ. תְּנוּמָה וְשֵׁנָה אֵין לְעֵינֶיךָ:
הֲלֹא מִקֶּדֶם אֵל חַי אָתָּה. מֵאֲשֶׁר בְּךָ לֹא נִשְׁתַּנֵּיתָ:
וְעַד הָעוֹלָם לֹא תִשְׁתַּנֶּה. מֵאֱלָהוּתְךָ לֹא תִתְגַּנֶּה:
חָדָשׁ וְנוֹשָׁן לֹא נִמְצֵאתָ. חִדַּשְׁתָּ כֹּל וְלֹא חֻדַּשְׁתָּ:
לֹא יָחוּלוּ זִקְנָה וּבַחֲרוּת. עָלֶיךָ גַּם שֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת:
וְלֹא חָלוּ בְךָ שִׂמְחָה וָעֶצֶב. וְדִמְיוֹן נוֹצָר וְכָל דְּבַר קֶצֶב:
כִּי לֹא יְסוֹבֵב אוֹתְךָ גֶּשֶׁם. אַף לֹא תִדְמֶה אֶל כָּל גֶּשֶׁם:
כָּל הַיְצוּרִים גְּבוּל סְבִבְתָּם. אֶל רֵאשִׁיתָם וּלְאַחֲרִיתָם:
כִּי הַבְּרוּאִים בִּגְבוּל שַׂמְתָּם. וְלִימֵי צְבָאָם גְּבוּל הִקַּפְתָּם:
וּלְךָ אֵין גְּבוּל וּלְיָמֶיךָ. וְלִשְׁנוֹתֶיךָ וּלְעַצְמֶךָ:
עַל כֵּן אֵינְךָ צָרִיךְ לַכֹּל. לְיָדְךָ וּלְחַסְדְּךָ צְרִיכִים הַכֹּל:
הַכֹּל צְרִיכִים לְצִדְקוֹתֶיךָ. וְאֵינְךָ צָרִיךְ לִבְרִיּוֹתֶיךָ:
כִּי טֶרֶם כָּל יְצִיר הָיִיתָ. לְבַדְּךָ מְאוּמָה לֹא נִצְרַכְתָּ:
רֵאשִׁית וְאַחֲרִית בְּיָדְךָ עֲרוּכִים. אַתָּה בָם וְהֵם בְּרוּחֲךָ שְׂרוּכִים:
כָּל אֲשֶׁר הָיָה בָרִאשׁוֹנָה. וַאֲשֶׁר יִהְיֶה בָאַחֲרוֹנָה:
כָּל הַיְצוּרִים וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם. וְכָל דִּבְרֵיהֶם וּמַחְשְׁבוֹתֵיהֶם:
מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף תֵּדַע כֻּלָּם. וְלֹא תִשְׁכַּח כִּי אַתָּה אֶצְלָם:
אַתָּה בְרָאתָם וּלְבַדְּךָ עֲרַכְתָּם. לְבַדְּךָ תֵּדַע מְקוֹמָם וְדַרְכָּם:

הַיּוֹצֵר כֹּל הוּא אֱלֹהֵינוּ· הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ לְבַד אֲנַחְנוּ:
עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ· נְבָרֵךְ שְׁמוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

בַּצַּר לָנוּ מְאֹד נִמְצֵאתָ· כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לֹא עָזַבְתָּ:
וְתָמִיד בְּפִינוּ תְּהִלָּתֶךָ· וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ:

עַד אַתָּה בְּךָ וּבִכְבוֹדֶךָ· וּמְשָׁרְתֶיךָ אַף עֲבָדֶיךָ:
אֲשֶׁר כְּבוֹדְךָ מְלֹא כָל הָאָרֶץ· וּכְבוֹדְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ:

וַאֲבוֹתֵינוּ בָּחֲרוּ אוֹתָךְ· לְבַדְּךָ לַעֲבוֹד וְאֵין לְזָר אִתָּךְ:
גַּם אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ לְבַדֶּךָ· נַעֲבֹד כְּבֵן אָב וּנְכַבְּדֶךָ:

וְהִנֵּנוּ עַל יִחוּדֶךָ· יוֹמָם וָלַיְלָה עֵדֶיךָ:
בְּפִי כֻלָּנוּ וּבִלְבָבֵנוּ· שֶׁאַתָּה לְבַדְּךָ אֱלֹהֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ עַל יִחוּדֶךָ· עֵדִים אֲנַחְנוּ וַעֲבָדֶיךָ:
אֵין תְּחִלָּה אֶל רֵאשִׁיתֶךָ· וְאֵין קֵץ וְתִכְלָה לְאַחֲרִיתֶךָ:

רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מִבְּלִי רֵאשִׁית· וּמִבְּלִי אַחֲרִית וְאֵין לֵב לְהָשִׁית:
אֵין קֵצֶה אֶל גַּבְהוּתֶךָ· וְאֵין סוֹף לְעֹמֶק מִדּוֹתֶיךָ:

אֵין לְךָ סוֹבֵב וְאֵין לְךָ פֵּאָה· עַל כֵּן אוֹתְךָ חַי לֹא רָאָה:
אֵין צַד וְצֵלַע יַצְלִיעוּךָ· וְרוֹחַב וְאֹרֶךְ (כ״א ועוסק) לֹא יְמַצְּעוּךָ:

(אֵין פֵּאָה לִסְבִיבוֹתֶיךָ· וְאֵין תּוֹךְ מַבְדִּיל בֵּינוֹתֶיךָ:)
אֵין חָכְמָה אֲשֶׁר תֵּדָעֶךָ· וְאֵין מַדָּע אֲשֶׁר יַגִּיעֶךָ:

וְלֹא יַשִּׂיג אוֹתְךָ כָּל מַדָּע· וְאֵין שֵׂכֶל אֲשֶׁר יָבִין וְיֵדָע:
מִמְּךָ מְאוּמָה וְאֵיכָה אַתָּה· וְאֵיךְ בְּלִי מְאוּמָה כֹּל בָּרָאתָ:

לְיוֹם שְׁלִישִׁי·

אָמְנָם יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה· אֱלֹהֵי יַעֲקֹב כֹּל יָצַרְתָּ:

וְגַם אֵין מִסְפָּר לִגְדוּדֶיךָ. בִּצְבָאוֹתֶיךָ אוֹת כְּבוֹדֶךָ:
אֵיזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִידֶךָ. וְחַי לֹא רָאָה פְּנֵי כְבוֹדֶךָ:
נָבוֹן וְחָכָם הֵן לֹא יֵדָע. וְאֵיךְ אֶעֱרוֹךְ עַל אֲשֶׁר לֹא אֵדָע:
וְאִם יֹאמַר אִישׁ עַד תַּכְלִיתוֹ. אֶעֱרוֹךְ אֵלָיו וּבִמְתְכֻנְתּוֹ:
אָבֹא וְאֶמְצָא תַּכְלִית שִׁבְחוֹ. לֹא נֶאֱמְנָה אֶת אֵל רוּחוֹ:
יְבֻלָּע כִּי לֹא יֵדַע עֶרְכּוֹ. אַחֲרִית פִּיהוּ רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ:
וְעִמָּדִי לֹא כֵן אָנֹכִי. וּפִי לֹא אֶתֵּן לַחֲטֹא וְחִכִּי:
אֲסַפְּרָה לְאַחַי קְצוֹת דַּרְכֵי אֵל. וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל:
כַּכָּתוּב אִמְרוּ לֵאלֹהִים. מַה נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ אֱלֹהִים:
וְאָמַרְתָּ עַם זוּ יָצַרְתִּי. לִי יְסַפְּרוּ שְׁמִי וּתְהִלָּתִי:
בְּמִצְרַיִם שַׂמְתִּי עֲלִילוֹתַי. לְמַעַן תְּסַפֵּר אֶת אוֹתוֹתַי:
וַאֲנִי עַבְדְּךָ עַל כֵּן אֲסַפֵּר. כַּאֲשֶׁר אֶדְרוֹשׁ מֵעַל סֵפֶר:
תְּהַלֵּל נַפְשִׁי כֹּחַ מַעֲשֶׂיךָ. וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ:
וַאֲבָרֶכְךָ בְּכָל עִנְיָנַי. וּבְכָל לִבִּי אוֹדֶה אֶת אֲדֹנָי:
גַּם בִּגְרוֹנִי רוֹמְמוֹתֶיךָ. וְאֶת פִּי אֲמַלֵּא תְהִלָּתֶךָ:
כִּי פִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ. כָּל הַיּוֹם אֶת תִּפְאַרְתֶּךָ:
וְאֹמְרָה נָא עֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ. וְאָשִׂיחָה דִּבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ:
וְאַזְכִּיר טוּבְךָ וְצִדְקוֹתֶיךָ. חֲסָדֶיךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ:
יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל אַתָּה. עַל כָּל אֱלֹהִים מְאֹד גָּדַלְתָּ:
כִּי כָל אֱלֹהֵי הָעַמִּים הֵם. אֱלִילִים אִלְּמִים רוּחַ אֵין בָּהֶם:
הֵן לְעוֹבְדֵיהֶם גְּמוּל אֵין מְשִׁיבִים. וְלָמָּה לָהֶם הֵמָּה מְטִיבִים:
וּבְעֵת צָרָה אָז יִתְפַּלֵּלוּ. וְלֹא יַעֲנוּם כִּי לֹא יוֹעִילוּ:
דּוֹרְשִׁים בְּכָל לֵב לְרוּחַ אֵין בּוֹ. וְקָרוֹב יְיָ אֵל עַם קְרוֹבוֹ:

חֲכַם לֵבָב הוּא מִי כָמוֹהוּ · שַׂגִּיא כֹחַ לֹא מְצָאנוּהוּ:
עֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת וְרַב נוֹרָאוֹת · גָּדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת:

עַד אֵין מִסְפָּר וְעַד אֵין חֵקֶר · וְלֹא נוֹדַע כִּי לֹא יֵחָקֵר:
אֵיזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִירֶךָ · וְאֵיזֶה פֶּה אֲשֶׁר יַגִּידֶךָ:

חַי לֹא רָאֲךָ וְלֵב לֹא יְדָעֲךָ · וְאֵיזֶה שֶׁבַח אֲשֶׁר יְצִיעֲךָ:
גַּם מְשָׁרְתֶיךָ לֹא רָאוּךָ · וְכָל חַכְמֵי לֵב לֹא מְצָאוּךָ:

אַתָּה לְבַדְּךָ מַכִּיר שִׁבְחֲךָ · וְאֵין זוּלָתְךָ יוֹדֵעַ כֹּחֲךָ:
וְאֵין יוֹדֵעַ בִּלְעָדֶיךָ · שְׁבָחוֹת רְאוּיוֹת לִכְבוֹדֶךָ:

עַל כֵּן תְּבֹרַךְ כָּרָאוּי לָךְ · כְּפִי קָדְשְׁךָ כִּבוֹדְךָ וְגָדְלָךְ:
וּמִפִּי הַכֹּל בְּכָל אֱיָלוּתָם · כְּפִי מַדָּע אֲשֶׁר אַתָּה חֲנַנְתָּם:

יוֹדוּ פִלְאֲךָ הַשָּׁמַיִם · וִיאַדְּרוּךָ קוֹלוֹת מָיִם:
וְיָרִיעוּ לְךָ כָּל הָאָרֶץ · יוֹדוּךָ כָּל מַלְכֵי אָרֶץ:

אַף יוֹדוּךָ כָּל הָעַמִּים · וִישַׁבְּחוּךָ כָּל הָאֻמִּים:
כָּל זֶרַע יַעֲקֹב עֲבָדֶיךָ · כִּי עֲלֵיהֶם גָּבְרוּ חֲסָדֶיךָ:

אֶת שֵׁם יְיָ יְהַלְלוּ כֻלָּם · אֵל אֱלֹהִים אֱמֶת וּמֶלֶךְ עוֹלָם:

ברוך אתה יחיד ומיוחד ה׳ אחד ושמו אחד:

לְיוֹם שֵׁנִי·

וַאֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ · אֲדַבֵּר אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹתֶיךָ:
דַּרְכֵי שִׁבְחֲךָ קְצָתָם אֲסַפְּרָה · מַעֲשֶׂיךָ מַה נּוֹרָא אוֹמְרָה:

אֵין אֵלֶיךָ עֲרֹךְ בַּסֵּפֶר · אַגִּידָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר:
חֵקֶר אֱלוֹהַּ לֹא יִמָּצֵא: וְתַכְלִית שַׁדַּי לֹא תִקָּצֵה:

וְלִתְבוּנָתוֹ הֲלֹא אֵין חֵקֶר · וּמִסְפַּר שָׁנָיו לֹא יֵחָקֵר:

וְלֹא חִיַּבְתָּ לִי גְּמוּלֶךָ · כָּל טוֹבָתִי בַּל עָלֶיךָ :
עַל הַטּוֹבוֹת לֹא עֲבַדְתִּיךָ · אַחַת לְרִבּוֹא לֹא גְמַלְתִּיךָ :
אִם אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה נָּא כְמוֹ · לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת לָמוֹ :

וּמָה אָשִׁיב לְךָ וְהַכֹּל שֶׁלָּךְ · לְךָ שָׁמַיִם אַף אֶרֶץ לָךְ :
יַמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּם בְּיָדֶךָ · וְכֻלָּם יִשְׂבְּעוּן מִיָּדֶךָ :

וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאנֶךָ · וַחֲפֵצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ :
וְאֵיךְ נַעֲבֹד וְאֵין לְאֵל יָדֵנוּ · וְלִשְׂרֵפַת אֵשׁ בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ :

וְאֵיךְ נַעֲבֹד וְאֵין זֶבַח וּמִנְחָה · כִּי לֹא בָאנוּ אֶל הַמְּנוּחָה :
וּמַיִם אַיִן לְהַעֲבִיר טֻמְאָה · וַאֲנַחְנוּ עַל אֲדָמָה טְמֵאָה :

שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אֲמָרֶיךָ · וַאֲנִי בָאתִי בִּדְבָרֶיךָ :
כִּי כָתוּב לֹא עַל זְבָחֶיךָ · וְעוֹלֹתֶיךָ אוֹכִיחֶךָ :

עַל דְּבַר זֶבַח וְעֹלֹתֵיכֶם · לֹא צִוִּיתִי אֶת אֲבוֹתֵיכֶם :
מָה שָׁאַלְתִּי וּמָה דָּרַשְׁתִּי · מִמְּךָ כִּי אִם לְיִרְאָה אוֹתִי :

לַעֲבֹד בְּשִׂמְחָה וּבְלֵבָב טוֹב · הִנֵּה שְׁמוֹעַ מִזֶּבַח טוֹב :
וְלֵב נִשְׁבָּר מִמִּנְחָה טְהוֹרָה · זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה :

זֶבַח וּמִנְחָה לֹא חָפַצְתָּ · חַטָּאת וְעוֹלָה לֹא שָׁאָלְתָּ :
מִזְבֵּחַ אֶבְנֶה בְּשִׁבְרוֹן לִבִּי · וַאֲשַׁבְּרָה אַף רוּחִי בְּקִרְבִּי :

רוּם לֵב אַשְׁפִּיל וְאֶת רוּם עֵינַי · וְאֶקְרַע לְבָבִי לְמַעַן אֲדֹנָי :
שִׁבְרֵי רוּחִי הֵם זְבָחֶיךָ · יַעֲלוּ לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחֶךָ :

וְאַשְׁמִיעַ בְּקוֹל הוֹדָיוֹתֶךָ · וַאֲסַפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ :
אֲשֶׁר יָדְעָה נַפְשִׁי אַחְבִּירָה · אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹת וַאֲדַבֵּרָה :

וּמָה אֶעֱרוֹךְ וְלֹא יָדַעְתִּי מָה · הֲיָכֹל אוּכַל דַּבֵּר מְאוּמָה :
כִּי אֵין חֵקֶר לִגְדֻלָּתוֹ · וְגַם אֵין מִסְפָּר לִתְבוּנָתוֹ :

שִׁיר הַיִּחוּד לְיוֹם רִאשׁוֹן.

אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי. הָאֱלֹהִים הָרוֹעֶה אוֹתִי מֵעוֹדִי:
עַד הַיּוֹם הַזֶּה הֶחֱזַקְתָּ בְיָדִי. חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי:

בָּרוּךְ יְיָ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ. כִּי עַל עַבְדּוֹ הִפְלִיא חַסְדּוֹ:
אֱלֹהֵי מָרוֹם בַּמֶּה אֲקַדֵּם. וּבַמֶּה אִכַּף לֵאלֹהֵי קֶדֶם:

אִלּוּ הָרִים לְמַעֲרָכָה. וְכָל עֲצֵי לְבָנוֹן בַּכֹּל עֲרוּכָה:
וְאִם כָּל בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת קְרוּצִים. נְתָחִים עֲרוּכִים עַל הָעֵצִים:

וְאַף זָוִיּוֹת מִזְבֵּחַ מְבוּסִים. דָּם כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים:
וּכְחוֹל סֹלֶת דָּשֵׁן וְשָׁמֵן. בָּלוּל בְּרִבְבוֹת נַחֲלֵי שָׁמֶן:

וּלְאַזְכָּרָה לְבוֹנָה וְסַמִּים. וְלִקְטֹרֶת כָּל רָאשֵׁי בְשָׂמִים:
(וְאִלּוּ נֵרוֹת עַל הַמְּנוֹרוֹת. יִהְיוּ מְאִירוֹת כִּשְׁנֵי הַמְּאֹרֹת:

(וּכְהַרְרֵי אֵל לֶחֶם הַפָּנִים. עַל שֻׁלְחָנוֹת עֲרוּכִים בִּפְנִים:)
וְיַיִן כִּמְטַר הַשָּׁמַיִם. וְשֵׁכָר לְנֶסֶךְ כְּעֵינוֹת מָיִם:

וְאִלּוּ כָּל בְּנֵי אָדָם כֹּהֲנִים. לְוִיִּם מְשׁוֹרְרִים בִּכְנַף רְנָנִים:
וְכָל עֲצֵי עֵדֶן וְכָל עֲצֵי יְעָרִים. כִּנּוֹרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים:

וְכָל בְּנֵי אֱלֹהִים בְּקוֹל תְּרוּעָתָם. וְהַכּוֹכָבִים מִמְּסִלּוֹתָם:
וְכָל הַלְּבָנוֹן וְחַיָּה כֻּלָּהּ. אֵין דֵּי בָעֵר וְאֵין דֵּי עוֹלָה:

הֵן בְּכָל אֵלֶּה אֵין דֵּי לַעֲבוֹד. וְאֵין דֵּי לְקַדֵּם אֵל הַכָּבוֹד:
כִּי נִכְבַּדְתָּ מְאֹד מַלְכֵּנוּ. וּבַמֶּה נִכַּף לַאֲדוֹנֵינוּ:

אָמְנָם לֹא יוּכְלוּ כַבְּדֶךָ. כָּל חַי אַף כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ:
וַאֲנִי נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים. נִמְאָס בְּעֵינַי וּשְׁפַל אֲנָשִׁים:

וְאֵין לְעַבְדְּךָ כֹּל לְכַבְּדֶךָ. לְהָשִׁיב לְךָ גְּמוּל עַל חֲסָדֶיךָ:
כִּי הִרְבֵּיתָ טוֹבוֹת אֵלַי. כִּי הִגְדַּלְתָּ חַסְדְּךָ עָלַי:

וְרַב שִׁלּוּמִים לְךָ חִיַּבְתִּי. כִּי עָשִׂיתָ טוֹבוֹת אִתִּי:

יִכְרְתוּן׃ לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ׃ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ׃ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ׃ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ׃ וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ׃ וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד׃ כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד׃ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃

ואומרים מזמור של יום ואחרי מזמור כ״ט, הבו לה׳ בני אלים.

Man betet den dem Tage der Woche entsprechenden Psalm, sowie den Ps. 29.

למנחה נכנסין לביהכ״נ ומתפללין כדאתמול, ואם הוא שבת מוסיפין ואני תפלתי וגו׳, ומוציאין ס״ת וקורין ג׳ בני אדם בפ׳ נשא, ומתפללין וגומרין התפלה כדאתמול.

Zum Minchagebet wird dieselbe Ordnung wie am ersten Tage eingehalten. Fällt jedoch das Fest auf Sabbat, so wird ואני תפלתי hinzugefügt, ferner wird eine Thorarolle ausgehoben und drei Personen zu פ׳ נשא aufgerufen. Alsdann wird das Gebet wie am ersten Tag vollendet.

לערבית במוצאי י״ט אומרין והוא רחום וכו׳, ומתפללין ש״ע של חול ואומרין אתה חוננתנו בהונן הדעת, ואחר התפלה אומר הש״ץ קדיש תתקבל ומבדילין על הכוס אבל לא על הנר ולא על הבשמים. עלינו, קדיש יתום. אבל במוצאי שבת מתפללים כבשארי מ״ש.

Zum Abendgebet (Maarib) beim Ausgang des Festes wird gebetet: והוא רחום וכו׳, das Schemone esre für Wochentage, אתה חוננתנו. Nach Schemone esre betet der Vorbeter קדיש תתקבל, man spricht den Habdalasegen über Wein, jedoch nicht über Licht und Gewürz. Hierauf folgt עלינו und קדיש.

Ist dies jedoch zugleich Sabbatausgang, so wird wie an jedem Sabbatausgange gebetet.

בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים. אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: (צ"ד)
בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים. הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: פ"א
בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים. יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־
תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: (צ"ג)

בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים. מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: (צ"ב)
מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא. לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרָא בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: קדיש יתום.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָֹה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵינוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵינוּ. מִי כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ. בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן וְהַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה. מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה: מֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה: הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר. וְקִלּוּפָה שְׁלשָׁה. וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק: מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע (הַקָּב). מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. אִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

מִשְׁנָה סוֹף מס׳ תמיד, וסופרים פי״ח.

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים. לַייָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: (כ״ד)

בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים.

גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: (מ״ח)

בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים.

אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: (פ״ב)

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד· צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן
יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר·
נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל
נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת
עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם· הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם
כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל
בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ
וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ
וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ
מוֹדִים לָךְ· בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

סדר דוכן siehe in Mussaf des ersten Tages Seite 210.

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ
וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל
כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי
בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד
וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם· וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

קדיש שלום.

כְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת· וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָֹה רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ· וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם· וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ·

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

Bibeltheile, und aus Liebe gab er sie der geheiligten Nachkommenschaft; der Drittgeborne (Mosche) empfing sie am dritten Monate, und gab sie allesammt den Nachkommen Jeschuruns. Der Anfang und das Ende (der Welt) sind darin verzeichnet[1]), und er bestimmte Himmel und Erde als Zeugen[2]). Der Bescheidene (Mosche) stimmte hierauf ein Lied an[3]), dem er dann mehrere folgen ließ und sprach: Keiner gleicht Gott, Jeschurun! Eine vollständige Lehre gab der Herr den Stämmen, um sie einst in das Paradies zu bringen, wo sie in Ewigkeit bleiben sollen. Eine vollständige Lehre habe ich euch gegeben, (spricht Gott) ich nannte euch mein Volk und mein Eigenthum, damit ich euch einen trefflichen Lohn in dieser Welt, und einen vorzüglichen Antheil in der andern Welt gebe. Wahrheits-Lehren, gerechte Verordnungen und eine richtige Einsicht erben für immer die, die das Gesetz befolgen!

אז Damals schon wurden sechshundert und dreizehn Verordnungen und die mit ihnen verbundenen Belohnungen und Bestrafungen erläutert. Die Lehren sind rein, siebenfach geläutert, gediegen wie Silber und geprüft wie Gold.

Die Geliebten haben sie beobachtet, die Beladenen[4]) ergründet, mit ganzem Herzen bewahrt und mit Vernunft erforscht. Gedenke uns deren, o Herr, unserer Stütze! sei uns willfährig und erfülle unsere Wünsche.

Die Obern (Engel) freuten sich, die Untern frohlockten mit dem Empfang des auf Sinai geschriebenen Gesetzes, höchst entzückt war die Braut (Israel) am Tage, wo sie den Dekalog empfangen hat.

---

[1]) Nämlich die Schöpfung und die von Mosche prophezeihete Zukunft.
[2]) 5. B. Mos. 30, 9. 32, 1.
[3]) Haasinu.
[4]) Nach Jesaias 46, 3.

בְּאַהֲבָה לְזֶרַע הַמְקֻדָּשׁ: קִבְּלָהּ שְׁלִישִׁי בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי. וּנְתָנָהּ יַחַד לְזֶרַע יְשֻׁרוּן: רֵאשִׁית וְאַחֲרִית חָקוּק בְּתוֹכָהּ. וְהֵעִיד עֲלֵיהֶם שָׁמַיִם וָאָרֶץ: שִׁירָה פָּתַח עָנוּ עַל זֹאת וְאָמַר שִׁירוֹת הַרְבֵּה. וּפָץ וְאָמַר אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן: תּוֹרָה תְמִימָה הִנְחִיל אָדוֹן לִשְׁבָטִים. כְּדֵי לְהַכְנִיסָם בְּגַן עֵדֶן לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים: תּוֹרָה תְמִימָה נָתַתִּי לָכֶם. עַמִּי וְנַחֲלָתִי קְרָאתִי אֶתְכֶם. כְּדֵי שֶׁאֶתֵּן לָכֶם שָׂכָר טוֹב בָּעוֹלָם הַזֶּה וְחֵלֶק טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא: ח׳כנגון דִּבְרֵי אֱמֶת וְחֻקֵּי צֶדֶק וְשֵׂכֶל טוֹב יִנְחֲלוּ עוֹשֵׂיהֶם לְעוֹלָם וָעֶד:

ח׳ אָז שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת. פֵּרוּשׁ עָנְשָׁן וּמַתַּן שְׂכָרָן. אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת מְזֻקָּקוֹת שִׁבְעָתָיִם. צְרוּפוֹת כַּכֶּסֶף וּבְחוּנוֹת כַּזָּהָב: אֲהוּבִים שְׁמָרוּם. עֲמוּסִים חֲקָרוּם. בְּכָל לֵב נְצָרוּם. בְּחָכְמָה דְרָשׁוּם: אֶת אֵלֶּה תִּזְכֹּר לָנוּ אֱלוֹהַּ מָעֻזֵּנוּ. וְתִרְצֶה לָנוּ וּתְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ:

עֶלְיוֹנִים שָׂשׂוּ וְתַחְתּוֹנִים עָלְזוּ. בְּקַבָּלַת תּוֹרָה הַכְּתוּבָה מִסִּינַי (נ״א בקבלת כלה כתובת חתן). תְּאַר כַּלָּה מְאֹד נִתְעַלָּה. בְּקַבָּלַת יוֹם זֶה עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל־מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ

אזהרת Die vorzügliche Lehre, die Du Deinem Volke gegeben, bestehet aus Geboten und Verboten; die Zahl der Letztern beträgt drei hundert fünf und sechzig, wie die Tage des Sonnenjahres; die Gebote betragen zwei hundert acht und vierzig, nach der Knochenzahl des Menschen. Himmel und Erde bestimmtest Du uns als Zeugen auf die Belohnung und Bestrafung (die bestehen in) Leben und Tod, in Glück und Unglück. Du lehrtest uns die zehn Gebote, wodurch Du uns zehn Kronen aufgesetzt, verzeichnetest sie in zwei Tafeln, ließest sie (die Israeliten) dadurch zwei Welten erben, gabst sie (die Tafeln) durch den Treuen (Mosche), der sie zwischen die zwei Cherubim gestellt. Der Pentateuch und die acht Propheten[1]) die Hagiographen, als der dritte Theil[2]) besteht aus elf Büchern[3]). Die bestimmten Halachoth (der Mischnah) haben sechs Abtheilungen, die sechs und dreißig Traktate Thalmud als Commentar haben. Drei Tausend sind seine (des Salomon) Denksprüche, und tausend und fünf seine Lieder. Die Einzige (die Thora) wurde den sechsmal hunderttausenden gegeben, dem von siebenzig Völkern erkornen Volke. Sie ist mit zwei und zwanzig verschiedenen Buchstaben geschrieben, und mit dem vollständigen Namen Gottes, der aus zwei und siebenzig Buchstaben bestehet. Jeder derselben hat drei Kronen, und sind mit Gottes Finger geschrieben. Er schmückte sie (die Thora) mit vielen Ehrfurcht gebietenden Erzählungen, schärfte diese durch seinen heiligen Namen ein, mit dem auch Israel benannt wird. Er wird durch siebenzig Namen bezeichnet; sein Volk erwählte er von siebenzig (Völkern), über welche Alle sein Name hoch erhaben ist. Er ordnete sie (Die Thora) durch verschiedene Zeichen, befahl genaue Untersuchung bei allen Rechtsfällen, sie mögen das Leben oder nur einen sonstigen Besitz des Menschen betreffen. (Ferner enthält die göttliche Lehre) jede Art der Weissagung, Agadoth-Abschnitte, (verschiedene) wichtige Abhandlungen, Interprete und rabbinische Erläuterungen. Der Schöpfer schrieb sie (die Gesetze geheimnisvoll in die drei

---

[1]) Nämlich: 1. Josua, 2. Richter, 3. Samuel, 4. Könige, 5. Jeremias 6. Jecheskel, 7. Jesaias und 8. die zwölf kleinen Propheten.

[2]) Da bekanntlich die Bibel in drei Haupttheile eingetheilt wird.

[3]) Nämlich: 1. Psalmen, 2. Proverbien, 3. Job, 4. Hohelied, 5. Ruth. 6. Jeremiade, 7. Kohelet, 8. Esther, 9. Daniel, 10. Esra und Nechemia, 11. Chronik.

הש"ץ חוזר התפלה עד ושני תמידים כהלכתם (ונזכת עד זכר למעשה בראשית) ואח"כ אומרים אזהרת. ע"ס א"ב׃

אַזְהָרַת רֵאשִׁית לְעַמְּךָ נָתַתָּ׃ מִצְוֹת עֲשֵׂה וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה׃ בְּמִסְפָּר בְּמִפְקָד הֵם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ׃ כְּנֶגֶד יְמוֹת הַחַמָּה׃ גַּם מִצְוֹת עֲשֵׂה מָאתַיִם וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה׃ כְּנֶגֶד אֵבָרִים שֶׁבְּאָדָם׃ דּוֹק וָחֵלֶד הֵעַדְתָּ בָּנוּ׃ עַל עָנְשָׁן וּשְׂכָרָן הַחַיִּים וְהַמָּוֶת וְהַטּוֹב וְהָרָע׃ הוֹרֵיתָ לָּנוּ עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת׃ וְקָשַׁרְתָּ לָנוּ עֲשָׂרָה כְּתָרִים׃ וּבִשְׁנֵי לֻחוֹת חֲקַקְתָּם׃ וּשְׁנֵי עוֹלָמוֹת הִנְחַלְתָּם׃ עַל יְדֵי נֶאֱמָן נְתַתָּם׃ וּבֵין שְׁנֵי כְרוּבִים הִנַּחְתָּם׃ זֵרוּז מִקְרָא וְתַרְגּוּם תּוֹרָה וּנְבִיאִים שְׁמוֹנָה׃ וּכְתוּבִים מְשֻׁלָּשִׁים אַחַד עָשָׂר׃ חִקְרֵי הֲלָכוֹת וּסְדָרִים שִׁשָּׁה׃ וַעֲלֵיהֶם תַּלְמוּד שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה׃ טַעֲמֵי מְשָׁלוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃ וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וָאָלֶף׃ יְחִידָה נְתוּנָה לְשִׁשִּׁים רִבּוֹא׃ לְעַם אֲשֶׁר בָּחַר מִשִּׁבְעִים לְשׁוֹנוֹת׃ כְּתוּבָה בְּאוֹתִיּוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם׃ וְגַם בְּשֵׁם הַמְפוֹרָשׁ בְּשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם׃ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד שְׁלֹשָׁה כְתָרִים׃ כְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה אָדוֹן׃ מֶלֶךְ הֲדָרָהּ בְּרֹב נוֹרָאוֹת׃ אַזְהָרָה בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכֻנֶּה׃ נִקְרָא שֵׁמוֹת שִׁבְעִים וְעַמּוֹ בָּחַר מִשִּׁבְעִים׃ וּשְׁמוֹ מְעֻלֶּה לְמַעְלָה מִשִּׁבְעִים׃ סִדְּרָהּ בִּסְמָנִים וּבְמַסּוֹרוֹת׃ וּבְדִקְדּוּקֵי חֲקִירוֹת׃ בְּדִינֵי מָמוֹנוֹת וְדִינֵי נְפָשׁוֹת׃ עֲטִיפַת הַזַּיִן צָהֳלָה וְרִנָּה יִרְאָה וּנְבוּאָה הִגָּיוֹן וּמְלִיצָה תִּפְאֶרֶת וְשִׂמְחָה׃ פִּרְקֵי אַגָּדוֹת וְעֶרְכֵּי עִנְיָנוֹת׃ דִּקְדּוּקֶיהָ וְדִקְדּוּקֵי סוֹפְרִים׃ צוּר כְּתָבָם בְּסוֹד שָׁלִישִׁים וּנְתָנָם

נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

סדר דוכן siehe in Mussaf des ersten Tages Seite 210.

ס"ל אֱ"וְאֱ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Der Vorbeter wiederholt die Tefilla laut bis ושני תמידים כהלכתם (am Sabbath bis זכר למעשה בראשית) S. 367—369, hierauf spricht die Gemeinde das folgende אזהרות

בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְיָ רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת ו מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ· וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם· וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ·

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד· צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר· נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ׃ וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם׃ וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם׃ וְאֶת־מוּסַף יום השבת הזה ואת מוסף יום חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה׃ נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר׃

לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ׃ עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ׃

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה׃

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר׃ וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ׃ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר׃ וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם׃

לשבת יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי׃ כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וְהַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל־מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ כַּכָּתוּב

ח׳ כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם · מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ · לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: ח׳ מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: קו״ח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ | אֶחָד: ח׳ אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ · וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל־חָי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים: קו״ח אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

ח׳ אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: ח׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן · אֶת־יוֹם השבת הזה ואת יום חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה · זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ באהבה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן, שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל־מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ

וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃
זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן׃ יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּ״אַ יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

קדושה לש״ץ בחזרת התפלה.

נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר׃ קו״ה קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃

Der Vorbeter trägt die Thora nach der heiligen Lade zurück und ruft laut:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ׃

Die Gemeinde antwortet:

הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃

כ״ט. — חֵן שבת.

מִזְמוֹר לְדָוִד. הָבוּ לַיהֹוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהֹוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהֹוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהֹוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃ קוֹל יְהֹוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהֹוָה עַל־מַיִם רַבִּים׃ קוֹל־יְהֹוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהֹוָה בֶּהָדָר׃ קוֹל יְהֹוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהֹוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃ קוֹל־יְהֹוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ קוֹל יְהֹוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהֹוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ קוֹל יְהֹוָה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃ יְהֹוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהֹוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יְהֹוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְהֹוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

כ״ד. — חֵן וואָכֶענטאָגען.

לְדָוִד מִזְמוֹר. לַיהֹוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ מִי־יַעֲלֶה בְהַר יְהֹוָה וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃ יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהֹוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. יְהֹוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהֹוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. יְהֹוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

Bei'm Einheben der Thorarolle in die heilige Lade:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃

Heil den Bewohnern Deines Tempels! sie preisen Dich ohn' Unterlaß.

Heil dem Volke, dem es so ergeht! Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige!

(Psalm 145.) Loblied Davids.

Mein Gott, o König, Dich will ich erheben, Deinen Namen ewig preisen. Täglich lobe ich Dich, rühme Deinen Namen für und für. Groß ist der Ewige und hochgerühmt, unerforschlich seine Größe. Ein Geschlecht rühmt dem andern Deine Werke, und verkündet Deiner Allmacht Thaten. Die Pracht und Herrlichkeit Deiner Majestät, und Deine Wunder will ich besingen. Alles spricht von Ehrfurcht Deiner Allmacht, auch ich will Deine Herrlichkeit verkünden. Alles singt ein Denkmal Deiner großen Güte und rühmet Deine Allgerechtigkeit; Allgnädig, allbarmherzig ist der Ewige, langmüthig und von großer Liebe. Gütig ist der Ewige gegen Alle, und sein Erbarmen waltet über alle seine Werke. Ewiger, Dir danken alle Deine Werke, Dich lobpreisen Deine Frommen, besingen Deines Reiches Herrlichkeit, unterhalten sich von Deiner Allmacht, um kund zu thun den Menschenkindern Deine Thaten, die Pracht und Herrlichkeit Deines Reiches. Dein Reich ist das Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Der Ewige stützet alle Fallenden, und richtet auf alle Gebeugten. Aller Augen harren auf Dich, und Du gibst ihnen ihre Speise zur rechten Zeit. Allmilde öffnest Du Deine Hand und sättigst was da lebt mit Wohlgefallen. In allen seinen Wegen ist der Ewige gerecht, in allen seinen Thaten gütig. Der Ewige ist nahe Allen, die ihn anrufen, Allen, die ihn anrufen in Wahrheit. Er thut, was Gottesfürchtigen behagt, erhört ihr Flehen und hilft ihnen. Der Ewige behütet Alle, die ihn lieben, und rottet alle Frevler aus. Mein Mund soll Lob des Ewigen singen, alles Fleisch lobsinge seinem heiligen Namen immer und ewig. Wir preisen Jah — von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

תְּהִלָּה לְדָוִד. אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

Nach beendigtem Vortrage der Haftara ertheilt der Rabbiner oder Vorbeter einem jeden in der Synagoge männlichen Anwesenden den folgenden Segen:

Er, der unsere Väter Abraham, Jizchak und Jakob, Mosche und Aharon, David und Salomo gesegnet hat, er segne den N. N. dafür, daß er eine freiwillige Gabe zur Ehre Gottes, zur Ehre der Thora und zur Ehre des Festes spendet. Der Heilige, gelobt sei Er, möge deßhalb ihn behüten und aus aller Noth und Bedrängniß retten, Er möge Glück und Gedeihen all seinem Händewerk verleihen, und ihn mit dem Segen beglücken, hinauf zu wallen zum Tempelfeste mit ganz Israel! Amen.

Alsdann spricht er über die Gesammtgemeinde den folgenden Segensspruch:

Er, der unsere Väter Abraham, Jizchak und Jakob, Mosche und Aharon, David und Salomo gesegnet hat, Er segne diese gesammte heilige Gemeinde nebst allen heiligen Gemeinden und den in Dörfern und Umgebungen der Städte Wohnenden, sie sammt ihren Frauen, Söhnen und Töchtern und allen Ihrigen. Er segne auch Jeden — ob Mann oder Frau — der mit willigem Herzen die Thora-Studirenden und die Armen der heiligen Stadt Jerusalem unterstützt. Der Heilige, gelobt sei Er, möge ihm darum das Glück gewähren, den Wiederaufbau dieser Stadt zu schauen und an ihrer Ausschmückung sich zu freuen; Er möge ihn behüten von aller Noth und Bedrängniß, Plage und Krankheit befreien und ihn die Ankunft unseres Erlösers sehen lassen, damit er seine Geschenke zum Baue des Heiligthums bringe bald und in naher Zeit; Er möge Glück und Gedeihen all' seinem Händewerk verleihen in Gemeinschaft mit ganz Israel seinen Brüdern. — Darauf laßt uns sprechen: Amen!

אחר שסיים המפטיר ברכה אחרונה (ואחר יקום פורקן בשבת) הרב או הש"ץ לוקח ספר תורה בידו ומברך לכל זכר שבבהכ"נ ואומר:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, הוּא יְבָרֵךְ אֶת (ר"פ בר"פ), בַּעֲבוּר שֶׁיִּתֵּן מַתְּנַת יָדוֹ לִכְבוֹד הַמָּקוֹם וְלִכְבוֹד הַתּוֹרָה וְלִכְבוֹד הָרֶגֶל, בִּשְׂכַר זֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו וִיבָרְכֵהוּ וִיזַכֵּהוּ לַעֲלוֹת לָרֶגֶל עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

ואחר שברך לכל אחד ואחד יברך את· כל הקהל יחד ואומר:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה עִם כָּל־קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ וְיִשּׁוּבִים וּסְבִיבוֹת שֶׁל־כָּל־עִיר וָעִיר, הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם, וְכָל־מִי שֶׁיִּתֵּן מִנְדְּבַת לִבּוֹ הֵן אִישׁ הֵן אִשָּׁה לְלוֹמְדֵי תוֹרָה וְלַעֲנִיֵּי יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ· בִּשְׂכַר זֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְזַכֵּהוּ לִרְאוֹת בְּבִנְיָנָהּ וְלִשְׂמוֹחַ בְּתִקּוּנָהּ, וְיִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל־נֶגַע וּמַחֲלָה, וִיזַכֵּהוּ לִרְאוֹת בִּיאַת מְשִׁיחֵנוּ וּלְהָבִיא נִדְבָתוֹ לְבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדָיו עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶחָיו, וְנֹאמַר אָמֵן: אשרי וכו'.

„Gott, was ist der Mensch, daß Du auf ihn achtest, der Sterbliche, daß Du ihn würdigst? Der Mensch, dem Hauche gleicht er, seine Tage vorüberwandelndem Schatten. Am Morgen blüht er und sprosset, am Abend ist er abgemäht und verdorrt. Du führst den Menschen bis zur Zerknirschung, und sprichst: Kehret zurück, Menschenkinder! O, wären sie weise: verständen sie dies, bedächten ihr Ende; daß bei seinem Tode der Mensch Nichts mitnimmt von Allem, daß seine Schätze ihm nicht nachfolgen. — Bewahr' die Unschuld, sieh auf Redlichkeit; denn Solcher Zukunft ist der Friede. Gott erlöst die Seele seiner Diener und läßt nicht büßen Alle, die auf ihn vertrauen.

אב הרחמים Der Vater der Barmherzigkeit, der in Himmelshöhen thronet, gedenke in seiner allerbarmenden Liebe jener Frommen, Gerechten und Unschuldigen, der heiligen Gemeinden, die ihr Leben hingaben zur Heiligung des göttlichen Namens, der Geliebten und Getreuen, in Leben und Tod nicht Getrennten; schneller waren sie als Adler, stärker waren sie als Löwen, zu thun den Willen ihres Schöpfers und das Verlangen ihres Hortes! Möge unser Gott ihrer gedenken zum Heile, neben allen Edlen, die in der Welt für die Wahrheit sich geopfert haben; möge er rächen das vergossene Blut seiner Knechte, wie geschrieben steht in der Lehre Mosche's, des Mannes Gottes: „Preiset, Nationen, sein Volk, denn das Blut seiner Knechte rächt er, wendet Rach' auf seine Widersacher, daß er sühnet sein Land sein Volk." Und durch Deine Diener, die Propheten, steht geschrieben: „So werd' ich sühnen ihr Blut, das ich noch nicht gesühnt: denn der Ewige thronet auf Zion." Und in den heiligen Schriften heißt es: „Warum sollen die Völker sprechen: wo ist nun ihr Gott?" Kund werde den Völkern vor unsern Augen die Sühn' für Deiner Knechte Blut! Ferner heißt es: „Denn er, der Blutthaten ahndet, gedachte ihrer, vergaß der Klage der Elenden nicht." Und es heißt: „Er wird richten unter den Völkern — voll von Leichen — zerschmettert Häupter auf weitem Lande. Vom Bache wird er trinken am Wege, darum wird er das Haupt erheben."

יְיָ מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ, בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ: אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה, יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם: לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם: כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ: שְׁמָר־תָּם וּרְאֵה יָשָׁר כִּי אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם: פּוֹדֶה יְיָ נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ:

והחזן אומר מכתם (תהלים ט"ז). ומזכירים נשמות הקדושים ואומרים אב הרחמים.

אַב הָרַחֲמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים. בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים הוּא יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם. הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ. מִנְּשָׁרִים קַלּוּ מֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ. לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם וְחֵפֶץ צוּרָם: יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם. וְיִנְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדָיו הַשָּׁפוּךְ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת משֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים. הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם. וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר. וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא נִקֵּיתִי. וַיְיָ שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן: וּבְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמַר. לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם. יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ: וְאוֹמֵר כִּי דוֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים: וְאוֹמֵר יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה. מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ:

Isaak's und Jakob's, Sarah's, Ribkah's, Rachel's und Lea's vereint im Paradiese. Amen!

Für die Mutter:

Gott gedenke in Barmherzigkeit der Seele meiner dahingeschiedenen theueren Mutter (N. N.) und lasse die fromme Gabe, die ich ihretwegen hiermit zu spenden gelobe, ihr zum Segen sein; auf daß ihre Seele aufgenommen werde in die Gemeinschaft der Fortlebenden, mit den Seelen Abraham's, Isaak's und Jakob's, Sarah's, Ribkah's, Rachel's und Lea's vereint im Paradiese. Amen!

Für die Großeltern und sonstige Verwandte:

Gott gedenke in Barmherzigkeit der Seelen meiner dahingeschiedenen, theueren Großeltern (Brüder, Schwestern) und sonstiger Verwandten, sowohl von väterlicher als mütterlicher Seite, und laß die fromme Gabe, die ich ihretwegen hiermit zu spenden gelobe, ihnen zum Segen sein; auf daß ihre Seelen aufgenommen werden in die Gemeinschaft der Fortlebenden, mit den Seelen Abraham's, Isaak's und Jakob's, Sarah's, Ribkah's, Rachel's und Lea's vereint im Paradiese. Amen!

Für die als Märtyrer Verstorbenen:

Gott gedenke in Barmherzigkeit der Seele des (N. N.) und der Seelen aller meiner Verwandten sowohl von väterlicher als mütterlicher Seite, die zur Heiligung Deines Namens sich tödten, hinschlachten, verbrennen, ersäufen oder erwürgen ließen! Laß die fromme Spende, die ich ihretwegen hiermit zu spenden gelobe, ihnen zum Segen sein, auf daß ihre Seelen aufgenommen werden in die Gemeinschaft der Fortlebenden, mit den Seelen Abraham's, Isaak's und Jakob's, Sarah's, Ribkah's, Rachel's und Lea's vereint im Paradiese. Amen!

יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצַדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

בעבור נשמת האם.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרָתִי (פלונית בת פלונית) שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ, בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדָהּ בִּשְׂכַר זֶה תְּהִי נַפְשָׁהּ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצַדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

בעבור נשמת אב ואם הזקנים ויתר הקרובים.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי וְאִמִּי זְקֵנַי וּזְקֵנוֹתַי דּוֹדַי וְדוֹדוֹתַי אַחַי וְאַחְיוֹתַי בֵּין מִצַּד אָבִי בֵּין מִצַּד אִמִּי שֶׁהָלְכוּ לְעוֹלָמָם, בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדָם בִּשְׂכַר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתָם צְרוּרוֹת בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצַדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

בעבור נשמת המומתים על קידוש הש״י.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת (פלוני בר פלונית) וְנִשְׁמוֹת כָּל־קְרוֹבַי וּקְרוֹבוֹתַי בֵּין מִצַּד אָבִי בֵּין מִצַּד אִמִּי שֶׁהוּמְתוּ הֵן שֶׁנֶּהֶרְגוּ הֵן שֶׁנִּשְׁחֲטוּ אוֹ נִשְׂרְפוּ אוֹ נִטְבְּעוּ אוֹ נֶחְנְקוּ עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, בַּעֲבוּר שֶׁאֶתֵּן צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמוֹתֵיהֶם בִּשְׂכַר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל־אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצַדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

geben, und Alle, welche treulich Gemeindeangelegenheiten verwalten. Der Heilige — gelobt sei er — lohne sie, halte ab von ihnen jedes Leid, erhalte sie gesund an Leib und Seel', vergebe alle ihre Sünden, und verleihe Glück und Segen allen Werken ihrer Hände in Gemeinschaft mit allen ihren Brüdern vom Hause Israel. — Darauf lasset uns sprechen: Amen!

Der Vorbeter spricht folgendes Gebet für das Wohl des Landesherrn.

הנותן Er, der den Königen Sieg und Gewalt den Fürsten verleiht — sein Reich ist das Reich aller Ewigkeiten — der David, seinen Knecht, von Unheilsschwert befreit, der einen Weg durch's Meer, durch gewaltige Wasser einen Pfad gebahnt: — er segne, behüte und bewahre, unterstütze, erhöhe, vergrößere und hebe hoch empor unseren Regenten N. N. — es steige dessen Glorie! — Er, der König aller Könige, der Allbarmherzige erhalte und behüte ihn, bewahre ihn vor jedem Uebel, Verdruß und Schaden, unterwerfe Nationen seiner Botmäßigkeit, stürze seine Feinde vor ihm und beglücke ihn in allen seinen Richtungen. Er, der König aller Könige, der Allbarmherzige, möge seinem Herzen und den Herzen seiner Räthe und Beamten Mitleid einflößen, um uns und ganz Israel wohlzuthun. In seinen und in unseren Tagen wird Juda geholfen werden und Israel wird sicher ruhen; es wird ein Erlöser kommen für Zion, so Gott will! — Darauf lasset uns sprechen: Amen!

Gebet für das Seelenheil der Verstorbenen.

Für den Vater:

Gott gedenke in Barmherzigkeit der Seele meines dahingeschiedenen, theueren Vaters (N. N.) und lasse die fromme Gabe, die ich seinetwegen hiermit zu spenden gelobe, ihm zum Segen sein; auf daß seine Seele aufgenommen werde in die Gemeinschaft der Fortlebenden, mit den Seelen Abraham's,

לַעֲנִיִּים וְכָל־מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה׃ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם וְיָסִיר מֵהֶם כָּל־מַחֲלָה וְיִרְפָּא לְכָל־גּוּפָם וְיִסְלַח לְכָל־עֲוֹנָם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם׃ וְנֹאמַר אָמֵן׃

Der Vorbeter spricht folgendes Gebet für das Wohl des Landesherrn.

הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים וּמֶמְשָׁלָה לַנְּסִיכִים׃ מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת כָּל־עוֹלָמִים׃ הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה׃ הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה׃ הוּא יְבָרֵךְ וְיִשְׁמוֹר וְיִנְצוֹר וְיַעֲזוֹר וִירוֹמֵם וִיגַדֵּל וִינַשֵּׂא לְמַעְלָה אֶת אֲדוֹנֵנוּ פלוני יָרוּם הוֹדוֹ׃ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יְחַיֵּהוּ וְיִשְׁמְרֵהוּ וּמִכָּל־צָרָה וְיָגוֹן וָנֶזֶק יַצִּילֵהוּ׃ וְיַדְבֵּר עַמִּים תַּחַת רַגְלָיו וְיַפִּיל שׂוֹנְאָיו לְפָנָיו וּבְכֹל אֲשֶׁר־יִפְנֶה יַצְלִיחַ׃ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִתֵּן בְּלִבּוֹ וּבְלֵב כָּל־יוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו רַחֲמָנוּת לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִמָּנוּ וְעִם כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ בְּיָמָיו וּבְיָמֵינוּ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכּוֹן לָבֶטַח וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל׃ וְכֵן יְהִי רָצוֹן׃ וְנֹאמַר אָמֵן׃

סדר הזכרות נשמות׃

בהרבה קהלות ובפרט לפי מנהג פולין נוהגים להזכיר נשמות אחר ההפטרה ואומרים. בעבור נשמת המת.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי מוֹרִי (פלוני בר פלונית) שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ, בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדוֹ בִּשְׂכַר זֶה תְּהִי נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם

Am Sabbath werden vor אשרי (Seite 365) die folgenden Stücke eingeschaltet.

יקום פרקן Vom Himmel hernieder komme Freiheit, Gunst, Gnade und Erbarmen, langes Leben und sorgenfreie Nahrung, himmlischer Beistand, Gesundheit des Leibes und höhere Erleuchtung, gesunde und fortdauernde Nachkommenschaft, eine Nachkommenschaft, die nie abweicht von den Worten des Gesetzes und nie sie vernachlässigt — für unsere Lehrer und Meister, die heilige Synode im Lande Israel und in Babel, für die Häupter der Unionen, die Häupter der Vertriebenen, die Häupter der Hochschulen, und die Richter am Thore, für alle ihre Schüler und die Schüler ihrer Schüler und für Alle, die sich des Gesetzes befleißigen. Der Herr der Welt segne sie, verlängere ihr Leben, mehre ihre Tage und gebe ihren Lebensjahren Dauer; sie mögen befreit und errettet werden von jeder Noth und allen übeln Zufällen; unser Herr im Himmel sei ihre Stütze zu jeder Zeit und Stunde! — Darauf lasset uns sprechen: Amen!

יקום פרקן Vom Himmel hernieder komme Freiheit, Gunst, Gnade und Erbarmen, langes Leben und sorgenfreie Nahrung, himmlischer Beistand, Gesundheit des Leibes und höhere Erleuchtung, gesunde und fortdauernde Nachkommenschaft, eine Nachkommenschaft, die nicht abweicht von den Worten des Gesetzes und nie sie vernachlässigt — für diese ganze heilige Gemeinde, groß und klein, Kinder und Frauen. Der Herr der Welt segne Euch, verlängere Euer Leben, mehre Euere Tage und gebe Eueren Lebensjahren Dauer. Ihr möget befreit und errettet werden von jeder Noth und allen übeln Zufällen; unser Herr im Himmel sei Euere Stütze zu jeder Zeit und Stunde! — Darauf lasset uns sprechen! Amen!

מי שברך Er, der unsere Väter, Abraham, Isaak und Jakob gesegnet, er segne diese gesammte heilige Gemeinde nebst allen heiligen Gemeinden, sammt Frauen, Söhnen und Töchtern, sowie Alle, welche Synagogen zum Gebet errichten, Alle, die dieselben besuchen, um darin zu beten, welche darin Licht zur Beleuchtung und Wein zu Kiddusch und Habdalah spenden, welche Labung für Wandrer und Almosen für die Armen

Am Sabbath werden vor אשרי (Seite 364) die folgenden Stücke eingeschaltet.

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא: זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא· זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא: לְמָרָנָן וְרַבָּנָן חֲבוּרָתָא קַדִּישָׁתָא· דִּי בְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וְדִי בְּבָבֶל· לְרֵישֵׁי כַלֵּי וּלְרֵישֵׁי גַלְוָתָא וּלְרֵישֵׁי מְתִיבָתָא וּלְדַיָּנֵי דִי בָבָא· לְכָל־תַּלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל־תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל מָן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא· מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יָתְהוֹן יַפִּישׁ חַיֵּיהוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיהוֹן וְיִתֵּן אַרְכָה לִשְׁנֵיהוֹן· וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּיזְבוּן מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּהוֹן כָּל־זְמַן וְעִדָּן· וְנֹאמַר אָמֵן:

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא: לְכָל קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין· רַבְרְבַיָּא עִם זְעֵרַיָּא טַפְלָא וּנְשַׁיָּא· מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יָתְכוֹן יַפִּישׁ חַיֵּיכוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיכוֹן וְיִתֵּן אַרְכָה לִשְׁנֵיכוֹן· וְתִתְפָּרְקוּן וְתִשְׁתֵּיזְבוּן מִן כָּל־עָקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין· מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּכוֹן· כָּל זְמַן וְעִדָּן· וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה עִם כָּל־קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ, הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל־אֲשֶׁר־לָהֶם· וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה· וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל· וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר וְיַיִן לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדָּלָה וּפַת לָאוֹרְחִים וּצְדָקָה

Ewiger, mit Furcht vernahm ich Deinen Ruf! O Ewiger, laß die Jahr' hindurch Dein Werk*) fortbestehen und belehre es die Jahr' hindurch! gedenke der Erbarmung in dem Zorne! — Gott zieht von Themân daher, von Parâns Gebirg der Heil'ge; (Selah!) Seine Pracht bedeckt den Himmel, seines Ruhms ist voll die Erde; Glanz, dem Tageslichte gleich, wirft von seiner Seit' ihm Strahlen, wo das Innre seiner Macht ist; Pest geht vor ihm her, Feuer sprüht auf seiner Spur. So steht er, den Erdball musternd, hin schaut er, Völker löst er auf, es zersplittern ew'ge Berge, stürzen ein der Urzeit Gipfel, ewiges Geklüft vor ihm. Cuschans Hütten seh' ich, um des Lasters willen, Midjans Zelte beben. Zürnt der Herr denn über Ströme? gilt Dein Grimm den Strömen? gilt dem Meer Dein Eifer? so Dein Roß Du hast bestiegen, Deinen Wagen, den Triumph, Nackt entblößt Dein Bogen da Pfeile siebenfach — (das Wort Selah!) Es gebiert die Erde Ströme! Berge schauen Dich, sie beben, hinstürzt des Gewässers Fluth, Abgrund sendet sein Getöse, streckt die Händ' empor nach oben. Still in der Behausung stehen Sonne, Mond, bei dem Lichte, so dahinfliegt Dein Geschoß, bei dem Blitzstrahl Deiner Lanze! Du durchschreitst im Grimm die Erde, Du zermalmst im Zorn die Völker, Ziehest Deinem Volk zu Hilfe — um zu helfen dem Gesalbten! nieder schmetterst Du das Dach von dem Haus des Bösewichtes, wühlst den Grund auf bis zum Giebel! (Selah!) Seiner Freien Haupt durchbohrst du mit den eigenen Geschossen, die mich zu zersprengen fliegen, schadenfroh, als gält es einen Armen heimlich zu verderben! — Auf das Meer trittst Du mit Deinen Rossen, auf die Menge großer Wasser! Da ich's höre, bebt mein Innres, mein Lippen zittern vom Getöse, Fraß dringt ein in meine Knochen und ich sink' in mich hinein, so daß still ich liege an dem Tag der Noth, bei dem Angriff auf das Volk, das man überziehet. Denn da blüht kein Feigenbaum, kein Ertrag ist an den Reben, es versagt das Werk der Oelbaum, und die Flur schafft keine Nahrung, Kleinvieh schwindet aus der Hürde, in den Ställen ist kein Rind mehr! Aber ich frohlocke in dem Ewigen, freue mich in dem Gotte meines Heils! Gott, der Herr, ist meine Kraft, macht dem Reh gleich meine Füße, führt empor mich zu den Höhen! (Dem Sangmeister auf meinen Neginoth.)

*) D. h. Dein Volk.

יְהוָֹה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי יְהוָֹה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ
בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃ אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא
וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה
הָאָרֶץ׃ וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה קַרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ וְשָׁם חֶבְיוֹן עֻזֹּה׃
לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃ עָמַד ׀ וַיְמֹדֶד אֶרֶץ
רָאָה וַיַּתֵּר גּוֹיִם וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי־עַד שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם
הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ׃ תַּחַת אָוֶן רָאִיתִי אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגְּזוּן
יְרִיעוֹת אֶרֶץ מִדְיָן׃ הֲבִנְהָרִים חָרָה יְהוָֹה אִם בַּנְּהָרִים
אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם עֶבְרָתֶךָ כִּי תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ
יְשׁוּעָה׃ עֶרְיָה תֵעוֹר קַשְׁתֶּךָ שְׁבֻעוֹת מַטּוֹת אֹמֶר
סֶלָה נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ׃ רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים זֶרֶם מַיִם
עָבָר נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא׃ שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ עָמַד
זְבֻלָה לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ׃ בְּזַעַם
תִּצְעַד־אָרֶץ בְּאַף תָּדוּשׁ גּוֹיִם׃ יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע
אֶת־מְשִׁיחֶךָ מָחַצְתָּ רֹּאשׁ מִבֵּית רָשָׁע עָרוֹת יְסוֹד עַד־
צַוָּאר סֶלָה׃ נָקַבְתָּ בְמַטָּיו רֹאשׁ פְּרָזָו* יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי
עֲלִיצֻתָם כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר׃ דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ
חֹמֶר מַיִם רַבִּים׃ שָׁמַעְתִּי ׀ וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צָלְלוּ שְׂפָתַי
יָבוֹא רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי אֶרְגָּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה
לַעֲלוֹת לְעַם יְגוּדֶנּוּ׃ כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח וְאֵין יְבוּל
בַּגְּפָנִים כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל גָּזַר
מִמִּכְלָה צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים׃ וַאֲנִי בַּיהוָֹה אֶעְלוֹזָה
אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃ יֱהוִֹה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת
וְעַל בָּמוֹתַי יַדְרִכֵנִי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי׃ *) פרזיו ק׳

Ewiger, mit Furcht vernahm ich Deinen Ruf! O Ewiger, laß die Jahr' hindurch Dein Werk*) fortbestehen und belehre es die Jahr' hindurch! gedenke der Erbarmung in dem Zorne! — Gott zieht von Themân daher, von Parâns Gebirg der Heil'ge; (Selah!) Seine Pracht bedeckt den Himmel, seines Ruhms ist voll die Erde; Glanz, dem Tageslichte gleich, wirft von seiner Seit' ihm Strahlen, wo das Innre seiner Macht ist; Pest geht vor ihm her, Feuer sprüht auf seiner Spur. So steht er, den Erdball musternd, hin schaut er, Völker löst er auf, es zersplittern ew'ge Berge, stürzen ein der Urzeit Gipfel, ewiges Geklüft vor ihm. Cuschans Hütten seh' ich, um des Lasters willen, Midjans Zelte beben. Zürnt der Herr denn über Ströme? gilt Dein Grimm den Strömen? gilt dem Meer Dein Eifer? so Dein Roß Du hast bestiegen, Deinen Wagen, den Triumph, Nackt entblößt Dein Bogen da Pfeile siebenfach — (das Wort Selah!) Es gebiert die Erde Ströme! Berge schauen Dich, sie beben, hinstürzt des Gewässers Fluth, Abgrund sendet sein Getöse, streckt die Händ' empor nach oben. Still in der Behausung stehen Sonne, Mond, bei dem Lichte, so dahinfliegt Dein Geschoß, bei dem Blitzstrahl Deiner Lanze! Du durchschreitst im Grimm die Erde, Du zermalmst im Zorn die Völker, Ziehest Deinem Volk zu Hilfe — um zu helfen dem Gesalbten! nieder schmetterst Du das Dach von dem Haus des Bösewichtes, wühlst den Grund auf bis zum Giebel! (Selah!) Seiner Freien Haupt durchbohrst du mit den eigenen Geschossen, die mich zu zersprengen fliegen, schadenfroh, als gält es einen Armen heimlich zu verderben! — Auf das Meer trittst Du mit Deinen Rossen, auf die Menge großer Wasser! Da ich's höre, bebt mein Innres, mein Lippen zittern vom Getöse, Fraß dringt ein in meine Knochen und ich sink' in mich hinein, so daß still ich liege an dem Tag der Noth, bei dem Angriff auf das Volk, das man überziehet. Denn da blüht kein Feigenbaum, kein Ertrag ist an den Reben, es versagt das Werk der Oelbaum, und die Flur schafft keine Nahrung, Kleinvieh schwindet aus der Hürde, in den Ställen ist kein Rind mehr! Aber ich frohlocke in dem Ewigen, freue mich in dem Gotte meines Heils! Gott, der Herr, ist meine Kraft, macht dem Reh gleich meine Füße, führt empor mich zu den Höhen! (Dem Sangmeister auf meinen Neginoth.)

*) D. h. Dein Volk.

יְהֹוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי יְהֹוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ
בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃ אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא
וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה
הָאָרֶץ׃ וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה קַרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ וְשָׁם חֶבְיוֹן עֻזֹּה׃
לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃ עָמַד ׀ וַיְמֹדֶד אֶרֶץ
רָאָה וַיַּתֵּר גּוֹיִם וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי־עַד שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם
הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ׃ תַּחַת אָוֶן רָאִיתִי אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגְּזוּן
יְרִיעוֹת אֶרֶץ מִדְיָן׃ הֲבִנְהָרִים חָרָה יְהֹוָה אִם בַּנְּהָרִים
אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם עֶבְרָתֶךָ כִּי תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ
יְשׁוּעָה׃ עֶרְיָה תֵעוֹר קַשְׁתֶּךָ שְׁבֻעוֹת מַטּוֹת אֹמֶר
סֶלָה נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ׃ רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים זֶרֶם מַיִם
עָבָר נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא׃ שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ עָמַד
זְבֻלָה לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ׃ בְּזַעַם
תִּצְעַד־אָרֶץ בְּאַף תָּדוּשׁ גּוֹיִם׃ יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע
אֶת־מְשִׁיחֶךָ מָחַצְתָּ רֹּאשׁ מִבֵּית רָשָׁע עָרוֹת יְסוֹד עַד־
צַוָּאר סֶלָה׃ נָקַבְתָּ בְמַטָּיו רֹאשׁ פְּרָזָו* יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי
עֲלִיצֻתָם כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר׃ דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ
חֹמֶר מַיִם רַבִּים׃ שָׁמַעְתִּי ׀ וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צָלְלוּ שְׂפָתַי
יָבוֹא רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי אֶרְגָּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה
לַעֲלוֹת לְעַם יְגוּדֶנּוּ׃ כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח וְאֵין יְבוּל
בַּגְּפָנִים כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל גָּזַר
מִמִּכְלָה צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים׃ וַאֲנִי בַּיהֹוָה אֶעְלוֹזָה
אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃ יְהֹוִה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת
וְעַל בָּמוֹתַי יַדְרִכֵנִי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי׃ *) פרזיו ק׳.

Bei'm Aufheben der Thora spricht man:

וזאת Dieses ist die Lehre, welche Mosche den Kindern Israels vorgelegt, auf des Ewigen Befehl durch Mosche. Sie ist ein Baum des Lebens Denen, die an ihr festhalten, und die sie erfassen, sind selig zu preisen. Ihre Wege sind Wege der Wonne und alle ihre Pfade Frieden. Langes Leben ist in ihrer Rechten, und in ihrer Linken Reichthum und Ehre. Der Ewige will, um seiner Güte willen, die Lehre groß machen und herrlich.

Segensspruch vor der Haftara:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der Du die herrlichen Propheten erwählt und Wohlgefallen fandest an ihren Worten, gesprochen in Wahrheit; gelobt seist Du, Ewiger, der Du erkoren die Thora und Mosche, Deinen Knecht, und Israel Dein Volk, und die Propheten der Wahrheit und Gerechtigkeit.

Haftara.

(Habak. 2, 20. 3, 1—19.)

Der Herr in seinem heil'gen Tempel, vor ihm verstummt der ganze Erdball!

Gebet des Propheten Chabakuk auf Schigjonoth.

יָדְעֵי הִלְכְתָא· וּמַתְנִיתָא· וְתוֹסֶפְתָּא סִפְרָא וְסִפְרִין:
מֶלֶךְ חַיָּא· לְעָלְמַיָּא· יְמַגֵּן עָם לְהוֹן מְשַׁחֲרִין:
אֲמִיר עֲלֵיהוֹן· כְּחֶלְמָא יְהוֹן· וְלָא יִתְמְנוּן הֵיךְ עֲפְרִין:
יַחֲזוּן כְּעַן· לְהוֹן בְּקָעַן· יְטוּפוּן נַעֲוֹהִי חַמְרִין:
רְעוּתְהוֹן הַב· וְאַפֵּיהוֹן צְהַב· יְנַהֲרוּן כִּנְהַר צַפְרִין:
לִי הַב תְּקוֹף· וְעֵינָךְ זְקוֹף· חֲזֵי עָרָךְ דְּבָךְ כַּפְרִין:
וִיהוֹן כְּתִבְנָא· כְּגוֹ לִבְנָא· כְּאַבְנָא יִשְׁתְּקוּן חַפְרִין:
יָחוּ יִתֵּן· גְּבַר עִנְוְתָן· כְּכֵן לֵהּ נַמְטֵי אַפְרִין:

יהוה שמעתי u. s. w.

Bei'm Aufheben der Thora spricht man:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְיָ בְּיַד־מֹשֶׁה: עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

קודם קריאת ההפטרה ואחר שגמר הגולל, יברך המפטיר ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק:

הפטרה ליום שני של שבועות בתרי עשר, בחבקוק סמן ג׳.
והטעם כתב רש״י ז״ל במגילה דף ל״א א׳ לפי שמדבר במתן תורה.

וַיהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ:

ברוב קהלות אשכנז ואיטליא מתחילים כאן.

תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שִׁגְיֹנוֹת׃

בהרבה קהלות פולין אומרים זה אחר פסוק ראשון של הפטרה.
ובק״ק פראג אומרים אותו קודם ברכת ההפטרה.

In vielen Gemeinden Polens wird nach dem ersten Vers der Haftara Folgendes eingeschaltet.

יְצִיב פִּתְגָּם. לְאָת וּדְגָם. בְּרִבּוֹ רִבְבָן עִירִין:
עֲנֵי אֲנָא. בְּמִנְיָנָא. דְּפָסְלִין אַרְבְּעָא טוּרִין:
קֳדָמוֹהִי. לְגוֹ מוֹהִי. נְגִיד וּנְפִיק נְהַר דְּנוּרִין:
בְּטוּר תַּלְגָּא. נְהוֹר שְׁרַגָּא. וְזִיקִין דְּנוּר וּבְעוּרִין:
בְּרָא וּסְכָא. מַה בַּחֲשׁוֹכָא. וְעִמֵּהּ שַׁרְיָן נְהוֹרִין:
רְחִיקִין צְפָא. בְּלָא שִׁטְפָא. וְגַלְיָן לֵהּ דְּמִטַּמְּרִין:
בְּעֵית מִנֵּהּ. יַת הַרְמָנֵהּ. וּבָתְרוֹהִי עֲדֵי גוֹבְרִין:

die bei dir sind, an dem Orte, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird, um da seinen Namen wohnen zu lassen. Gedenke, daß du in Mizrajim ein Knecht gewesen, und beobachte und vollziehe alle diese Gesetze! Das Fest der Laubhütten sollst du bei dir sieben Tage lang halten, wenn du aus deiner Tenne und aus deiner Kelter eingethan hast. Freue dich an deinem Feste, du, dein Sohn und deine Tochter, dein Knecht und deine Magd, sowie der Levite, der in deinen Thoren ist, und der Fremdling, die Waise und die Wittwe, die in deiner Mitte sind. Sieben Tage sollst du dem Ewigen, deinem Gott, zu Ehren an dem Orte, den der Ewige erwählen wird, feiern; denn der Ewige, dein Gott, wird dich in all' deinen Landfrüchten und in allem Werke deiner Hände segnen, weshalb du nur fröhlich sein mögest. Dreimal im Jahre soll alles Männliche unter dir vor dem Ewigen, deinem Gott, an dem Orte, den er erwählen wird, erscheinen, am Feste des ungesäuerten Brodes, am Wochenfeste und am Laubhüttenfeste. Man soll da vor dem Ewigen nicht leer erscheinen; Jeder nach Maßgabe seines Vermögens, je nach dem Segen des Ewigen, deines Gottes, der er dir gegeben.

Die zweite Thorarolle wird neben die erste auf den Vorlesepult gelegt und der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch über beide; die erste Thora wird hierauf aufgehoben und zugerollt. Es folgt dann das Aufrollen der zweiten Thora, worauf der Maftir aufgerufen und ihm Folgendes aus dem Abschnitt Pinchas vorgelesen wird.

Am Tage der Erstlinge, wo ihr dem Ewigen zu Ehren ein neues Mehlopfer darbringt, an euerm Wochenfeste, da soll euch heilige Verkündigung sein, ihr sollt keinerlei Kunstarbeit verrichten. Und sollt dem Ewigen zu Ehren als Ganzopfer zum angenehmen Geruch zwei Stiere, einen Widder und sieben jährige Lämmer darbringen. Ihr Mehlopfer sei: feines Mehl, mit Oel eingerührt, drei Zehntel auf jeden Stier, zwei Zehntel auf jeden Widder, Ein Zehntel zu jedem Lamme von den sieben Lämmern. Ferner einen Ziegenbock zum Sündenopfer, um für euch zu sühnen. Außer dem täglichen Ganzopfer sollt ihr dieses bereiten. Fehlerfrei müssen sie euch sein, und ihr Trankopfer dabei.

Nach der Vorlesung wird die Thora vom Lesepulte aufgehoben und wieder zugerollt.

אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרָיִם וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה׃ פ ה׳ (ובשבת ז׳)

חַג הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאָסְפְּךָ מִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ׃ שִׁבְעַת יָמִים תָּחֹג לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ׃ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם׃ אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃ ס

מניחים ס"ת שני אצל הראשון ואומרים חצי קדיש על שניהם, ומגביהים וגוללים ס"ת שקראו בו, ופותחים ס"ת ב׳ וקוראים בו למפטיר בפ׳ פינחס.

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ תְּמִימִם יִהְיוּ־לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם׃

טי שבנך. ומגביהין וגוללין.

der Ewige erwählen wird, du und deine Familie. Wenn es aber einen Leibesfehler hat, lahm oder blind ist oder sonst einen bösen Fehler hat, so sollst du es dem Ewigen, deinem Gott, nicht opfern, sondern magst es in deinen Thoren verzehren, der Unreine und der Reine zusammen, wie einen Hirschen oder ein Reh. Allein sein Blut sollst du nicht essen, sondern es wie Wasser auf die Erde gießen. Beachte den Aehrenmonat, daß du da das Ueberschreitungsopfer dem Ewigen, deinem Gott, zu Ehren verrichtest; denn im Aehrenmonate hat der Ewige, dein Gott, dich Nachts aus Mizrajim geführt. Zum Ueberschreitungsfeste magst du dem Ewigen zu Ehren an dem Orte, den er erwählen wird, um da seinen Namen wohnen zu lassen, Klein- und Rindvieh schlachten. Mit ihm zugleich sollst du nichts Gesäuertes essen; sieben Tage sollst du Ungesäuertes, Brod des Elends, dabei essen — denn mit Eilfertigkeit bist du aus Mizrajim gegangen — auf daß du des Tages, da du aus Mizrajim gegangen, alle Tage deines Lebens gedenkest. Es soll in deinem ganzen Gebiete sieben Tage lang kein Sauerteig gesehen werden; auch soll von dem Fleische, das du am Abend opferst, nichts bis zum ersten Tage Morgens übrig bleiben. Du darfst das Ueberschreitungsopfer nicht in einer deiner Städte verrichten, die der Ewige, dein Gott, dir gibt, sondern an dem Orte, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird, um seinen Namen wohnen zu lassen, da sollst du das Ueberschreitungsopfer des Abends bei Sonnenuntergang, um die Zeit, da du aus Mizrajim gegangen bist, schlachten. Du sollst es an dem Orte, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird, kochen und essen! des Morgens darauf magst du umkehren und nach Hause reisen. Sechs Tage sollst du Ungesäuertes essen, am siebenten Tage sei dem Ewigen, deinem Gott, zu Ehren ein Fest, wo du keine Arbeit verrichten sollst. Sieben Wochen sollst du dir zählen; von dem Beginn der Sichel in der stehenden Frucht sollst du sieben Wochen zu zählen anfangen. Dann sollst du dem Ewigen, deinem Gott, zu Ehren Wochenfest halten, je nach der Bewilligung aus deinem Vermögen, wovon du geben magst, womit der Ewige, dein Gott, dich segnen wird. Da sollst du vor dem Ewigen, deinem Gott, fröhlich sein, du, dein Sohn und deine Tochter, dein Knecht und deine Magd, sowie der Levite, der in deinen Thoren ist, und der Fremde, die Waise und Wittwe,

יְהוָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ וְכִי־יִהְיֶה בוֹ מוּם פִּסֵּחַ אוֹ עִוֵּר כֹּל מוּם
רָע לֹא תִזְבָּחֶנּוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא
וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃ רַק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל עַל־
הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ פ ב. (ובשבת ד.)
שָׁמוֹר אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי
בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לָיְלָה׃
וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ לֹא־תֹאכַל עָלָיו חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים
תֹּאכַל־עָלָיו מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃
ג. (ובשבת ה.) וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת
יָמִים וְלֹא־יָלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
לַבֹּקֶר׃ לֹא תוּכַל לִזְבֹּחַ אֶת־הַפָּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבוֹא
הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם׃ וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאֹהָלֶיךָ׃
שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה׃ ס ד. (ובשבת ו). שִׁבְעָה
שָׁבֻעֹת תִּסְפָּר־לָךְ מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר
שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת׃ וְעָשִׂיתָ חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִסַּת נִדְבַת יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ
וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה

deine Hand nicht vor deinem dürftigen Bruder, sondern öffne ihm deine Hand und leihe ihm, so weit sein Bedarf ist, der ihm fehlen wird. Hüte dich, daß nicht ein nichtswürdiger Gedanke in deinem Herzen aufsteige, daß das siebente Jahr, das Erlaßjahr herannahe, und du deshalb gegen deinen dürftigen Bruder mißgünstig seist und ihm nichts gebest, so daß er über dich zum Ewigen riefe, und Strafe über dich erginge! Geben sollst Du ihm und dich es nicht verdrießen lassen, so du ihm gibst; denn dafür wird der Ewige, dein Gott, dich in aller deiner Arbeit und in all' deinem Unternehmen segnen. Denn es wird auf Erden nie aufhören, Dürftige zu geben; darum gebiete ich dir, deinem armen und dürftigen Bruder in deinem Lande deine Hand zu öffnen. Wenn dein Bruder, der Ibräer, oder eine Ibräerin sich dir verkaufen wird, so soll er dir sechs Jahre dienen; am siebenten Jahre sollst du ihn frei von dir lassen. Und wenn du ihn frei von dir lässest, so sollst du ihn nicht leer von dir lassen. Du sollst ihn von deinem Kleinvieh, von deiner Tenne und deiner Kelter beschenken; womit der Ewige, dein Gott, dich gesegnet hat, damit sollst du ihn beschenken. Bedenke, daß du im Lande Mizrajim ein Sklave gewesen und der Ewige, dein Gott, dich befreit hat; darum befehle ich dir dieses jetzt. Wenn er aber, weil es ihm bei dir gefällt, zu dir sagt: Ich will nicht von dir weggehen, denn ich liebe dich und dein Haus! So nimm die Pfrieme und durchbohre sein Ohr sammt der Thüre, dann soll er dir ein beständiger Knecht bleiben.*) Mit deiner Magd sollst du es ebenso halten.**) Es komme dir nicht schwer an, daß du ihn frei von dir lässest, da er dir sechs Jahre zweifach um den Lohn eines Miethknechtes gedient; dafür wird der Ewige, dein Gott, dich in allem segnen, was du thun wirst. Alle männliche Erstgeburt, die unter deinem Rind- und Kleinvieh geboren wird, sollst du dem Ewigen, deinem Gott, heiligen; mit deinem erstgeborenen Ochsen sollst du keine Arbeit verrichten und dein erstgeborenes Schaf nicht scheeren. Vor dem Ewigen, deinem Gott, sollst du es Jahr für Jahr genießen an dem Orte, den

*) Bis zum allgemeinen Freiheitsjahre.

**) Hinsichtlich der Entlassung und der Geschenke.

אֶת־יָדְךָ מֵאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן׃ כִּי־פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לוֹ וְהַעֲבֵט תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־יִהְיֶה דָבָר עִם־לְבָבְךָ בְלִיַּעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת־הַשֶּׁבַע שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ בְּאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהֹוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי בִּגְלַל ׀ הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ׃ כִּי לֹא־יֶחְדַּל אֶבְיוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לְאָחִיךָ לַעֲנִיֶּךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ׃ ס כִּי־יִמָּכֵר לְךָ אָחִיךָ הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ׃ וְכִי־תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ לֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ רֵיקָם׃ הַעֲנֵיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ וּמִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן־לוֹ׃ וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם׃ וְהָיָה כִּי־יֹאמַר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי אֲהֵבְךָ וְאֶת־בֵּיתֶךָ כִּי־טוֹב לוֹ עִמָּךְ׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה בְאָזְנוֹ וּבַדֶּלֶת וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם וְאַף לַאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־כֵּן׃ לֹא־יִקְשֶׁה בְעֵינֶךָ בְּשַׁלֵּחֲךָ אֹתוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ כִּי מִשְׁנֶה שְׂכַר שָׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבֵרַכְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ פ ישראל.

(An Wochentagen wird hier angefangen.)

כָּל־הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר תַּקְדִּישׁ לַיהֹוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא תָגֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ׃ לִפְנֵי יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ תֹאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְשָׁנָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר

Ehrfurcht haben. Wenn dir aber der Weg zu weit ist, so daß du es nicht (dahin) tragen kannst, weil dir der Ort, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird, um seinen Namen dort ruhen zu lassen, zu entfernt liegt, da der Ewige, dein Gott, dich gesegnet haben wird, so sollst du es zu Gelde machen, das Geld in deiner Hand zusammennehmen, und (damit) an den Ort gehen, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird. Dort magst du das Geld für alles, was dich gelüstet, für Rind- und Kleinvieh, für Wein und geistiges Getränke, für alles, was deine Seele von dir heischt, ausgeben und es daselbst vor dem Ewigen, deinem Gott, verzehren, damit du dich mit deiner Familie freuest. — Wobei du den Leviten, der in deinen Thoren ist, nicht verlassen sollst, da er nicht Antheil noch Erbe mit dir erhält. Nach drei Jahren sollst du allen Zehnten deines Ertrags in demselben Jahre absondern und in deinen Thoren hinlegen, damit der Levite, weil er nicht Antheil noch Erbe mit dir erhält, der Fremde, die Waise und die Wittwe, die in deinen Thoren sind, kommen, es verzehren und sich sättigen — auf daß der Ewige, dein Gott, dich segne in all' deiner Hände Werk, das du verrichten wirst. Nach Verlauf von sieben Jahren sollst du ein Erlaßjahr halten. Mit dem Erlaßjahre verhält es sich also: was ein Schuldherr seinem Nächsten geborgt hat, soll er erlassen; er soll seinen Nächsten und Bruder nicht (um Zahlung) drängen, wenn man das Erlaßjahr dem Ewigen zu Ehren ausgerufen hat. Den Ausländer magst du (um Zahlung) drängen; was du aber an deinen Bruder (zu fordern) hast, sollst du erlassen. Indessen wird es keinen Dürftigen bei dir geben; denn der Ewige wird dich in dem Lande segnen, das er dir als Erbtheil in Besitz gibt. — Nur daß du der Stimme des Ewigen, deines Gottes, gehorchen und dieses ganze Gebot, das ich dir heute befehle, beobachten mußt, um es zu vollziehen. Denn der Ewige, dein Gott, segnet dich, wie er dir verheißen hat; du wirst vielen Völkern leihen, du aber wirst nichts entlehnen, du wirst über viele Völker herrschen, sie aber werden nicht über dich herrschen. Wenn unter dir in dem Lande, das der Ewige, dein Gott, dir gibt, in einer deiner Städte einer deiner Brüder dürftig sein wird, so verhärte nicht dein Herz und verschließe

הַיָּמִים׃ וְכִֽי־יִרְבֶּה מִמְּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ כִּֽי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְנָתַתָּה בַּכָּסֶף וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדְךָ וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃ וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָּׁם לִפְנֵי יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ׃ ס מִקְצֵה׀ שָׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ וּבָא הַלֵּוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְאָכְלוּ וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ ס

לוי: מִקֵּץ שֶֽׁבַע־שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה׃ וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ לֹא־יִגֹּשׂ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־אָחִיו כִּֽי־קָרָא שְׁמִטָּה לַיהֹוָה׃ אֶת־הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת־אָחִיךָ תַּשְׁמֵט יָדֶךָ׃ אֶפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה־בְּךָ אֶבְיוֹן כִּֽי־בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן־לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ׃ רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ כִּֽי־יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ׃ ס כִּֽי־יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא תְאַמֵּץ אֶת־לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ

יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ:

Die Gemeinde antwortet:

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

פָּסָר = ברכה איבער דיא ספר תורה.

Vor der Vorlesung aus der Thora spricht der Aufgerufene:

בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

Gem. בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

Der Aufgerufene wiederholt dies, und fährt dann fort:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, וְנָתַן־לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

נאָך = ברכה איבער דיא ספר תורה.

Nach dem betreffenden Abschnitt der Vorlesung spricht der Aufgerufene:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן־לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

(Am Sabbath wird hier, an Wochentagen bei כל הבכור (S. 342) angefangen; in manchen Gemeinden fängt man auch an Wochentagen hier an.)

עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל־תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה: וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־

Vorlesung aus der ersten Thorarolle.

V. B. M. Kap. 14, Vers 22.

Du sollst den ganzen Ertrag deiner Aussaat, was alljährlich auf dem Felde hervorkommt, verzehnten und dann den Zehnten deines Getreides, deines Mostes und deines Oels, sowie die Erstgeburten deines Rind- und Kleinviehs vor dem Ewigen, deinem Gott, an dem Orte verzehren, den er erwählen wird, um dort seinen Namen wohnen zu lassen, auf daß du lernest vor dem Ewigen, deinem Gott, allezeit

Während der Vorbeter die Thora zum Vorlesepult bringt, spricht die Gemeinde:

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא: שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא: כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַבְּרִיּוֹת אֱלוֹהַּ כָּל־הַנְּפָשׁוֹת: הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם: קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד: וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי: וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב: שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ כַּכָּתוּב: כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֶאֱמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרַע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵטַת עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

Die Thora wird auf den Vorlesepult gelegt und aufgerollt, worauf der Vorbeter den Cohen zur Vorlesung aufruft, indem er spricht:

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ וְנֹאמַר אָמֵן: הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה כֹּהֵן קְרָב. יַעֲמוֹד (פלוני בר פלוני הכהן): בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ

וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים · וּמִשָּׁעוֹת רָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא לְעוֹלָם · וְהַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנְהוּ אָמֵן:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: ג"פ.

In Frankfurt am Main und vielen Gemeinden wird weder das בריך שמה noch שמע ישראל gebetet, sondern der Vorbeter beginnt mit גדלו.

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ · יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם · וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְאַמְטוּיֵא לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין · יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא · וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא לְמִרְחַם עֲלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל־דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל · אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא · אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל־כֹּלָּא · אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל־מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּי־לָךְ הִיא · אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִדְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמָּא דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל־עִדָּן וְעִדָּן · לָא עַל אֱנָשׁ רָחִצְנָא · וְלָא עַל־בַּר־אֱלָהִין סָמִכְנָא · אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא · דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט · וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט · וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט · וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט · בֵּהּ אֲנָא רָחִץ · וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן · יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבִּי · וְלִבָּא דְכָל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל · לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

(סש"ץ אומר בקול רם) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קָדוֹשׁ (וְנוֹרָא) שְׁמוֹ:

Der Vorbeter die Thorarolle vor sich haltend spricht:

גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי · וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

Die Gemeinde antwortet:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

Vor dem Ausheben der Thora spricht man in einigen Gemeinden Folgendes:

אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אַב הָרַחֲמִים הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם:
כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים:

Die heilige Lade wird geöffnet, und während der Vorbeter zwei Thorarollen aus derselben nimmt, spricht die Gemeinde:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

תפלה מזערי ציון לאמר בשעת הוצאת ס״ת.

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: ג״פ.

רִבּוֹן הָעוֹלָם מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי לִי עַבְדְּךָ פ׳ בן פלונית אֲמָתֶךָ וְזַכֵּנִי (ואת אשתי ובני ובנותי) לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם· וּמַלְּטֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע· וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ· וְזַכֵּנוּ כְּדֵי שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ עָלֵינוּ· וְהוֹפַע עָלֵינוּ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְיָ· רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה· רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה· רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ: וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁאֶזְכֶּה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ· וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים לְפָנֶיךָ· וְקַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ· כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא·

daß ich von der Hand der Noomi alles an mich gekauft habe, was Elimelech, Kiljon und Machlon angehört hatte, Und daß ich auch die Moabitin Ruth, Machlons gewesene Frau, mir hiermit zum Weibe erkauft habe, um den Namen des Verlebten bei seinem Erbgute zu erhalten, auf daß er nicht verlösche unter seinen Brüdern und im Thore seines Geburtsortes. Ihr seid hiermit Zeugen! Da sprachen alle Leute, die am Thore waren, sammt den Aeltesten: Wir sind Zeugen! Der Ewige lasse die Frau, die in dein Haus kommt, wie Rachel und Leah werden, welche beide das Haus Jisrael erbaut haben! Sei glücklich in Ephrath und erlange einen Namen in Beth-Lechem. Durch die Nachkommenschaft, welche der Ewige dir von dieser jungen Frau schenke, werde dein Haus gleich dem Hause des Perez, den Thamar dem Jehuda geboren! Boas führte Ruth heim, sie ward seine Frau und er wohnte ihr bei. Der Ewige schenkte ihr Schwangerschaft und sie gebar einen Sohn. Da sprachen die Frauen zu Noomi: Gelobt sei der Ewige, der es dir nunmehr nicht an einem Annehmer hat fehlen lassen! Möge sich sein Name in Jisrael verbreiten. Er wird dein Gemüth wieder erquicken und dir dein Greisenalter versüßen! denn ihn hat deine Schwiegertochter, die dich liebt, geboren, die dir mehr gilt, als sieben Söhne. Noomi nahm das Kind, legte es in ihren Schooß und ward seine Erzieherin. Die Nachbarinnen gaben dem Kinde einen Namen, der soviel sagte als: Der Noomi ward ein Sohn geboren; sie nannten ihn Obed (Stammhalter). Derselbe ist der Vater Jischai's, welcher der Vater Davids ward. Folgendes ist das Geschlechtsregister des Perez: Perez zeugte Chezron, Chezron zeugte Ram, Ram zeugte Amminadab, Amminadab zeugte Nachschon, Nachschon zeugte Salmah, Salmon zeugte Boas, Boas zeugte Obed, Obed zeugte Jischai und Jischai zeugte David.

אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן מִיַּד נָעֳמִי: וְגַם אֶת רוּת הַמֹּאֲבִיָּה אֵשֶׁת מַחְלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהָקִים שֵׁם הַמֵּת עַל נַחֲלָתוֹ וְלֹא יִכָּרֵת שֵׁם הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר בַּשַּׁעַר וְהַזְּקֵנִים עֵדִים יִתֵּן יְהֹוָה אֶת הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּיהֶם אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה חַיִל בְּאֶפְרָתָה וּקְרָא שֵׁם בְּבֵית לָחֶם: וִיהִי בֵיתְךָ כְּבֵית פֶּרֶץ אֲשֶׁר יָלְדָה תָמָר לִיהוּדָה מִן הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֵּן יְהֹוָה לְךָ מִן הַנַּעֲרָה הַזֹּאת: וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת רוּת וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהֹוָה לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן: וַתֹּאמַרְנָה הַנָּשִׁים אֶל נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהֹוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל: וְהָיָה לָךְ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ וּלְכַלְכֵּל אֶת שֵׂיבָתֵךְ כִּי כַלָּתֵךְ אֲשֶׁר אֲהֵבַתֶךְ יְלָדַתּוּ אֲשֶׁר הִיא טוֹבָה לָךְ מִשִּׁבְעָה בָּנִים: וַתִּקַּח נָעֳמִי אֶת הַיֶּלֶד וַתְּשִׁתֵהוּ בְחֵיקָהּ וַתְּהִי לוֹ לְאֹמֶנֶת: וַתִּקְרֶאנָה לוֹ הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֻלַּד בֵּן לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד הוּא אֲבִי יִשַׁי אֲבִי דָוִד: וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פָּרֶץ פֶּרֶץ הוֹלִיד אֶת חֶצְרוֹן: וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת רָם וְרָם הוֹלִיד אֶת עַמִּינָדָב: וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת שַׂלְמָה: וְשַׂלְמוֹן הוֹלִיד אֶת בֹּעַז וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת עוֹבֵד: וְעֹבֵד הוֹלִיד אֶת יִשָׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת דָּוִד:

סכום פסוקי דספר רות **שמונים וחמשה**, וסמנו סורה שבה **פה** פלוני אלמני. וחציו: ותאמר רות המואביה גם כי אמר אלי (ב׳ כ״א).

קדיש יתום.

gut, so mag er dich nehmen; will er dich aber nicht ehelichen, so werde ich dich ehelichen, so wahr der Ewige lebt! Bleibe bis zum Morgen liegen! Sie lag bis zum frühen Morgen zu seinen Füßen, stand aber auf, bevor noch Einer den Andern erkennen konnte. Er sagte nämlich: Es möge nicht bekannt werden, daß das Weib in die Tenne gekommen. Er sprach: Halte das Tuch her, welches du an dir hast, und fasse daran. Sie hielt es hin, er maß sechs (Maaß) Gersten, lud es ihr auf und ging darauf in die Stadt. Als nun Ruth zu ihrer Schwiegermutter kam, sagte diese: Wie steht es um dich, meine Tochter? Da erzählte sie ihr alles, was der Mann mit ihr verhandelt. Sie sprach: Diese sechs (Maaß) Gersten hat er mir gegeben, indem er mir sagte: Du sollst nicht mit leerer Hand zu deiner Schwiegermutter zurückkommen. Jene erwiederte: Sei nun ruhig, meine Tochter, bis du erfährst, wie die Sache ausfällt; denn der Mann wird nicht nachlassen, bis daß er die Sache heute noch zu Ende gebracht hat. Boas war indessen hinauf an das Thor gegangen und hatte sich daselbst niedergesetzt; da ging der Verwandte vorüber, von welchem Boas gesprochen hatte. Er rief ihm zu: Komme herbei und setze dich hieher, P'loni Almoni (Unbekannter*)! Er trat hinzu und setzte sich. Boas nahm hierauf zehn Leute von den Aeltesten der Stadt hinzu und sprach: Setzt euch hieher! Sie setzten sich. Darauf sprach er zu dem Verwandten: Das Stück Acker, welches unserm Vetter Elimelech gehörte, hat Noomi, die vom Gefilde Moabs zurückgekehrt, verkauft. Ich dachte daher, ich wolle es dir kundthun, daß du es im Beisein der hier sitzenden Aeltesten meines Volkes an dich kaufen mögest. Willst du es nun einlösen, so löse es ein; mo aber nicht, so sage es nur, damit ich es wisse, indem ohne dich Niemand einlösen kann, ich aber gleich nach dir folge. Jener antwortete: Ich will es einlösen. Boas erwiederte: Sobald du das Feld von der Hand Noomi's übernimmst, hast du auch zugleich die Moabitin Ruth, die Frau des Verlebten, erworben, um den Namen des Verlebten bei seinem Erbgute zu erhalten. Da sprach der Verwandte: So kann ich's nicht einlösen, da ich meinem eigenen Erbgute dadurch schaden möchte. Uebe du also mein Verwandtschaftsrecht deinerseits aus, denn ich kann es nicht einlösen. — Von Alters her war es nun Brauch in Jisrael, um einem Wiederkauf oder Tauschhandel oder sonst einem Ding Bestand zu geben, zog der Eine seinen Schuh aus und übergab denselben dem Andern, was als Bekundung in Jisrael galt. — Der Verwandte sagte zu Boas: Kaufe es an dich! und zog dabei seinen Schuh aus. Boas sprach zu den Aeltestesten und allem Volke: Ihr seid somit Zeugen,

*) Etwa wie im Deutschen: „N. N.", für einen nicht genannten Namen.

טוֹב יִגְאָל וְאִם לֹא יַחְפֹּץ לְגָֽאֳלֵךְ וּגְאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי יְהוָה שִׁכְבִי עַד הַבֹּֽקֶר׃ וַתִּשְׁכַּב מַרְגְּלוֹתָו* עַד הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרֶום* יַכִּיר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אַל יִוָּדַע כִּי בָאָה הָאִשָּׁה הַגֹּֽרֶן׃ וַיֹּאמֶר הָבִי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר עָלַיִךְ וְאֶחֳזִי בָהּ וַתֹּאחֶז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִֽיר׃ וַתָּבוֹא אֶל חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי אַתְּ בִּתִּי וַתַּגֶּד לָהּ אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לָהּ הָאִֽישׁ׃ וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ הַשְּׂעֹרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר* אַל תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל חֲמוֹתֵֽךְ׃ וַתֹּאמֶר שְׁבִי בִתִּי עַד אֲשֶׁר תֵּֽדְעִין אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי אִם כִּלָּה הַדָּבָר הַיּֽוֹם׃ וּבֹעַז עָלָה הַשַּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר בֹּעַז וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי וַיָּסַר וַיֵּשֵֽׁב׃ וַיִּקַּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׁבוּ פֹה וַיֵּשֵֽׁבוּ׃ וַיֹּאמֶר לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ מָכְרָה נָעֳמִי הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָֽב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלֶה אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם תִּגְאַל גְּאָל וְאִם לֹא יִגְאַל* הַגִּידָה לִּי וְאֵדְעָ* כִּי אֵין זוּלָתְךָ לִגְאוֹל וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָֽל׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז בְּיוֹם קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵֽשֶׁת הַמֵּת קָנִיתִי* לְהָקִים שֵׁם הַמֵּת עַל נַחֲלָתֽוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאָול* לִי פֶּן אַשְׁחִית אֶת נַחֲלָתִי גְּאַל לְךָ אַתָּה אֶת גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא אוּכַל לִגְאֹֽל׃ וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם כָּל דָּבָר שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבֹעַז קְנֵה לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלֽוֹ׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל הָעָם עֵדִים

ק' מרגלותיו, ק' בטרם
אלי קרי
קרי ולא כתיב
ק' ואדעה. ק' קניתה, יתיר ו'

Noomi fuhr fort: Der Mann geht uns nahe an; er ist einer unserer Blutsverwandten. Die Moabitin Ruth sprach: Ja, er sagte mir auch: Halte dich nur so lange bei meinen Burschen auf, bis sie mit meiner Ernte völlig zu Ende sind. Jene erwiederte ihr: Es wird gut sein, meine Tochter, wenn du immer mit seinen Mädchen hinausgehst und man dich nicht in einem andern Felde betrifft. Sie hielt sich nun zu den Mädchen des Boas, um dort Nachlese zu halten, bis daß die Gersten- und Weizenernte zu Ende war; alsdann blieb sie wieder bei ihrer Schwiegermutter. Einst sprach ihre Schwiegermutter zu ihr: Meine Tochter, wohlan, ich will dir ein Asyl verschaffen, wo es dir wohlergehen wird! Siehe, unser Anverwandter, Boas, mit dessen Mädchen du zusammen warst, der schwingt heute Nacht Gersten in der Tenne. Wasche dich also, salbe dich, lege deine besten Gewänder an und gehe hinunter nach der Tenne, laß dich aber vor dem Manne nicht eher sehen, als bis er mit dem Essen und Trinken völlig zu Ende sein wird. Wenn er sich dann niederlegt, so merke dir den Ort, wohin er sich legt, und gehe dann hin, decke ihm zu Füßen auf und lege dich nieder; er wird dir wohl dann sagen, was du zu thun habest. Sie antwortete: Alles, was du mir sagst, will ich thun. Sie ging hinab nach der Tenne und that alles was ihre Schwiegermutter ihr befohlen hatte. Boas aß und trank und war vergnügt. Als er hineinging, um sich neben einen Haufen Getreide niederzulegen, da schlich sie hin, deckte ihm zu Füßen auf und legte sich nieder. Mitten in der Nacht schrak der Mann auf und fühlte sich ergriffen. Siehe, da lag ein Weib zu seinen Füßen. Er sprach: Wer bist du? Sie antwortete: Ich bin deine Dienerin Ruth. Du sollst deine Flügel über deine Dienerin ausbreiten, da du ein Blutsverwandter bist! Er sprach: Gesegnet seist du dem Ewigen, meine Tochter! Diese deine weitere Güte übertrifft noch die erste, daß du nämlich nicht den Jünglingen nachgehen willst, sie seien arm oder reich. Wohlan, meine Tochter, sei unbesorgt! ich werde alles thun, was du verlangst; denn die ganze Bevölkerung meiner Stadt weiß, daß du ein rechtschaffenes Weib bist. Wenn es indessen auch wahr ist, daß ich verwandt bin, so ist doch auch noch ein näherer Anverwandter da als ich. Bleibe diese Nacht hier; wird dich dann morgen Jener als Verwandter zur Ehe nehmen,

וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ מִגֹּאֲלֵנוּ הוּא׃ (חצי הספר)
וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה גַּם כִּי אָמַר אֵלַי עִם הַנְּעָרִים אֲשֶׁר
לִי תִּדְבָּקִין עַד אִם כִּלּוּ אֵת כָּל הַקָּצִיר אֲשֶׁר לִי׃ וַתֹּאמֶר
נָעֳמִי אֶל רוּת כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי כִּי תֵצְאִי עִם נַעֲרוֹתָיו וְלֹא
יִפְגְּעוּ בָךְ בְּשָׂדֶה אַחֵר׃ וַתִּדְבַּק בְּנַעֲרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט
עַד כְּלוֹת קְצִיר הַשְּׂעֹרִים וּקְצִיר הַחִטִּים וַתֵּשֶׁב אֶת
חֲמוֹתָהּ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ לָךְ
מָנוֹחַ אֲשֶׁר יִיטַב לָךְ׃ וְעַתָּה הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית
אֶת נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה הוּא זֹרֶה אֶת גֹּרֶן הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה׃
וְרָחַצְתְּ וָסַכְתְּ וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתֵךְ* עָלַיִךְ וְיָרַדְתִּי* הַגֹּרֶן אַל
תִּוָּדְעִי לָאִישׁ עַד כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ וִיהִי בְשָׁכְבוֹ
וְיָדַעַתְּ אֶת הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב שָׁם וּבָאת וְגִלִּית מַרְגְּלֹתָיו
וְשָׁכָבְתִּי* וְהוּא יַגִּיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃ וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ
כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמְרִי *ֵ אֶעֱשֶׂה׃ וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר
צִוַּתָּה חֲמוֹתָהּ׃ וַיֹּאכַל בֹּעַז וַיֵּשְׁתְּ וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא לִשְׁכַּב
בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא בַלָּט וַתְּגַל מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב׃ וַיְהִי
בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת
מַרְגְּלֹתָיו׃ וַיֹּאמֶר מִי אָתְּ וַתֹּאמֶר אָנֹכִי רוּת אֲמָתֶךָ
וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ עַל אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ
לַיהוָה בִּתִּי הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן מִן הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי
לֶכֶת אַחֲרֵי הַבַּחוּרִים אִם דַּל וְאִם עָשִׁיר׃ וְעַתָּה בִּתִּי אַל
תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל שַׁעַר עַמִּי
כִּי אֵשֶׁת חַיִל אָתְּ׃ וְעַתָּה כִּי אָמְנָם כִּי אִם* גֹאֵל אָנֹכִי וְגַם
יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּנִּי׃ לִינִי* הַלַּיְלָה וְהָיָה בַבֹּקֶר אִם יִגְאָלֵךְ

שִׂמְלֹתַיִךְ ק׳. וְיָרַדְתְּ ק׳. וְשָׁכָבְתְּ ק׳. אֵלַי ק׳.

נ׳ רבתי. אם כתיב ולא קרי.

von hier hinweggehen, sondern dich nur immer zu meinen Mädchen halten. Sobald du siehst, daß man wo auf dem Felde schneidet, so gehe ihnen nach; ich habe bereits den Burschen anbefohlen, daß man dich nicht anhalte. Wenn du Durst hast, so gehe an die Geräthe und trinke von dem, was die Knaben schöpfen. Ruth fiel auf ihr Angesicht, warf sich zur Erde nieder und sprach: Wodurch habe ich diese Gnade verdient, daß du mich so gütig aufnimmst, da ich doch eine Fremde bin? Boas antwortete ihr und sprach: Es ist mir schon alles erzählt worden, was du an deiner Schwiegermutter nach deines Mannes Tode gethan hast, da du Vater, Mutter, dein ganzes Vaterland verlassen und zu einem Volke gezogen bist, das du vorher nie gekannt. Der Ewige wird dir deine That vergelten und dein Lohn wird vollständig sein von dem Ewigen, dem Gott Jisraels, unter dessen Flügel du Schutz gesucht hast! Sie sprach: Laß mich ferner Gnade in deinen Augen finden, mein Herr! Du hast mich getröstet und deiner Magd Muth zugesprochen, die ich nicht einmal einer deiner Sklavinnen gleich bin. Als es Zeit zum Essen war, sprach Boas zu ihr: Komme herbei und iß mit, du magst auch dein Brod in Essig eintunken. Sie setzte sich neben die Schnitter hin, man legte ihr gerösteten Sangen vor, sie aß sich satt und hatte noch übrig. Nachdem sie wieder aufgestanden war, um im Felde zu suchen, befahl Boas seinen Knaben, wie folgt: Sie mag auch zwischen den Garben suchen, verweist es ihr nicht! Ihr möget auch für sie etwas von den kleinern Garben vergessen und sie solches aufsuchen lassen, ohne sie deshalb anzurufen. Sie las in dem Felde auf bis zum Abend, und als sie hernach das, was sie gesammelt, ausgedroschen hatte, war es etwa eine Epha Gersten. Sie nahm es auf und ging damit in die Stadt wo ihre Schwiegermutter sah, was sie aufgesucht hatte. Sie zog auch hervor, was sie, nachdem sie satt worden, von ihrem Essen übrig hatte, und gab es ihr. Da sprach ihre Schwiegermutter zu ihr: Wo hast du denn heute aufgelesen? wo gearbeitet? Gesegnet sei, der dich freundlich aufgenommen! Darauf berichtete sie ihrer Schwiegermutter, bei wem sie gesammelt; sie sprach: Der Mann, bei welchem ich heute gesammelt habe, heißt Boas. Da sagte Noomi zu ihrer Schwiegertochter: Gesegnet sei er vor dem Ewigen, da er seine Güte weder den Lebendigen noch den Verstorbenen entzogen!

לֹא תַעֲבוּרִי מִזֶּה וְכֹה תִדְבָּקִין עִם נַעֲרֹתָי׃ עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה
אֲשֶׁר יִקְצֹרוּן וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת הַנְּעָרִים
לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ וְצָמִת וְהָלַכְתְּ אֶל הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר
יִשְׁאֲבוּן הַנְּעָרִים׃ וַתִּפֹּל עַל פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר
אֵלָיו מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃
וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֵּד הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית אֶת
חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ
מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל עַם אֲשֶׁר לֹא יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃
יְשַׁלֵּם יְהוָֹה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהוָֹה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּאת לַחֲסוֹת תַּחַת כְּנָפָיו׃ וַתֹּאמֶר אֶמְצָא
חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל לֵב שִׁפְחָתֶךָ
וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר לָהּ בֹעַז לְעֵת
הָאֹכֶל גֹּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ מִן הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ
וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים וַיִּצְבָּט לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע
וַתֹּתַר׃ וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו בֹּעַז אֶת נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין
הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט וְלֹא תַכְלִימוּהָ׃ וְגַם שֹׁל תָּשֹׁלּוּ לָהּ מִן
הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעֲרוּ בָהּ׃ וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה
עַד הָעָרֶב וַתַּחְבֹּט אֵת אֲשֶׁר לִקֵּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃
וַתִּשָּׂא וַתָּבוֹא הָעִיר וַתֵּרֶא חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר לִקֵּטָה וַתּוֹצֵא
וַתִּתֶּן לָהּ אֵת אֲשֶׁר הוֹתִרָה מִשָּׂבְעָהּ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ חֲמוֹתָהּ
אֵיפֹה לִקַּטְתְּ הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי מַכִּירֵךְ בָּרוּךְ וַתַּגֵּד
לַחֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר עָשְׂתָה עִמּוֹ וַתֹּאמֶר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא
לַיהוָֹה אֲשֶׁר לֹא עָזַב חַסְדּוֹ אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַמֵּתִים

Dringe nicht in mich, daß ich dich verlassen und von dir reisen soll! denn nur wo du hinreisest, werde auch ich reisen, und wo du bleibst, da bleib auch ich; dein Volk sei auch mein Volk und dein Gott auch mein Gott! Wo du sterben wirst, will auch ich sterben und da begraben werden. Der Ewige strafe mich immerdar, nur der Tod soll mich von dir trennen! Als Noomi sah, daß sie darauf beharrte, mit ihr zu reisen, da hörte sie auf, ihr einzureden. Sie reisten beide zusammen bis nach Beth=Lechem. Als sie in Beth=Lechem ankamen, staunte die ganze Stadt über sie, und die Frauen sprachen: Ist dies Noomi? Sie aber antwortete ihnen: O, nennet mich nicht mehr Noomi (die Anmuthige), nennet mich vielmehr Mara (die Betrübte), denn der Allmächtige hat mich sehr betrübt. Reichbeladen ging ich von hier weg und leer brachte der Ewige mich zurück. Wie möget ihr mich noch Noomi nennen, da der Ewige mir so viel Elend, der Allmächtige mir so viel Unglück zugeschickt hat? Also war Noomi mit ihrer Schwiegertochter, die Moabitin Ruth, von dem Gefilde Moabs zurückgekehrt und bei'm Beginne der Gerstenernte zu Beth=Lechem angelangt. Noomi hatte einen Freund von ihrem Manne, einen edlen Biedermann aus der Familie Elimelechs, dessen Name B o a s war. Einst sprach die Moabitin Ruth zu Noomi: Laß mich auf's Feld gehen und Aehren auflesen hinter Jemanden her, bei welchem ich Gunst finden werde! Jene antwortete: Gehe hin, meine Tochter! Sie ging und kam auf ein Feld, wo sie das, was hinter den Schnittern abfiel, aufsuchte. Da traf es sich, daß sie in ein Stück Acker gerathen war, welches dem Boas, aus der Familie Elimelechs, gehörte. Boas kam eben von Beth=Lechem her und sprach zu den Schnittern: Der Ewige sei mit euch! Sie erwiederten ihm: Der Ewige segne dich! Boas fragte den Diener, der über die Schnitter gesetzt war: Wem gehört das junge Weib an? Der Diener, der über die Schnitter gesetzt war, erwiederte: Es ist ein moabitisches junges Weib, welche mit Noomi vom Gefilde Moabs zurückgekommen; Sie hatte (zu mir) gesagt: Laß mich doch auflesen und unter den Garben sammeln, was hinter den Schnittern liegen bleibt! So kam sie denn her und stand hier vom Tagesanbruch an bis jetzt, wo sie ein wenig in dem Hause ausruht. Boas sprach zu Ruth: Hörst du, meine Tochter? Gehe nicht auf ein anderes Feld, um aufzulesen; du sollst auch gar nicht

אַל תִּפְגְּעִי בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל אֲשֶׁר תֵּלְכִי
אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי׃ בַּאֲשֶׁר
תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָֹה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי
הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃ וַתֵּרֶא כִּי מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת
אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃ וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד בּוֹאָנָה
בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לֶחֶם וַתֵּהֹם כָּל הָעִיר עֲלֵיהֶן
וַתֹּאמַרְנָה הֲזֹאת נָעֳמִי׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל תִּקְרֶאנָה לִי
נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי מָרָא* כִּי הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה
הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יְהוָֹה לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָֹה
עָנָה בִי וְשַׁדַּי הֵרַע לִי׃ וַתָּשָׁב נָעֳמִי וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ
עִמָּהּ הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵי מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לֶחֶם בִּתְחִלַּת
קְצִיר שְׂעֹרִים׃ וּלְנָעֳמִי מֹידַע* לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל
מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה
אֶל נָעֳמִי אֵלְכָה נָּא הַשָּׂדֶה וַאֲלַקֳטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר
אֶמְצָא חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי׃ וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט
בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז
אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ׃ וְהִנֵּה בֹעַז בָּא מִבֵּית לֶחֶם
וַיֹּאמֶר לַקּוֹצְרִים יְהוָֹה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָֹה׃
וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ הַנִּצָּב עַל הַקּוֹצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃
וַיַּעַן הַנַּעַר הַנִּצָּב עַל הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמַר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא
הַשָּׁבָה עִם נָעֳמִי מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃ וַתֹּאמֶר אֲלַקֳטָה נָּא
וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים וַתָּבוֹא וַתַּעֲמוֹד מֵאָז
הַבֹּקֶר וְעַד עַתָּה זֶה שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת מְעָט׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל
רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי אַל תֵּלְכִי לִלְקֹט בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם

Zu der Zeit, da die Richter regierten, entstand einst Hungersnoth im Lande. Ein Mann aus Beth-Lechem Jehuda wanderte, um sich in den Gefilden Moabs aufzuhalten, er, seine Frau und seine zwei Söhne. Der Mann hieß Elimelech, seine Frau Noomi, und seine zwei Söhne Machlon und Kiljon, Bürger zu Ephrath, das auch Beth-Lechem Jehuda heißt. Sie kamen im Gefilde Moabs an und blieben daselbst. Elimelech, Noomi's Mann, starb, und die Frau blieb zurück mit ihren beiden Söhnen. Diese nahmen sich moabitische Frauen, die eine hieß Orpah und die andre Ruth. Nachdem sie nun daselbst ungefähr zehn Jahre gewohnt, starben auch diese beide, Machlon und Kiljon, und die Frau blieb nur noch allein übrig von ihren beiden Söhnen und ihrem Manne. Endlich machte sie sich mit ihren Schwiegertöchtern wieder auf, um von den Gefilden Moabs abzureisen; denn sie hatte daselbst vernommen, daß der Ewige sein Volk wieder bedacht und ihnen Brod gegeben hatte. Sie zog hinweg von dem Orte, wo sie gewesen, und ihre zwei Schwiegertöchter mit ihr. Als sie nun auf dem Wege nach dem Lande Jehuda waren, sprach Noomi zu ihren beiden Schwiegertöchtern: Kehret doch um und geht zurück, jede nach dem Hause ihrer Mutter! Der Ewige erzeige euch Gutes, wie ihr den Verstorbenen und mir erzeigt habt; Der Ewige gebe, daß ihr wieder Ruhe findet, jede im Hause ihres künftigen Ehemannes! Noomi küßte sie, sie aber erhoben weinend ihre Stimme und sprachen: Nein, wir wollen mit dir zu deinem Volke reisen? Jene sprach: Kehret doch zurück! Wozu wollt ihr mit mir reisen? Habe ich denn noch Söhne in meinem Leibe, daß sie einst eure Männer werden könnten? Kehret doch um, meine Töchter, geht! ich bin nunmehr schon zu alt für einen Mann, und wollte ich auch sagen, mir bliebe noch Hoffnung, ja ich würde schon diese Nacht einem Manne, gebäre sogar schon Söhne; Wollt ihr denn auf dieselben harren, bis daß sie erwachsen sind? Wollt ihr euch ihretwegen entsagen, eines andern Mannes zu werden? Nicht doch, meine Töchter! Es thut mir gar leid um euch! die Hand des Ewigen hat mich hart getroffen —! Sie erhoben ihre Stimme und weinten abermals. Darauf küßte Orpah ihre Schwiegermutter (zum Abschiede), Ruth aber blieb bei ihr. Da sprach Noomi: Siehe, deine Schwägerin reist wieder zu ihrem Volke und zu ihren Göttern zurück; folge ihr doch! Ruth antwortete:

וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ
מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי
בָנָיו: וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו
מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי מוֹאָב
וַיִּהְיוּ שָׁם: וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי וַתִּשָּׁאֵר הִיא וּשְׁנֵי
בָנֶיהָ· וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת עָרְפָּה וְשֵׁם
הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים: וַיָּמֻתוּ גַם שְׁנֵיהֶם
מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִישָׁהּ: וַתָּקָם
הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה בִּשְׂדֵה מוֹאָב
כִּי פָקַד יְהוָֹה אֶת עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לָחֶם: וַתֵּצֵא מִן הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר הָיְתָה שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה בַדֶּרֶךְ
לָשׁוּב אֶל אֶרֶץ יְהוּדָה: וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה
שֹּׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּהּ יַעֲשֶׂה* יְהוָֹה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר (יעש ק')
עֲשִׂיתֶם עִם הַמֵּתִים וְעִמָּדִי: יִתֵּן יְהוָֹה לָכֶם וּמְצֶאןָ מְנוּחָה
אִשָּׁה בֵּית אִישָׁהּ וַתִּשַּׁק לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה:
וַתֹּאמַרְנָה לָּהּ כִּי אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ: וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה
בְנֹתַי לָמָּה תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד לִי בָנִים בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם
לַאֲנָשִׁים: שֹׁבְנָה בְנֹתַי לֵכְןָ כִּי זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי
אָמַרְתִּי יֶשׁ לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי
בָנִים: הֲלָהֵן תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ הֲלָהֵן תֵּעָגֵנָה
לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי כִּי מַר לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי יָצְאָה
בִי יַד יְהוָֹה: וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה
לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ: וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ
אֶל עַמָּהּ וְאֶל אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ: וַתֹּאמֶר רוּת

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (על) כָּל מַעֲשֶׂיךָ· וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר:
זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:

חזן יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן·

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא·

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק' קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק' יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק' עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

ס׳ הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו

ס׳ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו

ס׳ יֹאמְרוּ נָא בֵית אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו

ס׳ יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו

מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחַבְיָהּ: יְיָ לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי · בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי · בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים · בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַייָ עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי־יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר לַייָ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: אודך אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה: אבן מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: מאת זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זה

החזן מכנן אנא והקהל עונה. החזן חוזר ומכנן אנא והקהל עונה.

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא

אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ: ברוך אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אל אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: אלי הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

וּמָגִנָּם הוּא: יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא:
יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן:
יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים: יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם
עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לַייָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם
וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַייָ וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם: לֹא־
הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

קטז אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע ׀ יְיָ אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי ׀ חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל
מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְיָ אֶקְרָא אָנָּה יְיָ מַלְּטָה
נַפְשִׁי: חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר פְּתָאִים יְיָ
דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי:
כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי:
אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר
אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

מָה־אָשִׁיב לַייָ כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא
וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ:
יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְיָ כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ
אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ־אֶזְבַּח זֶבַח
תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־
עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת ׀ בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָםִ הַלְלוּיָהּ:

קיז הַלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים: כִּי גָבַר
עָלֵינוּ ׀ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת־הַהַלֵּל:

קיג הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְיָ עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כַּיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ:

קיד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

קטו לֹא לָנוּ יְהוָֹה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם: וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָֹה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָֹה עֶזְרָם

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר׃ נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם׃ הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ׃ בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

סדר דוכן siehe in Mussaf des ersten Tages Seite 210.

לש"ץ אֱ"וֵ אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם׃ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים· אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ· וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ· וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ· הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן· אֶת־יוֹם השבת הזה ואת יום חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה· זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ כאהבת מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ· יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ· וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ· וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ· וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ· לִפְלֵיטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה· זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים· וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ· כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ· כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ· וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם· וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ·

lobpreisten sie den Allmächtigen; haufenweise kamen die Erellim und rühmten (ihn) in Lobliedern; über ihnen standen die Seraphim und priesen den auf dem hoch erhabenen Throne Sitzenden; ganze Heere der würdigsten Engel stimmten Loblieder an; die herrlichen Cherubim so wie die tobenden Galgallim frohlockten bei der Gesetzgebung; die aus Feuer und Wasser bestehenden Engel, nahmen Antheil an der Freude Israels; Einer rief fragend dem Andern zu: wie denn der Heilige und Gelobte zu hochpreisen sei; sie rühmten dann hoch ihren König, priesen seine furchtbare Allmacht, und brachten in Heiligkeit dem Heiligen die dreifache Heiligung.

Vorb. Wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer rief dem Andern zu und sprach:

G. u. V. „Heilig, heilig, heilig ist der Ewige Zebaoth,
voll ist die ganze Erde seiner Herrlichkeit!"

Vorb. Darauf mit starkem, mächtigem und gewaltigem Donnerton lassen sie die Stimme erschallen, den Seraphim gegenüber sich erhebend, und rufen ihnen entgegen: „Gelobt!"

G. u. V. „Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes, von ihrer Stätte aus!"

Vorb. Von Deiner Stätte aus erscheine in Deinem Glanze, o Herr, und walte über uns; denn wir harren auf Dich, wann Du regieren werdest in Zion. O, daß Du bald und in unseren Tagen daselbst throntest auf immer und ewig! Verherrlicht und geheiligt werde in der Mitte Deiner Stadt Jerusalem von Geschlecht zu Geschlecht und in alle Ewigkeit. Mögen unsere Augen schauen Dein Reich, wie es verheißen ist in Deinen Ruhmesliedern durch David, Deinen frommen Gesalbten:

Gem. u. Vorb. „Der Ewige regieret ewiglich, dein Gott, o Zion, von Geschlecht zu Geschlecht! Hallelujah!"

Vorb. Von Geschlecht zu Geschlecht verkünden wir Deine Größe, und in alle Ewigkeit heiligen wir Deine Heiligkeit. Dein Lob, o Gott, weiche nicht aus unserem Munde immer und ewig; denn Gott, König, groß und heilig bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

שֶׁבַח וּתְהִלָּה לְאֵל אֵלִים· וַהֲמוֹן גְּדוּדִים וְכִתֵּי אֶרְאֶלִּים· שִׁיר וְתִשְׁבָּחוֹת מְפָאֲרִים וּמְהַלְלִים· וּשְׂרָפִים מִמַּעַל לָהֶם עוֹמְדִים וּמַעֲלִים· וּלְיוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא מַגְדִּילִים· וְצִבְאוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים· מַנְעִימִים שִׁיר הִלּוּלִים· וּפְאֵר כְּרוּבִים וְרַעַשׁ גַּלְגַּלִּים· בְּמַתַּן אָמוֹן הָיוּ גִילִים· וּמַלְאֲכֵי אֵשׁ וּמַיִם בְּלוּלִים· בְּשִׂמְחַת נְוַת בַּיִת מְסַלְּדִים וּמְחַלִּים· וְזֶה אֶל זֶה קוֹרְאִים וְשׁוֹאֲלִים· לְקָדוֹשׁ וּבָרוּךְ תִּפְאֶרֶת מְכַלְלִים· רוֹמְמוֹת לְמַלְכָּם מְמַלְלִים· וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתָיו מַגְדִּילִים· וְשִׁלּוּשׁ קְדֻשָּׁה לְקָדוֹשׁ בַּקֹּדֶשׁ מַעֲלִים:

ח׳ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ· וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר·

קו״ח קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ח׳ אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

ח׳ מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן: תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

קו״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

Schöpfer sprachen: was ist der Mensch, daß Du ihn so erhebst? warum würdigst du ihn hierher zu kommen? etwa das kostbare Gut ihm zu schenken? Darauf ihnen der Herr erwiederte: laßt ihm Ruhe, von jeher habe ich ihn vorgezogen, ihn groß zu machen, das kostbare Gut ihm zu schenken, und ich ertheile ihm nun auch die Erlaubnis hier in das Innere einzutreten, um die Gefangene des Himmels (die Thora) als sein Eigenthum ihm zu geben, damit er deren Inhalt meinen Kindern mittheile. Vom Berge Sinai empfingen sie das Gesetz, weder durch einen Engel noch durch einen sonstigen Boten, sondern vom König, der in Licht sich hüllt, dessen Blicke so wie seine Furchtbarkeit rein sind, von ihm wurden sie belehrt; mit seiner Allmacht theilte er ihnen das wohl erläuterte und geordnete Gesetz mit, welches im (Worte) אנכי mit dem Aleph beginnt, weil es der Erste aller Buchstaben ist, dadurch anzudeuten, daß er der oberste Herr von je ist, er war früher der Oberste und bleibt es in Zukunft, er war zu Anfang wie zu Ende der Erste und der Letzte; er sieht die Zukunft voraus. (Eine zweite Ursache) warum er mit dem Aleph begonnen, um jene tausend[1]) Generationen anzudeuten, die er anfangs bestimmt hatte, das Gesetz ihnen zu geben, von denen er aber neun hundert vier und siebenzig hinschwinden ließ[2]), und erst nach sechs und zwanzig Generationen[3]) fand er an der Hauptfrucht (Israel) Wohlgefallen. Er hat also der tausendsten Generation sein Gesetz mitgetheilt, gab ihr zum Eigenthum das, was schon vom Anbeginn eingesetzt war, um dessen Kraft zu ergründen und zu erforschen, damit sie den Ewiglebenden, den über Alles Erhabenen ehrfurchtsvoll anbeten. Als nun die mächtigen Heere (Engel) gesehen, daß die Erkornen das Gesetz erlangt haben, und die Ausgezeichneten damit beehrt worden,

[1]) Da bekanntlich der ausgeschriebene Buchstab אל"ף auch für אֶלֶף (tausend) gelesen werden kann.

[2]) Eine im Tr. Sabbath c. 9 vorkommende Tradition.

[3]) Nämlich von Adam bis Mosche.

כִּי תְגַדְּלוֹ׃ וּמַה תְּחַשְּׁבֵהוּ לִמְקוֹמֵנוּ לְהַעֲלוֹ׃ קִנְיַן שַׁעֲשׁוּעִים לְהַנְחִילוֹ׃ וַהֲשִׁיבָם אֶל הַנִּיחוּ לוֹ׃ מֵאָז חֲשַׁקְתִּיו לְהַגְדִּילוֹ׃ קִנְיַן שַׁעֲשׁוּעִים לְנַחֲלוֹ׃ וּלְהִכָּנֵס לִפְנַי וְלִפְנִים רְשׁוּת נָתַתִּי לוֹ׃ שְׁבוּיַת מָרוֹם לָתֵת לוֹ׃ מְנָת חֶלְקוֹ וְגוֹרָלוֹ׃ לְלַמֵּד לִבְנֵי כֹּל אֲשֶׁר יְדַבֵּר לוֹ׃ וּמֵהַר סִינַי קִבְּלוּ תוֹרָה׃ לֹא מִפִּי מַלְאָךְ וְלֹא מִפִּי שָׁלִיחַ אֲמוּרָה׃ כִּי אִם מִפִּי מֶלֶךְ עוֹטֶה אוֹרָה׃ טְהוֹר עֵינַיִם וְיִרְאָתוֹ טְהוֹרָה׃ מִפִּי גְבוּרָתוֹ לִבְחִירוֹ הוֹרָה׃ דָּת בָּאֵר הֵיטֵב מְבֹאָרָה׃ בְּדִבּוּר בַּאֲמִירָה׃ בְּצִוּוּי בְּאַזְהָרָה׃ בְּתַלְמוּד בְּאַגָּדָה בְּמִשְׁנָה בְּמִקְרָא׃ בְּחֻקָּה בְּמִצְוָה בִּבְרִית גְּמוּרָה׃ עֲרוּכָה בַכֹּל וּשְׁמוּרָה׃ וְכָל מִצְוָה שֶׁבָּהּ כְּעִנְיָן סְדוּרָה׃ לְהִתְבָּרֵךְ בְּהוֹגֶיהָ בְּכָל יוֹם בָּרוּךְ נוֹתֵן הַתּוֹרָה׃ וּבְאָלֶ״ף שֶׁהִיא לְכָל הָאוֹתִיּוֹת רֹאשׁ׃ פָּתַח בְּאָנֹכִי לְדִבְּרוֹת רֹאשׁ׃ לְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא אֱלֹהֵי קֶדֶם רֹאשׁ׃ בְּרֵאשִׁית רֹאשׁ׃ וּבְאַחֲרִית רֹאשׁ׃ רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן בְּסוֹף וּבְרֹאשׁ׃ צוֹפֶה מַה יִּהְיֶה בְּסוֹף מֵרֹאשׁ׃ וְלָמָּה בְּאָלֶ״ף פָּתַח בְּרֹאשׁ׃ כְּנֶגֶד אֶלֶף דּוֹר שֶׁצָּפָה מֵרֹאשׁ׃ לִתֵּן לָהֶם אֱמוּנַת רֹאשׁ׃ לְצַוּוֹת לָהֶם דָּבָר מֵרֹאשׁ׃ וְעִבֵּר מֵהֶם תְּשַׁע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה לִפְרוֹשׁ׃ וּלְסוֹף עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה דוֹרוֹת חָשַׁק תְּבוּאַת רֹאשׁ׃ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר מֵרֹאשׁ׃ לִנְחוֹל חֹק נְסוּכַת רֹאשׁ׃ בְּתַעֲצוּמוֹתֶיהָ לַחֲקוֹר וְלִדְרוֹשׁ׃ לְהִשְׁתַּחֲווֹת וְלִכְרוֹעַ וְלִקּוֹד רֹאשׁ׃ לְאֵל חַי וְקַיָּם הַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ׃ וּבְשׁוּרָם צִבְאוֹת אֵלִים׃ כִּי לְמַתַּן דָּת זָכוּ סְגוּלִים׃ וַיְכַבְּדוּ בָהּ נִדְגָּלִים׃ נָתְנוּ

gibt ihnen sein Gesetz zu ihrer Wohlfahrt. Alle Generationen nebst ihren Vorgesetzten die schon waren und die noch sein werden, alle stellte er auf den Sinai neben sie, damit sie wissen, daß die wissenschaftliche Generation den Vorzug vor Allen erhält; daher ihr auch sanfte Lehren zu ihrer Bildung mitgetheilt werden. Sie waren alle vollkommen und makellos, als er auf Sinai sich ihnen offenbarte; auf verschiedene Arten erschien er ihnen, (Das Gesetz: Ich bin u. s. w. theilte er jedem unmittelbar, von Angesicht zu Angesicht mit, zeigte ihnen, daß sie seine Lehren mit Ehrfurcht, verbunden mit Sanftmuth und Freundlichkeit fortpflanzen sollen, legte ihnen auf dem bevorzugten Berge, gute Gesetze und Verordnungen nebst dem zu erhaltenen Lohn vor, (nämlich) der sie beobachtet, kann glücklich leben, denn sie sind Leben denen, die sie fassen; damit sie und ihre Kinder lange leben mögen. Mit einem Worte verkündete er seiner Gemeinde ein Zweifaches*), darauf sie vor Schrecken zwölf Mil weit sich entfernten, dabei ihnen der Athem ausblieb. Da stellte er eine majestätische Wolke hin, aus der ein wohlthätiger Regen hervor träufelte, und sie wurden wie neu belebt, gingen wiederum jene zwölf Mil zurück und sprach zum Bote (Mosche): Trete du her und verkünde sein Wort, theile du uns seinen Willen mit, da wir sonst vor seiner furchtbaren Stimme sterben müssen. Er (Gott) vernahm den Antrag seiner Gemeinde, und es gefiel ihm, und ward ihm angenehm, darauf er den Boten rief, ließ ihn hinauf kommen, daß er zwischen ihm und dem Volke der Vermittler sei. Hier näherte er ihn einer dunklen Wolke, sprach mit ihm von Angesicht zu Angesicht und verlieh ihm eigenhändig die Strahlen. Geräuschvoll näherten sich nun die Engel, indem sie zum

*) Nach Psalm 62, 12.

וְדָתוֹ לְהַשְׂכִּילָם: בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמַנְהִיגֵיהֶם. אֲשֶׁר עָמְדוּ לִפְנֵיהֶם. וְהָעֲתִידִים לַעֲמוֹד אַחֲרֵיהֶם. כֻּלָּם הֶעֱמִידָם בְּסִינַי עִמָּהֶם. לְהוֹדִיעָם כִּי דוֹר דֵּעַ נֶחֱשַׁק מִכֻּלָּהֶם. טוּב טַעַם וָדַעַת לְהַשְׂכִּילֵיהֶם. וְכָל מוּם לֹא הָיָה בָהֶם. כִּי שְׁלֵמִים וּמְשֻׁלָּמִים הָיוּ כֻלָּהֶם. בְּהִגָּלוֹתוֹ בְּסִינַי עֲלֵיהֶם. וּבְפָנִים הַרְבֵּה נִרְאָה לָהֶם. מְדַבֵּר אָנֹכִי עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם. פָּנִים בְּפָנִים לְהַרְאוֹתֵיהֶם. פָּנִים בְּאֵימָה לְמִקְרָא לְמוֹדֵיהֶם. פָּנִים בֵּינוֹנִיּוֹת לְמִשְׁנַת עֶרְכֵּיהֶם. פָּנִים שׂוֹחֲקוֹת לְתַלְמוּד חֲכָמֵיהֶם. פָּנִים מַסְבִּירוֹת לְאַגָּדוֹת טַעֲמֵיהֶם. כְּעַתִּיק יוֹמִין וְצַח נִדְמָה לָהֶם. נֶחֱמָדִים כְּהַר חֶמֶד עָרַךְ לִפְנֵיהֶם וְחֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים וּשְׂכַר אֶתְנַנֵּיהֶם. אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם. כִּי הַחַיִּים הֵם לְמוֹצְאֵיהֶם. לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיהֶם וִימֵי בְנֵיהֶם: וְדִבּוּר אֶחָד (נ״א ושתי דברות) מִפִּיו בְּמַלְּלוֹ. שְׁתַּיִם זוּ בְּהַשְׁמִיעוֹ. לִקְהָלוֹ. רָחֲקוּ שְׁנֵים עָשָׂר מִיל מִפַּחַד חֵילוֹ. וּפָרְחָה נַפְשָׁם מִמִּשְׁמַע הוֹד קוֹלוֹ. וְהֶעֱמִיד עַנְנֵי כְבוֹד גָּדְלוֹ. וְגֶשֶׁם נְדָבוֹת הֵנִיפוּ וְהִזִּילוֹ. וְחָיוּ וְשָׁבוּ שְׁנֵים עָשָׂר מִיל בְּתֹקֶף חֵילוֹ. וְדִבְּרוּ לְצִיר וְאָמְרוּ לוֹ. קְרַב אַתָּה וּשֲׁמַע מִלּוּלוֹ. וְדַבֵּר עִמָּנוּ קִנְיַן פָּעֳלוֹ. פֶּן נָמוּת מֵאֵימַת קוֹלוֹ. וַיִּשְׁמַע אֶל דִּבְרֵי קְהָלוֹ. וַיִּיטַב לְפָנָיו וְגַם עָרֵב לוֹ. וַיִּקְרָא לְצִיר וְלִמְרוֹמוֹ הֶעֱלוֹ. וּבֵינוֹ לְבֵין עָם. שְׁלִישִׁי עִלּוֹ. וְהֶעֱמִידוֹ וְנִגַּשׁ אֶל עֲרָפֶלוֹ. וּפָנִים בְּפָנִים דִּבֶּר לוֹ. וְקַרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ. יִדּוֹן יִדּוֹן רֵעֲשׂוּ לְמוּלוֹ. וְדִבְּרוּ לִפְנֵי צוּר וְאָמְרוּ לוֹ. מָה אֱנוֹשׁ

sind der Seele angenehm, dem Körper heilsam und ein Lebensbaum denen, die sie festhalten. Als er beschloß, seinem Volke das Gesetz zu geben, kam er majestätisch vom Sinai, strahlte von Seïr her, legte ihnen (den dortigen Bewohnern) das Gesetz: Du sollst nicht morden! vor, und da sie sich vom Schwerte ernährten, nahmen sie das Joch der Thora nicht auf. Er strahlte dann vom Berge Paran her, sprach in dem dortigen Lager: Du sollst nicht stehlen! da aber Stehlen und Rauben ihre Beschäftigungen waren, nahmen sie des Gesetzes Bürde nicht an. Darauf kam er von Myriaden Heiligen (Engel) begleitet, seinem Volke das Gesetz zu geben; diese nahmen dessen Bürde an, versprachen zu befolgen, bevor sie noch zu vernehmen verlangten; dieses wurde ihnen auch zur Tugend angerechnet, und sie wurden zum Besitz zweier Kronen verzeichnet, nämlich, zur Regierung und zum Priester- und Levitenthum. Der Herr weihete sie seinem Namen auf eine zehnfache Weise, legte ihnen siebenzig Namen bei, erhielt ihre Nachkommen durch seine dreizehn Eigenschaften, verleibte seinen Namen dem ihrigen ein, näherte sie seiner Sanftmuth wie ein Gut der Hüfte, senkte den Himmel auf den Sinai, kam, von seinen Heiligen begleitet, herab, bestürmte und erbebte den Erdball; mit einem Worte erschreckte er die Welt; vier und zwanzig Mil*) weit bewegte sich das Volk (rückwärts), als er das zweite (Gesetz) verkündete. Alles Irdische erschrack und zitterte aus Furcht vor dem Ewiglebenden; als er sich herabließ mit seinem Volke zu sprechen, erbebten alle Völkerschaften der Welt; Angst und Zittern, bemächtigten sich ihrer, der Schmerz einer Gebärerin befiel sie, sie wankten und bebten und es wich ihr Schatten. Zum Kemuël (Bileam) begaben sich alle, um mit ihrem verwerflichen Orakel zu zaubern, und frugen ihn: was denn da in der Welt vorgeht, wird vielleicht heute das Weltall in Wasser umgewandelt werden? wird Gott wiederum eine Sündfluth entstehen lassen? Darauf er ihnen antwortete: Gott giebt seinem Volke das Gesetz zum Eigenthum! als sie dies hörten, sprachen sie: der Herr segnet sein Volk mit Frieden,

*) Mil (mille) eine italienische Meile — Feldmaaß von 18 Minuten

לָעֲצֵם מְפִיקִים· עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים: וּכְעָלְתָה עַל דַּעְתּוֹ לִתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ· בָּא מִסִּינַי בִּכְבוֹד נָאֳמוֹ· וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ· וְעָרַךְ לֹא תִּרְצָח לְפָנֵימוֹ· וְעַל כִּי בְחַרְבָּם הֵם חַיֵּימוֹ· לֹא קִבְּלוּ עַל תּוֹרָה עָלֵימוֹ· וּמֵהַר פָּארָן הוֹפִיעַ לָמוֹ· לֹא תִּגְנֹב שִׁנֵּן בְּמַחֲנֵימוֹ· וְעַל כִּי בִגְנֵבוֹת וּבִגְזֵלוֹת הֵם מִפְעָלֵימוֹ· לֹא קִבְּלוּ עַל תּוֹרָה עָלֵימוֹ· וְאָתָה מֵרִבְבוֹת קֹדֶשׁ לִתֵּן עֹז לְעַמּוֹ· הֵם קִבְּלוּ עַל תּוֹרָה עָלֵימוֹ· וְנַעֲשֶׂה לְנִשְׁמַע הִקְדִּימוֹ· טֶרֶם נִשְׁמַע נַעֲשֶׂה נָמוּ· וּצְדָקָה בָּהּ נֶחְשְׁבָה לָמוֹ· וְלִשְׁנֵי כְתָרִים סִיְּמוֹ· לִמְלוּכָה וְלִכְהֻנָּה וְלִלְוִיָּה אִיְּמוֹ· וּבַעֲשָׂרָה קְדוּשִׁים קִדְּשָׁם אֵל לִשְׁמוֹ· וּבְשִׁבְעִים שֵׁמוֹת יִחֲסָם לְאֻמּוֹ· וּבִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת תּוֹצְאוֹתָם בְּקַיְּמוֹ· וְכָלַל שְׁמָם בִּשְׁמוֹ· וּבָאֵזוֹר לַחֲלֶץ הִדְבִּיקָם לְנָעֳמוֹ· וּלְסִינַי הִטָּה שְׁמֵי מְרוֹמוֹ· וַיֵּרֶד הוּא וְכָל קְדֹשָׁיו עִמּוֹ· וְהִגְעִישׁ וְהִרְעִישׁ וְהִרְעִיד הֲדוֹמוֹ· וְאַחַת בְּדַבְּרוֹ הֶחֱרִיד עוֹלָמוֹ· וְעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה מִיל מַהֲלָךְ נָעוּ עַמּוֹ· שְׁתַּיִם זוּ בְּהַשְׁמִיעוֹ נָאֳמוֹ: וְרָגְזוּ וְחָלוּ כָּל בָּאֵי עוֹלָם· מֵאֵימַת חֵי הָעוֹלָם· בְּרִדְתּוֹ לְדַבֵּר לְעַם עוֹלָם· רָעֲשׁוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם· פַּחַד קְרָאָם וָרַעַד הִזְחִילָם· חִיל כַּיּוֹלֵדָה הִבְהִילָם· נָעוּ וְרָעֲדוּ וְסָר צִלָּם· וְאֵצֶל קְמוּאֵל בָּאוּ כֻלָּם· לְנַחֵשׁ בְּקִסְמֵי קִלְקוּלָם· וְשָׁאֲלוּ לוֹ מַה זֶּה בָּא לָעוֹלָם· שֶׁמָּא הַיּוֹם לְמֵימָיו חוֹזֵר עוֹלָם· יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב לָבֹא לָעוֹלָם· וְהֵשִׁיב אוֹתָם כִּשְׁאֵלָם· יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן לְהַנְחִילָם· וּכְשָׁמְעָם כָּךְ נָמוּ כֻלָּם: יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם·

ihr Gebiet zu erweitern, fallen selbst den Armen an und den Dürftigen, rauben, was Andere durch Schweiß und Fleiß erworben, bereichern sich durch Zinsen und Wucher. Allein — werden sie darum nicht zur Gruft getragen? führen sie etwas mit in's Grab? Das Höllenfeuer verzehrt sie wie Stroh, am Zorntag finden Menschen keine Rettung, die solche Bosheit ausgeübt. — Bemeldete Laster alle sind Folgen der Lüsternheit; das Verbot; Du sollst nicht gelüsten! untersagt sie alle. Enthältst du dich deren und vereinst dein Herz mit Gott, dann gelingt dir all dein Thun, dann strahlt dein Licht wie das der Glückseligen, denen diese und jene Welt zu Theil geworden; dann preist dich selig Klein und Groß.

Groß und Klein wichen zurück vor dem Donnergetöse, der Geist ging ihnen aus vor der gewaltigen Stimme. Und sämmtliches Volk vernahm die Stimme!

ובכן Und so möge Dir aufsteigen die Heiligung, denn nur Du bist Israels Heiligster und Helfer!

אלה Diese gedachten Gesetze und Verordnungen, welche dem geliebten Volke bei Donner= und Schophar=Stimme, bei Flammen und Blitzstrahlen, bei Sturm und furchtbarem Erdbeben, von des Himmels Throner gegeben worden sind, wurden erläutert und wohl begründet, sind süßer als die kostbarsten Leckerbissen und Honigseim, können auf acht und neunzig Arten erläutert werden, (nämlich bei manchen der Speise= und Sanitäts=Gesetze) es können neun und vierzig Beweise für das Unerlaubtsein und eben so viele für das Erlaubtsein geliefert werden, nach der (Buchstaben=) Zahl, des (Wortes) ודגלו; die Gesammtzahl der Gesetze beträgt sechshundert und dreizehn, davon zwei hundert acht und vierzig positive, und dreihundert fünf und sechzig negative sind. Siebenfach sind sie im Schmelztiegel geläutert; die sie beobachten, werden niemals beschädigt, ihrem Kopfe sind sie ein anmuthiges Diadem, dem Halse eine zierliche Kette; sie erfreuen das Herz, erleuchten die Augen,

חוּמְלִים· טוֹרְחִים לְהַשִּׂיג גְּבוּל עוֹלִים· חוֹטְפִים עֲנִיִּים
וְדַלִּים· וָעֵת יְגִיעַ אֲחֵרִים גּוֹזְלִים· וְנֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית מַכְפִּילִים·
הֲלֹא לִקְבָרוֹת הֵם מוּבָלִים· דְּבַר הוֹן בְּיָדָם לֹא מוֹבִילִים·
גֶּחָלִים כְּקַשׁ אוֹתָם אוֹכְלִים· כְּיוֹם עֶבְרָה לֹא מְצִלִּים·
אֲנָשִׁים אֲשֶׁר עַוְלָה פּוֹעֲלִים· אֵלֶּה הַדְּבָרִים בְּלֹא תַחְמֹד
תְּלוּלִים· אִם תִּשְׁמְרֵם וְלֵב לָאֵל תַּשְׁלִים· ח׳ אָז תַּצְלִיחַ
בְּכָל מִפְעָלִים· אוֹרְךָ יַזְהִיר כְּמַשְׂכִּילִים· אֲשֶׁר שְׁנֵי
עוֹלָמוֹת נוֹחֲלִים· וִיאַשְּׁרוּךָ קְטַנִּים וּגְדוֹלִים:
גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים נָעוּ מִקּוֹלוֹת· וּנְשָׁמוֹת עָפוּ מִקּוֹלֵי קוֹלוֹת·

קו״ח וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת:

ח׳ וּבְכֵן לְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ:
סלוק. אֵלֶּה הָעֵדוֹת וְהַחֻקִּים· אֲשֶׁר נִתְּנוּ לְעַם חֲשׁוּקִים·
בְּקוֹלוֹת וְשׁוֹפָרוֹת וְלַפִּידִים וּבְרָקִים· בְּרַעַשׁ וּבְרַעַד
בְּאֵימָה וְזִיקִים· בִּנְשִׁיקָה מִפִּי שׁוֹכֵן שְׁחָקִים· מְבֹאָרִים
וּמְחֻזָּקִים· מְשׁוּלִים בְּכָל מֶתֶק אוֹכְלִים וּמַשְׁקִים· מִנֹּפֶת
צוּפִים וּמִדְּבַשׁ מְתוּקִים· בְּתִשְׁעִים וּשְׁמֹנָה פָּנִים בְּפֵרוּשׁ
חֲקוּקִים· בְּאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה פָּנִים טָמֵא נֶחֱקָקִים·
אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה פָּנִים טָהוֹר מְחֻשָּׁקִים· מִנְיָן וְדִגְלוֹ
נִדְרָשִׁים וְנֶחֱקָקִים· בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת
זְקוּקִים· מָאתַיִם וְאַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה בַּעֲשֵׂה לְהָקִים·
וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ בְּלֹא תַעֲשֶׂה מִתְחַזְּקִים·
בַּעֲלִיל שִׁבְעָתַיִם מְזֻקָּקִים· וְשׁוֹמְרֵימוֹ לָעַד לֹא נִזָּקִים·
וְלִוְיַת חֵן לְרֹאשָׁם מַעֲנִיקִים· וּלְגַרְגְּרוֹתָם עִטּוּר עֲנָקִים·
מְשַׂמְּחִים לֵב וְעֵינַיִם מַבְהִיקִים· מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ וּמַרְפֵּא

was dein redlicher Fleiß erworben; du kannst es genießen, es bekommt dir wohl. Spüre nicht nach Reichthümern und halte nicht mit den Grüblern nach Falsch.

Falsch sollst du nie gegen deinen Nächsten sein, dann wird dich auch kein Unglück treffen. Du sollst nicht falsch zeugen.

אטום Schließe deine Lippen den Afterreden, mache nicht Gesellschaft mit Spöttern; sie hauchen freche Worte, streuen den Saamen von Dornen und Disteln aus, ihre Zungen sind spitze Pfeile, zehrend Feuer sprüht ihr Mund, ihre Gedanken sind ränkevoll und ihre Rathschläge Trug; sie sind Schmeichler, fertige Heuchler; ein falsches Zeugnis zu geben ist ihnen Kinderspiel. Frech ist ihre Stirn, ihre Augen sind Verräther, sie beißen wie Basilisken gefährliche Wunden. Bosheit ist ihr Bestreben, ihre Freude Unheil, sie stiften Zank zwischen Brüdern, Zwietracht unterhalten sie und stören die gute Ordnung, sind gottverhaßte, abscheuliche Kreaturen, für die die Hölle geschaffen ist. Ihr Unrecht trifft ihren eigenen Scheitel, ihre Haut wird mit Aussatz, ihr Leib mit Fluch überzogen; ein Gemisch von Galle und Wermuth wird ihres Bechers Trank. Bewahre deine Zunge vor Lasterreden, verabscheue Trug, Falsch und Hinterlist.

Hinterlist und Untreue sei dir keine Seelenweide, dann weidet er dich auf guten Auen. Du sollst nicht gelüsten deines Nächsten Haus.

חמודות Lusthäuser und Gärten (Zelte) sind reizende Tändeleien, schöne Eitelkeiten. Die Bosheit raubt und stiehlt, was Andere durch Fleiß erworben. Ein neidiges Auge lüstert unersättlich Gold, Silber und Kostbarkeiten; es ist eine Motte im Kleide, ein Wurm im Geräthe. Felder und Weingärten, die es an sich gebracht, befriedigen es nicht; es verzehrt die Seele im Ueberfluß der Güter. O wende es hinweg, dein Auge, von solchen Albernheiten! zu welchem Zwecke willst du unter der Klasse der Scheelsüchtigen sein! sie pfänden der Wittwen Gewand, bestehlen die Waisen ohne Mitleid, streben

יְגִיעֲךָ הַטּוֹבִים. אֱכוֹל וּלְנַפְשְׁךָ יְהוּ עֲרֵבִים. אַל תִּפְנֶה בְּנֵי אֶל רְהָבִים. וְאַל תְּהִי עִם שָׂטֵי כְזָבִים:

כְּזָבִים בְּרֵעֲךָ לֹא תַעֲנֶה. וְרָעָה אֵלֶיךָ לֹא תְאֻנֶּה.

ט׳ לֹא תַעֲנֶה:

ע״ס א״ב.

אֱטוֹם שְׂפָתֶיךָ מִתַּפְלוּצִים. בַּל תִּתְחַבֵּר לַלֵּצִים. גִּלְשִׁים דְּבָרִים נִמְרָצִים. דַּרְדַּר זוֹרְעִים עִם קוֹצִים. הַשּׁוֹנְנִים לְשׁוֹנָם כְּחִצִּים. וּפִימוֹ יְפוֹצֵץ נִצּוֹצִים. זוֹמְמִים אָוֶן וּמִרְמָה יוֹעֲצִים. חֲנֵפִים וְלָרֶגֶל אָצִים. טִפְלוּת עֵדוּת שָׁוְא פּוֹצִים. יְהִירִים וּבְעַיִן קוֹרְצִים. כְּצִפְעוֹנֵי נוֹשְׁכִים וּמוֹחֲצִים. לָרַע רָצִים וּלְאֵיד דָּצִים. מְדָנִים בֵּין אַחִים מְנַצִּים. נוֹתְנֵי מַחֲלֹקֶת וְגָדֵר פּוֹרְצִים. שְׂנוּאִים לָאֵל וּמְשֻׁקָּצִים. עֲתִידִים לִמְדוּרַת אֵשׁ וָעֵצִים. פָּעֳלָם עַל רֹאשָׁם קוֹבְצִים. צָרַעַת בְּעוֹרָם מְנַפְּצִים. קְלָלוֹת בִּבְשָׂרָם רוֹבְצִים. רֹאשׁ וְלַעֲנָה בְּכוֹסָם מָצִים. שְׁמוֹר לְשׁוֹנְךָ מִנְּאוּצִים. תְּתַעֵב תַּרְמִית שֶׁקֶר וְשִׁקּוּצִים:

שִׁקּוּצִים וּזְנוּת אַל יְהִי מֵרֵעֲךָ. וּבְמִרְעָה טוֹב הוּא יְרֵעֶךָ.

י׳ לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ:

ע״ס תשר״ק.

תַּחֲמוּדוֹת בָּתִּים וְאֹהָלִים. שֶׁקֶר הַחֵן וְיוֹפִי הֲבָלִים. רֶשַׁע חוֹמְסִים וְגוֹזְלִים. קִנְיָן אֲשֶׁר קָנוּ עֲמֵלִים. צוֹפֶה עַיִן תַּאֲוַת שְׁלָלִים. פָּז וָכֶסֶף וְכָל בֶּצַע כְּלוּלִים. עֶשׂ בְּגָדִים וְרָקָב כֵּלִים. שָׂדֶה וָכֶרֶם לְרוּחַ נִנְחָלִים. נֶפֶשׁ וְכָל אֲשֶׁר לָהּ נוֹטְלִים. מִלַּחֲמוֹד אֵלֶּה עַיִן תַּעֲלִים. לָמָּה תִּהְיֶה בִּפְלִילִים. כְּסוּת אַלְמָנָה חוֹבְלִים. יְתוֹמִים חוֹמְסִים וְלֹא

אל Mache keine Gemeinschaft mit Unzüchtigen, mit unkeuschen Blutschändern! Sie beflecken scheußlich ihren Körper; zur Befriedigung ihrer bösen Begierden buhlen sie nach Zaubereien; sie verunreinigen das Erdreich, schänden es und verstümmeln das Händewerk des Meisters; sie verfälschen ihre Leibesfrucht durch fremder Namen und erregen den göttlichen Unwillen und Zorn. — Hüte dich, daß sie dich nicht verführt, die Buhlerin, laß dich ihre Schönheit nicht in's Feuer locken! Berührst du sie, dann hat dich schon die Flamme ergriffen, dann hat dich der Arm des Todes umfaßt — er stürzt dich in den Schlund des Abgrunds, du fällst hinab zur Gruft und stehst nie wieder auf! Begnüge dich mit dem Antheil der dir zum Lebensgenuß beschieden, mit der Gattin, die dir vor Aller Augen zum Eigenthum zugetheilt worden; sie ist ein zweigenreicher Stamm der Sprossen treibt um deinen Tisch herum. Deine Söhne stimmen der Gottheit heilige Lieder, und die Freude deines Herzens steigt. Trinke aus deiner Quelle reines Wasser; verabscheue den Genuß der geheimen Sudelwasser.

Sudelwasser entwende nicht: begnüge dich mit deinem Antheil, dann treibst du noch im Alter. Du sollst nicht stehlen!

הרחק Halte dich fern von den Diebesbanden! sie plündern und haschen unrechtmäßiges Gut, sie schauen aus Falten der Dämmerung, im Finstern durchbohren sie Wände, brechen ein, steigen durch die Fenster, und stehlen Anderer Fleiß, bringen Reiche nackt zum Bettelstabe, in Hungersnoth, die sonst im Ueberfluß gelebt, und manche edle Seele in Jammer und Elend; sie lauern im Hinterhalt der Straßen, berauben die Vorübergehenden, rüsten sich mit Mordgewehr, den unschuldigen Wanderer zu würgen, sie nehmen ihm, dem Feinde gleich, Last und Gewand, und fallen an wie reißende Wölfe. Aber — es frommt nicht, dies Raubgewerb; sie ziehen den Fluch über ihr Haus, lassen keinen Vermögenssegen zurück. Auf ihnen haften alle Worte des Fluches, sie haben ihren Körper dem Henker verschuldet, ihren Leib der Schandbühne; ihre Strafe ist exemplarisch in Gegenwart vieler Zuschauer. Halte zu Rathe

ע"ס א"ב.

אַל תִּתְעָרֵב בִּמְנָאֲפִים. בִּמְגַלֵּי עֶרְיוֹת גּוּפִים. גְּוִיָּם בְּתוֹעֲבוֹת מְטַנְּפִים. דּוֹרְשֵׁי רָע וּמְבַקְשֵׁי כְשָׁפִים. הַמְטַמְּאִים אֶרֶץ וּמַחֲנִיפִים. וּמַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן מְסַלְּפִים. זַרְעָם לְשֵׁם אַחֵר מַחֲלִיפִים. חֲמַת אֵל וְקִצְפּוֹ מַאֲנִיפִים. טוּר עַצְמְךָ מִשּׁוֹטַת נֹאֲפִים. יָפְיָהּ אַל יַדִּיחֲךָ לִרְשָׁפִים. כָּל נוֹגְעֶיהָ בָּאוּר נִשְׂרָפִים. לְחַדְרֵי מָוֶת הֵם נִשְׁאָפִים. מֵעִמְקֵי שְׁאוֹל נֶהֱדָפִים. נוֹפְלִים לַשַּׁחַת וְלֹא נִזְקָפִים. שְׂמַח בְּחֶלְקְךָ בַּחַיִּים יָפִים. עִם לְקוּחָה לְךָ וְהַכֹּל צוֹפִים. פּוֹרִיָּה תַּפְרִיחַ לְךָ עֲנָפִים. צְמוּדִים לְשֻׁלְחָנְךָ מַקִּיפִים. קֹדֶשׁ הִלּוּלִים לָאֵל מַצְנִיפִים. רִנָּה בְּלִבְּךָ אָז מוֹסִיפִים. שְׁתֵה מִבּוֹרְךָ מַיִם כְּסוּפִים. תַּעֲב גְּנֵבַת מַיִם טְנוּפִים:

טְנוּפִים מַיִם לֹא תִגְנֹב. שְׂמַח בְּחֶלְקְךָ וּבְטוּב תָּנוֹב.

ח' לֹא תִגְנֹב:

ע"ס תשר"ק.

תִּרְחַק מֵחֲבוּרַת גַּנָּבִים. שׁוֹדְדִים לְלֹא לָמוֹ אוֹרְבִים. רוֹאִים כְּאֶשְׁנַבֵּי עֲרָבִים. קִירוֹת בַּחֹשֶׁךְ נוֹקְבִים. צוֹדְדִים וּבָאִים כְּאֶשְׁנַבִּים. פְּעֻלַּת יְגִיעַ אֲחֵרִים גּוֹנְבִים. עֲשִׁירִים עֲרוּמִים מַצִּיבִים. שְׂבֵעִים לַלֶּחֶם מַרְעִיבִים. נְפָשׁוֹת מְפִיחִים וּמַדְאִיבִים. מְאָרְבִים עַל דְּרָכִים יוֹשְׁבִים. לִגְזוֹל לְכָל עוֹבְרֵי נְתִיבִים. כְּלֵי זַיִן עֲלֵיהֶם מַלְהִיבִים. יַחַד גַּם לְהָרְגָם רוֹהֲבִים. טְעוּנוֹ וּבִגְדוֹ שׁוֹלְלִים כְּאוֹיְבִים. חוֹטְפִים וְטוֹרְפִים כִּזְאֵבִים. זֶה עֲמָלָם לָרִיק חוֹטְבִים. וּמְאֵרָה לְבָתֵּיהֶם שׁוֹאֲבִים. הוֹן בְּרָכָה אַחֲרֵימוֹ לֹא עוֹזְבִים. דִּבְרֵי אָלוֹת עֲלֵיהֶם קוֹבִים. גְּוִיָּם לְמַהֲלוּמוֹת מְחַיְּבִים. בְּשִׁתָּם בָּרְחוֹבוֹת מְסוֹבְבִים. אֵידָם בְּבוֹא יִדְאוּ רַבִּים. אֱסוֹף

manche Gebete gen Himmel geschickt; sie haben auf ihren Schultern dich getragen; sie haben sich viele Mühe um dich gegeben und manches Ungemach erduldet — wie sehr haben sie sich gegrämt, wenn dich irgend eine Unpäßlichkeit befallen! sie haben dich zur Gottesfurcht angehalten und in den Geboten und Rechten unterrichtet; sie haben dir Gut und Haus zu verschaffen gewußt; ihre Unterstützung hat dir eine Gehülfin, eine traute Gattin verschafft. O, sei erkenntlich! willfahr' auch ihnen! sonst stellen sie dich vor's Gericht; blick' auf das Gesetz eines widerspenstigen und ungehorsamen Sohnes, dem zufolge du gesteinigt werden könntest*). Verlasse sie also nicht in ihrem Alter, bediene sie wie ein Diener den Herrn, komme ihren Wünschen zuvor, dann wirst du glücklich und lange leben.

Lange leben wirst du und Gottes Antlitz heiter schauen, wenn du seinem Ebenbilde wirst kein Leid zugefügt haben. Du sollst nicht morden!

סור Schau' auf! weiche von den Blutgierigen! sie tragen Groll und Haß im Herzen, pflegen Bosheit und sind ränkevoll! trachten dem Gerechten nach dem Leben, lauschen und lauern auf den Frommen, legen Schlingen für die Unschuldigwandelnden; stellen dem Blute ihres Nebenmenschen muthwillig nach, tragen Mordgewehre, fallen wüthig an und morden die Unschuld ohne Erbarmen, richten zu Grunde des Schöpfers vollkommenstes Werk und schicken zur Gruft das Geschöpf, sein Ebenbild. Ein Augenblick — geschehen ist der Meuchelmord! — Gottesfurcht haben sie verbannt aus ihrem Herzen; sie überliefern dem Tode unreife Seelen — Laß ab! schände die Erde nicht durch Blutvergießen: gedenke, wie das Blut zum Himmel schreit! Vergossenes Menschenblut muß durch Menschen gerächt werden; nur die Seele kann die Seele befriedigen. Fürchte das Schwert der Rache! fliehe die Höllengluth! wandle im Pfade der Unschuld!

Im Pfade der Unschuld wandelst du, und sorglos, wenn du die Verführung fliehst. Du sollst nicht ehebrechen!

---

*) Siehe 5. B. Mos. 21, 21.

זוֹעֲקִים בַּעַדְךָ תַּחֲנוּנִים· חַיָּתְךָ לִמְדוֹר עֶלְיוֹנִים· טוֹעֲנֶיךָ
עַל שִׁכְמָם כְּאוֹמְנִים· יְגִיעֵי בְךָ שְׁבֵעֵי אוֹנִים· כְּאָב אֵם
יִקְרָאֻךָ הֵם מִתְעַנִּים· לְיִרְאַת שַׁדַּי אוֹתְךָ מַפְנִים· מִצְוֹת
וְדָתוֹת לְךָ מְכוֹנְנִים· נַחֲלַת הוֹן וּבַיִת לְךָ מַקְנִים· סוֹמְכִים
לְךָ עֵזֶר וּמִתְחַתְּנִים· עֲשֵׂה חֶפְצָם וְלֹא תָעִיז פָּנִים· פֶּן
יַעֲמִידוּךָ לִפְנֵי דַיָּנִים· צְפֵה דַּת סוֹרֵר וּמוֹרֶה כַּבָּנִים· קְהָל
יִרְגְּמוּךָ כָּאֲבָנִים· רְאֵה פֶּן תַּעַזְבֵם לְעֵת זְקוּנִים· שָׁרְתֵם
כְּעֶבֶד לַאֲדוֹנִים· תְּפִלָּתָם קַח וְתַאֲרִיךְ יָמִים וְשָׁנִים:
וְשָׁנִים תַּאֲרִיךְ וְתִזְכֶּה פְּנֵי נֵצַח· יְצִיר צֶלֶם אִם לֹא תִרְצָח·

ס׳ לֹא תִרְצָח:

ע״ס תשר״ק.

תּוּר וְסוּר מֵאַנְשֵׁי דָמִים· שׁוֹמְרִים בְּלִבָּם אֵיבָה
וְשׁוֹטְמִים· רִשְׁעַת סוֹד מַעֲרִימִים· קַחַת נֶפֶשׁ צַדִּיק
זוֹמְמִים· צוֹפְנִים וְאוֹרְבִים עַל תְּמִימִים· פַּח טוֹמְנִים
לִמְיַשְּׁרִים פְּעָמִים· עַל דַּם רֵעַ בְּזָדוֹן קָמִים· שְׂאֵת כְּלֵי
מָוֶת בְּאַף מַזְעִימִים· נְקִי רוֹצְחִים בְּאֵין רַחֲמִים· מְאַבְּדִים
מַעַשׂ הַצּוּר תָּמִים· לְנִבְרָא בְּצַלְמוֹ לַשַּׁחַת הוֹמִים·
כְּרֶגַע נְשָׁמָה מַשִּׁימִים· יִרְאַת אֵל בְּלִבָּם לֹא שָׂמִים·
טוֹרְדִים נֶפֶשׁ לַמָּוֶת בְּלֹא יָמִים· חֲדַל מִלְּהַחֲנִיף גֵּיא
בְּדָמִים· זְכוֹר כִּי יִזְעַק דָּם לִמְרוֹמִים· וְשׁוֹפֵךְ דַּם הָאָדָם
בָּאָדָם נִנְקָמִים· הֵן נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ מַשְׁלִימִים· דִּין הֶרֶג
לְנַפְשָׁם גּוֹרְמִים· גּוּר מִפְּנֵי חֶרֶב וְזָעְמִים· בְּרַח לְךָ
מִגַּחֲלֵי רְתָמִים· אֲשׁוּרֶיךָ תַּצְעִיד בְּתָמִים:
בְּתָמִים תֵּלֵךְ וְתִנָּצֵל מֵאַף· שׁוֹטָה אִם לֹא תִנְאָף·

ס׳ לֹא תִנְאָף:

sehen aber keine Gestalt. — Nenne nicht vergeblich den ehrfurchtsvollen Namen; ein heiliger Schauer durchdringe alle deine Glieder bei dessen Benennung. Fliehe falsche Schwüre, sie enthalten Fluch und Unglück, sie zernagen Haut und Fleisch; flugs wie ein Raubvogel schießen sie in deine Gemächer und zerstören Gemäuer und Gebälke. Enthalte dich des Schwörens in allen Dingen; halte aber, was du geschworen und gelobt hast. Fürchte Gott, der einst ewige Seligkeit gewährt den Tugendhaften.

Den Tugendhaften, die den Sabbath feiern, wird ewige Seligkeit zu Theil im Allerheiligsten. Erinnere dich stets des Ruhetags, ihn zu heiligen!

תכלית Er ist der Vollendungstag aller höheren und niedern Werke, der siebente Tag der Woche und der erste aller Feiertage, er ist dem Herren aller Herren geweiht. Dies ist der Wille des Allheiligsten, daß man den Sabbath ruhig feiere; er ist's, der den ersten Menschen vom Gericht befreit, er (Adam) stimmte sein Lied an und besänftigte den göttlichen Unwillen. Er ist zum Zeichen eingesetzt zwischen dem Vater im Himmel und seinen Söhnen; enthalte dich des Tragens — nach Vorschrift der Weisen — keine Last von einem Gebiete in's andere zu bringen. Wer den Sabbath entheiligt, hat sein Leben verwirkt; er zieht sich einen frühen Tod zu, oder gar das gerichtliche Steinigen. Der Sabbath ist dir aus den Tagen der Vorwelt genugsam bekannt durch den Man, den der Himmel an keinem Sabbath herabgesendet. Die Todtenbeschwörer erhaschen keine Kunde am Sabbath. Gedenke, daß selbst jener unbegreifliche Fluß, Sambatjon genannt, den Sabbath feiert — auch du feiere ihn und enthalte dich aller Feld- und Hausarbeit, weihe ihn dem Allerhöchsten durch heilige Lieder und Gesänge, bereite deinen Tisch mit schmackhaften Speisen, auch deine Leibeigenen, dein Knecht und deine Magd jeder Art, sollen am Sabbath Erholung finden bei dir. Gott hat dir die Weisung gegeben, daß du verehren sollst deine Eltern und deine Aeltesten.

Deine Aeltesten sorgen für deine Seligkeit; ehre sie immerdar, dann wird du lange leben. Ehre deinen Vater und deine Mutter!

אזון Gehorche deinen Eltern, dem getrauten Paar; sie haben dich von Gott erfleht; dein Vater hat dir das Siegel des göttlichen Bundes aufgedrückt, deine Mutter hat die Milch ihrer Brüste dir gereicht; sie haben dich anständig gekleidet und dir Unterhalt verschafft; sie haben um deine Erhaltung

נִסְעָרִים· לוֹ מְשָׁרְתִים וְתָאֳרוֹ לֹא שָׂרִים· מוֹרָא שְׁמוֹ לַשָּׁוְא לֹא תָרִים· נָגְעַךְ בּוֹ יִרְעֲדוּ בְךָ אֵבָרִים· סוּר מִשְּׁבוּעַת שְׁקָרִים· עָרוּךְ בָּהּ אָלוֹת וַאֲרָרִים· פּוֹרַעַת מֵעוֹר וּמִבְּשָׂרִים· צוֹפֶרֶת כָּעוֹף וּבָאָה בַחֲדָרִים· קִירוֹת הוֹפֶכֶת עִם מְקָרִים· רַחֵק מִמֶּנָּה בְּכָל דְּבָרִים· שְׁמוֹר שְׁבוּעַת אִסָּר וּנְדָרִים· תִּירָא אֵל נוֹתֵן שַׁבָּת לַשּׁוֹמְרִים:

לַשּׁוֹמְרִים יוֹם שַׁבָּת נְפִישׁוֹ· עֲתִידִים בַּקֹּדֶשׁ לְהַקְדִּישׁוֹ·

י׳ זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ:

ע״ס תשר״ק.

תַּכְלִית כָּל פֹּעַל רוּם וְתַחְתּוֹנִים· שְׁבִיעִי לַיָּמִים הַנִּמְנִים· רִאשׁוֹן לְמִקְרָאֵי זְמַנִּים· קָדוֹשׁ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים· צְבִי קֹדֶשׁ שַׁבָּת שַׁאֲנַנִּים· פְּדָת מְדִין יְצִיר מִלְּפָנִים· עָנְתָה שִׁירָה וְכִפְּרָה פָּנִים· סִימָה לְאוֹת וָלָעֵד בֵּין אָב לַבָּנִים· נְצוֹר יְצִיאוֹתֶיהָ כְּהוֹרוּ נְבוֹנִים· מַשָּׂא בְּלִי לְהוֹצִיא מִבִּפְנִים· לִמְחַלְלֶיהָ מִיתוֹת דָּנִים· כָּרֵת וּרְגִימַת אֲבָנִים· יְדוּעָה הִיא לְךָ בְּמָן מִיָּמִים קַדְמוֹנִים· טַעְמוֹ לֹא רָד בָּהּ מִמְּעוֹנִים· חוֹבְרֵי אָב בָּהּ לֹא נֶעֱנִים· זְכוֹר כִּי בָהּ יִשְׁבּוֹת נְהַר צְפוּנִים· וְנַחְבָּהּ מִמְּלֶאכֶת חוּץ וּפְנִים· הֲגֵהּ בָּהּ לָאֵל קְדֻשּׁוֹת וּרְנָנִים· דֶּשֶׁן עַל שֻׁלְחָנְךָ מַעֲדַנִּים· גַּם עֶבֶד וְאָמָה אֲשֶׁר לְךָ נִקְנִים· בָּהּ יָנוּחוּ עִמְּךָ בְּכָל פִּנִּים· אֵל הוֹרָה לְךָ לְכַבֵּד הוֹרִים וּזְקֵנִים:

וּזְקֵנִים הַנְעִימוּךְ מִיָּמֶיךָ· כַּבְּדֵם סֶלָה וְיִרְבּוּ יָמֶיךָ·

י׳ כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ:

ע״ס א״ב.

אֱזוֹן לְהוֹרֶיךָ בְּחִבּוּר אֱמוּנִים· בַּעֲתִירוֹת אוֹתְךָ קוֹנִים· גְּרָרוּךָ בִּבְרִית אֵיתָנִים· דֵּי חֲלֵב שָׁדַיִם לְךָ מְדַשְּׁנִים· הַמַּלְבִּישֶׁיךָ לְבוּשׁ עֲדָנִים· וּמַאֲכָלִים בְּפִיךָ נוֹתְנִים·

von der Sklaverei der Anamim (Egypter) befreit und sie in des Abgrundes Strudel versenkt. Dir hab' ich das Meer gespalten, dich hab' ich genährt mit wohlschmeckendem Man; dich habe ich aus allen Nationen erkoren und zu meiner eignen Nation gewählt aus allen Völkern.

Aus allen Völkern habe ich dich gesondert, verkenn' auch du mich nicht. Huldige keinem Fremden,

חמוה Keinem himmlichen, keinem irdischen Bild. Abscheulich, unwürdig, scheußlich, eitel und nichtig sind die Götzenbilder. Der teuflich gefürchtete Baal, die gegossenen und gehauenen Bilder, die künstlich gestalteten Riesenbilder, welche alle von den verstockten Heiden verehrt werden, sind sämmtlich blind, taub und stumm! Sie müssen auf Schultern gehoben und getragen werden, weil sie unvermögend sind, sich selbst zu tragen; sie sind heillos und unnütz; fallen sie zur Erde, so brechen sie wie irdene Töpfe. Beschämt werden alle, die sich ihrer rühmen, und die ihnen nachhangen, gleiten im Finstern. Ihre Feste sind verächtlich und abscheulich, ihre Schlachtopfer sind Greuelbrühen und ihre Trankopfer Taumelwein, ihre Ceremonien sind Menschenwürgend[1]) und ihre Gebräuche schändliche Gesetze[2]), ihre ganze Rotte fährt zur Hölle hinab. Mein Sohn, bringe deinem Schöpfer Ruhm, laß seinen Namen nicht entweihen.

Laß ihn nicht entweihen, den heiligen Namen! Weiche vom Bösen; du könntest dich vergehen und verschulden! Du sollst seinen Namen nicht aussprechen,

את Den Namen des Allmächtigen, gebenedeit sei dessen Andenken für und für. Gluthfeuer[3]) entflammt seinem Munde, seine Religion ist ein Schwert wider ihre Zerstörer, er erschüttert die Erde und zertrümmert Berge, er schilt das Meer, und Ströme versiegen; sein Drohen ertragen seine Geschöpfe nicht, sein Zorn schmelzt Felsen. Gegen Redliche ist er gütig, und eifervoll gegen Widersacher. Selbst die himmlichen Mächte, zittern vor ihm und zagen voller Furcht; sie sind deine Diener,

---

1) Indem sie Menschenopfer erheischten.
2) Die abscheulichen Greuelthaten, die bei den heidnischen Festen Religionsgesetz waren, sind bekannt.
3) Das göttliche Gesetz. Siehe 5. B. Mos. 32.

מִסִּבְלוֹת עֲנָמִים. צִלְלָם בְּנִבְכֵי תְהוֹמִים. קוֹרֵעַ לְפָנֶיךָ יַמִּים. רוֹעֲךָ כְּמָן מְטַעֲמִים. שָׁקַדְתִּי לְבָחְרְךָ לִי מֵאֻמִּים. תַּרְתִּי לְסַגֶּלְךָ לִי מֵעַמִּים:

מֵעַמִּים חַשְׁתִּי לְהַבְדִּילָךְ. תְּמוּרִי אֵל לֹא יִהְיֶה לָךְ.

ח׳ לֹא יִהְיֶה לְךָ:

ע״ס תשר״ק.

תָּעוּת זוֹרְחִים וְצוֹלְלִים. שִׁקּוּץ תּוֹעֲבוֹת וְגִלּוּלִים. רִיק וָתֹהוּ הֵם הָאֱלִילִים. קֶטֶב שְׂעִירֵי בְעָלִים. צַלְמֵי מַסֵּכוֹת וּפְסִילִים. פְּעֻלַּת תַּבְנִית כָּל סְמָלִים. עֲצַבֵּי עוֹבְדֵי הָאֲמֵלָלִים. סוּמִים חֵרְשִׁים וְלֹא מְמַלְּלִים. נְשָׂאִים עַל כָּתֵף וְנִסְבָּלִים. מְאוּמָה לְהוֹעִיל לֹא יְכוֹלִים. לֹא עוֹזְרִים וְלֹא מַצִּילִים. כְּנָפְלָם נִשְׁבָּרִים כִּנְבָלִים. יֵבוֹשׁוּ כָּל בָּם מִתְהַלְלִים. טוֹעֵיהֶם לַחֹשֶׁךְ מוּבָלִים. חַגֵּיהֶם מְאוּסִים וּגְעוּלִים. זִבְחֵיהֶם מְרַק פִּגּוּלִים. וְנִסְכֵּיהֶם יֵין תַּרְעֵלִים הֶבְלֵיהֶם הִפִּילוּ חֲלָלִים. דָּתֵיהֶם חֻקּוֹת הֲבָלִים. גּוֹיִם לְתֹפֶת נִדְגָּלִים (נ״א נגדלים). בְּנִי לְבוֹרַאֲךָ תְּנָה הִלּוּלִים. אַל תִּתֵּן אֶת שְׁמוֹ לְחִלּוּלִים:

לְחִלּוּלִים אַל תִּתֵּן אֶת שֵׁם. וְסוּר מֵרָע פֶּן תִּכָּשֵׁל וְתֶאְשָׁם.

ט׳ לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם:

ע״ס א״ב.

אֶת שֵׁם אַדִּיר בָּאַדִּירִים. בָּרוּךְ זִכְרוֹ לְדוֹר דּוֹרִים. גַּחֲלֵי אֵשׁ מִמֶּנּוּ בוֹעֲרִים. דָּתוֹ חֶרֶב לְלָהּ מְפִירִים. הַמַּרְעִישׁ אֶרֶץ וּמַרְגִּיז הָרִים. וְגוֹעֵר בַּיָּם וּמַחֲרִיב קָרִים. זַעְמוֹ לֹא יָכִילוּ יְצוּרִים. חֲמָתוֹ מְנַתֶּצֶת צוּרִים. טוֹב לַיְשָׁרִים וְנוֹקֵם לְצָרִים. יֵחַתּוּ מִמֶּנּוּ אַבִּירִים. כֻּלָּם מִפַּחְדּוֹ

Süß waren die Worte Gottes denen, die ihm entgegen gerufen: „Niemand ist Dir unter Götterwesen gleich!" Und Gott sprach:

אתה Er ließ sie aus, seine mächtige Stimme, der Götter Gott! Gluthfeuer loderte flammend auf, und Blitzstrahlen durchfuhren schnell, und Donnerstimmen stürmten die Himmel, des Schophars schrecklicher Schall spaltete die Erde; Angst ergriff die Völkerschaften und Schrecken, Zittern und Wehmuth gleich einer bangen Gebärerin. Tief eingesenkte Berge sprangen daher; Libanon und Sirjon wie Kälber, Karmel und Baschan wie Rehe, und Tabor und alle Hochgipfel; aber sie wurden zurückgewiesen, die trotzenden Höhen; des Allerhabensten Blick war auf den Niedrigsten gerichtet. Er schaute auf den Sinai herab; auf ihn breitete er seine Himmel aus und krönte dessen Haupt mit Wolken und Nebel. Er, der heilige Throner unter den Chören von Erellim, ließ seine majestätische Stimme ertönen; freudig vernahm sie das um den Berg gelagerte Volk; es hatte seine Bereitwilligkeit zum Empfang des Gesetzes bezeugt — aufmerksam horchte es auf der göttlichen Worte Erstes. „Ich bin" war's, das er zuerst hat vernehmen lassen die Seligen.

Die Seligen hast Du vernehmen lassen Dein Wort; Berge zersplittern beim Schall der Stimme: Ich bin der Ewige, dein Gott!

אשר Dessen Thun ohne Fehl, der sich Söller aufgebaut in jenen Höhen, der die Abgründe der Erde begrenzt, der dem brausenden Meere Schranken gesetzt, der strahlende Lichter in den unermeßlichen Raum eingesetzt und sie Nacht und Tag treibt, der Blitze schafft und Donner, der Thau und Regen träufeln läßt, der Bäume emporbringt und Pflanzen zieht — ich, ich bin der Weltschöpfer, der alle Wesen hervorgebracht, und meiner Hand empfehlen sie Alle ihre Geister; ich bereite für Alle schmackhafte Speisen, ich tödte und belebe auch wieder, ich, der ewig Lebende; Groß und mächtig sind meine Wunder und dauerhaft auf ewige Zeiten. Ich habe dich gerettet — zufolge des Bundes mit deinen frommen Vätern — habe dich

מַמְתַּקִּים דִּבְרֵי אֱלֹהִים. לְאוֹמְרֵי אֵין כָּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים.

ח׳ וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים:

ע״ס תשר״ק.

תִּתּוּ קוֹל עֹז אֵל אֵלִים. שִׁלְהֲבוּ לַפִּידֵי גֶחָלִים. רָצוּ בְרָקִים קַלִּים. קוֹלוֹת הִרְעִימוּ גַלְגַּלִּים. צָרַח שׁוֹפָר מִמְּעָלִים. פָּצְמָה רְקוּעַת שְׁעוּלִים. עַמִּים אֲחָזוּם בֶּהָלִים. סַעַר צִירִים וַחֲבָלִים. נְהִי כַּיּוֹלֵדָה חָלִים. מְרַצְּדִים הָיוּ מְגֻבָּלִים. לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כַּעֲגָלִים. כַּרְמֶל וּבָשָׁן כְּמוֹ אֵלִים. יַחַד תָּבוֹר וְכָל תְּלוּלִים. טָרְחוּ בְּגֹבַהּ וְנִמְצְאוּ פְסוּלִים. חַי רָם רוֹאֶה שְׁפָלִים. זֶה סִינַי כָּכָה לֹא הִכְלִים. וְהִטָּה אֵלָיו זְבוּלִים. הֶעֱטִירוֹ עֲנָנִים וַעֲרָפִלִּים. דָּר בּוֹ כְּשִׁנְאַן אֶרְאֶלִּים. גְּאוֹן קוֹלוֹ הִשְׁמִיעַ לִנְרְגָּלִים. בִּסְבִיב הָהָר נִגְבָּלִים. בְּנַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע דָּת מְקַבְּלִים. אָזְנָם שָׂם רֹאשׁ מִלִּים. אָנֹכִי שִׁמַּע לִכְלוּלִים:

לִכְלוּלִים הִשְׁמַעְתָּ מִלֶּיךָ. מִפּוֹצֵץ הָרִים קוֹלֶךָ.

ח׳ אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ:

ע״ס א״ב.

אֲשֶׁר כָּל פָּעֳלוֹ תָמִים. בּוֹנֶה מַעֲלוֹת בִּמְרוֹמִים. גּוֹדֵר תַּחְתִּיּוֹת הֲדוֹמִים. דֶּלֶת סוֹגֵר בְּעַד הוֹמִים. הַמַּזְרִיחַ מְאוֹרוֹת רָמִים. וּמַנְהִיגָם לֵילוֹת וְיָמִים. זִיקִים עוֹשֶׂה וּרְעָמִים. חֹשֶׁר טְלָלִים וּגְשָׁמִים. טִיעוֹת מְגַדֵּל וְצִמְחֵי תְלָמִים. יוֹצֵר וּבוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמִים. כָּל רוּחוֹתָם בְּיָדֵי שָׂמִים. לַחְמָם אָכִין בְּמַטְעַמִּים. מֵמִית וּמְחַיֶּה וַאֲנִי חַי לְעוֹלָמִים. נִסִּי גְּדוֹלִים וַעֲצוּמִים. סֶלָה לְעוֹלָמִים קַיָּמִים. עוֹזֶרְךָ בִּבְרִית אָבוֹת תְּמִימִים. פּוֹדְךָ

Ungestüm daher rollt? Ich erwiderte ihnen: es findet eine Unterredung zwischen mir und dem Volke statt. Myriaden Recheb stellten sich dem Volke gegenüber, die sieben Himmel neigten sich, indem sie von derselben Spanne, von der sie befestigt, nun getrennt worden sind, wankten von einem Orte zum andern, und träufelten Balsam durch diese Erschütterung. Es fragten nun die Engel, aus welchem Grunde erscheint der Herr so furchtbar aus seinem Heiligthume? (worauf sie zur Antwort erhielten) der Gott Israels, verleiht Kraft und Stärke seinem Volke. Darauf er (Gott) sogleich zum Bescheidenen sprach: Gehe hinab und warne das Volk*)!

Es freute sich die ganze Nation mit den anmuthigen Lehren der Bote (Mosche) wurde ihr als Hirt eingesetzt, und so kam Mosche herab vom Berge zum Volke!

ובכן Nun ging Mosche vom Berge herab zum Volke.

אתו Er hatte sie bei sich, mit deutlicher Schrift gezeichnet, die Urkunden der Gebote und Gesetze — Die Ammen kleiner Säuglinge, aus ihren Brüsten wird Weisheit gesogen — sie sind Ströme lebendiger Wasserquellen, liebreicher als Honigseim; sie erleuchten die Augen und heilen Mark und Gebeine; gut sind sie und gerade und gerecht, edler als Edelgesteine und schätzbarer als alle Kostbarkeiten. Er hat sie eigenhändig geschrieben, er selbst, der Allerhöchste! sie bewahren ihre Befolger vor Fehltritten, rechtfertigen Alle, die sich ihrer befleißigen, und die sich mit ihnen beschäftigen, werden in das Buch der Tugend eingeschrieben. Die Weisheit ist der Baum des Lebens, des Hauptes holder Schmuck und Zierde, der Inbegriff der Tugenden, der Elemente Urelement; durch sie hat der Allmächtige Höhe und Tiefe begründet. Er hat sie hingegeben seinem am Fuße des Berges — wie eine Rose im Thale — stehenden Volke, und der selige Genuß war ihrem Gaumen süß.

*) Dem Berge nicht nahe zu treten.

רַעַם. וְאֹמַר לָהֶם יֵשׁ לִי טַעַם בֵּינִי וּבֵין עָם. וְרֶכֶב רִבּוֹתַיִם נִתְכַּוְּנוּ מוּל עָם. וְשִׁבְעָה רְקִיעִים נָטוּ בְּזוּ עָם. כַּזֶּרֶת אֲשֶׁר תִּכְּנָם בָּהּ קְרָעָם. וַיַּטֵּם וַיַּסִּיעֵם מִמְּקוֹמָם וּמִמַּסָּעָם. וְהָיוּ נוֹטְפִים כְּשֶׁמֶן מֵזִיעָם. וְאָמְרוּ מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מַה זֶּה הַטַּעַם. נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשׁוֹ הַמְּנֻעָם. אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם. וּבְכֵן אָמַר לְעָנָו רֵד הָעֵד בָּעָם:

וַיִּשְׂמְחוּ כָּל הָעָם. בְּשִׂמְחַת אִמְרֵי נֹעַם. וְנִתְמַנָּה צִיר רוֹעָם. וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן הָהָר אֶל הָעָם:

י׳ וּבְכֵן, וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־הָעָם:

ע״ס א״ב סדר.

אִתּוֹ מִצְוֹת וְחֻקִּים. בָּאֵר הֵיטֵב חֲקוּקִים. גְּמוּלֵי חָלָב מְנִיקִים. דָּדֵימוֹ חָכְמָה מְפִיקִים. הַשְׁפֵּעַ מְקוֹר מַיִם חַיִּים מְזַנְּקִים. וּמִנֹּפֶת צוּפִים וּמִדְּבַשׁ מְתוּקִים. זֹהַר לָעֵינַיִם מַבְהִיקִים. חֹבֶשׁ לַעֲצָמוֹת מַשִּׁיקִים. טוֹבִים יְשָׁרִים וְצַדִּיקִים. יְקָרִים מִפְּנִינִים וּמִכָּל חֲשׁוּקִים. כְּתַב אֶצְבַּע שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. לְנוֹצְרֵימוֹ מֵחֵטְא מְנַקִּים. מַצְדִּיקִים לְכָל בָּם עוֹסְקִים. נִדְבָּרֵימוֹ כְּסֵפֶר נֶחֱקָקִים. סוֹפְרֵימוֹ בְּצֶדֶק מְחֻקְקִים. עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים. פְּאֵר לִוְיַת חֵן וַעֲנָקִים. צְדָקוֹת מְלֵאִים. וְלֹא רֵקִים. קְדוּמִים טֶרֶם יְסוֹד אֲפִיקִים (נ״א אֲרָקִים). רוֹם וָעֹמֶק אֵל בָּם הֵקִים. שִׁמְעָם לְשׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים. תּוֹצְאוֹתָם לְחֵיךְ מַמְתַּקִּים:

קרבן Sein einziger Sohn ward als vollkommenes Opfer erkoren, wie ein Korb mit Erstlingen wohlgefällig aufgenommen, lief, eilends wie ein Lamm zum Schlachten, plagte sich drei Tage[1]) und wurde nicht überdrüssig. Befolge (spricht Gott zur Thora) meinen Rath und führe ihn in's freundliche Brautgemach[2]), er ging dir ja auf's Feld entgegen, um daselbst zu beten, und seinetwegen schrieen die Erellim jämmerlich aus ihren Hallen.

רחק Der Feldmann (Esau) wurde entfernt, der Fromme (Jakob) genähert, des Zeltenbewohners Gestalt ist in den obern Gemächern als auch in Merkaba verzeichnet, worüber jene, welche die Stufen auf- und abwärts gingen[3]) sehr staunten. Er (Gott) sprach zu ihr (der Thora): dieser ist der schönste Abdruck, aus welchem andere Zwölf mit des Königs Siegel gestempelt worden sind[4]); deinetwegen habe ich dem Herzen und dem Arm den Siegel aufgedrückt.

שלמו Mit allen diesen war er zu Ende, als das ewig bleibende Volk hervortrat, nämlich, als jene zweitausend Jahre vor der Schöpfung und zweitausend vierhundert achtundvierzig Jahre nach der Weltschöpfung verstrichen waren, da sprach die Thora: dieser Mosche, der von je, der Bescheidene genannt wird, von dem es auch (bei mir) heißt: der Herr sprach zu Mosche, dieser soll mich für immer erben, dieser möge mich zum ewigen Geschenk erhalten, damit alle Menschen stets an mich glauben.

(Gott der Treue dachte über diese Antwort nach, und beschloß mit Allgnade, die Welt des Glaubens wegen zu schaffen!)

תולדות Die Geschöpfe der Himmel und der Erde erbebten, als sie den siebenfachen Donner vernahmen; zwei Worte hörten sie (die Israeliten von Gott[5]), und auf eine zweifache Art, kündigte sich die Donnerstimme an, den Völkern nämlich als eine grimmige, Israels aber als eine sanfte Stimme. Da sprach Alles: was bedeutet jener tobende Donner, der mit zunehmendem

---

1) Auf der Reise nach dem Berge Moriah.
2) D. h. verlobe, verbinde dich mit ihm.
3) Die Engel in Jakobs Traume.
4) D. h. die zwölf Söhne sind eben so fromm wie ihr Vater.
5) Nach Psalm 62, 12.

קָרְבָּן שָׁלֵם יְחִידוֹ נִמְצָא. כְּטֶנֶא בִכּוּרִים אָז נִרְצָה. כְּשֶׂה לָטֶבַח רָץ כִּמְרוּצָה. שְׁלֹשָׁה יָמִים טֹרַף וְנַפְשׁוֹ לֹא קָצָה. הִוָּעֲצִי נָא עַמִּי דַּת מוֹעֵצָה. וְלִקְחִי אוֹתוֹ לְחֻפַּת עֲלִיצָה. לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאתֵךְ יָצָא. וּלְמַעֲנוֹ אֶרְאֶלִּים מִמְּחִיצָה. מַר צָעֲקוּ חוּצָה:

רָחַק אִישׁ שָׂדֶה וְקָרַב אִישׁ תָּם. יֹשֵׁב אֹהָלִים בְּאָהֳלֵי רוּם נֶחְתָּם. וְגַם בַּמֶּרְכָּבָה תָּאֳרוֹ נֶחְתָּם. עוֹלִים בְּמַעֲלוֹתָם וְיוֹרְדִים בִּירִידָתָם. תְּמֵהִים עַל מַרְאֶה זֶה חוֹתָם. וְאָמַר אֵלֶיהָ הִנֵּה זֶה חוֹתָם יָפֶה מִכָּל חוֹתָם. חוֹתָמוֹת שְׁנֵים עָשָׂר נֶחְתְּמוּ מִזֶּה חוֹתָם. בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ טְבוּעִים בְּאֶחָד חוֹתָם. עַל לֵב וְעַל זְרוֹעַ לְמַעַנְךָ חֲתַמְתִּי חוֹתָם:

שָׁלְמוּ כָל אֵלֶּה בַּעֲמוֹד עַם עוֹלָם. כְּשָׁלְמוּ אַלְפַּיִם עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא עוֹלָם. וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה מִשֶּׁנִּבְרָא עוֹלָם. אָמְרָה תוֹרָה זֶה מֹשֶׁה אֲשֶׁר נִקְרָא עָנָו מֵעוֹלָם. וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה אֲשֶׁר נִכְתָּב מֵעוֹלָם. הוּא יִירָשִׁי מוֹרָשַׁת עוֹלָם. וְהוּא יִקָּחִי מַתְּנַת עוֹלָם. וְכָל בָּאֵי עוֹלָם יַאֲמִינוּ בִי לְעוֹלָם:

(וְהָיָה אֵל אֱמוּנָה, מְהַרְהֵר לְמַעֲנָהּ, וּמֵבִין בַּחֲנִינָה, אֶבְרָא עוֹלָם בְּבִינָה, בַּעֲבוּר אֱמוּנָה:)

תּוֹלְדוֹת רוּם וְתַחַת בְּהִזְדַּעְזְעָם. וּבְשִׁבְעָה קוֹלוֹת נִבְרְאוּ בְנֹעַם. שְׁתַּיִם זוּ שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָם. וְלִשְׁתֵּי שְׁמִיעוֹת נֶחֱלַק קוֹל רַעַם. לַגּוֹיִם קוֹל זַעַם. וּלְיִשְׂרָאֵל קוֹל נֹעַם. וְאָמְרוּ הַכֹּל מַה זֶּה קוֹל מַרְעָם. הוֹלֵךְ וּמִתְגַּלְגֵּל כְּגַלְגַּלֵּי

der bebaut hatte die Erde; berief den Jakob, der gestempelt wurde mit des Allmächtigen Namen; berief die Stämme, die Heiligen der Erde, und auf Jeden frug mich der Schöpfer der Erde.

עמד Als Adam, der Erste der Menschen, erschaffen war, von welchem im Buche der adamitischen Geschlechtsfolge verzeichnet ist, da sprach Gott zu ihr (Thora), dieser hier ist voller Weisheit, ist im Ebenbilde, der Gottheit ähnlich, ist so ehrwürdig wie einer der Engel; dem Gewild und Vieh jagt er Furcht ein, und Alles, was ich auf Erden erschaffen, hat er mit Namen bezeichnet und hernach rief er meinen höchst ehrwürdigen Namen an.

פרש Er (Gott) erläuterte das Buch der adamitischen Geschlechtsfolge, worin es heißt, daß das dritte Geschlecht der Adamiten ausgeartet, indem es Menschenwerke angebetet[1]), das zehnte Geschlecht aber das Entarteste war[2]), und die Söhne der Großen nach den Töchtern der Gemeinen sich umgesehen[3]). Als der Herr sah, daß die Bosheit der Menschen groß war, da sprach er, ich will vertilgen den Menschen, (was auch geschehen wäre) wäre nicht der fromme Mann (Noah) geboren worden. Die Obern (Engel), die Menschengesichter haben[4]) sowie die Untern (Menschen) sprachen: dieser wird uns trösten! Er (Gott) sprach zu ihr (Thora): dieser hier ist ein zweiter Adam, denn er fand in den Augen der Engel und Menschen, Gunst und Beifall.

צץ Aus Osten entsproß (Abraham) der wie die Morgenröthe hervorstrahlte, und wurde der hochfliegende Ajit genannt, als Vater vieler Völker hochgerühmt, ward auf eine zehnfache Weise erprobt, dabei niemals ein Laster bei ihm entdeckt wurde; durch ihn ward der Götzendienst vertilgt, und er machte die Entfernten verdienstvoll[5]). Mich hat er anerkannt, daher ich auch ihn mit vollkommener Liebe erkannte. Er ist deiner würdig, sowohl deines Namens als deines Ruhmes, da er stets deine Befehle befolgen wird. Die ihm vorangegangenen Geschlechter wurden nicht (wie er) mit der Beschneidung beauftragt, und seitdem er durch dieselbe bezeichnet ward, wurde sein Name den Gebeten voran gesetzt.

---

1) 1. B. Mos. 4, 26.
2) Das noachitische Zeitalter.
3) 1. B. Mos. 6, 2.
4) Nach Jecheskel 1, 10.
5) D. h. er bekehrte sie zum wahren Glauben.

הַזּוֹרֵעַ בָּאָרֶץ. קָרָא לְיַעֲקֹב הַנֶּחְתָּם בִּשְׁמֵי עָרֶץ. קָרָא לִשְׁבָטִים לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁאָלַנִי יוֹצֵר הָאָרֶץ:

עָמַד אָדָם רֹאשׁ לִנְשָׁמוֹת. זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם רְשׁוּמוֹת. וְאָמַר אֵלֶיהָ הִנֵּה זֶה חָכָם מָלֵא חָכְמוֹת. בְּצֶלֶם וּבִדְמוּת אוֹתוֹ לְדַמּוֹת. כְּאַחַד מִמֶּנּוּ מְעֻלֶּה בְּאֵימוֹת. וּמוֹרָאוֹ עַל חַיּוֹת וּבְהֵמוֹת. וְכֻלָּם יָצַרְתִּי עֲלֵי אֲדָמוֹת. וּבְדַעְתּוֹ קָרָא לָהֶן שֵׁמוֹת. וְאַחֲרֵי כֵן קָרָא שְׁמִי הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא בַּשֵּׁמוֹת:

פֵּרֵשׁ זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. וְנִמְצָא דוֹר שְׁלִישִׁי דָּחוּף מִבְּנֵי אָדָם. כְּהוּחַל לִקְרוֹא בְּשֵׁם מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם. וְקָם דוֹר עֲשִׂירִי מְקַלְקֵל בָּאָדָם. וַיִּרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם. וַיַּרְא יְיָ כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶמְחֶה אֶת הָאָדָם. לוּלֵי נוֹלַד אִישׁ צַדִּיק בָּאָדָם. זֶה יְנַחֲמֵנוּ אוֹמְרִים מִלְמַעְלָה פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וּלְמַטָּה אוֹמְרִים זֶה יְנַחֲמֵנוּ בְּנֵי אָדָם. וְאָמַר אֵלֶיהָ הִנֵּה זֶה אָדָם תַּחַת אָדָם. וּמָצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

צָץ מִמִּזְרָח וְכַשַּׁחַר עָלָה. וְנִקְרָא עַיִט פּוֹרֵחַ עַל פְּנֵי מַעְלָה. אַב הֲמוֹן נִקְרָא וְנִתְעַלָּה. וּבְעֶשֶׂר נִצְרַף וְלֹא נִמְצָא בוֹ עַוְלָה. עֲבוֹדָה זָרָה עַל יָדוֹ בָּטְלָה. וְקֵרַב רְחוֹקִים לִזְכוּת מְנֻטָּלָה. הִכִּירַנִי וְהִכַּרְתִּיו בְּאַהֲבָה כְּלוּלָה: כְּדַי הוּא לָךְ לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה. לִשְׁמוֹר מִצְוֹתֶיךָ יוֹמָם וָלַיְלָה. דּוֹרוֹת אֲשֶׁר זָכוּ לְפָנָיו לֹא זָכוּ לְמִילָה. וּמֵעֵת נִתְחַתְּמָה בוֹ נִתְמַנָּה רֹאשׁ לְכָל תְּפִלָּה:

der Tiefe gestellt, als er den Eckstein gesetzt, daß der Ocean die Welt nicht überschwemme; als er den Zirkel führte, war der Tiefe mein Gesetz eingeprägt.

באמצו Als er befestigte die Wolken oben, war ich schon mächtig in den Himmeln oben; als er die Araboth[1]) befestigte zu seinem Gespann, war ich sein Gespann; als er die Schechakim[2]) zu seiner Macht befestigte, war ich seine Macht; als er den Menoah[3]) mit seinem Arm befestigte, war ich wie ein Talisman auf seinem Arme; als er Sebul[4]) befestigte zu seinem Heiligthum, war ich die Wohnung mit seinem heiligen Namen; als er den Araphel[5]) unter seinen Füßen befestigte, saß ich spielend auf seinem Schooß; als er die Himmel und der Himmel Himmel befestigte, und die Gewässer über den Himmeln, als er dieses Alles befestigte, befestigte auch mich der Himmelsbeuger.

בעזוז Als sich thürmten die Quellen der Tiefe, thürmten sich meine Quelle aus den Quellen der Tiefe, thürmten sich meine Wasser aus dem Gewässer der Tiefe, ehe sich die Mächtigen gethürmt, war ich mächtig auf der Tiefe; als er dem Meere sein Gesetz gab, gab er ihm auch mein Gesetz; und so wie die Wasser seinen Befehl nicht übertreten, so übertreten sie auch nicht meinen Befehl, und so wurde die Welt durch meinen Befehl gegründet, da ich in seinem Munde war.

בחוקו Als er einfügte die Grundpfeiler der Erde, mit meinem Pfeiler gründete er die Pfeiler der Erde; sie sind die Schöpfer der Erschaffenen der Erde, und die Bewohner der Pflanzungen, der Rebenpflanzung der Erde, sind zur Bepflanzung der Himmel und zur Gründung der Erde; zum Zaun ward ich gemacht der Erde; bei den Arbeiten des Königs berieth sich mit mir der König der ganzen Erde; er ließ mich regieren, und ich erkannte ihn als König, ehe noch waren Himmel und Erde, und vom Tage, wo er sprach und rief: Erde! berief er mir die Häupter (aller) Geschlechter der Erde[6]). Er berief den Adam, der gebildet wurde von Erde; berief den Noah, den Frommen der Erde; berief den Abraham, den Edlen der Erde; berief den Isaak,

---

[1]) Name des 7. Himmels; s. Tr. Chagigah 12. b.
[2]) Name des 3. Himmels.
[3]) Name des 5. Himmels.
[4]) Name des 4. Himmels.
[5]) Umgiebt den Thron.
[6]) Nämlich Noah und die Patriarchen.

לִוְיָתָן עַל דַּלְתוֹת תְּהוֹם. כְּחָקוֹ אֶבֶן פִּנָּה שֶׁלֹּא יַצִּיף לָעוֹלָם תְּהוֹם כְּחֻקּוֹ חוּג חָקִי כָּבוּשׁ עַל תְּהוֹם:

בְּאַמְצוֹ שְׁחָקִים מִמָּעַל. מִתְאַמֶּצֶת הָיִיתִי בִּמְרוֹמֵי מַעַל. בְּאַמְצוֹ עֲרָבוֹת לִרְכוּבוֹ. הָיִיתִי רְכוּבוֹ. בְּאַמְצוֹ שְׁחָקִים לְעֻזּוֹ. הָיִיתִי מָעֻזּוֹ. בְּאַמְצוֹ מְעוֹנָה בִּזְרוֹעוֹ. הָיִיתִי כְּקָמֵעַ עַל זְרוֹעוֹ. בְּאַמְצוֹ זְבוּל לְקָדְשׁוֹ. הָיִיתִי זְבוּלָה כְּשֵׁם קָדְשׁוֹ. בְּאַמְצוֹ עֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו. הָיִיתִי מִשְׁתַּעֲשַׁעַת עַל אַרְכּוּבוֹת רַגְלָיו. בְּאַמְצוֹ שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם. וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם. בְּאַמְצוֹ כָּל אֵלֶּה אִמְּצַנִי נוֹטֶה שָׁמָיִם:

בַּעֲזוֹז עֵינוֹת תְּהוֹם. נֶעֱזָה מֵעֵינֵי מִמַּעְיְנוֹת תְּהוֹם. נִתְעַזְּזוּ מֵימַי מִמֵּימֵי תְהוֹם. בְּטֶרֶם נֶעֶזְזוּ עִזִּים עַזָּה הָיִיתִי עַל תְּהוֹם. בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ. שָׂם עֲלֵיהֶם חֻקִּי. וּמַיִם לֹא יַעַבְרוּ פִּיו. כֵּן לֹא יַעַבְרוּ עַל פִּי. וְנִשְׁתַּכְלַל עוֹלָם בְּמַאֲמַר פִּי שֶׁהָיִיתִי בְּפִיו:

בְּחוּקוֹ מוֹסְדֵי אָרֶץ. סָד בְּמוֹסָדִי מוֹסְדֵי אָרֶץ. הֵמָּה הַיּוֹצְרִים הַיְצוּרִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. וְיוֹשְׁבֵי נְטָעִים נְטִיעַת שֹׂרֵק בָּאָרֶץ. לִנְטוֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסוֹד אָרֶץ. וּגְדֵרָה נַעֲשֵׂיתִי גֶּדֶר בָּאָרֶץ. וְעִם הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ מָלַךְ כִּי מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. הִמְלִיכַנִי וְהִמְלַכְתִּיו עַד לֹא שָׁמַיִם וָאָרֶץ. וּמִיּוֹם דִּבֵּר וַיִּקְרָא אָרֶץ. קָרָא לִי רָאשֵׁי דוֹרוֹת אָרֶץ: חזן כנגון קָרָא לְאָדָם הַנּוֹצָר מֵאָרֶץ. קָרָא לְנֹחַ אִישׁ צַדִּיק בָּאָרֶץ. קָרָא לְאַבְרָהָם מֵאֲצִילֵי אָרֶץ. קָרָא לְיִצְחָק

zeugen; als die Hügel erhoben wurden, ward ich schon durch Tugend erhoben; vor jedem Berg und Hügel war schon mein Hügel da; und von meinen Hügeln hüpfte ich auf die ewigen Hügel, und von den ewigen Hügeln beschränkte ich mich auf Sinai's Hügel.

עד Noch hatte er nicht gemacht Erde und Fluren, den Mittelpunkt der Erde und den Mittelpunkt der Fluren*) befestigte mein Mittelpunkt schon die Erde und die Fluren, und durch den Grund meines Mittelpunktes wurden Erde und Fluren gegründet; von meiner Vertiefung (ging die Kraft) zur Vertiefung der Erde, und von der Vertiefung der Erde, zur Vertiefung der Fluren: durch meine Befestigung ward Erde und Fluren befestigt: wie der Saum vom Panzer unterscheidet sich die Erde von den Fluren.

וראש Und den Beginn des Staubes der Welt, das Wesen was er geschaffen zum Haupte der Irdischen der Welt, von ihm goß er der Welt Pfeiler**), auf sie stellte er die Welt; wie Hebe wurde genommen das Haupt der Irdischen der Welt; wie (Hebe-) Kuchen vom Teig nahm er von ihnen (von den verschiedenen Erdarten) zur Mischung; der Erdaltar war das Haupt der Welt; von meiner Scholle wurde der Staub geworfen zur Welt, er (Adam) war der Erste der Irdischen der Welt.

בהכינו Als er die Himmel bereitete, war ich da, ehe sie wie ein Zelt ausgebreitet waren, hatte er mich mehr als sie ausgebreitet; ehe er sie wie einen Flor ausgespannt, war ich bei ihm ausgespannt; ehe er sie mit der Rechten ausgedehnt, hat mich, durch seine Rechte, des Gesetzes Feuer ausgedehnt; ehe er sie mit der Spanne geordnet, ward ich durch diese geordnet; bevor sie die Finger bezeichneten, ward ich mit seinen Fingern bezeichnet; zur Zeit, wo er sie wie ein Zelt ausbreitete, ward ich wie ein Teppich ausgebreitet; zu ihren Teppichen sprach er: genug! zu meinen Teppichen aber sprach er nicht so (daß ich genug sei).

בחוקו Als er den Kreis zog über die Fläche der Tiefe; meinetwegen gab er drei Gesetze, für Himmel, Erde und Tiefe; mein Gesetz wurde der Tiefe vorgezeichnet, als er dem Meere sein Gesetz gegeben, als er den Grundstein auf die Fläche der Tiefe gesetzt, als er den Livjatan an den Eingang

*) Der Dichter verstehet unter dem in diesem Abschnitte vorkommenden Worte ארץ Palästina, und unter חוצות alle übrigen Länder.

**) Die Patriarchen.

הוֹלַדְתִּי. וּגְבָעוֹת כְּנִשָּׂאוּ בִּצְדָקָה נִתְנַשֵּׂאתִי. וּלְכָל הַר וְגִבְעָה קָדְמָה גִּבְעָתִי. וּמִגִּבְעוֹתַי לְגִבְעוֹת עוֹלָם דִּלַּגְתִּי. וּמִגִּבְעוֹת עוֹלָם לְגִבְעַת סִינַי נִגְבַּלְתִּי:

עַד לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת. טַבּוּר הָאָרֶץ וְטַבּוּר חוּצוֹת. טַבּוּרִי הָיָה מַשְׁתִּית אֶרֶץ וְחוּצוֹת. וּמִשְׁתִּיַּת טַבּוּרִי הוּשָׁתוּ אֶרֶץ וְחוּצוֹת. מֵחֵיקִי אֶל חֵיק הָאָרֶץ וּמֵחֵיק הָאָרֶץ אֶל חֵיק חוּצוֹת. וּמִמַּשְׁתִּיתִי הָיָה מַשְׁתִּית הָאָרֶץ וְחוּצוֹת. כְּפִי תַּחְרָא בֵּין אֶרֶץ וְחוּצוֹת:

וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל. יְצִיר אֲשֶׁר יָצַר רֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל. מִמֶּנּוּ הֵצִיק מְצוּקֵי תֵבֵל. וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל. כִּתְרוּמָה הוּרַם רֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל. כְּחַלָּה מֵעִסָּה הִפְרִישָׁם לְתֵבֵל. וּמִזְבַּח אֲדָמָה הָיָה רֹאשׁ לְתֵבֵל. מִגּוּשֵׁי הָשְׁלַךְ עָפָר לְתֵבֵל. הוּא הָיָה רֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל:

בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי. כְּאֹהֶל עֵת טֶרֶם מְתָחָם יוֹתֵר מֵהֶם מְתָחַנִי. כַּדּוֹק עֵת טֶרֶם נְטָם אֶצְלוֹ נְטָנִי. בִּימִין טֶרֶם טִפְּחָם מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת טִפְּחַנִי. וּבַזֶּרֶת טֶרֶם תִּקְּנָם בָּהּ תִּקְּנַנִי. וְאֶצְבָּעוֹת טֶרֶם קְבָעָם בְּאֶצְבְּעוֹתָיו קְבָעַנִי. וְעֵת אֲשֶׁר פְּרָשָׂם כָּאֹהֶל כַּיְרִיעָה פְּרָשַׂנִי. וְלִירִיעוֹתָם אָמַר דַּי וְלִירִיעוֹתַי לֹא אָמַר דַּיֵּנִי:

בְּחוּקוֹ חוּג עַל פְּנֵי תְהוֹם. לְמַעֲנִי חַק שְׁלשָׁה חֻקִּים עַל רוּם וְעַל תַּחַת וְעַל תְּהוֹם. בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ חֻקֵּי חַג עַל פְּנֵי תְהוֹם. בְּחֻקּוֹ אֶבֶן שְׁתִיָּה עַל פְּנֵי תְהוֹם. כְּהֻקּוֹ

Namen waren auf der Erde; Edens Garten (Paradies) war vor den Bescheidenen der Erde; die von gestern bereitete Hölle[1]) war vor den Lasterhaften der Erde; Israel und die Buße waren vor den Bewohnern der Erde; ich aber war noch vor dieser Ersten der Erde[2]).

(Während der König in seinem Kreise war, dachte er gnädigst nach, und sprach zu sich: ich erschaffe eine Welt, sie zu bevölkern zu seiner [des Gesetzes] Erhaltung.)

באין Ehe noch Tiefen waren, ward ich gezeugt, ehe die Erde gezeugt war, ward ich hervorgebracht; ehe Finsternis auf dem Abgrunde war, leuchtete und strahlte ich; ehe Tiefen sich einander zugerufen[3]), wurde ich von ihm (Gott) gerufen; als sie (die Tiefen) mit seinem Wissen hervorbrachten[4]), brachen sie auch mit meinem Wissen hervor, und durch den großen Abgrund[5]) wurde mein Recht vollzogen; über sie zog ich den Kreis und begrenzte sie, und unter den Ungeheuern der Tiefe werde ich gepriesen.

באין Ehe noch wasserbeschwerte Quellen waren, ehe Quellen waren, entquoll meiner Quelle Wasser; ehe Ströme waren, führte mein Strom Wasser; ehe Brunnen waren, entquoll meinem Brunnen Wasser; ehe Urquellen waren, hatte meine Lebensquelle Wasser: ehe Wasser waren, war ich wie ein Teich (voller) Wasser; ehe Zisternen waren, war Gott Israels Zuversicht[6]) zu sprengen vom gesammelten Wasser.

בטרם Ehe Berge eingesenkt wurden, waren die Weltgegenden durch mich gepflanzt; Israels Gebirge durch mich eingesteckt; das Urgebirg durch mich bekannt; Gottes Gebirge durch mich kund; mit Wage und Wagschale wurden sie durch mich gewogen[7]) und erkannt; ihre höchsten Gipfel wie ihre tiefsten Gründe werden durch mich wahrgenommen; und als ich auf Sinai bekannt wurde, bebten sie alle; alle beugten sich vor dem Berg Morijah; und worauf sind ihre Stützen gegründet? als ich die Erde einsenkte, wurden auch ihre Stützen eingesenkt.

לפני Vor den Hügeln ward ich gezeugt, zur Ergründung ewiger Hügel wurde ich gezeugt! die Weihrauchhügel habe ich gezeugt; den erhabensten Hügel habe ich machen

---

1) Nach Jes. 30, 33.
2) Diese Allegorie will nur so viel sagen, daß gedachte sieben Gegenstände ihre Bestimmung schon vor der Weltschöpfung hatten; nicht aber, daß sie etwa schon damals erschaffen waren.
3) Nach Psalm 42, 8.
4) Bei der Sündfluth; s. Genes. 7, 11.
5) Genesis daselbst.
6) מקוה bedeutet Zisterne, als auch Zuversicht, daher dieser Ausdruck.
7) Nach Jes. 40, 12.

גַּן עֵדֶן קָדְמָה לַעֲנְוֵי אָרֶץ. עָרוּךְ מֵאֶתְמוֹל תָּפְתֶּה קָדַם לְרִשְׁעֵי אָרֶץ. יִשְׂרָאֵל וְהַתְּשׁוּבָה קָדְמוּ לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ. וַאֲנִי לָהֶם קָדַמְתִּי מִקַּדְמֵי אָרֶץ:

(וְהָיָה מֶלֶךְ בִּמְסִבּוֹ. מְהַרְהֵר בְּמִדַּת טוּבוֹ. וְאָמַר בְּלִבּוֹ. אֶבְרָא עוֹלָם לְיַשְּׁבוֹ. בַּעֲבוּר יְשׁוּבוּ:)

בְּאֵין תְּהוֹמוֹת חוֹלָלְתִּי. הָאָרֶץ עַד לֹא נִתְחוֹלְלָה נִתְחוֹלָלְתִּי. וּבְאֵין חשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם הֵאַרְתִּי וְהִגַּהְתִּי. וּבְאֵין קוֹרֵא תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם בְּפִיו נִקְרֵאתִי. וּבָעֵת נִבְקְעוּ בְּדַעְתּוֹ נִבְקְעוּ בְּדַעְתִּי. וּבִתְהוֹם רַבָּה מִשְׁפָּטַי מִלֵּאתִי. וַעֲלֵיהֶם חֹק חַגְתִּי וְנִגְבַּלְתִּי. וּבְתַנִּינִים אֲשֶׁר בִּתְהוֹמוֹת נִתְהַלָּלְתִּי:

בְּאֵין מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵּי מָיִם. וּבְאֵין מַעְיָנוֹת מַעְיָנֵי נוֹבַעַת מָיִם. וּבְאֵין נְהָרוֹת נַהֲרֵי מוֹשֵׁךְ מָיִם. וּבְאֵין בְּאֵרוֹת בְּאֵרֵי נוֹבַעַת מָיִם. וּבְאֵין מְקוֹרוֹת מְקוֹרֵי חַיִּים מָיִם. וּבְאֵין מַיִם הָיִיתִי כִּבְרֵכַת מָיִם. וּבְאֵין מִקְוֵה מָיִם. מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְיָ לְהַזּוֹת מִמִּקְוֵה מָיִם:

בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ. זָוִיּוֹת עוֹלָם כִּי נֻטָּעוּ. הַרְרֵי יִשְׂרָאֵל כִּי נִתְקָעוּ. הַרְרֵי עַד כִּי נִתְיַדָּעוּ. הַרְרֵי אֵל כִּי נִתְוַדָּעוּ. בְּפֶלֶס וּבְמֹאזְנַיִם כִּי נִשְׁקָלוּ וְנוֹדָעוּ. תּוֹעֲפוֹת גָּבְהָם וּמֶחְקְרֵי יְסוֹדָם כִּי נִשְׁתַּמָּעוּ. וּבְהוֹדְעִי בְּסִינַי כֻּלָּם נִזְדַּעְזָעוּ. וּלְהַר הַמּוֹרִיָּה כֻּלָּם נִכְרָעוּ. וְעַל מָה אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ. בְּטַבַּעְתִּי אֶרֶץ וַאֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ:

לִפְנֵי גְּבָעוֹת חוֹלָלְתִּי. חֵקֶר גִּבְעוֹת עוֹלָם נִתְחוֹלַלְתִּי. גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה אֲנִי חַלְתִּי. וְגִבְעָה נִשָּׂאָה אֲנִי

spielend auf dem Erdball, als er ihn geordnet, um Allen zu verkünden, daß Keiner ihm gleich kömmt. (Ich war ein Pflegling bei'm Herrn, war sein Ergötzen Tag für Tag, spielend bis auf diesen Tag).

קדם Das Erste seiner Werke von je, vor den Urersten war ich von je; ehe des Himmels Stützen waren, war ich eine Stütze von je; ehe der Grund eines Werkes war, war mein Grund von je; ehe ein Eckstein war, war ich ein Eckstein von je; ehe noch ein Gesalbter war, war ich gesalbt von je; (als noch die Welt in Wasser gehüllt war, war ich schon bezeichnet von je;) als die Erde ein Chaos war, war ich wie ein Licht von je; als Finsternis war auf der Fläche des Abgrunds, war ich eine Leuchte von je; vor diesen Allen waren ich und er (Gott) von je.

(Der Erzieher dachte ihretwalben nach, und sprach zu sich, ich erschaffe die Welt mit Einsicht, des Pfleglings wegen.)

מעולם Von Ewigkeit wurde ich gesalbt anfangs; eine Schlußfolge machte er durch mich anfangs; alles zu ergründen und zu erforschen anfangs; wer zuerst emporsteigen, zuerst sein wird, zuerst war, der soll zuletzt der Oberste sein; die irdischen Gesalbten wurden durch mich gesalbt vom Anfange; es salbte zum König mich, das über Alles erhabene Haupt.

(Es war mit ihr, als sie sprach, ergötzte sich mit ihrer Sprache, und sagte ihretwegen, ich will eine Welt schaffen, wo sie herrschen, und in spätester Zukunft belehren könnten.)

מקדמי Seit den Anfängen der Erde, sieben Sachen waren vor der Erde: (nämlich:) der hocherhabene Thron war, ehe die mächtigen Himmel waren; Israels Thron war vor allen Reichen der Erde; die Patriarchen*) waren vor den Grundfesten der Erde; der Name des Messias war, ehe noch

*) Abraham, Isaak und Jakob.

לְהַלְּלוֹ וּלְבָרְכוֹ· מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אוֹתִי אָיוֹם (נ״א היום) כְּעֶרְכוֹ· לְהוֹדִיעַ לַכֹּל כִּי אֵין כְּעֶרְכּוֹ: (וָאֶהְיֶה אָמוֹן אֵצֶל אָדוֹן· וָאֶהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִים יוֹם יוֹם· מְשַׂחֶקֶת עַד זֶה הַיּוֹם:)

קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז· בְּקֶדֶם קַדְמוֹנִים קִדַּמְתִּי מֵאָז· קֶדֶם עַמּוּדֵי רוֹם הָיִיתִי עַמּוּד מֵאָז· קֶדֶם פָּעַל יְסוֹד הָיָה יְסוֹדִי מֵאָז· קֶדֶם אֶבֶן פִּנָּה הָיִיתִי אֶבֶן פִּנָּה מֵאָז· קֶדֶם כָּל נְסִיכִים הָיִיתִי נְסוּכָה מֵאָז· (וּבִהְיוֹת עוֹלָם מַיִם בְּמַיִם הָיִיתִי חֲקוּקָה מֵאָז·) וּבִהְיוֹת עוֹלָם תֹּהוּ וָבֹהוּ הָיִיתִי כַּנֵּר מֵאָז· וּבִהְיוֹת חֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם הָיִיתִי כִמְנוֹרָה מֵאָז· קֶדֶם כָּל אֵלֶּה הוּא וַאֲנִי הָיִינוּ מֵאָז:

(וְהָיָה אָמוֹן מְהַרְהֵר לְמַעֲנָהּ· וְאָמַר בְּלִבּוֹ אֶבְרָא עוֹלָם בְּבִינָה בַּעֲבוּר אֲמָנָה:)

מֵעוֹלָם נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ· גְּזֵרָה שָׁוָה גָּזַר בִּי מֵרֹאשׁ· לַחֲקוֹר וְלִדְרוֹשׁ· הַכֹּל מֵרֹאשׁ· מִי יַעֲלֶה בְרֹאשׁ· מִי יִהְיֶה בְּרֹאשׁ· מַה שֶׁהָיָה מֵרֹאשׁ· הוּא שֶׁיִּהְיֶה בְּסוֹף לָרֹאשׁ· נְסִיכֵי אָדָם נִסְּכוּ בִי מֵרֹאשׁ· וְנִסַּכְתִּי לְמַלְכֵּי הַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:

(וְהָיָה אֵלָיו בְּדַבְּרָהּ· וְנִשְׁתַּעֲשַׁע בְּדִבּוּרָהּ· וְאָמַר בַּעֲבוּרָהּ· אֶבְרָא עוֹלָם לְהַגְבִּירָהּ· וְלַדּוֹרוֹת לְהַסְבִּירָהּ:)

מִקַּדְמֵי אֶרֶץ· (נ״א מִקַּדְמוּמֵי אֶרֶץ·) דְּבָרִים שִׁבְעָה קָדְמוּ לָאָרֶץ· כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא קָדַם לִשְׁמֵי עֶרֶץ· כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל קָדַם לְמַמְלְכוֹת הָאָרֶץ· אֲבוֹת הָעוֹלָם קָדְמוּ לְמוֹסְדֵי אֶרֶץ· שֵׁם מָשִׁיחַ קָדַם לְשֵׁמוֹת אֲשֶׁר בָּאָרֶץ·

אֵל נָא. לְעוֹלָם תֵּעָרַץ. וּלְעוֹלָם תְּקֻדָּשׁ. וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא: הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מָרוֹם וְקָדוֹשׁ. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. מַלְכוּתוֹ נֶצַח. נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ. סַפְּרוּ עֻזּוֹ. פָּאֲרוּהוּ צְבָאָיו. קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ. רֹן שִׁיר וָשֶׁבַח תֹּקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ:

וּבְכֵן יְיָ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ:

ע״ס א״ב אלא שהקדים לכל חרוז איזה תיבות מפסוקי משלי סמן ח׳.

יְיָ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ. אַלְפַּיִם שָׁנָה נִמְתַּקְתִּי בְּחִכּוֹ. עַד לֹא מָדַד עוֹלָם רָחְבּוֹ וְאָרְכּוֹ. טֶרֶם מָתַח רוֹם עַד כֹּה וְעַד כֹּה. וְקֶדֶם הֵכִין כָּם רֶכֶב אַרְתַּכּוֹ. אֲנִי הָיִיתִי מִשְׁתַּעֲשַׁעַת עַל בִּרְכּוֹ. מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו

אל Allmächtiger! ewiglich wirst Du verherrlicht, ewiglich geheiligt, in allen Ewigkeiten regierst Du hocherhaben, Allmächtiger, König, Furchtbarer, Erhabenster und Allheiliger! Ja, Du bist der König aller Könige, dessen Regierung immerdauernd ist! Verkündet darum seine furchtbaren Thaten, erzählet von seiner Macht; preiset ihn, ihr, seine Schaaren! Heiligt ihn, erhöhet ihn mit Gesang, Lied und Lob, hoch preiset seine Herrlichkeit! —

ובכן [1]) **Der Ewige hat mich geeignet als den Erstling seines Weges!**

״ Der Ewige hat mich geeignet als den Erstling seines Weges, zweitausend Jahre [2]) war ich ihm angenehm, bevor er die Welt nach der Länge und Breite gemessen, ehe der Himmel allenthalben ausgedehnt, ehe er daselbst den Sitz seiner Majestät bestimmt, war ich Ergötzen auf seinem Schooße; spielend rühmte und lobte ich ihn;

---

1) Dieser Abschnitt bildet eine auf thalmudischen Grundsätzen ruhende Erzählung, welche der personificirten Thora in den Mund gelegt wird; vgl. Sprüche 8.

2) Von der Schöpfung bis zur Gesetzgebung auf Sinai.

חתום כרא"זי הסרווים אלעזר בירבי קליר.

אָז בִּכְתָב אַשּׁוּרִית· וּבִלְשׁוֹן עִבְרִית· וּבְדִבּוּר מִצְרִית· הִנְחַלְתָּ לְבַת עִבְרִית: לְאָלֶף הִקְדַּמְתָּ בֵּית בִּיצִירַת בְּרֵאשִׁית· כִּי הוּכַן מֵאָז לְמַתַּן קִנְיַן רֵאשִׁית: עוֹלָם הוּכַן בְּאוֹת שֵׁנִי· כִּי יֵשׁ עוֹלָם שֵׁנִי· אָנֹכִי בְּאוֹת רִאשׁוֹן כִּי הוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי· זָע אָלֶף וַיֵּדֵא מוּל כִּסֵּא עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה דוֹרוֹת· עַד שֶׁנִּתַּן תְּחִלָּה לַדִּבְּרוֹת: רָן דָּת אָנֹכִי בִּכְתָב נוֹטַרִיקוֹן נַחְבֵּאת· אָנֹכִי אֲנָא נַפְשִׁי כְּתָבִית יַהֲבִית· בֵּאֲרָהּ לְעַמּוֹ פָּנִים בְּפָנִים· עַל כָּל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה פָנִים: יָהּ רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ· הֱכִינָהּ וְגַם חֲקָרָהּ· לְאוֹהֲבֶיהָ וּלְשׁוֹמְרֶיהָ וַיְשַׁנְּהָ וַיִּתְמְרָהּ: רְשָׁם לְמַפְרֵעַ אוֹתוֹתֵי מַאֲמָרֶיהָ· יְהִיבָה כְּתִיבָה נְעִימִים אֲמָרֶיהָ: בִּשְׁנַיִם הָרִאשׁוֹנִים חֲיָתָם עֲלֵפָה· כִּי הִסְכִּיתוּם מִפֶּה אֶל פֶּה: יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת וְלֹא כָּל נְשִׁיקוֹת· סָחוּ אֶל יֵרֵד אוֹתָם מִיֵּין הָרֶקַח לְהַשְׁקוֹת: קְצוּבוֹת וּנְעִימוֹת· וּפֶתִי מַחְכִּימוֹת· רְשׁוּמוֹת וַחֲתוּמוֹת· פְּתוּחוֹת וּסְתוּמוֹת: לְעַם אֲשֶׁר אָהֵב· בְּחִבָּה יָהַב· וְהִנְחִיל נֶחֱמָדִים מִזָּהָב· לְעַם לוֹ מְאֹהָב: יָהּ שׁוֹכֵן עֲרָבוֹת· רָד לְהַנְחִיל רְבָבוֹת· בְּעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף מַרְכָּבוֹת· אֲשֶׁר מֵאֵשׁ וְשֶׁלֶג חֲצוּבוֹת: רַחוּם הֲדָר בִּשְׁחָקִים· יִסַּד עֹז מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים· וּבִזְכוּת אַפְסֵי אֶרֶץ הֵקִים· זֹהַר תּוֹרוֹת וְחֻקִּים:

אלהים Aus dem göttlichen Munde träufelten vom Himmel herab die Worte des Gesetzes, allbelebend wie der Thau, durch welchen einst die Grüftebewohner auferstehen. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt!

קדוש Von Paaran her erschien der Heilige; er ließ sich herab mit tausenden der himmlichen Mächte, und lagerte auf dem Sinai sie, von wo aus er seine Gesetze lehrte. Eine Legion von zwei und zwanzigtausend folgte seiner göttlichen Majestät zur Krönung des Stammes Levi, der ebenfalls zwei und zwanzig tausend Mitglieder gezählt. Auch die Völkerschaft von Paaran und Seïr hatte er eingeladen, aber mit Verachtung sie wieder entlassen. Dann kam er mit Myriaden Heiligen dahergezogen — kennbar unter ihnen war der Herr auf dem Sinai, majestätisch! — Er gab mir die Thora zur Führerin, das höchste Gut zum Eigenthum. Einst hat er seine Rede mit dem Worte „Ich bin" geschlossen*); darum begann er sie hier mit eben diesem Worte „Ich bin."

ימלך Der Ewige regieret ewiglich, dein Gott, o Zion, von Geschlecht zu Geschlecht. Hallelujah!

ואתה So throne doch, Du Allheiliger, Allmächtiger, unter den Lobgesängen Israels!

אנכי Ich, der ich unter dem Namen אל שדי dem fortschreitenden Werden der Natur Einhalt gethan, erklärte auf Baschan (Sinai) meinen wahren Namen meinen Geliebten. Dort haben sie Gehorsam meiner Regierung angelobt, und ich ertheilte ihnen folgende Gebote: Du sollst meinen Namen nicht bei einer Unwahrheit aussprechen und dich straffällig machen. Gedenke und feiere den Sabbath, dies sind mir zwei Zeugen. Ehre deine Eltern; sie ehren, heißt auch *mich* ehren. Du sollst nicht morden, was meine Hände in meinem Ebenbilde gemacht. Mache dich keiner Unzucht verdächtig, die Strafe ist unzweifelhaft. Du sollst nicht stehlen, damit dir des Segens Fülle zu Theil werde. Du sollst kein falsches Zeugnis ablegen wider deinen Nächsten, den Zeugen meiner Gottheit**). Dich soll sonst nichts lüsten, als meine holden Gebote. — Diese sind die Elemente meiner Lehren und Gesetze, meiner Zeugnisse und Befehle; sie sind die Verkünder meiner Einheit und die Zeugen, daß außer mir nichts ist, und ich allein bin der allmächtige Gott, der

Lebendige, Unvergängliche, Furchtbare, Erhabene und Heilige!

---

*) Siehe 1. B. Mos. 46, 3. **) Nach Jes. 43, 10; wo es heißt Ihr seid *meine* Zeugen, spricht Gott.

ק׳ אֱלֹהִים חֵיל מְשַׁחֲקִים. כְּטַל אִמְרֵי חֻקִּים.
ח׳ מִמֶּרְחַקִּים נְקוּקִים יָקִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

ק׳ קָדוֹשׁ הוֹפִיעַ מִפָּארָן. רָד בְּאַלְפֵי שִׁנְאָן. סִין הֵשִׁית שַׁאֲנָן. וְדָתוֹ בּוֹ שִׁנֵּן: רָם רָד בְּמַרְכָּבוֹת בְּעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף. לְהַכְתִּיר מַטֶּה סָפוּר בְּעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אָלֶף: שִׁנֵּן בְּפָארָן וְשֵׂעִיר. וְאוֹתָם אֵל הִסְעִיר: וְאָתָה מֵרִבְבוֹת קֹדֶשׁ. אֲדֹנָי בָם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ: ח׳ תּוֹרָה חִנְכִי. תּוּשִׁיָּה אִנְכִי. תַּכְלִית פָּץ אָנֹכִי. לָכֵן פָּתַח בְּאָנֹכִי:

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

ק׳ אָנֹכִי בְּשֵׁם אֵל שַׁדַּי. פַּצְתִּי מֵאָז לְעוֹלָמֵי דַי. וּבְכָשָׁן בֵּאַרְתִּיו בְּפֵרוּשׁ לִידִידַי. כְּשֶׁקִּבְּלוּ עַל מַלְכוּתִי עֲבָדַי. צִוִּיתִי לֹא יִהְיֶה לְךָ אֵל אַחֵר מִבַּלְעָדַי. לֹא תִשָּׂא שֵׁם לַשָּׁוְא וְתִנָּקֶה עָדַי. זָכוֹר וְשָׁמוֹר כִּי הֵם שְׁנֵי עֵדַי. כַּבֵּד אוֹמְנֶיךָ (נ״א הוֹרֶיךָ) כִּי כְבוֹדָם כְּבוֹדִי. לֹא תִרְצַח מִתְּאַר מַעֲשֵׂה יָדַי. לֹא תִנְאָף אַף בְּסָפֵק פֶּן תֵּעָנֵשׁ בְּוַדַּי. לֹא תִגְנֹב וְתִתְבָּרֵךְ עַד בְּלִי דָי. לֹא תַעֲנֶה עֵדוּת שֶׁקֶר בְּעֵדַי. לֹא תַחְמֹד כִּי אִם מַחֲמַדַּי: אֵלֶּה הֵם סוֹדַי. מוֹרֵי שְׂרִידַי. מוֹעֲדֵי פְקוּדַי סַהֲדַי מְעִידַי. כִּי אֵין בִּלְעָדַי. וַאֲנִי אֵל שַׁדַּי.

חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

In Polen und Böhmen, auch in einigen deutschen Gemeinden wird am zweiten Tag das קרובות vom ersten Tag, אורח חיים gebetet.

ארץ Die Erde wankte und bebte — am Dritten der Monate ergriff sie Zittern, ihr war um das Leben ihrer Bewohner bange; sie hatte den Allmächtigen im Anzuge gesehen und erbebte. Er hatte seine Prachtwohnung, die Himmel, herniedergesenkt und sie, auf des Berges Gipfel aufgespannt. Hoheit umwand Sinai's in den Wolken schwebenden Gipfel. Durch den Vermittler (Mosche) unterrichtete er mich in den reinsten, lieblichsten und gerechtesten Gesetzen. Einem dreitheiligen Volke hat er ein dreitheiliges Lehrbuch geschrieben am Dritten der Monate [1]).

גורלי Mir hat er das beste Loos zu meiner Sicherheit angewiesen, er hat mir verheißen in meiner Mitte zu residiren — er ist mein Heil und mein Schild, er nimmt mich in Schutz. Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Abrahams!

אתה Mächtig bist Du in Ewigkeit, o Herr! Du belebst die Todten wieder, mächtiger Retter! Deine Gnade ernährt die Lebenden, Deine unendliche Barmherzigkeit läßt die Todten wieder aufleben. Du bist der Wankenden Stütze, der Kranken Heil und Befreier der Gefesselten. Du hälst treulich Deine Zusage Jenen, die in der Erde schlummern. Wer ist wie Du, allmächtiger Gott! Wer ist Dir ähnlich? König der da tödtet und wieder belebet und Heil aufkeimen läßt. Deiner Verheißung getreu, belebst Du einst die Todten wieder!

מן Vom Berge nach den Wohnungen seiner Heiligkeit rief eilends den Sanftmüthigen er, der Geheiligte in sieben Himmeln, und unterrichtete ihn in seiner Geschöpfe Geheimnisse. Er wurde zum Verwalter und Vertrauten eingesetzt und — o welche Freude! welche Wonne! — Die Zierde des Hauses (die Thora) ward ihm zu Theil! Als er noch am Eingange des Himmels gestanden, hatten jene höhern Mächte ihm die Pforten verschlossen unter dem Rufe: „Was? ein Erdensohn wagt es in diesen Hallen, zu entführen die Zierde der Mächtigen zur Erde hinab?" — Er schritt einher, überwältigte, stieg und drang hinein! der Weltschöpfer rief dem getreuen Boten zu: Herauf! — Er trat hinzu und schwang sich aufwärts.

1) S. Anmerk. zu Seite 85.

אין פוילין אונד בעהמען, אויך אין אייניגען דייטשען געמיינדען, ווירד מאַן צווייטען
טאָג דיזע קרובות פֿאָן ערשטען טאָג ארח חיים געבעטעט.

ק׳ אֶרֶץ מָטָה וְרָעֲשָׁה. בְּסַהַר שְׁלִישִׁי הִתְגָּעֲשָׁה. גָּרֶיהָ חַיָּתָם נִרְעָשָׁה. דּוֹד בְּשׁוּרָה וַתִּתְרָעֲשָׁה: הוֹד אַפַּדְנוֹ נָטָה. וְעַל גַּבְנוּן אוֹרוֹ הִטָּה. זֶה סִינַי גֵּאוּת עָטָה. חִידָתוֹ כְּעַל אֶבְרָה הָעֲטָה: טֹהַר צוּף שְׁלִישִׁי. יְשָׁרִים הִרְגִּיל לְפַלְשִׁי: ח׳ כְּתָב שָׁלִישִׁים שִׁלְשִׁי. לְעֵת גָּעָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי:

ק׳ גּוֹרָלִי תְּמוֹךְ לְגוֹנְנִי. פֶּן בָּאתִי לְגַנִּי. ח׳ עֶזְרִי וּמָגִנִּי. בְּמָגִנּוֹ לְגוֹנְנִי: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.

ק׳ מִן הָהָר לִמְעוֹנָיו. מִהֵר וְקָרָא לֶעָנָו. נִקְדַּשׁ שִׁבְעָה בַּעֲנָנָיו. נִהֲגוֹ לְפַעֲנֵחַ לוֹ עִנְיָנָיו: שַׂר וְנֶאֱמָן בְּהוּשַׁת לַבַּיִת. שָׁשׂ וְרָץ שָׁלוּל נְוַת בָּיִת. עוֹדוֹ צָג בִּפְרוֹזְדוֹר הַבַּיִת. עֶלְיוֹנִים נָעֲלוּ בַּעֲדוֹ בָּיִת: פָּצוּ מָה אֱנוֹשׁ לְהִזָּכֵר בְּמַעְלָה. פְּאֵר מִבְטֶחָה לְהוֹרִיד מִמָּעְלָה: ח׳ צָעַד וְגָבַר וְעָלָה וְנִתְעַלָּה. צִוָּה צוּר לְצִיר עֲלֵה וְגַשׁ וְעָלָה:

בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם· וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי· נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי· וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם· עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ· עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ· עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ· לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

חזרת התפלה לשליח צבור·

בלחש אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה· מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן·

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים· וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים· אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים· לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּ מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי

לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃ אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים׃ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ׃ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת׃ וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ׃ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ׃ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן׃ אֶת־יוֹם השבת הזה ואת יום חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה׃ זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ באהבה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׃ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ׃ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ׃ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ׃ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ׃ לִפְלֵיטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה׃ זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים׃ וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר׃ בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד־אַפְסֵי אָרֶץ׃ אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל־לִבּוֹ׃ אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם׃ אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ׃ מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ ׃ כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ וְיַם־סוּף בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃ עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם׃ רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו׃ תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ ׃ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם׃ מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא׃ שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל־שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ ׃ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ צוּר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל

und die Lese wird schlecht sein. Sei selbst im Denken nicht ehebrecherisch, sonst erlöscht dein Licht; gehorchst du aber, so genießt du Gutes. Stehle nicht deines Nächsten Erwerb, sei nicht mißgünstig, sättige dich von deiner Bemühung, und dein Stamm wird feste Wurzel fassen. Lege kein falsches Zeugnis ab, selbst durch einen andern Zeugen nicht, denn ich bin ja allwissend. Begehre nicht, was nicht dir gehört, denn auch das Deinige gehört nicht dir, wozu also eine Sache wünschen, die dir nicht frommt. Die ganze Nation stand von ferne, und sprach: wir wollen befolgen und gehorchen, als sie um den Sinai versammelt waren; bei'm Spalten des Schilfmeers lobten sie, und erkannten ihres Schöpfers Einheit an.

Leben. Wer mich erreicht, erreicht ewiges Leben. Führe kein unzüchtig Leben, es ist verzehrend Feuer! den Enthaltsamen nährt meine Wonne, er erlangt die Zufriedenheit Gottes. Bemächtige dich des Gewerbes eines Andern nicht, unmöglich kann dir eines Fremden Fleiß gedeihen. Wer gegen mich sich versündiget, raubt sein Leben. Zeuge nicht dem Rechte zuwider; Verläumder fahren zur Hölle hinab. Die sich meinen Haß zuziehen, sind Freunde des Todes. Lüstere nicht unersättlich nach Schätzen; das göttliche Gesetz sei dir ein Band der Liebe. Die Weisheit allein vollendet ihren Tempel. Alle deine Güter sind nur irdisch, sie allein ist von weit höherer Natur; sie ruhet auf sieben unsterblichen Pfeilern. Sei standhaft und beharrlich in ihrem Kreise, rüste dich mit Gottesfurcht; dann wird er, der Schöpfer, dir zu Hilfe sein.

Weg führt zum langen Leben. Er schritt zur Erde mit seinem Strafgerichte, schreckte die Lasterhaften mit seinem Donner; den Geliebten hingegen gab Er die Versicherung: „des Ewigen Antheil ist sein Volk." — Den niedrigen Sinai hob er hoch in die Höhe und wölbte dessen Grundpfeiler einer Kufe gleich; darunter, befahl er, im Kreise aufzustellen das Volk, das ihn schauen sollte. Die Geliebten, spielend und singend und Kronen des Ruhmes windend, freueten sich der Annahme der reinen und geraden Verordnungen des Herrn. — Als Du Dich zeigtest in Deiner mächtigen Gewalt, da erschraken sie und bebten zurück vor Deiner Donnerstimme; Doch Du leitetest die Stämme wieder unter Deiner Führung. O wie kostbar war ihnen Deine Freundschaft! Und wie Du mich damals mit Kraft umgürtetest, wie Du aus Noph (Egypten) meine Zerstreuten sammeltest; so beschleunige auch meine Rückkehr nach Zion; denn Du, Ewiger, bist mein Beistand!

In den meisten Gemeinden Deutschlands.

תִּבָּצֵר: לֹא תִנְאָף טֶרֶם
תִּכָּוֶה. וְנֵרְךָ תָּמִיד יִכְבֶּה.
טוֹב תֹּאכַל אִם תֹּאבֶה: לֹא
תִגְנֹב יְגִיעַ רֵעֶךָ. כּוֹ עַיִן
בַּהֲרִיעֶךָ. שְׂבַע מֵעֲמָלֶיךָ.
וְיָשְׁרַשׁ בָּאָרֶץ גִּזְעֶךָ: לֹא
תַעֲנֶה כָּזָב לְהָעֵד. עֵד
מִפִּי עֵד. כִּי אָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ
וָעֵד: לֹא תַחְמֹד (חֵלֶק) לֹא
לָךְ. כִּי שֶׁלְּךָ לֹא לָךְ. לָמָּה
תִּתְאַוֶּה דָּבָר לֹא מוֹעִילָךְ:
ס׳ וְכָל הָעָם מֵרָחוֹק
עָמְדוּ. נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע
סָבִיב לְסִינַי כְּנוֹעֲדוּ. וְעַל
קְרִיעַת יַם סוּף הוֹדוּ.
וּלְצוּרָם יִחֲדוּ וְנִתְיַחֲדוּ: עזרת.

In den meisten Gemeinden Polens u. Böhmens.

לֹא תִנְאַף רֶשֶׁף כִּוְיוֹנִי.
מַרְחִיקָהּ יִשְׂבַּע עֲדָנַי. וְיָפֵק
רָצוֹן מֵיְיָ: לֹא תִגְנֹב יְגִיעַ
אִישׁ לְאִישׁוֹ. כִּי עֲמָלוֹ לָרִיק
יְחִישׁוֹ. וְהֶטְאִי חָמָס נַפְשׁוֹ:
לֹא תַעֲנֶה צֶדֶק לְעַוֵּת.
מִלְּשֹׁנִי יִירַשׁ צַלְמָוֶת. כָּל
מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת: לֹא
תַחְמֹד חֲפָצִים הִרְבֵּיתָהּ.
תְּעוּדָה קֶשֶׁר אַהֲבָתָהּ.
חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ: ס׳ וְכָל
קִנְיָנֶיךָ שָׁבְעָה. יָקָר מְאֹד
טִבְעָהּ. חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ
שִׁבְעָה: חֲזַק וֶאֱמַץ בִּגְזֵרָה.
כִּירְאַת צוּרְךָ לְהִתְאַזֵּרָה.
וְהוּא יִהְיֶה לְךָ לְעֶזְרָה: עזרת.

In einigen Gemeinden wird dieses gebetet.

מָנָה. עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה. פָּרָשַׁת דְּרָכִים מְזֻמָּנָה. אֹרֶךְ
יָמִים בִּימִינָהּ: צָעַד אֶרֶץ בְּזַעְמוֹ. קְדֹשִׁים הִרְעִיד בְּרַעְמוֹ.
רְחוּמִים הִבְטִיחַ בְּנָאֳמוֹ. כִּי חֵלֶק יְיָ עַמּוֹ: שָׁפָל הִגְבִּיהַּ
בִּזְקִיפָה. שָׁתוֹתָיו כְּגִיגִית כָּפָה. תַּחְתָּיו צִוָּה לְהַקִּיפָה. מִי
זֹאת הַנִּשְׁקָפָה: יְדִידִים נוֹגְנִים וְשָׁרִים. וְנֵזֶר תְּהִלָּה
קוֹשְׁרִים. שָׂשִׂים בְּקַבָּלַת מֵישָׁרִים. פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים:
בְּחָשְׂפְּךָ אַדִּיר זְרוֹעֶךָ. נִבְהֲלוּ נֶחְפְּזוּ מֵרֵעֶךָ. שְׁבָטִים
נֵהַלְתָּ בְּמִרְעֶךָ. מַה יָּקְרוּ רֵעֶיךָ: וּכְמוֹ הַזְּקַתָּ אֶזְרָתִי. אָסַפְתָּ
מְנוֹף פְּזוּרָתִי. לְצִיּוֹן תְּמַהֵר חֲזָרָתִי. כִּי אַתָּה יְיָ עֶזְרָתִי:

אנכי Ich, der Größte unter den Versammelten (Engeln) habe dich vom Sklavenhause erlöst, spreche in Donner und Flamme: du sollst kein Götzenbild haben, zu nichtig sind sie, um an sie zu glauben; (denn) im Weltall ist keiner außer mir. Bei keiner Lüge spreche den Namen dessen aus, der Aller Schritte erforscht, und durch Bestrafung seinem Namen Würde verschafft. Sei bedacht, ihn (den Sabbath) zu heiligen, denn an diesem Tage ruhete er, um ihn zu heiligen, segnete und heiligte ihn. Ehre deine Eltern in reiner Absicht, und du wirst viele Nachkommen haben, die in reiner Gottesfurcht sich üben werden. Morde nicht des Schöpfers Ebenbild, sonst wird die Ernte nicht segenreich, die Himmel werden verschlossen

אנכי Ich bin das ewige Wesen — riefst Du, daß sie erbebten — huldigt meiner Regierung! es wird euch nicht reuen; seid gehorsam und weise! Setzt Euer Vertrauen nicht auf fremde Götter, es möcht' euch übel bekommen! befleißigt euch meines Dienstes ununterbrochen! Laß dir nicht die Entweihung meines Namens zu Schulden kommen, damit dich nicht treffe Kummer und Qual. Heil dem Erdensohn, der mir gehorcht! Erinnere dich des Ruhetages und nimm ihn wohl in Acht; dann findest du Erlösung und Freiheit, meine Pforten zu besuchen tagtäglich. Verehre deine Erzeuger, dann lebst du — mit meiner Versicherung — lange und bleibst gesund, zu hüten die Pforten meiner Thore. Morde keine lebendige Seele, dann hast du Anspruch auf

---

אור Israels Licht und Heiliger, er neigte den Himmel über Paran und stieg herab und offenbarte das ganze Gesetz mit dessen Erklärung, die Macht und die Pracht seines Heiligthums. Die reine und geläuterte Lehre schrieb der Verherrlichte mit eigener Hand, daß an ihren Brüsten sich erquicke und sättige die schmachtende Seele. Die strahlenden Worte, die auf zwei Tafeln eingegraben wurden, ließ Er die Erde hören unter sprühenden Feuerfunken, Donner und Blitz. — Am Meeresufer dort glich er dem Helden, der seines Köchers Pfeile abdrückt; am Sinai aber kam Er daher wie der Bräutigam aus dem mit grünen Zweigen verzierten Baldachin. Er bestellte den seines Wortes Eifrigen, (Mosche), hüllte ihn in prächtige Gewänder und konnte sich nicht von ihm trennen; darum senkte er den Himmel und er stieg herab. Er ordnete und verkündete der unzähligen Gemeinde das wahrhaftige Zeugnis des Ewigen und stellte ihnen die verschiedenen Wege frei — aber nur der rechte

In den meisten Gemeinden Deutschlands betet man dieses.

אָנֹכִי גָּדוֹל בְּנוֹעָדִים. גּוֹאַלְךָ מִבֵּית עֲבָדִים. דּוֹבֵר קוֹלוֹת וְלַפִּידִים: לֹא יִהְיֶה לְךָ דְּמוּת צֶלֶם וּתְמוּנָה. הֶבֶל הֵמָּה מֵאֱמוּנָה. בִּלְעֲדֵי אֵין בִּמְעוֹנָה: לֹא תִשָּׂא הֶחָקוּק לַשֶּׁקֶר. צָעֲדֵי כָּל חוֹקֵר. קִנְאַת שְׁמוֹ יְיַקֵּר: זָכוֹר וְשָׁמוֹר לְקַדְּשׁוֹ. כִּי בוֹ שָׁבַת לְהַקְדִּישׁוֹ. וּבֵרְכוֹ וְקִדְּשׁוֹ: כַּבֵּד זוֹרְעֶיךָ בְּטָהֳרָה. וְיִפְרוּ צֶאֱצָאֶיךָ מְהֵרָה. הֲגוּת יִרְאַת יְיָ טְהוֹרָה: לֹא תִרְצַח חֹמֶר יוֹצֵר. מְמַלֵּא כַּפּוֹ קוֹצֵר. שָׁמַיִם פֶּן תַּעֲצֵר. וּבְרָעָה

In den meisten Gemeinden Polens und Böhmens betet man dieses.

אָנֹכִי שְׁמַעְתְּ וְנִתְאַיְּמוּ. קַבְּלוּ מַלְכוּתִי וְלֹא תֶאְשָׁמוּ. שִׁמְעוּ מוּסָר וַחֲכָמוּ: לֹא יִהְיֶה מְקַוֵּיכֶם זָר וְתֵרָעוּ. וּמֵעֲבוֹדָתִי כָּל תִּגְרְעוּ. וְאַל תִּפְרָעוּ: לֹא תִשָּׂא עֹנֶשׁ לְחַלְלִי. וְתִנָּצֵל מִמַּכְאוֹב וּמֵחֳלִי. אַשְׁרֵי אָדָם שׁוֹמֵעַ לִי: זָכוֹר וְשָׁמוֹר אֶת יוֹם. וְתִמְצָא כֹּפֶר וּפִדְיוֹם. לִשְׁקֹד עַל דַּלְתוֹתַי יוֹם יוֹם: כַּבֵּד נָא הוֹרֶיךָ בְּמִבְטָחַי. וְתַאֲרִיךְ יָמִים וְתִהְיֶה חַי. לִשְׁמֹר מְזוּזוֹת פְּתָחַי: לֹא תִרְצַח בְּנֶפֶשׁ מֵחַיִּים. וִיהִי חֶלְקְךָ בַחַיִּים. כִּי מֹצְאִי מָצָא חַיִּים:

In einigen Gemeinden wird dieses gebetet.

אוֹר יִשְׂרָאֵל וּקְדוֹשׁוֹ. בְּפָאֲרָן הִרְקִיעַ וְדָשׁוֹ. גִּלָּה כָל טַעַם וְחִדּוּשׁוֹ. עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ: דָּת צְרוּפָה וּמְזֻקָּקָה. הָדוּר בְּאֶצְבָּעוֹ חֲקָקָהּ. וּמֵרְוֵי דַדֶּיהָ לְלָקְקָהּ. הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה: זֹהַר הִשְׁמִיעַ בָּאֲרָקִים. חָרוּת בִּשְׁנֵי פְרָקִים. טָשֵׁי שַׁלְהֶבֶת נִזְרָקִים. וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים: יָמָּה נִדְמָה בְשִׁפְתוֹ. כְּשִׁלַּח בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ. לְסִין רַעֲנָנָה כִּפָּתוֹ. כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ: מִנָּה לְמַאֲמָרוֹ חָרַד. נִתְעַטֵּף בְּבִגְדֵי הַשְּׂרָד. נָחָם אֶצְלוֹ מִלְּהִפָּרֵד. וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרַד: סִדֵּר וְהוֹדִיעַ לְמִי

euere Kinder auf dem Erdreiche, welches der Ewige euern Vätern zugeschworen ihnen zu geben, lange Jahre bleiben möget, so lange der Himmel über der Erde sein wird.

(IV. Mos. 15, 37.) Der Ewige sprach zu Mosche wie folgt: Rede zu den Kindern Israels und sage ihnen, sie sollen bei allen ihren Nachkommen, an die Ecken ihrer Kleider Schaufäden machen und an diese Eckenschaufäden eine Schnur aus dunkelblauer Wolle befestigen. Diese sollen euch zu Schaufäden dienen, daß ihr sie sehet und euch aller Gebote des Ewigen erinnert und sie befolget, nicht aber euerm Herzen und euern Augen nachwandelt, die euch auf Abwege führen. Damit ihr euch all meiner Gebote erinnert und sie befolget, und ihr heilig seiet euerm Gotte. Ich bin der Ewige, euer Gott, der ich euch aus dem Lande Egypten herausgeführt, um euer Gott zu sein. Ich, der Ewige, euer Gott!

אמת Wahr und sicher, zuverlässig und unwandelbar, richtig und wahrhaft, nützlich und heilsam ist dieses Wort für unsere Voreltern und für uns, für unsere Kinder und für unsere Nachkommen, wie für alle Nachkommen des Stammes Israel, Deine Knechte.

אמת Wahr und sicher, zuverlässig und unwandelbar, richtig und wahrhaft, lieblich und angenehm, schätzbar und ergötzend, achtbar und herrlich, bewährt und erprobt, nützlich und heilsam ist dieses Wort für uns auf immer und ewig. Wahr ist es, der Weltengott ist unser König, Jakobs Fels der Schild unseres Heils! Von Geschlecht zu Geschlecht dauert er, dauert sein Name, sein Thron ist unwandelbar und sein Reich und seine Treue ewigdauernd; seine Verheißungen sind lebendig und ewigbestehend, wahrhaft und erquickend für immer und in alle Zeit und Ewigkeit — für unsere Voreltern und für uns, für unsere Kinder und für unsere Nachkommen, sowie für alle Nachkommen des Stammes Israel, Deine Knechte.

על Der Vor- und Nachwelt ist's ein ewigliches, unwandelbares Gesetz. Wahr ist es, daß Du, o Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott bist immer und ewig; Du bist unser König, unserer Väter König Du! O eile, um Deines Namens willen, uns zu erlösen, wie Du unsere Vorfahren erlöset. Wahr ist es, daß Dein großer Name von jeher über uns genannt wird in Liebe — kein Gott ist außer Dir!

לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

במדבר ט״ו ל״ז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יש לכרך אלהיכם לאמת, אכן יתן ריוח מעט שלא יבולע כא׳.

אשכנז אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה. עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

פולין אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר: וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ: לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

עַל־הָרִאשׁוֹנִים וְעַל־הָאַחֲרוֹנִים לְעוֹלָם וָעֶד חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר. אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ אָתָּה. לְמַעַן שִׁמְךָ מַהֵר לְגָאֳלֵנוּ כַּאֲשֶׁר גָּאַלְתָּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ: אֱמֶת מֵעוֹלָם שִׁמְךָ הַגָּדוֹל עָלֵינוּ נִקְרָא בְּאַהֲבָה אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

großen Namen genähert, für immer, in Wahrheit, um Dir zu huldigen und Deine Einheit in Liebe anzuerkennen. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel erkoren in Liebe.

(V. Mos. 6, 4.)

Höre, Israel, der Ewige ist unser Gott, der Ewige ist einzig!

Gelobt sei der Name seiner glorreichen Majestät immer und ewig!

Du sollst den Ewigen, deinen Gott, lieben von ganzem Herzen, von ganzer Seele und von ganzem Vermögen! Die Worte, die ich dir jetzt befehle, sollen dir stets im Herzen bleiben; du sollst sie deinen Kindern einschärfen und davon reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; binde sie zum Zeichen an deine Hand, trage sie als Stirnband zwischen deinen Augen und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

(V. Mos. 11, 13.) Werdet ihr also meinen Geboten gehorchen, die ich euch jetzt gebe, den Ewigen, euern Gott, von euerm ganzen Herzen und von euerer ganzen Seele zu lieben und ihm zu dienen, so will ich euerm Lande Regen geben zur rechten Zeit, Frühregen und Spätregen, damit du dein Getreide, deinen Most und dein Oel einsammelst, und will für dein Vieh Gras wachsen lassen auf deinem Felde, daß du zu essen habest im Ueberflusse. Hütet euch aber, daß euer Herz nicht bethört werde, daß ihr etwa abfallet und andern Göttern dienet und sie anbetet! Der Zorn des Ewigen würde über euch entbrennen, er würde den Himmel verschließen, daß kein Regen sei, die Erde würde ihr Gewächs nicht hervorbringen, und ihr würdet gar bald zu Grunde gehen, fern von dem vortrefflichen Lande, das euch der Ewige geben will. Nehmet diese meine Worte euch zu Herzen und zu Gemüthe, bindet sie zum Zeichen an euere Hand und traget sie als Stirnband zwischen euern Augen; lehret sie euere Söhne, davon zu reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore! damit ihr und

הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת. לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: יחיד אומר אל מלך נאמן.

דברים ו׳ ד׳.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה ׀ אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

דברים י״א י״ג וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֺתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהֹוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהֹוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

והחיות Die Chajoth lobsingen, die Cherubim preisen, die Seraphim jauchzen und die Erellim benedeien; sämmtliche Antlitze von Chajah, Ophan und Cherub sind den Seraphim zugekehrt, und ihnen erwiedernd, lobpreisen sie:

„Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes an ihrer Stätte!"

לאל Gott, dem Hochgelobten, weihen sie liebliche Gesänge; Gott, dem Weltgebieter, dem lebendigen und unvergänglichen, stimmen sie Loblieder an und lassen Lobsprüche ertönen. Denn er allein wirkt Gewaltiges, stiftet Neues, bewältiget Kriege, säet Wohlthaten, pflanzet Rettungsmittel, schaffet Heilkräfte — furchtbar in Ruhmesthat, Meister in Wunderdingen, der in seiner Güte täglich neu das Schöpfungswerk verjünget. Wie es heißt (Psalm 136, 7): „Danket dem Schöpfer der großen Lichter, ewig währet seine Güte." — Mögest Du auch über Zion ein neues Licht strahlen lassen und wir Alle bald genießen seines Glanzes! Gelobt seist Du, Ewiger, Schöpfer der Himmelsleuchten!

אהבה Reiche Liebe hast Du uns zugewendet, Ewiger, unser Gott, große und besondere Huld uns erwiesen. Unser Vater! unser König! um unserer Väter willen, die auf Dich vertraueten, und denen Du Gesetze des Lebens lehrtest, sei auch uns gnädig und belehre auch uns. Unser Vater, erbarmungsvoller Vater — allerbarmend, erbarme Dich unser, und rüste unser Herz aus, damit wir verstehen und begreifen, aufmerken, lernen und lehren, beobachten, ausüben und vollziehen mögen alle Worte der Lehre Deines Gesetzes in Liebe. Erleuchte unsere Augen in Deiner Lehre, befestige unser Herz in Deinen Geboten und einige unser Gemüth, Deinen Namen zu lieben und zu fürchten, auf daß wir nicht zu Schanden werden für und für. Denn wir vertrauen Deinem heiligen, großen und furchtbaren Namen, frohlocken und freuen uns Deines Heils. O, bringe in Frieden uns aus den vier Enden der Erde und führe uns aufrecht in unser Land zurück. Denn ein Stifter des Heils bist Du, o Gott! und uns hast Du erkoren aus allen Völkern und Zungen, und uns Deinem

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרֻבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָל חַיָּה וְאוֹפַן וּכְרוּב לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים. בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לְאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל־צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׁמֶךָ וְלֹא־נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ

Schamiël der Fürst kündigte sie an, damit die obern Chöre schweigen bis die Esrachiten gepriesen haben. Meine Art und Pflicht ist es, die Heiligkeit dessen zu preisen, der die Luft gewölbt, und mit den vorzüglichsten Kronen geschmückt und ausgezeichnet ist; der Könige Zierde ist den Vornehmen ein Lob; ihn fürchten die Tapfern und Mächtigen. Sehnsuchtsvoll harren sie im Vorhof seines kleinen Heiligthums, um mit Angst und Ehrfurcht ihn zu rühmen und zu heiligen. Nach zwei Worten gedenken sie seines heiligen Namens, um Allen erkennen zu geben, daß sie die Saat seiner Heiligkeit sind.

Die feurig Glühenden jauchzten am Sinai! „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Die Abtheilungen der Cherubim tönten am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Die Feuer Flammenden jubelten am Sinai! „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Die Engel der Höhen erhoben die Stimme, als er erglänzte auf Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Die herrlich Funkelnden huldigten Ihm, als Er erschien auf Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Der Kreis der Seraphim erhoben Ihn hoch am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Die Obern und Untern (Engel) freueten sich am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Ehrfurchtsvoll verhüllten sie sich vor dem auf Sinai Thronenden: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“
Bescheiden bedeckten sie ihre ganze Gestalt und flüsterten am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Die Versammlung der Heiligen stand am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Sie sahen das göttliche Gefolge, vielfältige tausend Myriaden am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Sie hörten das Schmettern der Posaunen am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —
Mit der vollkommenen Lehre beehrtest Du sie am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!“ —

קו"ח שַׁמְעִיאֵל הַשָּׂר
מַשְׁמִיעָם בְּכֹחוֹ.
לְשַׁתֵּק הֲמוֹן מַעְלָה
בְּרֹן בְּנֵי אֶזְרָחוֹ: דַּרְכֵי
וְחוֹבֵי תּוֹרַת קְדֻשָּׁה
לַמְקָרֶה אוּרִים.
הַמְשֻׂגָּב וּמְכֻתָּר
בְּכִתְרֵי כְתָרִים. פְּאֵר
מְלָכִים תְּהִלָּה
לִבְרוּרִים. מִפַּחְדּוֹ
יָחִילוּ אֵיתָנִים וְצוּרִים:
חזן יִשְׁמְרוּ נִכְסָפִים
בַּחֲצְרוֹת מְעַט
מִקְדָּשׁוֹ. בְּפַחַד
וְיִרְאָה לְהַעֲרִיצוֹ
וּלְהַקְדִּישׁוֹ.
קו"ח אַחַר שְׁתֵּי תֵבוֹת
מַזְכִּירִים שֵׁם קָדְשׁוֹ.
לְהוֹדִיעַ לַכֹּל כִּי הֵם
זֶרַע קְדוֹשׁוֹ:

יְקָרִים יוֹקְדִים דָּצוּ
בְּסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:
כִּתֵּי כְרוּבִים נָעֲמוּ
בְּסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:
לוֹהֲבֵי לוֹהֲטִים רִנְּנוּ
בְּסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:
מַלְאֲכֵי מְרוֹמִים נָשְׂאוּ
בְּהוֹפִיעוֹ בְסִינָי. מ"כ"ה כבודו:
נוֹצְצֵי נֹעַם הִמְלִיכוּהוּ
בְּהִגָּלוֹתוֹ בְסִינָי. מ"כ"ה כבודו:
סְבִיבֵי שְׂרָפִים סִלְסְלוּ
וְרוֹמְמוּ בְּסִינָי. מ"כ"ה כבודו:
עָלְזוּ עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
בְּסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:
פְּנֵיהֶם פְּחוּדִים יְחוֹפְפוּ
לְחוֹפֵף בְּסִינָי. מ"כ"ה כבודו:
צוּרַת צְנוּעִים יַצְנִיפוּ
לְצוֹפֵף בְּסִינָי. מ"כ"ה כבודו:
קְהַל קְדוֹשִׁים קָמוּ
בְּסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:
רָאוּ רֶכֶב רִבֹּתַיִם אַלְפֵי
שִׁנְאָן בְּסִינָי. מ"כ"ה כבודו:
קו"ח שַׁאַג שׁוֹפָרוֹת שָׁמְעוּ
בְּסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:
תּוֹרָה תְּמִימָה תִּכְבַּדְתֶּם
בְּסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:

In den meisten Gemeinden wird dieser אופן gesagt.

ועתה Wohlan ihr Kinder (Israels): singt dem allerherrlichsten König, der von einem Liederkranz anmuthsvoll umgeben, mit Ruhm, Pracht und Lob ausgezeichnet ist, und mit einem majestätischen Diadem und mit furchtbarer Krone sich schmückt. Hört mir zu, seine furchtbare Wunderkraft preisen! Sein Name ist seiner würdig, sein Andenken ziemt seinem Lobe, sein Pallast ist ihm angemessen, seine Majestät verherrlicht ihn, sein Ruhm ist seiner werth, und seine Diener lobpreisen ihn. Heil seinen Dienern, die sein Lob verkünden, denn sie sind ihm angenehm und willkommen.

In einigen Gemeinden sagt man dieses:

ארחות Schaaren der Erellim heiligten Ihn, da er sich herabließ auf Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!" — Die jeden Morgen neu Erstehenden riefen in Zittern, da Er kam auf Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!" —

Seine Herrlichkeit offenbarte sich auf dem Berge Sinai, seine Herrschaft auf dem Berge Sinai, die bei Ihm gepflegte Lehre kam als Geschenk herab vom Sinai, die zehn Aussprüche hörten Sie am Sinai und nahmen an die dem Mosche auf Sinai überlieferte Tradition des Heiligen. —

Die in den Sphären Weilenden rühmten am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!" — Die zusammenhaltenden Chöre verherrlichten Ihn, als Er die Rede eröffnete am Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!" — Die Gesänge Dichtenden priesen, als sie Ihn sahen auf Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!" — Die hin und her Eilenden sprachen vereint, als Er sich neigte zum Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!" —
Die wie der Blitz Strahlenden riefen eilig, da Er schauete auf Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!" —
Die Heere der Chaschmallim rauschten am Sinai: Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!" —
Des Himmels Fürsten sangen in Tanz auf Sinai: „Die ganze Erde ist voll seiner Herrlichkeit!" —

In den meisten Gemeinden wird dieser אופן gesagt.

וְעַתָּה בָּנִים שִׁירוּ לַמֶּלֶךְ בְּתִפְאֶרֶת מְפֹאָר. בְּרִקְמֵי שִׁיר מְעֻטָּף וּמְעֻטָּר וּמְתֹאָר. בְּהוֹד וְהָדָר וְשֶׁבַח מְבֹאָר. בַּעֲטֶרֶת גֵּאוּת וְכֶתֶר נוֹרָא יִתְפָּאָר: שִׁמְעוּ לִי מַלְּלוּ. עִזּוּז נוֹרָא פְּלָאֵי גָדְלוֹ. שֶׁשְּׁמוֹ עָרֵב לוֹ. וְזִכְרוֹ נָעִים לְהַלְלוֹ. וְהֵיכָלוֹ נֶחְמָד לוֹ. וּכְבוֹדוֹ נֶהְדָּר לוֹ. וְהוֹדוֹ נָאֶה לוֹ. וּמְשָׁרְתָיו מַנְעִימִים לוֹ: וְאַשְׁרֵי עֲבָדָיו הַמַּשְׁמִיעִים בְּקוֹל שִׁבְחוֹ. כִּי עֲרֵבִים לְפָנָיו וּמְקֻבָּלִים נִכְחוֹ:

In einigen Gem. sagt man ארחות.

אָרְחוֹת אֶרְאֶלִּים יַקְדִּישׁוּ כְּרִדְתּוֹ לְסִינָי. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: בְּרוּאֵי בְקָרִים יַרְעִידוּ בְּבֹאוֹ בְסִינָי. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

כְּבוֹדוֹ נִגְלָה עַל הַר סִינָי. וּמַלְכוּתוֹ עַל הַר סִינָי. אָמוֹן אֶצְלוֹ מַתְּנַת סִינָי. וְדִבְּרוֹת עֲשָׂרָה שָׁמְעוּ בְסִינָי. מְקַבְּלֵי הֲלָכָה לְמשֶׁה מִסִּינָי. קָדוֹשׁ:

גְּנוּזֵי גַלְגַּלִּים הִלְּלוּ בְסִינָי. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

דִּגְלֵי דְבֵקִים יַאְדִּירוּ בְּפָצְחוֹ בְסִינָי. מ״כ הארץ כבודו:

הוֹגֵי הֲדוּרִים מְפָאֲרִים בְּשׁוּרוֹ בְסִינָי. מ״כ הארץ כבודו:

וְרָצִים וְשָׁבִים מִתְיַחֲדִים בְּהַטּוֹתוֹ לְסִינָי. מ״כ הא׳ כבודו:

זִיקֵי זְהָרִים זָרְזוּ בְּהַשְׁגִּיחוֹ בְסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:

חַיָּלֵי חַשְׁמַלִּים רָעֲשׁוּ בְסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:

טַפְסְרֵי טְפוּחִים רָקְדוּ בְסִינָי. מלא כל הארץ כבודו:

דֵּעָה הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה · טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ · מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ · פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי · תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ · וְעַל־מְאוֹרֵי־אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים

אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה · וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה · לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה · קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

Am Sabbath.

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ · תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה עֹנֶג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת: זֶה שֶׁבַח שֶׁלַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל מְלַאכְתּוֹ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת טוֹב לְהוֹדוֹת לַייָ: לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ וִיבָרְכוּ לָאֵל כָּל יְצוּרָיו · שֶׁבַח יְקָר וּגְדֻלָּה יִתְּנוּ לָאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר כֹּל הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ: שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדַּשׁ · וְזִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ יִתְפָּאַר · בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת: תִּתְבָּרַךְ מוֹשִׁיעֵנוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

תתברך צורנו u. s. w. wie oben.

Am Sabbath wird das hieruntenstehende הכל יודוך gebetet.

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ. מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ. מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל

דעה

Am Sabbath.

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ. וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ: הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל. הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח: וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ. מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ: וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו. שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים: הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵין כְּעֶרְכֶּךָ וְאֵין זוּלָתֶךָ. אֶפֶס בִּלְתֶּךָ וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ: אֵין כְּעֶרְכְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וְאֵין דּוֹמֶה־לְּךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

אֵל אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה: גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם. דַּעַת וּתְבוּנָה סֹבְבִים אוֹתוֹ: הַמִּתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ. וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמֶּרְכָּבָה: זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ. חֶסֶד וְרַחֲמִים לִפְנֵי כְבוֹדוֹ: טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ. יְצָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל: כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם. לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נֹגַהּ. נָאֶה זִיוָם בְּכָל הָעוֹלָם: שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשָׂשִׂים בְּבוֹאָם. עֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם: פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ. צָהֳלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ: קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר. רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה: שֶׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מָרוֹם. תִּפְאֶרֶת וּגְדֻלָּה שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ:

לאל

beleuchtete den Berg Sinai. Das geheiligte Volk stand am Fuße des Sinai; die Majestät Gottes heiligte den Sinai; der Allerhöchste neigte den Himmel und fuhr hernieder auf den Sinai, ein ihn umgebender Lichtstrom erleuchtete den Berg Sinai. Stolze Berge hat er verachtet und erkoren den Sinai. Ueber die ganze Welt hat sich der Glanz des Lichtes verbreitet von diesem Sinai. Hochprangende Berge sind herbeigeeilt und zuvor gekommen dem Sinai; aber Gott hat zu seinem Sitze erkoren diesen Sinai; reine Gottesfurcht wurde hier gepredigt vom Sinai. Der Gütige (Mosche) mit dem Schatz des höchsten Gutes näherte sich dem Sinai; Mosche unterrichtete die Braut vom Libanon (Israel); Mosche schrieb ihm das reichhaltige Gesetz; Mosche drang hinein in's Gewölk; Mosche ließ das Volk die göttlichen Gebote vernehmen. Feuerflammen waren die Worte Gottes; lieblich war das Licht der Lehre Gottes; süßer Honigseim die Gabe Gottes; schätzbarer als Geld und köstlich Erz waren die Sprüche Gottes. Ein heiliges Volk hast Du erfreut mit dem Werk Deiner Hände (die Gesetztafeln). Du hast dem Sanftmüthigen (Mosche) ergötzende Geheimnisse offenbart, als Du auf dem Berg Sinai mit Myriaden Heiligen erschienen und laut gerufen: „Ich bin der Ewige, dein Gott!“ Du hast das Meer zerstückt, Dein Fuß hat die Wogen zertreten, hast Dein Volk zur Freiheit geleitet mit einer Feuersäule, die Deine Stimme gebildet. Du hast es aufgeklärt durch Deine lichtvollen Gebote: „Du sollst keine fremde Götter haben! du sollst nicht vergebens aussprechen meinen ehrenvollen Namen! Heilige den Sabbath und halte ihn wohl; Jakobs Gemeinde soll ihn besingen! Bestrebe dich, die Pflichten gegen deine Eltern zu erfüllen und ihnen in Allem Genüge zu leisten! Begehe keine Mordthat; das Ebenbild deines Schöpfers — dein Nebenmensch, sei dir heilig! Schände deinen Ruf nicht durch Unzucht! Hüte dich, Jemanden etwas zu stehlen, daß du nicht zu Schanden werdest! Nie sollst du gegen deinen Nächsten als falscher Zeuge auftreten! Laß dich nicht gelüsten, was deinem Nächsten gehört, es sei Mensch oder Vieh.“

Dem Volke ward verboten, zu berühren den Berg, eine dichte Wolke deckte den Berg, Donner und Blitze entfuhren dem Berge. Horchend standen sie am Fuße des Berges, als der Schöpfer des Lichtes zu seinem Volke sie erkoren, der Allerheiligste!

סִינָי. הִגְבִּיל גּוֹי קָדוֹשׁ תַּחְתִּית סִינָי. הוֹפִיעַ בִּכְבוֹדוֹ וְקָדֵשׁ סִינָי. וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד לְסִינָי. וְעִמֵּהּ שָׁרֵי נְהוֹרָא הֶאִירָה הַר סִינָי. וְאַף בֶּהָרִים וּבָחַר בְּסִינָי. זֹהַר אוֹר הִזְרִיחַ זֶה סִינָי. חָשׁוּ גַבְנוּנִים לְקַדֵּם לְסִינָי. חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ זֶה סִינָי. טְהוֹרָה יִרְאָה הִשְׁמִיעַ בְּסִינָי. טוֹב כְּמָאוֹר טוֹב נִגַּשׁ לְסִינָי. יִרְצְדוּ הָרִים אֶל מוּל סִינָי. יְקַבְּלוּ הֲלָכָה לְמשֶׁה מִסִּינָי: כַּלַּת לְבָנוֹן הִזְהִיר משֶׁה. כְּתָב שָׁלִישִׁים לִמְּדָם משֶׁה. לַעֲרָפֶל נִגַּשׁ משֶׁה. לְהַשְׁמִיעַ לָעָם וַיֵּרֶד משֶׁה: מִתּוֹךְ הָאֵשׁ אָמַר אֱלֹהִים. מָתוֹק הָאוֹר בְּתוֹרַת אֱלֹהִים: נֹפֶת צוּפִים נָתַן אֱלֹהִים. נֶחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפָּז וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים: שִׂמַּחְתָּ גּוֹי קָדוֹשׁ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. סִדַּרְתָּ לְעָנָו סוֹד שַׁעֲשׁוּעֶיךָ. עַל הַר סִינַי נִגְלֵיתָ בְּרִבְבוֹת אֲלָפֶיךָ. עָנִיתָ וְאָמַרְתָּ אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ: פּוֹרַרְתָּ יָם בְּעָזְּךָ וְעָלָיו דָּרְכָה רַגְלֶךָ. פָּדִיתָ בְּלַהֲבוֹת אֵשׁ אֲשֶׁר חָצַב קוֹלֶךָ. צִהַרְתָּ אוֹר מְקַבְּלֵי לֹא יִהְיֶה לְךָ. צִוִּיתָ לֹא תִשָּׂא לַשָּׁוְא כְּבוֹד שְׁמִי בְּמִלּוּלֶךָ: קַדֵּשׁ זָכוֹר וְקַיֵּם שָׁמוֹר. קְהִלּוֹת יַעֲקֹב יַעֲנוּ מִזְמוֹר. רוּץ לְמִצְוַת כַּבֵּד וְאוֹר נְתִיבוֹתֶיהָ תִּגְמוֹר. רְאֵה לֹא תִרְצַח צֶלֶם צוּרְךָ וַעֲצְמְךָ תִּשְׁמוֹר: שֵׂם רָע לֹא תִנְאָף זְנוּנֵי זִמָּה. שָׁמוֹר לֹא תִגְנֹב פֶּן תּוּשַׁת לִכְלִמָּה. תָּמִיד לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵדוּת מְזִמָּה. תַּאֲוַת רֵעֲךָ לֹא תַחְמוֹד מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה: הִשָּׁמְרוּ עָם בִּלְתִּי נְגוֹעַ בָּהָר. וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר. קוֹלוֹת וּבְרָקִים מִן הָהָר. שָׁמְעוּ נִצָּבִים בְּתַחְתִּית הָהָר. יוֹצֵר אוֹר בְּעַמּוֹ יִבְחַר. קָדוֹשׁ:

דער פָֿארבעטער רופֿט לויט:

ח' בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

קו"ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל:

וועהרענד דעססען בעטעט דיא געמיינדע לייזע:

ק' יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

חין מאַנכען ווירד דאַז גאַנצע יוצר אונד דיא קרובות טאַגעז געזאַגט.

ע"ס א"ב וחתום בו שמעון בר יצחק.

אַיֶּלֶת אֲהָבִים מַתְּנַת סִינָי. אָמוֹן שַׁעֲשׁוּעִים מוֹרָשָׁה מִסִּינָי. בְּאוֹר תּוֹרָה אוֹר קָדְשַׁת סִינָי. בְּהֶחֱרֵד עַם סְבִיבוֹת סִינָי:

הִשָּׁמְרוּ עָם בְּלִי נְגֹעַ בָּהָר. וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר. קוֹלוֹת וּבְרָקִים מִן הָהָר. שָׁמְעוּ נִצָּבִים בְּתַחְתִּית הָהָר. יוֹצֵר אוֹר בְּעַמּוֹ יִבְחָר. קָדוֹשׁ:

גֶּבֶר חָכָם עָלָה לְסִינַי. גֵּאָה בְּרֹב כֹּחוֹ שִׁכֵּן בְּסִינָי. דָּת מְשַׂחֶקֶת יוֹם יוֹם לְסִינָי. דַּעַת מְחַוָּה הֵאִירָה הַר

אילת Liebreizend war die erhaltene Gabe auf dem Sinai, ergötzend das überlieferte Geschenk vom Sinai, das Licht des Gesetzes strahlte heilig vom Sinai, als das Volk bebend umgab den Sinai.

Dem Volke ward verboten, zu berühren den Berg, eine dichte Wolke deckte den Berg, Donner und Blitze entfuhren dem Berge. Horchend standen sie am Fuße des Berges, als der Schöpfer des Lichts zu seinem Volke sie erkoren, der Allerheiligste!

Der weise Mann (Mosche) bestieg den Sinai, der Allerhabenste zeigte sich mächtig auf dem Sinai; er hat es hingebracht das ergötzliche Gesetz zum Sinai, das Seelenerquickende

הָאֵל

בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ׃ הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ׃ הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ׃ הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא׃

שׁוֹכֵן עַד, מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ׃ וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְהַלָּל׃ וּבְדִבְרֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ׃ וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמָם׃ וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ׃

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר׃ שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל־הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל־דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן־יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ׃

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים׃

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

ס׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת: ק״ת.

סדר קדוש.

בקדוש שמקדשין על השולחן אומרים תחלה יום הששי כשחל בשבת.

סברי מרנן ורבנן ורבותי.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם השבת הזה ואת יום חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה. זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ באהבה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים ושבת וּמוֹעֲדֵי קָדְשְׁךָ באהבה וברצון בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן הִנְחַלְתָּנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ השבת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

עלינו, קדיש יתום, יגדל.

Der Vorbeter spricht das ganze Kaddisch — am Sabbath jedoch wird erst ויכלו und מגן אבות gebetet.

חו״קוַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

ח׳ בָּ״אַ״יְ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

In einigen Gemeinden wird יום שבת eingeschaltet:

יוֹם שַׁבָּת זָכוֹר הִשְׁמִיעַ בְּסִינַי • נָגִיד עֲלֵי יָמִים הוּא קוּם מְשָׁחֲהוּ • וּמַעֲשֵׂה מֵאָבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אֶחָת • בְּיוֹם זֶה לֹא תוּכַל עֲשׂוֹהוּ:

קהל. מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה וָפַחַד וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה לְעַם מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

יום Des Ruhetages zu gedenken, ward auf Sinai verkündet; er ist der Tag Oberste, daher zeichne ihn auch aus, und verrichte keine der neununddreißig Handthierungen*) an diesem Tage.

*) Die in Tr. Sabbath 73 aufgezählt werden.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם · הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי · נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם · עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

הזה ואת יום חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה. זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ כאהבה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

לשבת. וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם השבת

נִסּוּךְ נֶחְשַׁב מִמַּלֵּא גְּרוֹן מוֹרִים׃ וְנִזְקָק לַחֲכָמִים כְּאִלּוּ בִכּוּרִים מֵרִים׃ מִקְרָא מָלֵא כָּתוּב רְאָיָה לַדְּבָרִים׃ וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם בִּכּוּרִים׃ אָפְסוּ דוֹבְרֵי בְגַאֲוָה אִישׁ צְרָכֵנוּ שׁוֹאֵל׃ מָטוּ וּפַסּוּ אֱמוּנִים וְאֵין יָד לָאֵל׃ נַפְשֵׁנוּ תְאֵבָה וּמְצַפָּה לְבִיאַת גּוֹאֵל׃ חַזְּקֵנוּ וְאַמְּצֵנוּ בְּבִנְיַן אֲרִיאֵל׃ סְלוּל הַשָּׁלוֹם פְּרוֹס עַל עַמְּךָ הוֹאֵל׃ הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם׃

werden; (dagegen) ersetzt das Gehorchen den Lehrern und Vorgesetzten die Trank- und Erstlingsopfer, welches auch ein (Bibel-) Vers bezeugt (der lautet): Und er brachte dem göttlichen Manne Brod der Erstlinge*). Dahin sind die Frommen, die mit Stolz gesprochen: wir können unsern Bedarf (von Gott) fordern! gestürzt und geschwunden sind die Redlichen, dahin ist die Kraft, sehnsuchtsvoll harren wir auf des Erlösers Ankunft. Verleihe uns Kraft und Muth, den Tempel herzustellen, breite eine Friedensdecke über Dein williges Volk, schau' herab von Deiner heiligen Wohnung, dem Himmel, und segne Dein Volk Israel. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Hütte des Friedens ausbreitet über uns, über sein ganzes Volk Israel und über Jerusalem!

*) 2. Kön. 4. 42. woraus der Thalmud beweiset, daß den Gelehrten zu unterstützen dem Ewigen so wohlgefällig als Opfer ist; da Elischa doch kein Priester war, und dennoch wurden ihm die Erstlinge gegeben.

סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם׃

Du, Ewiger, der die Hütte des Friedens ausbreitet über uns, über sein ganzes Volk Israel und über Jerusalem!

Arbeit, was du auf dem Felde gesäet[1]). Angelangt auf dem Tempelberg, nahm selbst der König seinen Korb, und man begab sich in den Vorhof (des Tempels), hier sangen die Leviten in Chören: Ich preise Dich hoch, o Herr, denn Du hast mich erhoben u. s. w. Die (zur Zierde) an den Seiten der Körbe befindlichen Turtel- und jungen Tauben wurden süd- (östlich des Altars) geopfert[2]), die sie aber in Händen hatten, den Priestern gegeben, dann wurde der (Thora-) Abschnitt[3]) gelesen, wobei der Priester den Korb über die Erstlingbrode gehoben. Selbst dem Gebildeten las man (jenen Thora-Abschnitt) vor, damit der Unwissende nicht beschämt werde. Das Lesen (jenes Abschnittes) fand blos vom Wochenfeste bis zur Erntezeit statt, später war keine öffentliche Festlichkeit dabei, daher man bis zum Weihfest blos ohne (jenen Abschnitt) zu lesen (die Erstlinge) gebracht, von da weiter aber durften vor dem Wendungstage (Wochenfeste) nicht mehr gebracht werden. — Aus euern Wohnungen sollt ihr bringen Brode zur Schwingung[4]). O wie schön war diese Wallfahrt, der Hündin Zwillinge (Israeliten)! Während des Zuges sangen sie: Ich freue mich, wenn zu mir gesagt wird, wohlan, wir gehen nach Gottes Haus! (in Jerusalem angelangt) sprachen sie; Es stehen nun unsere Füße in deinen Thoren Jerusalem; auf dem Tempelberge sangen sie: Hallelujah! lobt den Herrn in seinem Heiligthume (u. s. w.); als sie in die Halle (des Tempels) kamen, sangen sie jubelnd: Alles was Odem hat, lobe den Herrn! Hallelujah! So lange dies alles war, hatte ich eine feste Stütze, mein Präsent ging zur Versöhnung mir voran; nun aber ist kein Opfer mehr, dahin sind meine Geschenke, wir sind von deinem Gebiete entfernt, weßhalb wir Dir kein Opfer präsentiren können. Führe uns, o Herr, zu Dir zurück, damit wir Dir dienen, wie es in jenem prophetischen Spruch heißt: wie die Kinder Israels das Geschenk in einem reinen Geschirr in Gottes Haus bringen werden[5]). So lange der Tempel stand, versöhnt dieser, seit er aber zerstört wurde, können weder Schuld noch Gelübde getilgt

[1]) 3. B. Mos. 23, 19. [2]) Als Ganzopfer.
[3]) 5. B. M. 25, 5—50. [4]) 3. B. M. 23, 17. [5]) Jes. 66, 20.

---

du wirst dann in einer friedlichen Wohnung ruhen, und angenehm wird dein Schlaf sein. Gelobt seist

תִּזְרַע כַּשָּׂדֶה: כְּהַגִּיעָם לְהַר הַבַּיִת אַף הַמֶּלֶךְ סַלּוֹ מְרִים. יַחַד בְּבוֹאָם לָעֲזָרָה דִּבְּרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁירִים. נוֹאֲמִים אֲרוֹמִמְךָ יְיָ כִּי דִלִּיתָנִי וְגוֹמְרִים. תּוֹרִים וְגוֹזָלוֹת שֶׁבְּצַד הַסַּלִּים עוֹלוֹת לְהַדְרִים. נוֹתְנִים מַה שֶּׁבְּיָדָם לַכֹּהֲנִים וְכָל הַפָּרָשָׁה קוֹרִים. וְהֵנִיף הַכֹּהֵן אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכּוּרִים: יוֹדֵעַ מַקְרִיו וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִלְּהַכְסִיפָה. גְּבוּל קְרִיאָה מֵעֲצֶרֶת וְעַד זְמַן אֲסִיפָה. דְּבַר שִׂמְחָה מֵאָז וָהָלְאָה לֹא חֲשׂוּפָה. לֹא קוֹרִין וּמְבִיאִים עַד חֲנֻכָּה לְעָדְפָה. וּמֵאָז אֵין מְבִיאִים קֹדֶם יוֹם הֲנָפָה. מִמּוֹשְׁבוֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה: וּמַה יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים תָּאֳמֵי צְבִיָּה. יָשִׁירוּ בַּעֲלוֹתָם שָׂמַחְתִּי בְּאוֹמְרִים לִי נֵלֵךְ בֵּית יָהּ. אוֹמְרִים עוֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרֵי בְנוּיָה. מְזַמְּרִים בְּהַר הַבַּיִת הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ בְּהַנְוָיָה. צוֹהֲלִים וְרוֹנְנִים בְּבוֹאָם לָעֲזָרָה בְּהוֹדָיָה. כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: בִּהְיוֹת כָּל אֵלֶּה תְּקֵפוּ מַשְׁעֵנָי. תְּשׁוּרָתִי וּמִנְחָתִי הוֹלֶכֶת וּמְכַפֶּרֶת לְפָנָי. וְעַתָּה אֵין זֶבַח וְאָסְפוּ דוֹרוֹנָי. רָחַקְנוּ מֵעַל גְּבוּלְךָ וְאֵין לְהַתְשִׁירְךָ בְּקָרְבָּנָי. הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנַעַבְדְךָ כְּמַאֲמַר חֶזְיוֹנָי. כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית יְיָ: אֲרִיאֵל כִּהְיוֹתוֹ בְּמוּסָדוֹ רְבָעָיו מְכַפְּרִים. מֵעֵת נֶחֱרַב לֹא כִפְּרוּ חוֹבוֹת וּנְדָרִים.
נסוך

יוֹפִי צָחוֹת קִנְיַן עֲמִיתֶךָ. בְּנָוֶה מִשְׁכְּנוֹת הַשָּׁלוֹם תִּשְׁכַּב וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹרֵשׂ

Eifer soll von den besten Landesfrüchten ein Korb voller Erstlinge abgesondert werden; es ziemt sich zur bestimmten Zeit, nämlich am Erstlingstage, wann das neue Speiseopfer gebracht wird, dieses Gesetz zu beobachten, die Erstlinge aller Früchte nach dem Tempel zu bringen. Das Gesetz der Erstlinge befiehlt, sobald man eine Feige, einen Granatapfel oder eine Traube früh reifen sieht, dieselbe zu bezeichnen und sie dann dem Collectanten abzuliefern. Dieser ordne dann die sämmtlichen Erstlinge so, daß die schönsten derselbeu das Ganze zieren. Aus allen Orten kam man nach dem Vororte*), woselbst die Karavanen auf den Straßen und nicht in den Häusern genachtet haben. Mit Tages Anbruch sprach der Anführer: Auf, wir gehen nun singend nach Zion! Die Nachbaren (von Jerusalem) brachten frische Feigen und Weinbeeren, die Entfernten aber brachten gedörrte Rosinen und Feigen, die eben so gut als die frischen waren. Ihnen voran ging ein Ochs, dessen Hörner mit Gold belegt waren und ein Oelbeerkranz schmückte seinen Kopf. Damit sie in Schlachtordnung marschiren, wurde Trommel geschlagen, bis sie in der Nähe der Löwenstadt (Jerusalem) waren. Hier schickten sie flüchtige Boten mit den schönsten Früchten in sieben Geschirren ab, um sie nach der Stadt) zu bringen, (wie es auch heißt): die Erstlinge deines Landes bringe in das Haus des Ewigen, deines Gottes**)! Priester und Tempelvorsteher (welche die gebrachten Erstlinge empfangen hatten) gingen ihnen auf das Feld entgegen, wobei man sich nach dem Stande der Ankommenden gerichtet. Vorgesetzte und Professionisten beeiferten sich, sie gemeinschaftlich zu begrüßen, indem sie sagten: Euere Ankunft sei zum Friede! damit sie in Zukunft wieder kommen und daselbst das Fest feiern sollen, (wie es auch heißt): Und das Erntefest der Erstlinge deiner

*) Deren es in Palästina 24 gab, in welchen abwechselnd immer eine Woche man sich zur Andacht versammelt hatte: S. Tr. Bickurim c. 3. Mischna 2.

**) S. 2. B. Mos. 23, 19.

לא תענה Spreche keine Lüge in deiner Zeugenschaft! verfolge die Tugend in allen deinen Wegen. Begehre nicht den herrlichen Besitz deines Nächsten

מוֹרָשָׁה׃ טֶנֶא בִכּוּרִים מִשֶּׁבַח הָאָרֶץ בִּזְרִיזוּת לְהַפְרִישָׁה׃
יָפָה מִצְוָה בְּשַׁעְתָּהּ בְּעִתָּהּ לְהָחִישָׁהּ׃ בְּיוֹם הַבִּכּוּרִים
בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה׃ כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן בֵּית כֹּפֶר אֶשְׁכֹּל׃
לְהַעֲלוֹת וּלְהָבִיא מֵרֵאשִׁית פְּרִי כֹל׃ מִצְוַת בִּכּוּרִים רָאָה
תְאֵנָה רִמּוֹן וְאֶשְׁכֹּל׃ נִבְכַּר מְבֻשָּׁל מְסֻמָּנוֹ לַהֲבִיאוֹ
לְאַמַּרְכֹּל׃ סוֹדֵר בִּכּוּרָיו לְהַדְּרָן וּלְעַטְּרָן מִכֹּל׃ רֵאשִׁית
כָּל בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל תְּרוּמַת כֹּל׃ עִירוֹ שֶׁל מַעֲמָד מִתְכַּנְּסוֹת
כָּל הֶעָרוֹת׃ פֶּן יַאֲהִילוּ לָנִים בִּרְחוֹב כָּל הַשְּׁיָרוֹת׃ צַהַר
עָלָה מְמֻנֶּה אוֹמֵר קוּמָה וְנַעֲלֶה צִיּוֹן בְּשִׁירוֹת׃ קְרוֹבִים
מְבִיאִים תְּאֵנִים וַעֲנָבִים כַּהֲדָרוֹת׃ רְחוֹקִים מְבִיאִים
צִמּוּקִים וּגְרוֹגְרוֹת׃ טֹבוֹת מְאֹד כִּתְאֵנֵי הַבַּכֻּרוֹת׃ שׁוֹר
הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְקַרְנָיו מְצֻפּוֹת זָהָבִי׃ תָּג זַיִת בְּרֹאשׁוֹ
וְחָלִיל מַכֶּה לְהַצְבִּיא׃ אֲזַי בְּהַגִּיעָם בְּקָרוֹב לְקִרְיַת לָבִיא׃
לְעַטֵּר בִּכּוּרֵיהֶם שְׁלוּחִים רָצִים לִפְנֵיהֶם כַּצְּבִי׃ יוֹפִי
תִפְאַרְתּוֹ בְּשִׁבְעָה כֵלִים לְהָבִיא׃ רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ
בֵּית יְיָ אֱלֹהֶיךָ תָּבִיא׃ עִטְּרוּ בִכּוּרֵיהֶם יוֹצְאִים לִקְרָאתָם
בַּשָּׂדֶה׃ זָרְזוּ לְפִי כְבוֹד הַנִּכְנָסִים לָצֵאת וְלַעֲדֶה׃ רָצִים
לִשְׁאוֹל בִּשְׁלוֹמָם סְגָנִים וְאֻמָּנִים לְהַחֲדָה׃ בְּאֹמֶר כְּאַחֶם
לְשָׁלוֹם לְהַרְגִּילָם לֶעָתִיד לְדַדֶּה׃ רְגִילִים הֱיוֹת לָבוֹא
וּלְהָבִיא וְלָחוֹג מוֹעֲדֶה׃ וְחַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר
תזרע

לֹא תַעֲנֶה, שְׁקָרִים לַעֲנוֹת בְּעֵדוֹתֶיךָ׃
תִּרְדּוֹף צֶדֶק בְּכָל אָרְחוֹתֶיךָ׃ לֹא תַחְמֹד,

השכיבנו Laß Ewiger, unser Gott, uns niederlegen in Frieden, und laß uns wieder aufstehen, unser König, zum Leben; breite über uns aus die Hütte Deines Friedens, vervollkommne uns durch Deinen guten Rath, und hilf uns um Deines Namens willen. Beschütze uns, wende von uns ab Feind, Pest, Schwert, Hunger und Kummer, entferne jeden Widersacher, vor unserem Angesichte und in unserem Rücken, und birg uns unter dem Schatten Deiner Flügel; denn Du, o Gott, bist unser Hüter und Retter; Du, o Gott, bist ein gnädiger und barmherziger König! Behüte unsern Ausgang und unsern Eingang zum Leben und zum Frieden, von nun an bis in Ewigkeit, und breite über uns aus die Hütte Deines Friedens.

ברבי Durch die vielen Lehren wurden die Sanften weise und die mit Doppelkronen geschmückt, wurden gepriesen, als er gesagt; Möchte es ihnen doch stets wohlgehn*)! Israel wird durch Gott, die ewige Hilfe, gerettet!

אשריך Heil dir Israel! wer ist wie du, sein erkorenes Volk; zweifach hat er seinem Namen dich geweiht, er erhält dein Loos, denn du bist sein Besitz und Erbtheil. Er schätzt deine Freundschaft, daher er schon vor der Schöpfung dein Werden beschloß, welches auch der Vers: Israel ist dem Ewigen heilig als dessen erste Frucht, bezeugt. Das ausgezeichnete Land (Palästina), welches durch zehn Vorzüge geheiligt ist, gab er dem von allen Völkern durch Heiligkeit ausgezeichneten Volke. Die das Gesetz geerbt haben, sind (seine) zärtlichen Kinder. Mit

*) 5. B. Mos. 5, 26.

---

die glatten Worte, Seelennetzen in tiefen Abgründen. Stehle nicht das gehäufte kostbare Gold! der Allgnädige wird dich von jeder Noth befreien. Gelobt seist Du, Ewiger, König, Israel Schutz und Erlöser!

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים, וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן, וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ:

בְּרֻכֵי תוֹרוֹת נִתְחַכְּמוּ נְעִימִים. נִתְעַטְּרוּ נִכְתָּרוּ כְּתָרִים מְסֻיָּמִים. נִתְאַשְּׁרוּ בְּמִי יִתֵּן לָהֶם לְטוֹב כָּל הַיָּמִים. יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּייָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים:

ע"ס א"ב, ובסוף חתום שהמ"ח אליעזר ברבי נתן יגדל ויאמץ בתורה אמן ואמן, והשיטה האחרונה מכל חרוז חתום על לשון הכתוב.

אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם סְגֻלָּתוֹ. בִּשְׁתֵּי קְדֻשּׁוֹת קִדְּשָׁךְ לִשְׁמוֹ בִּקְדֻשָּׁתוֹ. גּוֹרָלְךָ תּוֹמֵךְ וְחֶלְקוֹ אַתָּה וְחֶבֶל נַחֲלָתוֹ. דּוֹדֶיךָ אָהַב וְהִקְדִּימְךָ לְכָל יְסוֹדֵי אֲגֻדָּתוֹ. הַכָּתוּב מֵעִיד וּבְהֵ"א כָּתוּב שִׁטָּתוֹ. קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַייָ רֵאשִׁית תְּבוּאָתֹה: וְאֶרֶץ פְּרוּשָׁה בְּעֶשֶׂר מַעֲלוֹת מְקֻדָּשָׁה. זַכָּם לְעַם מִכָּל אֹם נִפְרָשִׁים בִּקְדֻשָּׁה. חֲבִיבִים בָּנִים נוֹחֲלֵי דַת

מורשה

צוֹרוֹת נְפָשׁוֹת בְּשׁוּחוֹת עֲמוּקוֹת. לֹא תִגְנַב, קְבוּצוֹת זָהָב חֲשׁוּקוֹת. רַחוּם יִגְאָלְךָ מִמְּצוּקוֹת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ צוּר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ:

השכיבנו וגו' עד סכת שלומך.

מי „Wer ist unter den Mächten, o Ewiger, wie Du? wer ist wie Du? verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar im Ruhme, Wunderthäter!“ Deine Herrschaft sahen Deine Kinder, als Du das Meer vor Mosche gespalten.

אמונה Wahr ist es, daß jene (von gedachter Buchstabenzahl der Zehngebote) übrigen sieben Buchstaben die sieben Schöpfungstage andeuten sollen. Als du die Macht (die Thora) gegründet, da sang der Säugling wie der Greis: „Dies ist der Fels unseres Heils!“ so stimmten sie an und riefen:

„Der Ewige wird regieren immer und ewig!“ — Und also heißt es ferner: „Ja, der Ewige hat Jakob befreit und ihn erlöst aus der Hand des Stärkern.“

עצות Den längst gefaßten Entschluß (der künftigen Erlösung) bezeugt der letzte Vers der Propheten*), daß wir nach Zion, der Residenz unserer Versammlung, hinauf ziehen, die Wunder der Erlösung und die Ankunft unseres Gesalbten sehen werden, welcher von der uns überlegnen Macht uns erlösen wird. Gelobt seist Du, Ewiger, der Israel erlöst!

*) Siehe Ende Malachi.

מי „Wer ist unter den Mächten, o Ewiger, wie Du? wer ist wie Du? verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar im Ruhme, Wunderthäter!“ Deine Herrschaft sahen Deine Kinder, als Du das Meer vor Mosche gespalten.

כבד Ehre überaus Vater und Mutter! so wirst du lange leben. Morde nicht das in meinem Ebenbilde und in deiner Form Geschaffene! Erkenne den Obern, deinen Schöpfer, als deinen König, wie du es versprochen. „Dies ist der Fels unseres Heils!“ so stimmten sie an und riefen:

„Der Ewige wird regieren immer und ewig!“ — Und also heißt es ferner: „Ja, der Ewige hat Jakob befreit und ihn erlöst aus der Hand des Stärkern.“

לא תנאף Sei nicht ehebrecherisch! Oft sind dort

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהֹוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא׃ מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה׃

אֱמוּנָה אֹמֶן שִׁבְעָה אוֹתִיּוֹת נוֹתָרוּ׃ לְעֻמַּת יְמֵי בְרֵאשִׁית נֶאֱמָרוּ׃ יִסַּדְתָּ עֹז יוֹנֵק עִם אִישׁ שֵׂיבָה שׁוֹרְרוּ׃ זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ׃ זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ׃

יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃

וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃

עֵצוֹת מֵרָחוֹק מִקְרָא אַחֲרוֹן מְעִידֵנוּ׃ זְכוּת לַעֲלוֹת לְצִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ׃ רְאוּרַת מוֹפְתֵי גְאֻלָּה בִּיאַת מְשִׁיחֵנוּ׃ לְגָאֳלֵנוּ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל׃

השכיבנו

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהֹוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא׃ מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה׃

כַּבֵּד, מְאֹד אָבִיךָ וְאִמֶּךָ׃ נֶצַח יִרְבּוּ יָמֶיךָ׃ לֹא תִרְצַח, סָדוּר בְּצַלְמִי וּבְגָלְמֶךָ׃ עֶלְיוֹן צוּרְךָ הַמְלִיכֵהוּ כִּנְאוּמֶךָ׃ זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ׃ יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃

וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃

לֹא תִנְאָף, פְּעָמוֹת חוּצוֹרַת וּמַחֲלִיקוֹת׃

durch Lehrsätze zu entwickeln. Der neunte Spruch, von Erschaffung des Menschen im Ebenbilde Gottes, kann diesem Gebote Gottes zur Seite gesetzt werden. Sechs Dinge sagt Gott, hasse ich, das siebente ist mir ein Greuel *): Afterreden und Verleumdungen, wer wider Gottes Ebenbild Lügen spricht oder falsch zeugt, der spricht Gottes Lästerung. Habe keine Begierde nach deines Nächsten Kostbarkeiten, befiehlt das zehnte Gebot, dann wirst du gedeihen, wie ein wasserreicher Garten und anschwellender Strom. Mit diesem sind verwandt vierundfünfzig Gebote — die Worte der Weisen sind wie die Stacheln festgepflanzt. Jener zehnte Spruch: „Es ist nicht gut, daß der Mensch allein bleibe, ich will ihm eine Gehülfin machen,“ ist diesem Gebote vollkommen angemessen; er hat dir eine Gehülfin zu deiner Gemächlichkeit zugesellt, gelüste nicht deines Nächsten Frau und mache die Keuchheit dir zu deines Hauptes Zierde. Sämmtliche 613 Gesetze sind demnach in den zehn Geboten enthalten. — Das ganze Volk hat sie vernommen unter Donnerstimmen und Feuerflammen.

גואלם Ihr Erlöser erschien wie ein Greis im Hörsaal, um sie zu vereinen, zierte sie mit so vielen Verordnungen als die Buchstabenzahl der Zehngebote beträgt. Als ein Held (im Meere) erschien, da lobte ihn das ewig bleibende Volk. Mosche und die Kinder Israels stimmten Dir ein Loblied an. In hoher Lust und Freude sprachen sie Alle:

*) S. Sprüche 6, 17—19.

---

gepriesen wirst. Die Rose des Thals empfing die geschriebenen Gesetze und Verordnungen als Morgengabe, deren Zahl sechs hundert und dreizehn beträgt, die sie alle zu befolgen hat.

לא תשא Spreche nicht (vergeblich) aus den Namen des im Wirken wie Furchtbaren! Erkenne Tag und Nacht seine Einheit. Gedenke, das Wohlleben (am Ruhetage) zu verdoppeln, und singe deinem Schöpfer, wie jene, die durch die Meerestiefe gezogen sind. In hoher Lust und Freude sprachen sie Alle:

יְצִירַת אָדָם לְלֹא תַעֲנֶה הֻקְבַּע. שֵׁשׁ הֵנָּה שָׂנֵא יְיָ וְשֶׁבַע. תּוֹעֵב נִקְרָא: טְפִיפַת שֵׁטִים וְהוֹלְמִים. תְּעַקֵּר. יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר. כִּי דִבֶּר סָרָה: חֶמְדַּת רֵעֲךָ כָּל תִּתְאַוֶּה. וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה. וּכְנָהָר לְהִתְגַּבְּרָה: וּבוֹדְדִים אִתּוֹ חֲמִשִּׁים וְאַרְבַּע לְמָנוֹת. דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבָנוֹת. נְטוּעִים כְּמַשְׂמְרָה: וּמַאֲמַר לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ. אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ. לְחָמוּד מֵחֲבֵרָה: הֲלֹא אָצַל לְךָ עֵזֶר לְהִשָּׁעֵךְ. לֹא תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ. וְתִזְכֶּה לַעֲטָרָה: י׳ דִּבּוּרֵי כָּל הַמִּצְוֹת בְּאָפְנֵי עֲשָׂרָה נִכְלָלוֹת. וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת. וְאֵשׁ בּוֹעֲרָה:

גּוֹאֲלָם כְּזָקֵן בִּישִׁיבָה נִגְלָה לְכֻלָּם. בְּמֵאָנֹכִי עַד לְרֵעֶךָ אוֹתִיּוֹת מִנְיַן מִצְוֹת הַכְּלִילָם. אֲזַי כְּגִבּוֹר נִגְלָה וְשִׁבְּחוּהוּ עַם עוֹלָם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה וְאָמְרוּ כֻלָּם: בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם.

כְּלָנָה. כְּזֹאת מְאֻשָּׁרָה: שׁוֹשַׁנַּת עֲמָקִים. קִבְּלוּ מִצְוֹת וְחֻקִּים. בִּכְתָב מְהֵרָה: י׳ תּוֹרָה מִנְיָנָם. וּשְׁתַּיִם בְּרֹאשׁ בִּנְיָנָם. כָּהֵנָּה מְזֻהָרָה:

לֹא תִשָּׂא, טִכּוּס שֵׁם נוֹרָא עֲלִילָה. יָחִיד שְׁמוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה. זָכוֹר, כִּלְכּוּל עֹנֶג לִכְפִלָה. לְיוֹצְרָךְ תְּשׁוֹרֵר כְּעוֹבְרֵי מְצוּלָה: בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם.

von fünfzig ähnlichen Geboten. Das Schwert, so der Frevler wider seinen Nächsten ziehet, muß zurück in sein Herz gestoßen werden. Diesem Gebote kann der sechste Spruch: „Das Wasser rege beseeltes Thier, und Geflügel werde in der Ausdehnung des Himmels," zur Seite gesetzt werden. Seid nicht wie Fische, wo der Größere den Kleinern vertilgt. Mörder sind meinem göttlichen Wesen zuwider, sie schänden das Land. Das siebente Gebot: „Du sollst nicht ehebrechen," hatte zur Absicht, sich eine edle Nation zu stiften; des Ewigen Theil ist sein Volk, es ist ihm ein Kleinod. In diesem Gebote sind achtundfünfzig Verordnungen begriffen; die Weisen wissen sie zu entwickeln und aufzuzählen. Mit diesem Gebote stimmt der siebente Spruch überein: „Die Erde bringe beseeltes Thier hervor, auch Gewild des Waldes, jedes nach seiner Art." Die Fortpflanzung im Thierreich ist rein, jede Art bleibt bei ihrer Art. So bleibe auch jeder Mann bei seinem Eigenthum und schmücke sich mit der Krone seines eigenen Hauptes. Nicht von deines Nächsten Habe und Gut zu entwenden, hat Gott im Achten befohlen. Wer mit Dieben theilt, der ist sich selbst Feind, in seinem Hause ruht der Fluch. Hieraus lassen sich der Gebote neunundfünfzig folgern; ein weiser Mann wird sie herzuleiten und zu erklären wissen. Diesem Gebote kann zugesellt werder jener achte Spruch: „Ich übergebe euch alle Erdengewächse zur Speise, so wie ich euch die Kräuter des Feldes erlaube alle zu genießen." Von gemeinschaftlichen Dingen, wo kein Diebstahl stattfindet, sollt ihr euch nähren; davon kennt ihr genießen zur Genüge und danken dafür dem furchtbaren Namen. „Du sollst wider deinen Nächsten kein falsches Zeugnis keine Lüge aussagen" — befahl er im Neunten — er ist ja dein und deines Vaters Genosse, beeifre dich vielmehr, dessen Lob zu verkünden. Dieses Gebot umfaßt der Gebote zweiundfünfzig; ein weises Herz kann und weiß sie

---

sind ihre Perlen, sie gürtet mit Kraft ihre Lenden, da ihr Gewerb vortrefflich ist. Sie bereitete ihre Tafel, woselbst ihr König anwesend war, von dem sie zum Kampfe ausgerüstet*) wurde. Gemisch von Feuer und Wasser stürzte vom Himmel, um die Frevlerrotte (die Egypter) zu strafen. Ihr unter den Engeln residirender Schöpfer wird nun in den Thoren bekannt, daß bei ihm die Macht ist. Gesänge und Loblieder sind ihre Kassia und Aloë, womit sie sich schminkt, Tugend, womit sie sich schnürt. Viele handelten groß, du aber, übertriffst alle, womit du auch

*) Vgl. Psalm 91, 4.

הַטְּעִים· חֶרֶב פָּתְחוּ רְשָׁעִים· בְּלִבָּם לְדָקְרָה: תֹּאַם לוֹ
מְעוֹפְפִים וְשֶׁרוּץ הַמַּיִם· עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם· לַחֲבֵרִים
כֵּרָה (נ״א וְאָרַח לְחֶבְרָה): שֶׁלֹּא יִבְלַע גָּדוֹל לְקָטֹן כַּדָּגִים· כִּי
עָיְפָה נַפְשִׁי לְהוֹרְגִים· מַחֲנִיפֵי אֲרוּרָה: רָמַז לֹא תִנְאָף
יְחוּסִים לְרוֹמְמוֹ· כִּי חֵלֶק יְיָ עַמּוֹ· נַחֲלַת שָׁפְרָה: קֶצֶב
חֲמִשִּׁים וּשְׁמֹנָה בּוֹ נוֹעֲדוּ· אֲשֶׁר חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ·
לְעַלֵּם וּלְהַסְתִּירָה: צִוּוּי תּוֹצִיא הָאָרֶץ לְמוּלוֹ מְנָה· נֶפֶשׁ
חַיָּה לְמִינָהּ· וְחַיְתוֹ יָעְרָה: פָּרְצוּ בְּטָהֳרָה מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ
דָּבֵקוּ· אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבָּקוּ· כֶּתֶר לְהַכְתִּירָה: עֶרְבוֹן
רֵעֲךָ מִגְּנוֹב הִזְהִיר אֵל בְּקָדְשׁוֹ· חוֹלֵק עִם גַּנָּב שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ·
וּבְבֵיתוֹ מְאֵרָה: סְפִירַת תֵּשַׁע וַחֲמִשִּׁים בּוֹ תִמָּצֵאנָה·
וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלֶנָּה· וּמִשָּׁם בְּאֵרָה: נִסְמַךְ לוֹ מַאֲמַר
נָתַתִּי לָכֶם לֶאֱכוֹל· כְּיֶרֶק עֵשֶׂב אֶת כֹּל· לָכֶם לְהַתִּירָה:
מֵהֶפְקֵר וְלֹא מִגְּנֵבָה תֹּאכְלוּ וּשְׂבַעְתֶּם· אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ
וְהִלַּלְתֶּם· שֵׁם הַנּוֹרָא: לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ שְׁקָרִים לְכָזֵב·
רֵעֲךָ וְרֵעַ אָבִיךָ אַל תַּעֲזוֹב· תְּהִלָּתוֹ לְסַפְּרָה: כְּלוּלַת
חֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם בּוֹ נִסְכָּם· יֵדַע לֵב חָכָם· כְּמִשְׁפָּט לַחֲקְרָה:

וְתִפְאָרָה: סִלְסוּל פְּנִינֶיהָ· חָגְרָה בְּעֹז מָתְנֶיהָ· עֵקֶב
טוֹב סַחְרָהּ: עָרְבָה שֻׁלְחָנָהּ· וּמַלְכָּהּ שָׁם חָנָה· וְלִלְחוֹם
נִסְתָּרָה: פְּתוּכֵי אֵשׁ וּמַיִם· יָרְדוּ מִן הַשָּׁמַיִם· לְרַקֵּד
בַּחֲבוּרָה: צוּרָהּ תּוֹךְ עִירִין· נוֹדַע בַּשְּׁעָרִים· כִּי לוֹ
הַגְּבוּרָה: קְצִיעוֹת וַאֲהָלוֹת· מְבֻסֶּמֶת בְּשִׁיר וּתְהִלּוֹת·
וְחֶסֶד מְקֻשָּׁרָה: רִבּוֹת עָשׂוּ הֲמוֹנָהּ· וְאַתְּ עָלִית עַל

sich nach ihrem Sammelplatz, dem Orte, den er für sie bestimmt, ihn nie zu überschreiten. Verehrt ihn rein, nennt ihn ja nicht vergebens, den heiligen Namen, Sprossen seines getreuen Abrahams! Dies hat er euch doppelt eingeschärft. „Erinnere dich stets des Ruhetages! beobachte den Sabbath wohl!“ So lauten die Worte des vierten Gebotes. Beide Ausdrücke enthalten einerlei; des Ruhetages eingedenk zu sein, um ihn gebührend zu feiern. Dieses Gebot ist der Inbegriff von fünfundsiebzig der geläuterten Worte Gottes, es ist lauter und rein. Ihm gleichartig ist jener vierte Spruch: „Die Erde bringt allerlei Sprossen und Fruchtbäume hervor.“ Gott erschuf alles zu seiner Verherrlichung, zu seinem Ruhme. Er hat das Paradies angelegt; dort feiern sie den Wonnesabbath, sie, deren Beschäftigung hier das seelenerquickende Gesetz, die reinen Lehren Gottes waren. Als er das fünfte Gebot aussprach: „Ehre deine Eltern!“ da huldigten ihm die Könige der Erde*); sie hatten es wohl beherzigt. Innerhalb dieses Gebietes liegen siebenundfünfzig Gebote; Gott hat sie mündlich dem Mosche überliefert, als er auf den Berg Sinai ging. Jener fünfte Spruch: „Es werden Lichter in der Ausdehnung des Himmels“ gleicht diesem Gebote in Hinsicht der Beleuchtung. Deine Eltern sind deine Beleuchter, sind deinem Schöpfer ähnlich. Verehre Gott mit deinem Gute, hochachtend und ehrfurchtsvoll. Im Sechsten befahl er: „Du sollst nicht morden,“ nicht unschuldig Blut vergießen; wer Menschenblut vergießt, dessen Blut soll durch Menschen wieder vergossen werden! In diesem liegt der Grund

*) Unter Eltern werden nicht nur die Erzeuger, sondern auch alle Vorgesetzte verstanden.

wurde. Der Erhabene und Furchtbare hielt sie auf den dritten Tag bereit, die Hüterin der Weinberge; mit Schmuck wurde sie geziert, ihre Lumpen legte sie ab, die nun mit Myrrhen Geräucherte. Der Reine, im Feuer Strahlende, kam auf den Gipfel des Berges herab, und die Reine erbebte; sie blieb in den Schluchten vor Angst durch die Blitze und tobenden Donner. Er zierte sie mit Geschmeide und verlieh Reiz dem Busen der bescheidenen Taube, lehrte sie, womit sie ihm dienen, daß sie mit ganzem Herzen ihn verehren soll, und das Gesetz wurde (ihr) erläutert. Am Tage der Gesetzgebung war sie voller Freude, die mit Allem Verherrlichte. Sie erbte Kostbarkeiten, die ihr zum Besitz, zur Zierde und Herrlichkeit sein sollen. Kostbar

אֶל מְקוֹם זֶה יָסַד לָהֶם· חֹק מֵעֲבוֹרָה: לְכַבְּדוֹ בְּגוּף נָקִי וּמִלְשָׂאבוֹ· זֶרַע אַבְרָהָם אוֹהֲבוֹ· כָּפַל אַזְהָרָה: מִצְוַת זָכוֹר וְשָׁמוֹר כְּאַחַת נֶאֱמָרוּ· לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ· זְכִירָה וּשְׁמִירָה: נֶחֱרָתוּ בוֹ שִׁבְעִים וְחָמֵשׁ אֲמָרוֹת· אִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת· פְּרִישׁוּת וְטָהֳרָה: סֵדֶר דְּשָׁאִים וּפֵרוֹת לְכַבְּדֵהוּ· כֹּל פָּעַל יְיָ לַמַּעֲנֵהוּ· לִכְבוֹדוֹ בָּרָא: עָרַךְ עֵדֶן מֵעֵין שַׁבָּת, לְהוֹגֵי תְמִימָה נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת, מִצְוַת יְיָ בָּרָה: פִּצַּת כַּבֵּד כְּהָשְׁמַע בְּתֶרֶץ· יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַלְכֵי אָרֶץ· כִּי שָׁמְעוּ אֲמִירָה: צָמְדוּ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה בִּגְבוּלוֹ· כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ· בַּעֲלוֹתוֹ הָהָרָה: קָבוּעַ לְהוֹרִים מְאוֹרִים חָבוּר· עַל אָפְנָיו דָּבָר דָּבוּר· כִּמְאוֹרוֹת לְהָאִירָה: רְחוּמֶיךָ מְנַהֲרֶיךָ הֻשְׁווּ לְקוֹנֶךָ· כַּבֵּד אֶת יְיָ מֵהוֹנֶךָ· בְּכָבוֹד וּבְמוֹרָא: שֻׁנַּן לֹא תִרְצַח מֵהַצְרִיחַ הַדָּם· שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם· דָּמוֹ לְהַגִּירָה: תֹּקֶף מִצְווֹת חֲמִשִּׁים בְּאָפְנָיו

הטעים

גְּזוּרָה: זִמְנָהּ רָם וְאָיוֹם· וְנִתְקַדְּשָׁהּ לִשְׁלֹשֶׁת יוֹם· כְּרָמִים נוֹטֵרָה: חֲלָאִים נִתְקַשְּׁטָה· וּבְלָאוֹתֶיהָ פָּשְׁטָה· מִמּוֹר מְקֻטָּרָה: טָהוֹר בָּאֵשׁ וָזֹהַר· יָרַד לְרֹאשׁ הָהָר· וְנִזְדַּעְזְעָה בָרָה: יָשְׁבָה בִּנְקִיקִים· מֵחֶרְדַּת הַבְּרָקִים· וּמִקּוֹל הַהֲבָרָה: כַּלָּה עֲדָיִים· וְנָכוֹנוּ שָׁדַיִם· לְיוֹנָה מִסְתָּרָה: לִמְּדָהּ כַּמֶּה לְעָבְדוֹ· בְּכָל לִבָּהּ לְכַבְּדוֹ· וְהַדַּת נִפְתָּרָה: מָלְאָה פִּיהָ שְׂחוֹק· בְּיוֹם נְתִינַת חֹק· בְּכֹל מְפֹאָרָה: נֶחֱמָדִים יְרֻשָּׁה· לִהְיוֹת לָהּ מוֹרָשָׁה· לִצְבִי

ותפארה

אנכי „Ich bin das ewige Wesen, bin dein Gott!" Diese Erste der Offenbarungen war die Grundlage der übrigen Gebote. Deiner Worte Erstes verbreitete Licht am Tage der Gesetzgebung; aus ihm werden achtzig Lehren gefolgert, Lehren, die Mosche uns geboten durch reine Ueberlieferung. Himmel und Erde entstanden auf des Schöpfers ersten Spruch; durch des Ewigen Wort entwickelten die Himmel sich, die er am Anbeginn erschaffen. Fünfmal wird hier[1]) des Lichts erwähnt. Das Gebot ist einer Leuchte, die Lehre einem Licht vergleichbar — eine Anspielung auf die fünf Gesetzbücher. „Du sollst keine Gottheit anerkennen außer mir, denn ich bin Gott, — spricht der Ewige — und du, Schöne und Holde, bist mir Zeuge!" (So lautet das zweite Gebot). In diesem sind sechzig Verbote enthalten. Wir wollen gehorchen, erwiederte das Volk, was Gott gesprochen! wohl gesprochen! Diesem Gebote entspricht jener zweite Spruch: „Es sei eine Abscheidung zwischen den untern Wassern und den obern, mächtigen Gewässern." Erkenne den mächtigen Unterschied zwischen einer gegrabenen Zisterne und der Quelle lebendiger Wasser. Die Urquelle, der Ewige, dein Gott, ist ein eifervoller Gott gegen Götzendiener. Im Dritten befahl er: „Du sollst nicht vergebens aussprechen den verherrlichten und furchtbaren Namen! Du sollst den Ewigen, deinen Gott, ehrfürchten; auch die Beflissenen des würdigen Gesetzes." Auf diesem Grund ruhen acht und vierzig der Gebote; sie wurden alle aufgezählt und den Weisen überliefert. Des Schöpfers drittes Geheiß vermehrten die gewaltigen Wasser; sie wandten

[1]) Bei der Schöpfung des ersten Tages.

אימה Die Gefürchtete war geschmückt, mit einem Diadem geziert am Gesetzgebungstage. Die von den Völkern Erwählte Tochter dreier Frommen*), wurde Egyptens los. Der Herr aller Werke, zog sie durch viele Wunder heraus, und sie kam nach der Wüste; der auf dem unendlichen Throne sitzt, redete ihr zu, ihm sich anzuschließen; bestimmte (beförderte) ihr den dritten Tag des dritten Monats nach der Befreiung des verirrten Lammes. Sie wünschte in seinem Schatten zu ruhen, versprach darnach zu handeln, dadurch die Geweihete verherrlicht

*) Abraham, Isaak und Jakob.

Nach מנהג פולין wird statt אנכי das untenstehende איטה gesagt.

ע"ס א"ב וחשר"ק וכל חרוז מסיי' על ל' הכתוב וכסוף חתו' אליעזר ברבי נתן.

אָנֹכִי רֹאשׁ לְדִבְּרוֹת הִבְאִיר. פֶּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר. בְּיוֹם מַתַּן תּוֹרָה: בּוֹ נִכְלָלוּ שְׁמֹנִים מִצְוֹת מִלְּנַשֶּׁה. תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ משֶׁה. מוֹרָשָׁה בְּרוּרָה: גְּבוֹהִים וְגֵאִים בְּמַאֲמַר רִאשׁוֹן נִפְרָשׁוּ. בִּדְבַר יְיָ שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ. בְּרֵאשִׁית בָּרָא: דִּבֵּר בּוֹ חָמֵשׁ פְּעָמִים אוֹר. כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר. חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה: הִזְהִיר לֹא יִהְיֶה לְךָ אֵל מִבַּלְעָדַי. כִּי אֲנִי אֵל נְאֻם יְיָ וְאַתֶּם עֵדָי. יָפָה וּבָרָה: וְשִׁשִּׁים מִצְוֹת כָּלוּל וְנִפְשָׁה. כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ נַעֲשֶׂה. הֵיטִיבָה דִּבְּרָה: זִוֵּג לוֹ חֶלְקַת כַּבִּירִים. מַיִם רַבִּים אַדִּירִים. מִתְנַשְּׂאִים בִּגְבוּרָה: חָצַב בּוֹר לְנוֹזְלִים אַל תְּדַמֵּהוּ. כִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא הוּא. בְּעוֹבְדֵי זָרָה: טַעַם לֹא תִשָּׂא שֵׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא. אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ תִּירָא. וְהוֹגֵי דַת יְקָרָה: יִסְּדוּ בַּאֲדָנָיו אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה. תַּעֲבוּרָנָה עַל יְדֵי מוֹנֶה. לַחֲכָמִים מְסוּרָה. כִּבְּדוּהוּ אַדִּירִים בִּפְנוֹתָם לְמִקְוֵיהֶם.

אל

ע"ס א"ב.

אֲיֻמָּה נִכְתָּרָה. עֲדוּיָה וּמְעֻטָּרָה. בְּיוֹם מַתַּן תּוֹרָה: בְּחוּרָה מֵעֲמָמִים. בַּת שְׁלֹשֶׁת הַתְּמִימִים. מִפּוּט וְתָרָה: גְּרָרָהּ בְּרֹב נִסִּים. אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים. בָּאָה לְמִדְבָּרָה: דִּבֶּר עַל לִבָּהּ. יָשַׁב בְּכֵס רִבְבָה. עָדָיו לְהִתְחַבְּרָה: הֵרִיץ לָהּ שְׁלִישִׁי בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי. לִיצִיאַת שֶׂה פְּזוּרָה: וְחָמְדָה בְּצִלּוֹ חֲסוֹת. וְהֵשִׁיבָה כֵּן לַעֲשׂוֹת. וְנִתְיַפְּתָה

נזורה

במדבר ט״ו ל״ז וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֺת יְהוָֹה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֺתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם: יש לסמוך אלהיכם לאמת, אכן יתן רוח מעט שלא יבולע הא׳.

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד־מְלָכִים, מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הֶעָרִיצִים, הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר. הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ. הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל־בָּמוֹת אֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל־שׂנְאֵינוּ. הָעֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם, הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם־סוּף, אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם, מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה:

דברים ו׳ ד׳

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד׃

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

דברים י״א, י״ג

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃ וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃

אהבה Unendliche Liebe hast Du dem Hause Israels, Deinem Volke, erwiesen; Lehre und Gebote, Gesetze und Rechte hast Du uns gelehrt. Darum, Ewiger, unser Gott, wenn wir uns niederlegen und wenn wir aufstehen, sprechen wir von Deinen Gesetzen, und freuen uns der Worte Deiner Lehre und Deiner Gebote immerdar; denn sie sind unser Leben und die Dauer unserer Tage; in ihnen wollen wir forschen Tag und Nacht. Mögest Du Deine Liebe uns nicht entziehen in Ewigkeit!

דברות Zehn Gebote hat Gott selbst für meine Nation niedergeschrieben; in ihnen liegt der Grund der sechshundert und dreizehn Befehle[1]). Aus Liebe zu ihr erschien er auf dem Berge Sinai. „Ich liebe euch," so sprach der Ewige. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel liebt!

---

1) Sämmtliche Gebote, Gesetze, Rechte, Verordnungen und Lehren des göttlichen Bundes belaufen sich auf sechshundert und dreizehn; der Grund von allen liegt in den zehn Geboten.

---

hat nun die Sonne von mir entfernt. Gelobt seist Du Ewiger, der die Abende dämmern läßt.

אהבה Unendliche Liebe hast Du dem Hause Israels, Deinem Volke, erwiesen; Lehre und Gebote, Gesetze und Rechte hast Du uns gelehrt. Darum, Ewiger, unser Gott, wenn wir uns niederlegen und wenn wir aufstehen, sprechen wir von Deinen Gesetzen, und freuen uns der Worte Deiner Lehre und Deiner Gebote immerdar: denn sie sind unser Leben und die Dauer unserer Tage; in ihnen wollen wir forschen Tag und Nacht. Mögest Du Deine Liebe uns nicht entziehen in Ewigkeit!

אנכי Ich, Gott der Wunderthäter, habe dich vom Gefängnis befreit; suche nicht durch Frevel den Durst zu stillen*); aus Liebe habe ich mich dir offenbart. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel liebt.

---

*) D. h. nicht durch Götzendienst oder Aberglaube, den Wunsch, religiös zu sein, zu erfüllen.

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ, עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים.

דִּבְּרוֹת עֲשָׂרָה כָּתַב אֵל לַהֲמוֹנָי. הִכְלִיל בָּהֶם שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פִּקְדוֹנָי. וּמֵאַהֲבָתָם נִגְלָה עַל הַר סִינָי. אָהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר יְיָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: יחיד אומר אל מלך נאמן. שמע

דָּגוּל מַעֲרִיב שִׁמְשׁוֹ מִפָּנָי: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ, עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ, וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים:

אָנֹכִי, הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא. וְהוֹצֵאתִיךָ מִבֵּית כֶּלֶא. לֹא יִהְיֶה לְךָ, זָדוֹן צְמֵאָה לְהַעֲלֵה. חָשַׁקְתִּי בְּאַהֲבָה עָלֶיךָ לְהִגָּלֵה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: שמע ישראל וכו'.

Der Vorbeter ruft laut:
ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

Die Gemeinde:

Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, in Ewigkeit!

Während dessen betet die Gemeinde leise:

Gepriesen und gerühmt, verherrlicht, hochgelobt und erhaben ist der Name des Königs aller Könige, des Heiligen, gelobt sei er! Er ist der Erste und er ist der Letzte, und außer ihm gibt es keinen Gott. Macht ihm Bahn, ihm, der durch die Aetherwüste fährt, sein Name ist Jah, frohlocket vor ihm! Erhaben ist sein Name über alles Lob und allen Preis. Gepriesen sei der Name seiner verherrlichten Majestät in Ewigkeit! Hochgepriesen sei der Name des Ewigen von nun an bis in Ewigkeit!

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, auf dessen Geheiß die Abende dämmern! In Weisheit erschließt er die Himmelspforten und mit Einsicht wechselt er die Stunden und wandelt die Zeiten; er ordnet die Sterne in Abtheilungen am Firmament nach seinem Willen; er ist Schöpfer von Tag und Nacht, rollt hinweg das Licht vor der Finsterniß und die Finsterniß vor dem Licht; so führt er hinweg den Tag und führt herbei die Nacht, und scheidet zwischen Tag und Nacht — Ewiger Zebaoth ist sein Name! Er, der Allmächtige, der ewig lebt und währt, walte über uns in Ewigkeit.

Nach מנהג פולין wird das untenstehende ויּרד gebetet.

אל Der Götter Gott, der Ewige sprach, und rief die Erde hervor. Durch zehn Sprüche hat er das Weltall hervorgebracht[1]), durch zehn Gebote hat er es begründet[2]). Wenn ich nicht — sprach Gott — meinen Bund mit Tag und Nacht errichtet, so hätte ich die Gesetze des Himmels und der Erde nicht gegeben[3]). Gelobt seist Du, Ewiger, der die Abende dämmern läßt.

[1]) Zehnmal heißt es in der Schöpfungsgeschichte: Gott sprach: es werde oder es sei u. d. gl.

[2]) Recht und Gerechtigkeit, Gesetz und Ordnung sind die Grundfesten der Welt. In dem nächsten Piut vergleicht der Verfasser die 10 Gebote mit den 10 Sprüchen bei der Schöpfung und findet sie parallel.

[3]) Jeremias 33, 25.

ויּרד Der Ewige ließ sich auf den Sinai herab, erläuterte den Vernünftigen das Gesetz, sprach wichtige Dinge, die mir Ehrfurcht eingeflößt! der Erhabenste

דער פֿאָרבעטער רופֿט אויס: וואָהרענד דעסען בעטעט דיח געמיינדע לייזע:

ח׳ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

קו״ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ק׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ, בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר· וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ· אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

Nach מנהג פולין wird das untenstehende וירד gesagt.

אֵל אֱלֹהִים יְיָ דִּבֶּר וַיִּקְרָא אָרֶץ· בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת כָּלַל עוֹלָם בְּמֶרֶץ· גְּבוּלוֹת יָשֵׁב בְּדִבְּרוֹת עֲשָׂרָה בְּלִי פֶרֶץ· אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלָיְלָה לֹא שַׂמְתִּי חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

ע"פ א"ב, אלא שהקדים בראש כל אות תיבה אחת מראשי פסוקי הדברות מן וירד משה וכו'.

וַיֵּרֶד, אֱלֹהִים עַל הַר סִינַי· בֵּאֵר דָּת לִנְבוֹנַי· וַיְדַבֵּר, גְּדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת לְעֵינַי·

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לס"ז אֱ'וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

Am Sabbath.

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

An Wochentagen.

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Der Vorbeter wiederholt die Tefilla nebst Kedusche und spricht dann das ganze Kaddisch. Hierauf עלינו, קדיש יתום.

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּ מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ· וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם· וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ·

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד· צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר· נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ· בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם· הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

קדושה לש"ץ בחזרת התפלה׃

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קו"ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ ח' לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ׃ קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ׃ ח' וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר׃ קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃ ח' לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים׃ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ׃ וְרָצִיתָ בָּנוּ׃ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת׃ וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ׃ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ׃ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן׃ אֶת־יוֹם השבת הזה ואת יום חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה׃ זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ באהבה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׃ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ׃ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ׃ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ׃ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ׃ לִפְלֵיטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה׃ זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים׃ וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃

וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם. יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: ח״ק.

Am Sabbath:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

Es folgt am Sabbath das Ausheben und Vorlesen der Thora, an Wochentagen hingegen wird hier sogleich mit der Tefillah begonnen.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְיָ: וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְיָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן־דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ, קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ, קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵת בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּי מְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵהּ (קאם) לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם ׀ יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶֽךָ עוֹד יְהַלְלֽוּךָ סֶּֽלָה׃
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּֽכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו׃

תְּהִלָּה לְדָוִד· אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּֽלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶֽךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵֽקֶר׃
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶֽׂיךָ וּגְבוּרֹתֶֽיךָ יַגִּֽידוּ׃ הֲדַר כְּבוֹד
הוֹדֶֽךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶֽיךָ אָשִֽׂיחָה׃ וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶֽיךָ
יֹאמֵֽרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶֽנָּה׃ זֵֽכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּֽיעוּ
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּֽנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶֽרֶךְ אַפַּֽיִם וּגְדָל־
חָֽסֶד׃ טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃ יוֹדֽוּךָ
יְיָ כָּל־מַעֲשֶֽׂיךָ וַחֲסִידֶֽיךָ יְבָרְכֽוּכָה׃ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
יֹאמֵֽרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּֽרוּ׃ לְהוֹדִֽיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו
וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃ סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים
וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי כֹל אֵלֶֽיךָ יְשַׂבֵּֽרוּ וְאַתָּה
נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵֽחַ אֶת־יָדֶֽךָ
וּמַשְׂבִּֽיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד
בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻֽהוּ
בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־
הָֽרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־
בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַֽחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ. וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ. אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ. אֶפֶס זוּלָתוֹ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת. אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ. לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם. מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא. וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר. וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

ואומרים מזמור של יום ואחריו מזמור ס"ח.

הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה: יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

משנה סוף מס׳ תמיד, וסופרים פי״ח.

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים. לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: (כ״ד)

בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים.

גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: (מ״ח)

בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים.

אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: (פ״ב)

בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים. אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: (צ״ד)

בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים. הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: (פ״א)

בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים. יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ. לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: (צ״ג)

בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים. מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: (צ״ב)

מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא. לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרָא בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: קדיש יתום.

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵינוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵינוּ. מִי כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ. בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן וְהַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה. מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה: מוֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר. וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה. וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק: מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע (הַקָּב). מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. אִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת

אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

Der Vorbeter spricht das ganze Kaddisch.

סדר דוכן.

בְּךְ־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַיּוֹצֵא מִפְּסוּקִים שֶׁל־בִּרְכַּת כֹּהֲנִים הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו עַם קְדוֹשֶׁךָ שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי וְאֶנְקָתִי תָּמִיד כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתֶּן־לִי וּלְכָל־נַפְשׁוֹת בֵּיתִי מְזוֹנוֹתֵינוּ וּפַרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח וְלֹא בְצִמְצוּם בְּהֶתֵּר וְלֹא בְאִסּוּר בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר מִתַּחַת יָדְךָ הָרְחָבָה כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ פִּסַּת לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתְּנֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ. וְיִהְיוּ דְבָרַי נִשְׁמָעִים לַעֲבוֹדָתֶךָ. כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ אֶת־יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ בְּשָׁעָה שֶׁהִלְבִּישׁוֹ אָבִיו כְּתֹנֶת פַּסִּים לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאָיו. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְנִסִּים וּלְטוֹבָה אוֹת. וְתַצְלִיחֵנִי בִּדְרָכַי וְתֵן בְּלִבִּי בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וְסוֹדוֹתֶיךָ. וְתַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְתַאֲרִיךְ יָמַי (וִימֵי אִשְׁתִּי, וּבָנַי, וּבְנוֹתַי) (וִימֵי אָבִי וְאִמִּי) בְּטוֹב וּבִנְעִימוֹת בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם. אָמֵן סֶלָה:

ויכוין לסיים עם הכהנים כדי שיענו הקהל **אָמֵן:**

נאַכדעם דיא פריעזטער דען זעגען בעענדיגט, שפריכט דיא געמיינדע:

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה. אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

והכהנים מחזירים פניהם כלפי ההיכל ואומרים:

רִבּוֹן הָעוֹלָם, עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

חזן **שִׂים שָׁלוֹם** וכו׳. קדיש תתקבל.

denn im Lichte Deines Antlitzes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens, die Liebe zum Guten und dadurch Heil und Segen, Erbarmen, Leben und Frieden. Möge es Dir gefallen, Dein Volk Israel zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden zu segnen. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel segnet mit Frieden!

Der Priestersegen.

Dir	Zu Dir, Ewiger, erheb' ich meine Seele!
Und sei dir gnädig!	Wie Knechte schauen auf die Hand ihres Herrn, wie eine Magd auf die Hand ihrer Gebieterin, so schauen unsere Augen hin zu unserm Gotte, bis er uns gnädig ist.
Er erhebe	Er empfange Segen vom Ewigen, gerechten Lohn vom Gotte seines Heils und finde Gunst und Wohlwollen in den Augen Gottes und der Menschen.
Der Ewige	Ewiger, sei uns gnädig! wir harren Dein; mit jedem Morgen leiste uns neuen Beistand, Hilfe uns, in Zeiten der Noth!
Sein Antlitz	Verbirg nicht Dein Antlitz vor mir, am Tage meiner Angst neige Dein Ohr mir zu, am Tage, da ich Dich rufe, eile, erhöre mich!
Dir	Zu Dir erheb' ich meine Augen, der Du im Himmel thronest!
Und gebe	Sie sollen meinen Namen über die Kinder Israels aussprechen, und ich werde sie segnen.
Dir	Dir, Ewiger! gehört die Größe und die Macht und der Ruhm und der Sieg und die Majestät, ja Alles im Himmel und auf Erden! Dein, Ewiger, ist das Reich, und Du bist das Haupt über Alles!
Frieden!	Friede! Friede dem Fernen und dem Nahen, spricht der Ewige; ich habe ihm ausgeholfen!

בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם· וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ׃

סדר דוכן.

אֵלֶיךָ	אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃
וִיחֻנֶּךָּ	הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ׃
יִשָּׂא	יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ· וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃
יְיָ	יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃
פָּנָיו	אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃
אֵלֶיךָ	אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃
וְיָשֵׂם	וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם׃
לְךָ	לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל׀ לְרֹאשׁ׃
שָׁלוֹם	שָׁלוֹם׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו׃

בזערי ליון כתוב שלא יאמר אלא שלום הרבון רק יאמר זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן קְדֻשַּׁת חֲסָדֶיךָ וְגֹדֶל רַחֲמֶיךָ הַפְּשׁוּטִים וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא

שים Verleihe Frieden, Glück und Segen, Gunst, Gnade und Erbarmen uns und Deinem ganzen Volke Israel! Segne uns, o Vater, Alle wie Einen, im Lichte Deines Antlitzes!

Der Priestersegen.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, segne uns mit dem dreifachen Segen, welcher in der durch Deinen Diener Mosche geschriebenen Lehre enthalten ist, und welcher gesprochen wurde durch Aharon und seine Söhne, die **Priester**, Dein heiliges Volk, wie es heißt:

Die Priester sprechen:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der Du uns mit der Heiligkeit Aharons geheiligt und uns befohlen hast, Dein Volk Israel liebevoll zu segnen!

Die Priester:	Die Gemeinde:
Er segne dich	Es segne dich von Zion aus der Herr, der Himmel schuf und Erde!
Der Ewige	Ewiger, unser Herr, wie mächtig ist Dein Name auf der ganzen Erde!
Und behüte dich!	Behüte mich, Herr! denn Dir habe ich mich anvertraut!
Er lasse leuchten	Gott sei uns gnädig, geb' uns seinen Segen und lasse uns sein Antlitz leuchten! Selah.
Der Ewige	Der Ewige, der Ewige, Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und voller Huld und Treue.
Sein Antlitz	O wende Dich zu mir, sei mir gnädig, denn einsam und bedrängt bin ich.

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי

סדר דוכן׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו הש"ץ בקול כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר:

והכהנים מברכים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל־אַהֲרֹן, וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

הקהל אומר. ש"ץ מקרא.

יְבָרֶכְךָ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְיָ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

וְיִשְׁמְרֶךָ שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ: כשהכהנים מנגני' וישמרך אומרי' זה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיִּהְיוּ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלַי אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם כַּחֲלוֹמוֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כְּחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֵחָלְיוֹ וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְמֵי מָרָה עַל יְדֵי משֶׁה רַבֵּינוּ וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע. וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת קִלְלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מִקְּלָלָה לִבְרָכָה כֵּן תַּהֲפֹךְ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְחָנֵּנִי וְתִרְצֵנִי: אָמֵן.

יָאֵר אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

יְיָ יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת:

פָּנָיו פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי:

Bei'm Wiederholen des מוסף wird, wenn die כהנים zum דוכן gehen, statt ותחזינה, das nebenstehende ותערב von Gemeinde und Vorbeter gesagt:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

וְתֶעֱרַב עָלֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וּכְקָרְבָּן אָנָּא רַחוּם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה לִירוּשָׁלָיִם. וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: הש"ץ מסיים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

Ertheilen die כהנים den Segen so spricht der Vorbeter statt dieses אלהינו ואלהי אבותינו das auf Seite 210 stehende אלהינו ואלהי אבותינו u. s. w.

אֱ"וֵאֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל־מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְיָ רֵיקָם׃ אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ׃ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים׃

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

Das Opfer wegen einer bekannten oder unbekannten Sünde (nach Vorschrift zu bringen). Böcke sind zu opfern: der aus Versehen abgöttisch war; an den Festen, an Neumonden und am Versöhnungstage. Das Gesetz der Einweihung (des Mischkan) und (die Verfahrungsart mit den) entweiheten Opfern. Mit einem Ochsen und einem Esel nicht zusammen zu pflügen. (Bei'm Schlachten ist untersagt: das Unterbrechen, das feste Drücken (mit dem Schlachtmesser), das Versteckfein (desselben[1]), das Schlachten oberhalb des ersten Gurgelringes und das Losreißen (der Gurgel oder Schlund). Vom Teig dem Priester Hebe zu geben. (Die Verfahrungsart mit einem Opfer, das) verwerflich oder durch die Nacht entweiht geworden, was hinaus (außerhalb Jerusalem gekommen), was unrein oder außer der Zeit, oder außerhalb des (angewiesenen) Ortes geschlachtet worden ist. (Das Gesetz von) ganzen und von halben Schaden[2]); und (jährlich) zwanzig Gerah (1/2 Schekel zu geben.) Die Verfahrungsart) wenn eine Laie das Opferblut aufgefangen und es gesprengt; wenn man unterhalb (des Altars) gesprengt, wo man hätte oberhalb sprengen sollen, oder man hat oberhalb gesprengt wo man hätte unterhalb sprengen sollen, wenn man außerhalb (des Hechal) gesprengt, wo man hätte innerhalb sprengen sollen, oder man hat innerhalb gesprengt, wo man hätte außerhalb sprengen sollen. Das Peßach- das Sünden- oder Schuldopfer, wenn sie (auch) nicht als solche geschlachtet worden, müssen nicht (vom Altar) hinunter, sobald sie dahin gebracht sind. Eine Frau kann erworben werden durch Geschlechtsverbindung, Geld und Brief. (Das Gesetz wenn Jemand) ein geerbtes oder ein gekauftes Feld (dem Heiligthume weihet[3]) Die Interpunktion, die Punktation (der Thora), die offenen und geschlossenen Abschnitte, (das Auslegen nach) Abreviaturen, die geringen wie die wichtigen (Verordnungen sind durch Mosche offenbart worden). Zur Erinnerung, die Megilla (Geschichte der Esther) zu lesen. Dem Azereth (Wochen-) Fest einen Opfertag folgen zu lassen[4]). (An den Festtagen) erscheinen, (im Tempel) Glanz- und Freudenopfer zu bringen sich freuen, und (am Hüttenfeste des Erlaßjahres, in Jerusalem) alle Israeliten zu versammeln, und die wichtige Einrichtung, (daß bei'm Wasserfest die Frauen auf einer Gallerie und die Männer unten stehen sollen[5]) zu beobachten.

אז Damals schon wurden sechshundert und dreizehn Verordnungen und die mit ihnen verbundenen Belohnungen und Bestrafungen erläutert. Die Lehren sind rein, siebenfach geläutert, gediegen wie Silber und geprüft wie Gold.

Die Geliebten haben sie beobachtet, die Geladenen[6]) ergründet, mit ganzem Herzen bewahrt und mit Vernunft erforscht. Gedenke uns deren, o Herr, unserer Stütze! sei uns willfährig und erfülle unsere Wünsche.

Die Obern (Engel) freuten sich, die Untern frohlockten mit dem Empfang des auf Sinai geschriebenen Gesetzes, höchst entzückt war die Braut (Israel) am Tage, wo sie den Dekalog empfangen hat.

---

1) D. h. es darf weder von unten herauf, noch mit einem zugedeckten Messer überhaupt geschlachtet werden.

2) S. 2. B. Mos. 21. 3) S. 3. B. Mos. 27, 16—24.

4) S. Tr. Chagigah 17. 5) S. Tr. Succah 51. 6) Nach Jes. 46. 3.

הוֹדַע וְלֹא הוֹדַע וּשְׂעִירֵי עֲבוֹדָה זָרָה וּשְׂעִירֵי רְגָלִים וּשְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וּשְׂעִירֵי יוֹם הַכִּפֻּרִים: דַּת הַמְּלֻאִים וּפְסוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁים. וְשֶׁלֹּא לַחֲרוֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדָּו: שֶׁהָיָה דְרָסָה חֲלָדָה הַגְרָמָה וְעִקּוּר: גַּם תְּרוּמַת בָּצֵק לָתֵת לַכֹּהֵן. הַפִּגּוּל וְהַלָּן וְהַנּוֹתָר וְהַיּוֹצֵא וְהַטָּמֵא וְהַנִּשְׁחָט חוּץ לִזְמַנּוֹ וְחוּץ לִמְקוֹמוֹ: נֶזֶק וַחֲצִי נֶזֶק. וְעֶשְׂרִים גֵּרָה: וּכְשֶׁקִּבְּלוּ פְּסוּלִין וְזָרְקוּ אֶת דָּמָן. הַנִּתָּנִין לְמַעְלָה שֶׁנְּתָנָן לְמַטָּה. וְהַנִּתָּנִין לְמַטָּה שֶׁנְּתָנָן לְמַעְלָה. הַנִּתָּנִין בִּפְנִים שֶׁנְּתָנָן בַּחוּץ. וְהַנִּתָּנִין בַּחוּץ שֶׁנְּתָנָן בִּפְנִים. וְהַפֶּסַח וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם שֶׁשְּׁחָטָן שֶׁלֹּא לִשְׁמָן אִם עָלוּ לֹא יֵרֵדוּ: בְּבִיאָה וּבְכֶסֶף וּבִשְׁטָר לִקְנוֹת בָּהֶם אֶת הָאִשָּׁה. שְׂדֵה אֲחֻזָּה וּשְׂדֵה מִקְנָה. רְשׁוּמוֹת קְמוּצוֹת פְּתוּחוֹת וּסְתוּמוֹת נוֹטַרִיקוֹן קַלּוֹת וַחֲמוּרוֹת: אַזְכָּרַת מִקְרָא מְגִלָּה וַעֲצֶרֶת וְיוֹם טָבוֹחַ. רְאִיָּה חֲגִיגָה וְשִׂמְחָה וְהַקְהֵל וְתִקּוּן גָּדוֹל:

ח׳ אָז שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת. פֵּרוּשׁ עָנְשָׁן וּמַתַּן שְׂכָרָן. אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת מְזֻקָּקוֹת שִׁבְעָתַיִם. צְרוּפוֹת כַּכֶּסֶף וּבְחוּנוֹת כַּזָּהָב: אֲהוּבִים שְׁמָרוּם. עֲמוּסִים חֲקָרוּם. בְּכָל לֵב נְצָרוּם. בְּחָכְמָה דְרָשׁוּם: אֶת אֵלֶּה תִּזְכֹּר לָנוּ אֱלוֹהַּ מָעֻזֵּנוּ. וְתִרְצֶה לָנוּ וּתְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ:

עֶלְיוֹנִים שָׂשׂוּ וְתַחְתּוֹנִים עָלְזוּ. בְּקַבָּלַת תּוֹרָה הַכְּתוּבָה מִסִּינַי (נ״א בקבלת כלה כתובת חתן). תֹּאַר כַּלָּה מְאֹד נִתְעַלָּה. בְּקַבָּלַת יוֹם זֶה עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים:

(Das Recht) der verkauften Häuser in Dörfern und in den ummauerten Städten. Der einen Blinden sieht und ihn irre führt, den trifft der im Buche (Thora) verzeichnete Fluch[1]. Der Jemanden durch einen Schleuderer, oder meuchelmörderisch erschlägt, so wie überhaupt, der Menschenblut vergießt, dessen Blut soll durch Menschen vergossen werden. Das Verbot zu castriren; (Vieh, welches) ein Glied zu lang oder zu kurz, die Hoden zerdrückt, zermalmt, abgerissen oder ausgeschnitten hat, darf nicht geopfert werden. Mit einem erstgebornen Ochsen nicht zu arbeiten, und das erstgeborne Schaaf nicht zu scheeren. Erster und zweiter Zehnt sollen vom Hause wie vom Speicher weggeschafft werden. Bei deiner Rüstung sollst du einen Spaten haben, um den Auswurf deiner Kost zu vergraben und zuzudecken. Den Wiederwachs des siebenten Jahres, die einzelnen Früchte im Weingarten und auf dem Oelbaume sollen für den Miethling und Insassen bleiben; was diese übrig lassen, bleibt dem Gewild. Stets muß an deinem Ruhetage dein Vieh feiern; Fremdling, Knecht und Magd sollen wie du ruhen. Ein Altar kann von Erde oder (nur) aus ganzen Steinen errichtet werden, auf welches das Gesetz erläutert gravirt werden soll. Den Leviten einen bestimmten Theil (Ortschaften) im Lande zu geben, da sie nicht mit den übrigen Israeliten gleichen Antheil daselbst haben. Ist der Weg zu weit den zweiten Zehnt hinauf (nach Palästina) zu tragen, so löse ihn mit Geld aus und bringe dieses nach der heiligen Stadt, kaufe dafür nach Belieben, Rind- Kleinvieh, Wein und sonst geistige Getränke. Die zurückbehaltene Zehntfrucht im dritten Jahre hinaus vor's Thor zu legen, damit Dürftige sich daran sättigen. An den sieben Hüttenfesttagen den Herrn anzubeten mit der Frucht eines schönen Baumes, ihn loben mit Bachweiden, ihn preisen mit Myrthen und ihm danken mit Palmzweigen. Achtzehn Tage und eine Nacht das ganze Hallel zu sagen, im Exil aber ein und zwanzig Tage und zwei Nächte. Zur Zeit soll das Weihlicht in deinem Hause nicht fehlen; Lob und Dank (gebührt dem Ewigen) hast du dich bei'm Mahle satt gegessen. Erkenne ihn am Gedächtnistage (Neujahr) als deinen König. Liebe Friede, folge ihm nach und wandle bescheiden mit Gott.

[1]) S. 5. B. Mos. 27, 18.

בָּתֵּי הַחֲצֵרִים וּבָתֵּי עָרֵי חוֹמָה: רוֹאֶה עִוֵּר וּמַשְׁגֵּהוּ בַּדֶּרֶךְ. תַּשִּׂיגֵהוּ קְלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר: קוֹלֵעַ וּמַכֶּה רֵעֵהוּ בַּסָּתֶר. שׁוֹפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ: צִוּוּי עַל הַסֵּרוּס שָׂרוּעַ וְקָלוּט וּמָעוּךְ וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת. וְשֶׁלֹּא לַעֲבוֹד בִּבְכוֹר שׁוֹר וְשֶׁלֹּא לָגוֹז בְּכוֹר צֹאן: פִּנּוּי מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן מִתּוֹךְ הַבַּיִת. וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי מִן הָאוֹצָר: עַל אָזְנֶיךָ לְתַקֵּן יָתֵד. לַחְפּוֹר וּלְכַסּוֹת צֵאת מַאֲכָלֶיךָ: סְפִיחֵי שְׁבִיעִית וּפֶרֶט כֶּרֶם וָזַיִת. לְשָׂכִיר וּלְתוֹשָׁב וְיִתְרָם לְחַיָּה: נֶצַח תִּשְׁבּוֹת בְּהֶמְתְּךָ בְּיוֹם מְנוּחָתֶךָ. וְגֵר וְעֶבֶד וְאָמָה כָּמוֹךָ יָנוּחוּ: מִזְבַּח אֲדָמָה לִבְנוֹת בַּאֲבָנִים שְׁלֵמוֹת. וְלָחוֹק עֲלֵיהֶם דָּת בָּאֵר הֵיטֵב: לָתֵת לַלְוִיִּם מְנַת חֵלֶק בָּאָרֶץ. כִּי בְּיִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה: כִּי יִרְבֶּה הַדֶּרֶךְ לָשֵׂאת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי. יִפְדֵּהוּ בַּכֶּסֶף וְיַעֲלֵהוּ לְעִיר הַקֹּדֶשׁ: יִתֵּן הַכֶּסֶף בְּכָל אַוַּת נַפְשׁוֹ. בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר: טֶרֶף עִשּׂוּר תְּבוּאָה בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית. לְהוֹצִיא וּלְהָנִיחַ בִּשְׁעָרֶיךָ לְהַשְׂבִּיעַ דַּלִּים: חַלּוֹת פְּנֵי אֵל בְּשִׁבְעַת יְמֵי הֶחָג. בִּפְרִי עֵץ הָדָר וּבְקִלּוּס עַרְבֵי נָחַל: זִמְרָה וְהַלֵּל לָתֵת בַּהֲדַס. וְרֹב הוֹדָיוֹת בְּכַפּוֹת תְּמָרִים: וְיָמִים שְׁמֹנָה עָשָׂר וְלַיְלָה אֶחָד לִגְמוֹר בָּהֶם אֶת הַהַלֵּל וּבַגּוֹלָה עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם וּשְׁנֵי לֵילוֹת. וְנֵר חֲנֻכָּה בְּעִתָּהּ בַּל תַּשְׁבִּית מֵאָהֳלֶיךָ. בְּרָכָה וְהוֹדָאָה עַל הַמָּזוֹן בְּאָכְלְךָ וּבְשָׂבְעֶךָ: הַמְלִיכֵהוּ עָלֶיךָ בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן. אוֹהֵב שָׁלוֹם וְרוֹדֵף שָׁלוֹם וְהַצְנֵעַ לֶכֶת עִם אֱלֹהִים.

(durch's Berühren) Kleider. (Geräthe, die) von Leder, Linnen oder von Holz sind, Speise, Getränke, Saat, Backofen und Heerd; Quelle und Brunnen (hingegen können dadurch nicht unrein werden.) Dasjenige (Eß- und Trinkbare), welches das geheiligte Fleisch berührt, wird heilig, und der vom Blut, der פרה אדומה sprengt, hat sich die Kleider zu waschen. (Verunreinigtes) irdenes Geschirr soll zerbrochen, von Erz aber, soll gescheuert und ausgespült werden. Alles, was auf dem Bauche oder (kriechendes Geflügel), das auf Vieren gehet (ist unrein); unreine von reinen Heuschrecken (zu unterscheiden). Das Eingeweide und die Kniestücke (der Opfer) sollen gewaschen, die Brust (vom Freudenopfer) gewendet, und die rechte Keule (dem Priester gegeben werden). (Das Gesetz von) den zu verbrennenden Stieren und von dem wegzuschickenden Bock (am Versöhnungstage). Manchen Frevel mit vierzig Schlägen zu bestrafen; den Gerechten frei zu sprechen und den Schuldigen zu verurtheilen. Wird ein verlobtes Mädchen genothzüchtigt, so soll der Thäter gesteinigt, sie aber freigesprochen werden. Schaltjahre zu berechnen. Den (jüdischen) Knecht und die Magd (bei ihrer Entlassung) zu beschenken; nicht hartherzig zu sein und für Armen und Dürftigen die Hand nicht verschlossen haben. Knabenschändung, sowie der fleischliche Umgang mit den nächsten Verwandtinnen sind untersagt. Das Erstgeborne eines Esels, mit einem Lamm auszulösen. Am Neujahr mit dem Schophar zu blasen, und am Versöhnungstage sich zu peinigen. Ein ebräischer Knecht soll am siebenten Jahre entlassen werden: wenn er aber seinen Herrn liebt (und ihm ferner dienen will), so bleibt er dessen Knecht bis zum Jobel-Jahre. Das fünfzigste Jahr soll das Jobel geheiligt werden, jeder kehre (dann) zu seinem Besitzthum und zu seiner Familie zurück, das (verkaufte) Land werde nun frei, da es nicht für immer verkauft werden darf. Erstlinge vom Getreide, Most und Oel, so wie überhaupt vierundzwanzig (Arten) Priestersporteln (dem Priester zu geben). Der (ein Opfer) außerhalb (des Tempels) schlachtet oder opfert, wird ausgerottet werden. Ein bleibendes Gesetz ist es: den Teufeln nicht zu opfern. Einem Fremden (Nichtisraeliten) ist es untersagt vom Pesachlamm zu essen. Priester werden durch Leibesfehler, und Leviten durch Jahre (wenn sie das 50. Lebensjahr zurückgelegt) untauglich (zu ihrem Amte).

Erfreue den Levi an deinem Freuden- (Fest-) Tage. Keiner kränke den Nächsten, (auch nicht) den Ausländer, die Waise und die Wittwe. Des Morgens und des Abends, Gottes Einheit anzuerkennen.

אוֹ בְשַׂק אוֹ בְכָל כְּלִי עֵץ. וְאֹכֶל וּמַשְׁקֶה וְכָל זֶרַע זֵרוּעַ מַעְיָן וּבוֹר תַּנּוּר וְכִירָיִם. יִגַּע בִּבְשַׂר קֹדֶשׁ יִקְדַּשׁ וּמַזֵּה מִדָּמָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו. שְׁבִירָה בִּכְלִי חֶרֶשׂ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה בִּכְלִי נְחשֶׁת: כֹּל הוֹלֵךְ עַל גָּחוֹן וְכֹל הוֹלֵךְ עַל אַרְבַּע. חֲגָבִים טְמֵאִים וַחֲגָבִים טְהוֹרִים: לְהַרְחִיץ קֶרֶב וּכְרָעַיִם וּלְהָנִיף חָזֶה וְשׁוֹק הַיָּמִין. וּפָרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ: מַלְקוֹת אַרְבָּעִים כְּדֵי רִשְׁעַת אִישׁ. לְזַכּוֹת אֶת הַזַּכַּאי וּלְחַיֵּב אֶת הַחַיָּב: נַעֲרָה הַמְאֹרָסָה כִּי תֵאָנֵס. בּוֹעֲלָהּ יִסָּקֵל וְהִיא תִנָּקֶה: סֵדֶר עִבּוּרִים (נ״א עבודים) לְהַעֲנִיק לְעֶבֶד וּלְאָמָה. וְשֶׁלֹּא לְאַמֵּץ לֵב וְשֶׁלֹּא לִקְפּוֹץ יָד מֵעָנִי וָדָל: עִם זָכָר שֶׁלֹּא לִשְׁכַּב. וְכָל שְׁאֵר בָּשָׂר לְהַרְחִיק מִגּוּף: פֶּטֶר חֲמוֹר לִפְדּוֹתוֹ בְשֶׂה. וְהַעֲבָרַת שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְעִנּוּי נֶפֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים: צֵאת עֶבֶד עִבְרִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית. אִם יֶאֱהַב אֲדוֹנוֹ יִהְיֶה לוֹ עֶבֶד עוֹלָם עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל: קִדּוּשׁ שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים בְּיוֹבֵל. לָשׁוּב לַאֲחֻזָּה וּלְמִשְׁפָּחָה וְלָתֵת גְּאֻלָּה לָאָרֶץ שֶׁלֹּא תִמָּכֵר לִצְמִתֻת: רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר. עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע מַתְּנוֹת כְּהֻנָּה: שׁוֹחֵט וּמַעֲלֶה בַּחוּץ לְחַיְּבוֹ כָּרֵת. חֹק עוֹלָם שֶׁלֹּא לִזְבּוֹחַ לַשְּׂעִירִים: י׳ תִּעוּב בֶּן נֵכָר שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל בַּפֶּסַח. כֹּהֲנִים בְּמוּמִים לִפְסוֹל וּלְוִיִּם בְּשָׁנִים:

ע״פ תשר״ק.

תְּשַׂמַּח לֵוִי בְּיוֹם שִׂמְחָתֶךָ וּבַל תּוֹנוּ אִישׁ אֶת עֲמִיתוֹ וְגֵר וְיָתוֹם וְאַלְמָנָה: שֵׂם מֶלֶךְ לְיַחֵד שַׁחֲרִית וְעַרְבִית.

zwei Achselbänder (zum Ornate des Hohenpriesters), Behälter für die Stangen (und den gekupferten Altar) hohl von Tafeln (zu machen.) Die Stangen sind in die Ringe der Lade zu bringen; Thürvorhang und Decke zum Zelt, Vorhang, Deckel und zwei Cherubim (zur Lade). Feingestoßene Kassia, Würzrohr, Zimmt, Myrrhe, Statke, Onyx, Galban und Weihrauch zu einer Gewürzmischung zu bilden. Am Ruhetage soll kein Feuer angezündet werden. Das auf dem Altar geordnete Holz, jeden Morgen zu unterzünden. Der heilige Anzug (der Priester), zur Ehre und Zierde (bestehe aus folgenden): Urim und Thumim, bestehend aus vier Reihen (Edelsteinen); Efod, Brustschild, Oberkleid, goldenes Stirnblech, (welches die) heilige Krone (bildet), Leibrock; Beinkleid, Kopfbund, leinene Gurt und Kegelmütze.

אהל Das Stiftszelt durch Wohlthaten (Spenden) zu errichten, und wenn es das erste Mal aufgestellt wird, durch Feueropfer einzuweihen. (Das Speiseopfer kann zubereitet werden) in einer Pfanne oder im Napfe (und bestehe aus) Kuchen und Fladen von Kernmehl, (eingerührt) mit Oel und Weihrauch. Weder Sauerteig noch Honig dem Ewigen zu opfern. Es sei Fürst oder Gesalbter (Hohepriester), eine Gemeinde oder e i n Individuum, sobald sie aus Versehen sündigen, können sie durch ein Opfer mit dem König (Gott) sich aussöhnen. Wer die Stimme der Beeidigung hört, oder er hat (als Zeuge) es gesehen, oder erfahren, wenn er es nun nicht anzeigt, so trage er seine Schuld. Hat das Gericht ein falsches Urtheil gefällt, soll es ein Opfer bringen, (so wie auch) wenn Jemand eine durch einen Schwur übernommene Pflicht übertritt; in manchen Fällen muß ein Stier (als Sühnopfer gebracht werden). Ein Schuldopfer wegen einer gewiß begangenen oder zweifelhaft begangenen Sünde (zu bringen). Vom Opfer des Hohenpriesters soll des Morgens und des Abends (jedesmal) eine Hälfte dargebracht werden. Dieses Speiseopfer des Priesters und der Priesterin[1]) bestehe in einem (in Oel) wohlgetränkten Backwerk. (Wenn das Opfer ein Vogel ist) den Kropf, den Unrath und die Federn wegzuwerfen; den Kopf abzukneipen, aber nicht abzutrennen, (das Blut an den Altar) auszudrücken, und ihn bei den (Flügeln) zu zerreißen; das Vieh aber soll abgezogen und zerlegt, das Unschlitt, die beiden Nieren, das Netz der Leber, das abzusondernde Schweifstück bei'm Rückgrat und Eingeweide (sollen geopfert werden). Kleinvieh ist auf der Südseite (des Altars) zu schlachten. Ein (todtes) Kriechthier verunreinigt

[1]) D. h. das auch für sie, wie überhaupt für die ganze priesterliche Familie gelten sollte.

הַכִּיּוֹר: וְקַלְעֵי הֶחָצֵר וּשְׁתֵּי כְתֵפוֹת. בָּתִּים לַבַּדִּים וְנָבוּב לֻחוֹת: הֲבָאַת הַבַּדִּים בְּטַבְּעוֹת הָאָרוֹן. מָסָךְ וּמִכְסֶה לָאֹהֶל פָּרֹכֶת וְכַפֹּרֶת וּשְׁנֵי כְרוּבִים: דַּקָּה וְקִדָּה קָנֶה וְקִנָּמוֹן. מוֹר נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה וּלְבוֹנָה לְרִקּוּחַ בְּשָׂמִים: גַּם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שֶׁלֹּא לְבָעֵר אֵשׁ. לְהַסִּיק עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר: בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. אוּרִים וְתוּמִים אַרְבָּעָה טוּרִים: י׳ אֵפוֹד וְהַחֹשֶׁן וּמְעִיל וְצִיץ הַזָּהָב וְנֵזֶר הַקֹּדֶשׁ. כְּתֹנֶת וּמִכְנְסַיִם וּמִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט בַּד וּמִגְבָּעוֹת:

ע״ס א״ב.

אֹהֶל מוֹעֵד לִנְטוֹתוֹ בְּחֶסֶד. לְחַנְּכוֹ בְּאִשִּׁים בְּיוֹם הֲקָמָתוֹ: בְּמַחֲבַת וּבְמַרְחֶשֶׁת בְּחַלּוֹת וּבִרְקִיקִים בְּסֹלֶת בְּשֶׁמֶן וּלְבוֹנָה וּבְאַזְכָּרָה. שֶׁלֹּא לְהַקְרִיב לַשֵּׁם כָּל שְׂאֹר וְכָל דְּבָשׁ: גַּם נָשִׂיא וּמְשׁוּחַ עֵדָה וְיָחִיד. אִם יֶחֶטְאוּ בְשׁוֹגֵג בְּקָרְבָּן יֵרָצוּ לַמֶּלֶךְ: דְּבַר שְׁמִיעַת קוֹל אָלָה אוֹ רָאָה אוֹ יָדָע. אִם לוֹא יַגִּיד וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ: הוֹרָיַת בֵּין דִּין וּשְׁבוּעַת בִּטּוּי וּפַר הַבָּא עַל כָּל הַמִּצְוֹת. אָשָׁם וַדַּאי וְאָשָׁם תָּלוּי: וְקָרְבַּן אַהֲרֹן וּבָנָיו לַחֲצוֹת בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב. מֻרְבֶּכֶת תֻּפִינֵי מִנְחַת כֹּהֵן וְכֹהֶנֶת: וְסַק מַרְאָה וְנוֹצָה מְלִיקָה וְהַמְצָיָה. וְהַפְשֵׁט וְנִתּוּחַ בַּבְּהֵמָה וְשִׁסּוּעַ וּבַל הַבְדָּלָה בָּעוֹף: חֵלֶב וּשְׁתֵּי הַכְּלָיוֹת וְיוֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְהֶעָצֶה. שְׁחִיטַת צֹאן בַּצָּפוֹן וְהַפְרָשַׁת אַלְיָה וְאֵמוּרִים: טֻמְאַת שֶׁרֶץ בַּבֶּגֶד אוֹ בָעוֹר

Das auf dem Wege herumirrende (Vieh), dem Bruder wie dem Feinde zurück zu bringen; ist er aber zu sehr entfernt, so muß es bis zur Nachforschung da (bei'm Finder) bleiben.

תורה Das Gesetz zu beobachten, das Zeugnis die (Thora) zu bewahren, Zauberer zu steinigen. Falschen Bericht nicht anzuhören, den Unschuldigen und Gerechten nicht zu tödten. Den Rechtsstreit der Armen nicht (zu ihrem Vortheil) zu lenken, und der Mehrheit (wenn sie nur eine Stimme mehr zählt) bei'm Verurtheilen nicht zu folgen. Ihr sollt, als Kinder Gottes heilig sein. Im Kriege (zuerst) Frieden anbieten; keine Fruchtbäume fällen. Das Peßach-Lamm soll nicht bei Gesäuertem geschlachtet, weder roh noch gekocht gegessen werden. Wenn Jemand seine Tochter als Magd verkauft, so soll sie nicht wie Knechte frei werden, er (der Herr) hat aber nicht die Gewalt an fremde Leute sie zu verkaufen; bestimmt sie der Herr nicht (zur Frau) für sich, so muß sie der Vater loskaufen. Gibt er (der Herr) sie seinem Sohne zur Frau, so hat er nach dem Rechte der Töchter sie zu ehren; wünscht er aber (neben ihr) eine andere Frau zu ehelichen, so darf er doch ihre Kost, Kleidung und Wohnung nicht verweigern. Versagt er ihr aber eins von diesen dreien, so wird sie umsonst frei, ohne Geld geben zu müssen. Mit den Völkern des Landes sich nicht zu verschwägern, sie (die Palästiner) nicht zu begünstigen und kein Bündnis mit ihnen zu schließen. Die Leiche eines gehängten Sünders soll nicht übernachten an dem Holze. Das Sammeln der Gewürze, das Zubereiten derselben und das Einrühren des Oels zur Zubereitung des Räucherwerks. Teppiche, Schleifen, Spangen, Bretter, Hacken, Riegel, Säulen, Füße und Plänke (gehören) zum Mischkan. (Ferner) Ein Altar von reinem Golde und ein kupferner Altar mit Silberwerk und Einfassung, und Töpfe zum Entaschen. Einen geweihten Leuchter (versehen) mit Lampen, Röhren, Kelchen, Knöpfen und Blumen, nebst Zänglein und Aschpfannen aus *einem* Kikar Gold zu verfertigen. Schaubrode auf den Tisch zu reihen, aus dem Waschbecken, Hände und Füße zu reinigen. Umhänge zum Vorhof,

י' תּוֹעִים בַּדֶּרֶךְ לְהָשִׁיב לְאָח וּלְאוֹיֵב. וְאִם רָחוֹק מִמֶּנּוּ תְּהִי עִמּוֹ עַד דְּרִישָׁה:

ע"ס תשר"ק.

תּוֹרָה לִשְׁמוֹר תְּעוּדָה לִנְצוֹר. תִּקְוַת מְכַשֵּׁף לְסָקְלוֹ בָּאָבֶן: שֵׁמַע שָׁוְא שֶׁלֹּא לִשָּׂא. וְנָקִי וְצַדִּיק שֶׁלֹּא לַהֲרוֹג: רִיב דַּלִּים שֶׁלֹּא לְהַטּוֹת. אַחֲרֵי רַבִּים בַּל תְּהִי לְרָעוֹת: קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּבְנֵי אֱלֹהִים. לִקְרוֹא שָׁלוֹם בַּמִּלְחָמָה וְשֶׁלֹּא לָקֹץ כָּל עֵץ מַאֲכָל: צֹאן פְּסָחִים שֶׁלֹּא לִזְבֹּחַ עַל חָמֵץ: נָא וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל בַּל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ: פֶּן יִמְכֹּר אִישׁ אֶת בִּתּוֹ לְאָמָה. כְּצֵאת הָעֲבָדִים בַּל יוֹצִיאֶנָּה: עַם נָכְרִי לֹא יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ. אָדוֹן אִם לֹא יְעָדָהּ יִפְדֶּנָּה הָאָב: שָׂמָהּ צֶלַע לְבְנוֹ בַּבַּיִת. יְכַבֵּד אוֹתָהּ כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת: נַפְשׁוֹ אִם תִּתְאַוֶּה לִשָּׂא אִשָּׁה אַחֶרֶת. שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָהּ לֹא יִגְרַע מִמֶּנָּה: מִשְּׁלָשׁ אֵלֶּה אִם יִמְנָעֶנָּה. תֵּצֵא חִנָּם בְּלֹא מַתַּת כָּסֶף: לֹא לְהִתְחַתֵּן בְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא לְחָנְנָם וְלֹא לִכְרוֹת בְּרִית עִמָּם. וְנִבְלַת חוֹטֵא נִתְלֶה בַּל תָּלִין עַל עֵץ: כְּנוּס סַמְמָנִים וְסֵדֶר פִּטּוּמִים. וְשֶׁמֶן מְמֻלָּח וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים: יְרִיעוֹת וְלֻלָאוֹת קְרָסִים וּקְרָשִׁים. וָוִים וּבְרִיחִים וְעַמּוּדִים וַאֲדָנִים וִיתֵדוֹת לַמִּשְׁכָּן: טֹהַר מִזְבַּח הַזָּהָב וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת. וּמִכְבָּר וְכַרְכּוֹב וְסִירוֹתָיו לְדַשְּׁנוֹ: חִנּוּךְ מְנוֹרָה וְנֵרוֹתֶיהָ קָנֶיהָ גְבִיעֶיהָ כַּפְתּוֹרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ. וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתּוֹתֶיהָ לַעֲשׂוֹת מִכִּכַּר זָהָב: זֵבֶד לֶחֶם הַפָּנִים לַעֲרוֹךְ עַל הַשֻּׁלְחָן. וְקִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם מִן

Die vier zweifelhaften Fälle bei einer Verunreinigung, und das Geheimnis von einem existirenden Thiere Schesuah. (Das Gesetz (vom) ersten Zehnt und (vom) Opfer der Fürsten[1]). Zu gleichen Theilen (sollen die im Tempel servirenden Priester, vom Opfer genießen), wenn er auch von seinen Familiengütern noch verkauft. Die Vorschrift (der Abschnitt) für den König, und Niemand verdränge seines Nächsten Grenze. Jeden falschen Zeuge zu bestrafen; Schaufäden zu machen (tragen). Die Vorschrift (im Betreff) einer geliebten und einer gehaßten Frau, und eines unbändigen und widerspenstigen Sohnes. Aus einem Vogelnest die Mutter wegzuschicken (wenn man die Küchlein nimmt). Ein im Kriege erbeutetes Frauenzimmer, kann nach (Vorschrift) vom Krieger geehelicht werden. Einen Egypter oder Edomiter erst im dritten Geschlechte aufzunehmen. Die Beschneidung, das Baden (des Kindes); das Blut der Verunreinigung und der Reinigung[2]). Ein (geflüchteter) Sklave soll seinem Herrn nicht ausgeliefert werden. Buhler, Buhlerin und Menschen-Diebstahl (nach Vorschrift zu bestrafen). (Hat ein Ochs) mit den Hörnern oder mit dem Körper gestoßen, gebissen, bei'm Niederlegen (beschädigt) oder mit dem Fuß ausgestoßen, (so erfolge die vorgeschriebene Bestrafung). Das Gesetz (wenn der Geschlagene) einen Tag oder zwei Tage (hernach lebt). Ein kanaanitischer (heidnischer) Sklave wird frei, (wenn ihm der Herr) ein Auge oder (nur) einen Zahn (ausschlägt). Der (durch die empfangenen Schläge) das Bett hüten muß, (erhält vom Schläger) die Verpflegung, die Unkosten der Heilung) und für das Zeitversäumnis bis zur Zeit, wann er ausgehet. Der einen Brand anlegt, sein Vieh auf fremde Felder schickt, Jemanden meuchelmörderisch erschlägt, im Einbruch ertappt wird (sind gesetzmäßig zu bestrafen). Wer auf öffentlicher Straße eine Grube öffnet oder gräbt, hat den Schaden des Hineingestürzten zu bezahlen; der eine Jungfrau verführt muß die Morgengabe ihr geben, und der sie nothzüchtigt, hat (50 Silberlinge) Strafe zu zahlen. Weder einen Tauben, noch Richter oder Fürsten zu schimpfen; mit den Abgaben der Tenne und der Kelter nicht zu zögern. Mit Trompeten zu blasen, wenn das Lager aufbrechen soll; denjenigen zur Geldstrafe (von 100 Silberlingen) verurtheilen, der (seiner Frau) Anschuldigungen (fälschlich) aufbürdet[3]). Der Stämme Obersten sollen das geräumige Land (Paläſtina) vertheilen, und der Antheil eines Stammes darf auf keinen andern Stamm übertragen werden. (Das Gesetz vom) falschen Eid und von Entweihung der Gottheit. Der bei (irgend) einem Viehe liegt, eine Frau, die sich von einem Vieh begatten läßt (sind mit dem Tode zu bestrafen).

[1]) S. 3. B. M. 4. 22—26.

טֻמְאַת אַרְבַּע סְפֵקוֹת וְסוֹד הַשְּׁסוּעָה. וּמַעֲשֵׂר
רִאשׁוֹן וְקָרְבַּן נְשִׂיאִים. יוֹפִי חֵלֶק כְּחֵלֶק וּמִמְכַּר
אָבוֹת. וּפָרָשַׁת הַמֶּלֶךְ וּמַשִּׂיג גְּבוּל רֵעֵהוּ: כָּל עֵד
זוֹמֵם לַעֲנוֹשׁ וּגְדִילִים לַעֲשׂוֹת. מִשְׁפַּט אֲהוּבָה
וּשְׂנוּאָה וּבֵן סוֹרֵר וּמוֹרֶה: לְשַׁלֵּחַ הַקֵּן לְהָבִיא
יְפַת תֹּאַר. מִצְרִי וַאֲדוֹמִי עַד דּוֹר שְׁלִישִׁי: מִילָה
וּרְחִיצָה דְּמֵי טֻמְאָה וּדְמֵי טָהֳרָה. וּבַל תַּסְגִּיר
עֶבֶד אֶל אֲדוֹנָיו. וְקָדֵשׁ וּקְדֵשָׁה וְגוֹנֵב נֶפֶשׁ מֵאֶחָיו:
נְגִיחָה וּנְגִיפָה נְשִׁיכָה רְבִיצָה וּבְעִיטָה. וְדִין יוֹם
אוֹ יוֹמַיִם וְחִפּוּשׂ עֶבֶד כְּנַעֲנִי בְּעֵינוֹ אוֹ בְּשִׁנּוֹ:
סִפּוּק נוֹפֵל לַמִּשְׁכָּב לְרַפְּאוֹת שִׁבְרוֹ. וְאִם יִתְהַלֵּךְ
בַּחוּץ לָתֵת שִׁבְתּוֹ: עֲבֵרַת דְּלֵקָה וְשִׁלּוּחַ בְּעִירֹה.
וְהוֹרֵג בְּעָרְמָה וְנִמְצָא בַּמַּחְתֶּרֶת: פּוֹתֵחַ וְכוֹרֶה
בּוֹר בִּרְשׁוּת הָרַבִּים לְשַׁלֵּם נִזְקֵי נוֹפֵל. מְפַתֶּה
בְתוּלָה לִשְׁקוֹל מֹהַר וְתוֹפְשָׂהּ לְשַׁלֵּם קְנָס:
צַוָּאַת בַּל קִלְלַת חֵרֵשׁ שׁוֹפֵט וְנָשִׂיא. מְלֵאָה
וְדֶמַע שֶׁלֹּא לְאַחֵר: קוֹל לְהָרִיעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וּלְהַסִּיעַ
מַחֲנוֹת. וּמֵשִׂים עֲלִילוֹת לְעָנְשׁוֹ בְּמָמוֹן: רְחָבָה
בִּגְבוּלוֹתֶיהָ לְהַנְחִיל אָרוֹן לִשְׁבָטִים. וְשֶׁלֹּא תִסֹּב
נַחֲלָה מִמַּטֶּה לְמַטֶּה אַחֵר: שְׁבוּעַת שָׁוְא וְחִלּוּל
הַשֵּׁם. וְשׁוֹכֵב עִם בְּהֵמָה וְהָאִשָּׁה הַנִּרְבַּעַת לִבְהֵמָה:

---

2) S. 3. B. Mos. 12, 4, 5.

3) S. 5. B. Mos. 22, 12—19.

Beobachtung des Sabbaths, das Heiligthum zu ehrfürchten, und das Land heilig zu halten, daß es nicht der Unzucht voll werde. Einen tugendhaften Wandel zu führen, und die Gottesfurcht auf Liebe zu begründen. Auf dem rechten Pfad wandeln und tugendhaft sein (nämlich): Niemanden Unrecht thun in Längenmaaß, im Gewicht und im Hohlmaaß; richtiges Hin, ein ehrliches Maaß haben; die (zum Betrug) bestimmten zweierlei Gewichte und Maaß entfernen; von Verleumdung sich fern halten und mit Jedermann in Eintracht leben! Eine Geschiedene, Entweihete und Unzüchtige von Verwandtschaft der Priester fern zu halten[1]), und der Hohepriester darf (nur) von einer mit ihm verehelichten Jungfer sich Nachkommen verschaffen. Er (der Hohepriester) darf sich (selbst) an einer ihm verwandten Leiche nicht verunreinigen, wohl aber an einer auf dem Felde gefundenen Leiche. (Dieses Gesetz erstreckt sich nur auf) Menschenleichen, nicht aber auf todte Viehkörper. Die in seinem (des Priesters) Hause Gebornen, dürfen seine (Priester-) Speise essen; wenn er was Unreines berührt, und ißt dann vom Geheiligten, so wird er ausgerottet.

את Mit Gottes Namen Niemanden zu fluchen, und der fremden Götter Namen nicht zu gedenken. Giebt sich eines Priesters Tochter der Unzucht Preis, so ist sie mit dem Feuertode zu bestrafen, und ein entweihtes Priesterkind[2]) darf vom Geheiligten nichts essen. Unreine müssen außerhalb des Lagers gebracht werden; das dem Fremdling Geraubte (zurückgeben); der seinen Nächsten (irgend ein Eigenthum) ableugnet, soll die Hauptsache und noch ein Fünftel bezahlen und ein Treulosigkeitsopfer bringen. Dem Nasir ist untersagt: Verunreinigung, das Scheeren (seiner Hauptthaare,) Weinaufguß, sei er von Körnern oder Hülsen (der Weintraube). Leviten sollen ihren Körper mit einem Scheermesser enthaaren, und von dem erhaltenen Zehnt, Hebe (für Priester) absondern. Das Blut (geschlachteter Thiere) zuzudecken; der eine Leiche berührt, sie (mittelbar) trägt, mit ihr unter einem Obdach ist, oder sie rüttelt, (ist unrein); (die Vorschrift für einen) Trauernden, für einen der zur Reinigung bei'm Tage sich gebadet[3]), oder wenn das Sühnopfer ihm noch fehlt. Zu schlachten, um Fleisch nach Belieben zu essen. Einem falschen Propheten kein Gehör zu geben. Zeugen auszuforschen; der einen Einzelnen oder einen ganzen Ort zum Götzendienst verleitet (soll nach Vorschrift bestraft werden), und die abtrünnige Stadt ist einzuäschern.

---

[1]) D. h. er darf dieselbe nicht heirathen.

[2]) Das aus einer den Priestern verbotenen Ehe erzeugt ist.

[3]) Da er, um vollkommen rein zu sein, bis Sonnenuntergang warten muß.

שְׁמִירַת שַׁבָּת וּמוֹרָא מִקְדָּשׁ. וְקִדּוּשׁ הָאָרֶץ פֶּן תִּמָּלֵא זִמָּה: זְכוּת וּמִישׁוֹר לְהִתְהַלֵּךְ בָּמוֹ. וּנְתִיב יִרְאָה לַעֲשׂוֹתוֹ מֵאַהֲבָה: וְאָרְחוֹת יָפוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּלִי לַעֲשׂוֹת עָוֶל בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמְּשׂוּרָה: הִינִין לְצַדֵּק וּמִדּוֹת לְהַאֲמִין. לְהַרְחִיק אֶבֶן וָאֶבֶן מְכִים אֵיפָה וְאֵיפָה מְכַּבִּית: דִּבַּת לָשׁוֹן הָרָע לְהַרְחִיק מִפֶּה. וְדוֹבֵר שָׁלוֹם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ: גְּרוּשָׁה וַחֲלָלָה זוֹנָה לְהַבְדִּיל מִשְּׁאָר כֹּהֲנִים. וְכֹהֵן גָּדוֹל לָתֵת זַרְעוֹ בְּאִשָּׁה בְתוּלָה: בִּשְׁאֵרוֹ לֹא יִטַּמָּא בְּמֵת מִצְוָה יִטַּמָּא. בְּנַפְשׁוֹת אָדָם וְלֹא בְנַפְשׁוֹת בְּהֵמָה: ס׳ אָז יְלִידֵי בֵיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְלַחְמוֹ. אִם יִגַּע בְּטֻמְאָה וְיֹאכַל (נ״א ויגע) בַּקֹּדֶשׁ הוּא יִכָּרֵת:

מיוסד ע״ס א״ב.

אֶת שֵׁם הַמְיֻחָד שֶׁלֹּא לְקַלֵּל. וְשֶׁלֹּא לְהַזְכִּיר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים: בַּת כֹּהֵן כִּי תִזְנֶה מִיתָתָהּ בִּשְׂרֵפָה. וְאִם תְּחַלֵּל זֶרַע לֹא תֹאכַל בַּקֹּדֶשׁ: גְּרִישַׁת טְמֵאִים אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה. וְגוֹזֵל הַגֵּר וְכֹחֵשׁ בַּעֲמִיתוֹ מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֹמֶשׁ וּמְעִילוֹת: דִּבְרֵי נְזִירוּת לְטֻמְאָה וּלְתִגְלַחַת. וּמִלֶּאֱכוֹל כָּל מִשְׁרַת גֶּפֶן מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג: הַעֲבָרַת תַּעַר עַל כָּל בְּשַׂר לְוִיִּם. וּלְהָרִים תְּרוּמָה מִמַּעְשַׂר נַחֲלָתָם: וְכִסּוּי הַדָּם וּמַגָּע וּמַשָּׂא וְאֹהֶל וְהֶסֵּט. וְאוֹנֵן וּטְבוּל יוֹם וּמְחֻסַּר כִּפּוּרִים: זְבִיחַת בָּשָׂר לֶאֱכוֹל בְּתַאֲוָה. וְנָבִיא הַשֶּׁקֶר שֶׁלֹּא לִשְׁמוֹעַ לוֹ: חֲקִירַת עֵדִים וּמֵסִית וּמַדִּיחַ. וְעִיר הַנִּדַּחַת לִשְׂרֵפָה בָּאֵשׁ:

Entzündung, Brandmal, Grind des Hauptes und des Bartes; Kahlkopf und Glatzkopf so wie Bohak (aber) rein zu erklären. Die Lehre (vom Aussatze) der Kleider von Wolle oder Leinen, des Aufzuges (Werft) und des Einschlages, (dasselbe zu zerreißen, oder zu verbrennen oder (nur) noch einmal zu waschen[1]).

הוצאה Der (Tempel-) Diener begebe sich außerhalb des Lagers, um (daselbst) mit Zedernholz, Isop (gebunden mit) carmesinrothen Faden den (gewesenen) Aussätzigen zu reinigen, schlachte (für ihn) einen Vogel (zum Opfer), einen andern schicke er weg, und scheere sein Haupthaar, seinen Bart und seine Augenbraunen; bespritze die Daumenspitzen der Hände und Füße mit Oel, und den Ohrenknorpel mit Blut. Die Mauern der Häuser vom Aussatze zu reinigen, und den Schutt derselben außerhalb des Ortes zu bringen. Das Gesetz von Verunreinigung eines Flußsüchtigen, einer Menstruirenden; eine Flußsüchtige, Menstruirende so wie eine Wöchnerin, durch ein Opfer zu reinigen. Bei wem die aufgeregte Fantasie Pollution verursacht, der soll sich gegen Abend in Wasser baden. Des Priesters Haupt soll nicht wild bewachsen sein, und er sei nicht betrunken, wann er den Tempeldienst verrichten soll. Wasserthiere müssen Schuppen und Flossen als (Reinheitszeichen) haben; unreines Geflügel zu verabscheuen, und hüpfende Insekten[2]) essen zu dürfen. Götzenbilder und Standsäulen niederzureißen, und keiner Art des Götzendienstes zugethan sein. Ehrfurcht und Hochachtung dem Vater und der Mutter zu bezeugen; weder das Haus (und jedes Besitzthum) eines Andern noch dessen Frau zu wollen. Das (auf dem Felde) Vergessene (Getreide) daselbst zu lassen, so wie auch die Ecken des Feldes, (diese und) das Abgefallene und die Nachlese lasse für den Armen und den Ausländer. Alle Geisterbanner, Todtenbeschwörer, Wolkendeuter, Schlangenbeschwörer, Zauberer und Moloch-Diener haßt der Schöpfer, sie sind ihm ein Greuel; befrage dich nicht bei ihnen, sonst geräthst du in's Verderben. Vermischtes[3]), (Baumfrüchte, die stets als) Vorhaut (zu betrachten sind[4]), Unverzehntes, zweifelhaft Unverzehntes, und die nicht ganz rechtgebrachte Frucht (nicht zu genießen.) Das Vorenthaltene, das Geraubte, und das anvertraute Gut (zurück zu geben) und bei'm Blute nicht zu essen. Das Gesetz von der

---

1) S. 3. B. Mos. 13; 52. 56, 58.

2) Heuschrecken, s. 3. B. Mos. 11, 21.

וּמִכְוָה וְנִתְקֵי רֹאשׁ וְזָקָן. קָרַחַת וְגַבַּחַת וְכָל בֹּהַק
לְטַהֵר: [3]תּוֹרַת צֶמֶר וּפִשְׁתִּים בֶּגֶד הַשְּׁתִי וְהָעֵרֶב.
לִקְרֹעַ וְלִשְׂרֹף וּלְכַבֵּס שֵׁנִית:

ע"ס תשר"ק.

תּוֹצָאַת מְשָׁרֵת אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה. לְטַהֵר הַמְצֹרָע
בְּעֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּבִשְׁנִי תוֹלָעַת: שְׁחִיטַת צִפּוֹר אַחַת
וְשִׁלּוּחַ אֶחָת. תִּגְלַחַת שְׂעַר רֹאשׁוֹ וּזְקָנוֹ וְגַבּוֹת עֵינָיו:
רֹאשׁ בְּהוֹנוֹת יָדָיו וְרַגְלָיו לְהַצִּיק בִּשְׁמָנִים. וּתְנוּךְ אָזְנוֹ
לְחַטֵּא בְדָמִים: קִירוֹת בָּתִּים לְטַהֲרָם מִנֶּגַע. וַעֲפַר
נְתִיצָה לְהַשְׁלִיךְ אֶל חוּץ: צוָּאַת טֻמְאַת הַזָּב וְנִבְלוּת
דָּוֶה. זָבָה נִדָּה וְיוֹלֶדֶת לְטַהֲרָם בְּקָרְבָּן: פִּתּוּי לֵב אִישׁ
אִם יִרְאֶה קֶרִי. יָבֹא בַמַּיִם לִפְנוֹת עָרֶב: עַל רֹאשׁ
כֹּהֲנִים שֶׁלֹּא לְהַעֲלוֹת פֶּרַע. וּבַל יַשְׁכִּירוּ נֶפֶשׁ עֵת
יָבֹאוּ לָאֹהֶל: סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בְּנַפְשׁוֹת הַמַּיִם. וְעוֹף
טָמֵא לְשַׁקֵּץ וְלֶאֱכוֹל מְנַתֵּר: נְתִיצַת פֶּסֶל וּמַצֵּבָה.
וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה גִּלּוּלִים וּפְסִילִים בַּל יַעֲלוּ עַל לֵב: מוֹרָא
וּכְבוֹד אָב וָאֵם. הַרְחָקַת חִמּוּד בָּתִּים וְתַאֲוַת נָשִׁים:
לַעֲזוֹב שִׁכְחָה וּלְהַנִּיחַ פֵּאָה. לְהַשְׁאִיר לֶקֶט וּפֶרֶט
(נ"א להפקיר לקט ופאה) לֶעָנִי וְלַגֵּר: כָּל חֹבֵר חֶבֶר וְדוֹרֵשׁ
אֶל הַמֵּתִים. מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף וּמַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ:
יוֹצֵר שְׂנָאָם וְהֵם תּוֹעֲבַת נַפְשׁוֹ. בַּל תִּדְרוֹשׁ מֵהֶם פֶּן
לְשַׁחַת תּוּרָשׁ: טֶבֶל וְעָרְלָה וַדַּאי וּדְמַאי וּמְתֻקָּן
(וְעֹשֶׁק גָּזֵל) וּתְשׂוּמֶת יָד. וּבַל תֹּאכְלוּ עַל הַדָּם: חֹק

---

[3]) Hebe oder Zehnt unter dem schon Verzehnten u. s. w.; oder Früchte, von denen weder Hebe noch Zehnt gegeben worden ist. 4) S. 3. B. M. 19, 13.

Joch, zu vollziehen; selbst die (heidnischen) Fremdlinge zu begünstigen und die dir verbotenen Speisen ihnen geben. Das (Opfer-) Blut spritzen, das (Opfer-) Fett räuchern, jene (Opfer) im Feuer verbrennen, wann sie nicht mehr gegessen werden dürfen. Das (der Gottheit), Geweihete, das Erste vom Teig, das zu verbrennende (unrein gewordene Hebe-) Oel dem Priester zu geben, so wie das zurück erstattete Eigenthum dessen, der (bei seinem Tode) keinen Verwandten hinterlassen hat. Die durch Menschen (Leichen) Verunreinigten, sollen das zweite Peßach feiern, (vom Peßach-Lamm) soll weder das Fleisch hinaus (in's Freie) gebracht, noch ein Knochen zerbrochen werden. Das Ausgießen des Salböls auf des Hohenpriesters Haupt, um ihn dadurch an seines Vaters Stelle in Priesterdienst einzuweihen. Am Versöhnungstage den Opferdienst nach Vorschrift zu verrichten, um einmal im Jahre unsere Sünden zu versöhnen. Vor dem Greisen aufzustehen und das Alter hochzuachten; Niemanden zu verleumden und bei der Gefahr des Nächsten nicht still zu stehen. Das Gesetz, wer Jemanden verwundet, ihm folgende fünf zu bezahlen: den Schaden, den (erlittenen) Schmerz, das Heilen, Versäumnis und die Schande; und der eine schwangere Frau stößt (daß sie der Leibesfrucht dadurch verlustig wird), hat den Werth eines Kindes zu bezahlen. Von Rachsucht und vom Bewahren des Zornes das Herz fern zu halten; der eine (einem Manne) versprochene Sklavin entehrt, hat einen Widder als Schuldopfer zu bringen. Im Körper keine Einschnitte (zur Trauer) machen, ihn nicht tätoviren; keinen Kahlkopf machen, das Haupthaar nicht rund umher abschneiden, die Ecken des Bartes nicht weg rasiren. Das Abschätzen, das Aussprechen eines Gelübdes, das Austauschen eines (geweihten) Viehes mit einem (andern) Vieh (dann sind beide heilig); das Buhlergeschenk so wie den Hundelohn, im Heiligthume zu verabscheuen. Tritt ein Arbeiter in das Getreidefeld des Nächsten, so darf er mit der Sichel keine Aehre sich abschneiden, der im Weingarten arbeitende Tagelöhner darf (keine Trauben) in ein Behältnis (für sich) geben. Das Gebot, wer Weinlese hält, soll die einzelnen (erst unbemerkten) Trauben zurück lassen, der (seine) Oliven abschüttelt, soll nicht nachpflücken. Der einem Erschlagenen sich nähert, oder eine Leiche einen Knochen (von derselben) oder eine Grabstätte berührt, soll sieben Tage unrein sein, und am dritten wie auch am siebenten Tage mit dem Reinigungswasser bespritzt werden. Das Untersuchen des Aussatzes, ihn (als unrein) zu erklären und einzusperren (nämlich): Flecken, Narbe, Geschwulst, Flechte,

נְבֵלוֹת: זְרִיקַת דָּם וְהַקְטֵר חֲלָבִים. לִשְׂרוֹף בָּאֵשׁ
בַּבֹּקֶר כָּל הַנֶּאֱכָלִים לְיוֹם אֶחָד: חֵרֶם וְחַלָּה וְשֶׁמֶן
שְׂרֵפָה לָתֵת לַכֹּהֵן. וְהָאָשָׁם הַמּוּשָׁב מִמִּי שֶׁאֵין
לוֹ גוֹאֵל: טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם לַעֲשׂוֹת פֶּסַח שֵׁנִי.
וּבַל הוֹצָאַת בָּשָׂר חוּצָה וּשְׁבִירַת הָעֶצֶם: יְצִיקַת
שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ כֹּהֵן גָּדוֹל. לְמַלֵּא יָדָיו
לְכֹהֵן תַּחַת אָבִיו: כָּל מַעֲשֵׂה יוֹם הַכִּפֻּרִים לַעֲשׂוֹתָן
כְּתִקְנָן. לְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ אַחַת בַּשָּׁנָה: לָקוּם
מִפְּנֵי שֵׂיבָה וּלְהַדֵּר פְּנֵי זָקֵן: אַזְהָרָה שֶׁלֹּא תֵלֵךְ
רָכִיל וְשֶׁלֹּא לַעֲמוֹד עַל דַּם רֵעַ: מִצְוַת דִּין הַחוֹבֵל
בַּחֲבֵרוֹ לְחַיְּבוֹ בַּחֲמִשָּׁה דְבָרִים בְּנֶזֶק וְצַעַר וְרִפּוּי
וְשֶׁבֶת וּבֹשֶׁת. וְנוֹגֵף אִשָּׁה הָרָה לְשַׁלֵּם דְּמֵי וְלָדוֹת:
נְקִימָה וּנְטִירָה לְהַרְחִיק מִלֵּב. וְשׁוֹכֵב עִם נֶחֱרֶפֶת
לְהָבִיא אֵיל אָשָׁם: שֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ וּכְתֹבֶת קַעֲקַע.
קָרְחַת וְהַקָּפַת רֹאשׁ וְהַשְׁחָתַת פְּאַת זָקָן: עוֹרֵךְ
וּמַפְלִיא בְּנֶדֶר וּתְמוּרַת בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה. אֶתְנַן
זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב לְתָעֵב מִדְּבִיר קֹדֶשׁ: פּוֹעֵל הַבָּא
בְּקָמַת רֵעַ שֶׁלֹּא לְהָנִיף חֶרְמֵשׁ. וְשָׂכִיר הַבָּא בְּכֶרֶם
שֶׁלֹּא לִתֵּן אֶל כֶּלִי: צַוָּאַת בּוֹצֵר הַכֶּרֶם לְהַשְׁאִיר
עוֹלֵלוֹת. וְחוֹבֵט זֵיתִים שֶׁלֹּא לְפָאֵר אַחֲרָיו: קָרֵב
בַּחֲלַל חֶרֶב וְנוֹגֵעַ בְּמֵת אוֹ בְעֶצֶם אָדָם אוֹ בְקֶבֶר
יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים. לְהַזּוֹת עָלָיו מֵי הַנִּדָּה בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: רְאִיַּת נְגָעִים לְהַחֲלִיט
וּלְהַסְגִּיר. בַּהֶרֶת וְצָרֶבֶת שְׂאֵת וְסַפַּחַת: שְׁחִין

Moabiter, weder ein an den Hoden Zerstoßener noch Verschnittener in die Gemeinde aufgenommen. Dem Thiere das Maul nicht verschließen (wenn es drischt), (dem überladenen Lastthiere) abladen; (den Nächsten seines Vergehens wegen) zurechtweisen und ihn nicht zu hassen, den Tauben nicht schimpfen, dem Blinden keinen Anstoß (in Weg) legen. Mit Aufmerksamkeit das Unreine vom Reinen zu unterscheiden, das verabscheute Gewild so wie das unreine, abgesonderte Thier für unrein zu halten. Das Thier und sein Junges nicht an einem Tage schlachten; weder die Spannader, noch von einem ungetödteten Thiere, noch Fleisch mit Milch zu essen. Den (Glaubens-) Bruder ernähren helfen, dem Dürftigen (Geld) borgen; weder den untern noch den obern Mühlstein zu pfänden, und (dem Armen) das Pfand (wann er dessen benöthigt) zurückgeben. Das Sündenbekenntnis (bei'm Opfer), das Sühnopfer, das Händeauflegen (auf das Opfer), das Wenden (der Opferstücke), um Versöhnung und Verzeihung zu erlangen. (Wenn das in Verwahrung genommene fremde Eigenthum) gestohlen, verloren, (von wilden Thieren) zerrissen, oder (wenn es ein Thier ist) ein Glied gebrochen; oder gefangen worden ist (nach Vorschrift) zu bezahlen; (Diebstähle) zwei, vier- und fünffach zu bezahlen. Pflichten des Depositars (gegen den Deponenten), wenn er ohne oder für bedungenen Lohn seine Dienste leistet; die Pflichten des Commodators und des Miethers. Das Gesäuerte (am Tage vor Peßach) wegzuräumen, Ungesäuertes (am Peßach) zu essen, zum Andenken (an den Auszug aus Egypten) sieben Tage zu feiern. Jährlich den (Thora-) Abschnitt von der Schekel-Steuer, von der Bestrafung Amaleks, von der rothen Kuh und von der Bestimmung der Monate zu lesen.

אבחנת Leibesfehler (der Priester und der Opferthiere) zu untersuchen, damit weder ein Gebrechliches geopfert, noch ein Gebrechlicher opfere. Das Salz, als Bundeszeichen, soll bei keinem Opfer fehlen, sondern bei jedem derselben dargebracht werden. Das Rühren, das Zerstückeln (der Speisopfer), das Häufeln, das Räuchern, die Darbringung (des Opfers zum Opferaltar), das Auffangen (des Opferblutes) und das Spritzen (desselben). Das Gesetz der Erstgebornen ein zweifaches (Erbe) zu bekommen, und die Verordnung wenn Jemand kinderlos stirbt. Die Hand derjenigen (Frauensperson) abzuhauen, welche die Schaamtheile (eines Mannes) ergreift, während er mit Jemanden sich zankt. Keinen Zank erregen. Frauen sollen keine Männerkleider und Männer keine Frauenkleider tragen. Fromme Proselyten zu stützen, mit ihnen (friedlich) zusammen zu wohnen, um das Gesetz der Erinnerung an die Befreiung von Egyptens

וּמוֹאָבִי פְּצוּעַ דַּכָּה וּכְרוּת שָׁפְכָה: חֲסִימָה וּפְרִיקָה
וְתוֹכְחוֹת שִׂנְאָה. וְקִלְלַת חֵרֵשׁ וּמִכְשׁוֹל עִוֵּר: זְרִיזוּת
לְהַבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא לַטָּהוֹר. וְשִׁקּוּץ חַיָּה וּבְהֵמָה
טְמֵאָה הַמֻּבְדָּלָה לְטַמֵּא: וְאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ בְּיוֹם אֶחָד.
וְגִיד הַנָּשֶׁה וְאֵבֶר מִן הַחַי וּבָשָׂר בֶּחָלָב: הַחֲיָאַת
אָח וְהַלְוָאַת אֶבְיוֹן. חֲבִילַת רֵחַיִם וָרֶכֶב וַהֲשָׁבַת
הָעֲבוֹט: דִּבְרֵי הוֹדָיַת עָוֹן וְקָרְבַּן חַטָּאת. סְמִיכָה
וּתְנוּפָה כַּפָּרָה וּסְלִיחָה: גְּנֵבָה וַאֲבֵדָה טְרֵפָה וּשְׁבוּרָה
וּשְׁבוּיָה. תַּשְׁלוּמֵי כֶפֶל וְתַשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה.
שׁוֹמֵר חִנָּם וְהַשּׁוֹאֵל נוֹשֵׂא שָׂכָר וְהַשּׂוֹכֵר: בִּעוּר
חָמֵץ וַאֲכִילַת מַצָּה. זִכְרוֹן חֹק לָחוֹג כָּל שִׁבְעַת
הַיָּמִים: ה׳אַף פָּרָשַׁת שְׁקָלִים לְהַזְכִּיר אוֹתָהּ בְּכָל
שָׁנָה וְשָׁנָה. וּפֻרְעֲנוּת עֲמָלֵק וּפָרָה אֲדֻמָּה וְהַחֹדֶשׁ
הַזֶּה לָכֶם:

ע"ס א"ב.

אַבְחָנַת מוּמִים מִלְּהַגִּישׁ בַּעַל מוּם. מוּמֵי אָדָם
וּמוּמֵי בְהֵמָה: בְּרִית מֶלַח שֶׁלֹּא לְהַשְׁבִּית. לְהַקְרִיב
אוֹתָהּ עַל כָּל קָרְבָּן: גַּם בְּלִילָה וּפְתִיתָה קְמִיצָה
וְהַקְטָרָה. הַקְרָבָה וְהַגָּשָׁה קַבָּלָה וְהַזָּיָה: דִּין הַבְּכוֹר
לִטּוֹל פִּי שְׁנַיִם. וּמִשְׁפַּט אִישׁ כִּי יָמוּת וּבֵן אֵין
לוֹ: הַנִּצִּים יַחַד לָקוֹץ כַּף שׁוֹלַחַת יָד בִּמְבוּשָׁיו. מְגָרֶה
מָדוֹן. כְּלִי גֶבֶר עַל אִשָּׁה וְשִׂמְלַת אִשָּׁה עַל
גָּבֶר: וְהַקְרָבַת גֵּרֵי צֶדֶק לָגוּר יַחַד. וּלְקַיֵּם חֻקִּים
בִּמְחַפְּשֵׂי מְפָרֵךְ צוֹעֲנִים. וְלָחוֹן גֵּרֵי שַׁעַר וּלְהַאֲכִילָם

auf Gerisim und Ebal) laut sprechen*). Die Festtage sollen bestimmt, am Neujahr soll geblasen werden, und am Versöhnungstage peinige man sich. Dreimal des Jahres gehe man hinauf (nach Jerusalem) und spende da von dem Ueberfluß: (Bringe nach Vorschrift) Freuden-, Ganz-, Schlacht und Trankopfer, Gelübde, freiwillige Gaben, Sühn- und Schuldopfer, die täglichen- und Mussafopfer (letztere) an den Ruhe-, Neumond- und Festtagen und die heiligen Opfergeräthe.

תודה Dank- und Speiseopfer, Lamm und Böcklein, Turtel- und junge Tauben und (Mehl) ein Zehntel der Epha. Erlaß- und Jubeljahre, Kalenderberechnung und sieben Wochen das Omer-Zählen. Von Speise keinen Ueberschuß und vom Gelde keine Zinsen nehmen, im Erlaßjahre die Schulden nicht einfordern, und das Verkaufte (am Jobel) einlösen. Freiheit am Jobel den Sklaven verkünden, die Sklaven (damals) entlassen, selbst der Gebohrte (im Ohre) wird vom Jobel frei, so wie die Sklavin durch die Zeichen der Pubertät. Der Gerechtigkeit nachjagen, Wahrheit und Recht ausüben, des Tagelöhners Lohn nicht über Nacht, bis zum Morgen vorenthalten. In einem schwierigen Rechtsfall, sich vom großen Synedrio belehren zu lassen, und denjenigen zu erdrosseln, der sich ihm (dem großen Synedrio) widersetzt. Ein Geländer (um das Dach) zu machen, damit Niemand herunter falle, und für Mörder aus Versehen, Zufluchtsstätte zu bestimmen. Die Kriegsgesetze (die Einsetzung) eines Feldpriesters, das Warnen der Beamten und Feldherrn: (nämlich) der Verlobte gehe von der Armee nach Hause, sich daselbst mit seiner Verlobten zu freuen, (ferner) der ein Haus erst gebaut, oder (einen Weingarten) erst gepflanzt, oder der verzagten Herzens ist; um das (Feld-) Lager von allem Unanständigen rein zu halten. Jede Zusage, jede Entsagung, so wie jedes Gelübde entweder (nach Vorschrift) zu lösen oder zu halten. Mit Schatnes sich nicht kleiden, im Weingarten (und sonstigen Gärten und Feldern) keine verschiedenartige Gewächse haben, das Vieh nicht mit vermischten Arten begatten lassen, und Bäume nicht mit Fremdartigen oculiren. Den Priestern Ehrenkleider zu machen, und kein Profaner nähere sich dem Priesterdienst. Zeichendeutler zu vertilgen, Todtenbeschwörer auszurotten, und vollkommen (fromm) zu bleiben, um die Vollkommene (Thora) empfangen zu können. Der Reinheit wegen (d. h. damit die Nation rein bleibe) werde weder ein Bastard, noch ein Amoniter oder

*) S. 5. B. M. 27, 14.

לְוִיִּם לַעֲנוֹת בְּקוֹל רָם: קְרִיאַת מוֹעֲדִים וּזְמַנֵּי רְגָלִים. תְּקִיעָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעִנּוּי נֶפֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים: רְגָלִים לַעֲלוֹת בִּשְׁלוֹשׁ פַּעֲמֵי שָׁנָה. וּמַתְּנוֹת יָדַיִם מִבִּרְכוֹתֶיךָ: שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת זְבָחִים וּנְסָכִים. נְדָרִים וּנְדָבוֹת חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת: י׳ תְּמִידִין וּמוּסָפִין בְּשַׁבָּתוֹת וּבֶחֳדָשִׁים וּבְמוֹעֲדִים. וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ לְשָׁרֵת לְפָנָיו:

ע״פ תשר״ק.

תּוֹדָה וּמִנְחָה כִּשְׂבָּה וּשְׂעִירָה. תּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה: שְׁמִטִּים וְיוֹבְלוֹת וְחִשּׁוּב תְּקוּפוֹת. וּסְפִירַת הָעֹמֶר שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת: רִבִּית הָאֹכֶל וְנֶשֶׁךְ הַכֶּסֶף. הַשְׁמָטַת מַלְוֶה וּגְאֻלַּת מִמְכָּר: קְרִיאַת דְּרוֹר וְשִׁלּוּחַ חָפְשִׁי. חִפּוּשׁ הַנִּרְצָע בַּיּוֹבֵל וְהָאָמָה בְּסִמָּן: צֶדֶק צֶדֶק לִרְדּוֹף אֱמֶת וּמִשְׁפָּט לַעֲשׂוֹת. פְּעֻלַּת שָׂכִיר בַּל תָּלִין עַד בֹּקֶר: פְּלִיאַת הַדִּין לְלַמֵּד מִלִּשְׁכַּת הַגָּזִית. וּמִיתַת חֶנֶק לְעֹשֶׂה בְזָדוֹן: עֲשִׂיַּת מַעֲקֶה לְבַל יִפֹּל הַנּוֹפֵל. וְעָרֵי מִקְלָט לְרוֹצֵחַ בִּבְלִי דָעַת: סִדְרֵי קְרָב וּמְשׁוּחַ מִלְחָמָה. אַזְהָרַת שׁוֹטְרִים וְשָׂרֵי צְבָאוֹת: נְקִיּוּת לְבַיִת לָבֹא לִשְׂמוֹחַ בְּכַלָּה. מְאָרֵס וּבוֹנֶה וְנוֹטֵעַ וְרַךְ הַלֵּבָב וְקִדּוּשׁ מַחֲנֶה מֵעֶרְוַת דָּבָר: מוֹצָא שְׂפָתַיִם בְּדָבָר וּשְׁבוּעַת הָאִסָּר. וּפְצַת פֶּה בְּנֶדֶר לְהָפֵר וּלְקַיֵּם: לְבִישַׁת שַׁעַטְנֵז וְכִלְאֵי הַכֶּרֶם. הַרְבָּעַת בְּהֵמָה וְהַרְכָּבַת הָאִילָן: כְּתֹנוֹת כָּבוֹד לְהַלְבִּישׁ לַכֹּהֲנִים. וְאַזְהָרַת עֲבֹדָה לְבַל יִקְרַב כָּל זָר: יִדְּעוֹנִים לְהַשְׁמִיד וְאוֹבוֹת לְהַכְרִית. לִהְיוֹת תְּמִימִים לְקַבֵּל תְּמִימָה: טָהֳרָה וּנְקִיּוּת מִלָּבֹא מַמְזֵר בַּקָּהָל. עַמּוֹנִי

[1]) אתה Du gabst das Gesetz Deinem Volke, welches Du wie ein Vater seinen Sohn gezüchtigt, schriebst mit Deiner Rechten Worte des Lebens, verzeichnetest mit Deinen Fingern die Moral, (bestehend aus) Warnungen vor großen Strafen, aus Geboten und Verboten (betreffend) Polizei- und Criminalsachen und das Vergeltungsrecht (bei körperlichen Verletzungen). Richter sollen unbestechlich sein, selbst bei einem, über den Bösewicht gefällten Todesurtheil; Beamte sollen kein Ansehen berücksichtigen; Beeidung der Zeugenschaft, Pfandeid, ein aus Versehen übertretener Eid; das Geraubte (und Gestohlene) zu bezahlen, das Gefundene zurückzugeben (über diese Alle haben die Richter zu wachen). Das Gericht ist verpflichtet (Die Zeugenschaft streng zu untersuchen, und soll aus einem großen und kleinen Synedrio[2]) bestehen; hat durch die vier Todesarten sich zu befestigen; und jedes Laster nach Verdienst zu bestrafen. Zerrissenes (ein von Thieren getödtetes Thier) soll weggeworfen, Gefallenes kann dem Ausländer (Heiden) verkauft und weder Talg noch Blut soll gegessen werden. Wein soll geopfert, Oel (im Tempel) gebrannt, Zehnt und die zwei Brode (am Wochenfeste) sollen gegeben, in Grütze gestoßene und geröstete Körner (von den Erstlingen) geopfert werden. Priester sollen Opfrer und die Leviten Chorsänger sein; Hebe, Zehnt und Stadtwiesen (sollen dem Stamme Levi gegeben werden). Vom geschlachteten Viehe gebe man Kinnbacken, den Bug und den Magen dem Priester (so wie auch) die erste Wolle von den geschorenen Schaafen. (Ferner gebührt ihm) Zehnt vom Vieh, die geheiligte Erstgeburt, das Lösegeld eines (erstgebornen) Sohnes, Gelübde und heilige Spenden. Baumpflanzen sollen am vierten Jahre (ausgelöst), das Zehntbekenntniß[3]) abgelegt, das Erstlingsgebet[4]) verrichtet und (auf den Bergen Gerisim und Ebal) die (vorgeschriebenen) Segen und Flüche gesprochen werden. Das Fest des Wasserschöpfens am Hüttenfeste zu feiern (an welchem Letztern man) in Hütten wohnen, das Lulab und die Weide nehmen und (im Tempel) Wasser (auf den Altar) ausgießen soll. Den verbotenen, vertrauten Umgang (mit den vom Gesetze bezeichneten Frauenspersonen) zu meiden, die Menstruirende zu entfernen; (das Gesetz der) Chaliza, der Leviraths-Ehe, des Scheidebriefes, der Sotha[5]), der das Genick zu brechenden Kalbe[6]), der Tefillin (Schauriemen), der Mesusoth und Schaufäden (zu beobachten). Priester sollen die Gemeinde segnen und die Leviten (die Flüche und Segen

[1]) Dieser aus acht Kapitel bestehender Abschnitt enthält die sämmtlichen mosaischen und manche thalmudische Verordnungen.

ע"ס א"ב.

ק׳אַתָּה הִנְחַלְתָּ תּוֹרָה לְעַמֶּךָ. וּכְאָב אֶת בֵּן אוֹתָם יִסַּרְתָּ: בִּימִינְךָ כָּתַבְתָּ דִּבְּרוֹת חַיִּים. וּבְאֶצְבְּעוֹתֶיךָ חָקַקְתָּ תּוֹכְחוֹת מוּסָר: גֹּדֶל עָנְשִׁין וְאַזְהָרוֹת הַרְבֵּה. מִצְוֹת עֲשֵׂה וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה: דִּינֵי מָמוֹנוֹת וְדִינֵי נְפָשׁוֹת. וּנְתִינַת מוּם בְּנוֹתְנֵי מוּמִים: הַזְהָרַת שׁוֹפְטִים כָּל שֹׁחַד רָשָׁע לָמוּת. וְצַוָּאַת שׁוֹטְרִים לְבַל הַכֵּר פָּנִים: וּשְׁבוּעַת הָעֵדוּת וּשְׁבוּעַת הַפִּקָּדוֹן. וּשְׁבוּעַת הֶעְלֵם דָּבָר וְשִׁלּוּם גָּזֵל וְהָשֵׁב אֲבֵדָה: זִקּוּק בֵּית דִּין בִּדְרִישָׁה וּבַחֲקִירָה. סַנְהֶדְרֵי גְדוֹלָה וְסַנְהֶדְרֵי קְטַנָּה: חִזּוּק בֵּית דִּין בְּאַרְבַּע מִיתוֹת. עֲבֵרָה וַעֲבֵרָה וְעָנְשׁ שֶׁלָּהּ: טְרֵפָה לְהַשְׁלִיךְ וּנְבֵלָה לִמְכּוֹר לְנָכְרִי. כָּל חֵלֶב וְכָל דָּם שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל: יַיִן לְנַסֵּךְ וְשֶׁמֶן לְהַדְלִיק. וְעִשָּׂרוֹן וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם גֶּרֶשׂ קָלִי וְכַרְמֶל: כֹּהֲנִים לְשָׁרֵת וּלְוִיִּם לְשׁוֹרֵר. תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת וְעָרֵי מִגְרָשׁ: לְחָיַיִם וְהַזְּרוֹעַ וְהַקֵּבָה לָתֵת לַכֹּהֵן מֵאֵת הָעָם וּמֵאֵת זוֹבְחֵי הַזֶּבַח. רֵאשִׁית הַגֵּז מִגּוֹזְזֵי צֹאן: מַעְשַׂר בְּהֵמָה וְקִדּוּשׁ בְּכוֹרוֹת. וּפִדְיוֹן הַבֵּן וְנֶדֶר וְהֶקְדֵּשׁ: נֶטַע רְבָעִי וִדּוּי מַעֲשֵׂר. מִקְרָא בִכּוּרִים בְּרָכוֹת וּקְלָלוֹת. שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה לִשְׂמוֹחַ בֶּחָג. סֻכָּה וְלוּלָב וַעֲרָבָה וְנִסּוּךְ הַמָּיִם: עֲרָיוֹת לְהַפְרִישׁ נִדָּה לְהַרְחִיק. חֲלִיצָה וְיִבּוּם וְסֵפֶר כְּרִיתוּת: פָּרָשַׁת סוֹטָה וּפָרָשַׁת עֶגְלָה עֲרוּפָה. תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת וּמִצְוַת צִיצִת: צַוָּאַת כֹּהֲנִים לְבָרֵךְ קְהַל וַעֲדָה. וּפִקּוּד

---

2) Ersteres zählte 71 und Letzteres 23 Mitglieder.
3) S. 5. B. M. 26, 13—15. 4) S. 5. B. M. 20, 5—10.
5) S. 4. B. M. 5, 12—31. 6) S. 5. B. M. 21, 9.

בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן, שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל־מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ, וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם· וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת מוּסַף יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה· נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר· וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ· וְשָׂעִיר לְכַפֵּר· וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

ח׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר׃

קו״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים׃ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ׃ וְרָצִיתָ בָּנוּ׃ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת׃ וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ׃ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ׃ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן׃ אֶת־יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה׃ זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ

Vorb. Und in Deinen heiligen Worten heißt es:

Gem. u. Vorb. „Der Ewige regieret ewiglich, dein Gott, o Zion, von Geschlecht zu Geschlecht. Hallelujah!"

Vorb. Von Geschlecht zu Geschlecht verkünden wir Deine Größe, und in alle Ewigkeit heiligen wir Deine Heiligkeit. Dein Lob, o Gott, weiche nicht aus unserem Munde immer und ewig; denn Gott, König, groß und heilig bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

ק׳ כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

ק׳ מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

קו״ח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

ק׳ אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל־חַי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים:

קו״ח אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

ק׳ אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

Gem. Seiner Herrlichkeit voll ist die Welt! — Seine Diener fragen einander: „Wo ist seiner Herrlichkeit Wohnung?" Ihnen gegenüber erwiedert's dann: „Gelobt!"

G. u. V. „Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes von ihrer Stätte aus!"

Gem. Von seiner Stätte aus wende er sich erbarmungsvoll und begnadige das Volk, das seiner Einheit Namen täglich zweimal, Abends und Morgens, voll Liebe huldigt, rufend: „Höre Israel!"

Gem. u. Vorb. „Höre Israel, der Ewige, unser Gott, der Ewige ist einzig!"

Gem. Einzig ist er, unser Gott, er ist unser Vater, er ist unser König, er ist unser Befreier, und er wird uns zum zweiten Male in seiner Allbarmherzigkeit vor aller Lebenden Augen vernehmen lassen: Ich will euer Gott sein!

Gem. u. Vorb. „Ich bin der Ewige, euer Gott!"

Gem. Allmächtiger, unsere Macht! Ewiger, unser Herr! wie mächtig ist Dein Name auf der ganzen Erde! Einst wird der Ewige König sein über die ganze Erde, an jenem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name: Einiger.

בל״ח אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בקול בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃ אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ׃ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ׃ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר׃

ק״ה קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃

נעריצך Vorb. Wir preisen Dich und heiligen Dich nach der Weise der heiligen Seraphim, welche in Heiligkeit Deinen Namen feiern; wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer rief dem Andern zu und sprach:

G. u. V. Heilig, heilig, heilig ist der Ewige Zebaoth, voll ist die ganze Erde seiner Herrlichkeit!

ותחזינה Mögen unsere Augen sehen, wenn Du mit Erbarmen nach Zion zurückkehrst! Gelobt seist Du, Ewiger, der seine Majestät einst wieder in Zion thronen läßt!

מודים Wir bekennen Dir, daß Du, der Ewige, unser und unserer Väter Gott bist in Ewigkeit. Du bist der Hort unseres Lebens, der Schild unseres Heils für und für. Wir danken Dir und lobpreisen Dich für unser Leben, das in Deine Hand gelegt, für unsere Seelen, die Dir anvertraut sind, für die Wunder, die Du uns tagtäglich, für die unaussprechlichen Wohlthaten, die Du uns zu jeder Zeit — Abends, Morgens und Mittags — erweisest. Allgütiger, Deine Barmherzigkeit hat keine Grenzen; Allbarmherziger, Deine Gnade geht nie zu Ende — auf Dich hoffen wir immerdar!

ועל Für dies Alles sei Dein Name, unser König, gelobt und hochgepriesen unaufhörlich und immerdar!

וכל Und Alles, was lebt, soll Dir danken und in Wahrheit preisen Deinen Namen; Allmächtiger, unser Heil und unsere Hilfe bist Du. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir allein gebühret Dank.

שים Verleihe Frieden, Glück und Segen, Gunst, Gnade und Erbarmen uns und Deinem ganzen Volke Israel! Segne uns, o Vater, Alle wie Einen, im Lichte Deines Antlitzes! denn im Lichte Deines Antlitzes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens, die Liebe zum Guten und dadurch Heil und Segen, Erbarmen, Leben und Frieden. Möge es Dir gefallen, Dein Volk Israel zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden zu segnen. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel segnet mit Frieden!

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen vor Betrüglichreden! Laß meine Seele gegen meine Lästerer gelassen und gegen Jeden geduldig sein, wie Staub der Erde. Erschließe mein Herz durch Deine Lehre, damit meine Seele Deinen Geboten eifrig folge. Zerstöre die Pläne aller derer, die Böses wider mich sinnen und vereitle ihre Gedanken. Thue es um Deines Namens willen, thue es um Deiner Rechten, thue es um Deiner Heiligkeit, thue es um Deiner Lehre willen. Auf daß gerettet werden Deine Lieblinge, laß mir Deine Rechte beistehen und erhöre mich! Mögen wohlgefallen die Worte meines Mundes und die Gedanken meines Herzens, Dir, o Ewiger, mein Hort und mein Erlöser! — Er der Frieden stiftet in seinen Höhen, er stifte auch Frieden bei uns und bei ganz Israel; darauf sprechet: Amen!

Möge es Dein Wille sein, o Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, den heiligen Tempel bald, in unseren Tagen, wieder zu erbauen, daß Jeder seinen Antheil an Deinem Gesetze nehme.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ: וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

keine Kunstarbeit verrichten. Dabei habt ihr dem Ewigen zu Ehren als Ganzopfer zum angenehmen Geruch darzubringen: zwei Stiere, einen Widder und sieben jährige Lämmer.

ומנחתם Dazu ihr Mehl= und Trankopfer, wie vorgeschrieben: drei Zehntel zu jedem Stiere, zwei Zehntel zu jedem Widder, ein Zehntel zu jedem Schafe; Wein zum Trankopfer; einen Bock zur Versöhnung und die zwei täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, erbarmungsvoller König, erbarme Dich über uns. Gütiger, allgütiger Gott, laß Dich von uns erflehen, kehre zurück zu uns mit Deiner grenzenlosen Barmherzigkeit, um der Erzväter willen, die deinen Willen geübt. Erbaue Deinen Tempel wieder wie vormals und gründe Dein Heiligthum auf seiner Stätte, laß uns dessen Bau anschauen und erfreue uns mit seiner Vollführung; führe die Priester wieder zu ihrem Dienste, die Leviten zu ihren Gesängen und Psalmen, und Israel nach seiner Heimath zurück. Daselbst wollen wir hinaufwallen und erscheinen und uns niederwerfen vor Dir an unserem dreimaligen Feste, nach Vorschrift Deiner Thora: „Dreimal im Jahre soll alles Männliche bei dir vor dem Ewigen, deinem Gotte, erscheinen an dem Orte, den er erwählen wird, am Feste der ungesäuerten Brode, am Wochenfeste und am Laubhüttenfeste. Man soll aber nicht leer vor dem Ewigen erscheinen. Jeder nach seiner Gabe, je nach dem Segen, den der Ewige, dein Gott, dir geschenkt."

והשיאנו Laß uns empfangen, Ewiger, unser Gott, den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du wohlwollend uns zu segnen verheißen hast! Heilige uns durch Deine Gebote und gib uns unseren Antheil an Deiner Lehre, erquicke uns mit Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hilfe, läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und laß uns, Ewiger, unser Gott, in Freude und Wonne, Deine heiligen Feste genießen, damit in Dir sich freue Israel, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt Israel und die Festes=Zeiten.

רצה Zeige Wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, an Deinem Volke Israel und an seinem Gebete! stelle den Gottesdienst in den Hallen Deines Hauses wieder her; nimm Israels Opfer und seine Gebete mit Liebe und Wohlgefallen an, auf daß Dir fortwährend gefällig sein möge der Dienst Deines Volkes Israel.

לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר· וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ· וְשָׂעִיר לְכַפֵּר· וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל־מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְיָ רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ· וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם· וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ·

אתה בחרתנו Du hast uns aus allen Völkern erkoren; Du liebtest uns und fandest Wohlgefallen an uns; Du hast uns erhoben über alle Nationen, und uns geheiligt durch Deine Gebote. Du hast uns genähert, o König, Deinem Dienste und uns nach Deinem großen und heiligen Namen genannt.

ותתן לנו Und so gabst Du uns in Liebe, Ewiger, unser Gott, Feiertage zur Freude, Feste und Wonnezeiten zur Fröhlichkeit, dieses Schabuothfest, die Zeit unserer Gesetzgebung, zur Heiligkeitsverkündigung, zum Andenken an den Auszug aus Egypten.

ומפני Aber um unserer Sünden willen sind wir aus unserem Lande vertrieben und weit entfernt von unserem eignen Boden; nun können wir nicht mehr hinaufwallen und erscheinen und uns niederwerfen vor Dir und können nicht erfüllen unsere Pflichten in jenem von Dir erkornen Tempel, in jenem großen und heiligen Hause, das Deinen Namen geführt — wegen der Gewalt, die an Deinem Heiligthume verübt worden. O möge es doch Dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, erbarmungsvoller König, mit Deiner Allbarmherzigkeit zurückzukehren, Dich unser und Deines heiligen Tempels zu erbarmen, ihn bald wieder zu erbauen und zu erhöhen dessen Herrlichkeit. O Vater und König, laß uns kund werden die Herrlichkeit Deiner Regierung; erscheine, und erhebe Dich vor den Augen aller Lebendigen; führe unsere Zerstreuten aus den Völkern herbei und sammle unsere Verbannten aus allen Winkeln der Erde; bring' uns dann nach Deiner Stadt Zion in Wonne und nach Jerusalem, der Wohnung Deines Heiligthums, in ewiger Freude! Dort wollen wir Dir unsere pflichtgemäßen Opfer zubereiten, die täglichen nach ihrer Ordnung und die Mussafopfer nach ihrer Vorschrift; das Mussafopfer dieses Schabuoth-Festes wollen wir in Liebe zubereiten und Dir darbringen nach dem Gebote Deines Willens, so wie Du es in Deiner Thora durch Deinen Diener Mosche aus dem Munde Deiner Herrlichkeit hast niederschreiben lassen, wie es heißt:

וביום Am Tage der Erstlinge, wenn ihr dem Ewigen zu Ehren ein neues Mehlopfer darbringt, nämlich: wenn eure Wochen zu Ende sind, soll euch heilige Verkündigung sein, und ihr dürft

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן · אֶת־יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה · זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ · מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם · וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת מוּסַף יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה · נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה

ועתה Nun werde erhoben die Allmacht des Herrn, wie Du verheißen hast! Gedenke Deiner Huld, o Herr, und Deiner Gnade, die von je gewesen!

יתגדל Verherrlicht und geheiligt werde Gottes großer Name in der Welt, die er nach seinem Willen erschaffen hat. Möge er herbeiführen sein Reich, bei euerem Leben und in eueren Tagen und bei'm Leben des ganzen Hauses Israel, bald und in naher Zeit! — Darauf sprechet:

Amen! sein großer Name sei gepriesen in alle Ewigkeit!

Gelobt und gepriesen, gerühmt und erhoben, erhöhet, verherrlicht, angebetet und verehrt werde der Name des Allheiligen, gelobt sei er hoch über alles Lob und Lied, über jede Benedeiung und Verherrlichung, die je auf Erden ausgesprochen worden! — Darauf sprechet: Amen!

Herr, öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Deinen Ruhm!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Gott Isaaks und Gott Jakobs; großer, mächtiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! der Wohlthaten erzeiget in Güte, als Eigenthümer des Weltalls, der gedenket der Frömmigkeit der Urväter, und ihren spätesten Enkeln einen Erlöser bringet, um seines Namens willen, in Liebe! — König, Helfer, Retter und Schild! Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Abrahams!

אתה Mächtig bist Du in Ewigkeit, o Herr! Du belebst die Todten wieder, mächtiger Retter!

מכלכל Deine Gnade ernährt die Lebenden, Deine unendliche Barmherzigkeit läßt die Todten wieder aufleben. Du bist der Wankenden Stütze, der Kranken Heil und Befreier der Gefesselten. Du hälst treulich Deine Zusage Jenen, die in der Erde schlummern. Wer ist wie Du, allmächtiger Gott! Wer ist Dir ähnlich? König, der da tödtet und wieder belebet und Heil aufkeimen läßt. Deiner Verheißung getreu, belebst Du einst die Todten wieder! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt!

אתה Du bist heilig, heilig ist Dein Name, und Heilige lobpreisen Dich jeglichen Tag. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר:
זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:

ש״ץ יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן·

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא·

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה· מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ· מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר· מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה· וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

Der Vorbeter trägt die Thora nach der heiligen Lade zurück und ruft laut:

Es lobe Alles den Namen des Ewigen, denn sein Name allein ist hocherhaben!

Die Gemeinde antwortet:

Seine Herrlichkeit waltet über Erd' und Himmel. Er erhöhet seines Volkes Glück; er ist der Ruhm aller seiner Frommen, der Kinder Israel, das ihm nahe Volk. Hallelujah!

(Psalm 24.) Ein Psalm von David. Des Ewigen ist die Erd' und was sie füllet, Welt und Bewohner sind sein! er hat über Meere sie festgestellt, über Ströme sie gebaut! Wer darf den Berg des Ewigen besteigen, wer seine heilige Stätte betreten? Wer reiner Hände, lautern Herzens ist, wer Meineid nie betheuert, zum Truge nie geschworen; er wird empfangen Segen vom Ewigen, und Huld vom Gotte seines Heils. Das ist das Geschlecht, das Gott verehrt, Dein Angesicht zu schau'n sich sehnt, das ist Jakobs Geschlecht! Selah. Erhebet, ihr Thore, das Haupt, erschließet euch, ewige Pforten—es kommt der König der Ehre! Wer ist der König der Ehre? Der Ewige, gewaltig und stark, der Ewige, ein Held im Streit. Erhebet, ihre Thore, das Haupt, erschließet die ewigen Pforten — es kommt der König der Ehre! Wer ist der König der Ehre? Der Ewige Zebaoth, Er ist der König der Ehre! Selah.

Bei'm Einheben der Thorarolle in die heilige Lade:

ובנחה Wenn die Lade niedergesetzt ward, sprach er: „Ruhe nunmehr, o Ewiger, unter der Menge der Tausenden Israels!" Ziehe ein, o Ewiger, in Deinen Ruhesitz, Du und die Lade Deiner Herrlichkeit. Laß Tugend Deine Priester kleiden, laß Deine Heiligen frohlocken! Um Davids, Deines Knechtes willen, verweigere nicht, was Dein Gesalbter fleht! „Eine herrliche Lehre habe ich euch gegeben; meine Thora verlasset nicht! Sie ist ein Baum des Lebens Denen, die an ihr festhalten, und die sie erfassen, sind selig zu preisen. Ihre Wege sind Wege der Wonne, und alle ihre Pfade Frieden." Führe uns zu Dir zurück, o Ewiger, und laß uns heimkehren; verjünge unsre Tage wie vormals!

Der Vorbeter trägt die Thora nach der heiligen Lade zurück und ruft laut:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ׃

Die Gemeinde antwortet:

הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃

לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהֹוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ מִי יַעֲלֶה בְהַר יְהֹוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃ יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהֹוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהֹוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהֹוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהֹוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

Bei'm Einheben der Thorarolle in die heilige Lade:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְהֹוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ קוּמָה יְהֹוָה לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ הֲשִׁיבֵנוּ יְהֹוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃

אשרי Heil den Bewohnern Deines Tempels! sie preisen Dich ohn' Unterlaß.

Heil dem Volke, dem es so ergeht! Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige!

(Psalm 145.) Loblied Davids.

Mein Gott, o König, Dich will ich erheben, Deinen Namen ewig preisen. Täglich lobe ich Dich, rühme Deinen Namen für und für. Groß ist der Ewige und hochgerühmt, unerforschlich seine Größe. Ein Geschlecht rühmt dem andern Deine Werke, und verkündet Deiner Allmacht Thaten. Die Pracht und Herrlichkeit Deiner Majestät, und Deine Wunder will ich besingen. Alles spricht von Ehrfurcht Deiner Allmacht, auch ich will Deine Herrlichkeit verkünden. Alles singt ein Denkmal Deiner großen Güte und rühmet Deine Allgerechtigkeit; Allgnädig, allbarmherzig ist der Ewige, langmüthig und von großer Liebe. Gütig ist der Ewige gegen Alle, und sein Erbarmen waltet über alle seine Werke. Ewiger, Dir danken alle Deine Werke, Dich lobpreisen Deine Frommen, besingen Deines Reiches Herrlichkeit, unterhalten sich von Deiner Allmacht, um kund zu thun den Menschenkindern Deine Thaten, die Pracht und Herrlichkeit Deines Reiches. Dein Reich ist das Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Der Ewige stützet alle Fallenden, und richtet auf alle Gebeugten. Aller Augen harren auf Dich, und Du gibst ihnen ihre Speise zur rechten Zeit. Allmilde öffnest Du Deine Hand und sättigst was da lebt mit Wohlgefallen. In allen seinen Wegen ist der Ewige gerecht, in allen seinen Thaten gütig. Der Ewige ist nahe Allen, die ihn anrufen, Allen, die ihn anrufen in Wahrheit. Er thut, was Gottesfürchtigen behagt, erhört ihr Flehen und hilft ihnen. Der Ewige behütet Alle, die ihn lieben, und rottet alle Frevler aus. Mein Mund soll Lob des Ewigen singen, alles Fleisch lobsinge seinem heiligen Namen immer und ewig. Wir preisen Jah — von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:
תְּהִלָּה לְדָוִד· אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

הַנֹּ֗גַהּ סָבִ֔יב ה֕וּא מַרְאֵ֖ה דְּמ֣וּת כְּבוֹד־יְהוָ֑ה וָֽאֶרְאֶה֙ וָאֶפֹּ֣ל עַל־פָּנַ֔י וָאֶשְׁמַ֖ע ק֥וֹל מְדַבֵּֽר׃ וַתִּשָּׂאֵ֣נִי ר֔וּחַ וָאֶשְׁמַ֣ע אַחֲרַ֔י ק֖וֹל רַ֣עַשׁ גָּד֑וֹל בָּר֥וּךְ כְּבוֹד־יְהוָ֖ה מִמְּקוֹמֽוֹ׃

המפטיר יברך ברכות אחרונות.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם שֶׁכָּל־דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק:

נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא־יָשׁוּב רֵיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל־צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ· עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֵׁב זָר וְלֹא־יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ· כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא־יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד:

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ־לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת· עַל־הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּן וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם
כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן: עַל־אַרְבַּעַת
רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן: וְגַבֵּיהֶן
וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם וְגַבֹּתָם מְלֵאֹת עֵינַיִם
סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּן: וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים
אֶצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים:
עַל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ שָׁמָּה
הָרוּחַ לָלֶכֶת וְהָאוֹפַנִּים יִנָּשְׂאוּ לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה
בָּאוֹפַנִּים: בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְהִנָּשְׂאָם
מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה
בָּאוֹפַנִּים: וּדְמוּת עַל־רָאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח
הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־רָאשֵׁיהֶם מִלְמָעְלָה: וְתַחַת הָרָקִיעַ
כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם
מְכַסּוֹת לָהֵנָּה וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֵת
גְּוִיֹּתֵיהֶם: וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים
כְּקוֹל־שַׁדַּי בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה כְּקוֹל מַחֲנֶה בְּעָמְדָם
תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן: וַיְהִי־קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־
רֹאשָׁם בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן: וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא
וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו
מִלְמָעְלָה: וָאֵרֶא ׀ כְּעֵין חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ
סָבִיב מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמָעְלָה וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו
וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה־אֵשׁ וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב: כְּמַרְאֵה
הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה

מַרְא֥וֹת אֱלֹהִֽים׃ בַּחֲמִשָּׁ֖ה לַחֹ֑דֶשׁ הִ֚יא הַשָּׁנָ֣ה
הַחֲמִישִׁ֔ית לְגָל֖וּת הַמֶּ֥לֶךְ יֽוֹיָכִֽין׃ הָיֹ֣ה הָיָ֣ה דְבַר־
יְהֹוָ֡ה אֶל־יְחֶזְקֵ֨אל בֶּן־בּוּזִ֧י הַכֹּהֵ֛ן בְּאֶ֥רֶץ כַּשְׂדִּ֖ים עַל־
נְהַר־כְּבָ֑ר וַתְּהִ֥י עָלָ֛יו שָׁ֖ם יַד־יְהֹוָֽה׃ וָאֵ֡רֶא וְהִנֵּה֩ ר֨וּחַ
סְעָרָ֜ה בָּאָ֣ה מִן־הַצָּפ֗וֹן עָנָ֤ן גָּדוֹל֙ וְאֵ֣שׁ מִתְלַקַּ֔חַת
וְנֹ֥גַהּ ל֖וֹ סָבִ֑יב וּמִ֨תּוֹכָ֔הּ כְּעֵ֥ין הַחַשְׁמַ֖ל מִתּ֥וֹךְ הָאֵֽשׁ׃
וּמִ֨תּוֹכָ֔הּ דְּמ֖וּת אַרְבַּ֣ע חַיּ֑וֹת וְזֶה֙ מַרְאֵיהֶ֔ן דְּמ֥וּת
אָדָ֖ם לָהֵֽנָּה׃ וְאַרְבָּעָ֥ה פָנִ֖ים לְאֶחָ֑ת וְאַרְבַּ֥ע כְּנָפַ֖יִם
לְאַחַ֥ת לָהֶֽם׃ וְרַגְלֵיהֶ֖ם רֶ֣גֶל יְשָׁרָ֑ה וְכַ֣ף רַגְלֵיהֶ֗ם
כְּכַף֙ רֶ֣גֶל עֵ֔גֶל וְנֹ֣צְצִ֔ים כְּעֵ֖ין נְחֹ֥שֶׁת קָלָֽל׃ וִידֵו* אָדָ֗ם
מִתַּ֨חַת֙ כַּנְפֵיהֶ֔ם עַ֖ל אַרְבַּ֣עַת רִבְעֵיהֶ֑ם וּפְנֵיהֶ֥ם
וְכַנְפֵיהֶ֖ם לְאַרְבַּעְתָּֽם׃ חֹֽבְרֹ֛ת אִשָּׁ֥ה אֶל־אֲחוֹתָ֖הּ
כַּנְפֵיהֶ֑ם לֹֽא־יִסַּ֣בּוּ בְלֶכְתָּ֔ן אִ֛ישׁ אֶל־עֵ֥בֶר פָּנָ֖יו יֵלֵֽכוּ׃
וּדְמ֣וּת פְּנֵיהֶם֮ פְּנֵ֣י אָדָם֒ וּפְנֵ֨י אַרְיֵ֤ה אֶל־הַיָּמִין֙
לְאַרְבַּעְתָּ֔ם וּפְנֵי־שׁ֥וֹר מֵֽהַשְּׂמֹ֖אול לְאַרְבַּעְתָּ֑ן וּפְנֵי־
נֶ֖שֶׁר לְאַרְבַּעְתָּֽן׃ וּפְנֵיהֶ֕ם וְכַנְפֵיהֶ֥ם פְּרֻד֖וֹת מִלְמָ֑עְלָה
לְאִ֗ישׁ שְׁתַּ֚יִם חֹבְר֣וֹת אִ֔ישׁ וּשְׁתַּ֣יִם מְכַסּ֔וֹת אֵ֖ת
גְּוִיֹתֵיהֶֽנָה׃ וְאִ֛ישׁ אֶל־עֵ֥בֶר פָּנָ֖יו יֵלֵ֑כוּ אֶ֣ל אֲשֶׁר֩ יִֽהְיֶה־
שָׁ֨מָּה הָר֤וּחַ לָלֶ֨כֶת֙ יֵלֵ֔כוּ לֹ֥א יִסַּ֖בּוּ בְּלֶכְתָּֽן׃ וּדְמ֨וּת
הַחַיּ֜וֹת מַרְאֵיהֶ֣ם כְּגַחֲלֵי־אֵ֗שׁ בֹּֽעֲרוֹת֙ כְּמַרְאֵ֣ה הַלַּפִּדִ֔ים
הִ֕יא מִתְהַלֶּ֖כֶת בֵּ֣ין הַחַיּ֑וֹת וְנֹ֣גַהּ לָאֵ֔שׁ וּמִן־הָאֵ֖שׁ
יוֹצֵ֥א בָרָֽק׃ וְהַחַיּ֖וֹת רָצ֣וֹא וָשׁ֑וֹב כְּמַרְאֵ֖ה הַבָּזָֽק׃
וָאֵ֖רֶא הַחַיּ֑וֹת וְהִנֵּה֩ אוֹפַ֨ן אֶחָ֥ד בָּאָ֛רֶץ אֵ֥צֶל הַחַיּ֖וֹת
לְאַרְבַּ֥עַת פָּנָֽיו׃ מַרְאֵ֨ה הָאֽוֹפַנִּ֤ים וּמַעֲשֵׂיהֶם֙ כְּעֵ֣ין

*) וידוי ק׳.

Bei'm Aufheben der Thora spricht man:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְיָ בְּיַד־מֹשֶׁה׃ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃ יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃

הפטרה ליום ראשון של שבועות.

קודם קריאת ההפטרה ואחר שגמר הגולל, יברך המפטיר ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק׃

בתחלת יחזקאל: ויהי בשלשים שנה עד ואשמע קול מדבר ומסיים בפסוק ותשאני רוח מפרשה שלאחריה סמן ג׳ בפסוק י״ב.

*) וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְתוֹךְ־הַגּוֹלָה עַל־נְהַר־כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה

Bei'm Aufheben der Thora spricht man:

וזאת Dieses ist die Lehre, welche Mosche den Kindern Israels vorgelegt, auf des Ewigen Befehl durch Mosche. Sie ist ein Baum des Lebens Denen, die an ihr festhalten, und die sie erfassen, sind selig zu preisen. Ihre Wege sind Wege der Wonne und alle ihre Pfade Frieden. Langes Leben ist in ihrer Rechten, und in ihrer Linken Reichthum und Ehre. Der Ewige will, um seiner Güte willen, die Lehre groß machen und herrlich.

---

*) Einige unserer Schriftgelehrten haben das öffentliche Vorlesen dieser Haftara verboten, Andere haben zwar die Vorlesung in der Ursprache erlaubt, unter der Bedingung, dieselbe weder zu übersetzen noch zu erklären. Dessenungeachtet finden wir sowohl ältere als auch neuere Uebersetzungen in allen deutschen מחזורים, ספרי נביאים und הפטרת. Ich meinerseits habe dennoch für rathsam erachtet, diese Haftara unübersetzt zu lassen.

auf euerm Angesichte Ehrfurcht vor ihm sei, daß ihr nicht sündiget. Das Volk blieb von ferne stehen und Mosche näherte sich der Wolke, wo Gott erschien. Der Ewige sprach zu Mosche: So sollst du zu den Kindern Israels sagen: Ihr habt gesehen, daß ich vom Himmel herab mit euch geredet. Ihr sollt nichts neben mir (zur Gottheit) machen; silberne Götter oder goldene Götter sollt ihr euch nicht machen. Einen Altar aus Erde sollst du mir errichten und darauf deine Ganzopfer und deine Friedensopfer, deine Schaafe und deine Rinder schlachten. An allen Orten, wo ich meinen Namen werde nennen lassen, will ich zu dir kommen und dich segnen. Wenn du mir einen Altar aus Steinen machen wirst, so erbaue ihn nicht aus gehauenen Steinen; denn so du deinen Meisel darüber schwingst, hast du ihn entheiligt. Du sollst nicht auf Stufen zu meinem Altare steigen, damit nicht deine Schaam an ihm entblößt werde.

Die zweite Thorarolle wird neben die erste auf den Vorlesepult gelegt und der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch über beide; die erste Thora wird hierauf aufgehoben und zugerollt. Es folgt dann das Aufrollen der zweiten Thora, worauf der Maftir aufgerufen und ihm Folgendes aus dem Abschnitt Pinchas vorgelesen wird.

Am Tage der Erstlinge, wo ihr dem Ewigen zu Ehren ein neues Mehlopfer darbringt, an euerm Wochenfeste, da soll euch heilige Verkündigung sein, ihr sollt keinerlei Kunstarbeit verrichten. Und sollt dem Ewigen zu Ehren als Ganzopfer zum angenehmen Geruch zwei Stiere, einen Widder und sieben jährige Lämmer darbringen. Ihr Mehlopfer sei: feines Mehl, mit Oel eingerührt, drei Zehntel auf jeden Stier, zwei Zehntel auf jeden Widder, Ein Zehntel zu jedem Lamme von den sieben Lämmern. Ferner einen Ziegenbock zum Sündenopfer, um für euch zu sühnen. Außer dem täglichen Ganzopfer sollt ihr dieses bereiten. Fehlerfrei müssen sie euch sein, und ihr Trankopfer dabei.

Nach der Vorlesung wird die Thora vom Lesepulte aufgehoben und wieder zugerollt.

תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תֶחֱטָאוּ׃ וַיַּעֲמֹד
הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר־שָׁם
הָאֱלֹהִים׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה
תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם
דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם׃ לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי
זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם׃ מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה־לִּי
וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ אֶת־צֹאנְךָ
וְאֶת־בְּקָרֶךָ בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת־שְׁמִי
אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ׃ וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה־
לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן גָּזִית כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ עָלֶיהָ
וַתְּחַלְלֶהָ׃ וְלֹא־תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־
תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ עָלָיו׃ פ

מניחים ס"ת שני אצל הראשון ואומרים חצי קדיש על שניהם, ומגביהים
וגוללים ס"ת שקראו בו, ופותחים ס"ת ב' וקוראים בו למפטיר בפ' פינחס.

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָֹה
בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָֹה
פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים
לַפָּר הָאֶחָד שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן
לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד
לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ
תְּמִימִם יִהְיוּ־לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם׃

מי שברך. ומגביהין וגוללין.

unter der Erde ist, machen. Sollst dich vor ihnen nicht bücken noch sie anbeten, denn ich, der Ewige, dein Gott, bin ein eifervoller Gott, der das Verbrechen der Väter ahndet an Kindern, Enkeln und Urenkeln, bei meinen Feinden, Der aber Gnade erzeigt bis in das tausendste Geschlecht Denen, die mich lieben und meine Gebote halten. Du sollst den Namen des Ewigen, deines Gottes, nicht aussprechen zum Falschen, denn der Ewige läßt Den nicht ungestraft, der seinen Namen zum Falschen ausspricht. Gedenke des Ruhetages, um ihn zu heiligen. Sechs Tage mögest du arbeiten und all' dein Geschäft verrichten. Der siebente Tag ist ein Ruhetag dem Ewigen, deinem Gott, zu Ehren; da sollst du kein Werk verrichten, weder du noch dein Sohn oder deine Tochter, noch dein Sklave oder deine Sklavin, noch dein Vieh, auch nicht dein Fremder, der sich innerhalb deiner Thore aufhält; Denn in sechs Tagen hat der Ewige Himmel, Erde und Meer und Alles, was darauf ist, erschaffen und am siebenten Tage hat er geruht, darum hat der Ewige den Tag der Ruhe gesegnet und ihn geheiligt. Ehre deinen Vater und deine Mutter, auf daß du lange lebest auf dem Erdreiche, welches der Ewige, dein Gott, dir geben wird. Du sollst nicht morden. Du sollst nicht ehebrechen. Du sollst nicht stehlen. Du sollst nicht aussagen wider deinen Nächsten als ein lügenhafter Zeuge. Du sollst nicht begehren das Haus deines Nächsten. Du sollst nicht begehren das Weib deines Nächsten noch seinen Knecht noch seine Magd noch seinen Ochsen noch seinen Esel, noch irgend etwas, das deinem Nächsten gehört.

Das ganze Volk nahm die Donnerstimmen, die Feuerflammen den Schall der Posaune und den rauchenden Berg wahr. Als das Volk es wahrnahm, da erbebten sie und standen von Ferne. Sie sprachen zu Mosche: Rede du mit uns, so wollen wir hören; doch möge nicht Gott mit uns reden, sonst möchten wir sterben. Mosche sprach zum Volke: Fürchtet euch nicht! denn Gott ist nur gekommen, um euch zu prüfen und damit

ואשר בארץ מתחת ואשר במים ׀ מתחת לארץ לא־
תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא
פקד עון אבת על־בנים על־שלשים ועל־רבעים לשנאי
ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: ס לא
תשא את־שם־יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה
את אשר־ישא את־שמו לשוא: פ

זכור את־יום השבת לקדשו ששת ימים תעבד ועשית
כל־מלאכתך ויום השביעי שבת ׀ ליהוה אלהיך לא
תעשה כל־מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך
ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך כי ששת־
ימים עשה יהוה את־השמים ואת־הארץ את־הים
ואת־כל־אשר־בם וינח ביום השביעי על־כן ברך
יהוה את־יום השבת ויקדשהו: ס כבד
את־אביך ואת־אמך למען יארכון ימיך על
האדמה אשר־יהוה אלהיך נתן לך: ס לא
תרצח: ס לא תנאף: ס לא תגנב: ס לא־
תענה ברעך עד שקר: ס לא תחמד בית
רעך ס לא־תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו
ושורו וחמרו וכל אשר לרעך: פ ה

וכל־העם ראים את־הקולת ואת־הלפידם
ואת קול השפר ואת־ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו
מרחק: ויאמרו אל־משה דבר־אתה עמנו ונשמעה
ואל־ידבר עמנו אלהים פן־נמות: ויאמר משה אל־העם
אל־תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור

Da redete der Ewige alle diese Worte, wie folgt:

Ich bin der Ewige, dein Gott, der ich dich aus dem Lande Mizrajim geführt habe, aus dem Hause der Sklaven. Du sollst keine andere Götter haben vor meinem Angesichte; Du sollst dir kein Bild und keine Nachahmung Dessen, was oben im Himmel, was unten auf der Erde, oder was im Wasser

---

Halte dich nicht für geringe, Mosche, denn du weißt nicht, wie theuer du mir bist.

So wahr ich das ewige Wesen bin, daß dein Ich eher war, als Himmel und Erde geschaffen waren. —

Die oberen Fürsten staunten ihn an, sprachen: was will denn dieser Gast hier?

„Der Herr ertheilte diesem Irdischen die Erlaubniß hierher zu kommen, denn wer unter den Dienern ist ihm gleich?"

Als die Engel sahen, daß man ihnen so antwortet und sagt: „Ich werde euch diesen Gast zu erkennen geben;

Aus Bescheidenheit wird er blos Mosche genannt; doch ist er der Hirt meiner Kinder, ist mein Getreuer" —

Da senkten sich die Himmel, die Erde hob sich, und sieh', er (Mosche) war unter ihnen da.

Es bebten die Engel, es zitterten die Ophannim und Galgallim, als sie Mosche dem Araphael*) sich nähern sahen.

Seine**) Haare stellten sich zu Lanzen, als er Jakobs Gestalt sah, die ihn zu empfangen sich erhob.

Komm' hierher, Hirt meiner Kinder! ertönte es vom Throne des allerhöchsten Königs.

Haue die zwei Tafeln von den unter des ewiglebenden Königs Thron befindenden Demanten.

Mosche freute sich überaus, da der Allgnädige sein Fürsprecher war.

Die Engel näherten sich dem Throne des Herrn mit der Bitte: o laß' ihn nicht unser Herrscher sein!

Mit dem Stab zerschlug er des Felsen Haupt, daher es uns schwer ist, uns mit ihm zu vereinbaren.

Da sprach der Allmächtige, fürchte nicht Mosche, denn mein Wort wird dir beistehen.

Nimm mein Gesetz und begieb dich hinab, denn unter meinen Propheten finde ich keinen so treu wie dich.

---

*) Eine den allerhöchsten Thron umgebende Wolke. **) Des Mosche.

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר ס אָנֹכִי
יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדִים׃ לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי
לֹא תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶסֶל ׀ וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם ׀ מִמַּעַל
ואשר

מֹשֶׁה דְּלֵית אַתְּ יָדַע מַה חִבָּתָךְ עֲלָי: חַי וְקַיָּם אֲנָא דִּבְרָאִית
אִקּוּנָךְ עַד לָא שַׁכְלְלִית רוּמָא וּמוּכָא: טְרוֹנֵי מְרוֹמָא
קָמוּ לְהוֹן תְּמֵהִין דֵּין אַכְסְנָאָה הָדָא מָאן הוּא: יָהּ יְהַב
רְשׁוּ לְבִשְׂרָא וּדְמָא לְמִקְרַב הָכָא וּמַאן כַּדּוֹ אִנְפְּרֵטִין
(נ"א וּמַן כַּדּוֹ אֲנָא אִנְפְּרֵטִין): כַּד חֲמוֹן מַלְאֲכַיָּא דְּעָנֵי כְּדֵין
לְהוֹן דֵּין אַכְסְנָאָה אֲנָא מוֹדַע לְכוֹן: לְעִנְוְתָנָא דְּאִתְקְרֵי
מֹשֶׁה רַעְיָהוֹן דִּבְנֵי מְהֵימְנֵיהּ דְּבֵיתִי: מָכוּ שְׁמַיָּא וּרְמַת
אַרְעָא וְאִשְׁתַּכַּח דְּקָאִים בֵּין הֵיוָתָא: נָעוּ מַלְאֲכִין וּדְחִילוּ
אוֹפַנִּין וְגַלְגְּלִין כַּד חֲמוֹן מֹשֶׁה דְּקָרֵב לַעֲרַפֶּלָּא: שַׂעֲרוֹת
רֵישֵׁיהּ קָמוּ לְהוֹן כַּחֲדָה דְּאִקּוּנִין דְּיַעֲקֹב חָזָא מְזַקֵּף
לְקַבְלֵיהּ: עוּל וּקְרַב לָךְ הָכָא רַעְיָהוֹן דִּבְנֵי צְוַח מִן כָּרְסְיֵהּ
מַלְכָּא רָמָא: פְּסַל לָךְ תְּרֵין לוּחִין מִן סַנְפִּרְנוֹן דִּתְחוֹת
כָּרְסְיֵהּ דְּמַלְכָּא חַיָּא: צָהִיל הֲוָה לִבֵּהּ דְּמֹשֶׁה וְחָדֵי דַּהֲוָה
אֵל רַחוּם אֶפִּילְגוֹס דִּידֵהּ: קְרִיבוּ מַלְאֲכַיָּא לְוָת כָּרְסְיֵהּ
דְּקָרִים וְאָמְרִין בְּבָעוּ מִנָּךְ דְּלָא יִשְׁלוֹט כָּן: רֵישָׁא דְּכֵפָא
בְּחוּטְרֵהּ תְּבַר וַאֲנָן קָשְׁיָן לֵהּ לְמִנַּגְשָׁא: שַׁדַּי אֲמַר לֵהּ
לָא תִדְחַל מֹשֶׁה דְּמֵימְרִי יְהֵוֵי לָךְ בְּסַעְדָּךְ: תִּסַּב אוֹרַיְתִי
וְתֶחֱוֹת לָךְ דְּלָא אַשְׁכָּחִית בִּנְבִיאַי מְהֵימַן כְּוָתָךְ:

וידבר אלהים u. ſ. w. ſiehe oben.

war ein sehr starker Posaunenschall zu hören; das Volk im Lager zitterte vor Schrecken. Mosche führte das Volk aus dem Lager hin vor Gott; sie stellten sich unten am Berge auf. Der Berg Sinai rauchte überall, weil sich der Ewige im Feuer auf ihn niedergelassen — sein Rauch stieg in die Höhe wie der Rauch aus einem Brennofen, und der ganze Berg ward heftig erschüttert. Der Posaunenschall ward immer stärker, Mosche redete und Gott antwortete ihm mit lauter Stimme. Der Ewige war auf den Berg Sinai, auf die Spitze des Berges, herabgekommen, und der Ewige rief den Mosche auf den Berg hinauf; Mosche stieg hinauf. Der Ewige sprach zu Mosche: Gehe hinab, warne das Volk, sie möchten vielleicht vordringen zum Ewigen, um zu sehen, und Viele von ihm umkommen. Auch die Priester, die dem Ewigen nahen, sollen sich heilig halten, der Ewige möchte sonst eine Niederlage unter ihnen anrichten. Mosche sprach zum Ewigen: Das Volk wird nicht auf den Berg Sinai steigen können, da du uns schon gewarnt, und gesprochen hast: ziehe Grenzen um den Berg und sondere ihn als heilig ab. Der Ewige sprach zu ihm: Gehe hinab und komme du wieder herauf und dein Bruder Aharon mit dir, die Priester aber und das Volk sollen nicht vordringen, zu dem Ewigen hinaufzusteigen, er möchte sonst eine Niederlage unter ihnen anrichten. Mosche ging hinab zum Volke und sagte es ihnen*).

---

*) In einigen Gemeinden wird hier eingeschaltet:

ארכין Der Herr dehnte die Himmel über den Sinai aus, und sprach zu seinem treuen Mosche: komme herauf!

Meine Schaaren sollen dich nicht abschrecken, da sie schon jener Greis (Abraham) längst überwunden hat.

Die glühenden Kohlen in Nimrods Ofen konnten die Füße deines Großvaters nicht versengen.

Meiner Engel Flamme kann auch dich nicht erreichen, denn mit dir ist das feuerverzehrende Feuer (Gott).

Hier lege ich dir meinen Purpur an, womit du die sich dir nähernden Engel zurück drängen kannst.

An deinen Kopf befestige ich Prachtstrahlen, damit sich Niemand dir nähere.

עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
בַּמַּחֲנֶה: וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־
הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר: וְהַר סִינַי עָשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי
אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן וַיֶּחֱרַד
כָּל־הָהָר מְאֹד: וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה
יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל: ד וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הַר סִינַי
אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל
מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יֶהֶרְסוּ
אֶל־יְהוָה לִרְאוֹת וְנָפַל מִמֶּנּוּ רָב: וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים
אֶל־יְהוָה יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן־יִפְרֹץ בָּהֶם יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
יְהוָה לֹא־יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הַר סִינָי כִּי־אַתָּה הַעֵדֹתָה
בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה
לֶךְ־רֵד וְעָלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אַל־
יֶהֶרְסוּ לַעֲלֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרָץ־בָּם: וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל־
הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: ס בקצת קהלות אומרין כאן ארכין וכו׳ ככתוב למטה בעמוד.

וידבר

In einigen Gemeinden wird hier eingeschaltet:

ע"ס א"ב

אַרְכִּין יְיָ שְׁמַיָּא לְסִינַי וַאֲמַר לְמשֶׁה מְהֵימְנֵהּ תָּא סוּק:
בְּנֵי פַלְטִין דִּידִי לָא יְבַהֲלוּנָךְ דִּכְבַשׁ יָתְהוֹן סַבָּךְ מִן רֵישׁ:
גוּמְרִין דְּאַתּוּן הֲוַת נוּרֵהּ דְּנִמְרוֹד דְּלָא יְכִיל לְמִכְוָא רַגְלוֹי
דְּסָבָךְ: דַּבֵּק לֵית הוּא נוּרָא דְּמַלְאֲכֵי בָּךְ דְּעִמָּךְ אֶשָּׁא
אָכְלָא אֶשָּׁא: הָא אֲנָא מַלְבֵּישׁ לָךְ פּוֹרְפִּירוֹן דִּידִי דְּאִין
קָרִיב מַלְאֲכָא תִּנְגְּשִׁנֵּהּ בְּהוֹן: וּקְבָעִית קַרְנֵי הוֹדָא
בְּרֵאשָׁךְ דְּלֵית גְּבַר דְּאִתְקְרֵב לְוָתָךְ: וְעָרָא לָא תֶהֱוֵי בְּאַפָּךְ

Sie waren von Rephidim aufgebrochen kamen in die Wüste Sinai und lagerten sich in der Wüste; Israel lagerte sich daselbst dem Berge gegenüber. Mosche stieg hinauf vor Gott, und der Ewige rief ihm zu von dem Berge und sprach: Also sprich zum Hause Jakobs und verkünde den Kindern Israels: Ihr habt gesehen, was ich den Mizraiten gethan; ich habe euch auf Adlerflügeln getragen und zu mir gebracht. Werdet ihr also meiner Stimme gehorchen und meinen Bund halten, so sollt ihr mein besonderes Eigenthum unter allen Völkern sein; denn mein ist die ganze Erde, Ihr aber sollt mir ein priesterliches Reich und ein heiliges Volk sein. Dieses sind die Worte, welche du den Kindern Israels sagen sollst. Mosche kam und ließ die Aeltesten des Volkes rufen und legte ihnen alle die Worte vor, die ihm der Ewige befohlen. Das gesammte Volk antwortete einmüthig und sie sprachen: Alles, was der Ewige gesprochen, wollen wir thun! Mosche brachte die Worte des Volkes wieder vor Gott zurück. Der Ewige sprach zu Mosche: Ich werde mich in einer dichten Wolke dir offenbaren, auf daß das Volk es höre, wenn ich mit dir rede, und auch an dich immer glauben. Mosche berichtete nun die Worte des Volkes an Gott. Der Ewige sprach zu Mosche: Gehe zu dem Volke hin, sie mögen sich heute und morgen heilig halten und ihre Kleider waschen und bereit sein den dritten Tag; denn am dritten Tage wird der Ewige sich herablassen vor den Augen des ganzen Volkes auf den Berg Sinai. Mache rings um das Volk eine Grenze und sage: Hütet euch, den Berg zu besteigen oder einen Theil davon zu berühren! Wer den Berg berührt, der soll getödtet werden. Es soll ihn keine Hand anrühren, sondern er soll gesteinigt oder erschossen werden; es sei Vieh oder Mensch, so soll es nicht leben bleiben. Wenn die Posaune anhält, so sollen jene den Berg besteigen. Mosche ging vom Berge hinab zum Volke; er ließ das Volk sich heilig halten, und sie wuschen ihre Kleider. Er sprach zum Volke: Haltet euch bereit auf den dritten Tag, nähert euch unterdessen keinem Weibe. Es war am dritten Tage, als der Morgen anbrach, da war Donner und Blitz und eine dichte Wolke auf dem Berge, auch

וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־
שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר׃ וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא
אֵלָיו יְהוָה מִן־הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגֵּיד
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרָיִם וָאֶשָּׂא
אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי׃ וְעַתָּה אִם־
שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וִהְיִיתֶם לִי
סְגֻלָּה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָּל־הָאָרֶץ׃ וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי
מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ לוי וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם
לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה׃ וַיַּעֲנוּ
כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב
מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי
עִמָּךְ וְגַם־בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם
אֶל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם
הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃ וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
כִּי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם עַל־הַר סִינָי׃
וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשָּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת בָּהָר
וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת יוּמָת׃ לֹא־תִגַּע בּוֹ יָד כִּי־
סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ־יָרֹה יִיָּרֶה אִם־בְּהֵמָה אִם־אִישׁ לֹא יִחְיֶה
בִּמְשֹׁךְ הַיֹּבֵל הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר׃ ג וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר
אֶל־הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־
הָעָם הֱיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל־תִּגְּשׁוּ אֶל־אִשָּׁה׃ וַיְהִי
בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד

Auf ihn deutend, werden sie ausrufen: „Ha! er ist's, dem wir geduldig vertraut in unsrer Gefangenschaft mit so großer Standhaftigkeit;

Jetzt leitet er uns in dieser Ewigkeit und wir genießen ewige Wonne, die er zum Antheil uns am Anbeginn beschieden!"

Nun beginnt eine Lusthetze zwischen Livjathan und dem wilden Bergstier*) sie greifen einander tapfer an und führen einen belustigenden Kampf.

Mit den Hörnern führt der Bergstier seine tödtlichen Stöße; des Meeres Ungeheuer schnellt ihn todt mit seinen ehernen Flossen.

Sie erliegen und werden durch des Schöpfers ungeheures Schwert zergliedert und zubereitet zum köstlichen Mahle für die Seligen.

Hier sitzen sie in Reihen, um Tische von Jaspis und Karfunkel neben balsamströmenden Bächen.

Und zechen entzückt aus vollen Pokalen des köstlichen Weins, der seit dem Anbeginn in Beeren aufbewahrt ist**).

Ihr habt ihn verstanden o Fromme, den Werth dieser Hymne: o, möchtet auch ihr einst aufgenommen werden in diese selige Gesellschaft!

Ja, ihr werdet selig sitzen dort, in der ersten Reihe, wenn ihr den Worten gehorcht, die majestätisch seinem Munde entflossen.

Hochgepriesen sei der Herr, am Anfang und am Ende! Aus Liebe und Neigung zu uns hat er uns das Gesetz überliefert.

---

*) Livjathan ist das größte Meeresungeheuer; der wilde Bergstier der Behemoth das größte Landungeheuer. Von beiden findet man eine Beschreibung in Hiob K. 40; vollständiger noch im Thalmud.

**) Die bisherige Schilderung von dem glücklichen Zustande eines künftigen Lebens wird von den Meisten unserer Schriftgelehrten als eine Allegorie, d. h. als eine anschauliche Darstellung einer allgemeinen Wahrheit unter einem sinnlichen Bilde, betrachtet.

עֲלֵהּ רַמְזֵי דֵּין הוּא בְּרָם בְּאֻמָּנוּתָא·
שַׁבַּרְנָא לֵהּ בְּשַׁבְעָן תְּקוֹף הֵמָנוּתָא:
יְ דְבַר לָן עָלְמִין עֲלֵמִין מְדַמּוּתָא·
מְ נָת דִּילָן דִּמְלַקְדְמִין פָּרֵשׁ בְּאֲרָמוּתָא:
טְ לוּלֵהּ דְּלִוְיָתָן וְתוֹר טוּר רָמוּתָא·
וְ חָד בְּחָד כִּי סָבִיךְ וְעָבִיד קְרָבוּתָא:
בְּ קַרְנוֹהִי מְנַגַּח בְּהֵמוֹת בִּרְבוּתָא·
יְ קַרְטַע נוּן לְקִבְלֵהּ בְּצִיצוֹי בִּגְבוּרְתָּא:
מְ קָרֵב לֵהּ בָּרְיֵהּ בְּחַרְבֵּהּ רַבְרְבוּתָא·
אֲ רִסְטוֹן לְצַדִּיקֵי יְתַקֵּן וְשֵׁרוּתָא:
מְ סַחֲרִין עֲלֵי תַכֵּי דְּכַדְכֹּד וְגוּמַרְתָּא·
נְ גִידִין קַמֵּיהוֹן אֲפַרְסְמוֹן נַהֲרָתָא:
וּ מִתְפַּנְּקִין וְרָווּ בְּכַסֵּי רְוָיָתָא·
חֲ מַר מְרַת דְּמִבְּרֵאשִׁית נְטִיר בֵּי נַעֲוָתָא:
זַ כָּאִין כַּד שְׁמַעְתּוּן שְׁבַח דָּא שִׁירָתָא·
קְ בִיעִין כֵּן תֶּהֱווֹן בְּהַנְהוּ חֲבוּרָתָא:
וְ תִזְכּוּן דִּי תֵיתְבוּן בְּעֵלָּא דָרָתָא·
אֲ רֵי תְצִיתוּן לְמִלּוֹי דְּנָפְקִין בְּהַדְרָתָא:
מְ רוֹמָם הוּא אֱלָהִין בְּקַדְמָתָא וּבָתְרָיְתָא·
צְ בִי וְאִתְרְעֵי בָן וּמְסַר לָן אוֹרָיְתָא: ⁘

Wohlbedacht gab ich ihnen eine kleine Kunde zurück: o wüßtet ihr, die ihr ihn vernünftelnd mißkennt,

Wie unbedeutend euere Hoheit erscheint im Vergleich jener Höhe, jener Größe, zu welcher er mich emporhebt einst;

Wenn er's mir aufgehen läßt, sein Licht — euch umnebelt Finsternis — wenn er in seiner Herrlichkeit erscheint mächtig und majestätisch,

Dann vergilt er seinen Feinden und jenen Insulanern*) und belohnt eine holde und tugendhafte Nation:

Dann kehrt volle Freude zurück und reine Wonne nach seiner Residenz Jerusalem, nachdem die Ausgewanderten wieder heimgekehrt.

Seine Herrlichkeit waltet dann über ihr Tag und Nacht, in ihr wird sein Baldachin errichtet, geschmückt mit Lobgesängen,

Unter Prachthimmeln, gebildet aus Kristallwolken. Nach Verhältnis der Verdienste werden Thronhimmel

Nebst goldnen Thronen von sieben Stufen allen Frommen angewiesen vom Allmächtigen;

Ihr Angesicht, vergnügt und wonnesatt, gleicht dem heitern Himmel, und den lichten Sternen —

Ein Anblick, den keine Sprache zu schildern vermag; den kein Prophet gesehen noch empfunden hat;

Noch ist keines Wesens Blick eingedrungen in jene Wonnegefilde, wo sie lustwandeln, die Seligen, begleitet von der Majestät Gottes!

*) Worunter Tyrus verstanden wird.

בְּ חָכְמְתָא מְתִיבָתָא לְהוֹן קְצָת לְהוֹדָעוּתָא·
יְ דַעְתּוּן חַכִּימִין לֵהּ בְּאִשְׁתְּמוֹדָעוּתָא:
רְ בוּתְכוֹן מָה חֲשִׁיבָה קֳבֵל הַהִיא שְׁבַחְתָּא·
רְ בוּתָא דְּיַעְבֵּד לִי כַּד מָטְיָא יְשׁוּעֲתָא:
בְּ מֵיתֵי לִי נְהוֹרָה וְתַחֲפֵי לְכוֹן בַּהֲתָא·
יְ קָרֵהּ כַּד אִתְגְּלֵי בְּתָקְפָּא וּבְגֵיוָתָא:
יְ שַׁלֵּם גְּמֻלַיָּא לְסַנְאֵי וְנַגְוָתָא·
צְ דַקְתָּא לְעַם חַבִּיב וְסַגִּי זַכְוָתָא:
חֲ דוּ שְׁלִימָא בְּמֵיתֵי וּמָנָא (נ"א וּמְנָא) דַּכְיָתָא·
קְ רִיתָא דִּירוּשְׁלֵם כַּד יְכַנֵּשׁ גַּלְוָתָא:
יְ קָרֵהּ מַטִּיל עֲלַהּ בְּיוֹמֵי וְלֵילְוָתָא·
גְּ נוּנֵהּ לְמֶעְבַּד בַּהּ בְּתֻשְׁבְּחָן כְּלִילָתָא:
דִּ זְהוֹר עֲנָנַיָּא לְמִשְׁפַּר כִּילָתָא·
לְ פוּמֵהּ דַּעֲבִידְתָּא עֲבִידָן מְטַלַּלְתָּא:
בְּ תַכְתְּקֵי דְהַב פִּיזָא וּשְׁבַע מַעֲלָתָא·
תְּ חִימִין צַדִּיקֵי קֳדָם רַב פָּעֳלָתָא:
וְ רֵוֵיהוֹן דָּמֵי לְשָׂבְעָא חֶדְוָתָא·
רְ קִיעָא בְּזֵיהוֹרֵהּ וְכוֹכְבֵי זִיוָתָא:
הֲ דָרָא דְּלָא אֶפְשַׁר לְמִפְרַט בִּשְׂפְוָתָא·
וְ לָא אִשְׁתְּמַע וַחֲמֵי נְבִיאָן חֶזְוָתָא:
בְּ לָא שָׁלְטָא בֵהּ עֵין בְּגוֹ עֵדֶן גִּנְתָּא·
מְ טַיְּלֵי בֵי חִנְגָּא לְבַהֲדֵי דִּשְׁכִינְתָּא:

Und sämmtliche Chöre der himmlischen Legionen erwiedern bebend: „Seines Reiches Glorie dauert für und für, in Ewigkeit!“

Nach Vollendung dieser Benedeiung und nach Verlauf dieser Zeit verstummen sie allesammt, und nimmermehr kommt die Reihe an sie.

Schätzbarer ist das Volk, das er zum Eigenthume erkoren, beständig mag dieses seine Heiligkeit preisen, bei'm (Sonnen-) Auf- und Niedergang;

Er hat es auserlesen für sich selbst, daß es ihm Genüge thue, daß stets es verkünde seines Ruhmes Wunderthaten, und immerwährend

Sich mit dem angenehmen, lieblichen und anmuthigen Gesetze beschäftige, dann nimmt er auch dessen Gebete mit Wohlgefallen an.

Ein Engel nimmt sie auf, bildet daraus ein Diadem — zu schmücken damit des Weltenerhalters heiliges Haupt —

Mit der Umschrift: „Eine weise, vernünftige und große Nation ist Israel; sie huldigt dem Einzigen.“

Des Weltregenten Preis — dem Spruche gemäß — ziemt es mir laut zu verkünden, in Gegenwart der Erdenkönige.

Dort traten sie stolz auf, stürzten einher wie Meereswogen*) und erkundigten höhnisch sich nach ihm und seinen Wunderthaten:

„Was, und wer ist dein Trauter, du stolze Schöne, um dessentwillen du sehr duldest?

Würdiger wärest du und schöner, wenn du unsrer Hoheit huldigtest, dann wollten wir dir Genüge thun allenthalben.“

*) Die Könige von Babel und Medien.

נְהִים כָּל חֵיל מְרוֹמָא מְקַלְּסִין בַּחֲשַׁשְׁתָּא.
נְהִירָא מַלְכוּתֵהּ לְדָר וְדָר לְאַפְרַשְׁתָּא:
סְדִירָא בְהוֹן קְדֻשְׁתָּא וְכַד חָלְפָא שַׁעְתָּא.
סִיּוּמָא דִלְעָלַם וְאוֹף לָא לְשַׁבְעֻתָּא:
עֲדַב יְקַר אַחְסַנְתֵּהּ חֲבִיבִין דִּבְקַבְעֲתָא.
עֲבִידִין לֵהּ חֲטִיבָה בִּדְנַח וּשְׁקַעְתָּא:
פְּרִישָׁן לְמָנָתֵהּ לְמֶעְבַּד לֵהּ רְעוּתָא.
פְּרִישָׁתֵי שְׁבָחֵהּ יְחַוּוּן בְּשָׁעוּתָא:
צְבִי וְחַמִּיד וְרַגִּיג דִּילְאוּן בְּלָעוּתָא.
צְלוֹתְהוֹן בְּכֵן מְקַבֵּל וְהַנְיָא בָעוּתָא:
קְטִירָא לְחַי עָלְמָא בְּתָגָא בִּשְׁבוּעָתָא.
קָבֵל יְקַר טוֹטַפְתָּא יְתִיבָא בִּקְבִיעָתָא:
רְשִׁימָא הִיא גוּפָא בְּחָכְמְתָא וּבְדַעְתָּא.
רְבוּתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל קְרָאֵי בִשְׁמַעְתָּא:
שְׁבַח רִבּוֹן עָלְמָא אֲמִירָא דְכָוָתָא.
שְׁפַר עֲלַי (נ"א עלה) לְחַוּוּיֵהּ בְּאַפֵּי מַלְכְוָתָא:
תָּאִין וּמִתְכַּנְּשִׁין כְּחֵיזוּ אִדְוָתָא.
תְּמֵהִין וְשָׁיְלִין לֵהּ בְּעֵסֶק אַתְוָתָא:
מְנָן וּמַן הוּא רְחִימָךְ שַׁפִּירָא בְרֵיוָתָא.
אֲרוּם בְּגִינֵהּ סָפֵית מְדוֹר אַרְיְוָתָא:
יְקָרָא וְיָאָה אַתְּ אִין תְּעָרְבִי לְמַרְוָתָא.
רְעוּתֵיךְ נַעֲבִיד לִיךְ בְּכָל אַתְוָתָא:

Er besitzt unendliche Kraft, unaussprechliche! — Wären auch die Firmamente Rollen, und Federn sämmtliches Geröhre,

Und Tinte das Weltmeer und alle Gewässer der Seen, und alle Erdbewohner Schriftkundige und fertige Schreiber —

Unbeschreiblich, die Majestät des Himmelsregenten, des Herrn des Erdballs! Er hat es allein aufgeführt! das Weltall, auf eine unerforschliche Art,

Und ohne Mühe, und ohne Müdigkeit vollendet, mit einem einfachen Laut nur, mit einem unorganischen Hauche.

In sechs Tagen hat er es vollführt, dies ganze Meisterwerk und gesetzt seiner Majestät Herrlichkeit auf seinen Feuerthron!

Legionen von tausendmal tausend und Myriaden stehn ihm zu Gebote, und jeder Morgen bringt neue Wesen zu seines Ruhmes Preis.

Die hochwürdigen Seraphim, die Schöngefiederten mit sechs Flügeln, harren lauschend des Befehls, in feierlicher Stille,

Und ungesäumt ruft jetzt Einer dem Andern zu: Voll ist das Weltall der Majestät des Dreimalheiligen!

Wie die Stimme des Allmächtigen, wie das Brüllen reißender Ströme, mit schrecklichem Getöse, erheben nun wechselnd sich Cherubim und Galgallim*),

Emporschauend gegen das regenbogenfarbig scheinende Antlitz, den Bestimmungsort ihrer schleunigen Sendung, horchend

Und benedeiend: „Preis seiner Majestät! Preis von jeder heimlichen Zunge! von jedem Orte, den seine Herrlichkeit füllt! sie ist allgegenwärtig!“

---

*) Namen verschiedener Legionen himmlicher Chöre.

גְּ בוּרָן עָלְמִין לֵהּ וְלָא סְפֵק פְּרִישׁוּתָא·
גְּוִיל אִלּוּ רְקִיעֵי קְנֵי כָּל חוּרְשָׁתָא:
דְּ יוֹ אִלּוּ יַמֵּי וְכָל מֵי כְנִישׁוּתָא·
דָּיְרֵי אַרְעָא סָפְרֵי וְרָשְׁמֵי רַשְׁוָתָא:
הֲ דַר מָרֵי שְׁמַיָּא וְשַׁלִּיט בְּיַבֶּשְׁתָּא·
הֲקֵם עָלְמָא יְחִידָאי וְכַבְּשֵׁהּ בְּכַבְּשׁוּתָא:
וּ בְלָא לֵאוּ שַׁכְלְלֵהּ וּבְלָא תְשָׁשׁוּתָא·
וּבְאָתָא קַלִּילָא דְּלֵית בַּהּ מְשָׁשׁוּתָא:
זַ מִּין כָּל עֲבִידְתֵּהּ בְּהַךְ יוֹמֵי שִׁתָּא·
זְהוֹר יְקָרֵהּ עִלֵּי· עֲלֵי כָרְסְיֵהּ דְּאֶשָּׁתָא:
חֵ יל אֶלֶף אַלְפִין וְרִבּוֹא לְשַׁמְּשׁוּתָא·
חַדְתִּין נְבוֹט לְצַפְרִין סַגִּיאָה טְרָשׁוּתָא:
טְ פֵי יְקִידִין (נ״א יקירין) שְׂרָפִין כְּלוֹל גַּפֵּי שִׁתָּא·
טְעֵם עַד יִתְיְהֵב לְהוֹן שְׁתִיקִין בְּאַדְּשָׁתָּא:
יְ קַבְּלוּן דֵּין מִן דֵּין שָׁוֵי דְּלָא בְשַׁשְׁתָּא·
יְקַר מְלֵי כָל אַרְעָא לִתְלוֹתֵי קְדֻשְׁתָּא:
כְּ קָל מִן קֳדָם שַׁדַּי כְּקָל מֵי נְפִישׁוּתָא·
כְּרוּבִין קֳבֵל גַּלְגְּלִין מְרוֹמְמִין בְּאַוְשָׁתָא:
לְ מֶחֱזֵי בְאַנְפָּא עֵין כְּוָת גִּירֵי קַשְׁתָּא·
לְכָל אֲתַר דְּמִשְׁתַּלְּחִין זְרִיזִין בְּאַשְׁוָתָא:
מְ בָרְכִין בְּרִיךְ יְקָרֵהּ בְּכָל לִשָּׁן לְחִישׁוּתָא·
מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ דְּלָא צְרִיךְ בְּחִישׁוּתָא:

mit Frieden! Der Allmächtige, sein Weg ist ohne Fehl, des Ewigen Verheißung rein geläutert, er ist ein Schild Allen, die auf ihn vertrauen.

Die Gemeinde antwortet:

ואתם Ihr, die ihr anhanget dem Ewigen, eurem Gotte, ihr lebet allesammt heute!

Vor der Vorlesung aus der Thora spricht der Aufgerufene:

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

Die Gemeinde antwortet:

Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, in Ewigkeit!

Der Aufgerufene wiederholt dies, und fährt dann fort:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns aus allen Völkern erkoren, und uns seine Thora gegeben hat. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Thora gegeben.

Hierauf beginnt die Vorlesung.

Nach dem betreffenden Abschnitt der Vorlesung spricht der Aufgerufene:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns die wahre Lehre gegeben und das ewige Leben in uns gepflanzt hat! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Thora gegeben.

Vorlesung aus der ersten Thorarolle.

(2. B. M. Kap. 19, V. 26.)

Im dritten Monat nach dem Auszuge der Kinder Israels aus dem Lande Mizrajim, am ersten Tage des Monats, kamen sie in die Wüste Sinai.

Akdamoth.

Ein einleitender Gesang vor der Vorlesung aus der Thora, der die göttliche Offenbarung und die zehn Gebote enthält.

Am Anfang der Sprüche, bevor ich sie zu lesen beginne, bitt' ich um Genehmigung, um Erlaubnis.

Mit einigen Worten will ich sie einleiten, und sprechen schüchtern von der Heiligkeit des Schöpfers, des Erhalters der Welten bis in's graue Alter.

יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ:

Die Gemeinde antwortet:

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

פֿאָר = ברכה איבער דיא ספר תורה.

Vor der Vorlesung aus der Thora spricht der Aufgerufene:

בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

Gem. בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

Der Aufgerufene wiederholt dies, und fährt dann fort:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, וְנָתַן־לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

נאָך = ברכה איבער דיא ספר תורה.

Nach dem betreffenden Abschnitt der Vorlesung spricht der Aufgerufene:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן־לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

וקורין בס׳ יתרו בחדש השלישי ומתחיל לה׳ גברי.

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי:

שמעתי, שזה המחבר היה רבי מאיר שליח צבור. ונחתם בא״ב חתום שמו מאיר ביר רבי יצחק יגדל בתורה ובמעשים טובים אמן וחזק ואמץ.

אַקְדָּמוּת מִלִּין וְשָׁרָיוּת שׁוּתָא.
אַוְלָא שָׁקִילְנָא הַרְמָן וּרְשׁוּתָא:
בְּבָבֵי תְרֵי וּתְלָת דְּאֶפְתַּח בְּנַקְשׁוּתָא.
בְּבָרֵי דְבָרֵי וְטָרֵי עֲדֵי לְקַשִּׁישׁוּתָא:

Während der Vorbeter die Thora zum Vorlesepult bringt, spricht die Gemeinde.

על Ueber Alles werde verherrlicht und geheiligt, gerühmt und gepriesen, erhöht und erhoben der Name des Königs aller Könige, des Allheiligen — gelobt sei er — in allen Welten, die er erschaffen — in dieser und in der künftigen Welt, nach seinem göttlichen Willen, nach dem Verlangen seiner Verehrer und dem Wunsche des ganzen Hauses Israel! Er ist der Ursprung aller Welten, Herr aller Geschöpfe, Gott aller Seelen; er läßt sich nieder in jener unermeßlichen Höhe, thront in den Himmeln der uralten Himmel; er ist heilig über die Chajoth, heilig über den Thron der Herrlichkeit. Und so werde durch uns geheiligt Dein Name, Ewiger, unser Gott, vor den Augen aller Lebenden! Wir werden ihm einst ein neues Lied singen — wie es in der Schrift heißt: „Singet dem Herrn, lobpreiset seinen Namen, erhöhet ihn — der durch die Aetherwüste fährt, sein Name ist Jah — frohlocket vor ihm!" Wir werden ihn augenscheinlich schauen, wenn er nach seiner Residenz zurückkehren wird — wie es in der Schrift heißt: „Denn augenscheinlich werden sie schauen, wenn der Ewige nach Zion zurückkehren wird." Ferner sagt die Schrift: „Und die Herrlichkeit des Ewigen wird sich offenbaren und alles Fleisch insgesammt wird dann einsehen, daß der Mund des Ewigen den Ausspruch gethan!"

אב Der Vater des Erbarmens erbarme sich des Volkes, das er einst liebevoll getragen, gedenke des Bundes mit den Stammvätern und bewahre unsere Seelen vor bösen Stunden; er verscheuche den bösen Trieb von Denen, die er einst so hoch gehoben; er begnadige uns durch ewige Befreiung und gewähre unsere Wünsche im vollen Maaße des Heils und des Erbarmens.

Die Thora wird auf den Vorlesepult gelegt und aufgerollt, worauf der Vorbeter den Cohen zur Vorlesung aufruft, indem er spricht:

ויעזר Ja, er steht bei und schützt und hilft Allen, die auf ihn vertrauen; darauf laßt uns sprechen: Amen! Erkennet Alle an die Größe unseres Gottes und gebet der Thora die Ehre! (Es nahe sich [ein Priester] N. N.) — Gelobt sei, der seinem Volke Israel die Thora gegeben, in seiner Heiligkeit! Die Lehre des Ewigen ist vollkommen, labt die Seele; das Zeugnis des Ewigen ist zuverlässig, macht Alberne weise; die Befehe des Ewigen sind gerade, erfreuen das Herz; das Gebot des Ewigen ist lauter, erleuchtet die Augen. Der Ewige gibt seinem Volke Sieg, der Ewige segnet sein Volk

Während der Vorbeter die Thora zum Vorlesepult bringt, spricht die Gemeinde:

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא: שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא: כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַבְּרִיּוֹת אֱלוֹהַּ כָּל־הַנְּפָשׁוֹת: הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם: קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד: וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי: וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב: שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ כַּכָּתוּב: כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֶאֱמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרַע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

Die Thora wird auf den Vorlesepult gelegt und aufgerollt, worauf der Vorbeter den Cohen zur Vorlesung aufruft, indem er spricht:

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ וְנֹאמַר אָמֵן: הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה כֹּהֵן קְרָב. יַעֲמוֹד (פלוני בר פלוני הכהן): בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ

In Frankfurt am Main und vielen Gemeinden wird hier sogleich mit „Verherrlicht den Ewigen“ begonnen.

בריך שמה Gelobt sei der Name des Herrn der Welt, gelobt sei Dein Reich und Deine Residenz! Möge Dein Wohlwollen Dein Volk Israel immerdar begleiten. Zeige Deinem Volke in Deinem Tempel die Erlösung durch Deine Rechte, laß uns angedeihen das Heil Deines Lichtes und vernimm mit Barmherzigkeit unser Gebet. Möge es Dein Wille sein, gnädig unser Leben zu verlängern, Dich meiner zu erbarmen, mich zu beschützen, nebst Allem, was mein Land und was Deines Volkes Israel ist. Du erhältst Alles, ernährst Alles, Du beherrschest Alles, herrschest über die Könige, und das Reich ist das Deine. Ich bin der Diener des Heiligen — gelobt sei er — der ich mich zu jeder Zeit vor ihm und vor der Herrlichkeit seiner Lehre beuge. Auf keinen Menschen verlaß' ich mich, auf kein höheres Wesen vertrau' ich, sondern bloß auf den Gott des Himmels; denn er ist ein wahrer Gott, seine Lehre ist wahr und seine Propheten sind wahr und viele Güte und Wahrheit erzeigt er; auf ihn vertrau' ich und seinem heiligen Namen weih' ich Lob. — Möge es Dein Wille sein, mein Herz zu erschließen durch die Lehre, und zu erfüllen die Wünsche meines Herzens und der Herzen Deines ganzen Volkes Israel zum Heil, zum Leben und zum Frieden.

Höre, Israel, der Ewige ist
unser Gott, der Ewige ist einzig!

אחד Einzig ist unser Gott; groß ist unser Herr; Heiliger, Ehrfurchtgebietender ist sein Name!

Der Vorbeter die Thorarolle vor sich haltend spricht:

Verherrlicht den Ewigen mit mir! Laßt uns vereint erheben seinen Namen!

Die Gemeinde.

לך Dein, o Ewiger, ist die Größe und die Macht und die Herrlichkeit und der Sieg und die Majestät, ja, Alles im Himmel und auf Erden; Dein, o Ewiger, ist das Reich, und Du bist über Alles das Haupt. Erhebet den Ew'gen, unseren Gott, und werfet euch nieder vor seiner Füße Schemel, heilig ist er! Erhebet den Ew'gen, unseren Gott, und werfet euch nieder an seinem heil'gen Berge, denn heilig ist der Ewige, unser Gott!

In Frankfurt am Main und vielen Gemeinden wird weder das בריך שמה noch שמע ישראל gebetet, sondern der Vorbeter beginnt mit גדלו.

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ· יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם· וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְאַמְטוּיֵא לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין· יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא· וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא לְמִרְחַם עֲלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיָת כָּל־דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל· אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא· אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל־כֹּלָּא· אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל־מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּי־לָךְ הִיא· אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִדְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמָּא דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל־עִדָּן וְעִדָּן· לָא עַל אֱנָשׁ רָחִצְנָא· וְלָא עַל־בַּר־אֱלָהִין סָמִכְנָא· אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא· דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט· וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט· וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט· וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט· בֵּהּ אֲנָא רָחֵץ· וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן· יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבִּי וְלִבָּא דְכָל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

(הש"ץ אומר בקול רם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ קָדוֹשׁ (וְנוֹרָא) שְׁמוֹ:)

Der Vorbeter die Thorarolle vor sich haltend spricht:

גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי· וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

Die Gemeinde antwortet:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

Die heilige Lade wird geöffnet, und während der Vorbeter zwei Thorarollen aus derselben nimmt, spricht die Gemeinde:

ויהי Wenn die Lade zog, sprach Mosche: „Erhebe Dich, o Ewiger, laß Deine Feinde sich zerstreuen, und die Dich hassen, vor Dir flüchtig werden!“ Denn von Zion geht aus die Lehre, und das Wort des Ewigen von Jerusalem.

Gelobt sei, der seinem Volke Israel die Thora gegeben, in seiner Heiligkeit!

יהוה Der Ewige, der Ewige, Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und voller Huld und Treue, der bewahret Huld dem tausendsten Geschlechte, der vergibt Sünde, Missethat und Schuld, und befreit von Strafe. (Dreimal.)

רבון Herr des Weltalls, erfülle meine Herzenswünsche zum Guten, willfahre mir und gewähre meine Bitte, mir, Deiner Magd[1]) N. N. Tochter[2]) N. N. Deiner Magd, verleihe Fähigkeit, mir, meinem Manne, meinen Söhnen und Töchtern, Deinen Willen mit aufrichtigem Herzen zu thun, und befreie mich von lasterhaften Begierden. Laß Deine Lehre unser Antheil sein; mache uns zur Aufnahme Deiner heiligen Majestät empfänglich; bestrahle uns mit dem Geist der Weisheit und Einsicht; daß an uns erfüllt werde jene Verheißung: „Und es wird auf ihm ruhen der Geist Gottes, der Geist der Weisheit und Einsicht, der Geist des Raths und der Stärke, der Geist der Erkenntnis und Furcht Gottes.“ So sei es auch Dein Wille, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, uns Fähigkeit zu verleihen, Dir wohlgefällige Handlungen auszuüben und den Weg der Tugend zu wandeln! Heilige uns durch Deine Gebote, damit uns jenes glückselige lange Leben, das Leben der künftigen Welt, zu Theil werde! Bewahre uns vor Uebelthaten und vor Unglücksfällen, die unsern Erdboden zuweilen treffen. Wer Gott vertraut den umgiebt Gnade um und um.

יהיו Mögen doch wohlgefallen die Worte meines Mundes, die Gedanken meines Herzens, Dir, o Ewiger, mein Hort und mein Erlöser! Amen.

ואני Ich richte mein Gebet zu Dir empor, o Ewiger, zur Gnadenzeit. Gott! in Deiner großen Güte erhöre mich mit Deiner treuen Hilfe. (Dreimal.)

---

[1]) Hier nennt man seinen eigenen Namen.
[2]) Hier den Namen seiner Mutter.

Die heilige Lade wird geöffnet, und während der Vorbeter zwei Thorarollen aus derselben nimmt, spricht die Gemeinde:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ׃ כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְיָ מִירוּשָׁלָיִם׃

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ׃

תפלה מסעדי ציון לאמר בסעת הוצאת ס״ת.

יְהֹוָה יְהֹוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה׃ ג״פ.

רִבּוֹן הָעוֹלָם מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי לִי עַבְדְּךָ פ׳ בן פלונית אֲמָתֶךָ וְזַכֵּנִי (ואת אשתי ובני ובנותי) לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. וּמַלְּטֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְזַכֵּנוּ כְּדֵי שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ עָלֵינוּ. וְהוֹפַע עָלֵינוּ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְיָ. רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה. רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה. רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ׃ וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁאֶזְכֶּה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ. וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים לְפָנֶיךָ. וְקַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים. וּמִשָּׁעוֹת רָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא לָעוֹלָם. וְהַבּוֹטֵחַ בַּייָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנְהוּ אָמֵן׃
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים
בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃ ג״פ.

Der Vorbeter spricht das ganze Kaddisch.

ויתה Nun werde erhoben die Allmacht des Herrn, wie Du verheißen hast. Gedenke Deiner Huld, o Herr, und Deiner Gnade, die von je gewesen.

יתגדל Verherrlicht und geheiligt werde Gottes großer Name in der Welt, die er nach seinem Willen erschaffen hat. Möge er herbeiführen sein Reich, bei euerem Leben und in eueren Tagen und bei'm Leben des ganzen Hauses Israel, bald und in naher Zeit! — Darauf sprechet:

Amen! sein großer Name sei gepriesen in alle Ewigkeit!

Gelobt und gepriesen, gerühmt und erhoben, erhöhet, verherrlicht, angebetet und verehrt werde der Name des Allheiligen, gelobt sei er hoch über alles Lob und Lied, über jede Benedeiung und Verherrlichung, die je auf Erden ausgesprochen worden! — Darauf sprechet: Amen!

O, nimm in Barmherzigkeit und Wohlgefallen unser Gebet an!

Möge das Gebet und Flehen von ganz Israel gnädig aufgenommen werden vor dem Vater im Himmel! — Darauf sprechet: Amen!

Gelobt sei der Name Gottes von nun an bis in Ewigkeit!

Des Friedens Fülle und Glückseligkeit komme vom Himmel über uns und ganz Israel! — Darauf sprechet: Amen!

Mein Heil kommt vom Ewigen, dem Schöpfer des Himmels und der Erde!

Er der Frieden stiftet in seinen Höhen, er stifte auch Frieden bei uns und bei ganz Israel! — Darauf sprechet: Amen!

Vor dem Ausheben der Thora spricht man in einigen Gemeinden Folgendes:

אין כמוך Unter den Göttern ist Keiner Dir gleich, o Herr, und nichts ist gleich Deinen Werken. Dein ist das Reich aller Ewigkeiten, Deine Herrschaft währet für und für. Der Ewige regiert, der Ewige hat regiert, der Ewige wird regieren immer und ewig. Der Ewige gibt seinem Volke Sieg, der Ewige segnet sein Volk mit Frieden.

אב הרחמים Vater des Erbarmens! In Deinem Wohlgefallen thue Zion Gutes, Jerusalems Mauern baue. Denn auf Dich allein vertrauen wir, allwaltender Gott, hoch und erhaben, Herr der Ewigkeiten!

וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃
זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃

חזן יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן׃ ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ׃

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא, וְאִמְרוּ אָמֵן׃ ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן׃ ק׳ עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

Vor dem Ausheben der Thora spricht man in einigen Gemeinden Folgendes:

אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר׃ יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃ יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

אַב הָרַחֲמִים הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם׃ כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים׃

erschallt in den Hütten der Gerechten: „Die Rechte des Ewigen erkämpft den Sieg — die Rechte des Ewigen, erhaben — die Rechte des Ewigen erkämpft den Sieg!" Nein, noch sterb' ich nicht! ich lebe, erzähle die Thaten der Gottheit! züchtigen will mich nur die Gottheit, überläßt mich nicht dem Tode. Oeffnet mir die Pforten des Heiles, ich gehe hinein, und danke dem Herrn. „Dies ist die Pforte des Ewigen, Gerechte treten da ein!" Ich danke Dir, daß Du mich gezüchtigt und wieder Hilfe mir erzeigst. „Der Stein, den die Bauleute verwarfen, er ist zum Eckstein worden!" Das ist vom Ewigen geschehen, wunderbar ist's in unseren Augen! „Diesen Tag gab uns der Ewige, laßt uns ihn feiern mit Wonnegesang!"

Ach Ewiger, o, steh' uns bei!
Ach Ewiger, o, steh' uns bei!
Ach Ewiger, schenk' Wohlgelingen!
Ach Ewiger, schenk' Wohlgelingen!

ברוך „Gesegnet, der da kommt im Namen des Ewigen! Wir aus des Ewigen Tempel grüßen: Gesegnet! Gott, der Ewige, läßt uns sein Antlitz leuchten! bindet das Festopfer mit Myrthen an die Hörner des Altars!" Mein Gott bist Du, Dir will ich danken! mein Gott, Dich will ich erheben. Danket dem Ewigen, denn er ist freundlich, ewig währet seine Güte.

יהללוך Es lobpreisen Dich, Ewiger, unser Gott, Deine Werke alle; und Deine Frommen, die Gerechten, die Deinen Willen üben, sowie Dein ganzes Volk, das Haus Israel, sie danken und loben, preisen und rühmen, erheben und verehren, heiligen und verherrlichen in Jubel Deinen Namen, unser König! — Denn schön ist es, Dir zu danken, und herrlich Deinem Namen zu lobsingen; denn von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott! Gelobt seist Du, Ewiger! König, gepriesen durch Lobgesänge.

רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: לֹא אָמוּת כִּי אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר לַייָ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: אודך אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה: אבן מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: מאת זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זה

החזן מכנן אנא והקהל עונה. החזן חוזר ומכנן אנא והקהל עונה.

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ: ברוך אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: אלי

הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (על) כָּל מַעֲשֶׂיךָ · וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

מה Wie soll ich nun dem Ewigen vergelten alle Wohlthaten, die er mir erzeigt? — Den Kelch des Heils erhebe ich, und im Namen des Ewigen bete ich an. Meine Gelübde bezahl' ich dem Ewigen, im Beisein seines ganzen Volkes. Theuer erscheint in den Augen des Ewigen der Tod seiner Frommen. Ach Ewiger, ich, Dein Knecht, Sohn Deiner Magd, dem Du die Fesseln löstest, Dankopfer bring' ich Dir, und im Namen des Ewigen bete ich an. Meine Gelübde bezahl' ich dem Ewigen, im Beisein seines ganzen Volkes, in den Höfen des Tempels des Ewigen, in deiner Mitte, o Jerusalem. Hallelujah!

(Psalm 117.) Lobet den Ewigen, ihr Völker alle! preiset ihn, ihr Nationen insgesammt! Denn mächtig waltet über uns seine Güte, und die Treue des Herrn in Ewigkeit. Hallelujah!

(Psalm 118.) Danket dem Ewigen, denn er ist freundlich,
ewig währet seine Güte!
So singe Israel: ewig währet seine Güte!
So singe Aharons Haus: ewig währet seine Güte!
So singen, die den Ewigen verehren: ewig währet seine Güte!

מן In der Enge rief ich die Gottheit an; der Gottheit, Antwort schuf mir Raum. Der Ewige ist mit mir ich fürchte nichts; was kann der Mensch mir thun? Der Ewige ist unter meinen Helfern; so kann ich zusehen meinen Feinden! Besser ist's, auf den Ewigen vertrauen, als auf Menschen sich verlassen; besser ist's, auf den Ewigen vertrauen, als auf Fürsten sich verlassen. Laß alle Völker mich umgeben; im Namen des Ewigen, ich zerhaue sie! sie umringen, sie umzingeln mich; im Namen des Ewigen, ich zerhaue sie! wie Bienen umschwärmen, wie Dornenflamm' umlodern sie mich; im Namen des Ewigen, ich zerhaue sie! Wenn Alles zustürmt, mich zu stürzen, der Ewige steht mir bei. Mein Sieg, und Sang ist Jah, er ward zur Hilfe mir! Freudenruf, Siegeslied

מָה־אָשִׁיב לַייָ כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃ כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו׃ אָנָּא יְיָ כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ בְּחַצְרוֹת ׀ בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָםִ הַלְלוּיָהּ׃

קיז הַלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃
כִּי גָבַר עָלֵינוּ ׀ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

קיח

ח׳ הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ק׳ הודו
ח׳ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ק׳ הודו
ח׳ יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ק׳ הודו
ח׳ יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ק׳ הודו

מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחַב יָהּ׃ יְיָ לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃ יְיָ לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃ טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃ טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃ כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם׃ דַּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַייָ עֲזָרָנִי׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ קוֹל ׀

ihr Gott? Und unser Gott ist im Himmel! Alles, was er will, vollbringt er. — Ihre Götzen aber sind Silber und Gold, Werk von Menschenhänden. Sie haben einen Mund und reden nicht, haben Augen und sehen nicht, haben Ohren und hören nicht, haben eine Nase und riechen nicht. Da sind ihre Hände, doch sie tasten nicht, ihre Füße, doch sie gehen nicht; auch kein Laut kommt aus ihrer Kehle! Ihnen gleich sind ihre Bildner, Alle, die auf sie vertrauen! — Israel, vertraue auf den Ewigen! ihr Schirm und ihr Schild ist Er. Haus Aharon, vertraue auf den Ewigen! ihr Schirm und ihr Schild ist Er. Ihr Gottesverehrer vertrauet auf den Ewigen! ihr Schirm und ihr Schild ist Er!

זכרנו ״ Der Ewige gedenket unser; Er segnet! er segnet das Haus Israel, segnet das Haus Aharon, segnet die Gottesverehrer, die Kleinen mit den Großen. Der Ewige vermehre euch, euch und eure Kinder! Gesegnet seiet dem Ewigen, dem Schöpfer des Himmels und der Erde! Die Himmel sind des Ewigen Himmel, doch die Erde gab er Menschenkindern. Nicht die Todten preisen den Herrn, auch nicht jene, die sinken in Grabesstille; wir aber preisen ihn, den Herrn, von nun an bis in Ewigkeit! Hallelujah!

(Psalm 116.) Lieb ist's mir, daß der Ewige meine Stimme, mein Flehen erhört. Er hat sein Ohr mir zugeneigt, nun ruf' ich ihn an, so lange ich lebe. Umringen mich des Todes Stricke, ergreifet mich die Angst der Hölle, drücken mich Jammer und Noth — so rufe ich an des Ewigen Namen: „Ach Ewiger, rette meine Seele!“ Gnädig ist der Ewige und gerecht, unser Gott erbarmungsreich. Die Einfalt beschirmet der Ewige; elend war ich, doch er half mir aus. Kehre wieder, meine Seele, zu deiner Ruhe; denn der Ewige will wohl dir thun! Du befreist vom Tode meine Seele, mein Aug' von Thränen, meinen Fuß vom Gleiten; so wandl' ich vor dem Ew'gen noch im Lande der Lebendigen. Ich vertraue, wenn ich auch rede: ich bin sehr gebeugt! Ach, ich sprach in meinem Zagen: vergänglich Wesen ist der Mensch!

בַּשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה
יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: יְדֵיהֶם
וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם:
כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח
בַּיהוָֹה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָֹה עֶזְרָם
וּמָגִנָּם הוּא: יִרְאֵי יְהוָֹה בִּטְחוּ בַיהוָֹה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא:

יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־
בֵּית אַהֲרֹן: יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ הַקְּטַנִּים עִם־
הַגְּדֹלִים: יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם:
בְּרוּכִים אַתֶּם לַייָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם לַייָ וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם: לֹא
הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה: וַאֲנַחְנוּ
נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

קטז אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְיָ אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל
מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְיָ אֶקְרָא אָנָּא יְיָ מַלְּטָה
נַפְשִׁי: חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְיָ
דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי־יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי:
כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי:
אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר
אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns befohlen hat, das Hallel zu lesen!

(Psalm 113.) Hallelujah! Lobet, ihr Diener des Ewigen, lobet den Namen des Ewigen! Gepriesen sei der Name des Ewigen, von nun an bis in Ewigkeit. Vom Sonnenaufgang bis zum Niedergang wird gelobt der Name des Ewigen. Erhaben über alle Völker ist der Ewige, über die Himmel seine Herrlichkeit. Wer ist wie der Ewige, unser Gott? der so hoch thronet, der so tief schauet — im Himmel — auf die Erde? Er richtet auf vom Staube den Armen, erhebet aus der Niedrigkeit den Dürftigen, um ihn zu setzen neben Fürsten, neben Fürsten seines Volkes; er belebt das Haus der Kinderlosen, läßt sie frohe Mutter werden; Hallelujah!

(Psalm 114.) Als Israel zog aus Egypten, Jakobs Haus vom Barbarenvolke, da ward Juda sein Heiligthum, Israel sein Reich. Das Meer sah es und floh, der Jordan wich zurück; die Berge sprangen wie Widder, die Hügel wie junge Lämmer. Was ist dir, o Meer, daß du fliehest? o Jordan, daß du weichest zurück? ihr Berge, daß ihr springet wie Widder? ihr Hügel, wie junge Lämmer? Vor dem Herrn erbebe, o Erde, vor dem Gotte Jakobs, der den Felsen verwandelt in Wasserteich, Kieselstein in Wasserquellen!

(Psalm 115.) Nicht uns, o Ewiger! nicht uns, sondern Deinem Namen gib die Ehre, um Deiner Güte, um Deiner Treue willen! Warum sollen die Völker sprechen: Wo ist nun

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת־הַהַלֵּל׃

קי״ג הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ׃ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ׃ רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם ׀ יְיָ עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃ מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃ הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן׃ לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ׃ מוֹשִׁיבִי ׀ עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ׃

קי״ד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃ הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו׃ הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב׃ הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃

קט״ו לֹא לָנוּ יְהוָֹה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ׃ לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם׃ וֵאלֹהֵינוּ

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד· צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר· נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם· הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ· בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

בקלת קהלות עולים הכהנים לדוכן וסדרו תמלא בסוף המחזור.

לש"ז אֱ״וֵ אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם· וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה. זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ. מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדּוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

dem Volke, dem es so ergeht!" Heute ist der Tag, an welchem der Allmächtige hat vernehmen lassen seine majestätische Stimme; da brachen sie aus in Lobgesängen, die Erdenbewohner alle, Himmelschöre stimmten an ihre lieblichen Lieder, und in seinem Pallaste sprach Alles Majestät, die Seraphim und Ophannim nebst den feuersprühenden Chaschmallim machten den Anfang, den Ruhm seiner Herrlichkeit laut zu verkünden. Die heiligen Chajoth — die scheinbaren Träger von seiner Majestät Thron — und der ihnen gegenüber brausende Feuerstrom folgten nach, die Allgewalt seiner Allmacht zu preisen. Seitdem aber seine ihm eigene Nation ihn zu heiligen und ihn täglich im Chore hochzupreisen begonnen, ist es den Himmelschören nicht erlaubt, ihre Lieder anzustimmen, bis ihn zuvor geheiligt sein erkornes Volk; nach diesem stimmen jene das dreimal Heilig! Die Bewohner der Himmel nebst den Erdenbewohnern rufen dreimal laut: „Heilig!"

Vorb. Wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer rief dem Andern zu und sprach:

G. u. V. „Heilig, heilig, heilig ist der Ewige Zebaoth,
voll ist die ganze Erde seiner Herrlichkeit!"

Vorb. Darauf mit starkem, mächtigem und gewaltigem Donnerton lassen sie die Stimme erschallen, den Seraphim gegenüber sich erhebend, und rufen ihnen entgegen: „Gelobt!"

G. u. V. „Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes, von ihrer Stätte aus!"

Vorb. Von Deiner Stätte aus erscheine in Deinem Glanze, o Herr, und walte über uns; denn wir harren auf Dich, wann Du regieren werdest in Zion. O, daß Du bald und in unseren Tagen daselbst throntest auf immer und ewig! Verherrlicht und geheiligt werde in der Mitte Deiner Stadt Jerusalem von Geschlecht zu Geschlecht und in alle Ewigkeit. Mögen unsere Augen schauen Dein Reich, wie es verheißen ist in Deinen Ruhmesliedern durch David, Deinen frommen Gesalbten:

Gem. u. Vorb. „Der Ewige regieret ewiglich, dein Gott, o Zion, von Geschlecht zu Geschlecht! Hallelujah!"

Vorb. Von Geschlecht zu Geschlecht verkünden wir Deine Größe, und in alle Ewigkeit heiligen wir Deine Heiligkeit. Dein Lob, o Gott, weiche nicht aus unserem Munde immer und ewig; denn Gott, König, groß und heilig bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

שֶׁכָּבָה לוֹ׃ וּבְיוֹם זֶה הִשְׁמִיעַ אֶת הוֹד קוֹלוֹ׃ וְכָל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל פָּצְחוּ הִלּוּלוֹ׃ וּמַלְאֲכֵי מַעְלָה הִנְעִימוּ מַהֲלָלוֹ׃ וּבְהֵיכָלוֹ כָּבוֹד אוֹמֵר כֻּלּוֹ׃ שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְזִיקֵי הַשְׁמַלּוֹ׃ קְדֻשָּׁה וּתְהִלָּה קִדְּמוּ לְסַלְסְלוֹ׃ וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם סִבְלוֹ׃ נִרְאִים נוֹשְׂאִים וְנִשָּׂאִים בְּחֵילוֹ׃ וּנְהַר דִּינוּר הָעוֹבֵר לְמוּלוֹ׃ נוֹתֵן עֹז וּגְדֻלָּה לְהַלְלוֹ׃ וּמֵאָז מַקְדִּישִׁים חֶבֶל גּוֹרָלוֹ׃ יוֹם יוֹם יְנַשְּׂאוּהוּ וִירוֹמְמוּהוּ קְהָלוֹ׃ חֵילֵי מַעְלָה אֵינָם מַעֲרִיצִים לוֹ׃ עַד יַקְדִּישׁוּהוּ הָעָם אֲשֶׁר בָּחַר לוֹ׃ אֵלּוּ וְאַחַר אֵלּוּ מַאְדִּירִים צִלְצוּלוֹ׃ וְשִׁלּוּשׁ קְדֻשָּׁה יְשַׁלְּשׁוּ לוֹ׃ דָּרֵי מַעְלָה עִם דָּרֵי מַטָּה קוֹרְאִים וּמְשַׁלְּשִׁים לְהַקְדִּישׁ לוֹ׃

ח׳ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ׃ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר׃

קו״ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃

ח׳ אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ׃

קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ׃

ח׳ מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן׃ תִּתְגַּדֵּל וְתִתְקַדֵּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים׃ וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ׃

קו״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

im Grimm sterbet. Darauf Mosche ihre (Israel) Reihen ermunterte und redete ihnen zu: daher auch die Schrift lobend von ihm sagt: Die Weisheit schützt den Weisen, mehr als zehn Herrscher*). Mosche antwortete: Laßt euch nicht bange sein wegen des Feuers und des Sturms; darum ist er allmächtig erschienen, um euch hoch zu krönen und die reine Gottesfurcht auf euer Angesicht zu prägen. Bescheidenheit ist des Menschen rühmliches Zeichen, nur im Sanftmüthigen ruht die Majestät. „Ich wohne im gebeugten und zerknirschten Gemüthe — spricht Gott — schau' auf das Gebet des Armen und des Sanftmütigen, entreiß' ihn der Gefahr, setze ihn in Ehren und bin sein Beistand in der Noth." — Der sanftmüthige Mosche hat drei Scheidewände, Finsternis, Wolken und Nebel durchdrungen, Wolken waren die mittlere, Nebel die innere und Finsternis die äußere Scheidewand. Er wurde freundlich empfangen, und durch seine Hand erhielten wir eine Sammlung von sechshundert und dreizehn Gesetzen. Er hatte sich ganz der Lehre geweiht, sie war der beständige Gegenstand seiner Gedanken und seiner Aufmerksamkeit, darum wird ihr auch in ihrem ganzen Umfang, sein Name beigelegt: „Gedenkt der Lehre meines Knechtes Mosche, eueres Erretters (sagt der Prophet Malachi), die ich ihm auf dem erkornen Berge Choreb geboten, Gesetze, Rechte und vortreffliche Lehren!" — Jenes sämmtliche Geschlecht, das seine göttliche Stimme vernommen, wurde verklärt gleich den himmlischen Engeln. Gott war ihr Schutz und Schirm, und ließ wohnen in ihnen seine göttliche Majestät. Er hatte ihnen viele Wunderthaten gezeigt, seinen mächtigen Arm, seine Herrlichkeit und Hoheit; zuletzt gaben sie dem Himmel ihren Geist zurück; ihr verklärter Leib ruht sanft in der Erde, und kein Wurm wagt es, ihn zu beunruhigen. Die Seligen! auf dieser Welt hat sie die Allmacht in ihrem Wege geleitet und dann zur Seligkeit bei sich aufgenommen in jener Welt. Von ihnen sagt der heilige Sänger: „Heil

*) Koheleth 7, 19.

חִבַּלְתֶּם מַעֲשֵׂיכֶם אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן בְּעֶבְרָה. וּמֹשֶׁה מְזָרְזָן וּמְפַיֵּס לְכָל שׁוּרָה וְשׁוּרָה. וְהַכָּתוּב מְשַׁבְּחוֹ וְהַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם יוֹתֵר מִשֲּׁלִיטִים עֲשָׂרָה. וְאָמַר לָהֶם אַל תִּירְאוּ מִן הָאֵשׁ וּמִן הַסְּעָרָה. כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא וּלְגַדֵּל לָכֶם עֲטָרָה. וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה עַל פְּנֵיכֶם יִרְאָה טְהוֹרָה. סִמָּן טוֹב בְּאָדָם שֶׁהוּא בַּיְשָׁן וְרוּחוֹ נִשְׁבָּרָה. שֶׁכָּל מִי שֶׁהוּא עָנָיו עִמּוֹ שְׁכִינָה שׁוֹרָה. אֶשְׁכּוֹן אֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ לְעֶזְרָה. וְאֶל זֶה אַבִּיט אֶל עָנִי וּנְכֵה רוּחַ לְהֵעָתְרָה. אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בַּצָּרָה: וְעָנָו נִכְנַס לִפְנִים מִשָּׁלֹשׁ מְחִיצוֹת. חֹשֶׁךְ עָנָן וַעֲרָפֶל נְחוּצוֹת. עָנָן לִפְנִים וַעֲרָפֶל לִפְנֵי וְלִפְנִים וְחֹשֶׁךְ בַּחוּצוֹת. וְסִבֵּר לוֹ פָּנִים לְהִתְרַצּוֹת. וְקִבְּלוּ עַל יָדוֹ שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת קְבוּצוֹת. וְנָתַן נַפְשׁוֹ עַל הַתּוֹרָה בְּדַעַת וּבְמוֹעֵצוֹת. וְלָכֵן נִקְרֵאת עַל שְׁמוֹ תַּלְתַּלֶּיהָ קְוֻצּוֹת. זִכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר עָמַד בִּפְרָצוֹת. אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחוֹרֵב הַר הַנִּבְחָר מֵהָרֵי אֲרָצוֹת. חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים וְתוֹרוֹת לְחֵיךְ נִמְלָצוֹת: וְכָל הַדּוֹר הַהוּא אֲשֶׁר שָׁמְעוּ קוֹלוֹ. זָכוּ לִהְיוֹת כְּמַלְאֲכֵי זְבוּלוֹ: עָלָיו נִתְרַפְּקוּ וְחָיוּ בְּצִלּוֹ. וְנָתַן בְּתוֹכָם מִשְׁכָּנוֹ וְאָהֳלוֹ. וְהֶרְאָם וְהִרְבָּם לְהַרְאוֹתָם מוֹפְתֵי מִפְעָלוֹ. וְיָדוֹ הַחֲזָקָה וּכְבוֹדוֹ וְגָדְלוֹ. וּבְשׁוּב רוּחָם לְאוֹצַר מִכְלָלוֹ. לֹא שָׁלְטָה בִּבְשָׂרָם רִמָּה לְאָכְלוֹ. אַשְׁרֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה הִדְרִיכָם שְׁבִילוֹ. וְלָעוֹלָם הַבָּא יֵאָסְפוּ לוֹ. וַעֲלֵיהֶם הַכָּתוּב אוֹמֵר מִלּוּלוֹ. אַשְׁרֵי הָעָם

ובכן Und so möge Dir aufsteigen die Heiligung, denn Du bist Israels Heiligster und Helfer!

יכל Sämmtliches Volk sah neben dem Sichtbaren auch das Hörbare, und hörte nebst dem Hörbaren auch das Sichtbare. Jeglicher Spruch; der dem Munde des Allmächtigen entfuhr, hieb sich selbst in die Prachttafeln ein; jeglicher donnerte Stimmen von allerlei Art, und brauste Stürme, und blitzte mancherlei flammende Strahlen. — Die Stimme des Herrn gewaltig — die Stimme des Herrn, prachtvoll — sie selbst verständigte sich deutlich; sie umflog das ganze Lager und weihte jeden in der Lehren Geheimnisse ein. Das Volk empfand's, das Herz pochte, und sie bebten auf zwölf Mill[1]) zurück. Da kamen Boten Gottes aus ihren Himmeln herab, ihnen beizustehen, und Engelchöre gängelten sie, wie sie hin und wie sie zurück gewankt. Nicht nur Engel, auch der Allbeleuchtende im Lichtgewande, er selbst ließ sich zu mir herab; seine Linke unterstützte mein Haupt, und seine Rechte umschlang mich. Das mächtige Feuer hatten sie schmachten gemacht, ihre Seele begann zu vergehen; da träufelten die Wolken balsamischen Thau; ein angenehmer Duft stieg von der Erde auf und die Himmel tropften. Einen milden Regen ließest Du, o Gott, herab und erquicktes Dein lechzendes Erbgut (Israel). Sie freueten sich der Verheißung Deiner Lehren, wie der Finder großer Beute. „Wir wollen folgen und gehorchen" — riefen sie freudig — aber ihre Kraft hatte sie verlassen; es war ihnen unmöglich, mehr als die zehn Gebote zu fassen. Da sprachen sie zu ihrem Hirten: Tritt du herbei und höre weiter; wir sterben, wenn wir ferner vernehmen. Der göttliche Geist stimmte ihnen wohlgefällig bei — daher aus ihnen Propheten zur Leitung hervorgingen — und sprach: ich wollte ihre Gesinnung bleibe stets so! Wohl möchte ich nun den Tod verschwinden lassen, was aber unmöglich ist, da es einmal die Bestimmung so ist; obschon sie unter der Bedingung[2]) entschlossen waren die Thora zu empfangen, weil ich nämlich rühmend gesagt: Ihr seid Götter! Aber euer Thun war entartet, daher ihr wie ein Mensch

[1]) Mill (mille) eine italienische Meile — Feldmaß von 18 Minuten.
[2]) Daß sie nämlich nicht sterben werden.

וּבְכֵן, לְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ:

סלוק. וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַנִּרְאֶה וְהַנִּשְׁמָע. וְשׁוֹמְעִים אֶת הַנִּשְׁמָע וְהַנִּרְאֶה. כְּשֶׁהַדִּבּוּר יוֹצֵא מִפִּי הַגְּבוּרָה. וְנֶחֱצָב עַל הַלֻּחוֹת כְּתִפְאָרָה. קוֹל קוֹלֵי קוֹלוֹת וְרוּחַ סְעָרָה. וְלַפִּיד לַפִּידִים וְלַפִּידֵי אֵשׁ בּוֹעֲרָה. קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ וְקוֹל יְיָ בֶּהָדָרָה. מְפָרֵשׁ אֶת הַדִּבּוּר לְבָאֲרָה. יְסוֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ סִתְרֵי תוֹרָה. וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ לִבָּם לְשַׁבְּרָה. וַיַּעַמְדוּ מֵרָחוֹק מִילִין שְׁנַיִם וַעֲשָׂרָה. וּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת יָרְדוּ לְסַיְּעָם מִשְּׁמֵי שִׁפְרָה. וּמַלְאֲכֵי צְבָאוֹת יִדֹּדוּן בַּהֲלִיכָה יִדֹּדוּן בַּחֲזִירָה. וְלֹא הֵם בִּלְבָד כִּי אִם עוֹטֶה אוֹרָה. שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי לְהֵעָזְרָה. וְנִשְׁתַּלְהֲבוּ מִכֹּחַ הָאֵשׁ וְרוּחָם עָבְרָה. וְעַנְנֵי כָבוֹד הִזִּילוּ טַלְלֵי אוֹרָה. אֶרֶץ רָעֲשָׁה וְגַם שָׁמַיִם נָטְפוּ לְחַשְׁרָה. גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים לְיָפָה וּבָרָה. נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנַנְתָּה לְשָׁמְרָה. וּכְמוֹצֵא שָׁלָל רָב שָׂשׂוּ בַּאֲמִירָה טְהוֹרָה. וְנַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע הִשְׁמִיעוּ בַּאֲמִירָה. וְלֹא הָיָה בָהֶם כֹּחַ לְקַבֵּל יוֹתֵר מִדִּבְּרוֹת עֲשָׂרָה. וְנָמוּ לְרוֹעָם קְרַב אַתָּה וּשְׁמַע אֲמִירָה. כִּי אִם יֹסְפִים אֲנַחְנוּ לִשְׁמֹעַ נָמוֹת מְהֵרָה. וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ הוֹדָה לְדִבְרֵיהֶם בְּעֵינָיו לְיַשְּׁרָה. וּמִשָּׁם זָכוּ לְהַעֲמִיד נְבִיאִים לְהִתְאַשְּׁרָה. וְגַם מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבָבָם זֶה לָהֶם לְבָחֲרָה. אִלּוּ אֶפְשַׁר לְבַלַּע הַמָּוֶת וּלְהַעֲבִירָה. אֲבָל אִי אֶפְשַׁר שֶׁכְּבָר נִגְזְרָה גְזֵרָה. וְעַל תְּנַאי כַּךְ עָמְדוּ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה. אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם לְהִתְפָּאֲרָה.

entfahren. Das Schweigen gibt selbst dem Thoren den Anschein eines Weisen; der Ohrenbläser bringt Unheil über drei Personen[1]) — treue Gemüther verhehlen und schweigen. Klatschhafte Zeugen sind gefährlicher als abgedrückte spitze Pfeilen des Helden; ihre Netze liegen tief verborgen zum Straucheln; sie dichten Arglist, lispeln Lügen, stechend wie Dolche. Die Zunge der Weisen bringt Heil, und ihrer Lippen Frucht ist menschenerquickend. Der Schwätzer Geplauder ist quälend; eine wahrhafte Lippe findet Aufnahme unter den Weisen; die Zunge der Thoren wird kaum vernommen. Weit sperren sie den Mund auf, die strafbaren Lügner, um Unheil auszuhauchen; sie jagen nach Unglück und suchen Leiden. Sie sind unverschämt genug, einem in's Angesicht boshafte Lügen zu zeugen, und verrathen nebst ihrem bösen Willen niederträchtige Thorheit. Wird nur ihr Zeugniß als falsch erwiesen, so bist du gehalten, ihnen eben das zu thun, was sie in Anschlag gehabt, Jemanden zu thun durch eine Anklage.

Ein Verschulden laß nie auf dich kommen; dann wirst du ewig vor meinem Angesichte stehen. Du sollst dich nicht gelüsten lassen.

שכן Deines Nächsten Haus oder Zelt, dessen Güter, Grundstücke oder sonstiges Eigenthum, dessen Sklaven oder Sklavinnen, Feld und Gemark, dessen Ochs, Esel, u. dgl. dessen Pflanzstock, Weinberg, Garten und Gänge, dessen Wiesen, Baumstück, Früchte oder Getreide, dessen Wagen und Gespann, Waldung oder Triften, dessen Kostbarkeiten an Silber oder Gold oder Edelgesteinen, dessen Schaafe, Rinder, Trank und Speise, dessen Gehülfin, oder was ihm sonst theuer sein mag: was kann dies alles dem Erdensohn frommen? er wünscht und lüstet, was nicht ihm gehört; gehört doch das, was er hat, nicht ihm! wozu besitzt er es, dies uneigentliche Eigenthum? o möchte er doch weise sein und dieses reiflich überlegen, dann wird er gewiß froh und vergnügt sein mit dem, was ihm beschieden sein Loos.

Sein Loos hat Gott beschieden seinen Frommen unter Donner und Blitz und fürchterlichen Flammen. Und sämmtliches Volk sah es.

---

[1]) Ueber sich, über die Person von der, und über die, zu der er trägt.

גַּם אֱוִילִים אֲשֶׁר מַחֲרִישִׁים· דּוֹמִים וְנֶחֱשָׁבִים לְחַכְמֵי חֲרָשִׁים· הוֹלְכֵי רָכִיל שְׁלֹשָׁה מְעַנְּשִׁים· וְנֶאֱמְנֵי רוּחַ מְכַסִּים וּמַחֲשִׁים· זֶה חֵלֶק מִלְּשָׁנִים הַמַּרְגִּישִׁים· חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים קָשִׁים· טוֹמְנֵי פַּח כְּשַׁךְ יוֹקְשִׁים· יוֹעֲצֵי מִרְמָה וְכָזָב מְלַחֲשִׁים· כְּמַדְקְרוֹת חֶרֶב בּוֹטִים מְנַקְּשִׁים· לְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא מַגִּישִׁים· מִפְּרִי פִיהֶם יִשְׂבְּעוּ אֲנָשִׁים· נִרְגָּן דְּבָרָיו כְּמִתְלַהֲמִים חָשִׁים· שְׂפַת אֱמֶת יִכּוֹן בִּישִׁישִׁים· עַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן טִפְּשִׁים· פּוֹשְׂקֵי שָׂפָה מְחִתָּה עֲנוּשִׁים· צָרוֹת רוֹדְפִים וְעֹנֶשׁ מְבַקְשִׁים· קָמִים לְהָעֵד חָמָס וְלֹא בוֹשִׁים· רוּחָם יוֹצִיאוּ כְּסִילִים אֲנוּשִׁים· שֶׁקֶר כַּהֲעִידָם יָזְמְמוּ בְּפֵרוּשִׁים· תַּעֲשֶׂה לָמוֹ כִּזְמוֹתָם לְהָאֲשִׁים:

לְהַאֲשִׁים מְנַע עַצְמְךָ לִתְמוֹד· וְנֶצַח לִפְנֵי תַעֲמֹד·

ס׳ לֹא תַחְמֹד:

חתום שמעון בר יצחק חזק.

שֶׁכֶן רֵעֲךָ בֵּיתוֹ וְאָהֳלוֹ· מִקְנֵהוּ וְקִנְיָנוֹ וְכָל חֵילוֹ· עַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ שָׂדֵהוּ וּגְבוּלוֹ· וְשׁוֹרוֹ וַחֲמוֹרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ· נִטְעוֹ וְכַרְמוֹ גַּנּוֹ וּשְׁבִילוֹ· בְּעִירוֹ וְעֵצָיו פֵּרוֹתָיו וִיבוּלוֹ· רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו יַעֲרוֹ וְכַרְמִלּוֹ· יְקַר כַּסְפּוֹ וּזְהָבוֹ וְנֹעַם גָּדְלוֹ· צֹאנוֹ וַאֲלָפָיו מַשְׁקֵהוּ וּמַאֲכָלוֹ· חֲבֶרְתּוֹ וְכָל מַחֲמַדֵּי מִכְלָלוֹ:

ס׳ קָרוּץ מֵחֹמֶר מַה מּוֹעִילוֹ· חוֹמֵד וּמִתְאַוֶּה אֶת שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ· זֶה שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֵינוֹ שֶׁלּוֹ· קִנְיָן שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ לָמָּה הוּא לוֹ· יָבִין וְיַשְׂכִּיל בְּדֵעוֹ וְשִׂכְלוֹ· יִשְׂמַח וְיָעוֹז בְּמַתַּת גּוֹרָלוֹ:

גּוֹרָלוֹ הִנְחִיל אֵל לִירֵאִים· בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים וְלַפִּידִים נוֹרָאִים·

וְכָל הָעָם רוֹאִים:

an und folge der Vernunft; lasse sie dich führen dann bist du geschützt auf ewige Zeiten. Freue dich mit dem dir verbundenen Weibe deiner Jugend, mit ihr ergötze dich und mit keiner Andern; dann werden deine Quellen sich nach außen verbreiten, und Gewächse zum Ruhme und zur Pracht hervorbringen. Heilige dich durch Keuschheit und besondere Eingezogenheit! achte auf die Sittlichkeit, denn sie ist dir eine Zierde um deinen Hals und auf deinem Haupte ein holder Schmuck und Krone.

Eine Krone hinterläßt du und blühst noch im spätesten Alter, wenn du dich in Acht nimmst, kein fremdes Gut zu entwenden. Du sollst nicht stehlen!

חתעב Verabscheue die Diebesbanden und ihre Gehülfen; thue Niemanden Unrecht, und sei redlich; schmücke deine Handlungen durch Gerechtigkeit. Schaue auf die Weisen, und lerne ihren Wandel; der Tugend Lohn, ihre Ernte, ist glückliches Leben. Halte dich fern von Hinterlistigen, die nie den geraden Weg gehen; ihre Lippen glühen, und Bosheit nährt ihr Herz; aber sie bereiten selbst Geißeln für ihren Leib, Zanksüchtige und Haderliebende genießen nicht den Fang ihres Betruges den sie durch boshafte und verleumderische Lippen erhascht; einst kommt der Tag! sie werden auf der That ertappt, dann wehe ihnen! — Wer nur den entferntesten Antheil an Dieben nimmt, der ist ein Feind seiner Selbst, auf ihnen harrt Schand' und Schmach. Gehe nicht in diesem gefährlichen Wege und gib' acht, daß sie dich nicht in ihre Netze schlingen. Das Gesetz verdammt den Dieb zur vier- bis fünffachen Bezahlung, und wenn sie nicht so viel haben, werden sie ihres Diebstahls halben verkauft. Mein Sohn! gehe nicht auf einem Wege mit ihnen, ziehe deinen Fuß zurück von ihrem Pfade!

Von ihrem Pfade weiche und würdige dich nicht herab! dann wird dir kein Uebel widerfahren. Du sollst nicht falsch zeugen.

אמרי Lügenreden und falsche Berichte sollen nie deine Lippen

נֶצַח עֲדֵי עַד עָלֶיךָ מְשַׁמֶּרֶת׃ שְׂמַח בְּאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ הַמְּחֻבֶּרֶת׃ עִמָּהּ תִּתְרַפֵּק וְלֹא בְאַחֶרֶת׃ פּוּצַת מַעְיְנוֹתֶיךָ חוּצָה עוֹבֶרֶת׃ צְמָחִים תַּרְבֶּה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת׃ קַדֵּשׁ עַצְמְךָ בִּפְרִישׁוּת אַדֶּרֶת׃ רְצֵה לַעֲשׂוֹת מִשְׁמֶרֶת לְמִשְׁמֶרֶת׃ שְׁמַע מוּסָר וַעֲנָדֵהוּ לְגַרְגֶּרֶת׃ תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת חֵן וַעֲטֶרֶת׃

וַעֲטֶרֶת תִּנְחַל וּבְשֵׂיבָה תָנוּב׃ אִם תִּשְׁמוֹר הוֹן מִלִּגְנוֹב׃

ה׳ לֹא תִּגְנֹב׃

ע״ס חשר״ק.

תְּתָעֵב מְתֵי גַנָּבִים וְסִיעָתָם׃ שׁוֹלְלִים וְחוֹמְסִים כָּל עִתָּם׃ רַחֵק מֵעֹשֶׁק וֶהְיֵה תָם׃ קֹשֶׁט מַעְבָּדֶיךָ וְהַצְדֵּק אוֹתָם׃ צְפֵה לַחֲכָמִים וֶאֱלַף אָרְחוֹתָם׃ פְּעֻלַּת צְדָקָה לְחַיִּים תְּבוּאָתָם׃ עִקְּשִׁים הַרְחֵק הַמְעַקְּלִים נְתִיבָתָם׃ שִׂפְתוֹתֵיהֶם דּוֹלְקִים וּבְלִבָּם רָעָתָם׃ נָכוֹנוּ שְׁפָטִים וּמַהֲלֻמּוֹת לִגְוִיָּתָם׃ מָדוֹן מְשַׁלְּחִים וּמַצָּה אַהֲבָתָם׃ לֹא יֶחֶרְכוּ רְמִיָּה צֵידָתָם׃ כִּי אָוֶן וְעָמָל תַּחַת שְׂפָתָם׃ יוֹם יִלָּכְדוּ בוֹגְדִים בְּהַוָּתָם׃ טוֹרְפִים בַּנֹּעַר וּבַקְּדֵשִׁים חַיָּתָם׃ חוֹלְקִים עִם גַּנָּב שׂוֹנְאֵי נַפְשׁוֹתָם׃ זֶה דַּרְכָּם וְלַהֶבֶל אַחֲרִיתָם׃ וְאַל תְּאַשֵּׁר נְלוֹזֵי מַעְגְּלוֹתָם׃ הִזָּהֵר פֶּן תִּלָּכֵד בִּמְצוּדָתָם׃ דִּין אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה הַשְׁלָמָתָם׃ גְּנֵבָה אֵין לָמוֹ נִמְכָּרִים בִּגְנֵבָתָם׃ בְּנִי אַל תֵּלֵךְ בַּדֶּרֶךְ אִתָּם׃ אֵת רַגְלְךָ מְנַע מִנְּתִיבָתָם׃

מִנְּתִיבָתָם חֲשׂוֹךְ וְאַל תִּתְאַנֶּה׃ וְרָעָה אֵלֶיךָ לֹא תְאֻנֶּה׃

ט׳ לֹא תַעֲנֶה׃

ע״ס א״ב

אִמְרֵי כָזָב וּמַעַן כֶּחָשִׁים׃ בְּנִיב שְׂפָתֶיךָ בַּל יִהְיוּ אֲרוּשִׁים׃

Der Erde Grundlage und der Himmel hat sein Wort befestigt; erkenne sie, seine Majestät, sei nicht starrsinnig! Begehe keine Mordthat!

תוכחת Nimm sie willig an, die Ermahnungen und Strafreden der Gottesfürchtigen. Hüte dich! sei vorsichtig! laß dich die Schmeichelei der Sünder nicht verführen! ihre Füße sind behend, zum Bösen zu laufen. Sie verbinden sich in der Absicht, die Unschuld zu stürzen, aber sie selbst, die Wichte, stürzen in die Tiefe der unermeßlichen Gruft; sie trachten, Unheil zu stiften und Unglück zu verbreiten, Nachstellung ist ihr Losungswort, die Thoren! ihr Antheil ist Thorheit, ihre Unbesonnenheit bringt sie um mittelst langwieriger Krankheiten. Folge ja nicht dem Rathe dieser Verhaßten; sie welken hin wie Gras und Blumen. Uebermüthige, die Frevelthat ausüben, bürden mir die Last ihres Geschickes auf; sie beflecken das Land, verunreinigen es durch Blutschuld und veranlassen mich, den Glanz meiner Majestät aus ihrer Mitte zu entfernen. — Bei Ereignung eines gefundenen Erschlagenen soll die Ceremonie mit dem עגלה ערופה im Thale vorgenommen werden! für den unvorsätzlichen und ohne Zeugen geschehenen Todtschlag sind die angewiesenen Freistädte bestimmt; bei einem vorsätzlichen Todschlag aber, der an einem im Ebenbilde Gottes erschaffenen Wesen ausgeübt worden, bist du gehalten, das Blut zu rächen und den Mörder exemplarisch zu bestrafen vor den Augen aller Zuschauer.

Alle Zuschauer werden dadurch gewarnt, um sich vor Bosheit zu hüten — hüte das Gebot, hasche nicht-nach Tand. Du sollst nicht ehebrechen!

אשת Meide das Haus einer thörichten, ausgelassenen und treulosen Frau; es hat schon manche reine Seele getrübt. Sie unterhält Gluth in ihrem Schooße und verzehrend Feuer. Der Weg, der zu ihr führt, ist der gerade Weg zur Hölle, zum Tod! die ihr folgen, lockt sie zur Schlachtbank, wie die Klapperschlange dem Thoren zu seinem Wehe schellt. Sie gießt Kummer und Aergerniß und entflammt des Mannes Wuth und Haß. Ihrem Munde entflieht Honigseim bei'm Anbeginn, am Ende aber bittere Galle. Der Gatte ist nicht zu Hause, spricht sie auf den öffentlichen Plätzen. Nimm die Weisheit zur Freundin

אֲרָקִים וּגְבוֹהִים יִסַּד בְּפֶצַח· קַבֵּל מוֹרָאוֹ וְאַל תָּעִיז מֵצַח·

ח׳ לֹא תִרְצָח:

ע״ס תשר״ק.

תּוֹכַחַת אֱהַב מוּסַר יְרֵאִים· שְׁמוֹר וְהִזָּהֵר מִפִּתּוּי חַטָּאִים· רַגְלֵיהֶם רָצִים וְלָרַע מוּבָאִים· קֶשֶׁר קוֹשְׁרִים לְהַפִּיל חֲלְכָּאִים· צָרִים בְּעִמְקֵי שְׁאוֹל קְרוּאִים· פּוֹעֶרֶת לִבְלִי חֹק בָּאִים· עֲצֶבֶת נוֹתְנִים וְכִשָּׁל מַמְצִיאִים· שִׂפְתוֹתֵיהֶם אֱרֹב דָּם מְמַלְּאִים· נַחֲלַת אִוֶּלֶת יִנְחֲלוּ פְתָאִים· מְשׁוּבָתָם תַּהַרְגֵם בְּתַחֲלוּאִים· לֹא תֹאבֶה לַעֲצַת נִשְׂנָאִים· כִּי כֶחָצִיר יִמָּלוּ וְכִדְשָׁאִים· יְהִירִים אֲשֶׁר בְּרֶצַח חוֹטְאִים· טֹרַח גְּזֵרָתָם עָלַי מַשִּׂיאִים· חֲנֵפִים אֶרֶץ בְּדָם מְטַמְּאִים· זֹהַר שְׁכִינָתִי מִתּוֹכָם מוֹצִיאִים· וְעַל יְדֵי חֲלָלִים הַנִּמְצָאִים· הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה בְּנַחַל מְבִיאִים· דָּם שׁוֹפְכִים בְּשׁוֹגֵג בְּלֹא רוֹאִים· גּוֹלִים לְעָרֵי מִקְלָט הַנִּקְרָאִים· כַּהֲזִידָם לַהֲרוֹג בְּצֶלֶם בְּרוּאִים· אַתָּה תְּבָעֵר הַדָּם לְעֵין כָּל רוֹאִים:

רוֹאִים יִוָּסְרוּ לְהִשָּׁמֵר מֵאַף· שְׁמֹר מִצְוָה וּלְהֶבֶל לֹא תִשְׁאָף·

ח׳ לֹא תִנְאָף:

ע״ס א״ב.

אֵשֶׁת כְּסִילוּת הוֹמִיָּה וְסוֹרֶרֶת: בֵּיתָהּ הַרְחֵק כִּי נְפָשׁוֹת עוֹכֶרֶת· גֶּחָלִים בְּחֵיק מַחְתָּה וּמַבְעֶרֶת· דְּרָכֶיהָ שְׁאוֹל וָמָוֶת חוֹדֶרֶת: הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ לָטֶבַח מוּסֶרֶת: וּכְעֶכֶס אֶל מוּסַר אֱוִיל מְיַסֶּרֶת· זַעַם מַרְבָּה וְעֶצֶב מְמַהֶרֶת· חֲמַת גֶּבֶר וְשִׂנְאָה מְעוֹרֶרֶת· טִיף נֹפֶת בִּשְׂפָתֶיהָ מְדַבֶּרֶת· יוֹם אַחֲרִיתָהּ כְּלַעֲנָה מְמָרֶרֶת· כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ אוֹמֶרֶת· לְיַד שְׁעָרִים לְפִי קָרֶת· מוֹדַע תִּקְרָא לַבִּינָה הַמְאֻשֶּׁרֶת·

Sabbath verpflichtet. An ihm fand jeglicher vom Volke seinen Antheil Manna doppelt. Schon im Lager zu Marah erhielt das Volk die sämmtlichen Gesetze für den Sabbath. Er ist zum untrüglichen Zeichen eingesetzt worden, daß Gott in sechs Tagen seine Werke vollendet hat. Am Sabbath ist's unerlaubt, auch nur etwas aus einem umschränkten Gebiet in ein unumschränktes[1]), oder umgekehrt, zu bringen, und durchaus keine Lasten zu tragen. Der muthwillige Entweiher des Ruhetages wird zur Steinigung ausgeführt. Des Sabbaths eingedenk zu sein, oder den Sabbath hüten, beide Gebote sind von gleichem Inhalte. Der Sabbath ist ein Vorgeschmack des zukünftigen Lebens; wer ihn recht hält, wird von den drei Drangsalen, die der Welt bevorstehn, errettet. Ich habe die Strafe für den Entweiher des Ruhetags bestimmt — spricht Gott — auch sichere ich dem Heiliger Belohnung zu. Ich habe den Sabbath eingesetzt zwischen mir und einem gesegneten Volke, zum Zeichen, daß ich bin der Weltregent.

Der Weltregent bin ich! huldige mir, wie du versprochen, dann wirst du lange leben. Ehre deinen Vater und deine Mutter!

אמן Deine Pflege und Erhaltung hat beide bestätigt! du warst ihr erstes Anliegen. Sie haben manches inbrünstige Gebet zu Gott geschickt, den Schöpfer oft angefleht, des Glückes halben die zu umarmen; sie sind beide Theilhaber deines Seins. Nachdem du nun geschaffen und zur bestimmten Zeit erzeugt worden, haben sie auch für deine Seligkeit gesorgt und dich in das göttliche Bündnis gebracht; sie haben dich in ihrem Schooße getragen, und deiner Mutter Brust hat dich genährt; sie haben dich gepflegt mit Speis' und Trank, sie haben mit dir getheilt, was ihr unermüdeter Fleiß erspart; sie haben dir eine gute Erziehung gegeben: sie haben dich wohl sprechen gelehrt und dir Unterricht gegeben in den Gesetzen. Ihre Sorgfalt ging auch dahin, dir eine Gehülfin zu schaffen und dich zu verehelichen. Deinethalben heben sie ihre Hände andachtsvoll und flehen den Allmächtigen an. O, sei auch du eine Stütze ihnen! versorg' auch sie mit Speis' und Trank und Bequemlichkeiten; kleid' auch sie rein und anständig; habe Nachsicht mit ihnen, damit sie sich nicht ärgern! Nimm ihre Strafreden an und gib dich mit Tändeleien nicht ab. Sie zu verehren und hochzuachten, sei dir ein unwandelbares Gesetz; dann wirst du ein hohes Alter erreichen in reiner Unschuld. Gott hat die Ehrfurcht der Eltern der Seinigen gleichgesetzt und eben darum huldigten ihm die Könige der Erde[2]).

---

[1]) D. h. von der Hausflur auf die Straße.

[2]) S. Tr. Kidduschin 30.

מִצְוָתוֹ עֲרוּכָה. נִכְפַּל בְּלַחְמוֹ לַעֲנֻגָּה וְרַכָּה. מִמָּרַת נִתַּן כַּדָּת וְכַהֲלָכָה. לְאוֹת הוּשָׂם עָלָיו לְסָמְכָה. כִּי לְשִׁשָּׁה מְלַאכְתּוֹ נֶעֶרָכָה. יְצִיאוֹתָיו וּרְשׁוּיוֹתָיו בְּלִי לְהָפְכָה. טַרַח מַשָּׂא בּוֹ לְחָשְׁכָה. חִלּוּל מֵזִיד לִסְקִילָה לְמָשְׁכָה. זְכִירָה וּשְׁמִירָה עָדָיו תְּנוּכָה. וּמֵעֵין הָעוֹלָם הַבָּא מָתְקוֹ לְחַנְּכָה. הַנּוֹצְרוֹ יִנָּצֵל מִשְּׁלוֹשׁ מְבוּכָה. דִּין עָנְשׁוֹ וְאַזְהָרָתוֹ חֲתוּכָה. גְּמוּל מַשְׂכֻּרְתּוֹ מֵאִתִּי תְמוּכָה. בֵּינִי וּבֵין אֹם הַמְבֹרָכָה. אוֹת שַׂמְתִּי כִּי לִי הַמַּמְלָכָה:

הַמַּמְלָכָה הַמְלִיכֵנִי כְּנָאֳמֶךָ. וְתִזְכֶּה לְאֹרֶךְ יָמֶיךָ.

ה׳ כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ:

ע״פ א״ב.

אֹמֶן וּמֵינֶקֶת בְּךָ מִתְעַסְּקִים. בְּשֶׁלְּךָ תְּחִלָּה כָּאֵזוֹר דְּבֵקִים. גְּעִיַּת שֶׁוַע וְתַחַן מְפִיקִים. דּוֹרְשִׁים לְצוּרָם הֱיוֹת בֵּין חוֹבְקִים. הִשְׁתַּתְּפוּ שְׁנֵיהֶם עִמּוֹ עֲסוּקִים. וְנוֹצַרְתָּ וְנוֹלַדְתָּ לְעִתֵּי חֻקִּים. זִכּוּךָ וֶהֱבִיאוּךָ בִּבְרִית לְהָקִים. חִבְּקוּךָ בִּרְכַּיִם וְשָׁדַיִם מְנִיקִים. טֶרֶף חֻקֶּךָ זָנִים וּמַשְׁקִים. יְגִיעַת עֲמָלָם עִמְּךָ מְחַלְּקִים. כֹּשֶׁר וּמוּסָר מְחַנְּכִים וּמְחַזְּקִים. לָשׁוֹן לִמּוּדִים וּדְבָרִים עַתִּיקִים. מְתַקְּנִים לְךָ עֵזֶר וּלְהַשִּׂיאֲךָ זוֹקְקִים. נוֹשְׂאִים פֶּלֶל עֲבוּרְךָ וְלָאֵל זוֹעֲקִים. סָמְכֵם בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה וּבְתַפְנוּקִים. עָנְדֵם בִּכְסוּת נְקִיָּה כַּחֲשׁוּקִים. פְּנֵה לְגַעֲרָתָם לְבַל יְהוּ מְצוּקִים. צְפֵה לְמוּסָרָם וְלֹא תְרַהֵב רֵיקִים. קַיֵּם כְּבוֹדָם וּמוֹרָאָם כְּחֻקִּים. רִבּוֹת אֹרֶךְ יָמִים וּמָעוֹן מְנֻקִּים. שׂוּם לִכְבוֹדוֹ וּלְמוֹרָאוֹ גּוֹזֵר וּמֵקִים. תַּחַת כֵּן הוֹדוּהוּ מַלְכֵי אֲרָקִים:

Weltenschöpfer, der allmächtige Gott, der den Regen sendet und die Wolken treibt, der seine Verheißung bestätigt und seinen Rathschluß vollführt, der die tobenden Meereswogen zur Ruhe schickt, ihm sollt ihr anhangen und auf ihn vertrauen; dann streckt er euere Feinde hin in Haufen Leichname.

In Haufen Leichname werde ich hinstreckt alle Gottvergessene. Nimm dich in acht, daß dir nichts zu schulden komme. Nenn' ihn nicht vergeblich den heiligen Namen.

אמתי Den wahren, durch siebenzig Eigenschaftswörter anzudeutenden Namen — in ihm liegt der Erde Urgrund und des ausgedehnten Himmels, der Erde Grenzen nebst den vier Winden haften fest an seinem Siegel; bei'm Meere wurde er ausgesprochen, und es theilte sich — über Fluthen donnerte Gott der Ehre. Der Name seiner Heiligkeit ist eine Veste, in ihn flüchten die Hilfe suchen. Er wirft flammenden Blitz, und Felsenstücke zerschmettern. Sein Blick ist rein, kann kein Unheil schauen; seine Geschöpfe prüft er zu allen Zeiten, in jedem Augenblick; sein Grimm reibt Frevler auf, bringt Unglück über Sünder und Verbrecher; Gesetzstörer und Lästerer fallen in ihrer Sünden Netze, und ihr Muthwille wird geahndet. Feinde der Sittlichkeit und Verächter der guten Zucht, fahren zur Gruft hinab kummersatt; er ahndet Verbrechen über das dritte und vierte Geschlecht; mit jedem Morgen rottet er Bösewichter aus. Er ist ein eifervoller Rächer und beraubt die Räuber ihres Lebens, er sieht und schaut der Menschen Wohl- und Uebelthaten. Hüte dich und nimm dich wohl in acht, daß dich nicht treffe des Schicksals Fluch. Habe Vorsicht und nenne ihn nicht, den heiligen Namen des Allwissenden!

Der Allwissende selbst hat sie angepriesen, seine Heiligkeit, er hat es scharf empfohlen, Ehrfurcht gegen sein Heiligthum zu haben. Sei des Ruhetags (Sabbath) eingedenk, ihn zu heiligen!

חשלום Er ist der Tag des Beschlusses aller Arbeit und der Vollendung aller Werke; er ist der Ruhe geweiht und geheiligt dem Segen; an ihm soll man sich des Gehens und Laufens möglichst enthalten; er heißt Wonnetag, ihm gebührt gehörige Verehrung. Eine Strecke von zweitausend Schritten ist das erlaubte Gehemaß; in weitausgedehnten Schritten darf man am Sabbath nicht gehen. Am Freitag schon muß die Vorbereitung auf Sabbath geschehen; man ist zu drei Mahlzeiten am

יַעֲקֹב יוֹצֵר הַכֹּל אֵל אֵלִים. הֲמוֹן מַיִם נוֹתֵן וּנְשִׂיאִים עוֹלִים. דְּבָרוֹ מֵקִים וַעֲצָתוֹ יַשְׁלִים. גּוֹעֵר בַּיָּם וַיֶּהֱמוּ גַלִּים. בּוֹ תִדְבָּקוּ וְעָדָיו הֱיוּ מְיַחֲלִים. אוֹיְבֵיכֶם יַפִּיל חֲלָלִים חֲלָלִים: חֲלָלִים אַפִּיל כָּל שׁוֹכְחֵי הַשֵּׁם. הִשָּׁמֶר פֶּן תִּכָּשֵׁל וְתֶאְשַׁם.

פ׳ לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם:

ע״ס א״ב.

אֲמִתִּי שְׁמוֹ הַמְפֹרָשׁ בְּשִׁבְעִים. בּוֹ נוֹסָדוּ אֲרָצוֹת וְנִטְּעוּ רְקִיעִים. גְּבוּלוֹת אֶרֶץ וְרוּחוֹת מְרֻבָּעִים. דָּבְקוּ בְּחוֹתָמוֹ הֱיוֹת נִקְבָּעִים. הָזְכַּר עַל הַיָּם וְנַעֲשָׂה בְקִיעִים. וְעַל הַמַּיִם אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים. זֵכֶר קָדְשׁוֹ בּוֹ יָרוּצוּ נוֹשָׁעִים. חוֹצֵב לֶהָבוֹת וּמְפוֹצֵץ סְלָעִים. טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת רָעִים. יְצוּרָיו בּוֹחֵן בְּכָל עִתִּים וּרְגָעִים. כַּלּוֹת בְּחֵמָה בּוֹ נִפְשָׁעִים. לְהָבִיא שֶׁבֶר לַחַטָּאִים וּפוֹשְׁעִים. מְפִירֵי חֹק וְלַשֶּׁקֶר נִשְׁבָּעִים. נִלְכָּדִים בַּעֲוֹנָם וּבִזְדוֹנָם נִתְבָּעִים. שׂוֹנְאֵי תוֹכָחוֹת וּמוּסָר פּוֹרְעִים. עֲבָרוֹת יוּבָלוּ וּבְרֹגֶז שְׁבֵעִים. פּוֹקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל שִׁלֵּשִׁים וְרִבֵּעִים. צוֹמֵת לַבְּקָרִים כָּל רְשָׁעִים. פ׳ קַנּוֹא וְנוֹקֵם וְקוֹבֵעַ קוֹבְעִים. רוֹאֶה וְצוֹפֶה טוֹבִים וְרָעִים. שְׁמוֹר וְהִזָּהֵר מֵאֶרֶר פְּגָעִים. תִּתְיָרֵא מִלִּשָּׂא לַשָּׁוְא שֵׁם תְּמִים דֵּעִים:

תְּמִים דֵּעִים דִּבֵּר בְּקָדְשׁוֹ. וְהִזְהִיר עַל מוֹרָא מִקְדָּשׁוֹ.

פ׳ זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ:

ע״ס תשר״ק.

תַּשְׁלוּם כָּל מַעַשׂ וּגְמַר מְלָאכָה. שַׁבַּת מְנוּחָה וְקִדּוּשׁ בְּרָכָה. רֶגֶל לְהָשִׁיב וּלְמָעֵט הֲלִיכָה. קָרוּי עֹנֶג לְכַבְּדוֹ כַּהֲלָכָה. צַעַד תְּחוּמָיו אַלְפַּיִם לָלֶכָה. פְּסִיעָה גַסָּה בּוֹ בְּלִי לְהַלְּכָה. עֵרֶךְ הֲכָנָתוֹ בַּשִּׁשִּׁי לְעָרְכָה. סְעוּדוֹת שָׁלֹשׁ

ארץ Ich habe die Erde erschaffen und einen Menschen hervorgebracht; ich habe die Riegel und die Schleußen des Meeres gemacht; ich enthüllte den Morgen, auf mein Geheiß dämmert es und tagt; ich leite des Donners Blitz auf rechter Bahn! ich habe dem Lichte und der Finsternis ihre Herberge angewiesen, und die Erde mit Allem, was sie füllt, erschaffen zu meiner Ehre; ich führe sie auf, die lichten Sterne zur bestimmten Zeit, und des Himmels Gesetze und Regiment hab' ich festgesetzt; ich bin's, der jene allgemeine Ueberschwemmung gebracht zum Untergang jener Sündenrotte; ich habe die Sprache der Bewohner jener Ebene verwirrt; ich schlug Kedorleomer sammt seinen Waffenbrüdern und verfolgte sie gen Emeck-Schawe die halbe Nacht; ich sah auf dem Berge Moriah, wie der Vater seinen einzigen Sohn zum Opfer bereitete, und dort that ich ein Gelübde, schwur bei mir selbst; ich war der Beistand Jakobs, als er mit dem Engel rang; ich warnte seinen Verfolger, Laban, ihm nichts zu Leide zu thun! ich schlug die Pathrußim (Egypter) mit zehn Streichen; ich habe euere Heere bei hellem Tage befreit; ich habe das Meer gespalten und euch hindurchgeführt — ihr habt mit Augen gesehen, was ich gethan — ich habe euern Verfolger Amalek gestürzt und sein Heer aufgerieben — ich habe euch den heutigen Ruhetag (Sabbath) geschenkt; ich habe euch geleitet, auf Adlerflügeln getragen und — ein dreifaches, mächtiges Geschenk gegeben.

Gegeben hab' ich dir erprobte Sittenlehren; nimm dich wohl in acht, weiche nicht vom Pfade! Nimm dir keine fremde Götter an!

העתועים Tändeleien, eitle Wesen sind sie, heillose und unnütze Dinge; nur getäuschte Herzen suchen sie und ziehen über sich den göttlichen Unwillen und seinen mächtigen Zorn; sie nehmen das Bild der Sonne oder des Mondes, oder irgend eine Wolken- oder Planetengestalt, oder auch selbsterdachte geschnitzte Götzen, bücken sich, beten sie an, verehren sie, fallen hin und flehen um Erfüllung ihrer Wünsche, ohne zu bedenken, daß diese Götzen leblose, unmächtige Körper sind, die ihre Anbeter nicht retten können. Blinde Augen nur und verstockte Herzen harren auf Hilfe der Scheusale, die ihre Thorheit sich zum Schutzgott gewählt; aber Jakobs Antheil ist der

ע"ס א"ב.

אֶרֶץ עָשִׂיתִי וְאָדָם בָּרָאתִי· בְּרִיחַ וּדְלָתַיִם לַיָּם שַׂמְתִּי· גִּלִּיתִי שַׁחַר וָנֶשֶׁף וּבֹקֶר צִוֵּיתִי· דֶּרֶךְ לַחֲזִיז קוֹלוֹת פִּלַּגְתִּי· הָאוֹר וְהַחֹשֶׁךְ בִּמְקוֹמָם שִׁכַּנְתִּי· וְהָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ לִכְבוֹדִי יָצַרְתִּי· זְרִיחַת מַזָּרוֹת בְּעִתָּם הוֹצֵאתִי· חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ מִשְׁטָרָם שַׂמְתִּי· טוֹפְלֵי שֶׁקֶר בְּשֶׁטֶף הֶאֱבַדְתִּי· יוֹרְדֵי בִקְעָה לְשׁוֹנָם בִּלַּלְתִּי· כְּדָרְלָעֹמֶר וְעוֹזְרָיו הִכֵּיתִי· לְעֵמֶק שָׁוֵה לַיְלָה הִלַּכְתִּי· מוֹרִיָּה עֲקֵדַת יָחִיד רָאִיתִי· נֶדֶר נָדַרְתִּי כִּי נִשְׁבַּעְתִּי· שָׂר אֵל מַלְאָךְ בְּעֶזְרוֹ הָיִיתִי· עִמּוֹ מִדַּבֵּר לְרוֹדְפוֹ הִזְהַרְתִּי· פַּתְרוּסִים בְּעֶשֶׂר מַכּוֹת מָחַצְתִּי· צִבְאוֹתֵיכֶם בְּעֶצֶם הַיּוֹם גָּאַלְתִּי· קָרַעְתִּי יַם סוּף וְאֶתְכֶם הֶעֱבַרְתִּי· רְאִיתֶם בְּעֵינֵיכֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי· שִׁדַּדְתִּי מְזַנֵּב וְחֵילוֹ הֶחֱלַשְׁתִּי· שַׁבַּת קֹדֶשׁ לָכֶם הִנְחַלְתִּי· תִּרְגַּלְתִּי וּבְכַנְפֵי נֶשֶׁר נְשָׂאתִי· תֹּקֶף שָׁלֹשׁ מַתָּנוֹת לָכֶם נָתַתִּי: נָתַתִּי לְךָ תּוֹכְחוֹת מוּסָרִים· הִשָּׁמֶר לְבַל תִּטֶּה אֲשׁוּרִים·

י' לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים:

ע"ס תשר"ק.

תַּעְתּוּעִים הֵמָּה מוּסַר הֲבָלִים· שַׁחַר אֵין לָמוֹ וְלֹא מוֹעִילִים· רוֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם לִבָּם הֲתוּלִים· קֶצֶף מוֹסִיפִים וְחֵימָה מַגְדִּילִים· צוּרַת חַמָּה וּלְבָנָה נוֹטְלִים· פִּלְשֵׁי עָב וְתַבְנִית מַזָּלִים· עֲצַבִּים בִּתְבוּנָם מַעֲשֵׂה כַשִּׁילִים· סוֹגְדִים לָהֶם וַאֲלֵיהֶם מִתְפַּלְּלִים· נוֹתְנִים לָהֶם כָּבוֹד וְהִלּוּלִים· מִשְׁתַּחֲוִים לָמוֹ וּמִשְׁאֲלוֹתָם שׁוֹאֲלִים· לֹא יָשִׁיבוּ לְלִבָּם וְאֵינָם מַשְׂכִּילִים· כִּי יִרְאָתָם פְּגָרִים אֻמְלָלִים· יִצְעֲקוּ אֲלֵיהֶם וְאֵינָם נִצּוֹלִים· טָחוּ עֵינֵיהֶם וְלִבּוֹתָם סְכָלִים· חוֹכִים יְשׁוּעָה מֵאִטִּים וֶאֱלִילִים· זְנוּחִים תְּעוּבִים שִׁקּוּצִים וְגִלּוּלִים· וְחֵלֶק

und ermahnen zur Sittlichkeit; angenehm sind sie und heilsam für Mark und Gebeine. Sie stammen vom Feuer und sind alldurchdringend gleich dem Feuer; ihren Verehrern gewähren sie Lebensarznei, verachten ihre Verächter und verehren die sie schätzen. Durch dreizehn Argumente werden die streitigen Punkte in ihnen erörtert; die sie aufhellen, werden unter Fürsten gesetzt, und die sich eine Fertigkeit darin erwerben, reifen zum ewigen Leben. Mächtiges Gut harret der Frommen, die Gottes Worte hüten, trifft kein Unglück! selig sind, die sich fest an sie halten — ihre Verächter lodern auf in Feuerflammen.

In Feuerflammen und Blitzstrahlen erscholl die Stimme der Allmacht aus jenen unermeßlichen Höhen, und Gott — sprach —

תחתיות Da zerflossen der Erde Tiefen wie Wachs, und die ewigen, unerschütterlichen Hügel sanken. Das Donnern wurde stärker und heftiger das Blitzen, Stimmen folgten auf Stimmen, mannigfaltiger und mächtiger; die Töne des allgewaltigen Spruches bildeten Blitzstrahlen und zermalmten Felsenstücke. Nur ein Spruch entfuhr dem göttlichen Munde, aber von doppeltem Gehalte: Grundbegriffe der Gottesverehrung und der gerechten Gesetze. Die Schopharstimmen wurden immer stärker, bis Mosche zu sprechen begann, und Alles schwieg. Er überlieferte frommende Glaubensartikel, lieblicher als Honig, zeitliche Feiertage, heilige Rechte der Ehen, heilsame Rechtslehren, weise Opfergesetze und vernünftige Reinigungslehren. Der Allvermögende hat sie ihm überliefert, um seine Getreuen damit zu beschenken. Er, der Allgeliebte, ließ zuerst den Spruch: „Ich bin es, der Ewige, dein Gott, der ich dich aus dem Lande Mizrajim geführt habe"[1]) vernehmen; dort, als er einen Weg durch tiefes Gewässer bahnte, zeigte er sich in Gestalt eines mächtigen Kriegshelden; hier aber auf dem Sinai, wo er Gesetze und Rechte verordnete, da erschien er unter der Gestalt eines Erbarmungsvollen aus den Himmeln.

Aus den Himmeln ließest Du Dein Feuer blitzen und Dein aufmerksames Volk vernehmen: Ich bin's, der Ewige, dein Gott!

---

[1]) Das heißt: Ich, das ewige Wesen, das dir jetzt als Gesetzgeber erscheint, bin ebendasselbe Wesen, das dir unter der Erscheinung als Retter bekannt ist.

לְנֶגְדָּם כָּל נִמְדָּדִים. לֶקַח טוֹב וּמוּסָר מַגִּידִים. מֶתֶק
וּמַרְפֵּא לַעֲצָמוֹת וְגִידִים. נְתוּנִים מֵאֵשׁ וְכָאֵשׁ יוֹקְדִים.
סַם חַיִּים לְבָהֶם מִתְכַּבְּדִים. עוֹזְבֵיהֶם עוֹזְבִים וְחוֹבְקֵיהֶם
מְכַבְּדִים. פִּלְפּוּלָם בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִתְלַמְּדִים. צוֹרְפֵיהֶם
מוֹשִׁיבִים בֵּין נְגִידִים. פ׳ קוֹנֵיהֶם לְחַיֵּי עוֹלָם עֲתִידִים.
רַב טוּב הַצָּפוּן לַחֲסִידִים. שׁוֹמְרֵיהֶם יֻצָּלוּ מִכָּל פְּחָדִים.
תּוֹמְכֵיהֶם מְאֻשָּׁרִים וּבוֹזֵיהֶם מְלַפְּדִים:

מְלַפְּדִים לַפִּידִים וּבְרָקִים נוֹגְהִים. בְּתִתּוֹ קוֹל
עֹז מִשְּׁמֵי גְבוֹהִים. פ׳ וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים:

ע"ס תשר"ק.

תַּחְתִּיּוֹת אֶרֶץ כַּדּוֹנַג נְמַקִּים. שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם
הַמְצוּקִים. רַבּוּ רְעָמִים וְגָבְרוּ זִקִּים. קוֹלֵי קוֹלוֹת מְשַׁנְּנִים
וַחֲזָקִים. צִפְצוּף הַדִּבּוּר כְּנִצּוֹצֵי בְרָקִים. פַּטִּישׁ מְפוֹצֵץ
סַלְעֵי נְקִיקִים. עוֹרֵךְ אַחַת וּשְׁתַּיִם מִתְחַלְּקִים. סוֹד יְרֵאִים
וּמִשְׁפָּטִים צַדִּיקִים. נוֹתְנֵי קוֹל שׁוֹפָר מִתְחַזְּקִים. מֹשֶׁה
יְדַבֵּר וְהַכֹּל שׁוֹתְקִים. לְעַמּוֹ הִנְחִיל מִדְּבַשׁ מְתוּקִים.
כֹּשֶׁר אֱמוּנַת עִתִּים חֲשׁוּקִים. יְדִיעַת חֹסֶן וִישׁוּעַת
נְזִיקִים. טַעֲמֵי חָכְמָה וָדַעַת מְפִיקִים. חִנָּם נְתָנָם גּוֹזֵר
וּמֵקִים. זִכָּם בְּמַתָּנָה לִבּוֹ דְּבֵקִים. וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים וְחִכּוֹ
מַמְתַּקִּים. הִשְׁמִיעַ אָנֹכִי בְּרֹאשׁ פְּרָקִים. דֶּרֶךְ בַּעֲשׂוֹתוֹ
בְּמַיִם עֲמוּקִים. גִּבּוֹר נִגְלָה וְנִלְחַם בִּמְצוּקִים. בְּתִתּוֹ
בְּסִינַי דָּתוֹת וְחֻקִּים. אֲזַי כְּרַחֲמָן נִגְלָה מִשְּׁחָקִים:

מִשְּׁחָקִים הִבְרַקְתָּ נְגָהֶיךָ. וְהִשְׁמַעְתָּ לְעַם כֹּמַהֶיךָ.
פ׳ אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ:

מתפארת Geschmückt war ich an meinem Hochzeitstage, das Ende war nun herangerückt, meine Zeit war da, wo meine Schönheit bekannt und meine Pracht kund, mein Ruf verbreitet und mein Brautgemach gepriesen werden sollten; damit jeder erfahre mein Wirken, das Recht und die Redlichkeit auf meinem Wege, meine unerforschliche Weisheit und das Geheimnis meiner Einsicht; daß sie meine Belohnung, Bestrafung und Warnung begreifen, (sehen) meine angeordnete Tafel, wie das Verschlossene[1]), was meine Finger durch meine Allmacht verfertigt haben. Denn bis jetzt residirte ich in den obern Regionen, heute aber wurde ich dem Menschen zum Präsent bestimmt.

ציר Der traute Bote (Mosche) war bei den Großen geachtet, wie Schneekühle am Erndtetag; der Weise zog nach der Heldenstadt (Himmel) und brachte von da den Verherrlichten eine feste Stütze (nämlich) Lehren, die schätzbarer als die kostbarsten Edelsteine sind, welche er aus des Schöpfers Rechten empfangen. Die heilige Versammlung sprach dann, wir wollen gehorchen, kaum wir nur vernehmen werden. Als sie von ihm (Gott) die zehn Worte gehört, waren sie von Angst ergriffen, zitterten vor des Donners Getöse, und alle Geschöpfe sprachen: Der Herr gibt seinem Volke Macht und gerechte Verordnungen! Die ganze Nation freute sich mit der (empfangenen) kostbaren Lehre, der Bote wurde als ihr Hirt erklärt, kaum er (Mosche) vom Berge zum Volke herabgekommen war.

ובכן Nun ging Mosche vom Berge herab zum Volke.

אלוף Ihn, den hochgelehrten Fürsten, umstrahlte Feuerglanz, er hatte die goldenen Gesetztafeln in seinen Händen. Eine liebliche Stimme, eine berede Zunge sprach sie aus, die den Gegenständen wohlangemessenen Worte Gottes. Sie gleichen den dreierlei lieblichen Getränken (Wasser, Wein und Milch), die sich besser halten in geringen Gefäßen, die das Hohe scheuen und das Tiefe suchen. Leben gewähren sie und Heil denen, die sie inne haben; sie sind rein, siebenfach geläutert, würdiger als Gold, schätzbarer als Perlen, und alle Kostbarkeiten haben gegen sie keinen Werth. Sie verkünden vortreffliche Lehren

[1]) Nämlich das Unbegreifliche mancher der göttlichen Gesetze.

מִתְפָּאֶרֶת הָיִיתִי בְּיוֹם חֲתֻנָּתִי· הִנֵּה בָּא קִצִּי וְהִגִּיעַ עִתִּי· לְהוֹדִיעַ יָפְיִי וּלְהַגִּיד תִּפְאַרְתִּי· יֵצֵא טִבְעִי וְתִתְעַלֶּה חֶפְצִי· יֵדְעוּ הַכֹּל מַה מְּלַאכְתִּי· צֶדֶק וּמִשְׁפָּט בְּתוֹךְ נְתִיבָתִי· עֹמֶק חָכְמָתִי וְסוֹד בִּינָתִי· יָבִינוּ שְׂכָרֵי עָנְשִׁי וְאַזְהָרָתִי· עֵרֶךְ שֻׁלְחָנִי וְסֶגֶר מִסְגַּרְתִּי· תִּקּוּן אֶצְבְּעוֹתַי וְרַב פְּעֻלָּתִי· כִּי עַד עַתָּה בַּמְּרוֹמִים שָׁכַנְתִּי· וְהַיּוֹם בָּאָדָם מַתָּנוֹת לָקָחְתִּי:

צִיר אֱמוּנִים נִתְעַלָּה בִּבְחִירִים· כְּצִנַּת שֶׁלֶג בְּיוֹם קְצִירִים· חָכָם עָלָה לְעִיר גִּבּוֹרִים· וַיֹּרֶד עֹז מִבְטֶחָה לַהֲדוּרִים· אֲמָרִים נְעִימִים מִפְּנִינִים יְקָרִים· וְקִבְּלָם מִימִין יוֹצֵר הָרִים· וְצִבְאוֹת קֹדֶשׁ עוֹנִים וְאוֹמְרִים· טֶרֶם נִשְׁמַע אָנוּ שׁוֹמְרִים· וְשָׁמְעוּ מִפִּיו עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים· וּפָחֲדוּ וְרָעֲדוּ מֵרְעָמִים כַּבִּירִים· וּפָתְחוּ וְעָנוּ כָּל הַיְצוּרִים· יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן וּמִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים: ס׳ וַיִּשְׂמְחוּ כָּל־הָעָם· בְּשִׂמְחַת אִמְרֵי נֹעַם· וְנִתְמַנָּה צִיר רָעָם· וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל הָעָם:

ס׳ וּבְכֵן, וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־הָעָם:

ע״ס א״ב סדר.

אַלּוּף מְסֻבָּל בְּהוֹד אֲפוּדִים· בְּיָדָיו גְּלִילֵי זָהָב עֲמוּדִים· גָּרוֹן עָנוּק לְשׁוֹן לִמּוּדִים· דְּבָרִים דְּבוּרִים בְּאוֹפָן שְׁקוּדִים· הַמְּשׁוּלִים לְשָׁלֹשׁ מַשְׁקִים נֶחֱמָדִים· וּבְפָחוֹת שֶׁבַּכֵּלִים נִשְׁמָרִים וְעוֹמְדִים· זוֹנְחִים הַגָּבֹהַּ וְלַנָּמוּךְ יוֹרְדִים· חַיִּים וּרְפוּאוֹת לְמוֹצְאֵיהֶם מַעֲמִידִים· טֹהַר בַּעֲלִיל שִׁבְעָתַיִם מְנֻקָּדִים· יְקָרִים מִזָּהָב וּמִפְּנִינִים נֶחֱמָדִים· כָּל חֲפָצִים

und reiste nach Padan. Mit seinem Wanderstab langte er in Charan an, woselbst er zwanzig Jahre um eine Frau gedient, bemühte sich überaus mit Erziehung seiner Kinder, von denen Joseph (das Reis) zur (künftigen) Heilung und zum Schutze verkauft wurde. Er (Jakob) reiste in den Hungersjahren nach Goschen, weßhalb ich ihm nicht zu Teil geworden bin.

קרב Endlich kam die Zeit (wo ich verliehen werden sollte) herangerückt, er (Gott) sah den Druck des nicht verlassenen Volkes und bestimmte einen treuen Hirten (Mosche) zum Retter. Sein (Mosche) erster Auftritt war, daß er einen Egypter begrub; dann schlug er alle Götzen- und Sonnenbilder Egyptens, vertilgte jedes tapfere und rüstige Oberhaupt, erleuchtete die Finsternis, war bereit die Gefesselten zu befreien, führte sie durch's Meer nach dem Orte ihrer Bestimmung, jagte ihnen Wachteln herbei und ließ ihnen Manna regnen, schlug den Felsen, wodurch er Wasser gab, und wünschte des Meisters Werk ihnen zu verleihen.

ובירח Im dritten Monat nach ihrer Befreiung kamen sie in Gesammtheit nach Choreb, lagerten diesem Berge gegenüber und es waren Alle gleicher Meinung und gleichen Entschlusses (die Thora zu empfangen). Mosche ging dann hinauf, wurde der Gottheit genähert und beauftragt, das Volk bereit und (von den Frauen) es zwei Tage entfernt zu halten. Er aber gab noch einen Tag zu ihrer Reinigung zu, trug ihnen die Verhaltungsregeln und das Begrenzungsgebot[1]) vor, bauete einen Altar, schloß daselbst ein Bündnis mit ihnen, errichtete nach Anzahl der frommen Stämme (12) Denksteine und hielt das Volk bereit, welches (auch) seine Gewänder gewaschen.

אזי Am Morgen des drittes Tages erschien der König in majestätischer Pracht, umgeben von Myriaden seine Herrlichkeit preisenden Schinanim; es erfolgten Donner und leuchtende Blitzstrahlen, mächtig und majestätisch war das Getöse; der Sturm vollzog seinen (Gottes) Auftrag; dichtes Gewölk umhüllte den Berg; Felsen stürzten zusammen, als er das Gebirg gerüttelt; des Schophars Stimme ward immer stärker; die zuckenden Feuerflammen zerschmetterten Zedern; durch des Herrn Stimme erbebt die Wüste, und Alles pries die Herrlichkeit seines majestätischen Palastes.

---

[1]) S. 2. B. M. 16, 12—13.

מִפָּנָיו וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה׃ בְּמַקְלוֹ עָבַר וַיָּבֹא חָרָנָה׃ בְּאִשָּׁה שָׁמַר עֶשְׂרִים שָׁנָה׃ בְּגִדּוּל בָּנִים נִטְרַח כַּאֲנִינָה׃ נִמְכַּר פָּרָת לְתַאֲלָה וְלִמְגִנָּה׃ וּבִשְׁנֵי רַעֲבוֹן יָרַד גּוֹשְׁנָה׃ לָכֵן לֹא נָפַלְתִּי בְּגוֹרָלוֹ לְמָנָה׃

קָרַב מוֹעֵד וְהִגִּיעַ זְמָן׃ וְשָׂר בְּעִנּוּי עַם לֹא אַלְמָן׃ וַיָּקֶם מוֹשִׁיעַ רוֹעֶה נֶאֱמָן׃ תְּחִלַּת צֵאתוֹ מִצְרִי טָמָן׃ וַיַּךְ בְּמִצְרַיִם כָּל אֱלִיל וְחַמָּן׃ וַיְכַחֵד כָּל גִּבּוֹר שַׂר וּמִשְׁמָן׃ וְהִגִּיהַּ אוֹר וְהֵאִיר אַשְׁמָן׃ אֲסִירֵי עוֹנִי לְיֶשַׁע זִמֵּן׃ יָם הֶעֱבִירָם וְהִסִּיעָם לִתְחוּמָן׃ וְהֵגִיז לָמוֹ שְׂלָו וְהִמְטִירָם מָן׃ הִכָּה צוּר וַיָּזוּבוּ מֵימָן׃ וְאִוָּה לְהַנְחִילָם מַעֲשֵׂי יְדֵי אָמָּן׃

וּבַיֶּרַח הַשְּׁלִישִׁי לְחֹפֶשׁ לְצֵאתָם׃ בָּאוּ לְחוֹרֵב כָּל מַקְהֲלוֹתָם׃ וְנֶגֶד הָהָר הָיְתָה חֲנִיָּתָם׃ הִסְכִּימוּ דַעְתָּם וְהִשְׁווּ עֲצָתָם׃ וּמֹשֶׁה עָלָה וְהוּשָׂם כַּחוֹתָם׃ וְנִצְטַוָּה לֵךְ אֶל הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם׃ הַיּוֹם וּמָחָר צִוָּה פְּרִישָׁתָם׃ וְיוֹם אֶחָד הוֹסִיף לְטַהֲרָתָם׃ וְסִדֵּר עִנְיָנָם וּמִצְוַת הַגְבָּלָתָם׃ וּבָנָה מִזְבֵּחַ וְכָרַת בְּרִיתָם׃ וְהֵקִים מַצֵּבוֹת כְּנֶגֶד שִׁבְטֵיתָם׃ וַיְקַדֵּשׁ אֶת הָעָם וַיְכַבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃

אָז בַּשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹת בָּקְרוֹ׃ מֶלֶךְ בִּמְסִבּוֹ הוֹפִיעַ בִּיקָרוֹ׃ רִבּוֹתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן מְשַׁנְּנֵי פְאֵרוֹ׃ וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְהִזְרִיחַ אוֹרוֹ׃ קוֹלוֹ בְּכֹחוֹ וְקוֹלוֹ בַּהֲדָרָה׃ וְרוּחַ סְעָרָה עוֹשָׂה דְבָרוֹ׃ וְעָנָן כָּבֵד כִּסָּא עַל הָרוֹ׃ וְהַצּוּרִים נִתְּצוּ הָרִים בְּעָקְרוֹ׃ הוֹלֵךְ וְחָזֵק קוֹל שׁוֹפָרוֹ׃ חוֹצֵב לֶהָבוֹת אֲרָזִים בְּשָׁבְרוֹ׃ קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּרוֹ׃ וְכֻלּוֹ אוֹמֵר כָּבוֹד בְּפְאֵר דְּבִירוֹ׃

nach hundert Jahren seinen Lohn (durch die Geburt Isaaks), und begann mit dem Gesetz der Beschneidung. Es sprach darauf der Schöpfer, der Zeitpunkt ist nun da, wo der geliebte Zögling (die Thora) zum Geschenk gegeben werden sollte, auch ich wünschte mich mit ihm zu verschwägern. Allein, als er sprach: „Woran soll ich erkennen, daß ich es besitzen werde"[1]), und ein Zeichen forderte zur Bestätigung, wodurch er das vierhundertjährige Exil verursachte, in welchem die zahllose Gemeinde tyrannisirt wurde, da versagte ich wiederum auf der Erde zu bleiben.

קם An dessen Stelle kam dann sein Sohn, der auch Herr wurde, er wandelte aufrichtig in den Fußtappen seines Vaters, übte Tugend und Rechtlichkeit aus, wurde aus reiner Absicht als angenehmes Opfer dargebracht, und als Ganz- und Freudenopfer wohlgefällig aufgenommen. Seine Aussaat brachte ihm hundertfachen Ertrag; er war glücklich, bescheiden und dankbar, und wünschte, daß man ihn durch Sittenlehren erhebe. Auch ich liebte und wünschte ihn von Jugend an. Allein, da er den Unglückseligen (Esau) begünstigte, durch dessen Rauch sein Augenlicht verdunkelt ward[2]), deßhalb verweigerte ich, in den Thoren bekannt zu werden.

חביון Ich blieb vergnügt in der mächtigen Hülle (Himmel), begab mich nicht zur Erde, um zu belehren. Da kam der fromme Mann (Jakob), hatte gleichen Wunsch mit mir, blieb im Zelte, benutzte die Zeit, erbte den Segen, wodurch er zum Herrn bestimmt wurde, um seine Nachkommen zahllos wie der Sand zu werden; war mit Edelmuth ausgerüstet, blieb seinem rechtlichen Wandel treu; sein Schöpfer liebte ihn, in meinen Augen fand er Wohlgefallen und er (Gott) zeigte mir an: siehe, dieser ist lieblich und angenehm, ihm ziemt es deine Worte zu lernen, deine Lehren werden seinem Herzen eine Stütze sein, und er wird durch deinen Rath bestehen.

זך Er (Jakob) war rein und von unbefleckter Redlichkeit, und verdiente also mit der verborgenen Gabe (die Thora) sich zu ergötzen. Allein er hatte weder Ruhe noch Zeit, in seinem väterlichen Hause war er von Verleumdung verfolgt; feindselig beschloß sein Bruder ihn zu morden, weshalb er jenem auswich

---

1) S. 1. Mos. 15, 8.

2) Nach einer Behauptung im Thalmud wäre Isaak durch den Rauch, welchen Esau's Frauen bei ihrem heidnischen Opferdienst verursachten, seines Augenlichts beraubt worden.

לְבָחֳנָה. וּמָצָא שְׂכַר בִּטְנוֹ לְמֵאָה שָׁנָה. וְהִתְחִיל בְּמִצְוָה נִתְּנָה לִשְׁמוֹנָה. וְגַם צוּר בָּא עֵת וְהִגִּיעָה עוֹנָה. אָמוֹן שַׁעֲשׁוּעִים לְהִנָּתֵן בְּמַתָּנָה. וְגַם אֲנִי נִרְצֵיתִי בוֹ לְהִתְחַתְּנָה. לוּלֵי נָם בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה. וְשָׁאַל אוֹת לְהוֹדִיעוֹ נְכוֹנָה. וְגָרַם גֵּרוּת אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה. בְּפֶרֶךְ לְעַנּוֹת עֲדַת מִי מָנָה. אָז חָדַלְתִּי בָּאָרֶץ לְשָׁכְנָה:

קָם בְּנוֹ תַחְתָּיו וְהוּשַׁת לְשָׂרִים. בְּדַרְכֵי הוֹרוֹ הָלַךְ בְּמֵישָׁרִים. לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים. וּבְקָרְבַּן נִיחֹחַ הָעֲלָה בְּבֵרוּרִים. וְנִרְצָה כְּכָלִיל וְשַׁלְמֵי אֱמוּרִים. וְזָרַע וּמָצָא מֵאָה שְׁעָרִים. וְהִצְלִיחַ וְהִשְׂכִּיל וְהִנְעִים אֲמָרִים. וְחָפֵץ לְהַגְדִּילוֹ בְּתוֹרַת מוּסָרִים. וְגַם אֲנִי אֲהַבְתִּיו וַחֲמַדְתִּיו מִנְּעוּרִים. לוּלֵי שְׂאֵתוֹ פְּנֵי עוֹכֵר בָּעוֹכְרִים. וּבַעֲשָׂנוֹ גֶעֱשַׁן וְהִכְהָה מְאוֹרִים. בַּעֲבוּרוֹ נִמְנַעְתִּי לְהִוָּדַע בַּשְּׁעָרִים:

חֶבְיוֹן עֹז שָׁכַנְתִּי בְּמַחְמַד. לָאָרֶץ לֹא יָרַדְתִּי לְהִתְלַמֵּד. וְעָמַד אִישׁ תָּם וְתַאֲוָתִי חָמַד. יֹשֵׁב אֹהָלִים עִתּוֹתַי לְהַתְמַד. בְּרָכָה יָרַשׁ וְלִגְבִיר הָעֳמַד. זַרְעוֹ לְהַרְבּוֹת כְּחוֹל לֹא יִמַּד. וְרוּחַ נְדִיבָה סְמָכַתְהוּ לְהַצְמַד. בְּתֻמּוֹ הָלַךְ וּבִבְשָׂרוֹ עָמַד. יוֹצְרוֹ אֲהֵבוֹ וּבְעֵינַי נֶחֱמַד. וַיּוֹרֵנִי הִנֵּה זֶה נָעִים וְנֶחְמָד. וְנָאֶה לוֹ בְּהֶגְיוֹנָךְ לִלְמַד. יִתְמוֹךְ לִבּוֹ דְּבָרַיִךְ וּבְסוֹדָךְ יֵעָמֵד:

זָךְ הָיָה וְנִבָּר וְאִישׁ אֱמוּנָה. וְרָאוּי לְהִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּמַתָּן צְפוּנָה. אֲבָל לֹא שָׁקַט וְלֹא הָפְנָה. בְּבֵית אָבִיו לֹא נָח מִתְּלוּנָה. אָחִיו מִתְנַחֵם לְהָרְגוֹ בְּשִׂטְנָה. עָמַד

zu halten, nicht vermochte, wie will er bei meinen zahllosen Verordnungen bestehn! in seinem Unverstande mag er rettungslos sterben, wir beide können uns unmöglich vereinen.

רבו Viele Jahre verstrichen, Generationen schwanden hin, und noch war ich in den obern Gemächern verschlossen, unter den Erellim waren meine reinen Lehren; da kam der ausgezeichnet fromme Mann (Noah), dessen Wandel auf dem rechten Pfade war, er wandelte nämlich mit Gott, tröstete bei den mühseligen Arbeiten, wurde auch dann vor den Leiden der Sündfluth bewahrt, und als er aus der verschlossenen (Arche) in's Freie kam, brachte er Opfergaben vom reinen Gewild, Vieh und Vögel; (Gott) wollte ihn mir gesellen, um meine Lehren ihm mitzutheilen.

יום Als er sich aber berauschte schwand seine Lust zum Guten, er trank sich satt von seines Weinberges Pflanzungen, entblößte sich in seinem Zelte, wodurch er sein Vergehen offenbarte, indem sein hereintretender Sohn seine Scham gesehen. Vom Wein erwacht, schalt er diesen, daß er seinen Brüdern stets dienstbar sei. Ich verachtete und haßte ihn, als er dieses that, und sprach zum Schöpfer, ich mag dessen Annäherung nicht, denn in seiner Trunkenheit verlor er seinen Verstand, er übertrat mein Gesetz, und näherte seinen Tod. Der spöttische Wein[1]) tobt, wenn er getrunken wird; der durch ihn fehlt, kann nicht weise werden.

צדק Nach zwanzig Generationen kam der Fromme (Abraham) aus Osten, in seinem dritten Jahre erkannte er seinen Schöpfer an[2]), zerbrach und zertrümmerte Terachs Götzen, und unter den Finsterlingen brach sein Licht hervor. Er floh dann aus dem Hause seiner Verwandschaft, war auf seiner Reise glücklich, blühete wie eine Rose, pflanzte einen Lustwald, und beherbergte Reisende. Weit umher verbreitete sich sein Ruhm, er führte die Verirrten auf den rechten Pfad; er bezwang Völker, machte Könige fliehen[3]) beobachtete die Vorschriften und Verordnungen Gottes[4]), und ward mächtig wie die von Osten aufsteigende Sonne.

חבב Er wurde geliebt und geachtet, weil er seinem Glauben treu geblieben; durch zehn Versuchungen geprüft, fand er dann

1) S. Sprüche 20, 1.
2) Nach der Behauptung des Thalmuds Nedarim 32.
3) S. 1. B. Mos. 14, 15.
4) Daselbst 26, 5.

וּבִקְצוֹת תַּלְתַּלֵּי אֵיךְ יַעֲמוֹד הוּא· כַּחֲסַר לֵב יָמוּת בְּלִי לְהַחֲיֵהוּ· לֹא נוּכַל לְהִדָּבֵק אֲנִי וָהוּא:

רַבּוּ שָׁנִים וְהָלְכוּ דוֹרוֹת· אֲנִי הָיִיתִי אֲצוּרָה בִּמְרוֹמֵי דִירוֹת· בֵּין אֶרְאֶלֵּי טֹהַר אִמְרוֹתַי טְהוֹרוֹת· וְעָמַד אִישׁ צַדִּיק תָּמִים בְּדוֹרוֹת· מְיַשֵּׁר מַעְגָּל וּמְסִילּוֹת יְשָׁרוֹת· אֶת הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ בְּכַשָּׁרוּת· מְנַחֵם מִמַּעַשׂ וּמֵעֶצֶב מְאֵרוֹת· וּבְשֶׁטֶף זַעַם נֶחֱלַץ מִצָּרוֹת· בְּצֵאתוֹ לָרְוָחָה מִתּוֹךְ מַסְגֵּרוֹת· הִקְרִיב קָרְבָּן מִנְחָה וּתְשׁוּרוֹת· מִכָּל חַיָּה וּבְהֵמָה וְעוֹפוֹת טְהוֹרוֹת· וְרָצָה לְדָבְקוֹ כִּי אִמְרוֹתַי לְהוֹרוֹת:

יוֹם נִשְׁתַּכֵּר נִפְרְדָה תַאֲוָתוֹ· מִמַּטָּעֵי כַרְמוֹ הִרְוָה שְׁתִיָּתוֹ· וְנִתְגַּל בְּאָהֳלוֹ וְגִלָּה נַבְלוּתוֹ· וּבְנוֹ נִכְנַס וְרָאָה עֶרְוָתוֹ· וַיִּיקֶץ מִיֵּינוֹ וְאֵרֲרוֹ בְּקִלְלָתוֹ· עֶבֶד עֲבָדִים לְאֶחָיו הֱיוֹתוֹ· בַּעֲשׂוֹתוֹ כָכָה מְאַסְתִּיו לְשִׂנְאָתוֹ· וְנַמְתִּי לְצוּרִי לֹא אֶחְפּוֹץ קִרְבָתוֹ· כִּי בְשִׁכְרוּתוֹ יָצָא מִדַּעְתּוֹ· וַיָּפֶר חֻקִּי וַיְקָרֵב מִיתָתוֹ· לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה בִּשְׁתוֹתוֹ· כָּל שֹׁגֶה בּוֹ לֹא יַרְבֶּה חָכְמָתוֹ:

צֶדֶק לַעֲשׂוֹרִים הֵעִיר מִמִּזְרָח· בּוֹרְאוֹ הִכִּיר לְשָׁלֹשׁ אֵיתָן הָאֶזְרָח· וְכִתַּת וְשִׁבֵּר אֱלִילֵי תֶרַח· וּמִבֵּין חֲשֵׁכִים אוֹרוֹ זָרַח· וּמִבֵּית מוֹלַדְתּוֹ גָּלָה וּבָרַח· וְהִצְלִיחַ בְּלֶכְתּוֹ וְכַחֲבַצֶּלֶת פָּרַח· אֵשֶׁל נָטַע וְהָעוֹבְרִים הֶאֱרַח· וּבְקַצְוֵי אֶרֶץ רֵיחוֹ הֵרַח· וְתוֹעֵי דֶרֶךְ הִסְלִיל בְּאֹרַח· יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים הִבְרַח· וְשָׁמַר תּוֹרוֹת וּבְמִצְוֹת טָרַח· וְגָבַר כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ מִן הַמִּזְרָח:

חֻבַּב וְנֶחֱשַׁב בְּשָׁמְרוֹ אֱמוּנָה· בְּנִסְיוֹנוֹת עֶשֶׂר נִצְרַף

als dem Honigseim; Gold und Perlen kommen mir (im Werthe) nicht gleich, denn jeder meiner Hausgenossen ist in Scharlach gekleidet; als heilsames und zierliches Diadem wurde ich bestimmt; meine Hand dem Armen zu reichen, meinen Mund mit Weisheit zu öffnen, denn mit Verstand bin ich versehen; sanfte Lehre ist auf meiner Zunge; mein Schlachtvieh ist geschlachtet, meine Tafel bereitet, langes Leben und Ehre habe ich zur Linken wie zur Rechten.

ובעצתי Der Cherubim-Lenker berieth sich mit mir, bestimmte das Maaß der Erde und verband deren Schollen, dehnte die Himmel aus und bestimmte die Wolken zu seiner Hülle; ließ die Sonne hervorstrahlen und erschuf Mond und Sterne, ließ Kräuter und Bäume wachsen, Fische, Vögel, Insekten, Gewild, Vieh und alles sich Fortpflanzende entstehen, bildete dann mit eigener Hand das Oberhaupt aller Wesen, den Menschen, worüber die Engel sich gefreut. Er stellte ihn den Engeln beinahe gleich, zeichnete ihn durch Pracht und Herrlichkeit aus, und setzte ihn zum Herrscher der Schöpfung ein.

נעם Er machte ihm eine Hütte aus einem kostbaren Edelstein, bildete ihn nach seinem Ebenbilde, gab ihm eine herrliche Form, eine unermeßliche Höhe, einen göttlichen Verstand und eine ausgezeichnete Sprache. Der Mensch benannte nun alle Geschöpfe, alle Wesen fürchteten ihn; in Edens Garten war sein Aufenthalt, und ich (die Thora) sollte ihm als Leckerbissen dienen[1]), da er doch das vorzüglichste der irdischen Wesen war, damit er meine Gesetze und Vorschriften lerne, meine gerechten Anordnungen ihn belehren.

בשורי Als ich (die Thora) aber seine Handlungen sah, da befremdeten sie mich; er übertrat den Befehl und wurde noch vor Nacht von seinem Ehrenplatz vertrieben, hatte nun mit dem Vieh gleiches Schicksal zu erwarten, da er von jenem Baume gegessen, dessen Genuß ihm untersagt war. Ich beschwerte mich bei seinem Schöpfer, daß er mir seines Ungehorsam wegen unverträglich ist, indem er ein einziges Gebot

[1]) D. h. schon damals hätte die Thora geoffenbart werden sollen.

הִמְתִּיקָנִי· זָהָב וּפְנִינִים לֹא יַעַרְכוּנִי· כִּי כָל בֵּיתִי לָבוּשׁ שָׁנִי· לִוְיַת חֵן וְרִפְאוּת נְתָנָנִי· יָדַי וְכַפַּי לִפְרוֹשׂ לֶעָנִי· פִּי פָּתוּחַ בְּחָכְמָה וּבְשֵׂכֶל חִכְּמַנִי· וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנִי· טָבוּחַ טִבְחִי וְעָרוּךְ שֻׁלְחָנִי· אֹרֶךְ יָמִים וְכָבוֹד בִּשְׂמֹאלִי וּבִימִינִי:

וּבַעֲצָתִי נוֹעַץ רוֹכֵב כְּרוּבִים· מְמַדֵּי אֶרֶץ שָׁם וְדִבֵּק רְגָבִים· שָׁמַיִם נָטָה וְשָׁם סִתְרוֹ עָבִים· שֶׁמֶשׁ הִזְרִיחַ וְצָר יָרֵחַ וְכוֹכָבִים· וְהִדְשִׁיא וְהִזְרִיחַ אִילָנוֹת וַעֲשָׂבִים· וְהִשְׁרִיץ דָּגִים וְעוֹפוֹת וַחֲגָבִים· וְחַיָּה וּבְהֵמָה וְכָל פָּרִים וְרָבִים· וַיִּצֶר בְּכַפּוֹ רֹאשׁ לְכָל נְצִיבִים· בְּהִבָּרְאוֹ כּוֹנְנוּ תֻּפִּים וּנְקָבִים· וּמְעַט מֵאֱלֹהִים חִסְּרוֹ בָּאֲהָבִים· וְכָבוֹד וְהָדָר עִטְּרוֹ כְּשׁוֹגְבִים· וְהִמְשִׁילוֹ בְּמַעֲשָׂיו הָעֲצוּמִים וְהָרַבִּים:

נֹעַם אֶבֶן יְקָרָה שָׁת מְסֻכָּתוֹ· בְּצַלְמוֹ רִקְמוֹ וְהִפְאִיר תְּמוּנָתוֹ· וּמִקָּצֶה עַד קָצֶה הֵקִים קוֹמָתוֹ· וְחָלַק לוֹ מִשֵּׂכֶל תְּבוּנָתוֹ· וּבְמִלַּת לָשׁוֹן הִפְלָא דִּבְרָתוֹ· וַיִּקְרָא שֵׁמוֹת לְכָל בְּרִיָּתוֹ· וְעַל כָּל יְצוּרִים הָיְתָה אֵימָתוֹ· וּבְעֵדֶן גַּן הָיְתָה חֲנָיָתוֹ· וּלְהַמְתִּיקֵנִי בְּפִיו הָיְתָה תַּאֲוָתוֹ· עֵקֶב הֱיוֹתוֹ רֹאשׁ עַפְרוֹת אַדְמָתוֹ· חֻקּוֹתַי וְתוֹרוֹתַי לַהֲגוֹת בְּאִמְרָתוֹ· וְנֹעַם מִשְׁפָּטַי צִדְקִי לְחַוּוֹתוֹ:

בְּשׁוּרִי מַעֲשֵׂהוּ זָר מַעֲשֵׂהוּ· לֹא שָׁמַר צִוּוּי וַיְפִירֵהוּ· בִּיקָר לֹא לָן וַיְגָרְשֵׁהוּ· וְנִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמָה מִקְרֵהוּ· בְּאָכְלוֹ מִן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוָּהוּ· לְבִלְתִּי אֲכָל מִמֶּנּוּ וּלְטַעֲמֵהוּ· וְהִרְצֵתִי אֲמָרַי לִפְנֵי בוֹרְאֵהוּ· לֹא חָפַצְתִּי בוֹ כִּי מֹרִי הוּא· בְּמִפְקָד אֶחָד לֹא עָמַד לְקַיְּמֵהוּ·

אל Allmächtiger! ewiglich wirst Du verherrlicht, ewiglich geheiligt, in allen Ewigkeiten regierst Du hocherhaben, Allmächtiger, König, Furchtbarer, Erhabenster und Allheiliger! Ja, Du bist der König aller Könige, dessen Regierung immerdauernd ist! Verkündet darum seine furchtbaren Thaten, erzählet von seiner Macht; preiset ihn, ihr, seine Schaaren! Heiligt ihn, erhöhet ihn mit Gesang, Lied und Lob, hoch preiset seine Herrlichkeit! —

כאשר So wie Du Dich an diesem Tage unsern Vorfahren offenbart hast, lasse auch uns Deine Majestät sehen, damit wir sagen, dieser ist unser Gott! Heilig.

ובכן Gott, mein Schöpfer, dessen erstes Unternehmen ich bin[1])!

שעשוע Von Anfang war sie seine stete Unterhaltung, zweitausend Jahre vor der Schöpfung sah er sie, verkündete durchforschte und ordnete sie; mit seiner Rechten zeichnete er sie auf und legte sie in seinen Schooß. Sie verkündet Weisheit und Einsicht, vom Gipfel der Anhöhen her erhebt sie ihre Stimme: zu euch Rechtgläubigen rufe ich, seid aufmerksam, denn was Vorzügliches mache ich bekannt, mit Aufrichtigkeit und Geradheit eröffne ich meinen Vortrag; gerecht und unwiderlegbar sind die Worte meines Mundes, einleuchtend den Verständigen; strebt nach meiner Sittenlehre und nicht nach Silber und irdischem Gute.

מקדמי Schon in urgrauer Vorzeit war ich eingesetzt, gepriesen, bevor weder Fluth noch Quelle waren; erschaffen, ehe Berg noch Hügel waren; bei'm Ausdehnen der Himmel war ich; als er das Firmament befestigte, fand ich mich bei ihm ein. Ich bin die Weisheit, bei mir wohnt Klugheit; die nach mir forschen finden mich; meine Freunde liebe ich; meine Frucht ist vorzüglicher als köstliches Erz; ich führe auf den Pfad der Tugend und des Rechts. Es nähere sich mir der Unverständige und Einfältige, um von meinem Brode zu essen, von meinem eingeschenkten Wein zu trinken; denn Reichthum und Ehre sind bei mir zu finden.

עצותו Schon von lange her beschloß der Erzieher (Gott), mich zu erziehen; das Naturgesetz wurde meinetwegen gegeben; allgnädig erschuf er mich zuerst; verlieh mir mehr Süßigkeit

---

[1]) Der hier folgende Abschnitt bildet eine auf thalmudischen Grundsätzen beruhende Erzählung, die der personifizirten Thora in den Mund gelegt wird; vgl. Sprüche 8.

חין דען געמיינדען נאך מנהג אשכנז ווירד אל נא ניכט געזאגט.

ח' אֵל נָא. לְעוֹלָם תֶּעֱרָץ. וּלְעוֹלָם תְּקֻדָּשׁ. וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא: הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מָרוֹם וְקָדוֹשׁ. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. מַלְכוּתוֹ נֶצַח. נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ. סַפְּרוּ עֻזּוֹ. פָּאֲרוּהוּ צְבָאָיו. קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ. רֹן שִׁיר וָשֶׁבַח. תֹּקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ:

קו"ח כַּאֲשֶׁר נִגְלֵיתָה לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה. כֵּן נִזְכֶּה שְׁכִינָתְךָ לַחֲזוֹת. וְנֹאמַר הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה. קָדוֹשׁ:

שמעון בר יצחק חזק ואמץ חתום בראשי בתי החרוזות.

וּבְכֵן יְיָ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ:

שַׁעֲשׁוּעַ יוֹם יוֹם מֵרֹאשׁ אֲמָנָה. קֶדֶם מִפְּעָלָיו אַלְפַּיִם שָׁנָה. אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ חֲקָרָהּ וְהֱכִינָהּ. בִּימִינוֹ חֲקָקָהּ וּבְחֵיקוֹ נְתָנָהּ. הֲלֹא חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה. בְּרֹאשׁ מְרוֹמִים קוֹלָהּ נָתְנָה. אֲלֵיכֶם אֶקְרָא בַּעֲלֵי אֱמוּנָה. שִׁמְעוּ כִּי נְגִידִים אֲדַבֵּר לְהָבִינָה. מִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים וּנְכוֹנָה. בְּצֶדֶק כָּל אִמְרֵי פִי בְּלִי תוֹאֲנָה. כֻּלָּם נְכוֹחִים לְיוֹדְעֵי בִינָה. קְחוּ מוּסָרִי וְאַל כֶּסֶף וּתְבוּנָה:

מִקַּדְמֵי קֶדֶם מֵרֹאשׁ נִסַּכְתִּי. בְּאֵין תְּהוֹם וּמַעְיָן נִתְהַלָּלְתִּי. בְּטֶרֶם הַר וָגֶבַע נִתְחוֹלָלְתִּי. בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם הָיִיתִי. בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים עִמּוֹ נִמְצֵאתִי. אֲנִי חָכְמָה עָרְמָה שָׁכַנְתִּי. מְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי וְאוֹהֲבַי אָהַבְתִּי. מֵחָרוּץ וּמִפָּז נִבְחָרָה תְּבוּאָתִי. בְּאֹרַח צְדָקָה וּמִשְׁפָּט הִתְהַלַּכְתִּי. יָסוּרוּ אֵלַי חֲסַר לֵב וָפֶתִי. לִלְחוֹם בְּלַחֲמִי וְלִשְׁתּוֹת יֵין מָסָכְתִּי. כִּי עֹשֶׁר וְכָבוֹד נִמְצָא אִתִּי:

עֲצָתוֹ מֵרָחוֹק אֹמֶן לְאַמְּנִי. חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ שָׂם לְמַעֲנִי. רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ בְּחֶסֶד קָנָנִי. וּמִצּוּף דְּבַשׁ וְנֹפֶת

Wesen entehrt wird, denn im Ebenbilde Gottes hat er den Menschen gemacht. Im Zweiten war der Götzendienst verboten, und gegenüber der Ehebruch; der Götzendiener begeht eine Untreue gleich der Ehebrecherin, die neben ihrem Manne Fremde annimmt. Nun folgte das Verbot, den heiligen Namen des Allwissenden vergeblich auszusprechen, und neben ihm das Verbot, zu stehlen, weil Stehlen, Morden, Ehebrechen und falsch Schwören aufeinanderfolgende Laster sind. Nun folgte das Gebot: „Erinnere dich stets des Ruhetages!" und ihm gegenüber das Verbot: „Du sollst nicht falsch zeugen." Hieraus wird gefolgert, daß der muthwillige Entweiher des heiligen Ruhetages gleichsam als ein falscher Zeuge gegen den Herrn auftritt, weil das Feiern des Ruhetages als Zeugnis angesehen wird, daß Gott in sechs Tagen das Weltgebäude vollendet und am Siebenten geruht hat. „Ihr seid mir Zeugen," sprach Gott, „daß ich der Weltschöpfer bin! — Nun empfahl er Hochachtung und Verehrung der Eltern, mit der Versicherung, daß das gehorsame Kind bei allen schrecklichen Gerichten furchtlos sein kann; gegenüber folgte das Verbot nicht lüstern zu sein, weder nach des Nächsten Haus, noch Magd, noch Knecht, noch Ochs, noch Esel, oder nach sonstigen Besitzungen seines Nebenmenschen. Die Schlußfolge dieser beiden einander gegenüber stehenden Sprüche verkündet dem Lüsternen einen ungehorsamen Sohn, der ihn fluchen wird. Diese zehn, allumfassenden, in kostbare Tafeln eingehauenen Sprüche wurden auch mündlich ausgesprochen und waren laut vernehmlich. Die vernünftigen Zuhörer, betäubt von den flammenden Tönen, riefen dem Mosche zu: „Wir sind ohnmächtig, weiter zu hören; tritt du hinzu und höre!" — Gott gefielen diese Worte, er nannte sie heilig, pries sie glücklich und sprach: „Sie haben wohl geredet!"

זֶה לְהָבִין וְלִגְמֹר: בְּהִכָּשֵׁל יְצוּרִים לִשְׁפֹּךְ דָּם. כְּאִלּוּ מְמַעֲטִים דְּמוּת בְּהֲוָיָדָם. כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם: רָמַז לֹא יִהְיֶה בַּשֵּׁנִי דִּבּוּר. כְּנֶגְדּוֹ לֹא תִנְאָף הִזְהִיר לְצִבּוּר. עַל אָפְנָיו דָּבָר דָּבוּר: יַגִּיד וְיוֹכִיחַ עֲלֵי כוֹפְרִים. דּוֹמִים לְאִשָּׁה מְנָאֶפֶת מֵאֲחֵרִים. תַּחַת אִישָׁהּ תִּקַּח אֶת זָרִים: צִוָּה לֹא תִשָּׂא לַשָּׁוְא שֵׁם כְּלָיוֹת חוֹקֵר. כְּנֶגְדּוֹ לֹא תִגְנֹב הִזְהִיר לְהִתְיַקֵּר. הֲגָנֹב רָצֹחַ וְנָאֹף וְהִשָּׁבֵעַ לַשָּׁקֶר: חִוָּה זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. כְּנֶגְדּוֹ לֹא תַעֲנֶה הִזְהִיר בְּמְשִׁיבַת. פֶּן תְּשַׁקֵּר וְתוֹצִיא דִבַּת: קְרִיאָתָם יוֹכִיחַ לָז לְלָז לְדוֹן. כָּל מְחַלֵּל יוֹם קֹדֶשׁ בְּזָדוֹן. כְּאִלּוּ מֵעִיד עֵדוּת שֶׁקֶר בָּאָדוֹן: בִּשְׁמוֹר יְצִיר שַׁבָּת מֵחַלֵּל. מֵעִיד כִּי לְשִׁשָּׁה עוֹלָם שִׁכְלֵל. וְאַתֶּם עֵדַי נְאֻם יְיָ וַאֲנִי אֵל: רָשַׁם מִצְוַת כַּבֵּד לְעַם נִבְרָא. אָב וָאֵם מְכַבֵּד בְּמוֹרָא. מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא: אֹמֶר לֹא תַחְמֹד שָׁת לְנֶגְדּוֹ. בֵּית רֵעַ וַאֲמָתוֹ וְעַבְדּוֹ. שׁוֹרוֹ וַחֲמוֹרוֹ וְכָל כְּבוֹדוֹ: בֵּאֵר מַאֲמָר לְמַאֲמָר לְמוּלוֹ. יַגִּיד עַל הַחוֹמֵד לְהַכְשִׁילוֹ. סוֹפוֹ לְהוֹלִיד בֵּן שֶׁהוּא מְקַלְלוֹ: וְאֵלּוּ עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת הַכְּלוּלוֹת. נֶחֱרְתוּ עַל הַלֻּחוֹת הַמְעֻלּוֹת. וּמִפֶּה אֶל פֶּה הָשְׁמָעוּ בְּקוֹלוֹת: נְבוֹנִים שֶׁלְּהָבוּ מִלַּהַב הַמִּשְׁמָע. וְהִשְׁמִיעוּ אֵין יְכֹלֶת לִשְׁמֹעַ. קְרַב אַתָּה וּשֲׁמָע: חַי הוֹדָה לַאֲשֶׁר אָמְרוּ. זָכוּ קְדוֹשִׁים וּמִשָּׁם נִתְאַשְּׁרוּ. כֻּנָּם הֵטִיבוּ אֶת אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ:

ויקם עדות ביעקב. ותורה שם בישראל לנקוב. מורשה קהלת יעקב, קדוש.

Wege des Rechts zu wandeln. Nun ließest Du sie Deine tadellosen Gesetze vernehmen, als sie voller Ehrfurcht und gesund an Leib und Seele dastanden. Hierbei haben sie eine geheime Sitte, die sonst nur unter himmlischen Chören üblich war, beobachtet, nämlich sie riefen zuerst: „Wir wollen Deine Gebote befolgen" und dann erst: „wir wollen sie anhören!" Hierauf sagtest Du: Wenn doch dieses Herz immerfort bei ihnen bliebe, mich zu fürchten, damit es ihnen wohlgehen möchte! O, daß mein Volk gehorsam bliebe, in meinen Wegen wandeln möchte und tugendhaft und tadellos handeln! Bald wollte ich sie bändigen, die Feinde und meine Hand gegen Hasser und Widersacher kehren. Israel würde Hilfe finden bei Gott, ewige Hilfe! sie würden nimmer beschämt, nimmer zu Schanden werden. Und Du, o Herr, Schöpfer aller Vollkommenheiten! o, laß sie wandeln im Lichte Deines Antlitzes immerdar! gib ihnen Weisheit, die Einleitung Deiner Worte gründlich zu verstehn, gewähre ihnen Leben und Dauer und errichte Deine Residenz unter ihnen, o Allerhöchster,

Lebendiger, Unvergänglicher, Furchtbarer, Erhabener und Heiliger!

ויקם Er setzte Zeugnisse ein in Jakob und Verhaltungsgesetz in Israel zum Erbtheil der Gemeinde Jakobs, Er, der Heilige.

שבויה Heute wurde sie erobert, die vom Himmel erbeutete (Thora), voll der göttlichen Gebote und Lehren, und wurde dem freien Volke in der Wüste übergeben. Befehle und Gebote, Verbote und Ermahnungen, Gesetze und Rechte, Bündnisse und Lehren, Sinn- und Denksprüche enthielten die zehn Sprüche Gottes. Sie folgten nach Ordnung aufeinander und standen beziehungsweise nebeneinander auf zwei steinernen Tafeln, beschrieben auf dieser und jener Seite. Die Schrift war Gottes Schrift, unverweslich, er selbst hatte sie eingegraben und Spruch gegen Spruch, fünf gegen fünf, nach ihrer Verwandtschaft, nebeneinander gestellt. Hier stand das erste Gebot von der Anerkennung seiner Gottheit, gegenüber folgte das Verbot zu morden; eine Anspielung, daß durch Morden das ewige

תָּמִים · וּבְעֵת הִשְׁמַעְתָּם חָקֶיךָ הַתְּמִימִים · עָמְדוּ בְמוֹרָא כְּאֶחָד מְשֻׁלָּמִים · וְנִגְלָה לָמוֹ רָז מַלְאֲכֵי מְרוֹמִים · עֲשִׂיָּה לִשְׁמִיעָה הֱיוֹת מַקְדִּימִים · וְנַמְתָּ מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבָבָם זֶה לְעוֹלָמִים · לְיִרְאָה אוֹתִי לְטוֹב לָהֶם כָּל הַיָּמִים · לוּ עַמִּי שׁוֹמֵעַ לִי וּבִדְרָכַי מְסֻיָּמִים · וְיִצְדְּקוּ וְיִתְהַלְלוּ בְּלִי הֱיוֹת אֲשֵׁמִים · כִּמְעַט מִפְּנֵיהֶם אַכְנִיעַ שׁוֹטְמִים · וְאָשִׁיב יָדִי עַל אוֹיְבִים וְקָמִים · ק׳ יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיְיָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים · לֹא בוֹשִׁים וְלֹא נִכְלָמִים · וְאַתָּה אָדוֹן הַצּוּר תָּמִים · בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן לְאֹרֶךְ יָמִים · פֶּתַח דְּבָרֶיךָ הֲבִינֵם בְּחִכּוּמִים · וּתְזַכֵּם לִהְיוֹת חַיִּים וְקַיָּמִים · וּבְתוֹכָם תִּשְׁכּוֹן רָם עַל רָמִים ·

חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

חו״ק וַיָּקֶם עֵדוּת בְּיַעֲקֹב · וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל לִנְקוֹב · מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב · קָדוֹשׁ:

סם המחבר שמעון בר אבון חזק.

ק׳ שְׁבוּעַת מָרוֹם לְקָחָה כְּהַיּוֹם · מִצְוֹתֶיהָ וְהוֹרָיוֹתֶיהָ מִפִּי אָיוֹם · מִמִּדְבָּר נְתוּנָה לְיוֹצְאֵי פִדְיוֹם: מַאֲמָר וְצִוּוּי וְעֹנֶשׁ וְאַזְהָרָה · חֹק וּמִשְׁפָּט בְּרִית וְתוֹרָה · נָעַם הֶגֶה דִּבְּרוֹת עֲשָׂרָה: עֲרוּכִים יַחַד זֶה אַחַר זֶה · וּצְמוּדִים מֵהֲוָה אֶל מַחֲוֶה · לוּחוֹת כְּתוּבִים מִזֶּה וּמִזֶּה: וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים לַאֲשִׁשָׁה · חֲקָקָם זֶה כְּנֶגֶד זֶה לִדְרִשָׁה · כּוֹנָם וְהִתְוָם חֲמִשָּׁה מוּל חֲמִשָּׁה: נָעַם אָנֹכִי הִשְׁמִיעַ בְּמַאֲמָר · כְּנֶגְדּוֹ לֹא תִרְצָח הִזְהִיר בְּמִשְׁמָר · זֶה עַל

wankte die Grundfeste der Erde und ewiges Gebirg erbebte, Völker vernahmen das schreckliche Getöse; sie sammelten sich bei dem berühmten Zauberer (Bileam), fragend: Weß Ursache? — „Gott gibt seinem Volke Sieg und Kraft (das Gesetz), antwortete er, daher diese schrecklichen Donnerstimmen." Am Anbeginn schon lagen diese Intestaterben in Deinem Schöpfungsplan; ihrethalben hast Du die Bande der Erde befestigt; darum ist es unsere Pflicht, Dir ehrfurchtsvoll und mit Zittern zu huldigen im Rathe voller Versammlungen. Du hast Dich auf den Sinai herabgelassen und Feuerlegionen, und Blitze flammten dem Zuge voran. Alle Weltgeschöpfe zitterten und bebten, und Berge entfuhren bei Deinem Anblick; mit Bangigkeit sah es die Erde und ahndete ihren Untergang; aber ihre Pfeile erhielten Festigkeit, nachdem Du die zehn Gebote ausgesprochen, und die Fürsten der Erde dankten Dir. Aber welche Angst ergriff das heilige Heer (Israel), als Du plötzlich den Berg gleich einer Tonne drohend über sie hieltest! bebend und schaudernd huldigten sie da der Unbefleckten (Thora), der scharfblickenden Verwalterin des Hauswesens. Selbst die Berge wetteiferten um den Empfang des Gottesglanzes, und jeder bestrebte sich um seiner Majestät Herrlichkeit; aber er hatte unter allen Bergen der Erde den Choreb ausersehen; ihn erkor zu seinem Sitze Gott. Aus jener Höhe hast Du den Sanftmüthigen (Mosche) gerufen, um Dein Zeugnis dem schmachtenden Volke zu überbringen — hocherhaben hast Du Dich gezeigt über alle Götterwesen — und Mosche bestieg den göttlichen Berg.

ימלך Der Ewige regieret ewiglich, dein Gott, o Zion, von Geschlecht zu Geschlecht. Hallelujah!

ואתה So throne doch, Du Allheiliger, Allmächtiger, unter den Lobgesängen Israels!

אם Wären nicht Deine holden Gebote, so hätten die Gesetze des Himmels und der Erde keinen Bestand. Du hast sie dem minderzahlreichen Volke übertragen, aus Liebe zu ihm und in Gemäßheit des Eides mit den Altvätern. Es war Dein innigster Wunsch, sie hier unmangelhaft auftreten zu lassen, damit sie desto aufmerksamer mit Herz und mit Geist die Rechte Deiner Gesetze anhören und in frommer Versammlung wohlbedächtig antworten möchten, Deinen Bund zu hüten und im

מִסִּינַי נוֹעַד· וְעַמּוּדֵי תֵבֵל גָּעֲשׁוּ לְהֵרָעֵד· וַיִּתְפּוֹצְצוּ הַרְרֵי עַד: נִקְבְּצוּ לְאֻמִּים רֶגֶשׁ בְּשָׁמְעָם: נֶאֶסְפוּ לְקוֹסֵם לְשָׁאֲלוֹ מַה טַּעַם· נְאֻם הֱשִׁיבָם עַל מָה הָרַעַם· נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם: כַּנִּתָּה מֵרָחוֹק לְנוֹחֲלֵי תְעוּדָה· בְּשֶׁלָּם יִסַּדְתָּ עַל אֶרֶץ אֲגֻדָּה· בְּכֵן נַעֲבָדְךָ בְּגִיל וּרְעָדָה· בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה: רְדִתְךָ לְסִינַי בָּאֵלִים כּוֹעֲרִים· רֶשֶׁף לְרַגְלֶךָ יָצָא בְּהִדּוּרִים· רוֹעֲדִים נְמוֹגִים כָּל יְצוּרִים· רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים: יָרְאָה וְחָלָה מִתְנָאָה הָאָרֶץ· יְזָמָה פֶּן תֵּהָפֵךְ לְתֹהוּ כְּחֶרֶץ· יִסְּדוּ עַמּוּדֶיהָ בְּאָנְכִי בְּמֶרֶץ· יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַלְכֵי אָרֶץ: צְבָאוֹת קֹדֶשׁ אֲחָזוּם בְּעָתָה· צֶלַע כְּגִיגִית עֲלֵיהֶם כָּפַתָּ· צְרוּפָה קִבְּלוּ בְּמָנוֹד וְאֵימָתָה· צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ: חָשׁוּ הָרִים לְקַבֵּל שְׁכִינָתוֹ· חֲפֵצִים לְהִתְעַלּוֹת בִּיקָר תִּפְאַרְתּוֹ· חֻבַּב חוֹרֵב מֵהָרֵי אַדְמָתוֹ· חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ: קָרָאתָ לֶעָנָו מֵרוֹם גְּבֹהִים· לְהַנְחִיל תְּעוּדָה לְעַם כְּמֵהִים· מְאוֹד נַעֲלֵיתָה עַל כָּל אֱלֹהִים· וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים:

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

אִם לֹא אֲמָרֶיךָ הַנְּעִימִים· חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא מִתְקַיְּמִים· וְהִנְחַלְתָּם מוֹרָשָׁה לִמְעוּטֵי עַמִּים· מֵאַהֲבָתְךָ אוֹתָם וּבְזֵכֶר שְׁבוּעַת קְדוּמִים: וּמְאֹד תִּתְאַוֶּה לָמוֹ לִהְיוֹת שְׁלֵמִים· וּבְמִשְׁפְּטֵי חֻקֶּיךָ לֵב וָדַעַת מְשִׂימִים· וּבְסוֹד יְרֵאֶיךָ יָשִׁיבוּ טְעָמִים· בְּרִיתְךָ לִנְטוֹר לֶכֶת בְּדַרְכְּךָ

חסכו Ewiger Ruhm krönte die Erben des Gesetzes: sie übernahmen sie gemeinschaftlich, die herrliche und kostbare Gabe, die gefällige, allbeliebte, hochberühmte und ehrenwerthe Königstochter! Mosche, Deinen treuen Boten, hattest Du hinaufgerufen zu Dir, und ihm erklärt die schwer und leicht zu begreifenden Gebote, die Bestrafungen bei Uebertretung einzelner oder sämmtlicher Verbote, so wie die Belohnung und Vergeltung bei Befolgung der Gebote. Du sprachst zu ihm: ebenso mußt du sagen — ohne Abkürzung und ohne Zusatz; mit dem weiblichen Geschlecht sprichst Du sanft, den Männern aber schärfst Du alles auf's genauste ein! — Er kam vom Berge zurück und bereitete das Volk zu angenehmen Verordnungen und lieblichen Aufträgen vor; sie traten zusammen, und einstimmig ohne Zaudern gelobten sie Gehorsam, bevor sie noch den Inhalt angehört hatten. Am dritten Tage traf die Erscheinung ihres Königs zuerst am bestimmten Orte ein. Der Ordnung zufolge hätten die Lehrlinge auf den Lehrer warten sollen; allein die göttliche Hoheit wollte sich auf eine seltene Art dem Samen seines Lieblings (Abraham) zeigen. In Einigkeit waren sie vom Schilfmeer abgezogen; Hader und Zank hatten bei ihren Zügen obgewaltet — in Rephidim aber vereinigten sie sich wieder und kamen eines Sinnes hier am Sinai an.

הללויה Lobet den Allmächtigen; er ist unveränderlich, ewig! einst wird er uns wieder aufleben lassen vermittelst eines milden Regens! Wir werden vor seinem Angesichte auferstehen und leben — durch den Glauben erwacht der Fromme zum Leben auf. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt!

שלמים Als die Vereinigten sich dem Berge gegenüber lagerten und eines Sinnes ihre unterthänige Bereitwilligkeit äußerten, ließest Du sie vernehmen Deine wohlgeordneten und befolgungswürdigen Gesetze: „Höre, mein Volk, ich rede!“ — Hier erfuhren sie rechtskräftige Befehle, Gesetze, Verordnungen und Rechte — vom Freudenmahle Deines Hauses genossen sie Wonne; vom Himmel herab ließest Du Rechte hören. — Noch hatte er sich nicht den Frommen der Erde (Israel) geoffenbart, als seine Erscheinung durch's Land zog; er merkte die Sittenlosigkeit der Heiden und beschloß, das Land für ein gesitteteres Volk zu bestimmen. Nun kam er unter Myriaden Heiligen herangezogen und erschien vom Sinai seinem verwandten Volke; da

ע״ס תשר״ק.

ק׳תָּמְכוּ כָבוֹד נוֹחֲלֵי תְעוּדָה· שֶׁתָּפוּ בְּמַתַּן יְקָרָה וַחֲמוּדָה· רְצוּיָה חֲשׁוּקָה מִכָּל כְּלֵי חֶמְדָּה· קְרוּאָה בַּת מֶלֶךְ כְּבוּדָה: צִיר נֶאֱמָן קָרָאתָ לַעֲלוֹת· פְּנִינֶיךָ בֵּאַרְתּוֹ חֲמוּרוֹת וְקַלּוֹת· עֳנָשִׁין וְאַזְהָרוֹת פְּרָטוֹת וּכְלָלוֹת· שְׂכַר הַמִּצְוֹת וְשִׁלּוּם גְּמוּלוֹת: נַמְתָּ לוֹ כֹּה תֹאמַר· מִלִּפְחוֹת וּמִלְּהוֹסִיף מַאֲמָר· לְנָשִׁים בְּלָשׁוֹן רַכָּה לוֹמַר· כַּבֵּד הַדִּקְדּוּק לַאֲנָשִׁים לִגְמָר: יָרַד מִן הָהָר וְהִשְׁמִיעָם· טַעְמֵי מֶתֶק וְאִמְרֵי נֹעַם· חֻבְּרוּ וְהֻשְׁווּ כְּאֶחָד בְּמַדָּעָם· זָרִזוּ לְהַקְדִּים מַעַשׂ לְמִשְׁמָעָם: וּבַשְּׁלִישִׁי לְיוֹם הִתְקַדְּשָׁם בּוֹ· הִקְדִּים עַל יָדָם מֶלֶךְ בִּמְסִבּוֹ· דֶּרֶךְ תַּלְמִיד לְהַמְתִּין לְרַבּוֹ· גְּדֻלָּתוֹ הִפְלִיא לְזֶרַע אוֹהֲבוֹ: בְּנָסְעָם מִיַּם סוּף אֲגוּדִים בְּרִיב וּמַצָּה נוֹסְעִים וְעוֹמְדִים: יי׳ אַף בְּעֵת נָסְאוּ מֵרְפִידִים· אֶל סִינַי בָּאוּ כְּאֶחָד אֲחוּדִים:

ק׳הַלְלוּיָהּ כִּי הוּא הָיָה וְיִהְיֶה· בְּגֶשֶׁם נְדָבוֹת אוֹתָנוּ יְחַיֶּה· יי׳ לְפָנָיו יְקִימֵנוּ וְנִחְיֶה· וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

כונת הפייטן להודיע מעשה מ״ת וחתום המחבר שמו מרובע בכל בית שמעון בר יצחק.

ק׳שְׁלֵמִים בַּחֲנוֹתָם נֶגֶד הָהָרָה· שָׁוִים וּנְכוֹנִים בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה· שֶׁמִּשְׁמַעְתָּם חֻקֶּיךָ עֲרוּכָה וּשְׁמוּרָה· שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה: מִצְוֹת וְחֻקִּים דַּת וָדִין· מִשָּׁם לָמְדוּ מְאַמְצֵי הַדִּין· מִדֶּשֶׁן בֵּיתְךָ זָכוּ לְהַעֲדִין· מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִין: עַד לֹא נִגְלָה לִמְצוּקֵי אֶרֶץ· עָבַר וְזָרַח וְהוֹפִיעַ בָּאָרֶץ· עַמִּים מִשָּׁם נִפְרְצוּ פֶּרֶץ· עָמַד וַיְמֹדֶד אֶרֶץ: וּמֵרִבְבוֹת קֹדֶשׁ אָתָה בְּמִצְעַד· וּלְעַם קְרוֹבוֹ

In Polen und Böhmen, auch in einigen deutschen Gemeinden, wird am ersten Tag das קרובות ארץ מטה vom zweiten Tag gebetet.

ארח Die Pfade der Glückseligkeit hast Du — durch Ermahnungen zur Sittlichkeit — einem Volke gezeigt, dem Du sanft und gelinde seine Fesseln gelöst. Die Pfeiler der Himmel und der Erde erbebten, als Deine Anhänger herankamen, das göttliche Geschenk (die Thora) zu empfangen. Du ließest ein Volk wie Schaafe ziehen, führtest es wie Heerden wonnevoll und beglücktest es dann mit Deiner liebevollen Lehre, am dritten Monat, nachdem es zur Freiheit hingezogen. Zuerst erschienst Du im Lande Seïr und Paran und machtest daselbst Deine Gesetze, deren Bestrafungen und Belohnungen bekannt; allein Du sahst, wie man sich dort weigerte, sie anzunehmen, und Du entließest sie mit Verachtung. In einer freien Wüste, bei hellem Tage und vor Aller Augen hast Du Dein göttliches Gesetz vorgetragen, jenen sittenlosen Dürrebewohnern zum Nachtheil, damit sie einst ihres Betragens halben vor Gericht gezogen werden können. Dein Mund hat nicht geheim gesprochen; Gerechtigkeit verkündetest Du, und Tugenden unter Donnerstimmen und flammenden Blitzen, daß es die Könige und Fürsten empfanden und in Betäubung geriethen. Ein dreitheiliges Lehrbuch [1]) für ein dreitheiliges Volk [2]) hast Du niedergeschrieben, und zum Vermittler den Dritten des dritten Stammes [3]) erkoren, mir dieses vollkommene, reine und seelenerquickende Lehrbuch zu überreichen am Dritten der Monate.

מישרים Gerade sind alle Wege, die seine Güte vorzeichnet; sein Mund ließ sie sein ihm verwandtes Volk vernehmen unter Feuerflammen und Donnerstimmen — er ist ein Schild Allen, die auf ihn vertrauen. Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Abrahams!

אתה Mächtig bist Du in Ewigkeit, o Herr! Du belebst die Todten wieder, mächtiger Retter! Deine Gnade ernährt die Lebenden, Deine unendliche Barmherzigkeit läßt die Todten wieder aufleben. Du bist der Wankenden Stütze, der Kranken Heil und Befreier der Gefesselten. Du hälst treulich Deine Zusage Jenen, die in der Erde schlummern. Wer ist wie Du, allmächtiger Gott! Wer ist Dir ähnlich? König der da tödtet und wieder belebet und Heil aufkeimen läßt. Deiner Verheißung getreu, belebst Du einst die Todten wieder!

---

1) Die Bibel besteht bekanntlich aus drei Theilen: תורה, נביאים und כתובים.

2) Das aus drei Klassen besteht, Priester, Leviten und Israeliten (Laien).

3) Mosche war der Dritte seiner Geschwister, aus dem Stamme Levi, dem Dritten der zwölf Stämme Israels.

אין פולין אונד באֶהמען, אויך אין אייניגען דייטשען געמיינדען, ווירד אַם ערשטען טאַג דאַז קרובות **ארץ מטה** פֿאָם צווייטען טאַג געבעטעט.
ע"ם א"ב.

אֹרַח חַיִּים מוּסַר תּוֹכַחַת. בְּתִתְּךָ לְנוֹשָׁעִים בְּשׁוּבָה וָנַחַת. גָּעֲשׁוּ עַמּוּדֵי רוּם וָתַחַת. דְּבֶקֶיךָ בְּבוֹאָם מַתָּנוֹת לָקַחַת: הִסַּעְתָּ עַם כַּצֹּאן לַנְחוֹת. וְנִהַגְתָּם כְּעֵדֶר בְּשֹׂבַע שְׂמָחוֹת. זִכִּיתָם לַתּוֹרָה בְּאַהַב לְהֵאָחוֹת. חֹדֶשׁ שְׁלִישִׁי בְּצֵאתָם לִרְוָחוֹת: טֶרֶם נִגְלֵיתָה בְּשֵׂעִיר וּפָארָן. יְדַעְתָּם חֻקֶּיךָ עָנְשָׁן וּשְׂכָרָן. כִּרְאוֹתְךָ כִּי מֵאֲנוּ לְשָׁמְרָן. לֹא חֲשַׁבְתָּם וְרָאִיתָ לְהַתִּירָן: מִמִּדְבָּר נִתְּנָה מְקוֹם הֶפְקֵר. נֶגֶד הַשֶּׁמֶשׁ לְעֵין כָּל סוֹקֵר. סוֹרְרִים שֶׁבְּנוּ צְחִיחָה לְהִתְעַקֵּר. עֵת יָבוֹאוּ בְּמִשְׁפָּט לְהִתְחַקֵּר: פִּיךָ לֹא דִבֵּר בְּמִסְתָּרִים. צֶדֶק דּוֹבֵר מַגִּיד מֵישָׁרִים. קוֹלוֹת וְלַפִּידִים וּבְרָקִים בּוֹעֲרִים. רָאוּ וְתָמְהוּ מְלָכִים וְשָׂרִים: שָׁלִישִׁים כָּתַבְתָּ לְעַם מְשֻׁלָּשִׁי. שִׁלַּשְׁתָּ שָׁלִישׁ מִשֵּׁבֶט שְׁלִישִׁי. ח׳ תְּמִימָה וּבָרָה מְשִׁיבַת נַפְשִׁי. תָּמַכְתָּ לְהַנְחִילִי בְּיֶרַח שְׁלִישִׁי:

ק׳ מֵישָׁרִים כָּל מַעְגְּלֵי טוּבוֹ. הִשְׁמִיעַ מִפִּיו לְעַם קְרוֹבוֹ. ח׳ לַהֲבוֹת אֵשׁ בְּקוֹל בְּחָצְבוֹ. מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.

denn im Lichte Deines Antlitzes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens, die Liebe zum Guten und dadurch Heil und Segen, Erbarmen, Leben und Frieden. Möge es Dir gefallen, Dein Volk Israel zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden zu segnen. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel segnet mit Frieden!

אלהי Mein Gott bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen vor Betrüglichreden! Laß meine Seele gegen meine Lästerer gelassen und gegen Jeden geduldig sein, wie Staub der Erde! Erschließe mein Herz durch Deine Lehre, damit meine Seele Deinen Geboten eifrig folge. Zerstöre die Pläne aller derer, die Böses wider mich sinnen und vereitle ihre Gedanken! Thue es um Deines Namens willen, thue es um Deiner Rechten, thue es um Deiner Heiligkeit, thue es um Deiner Lehre willen! Auf daß gerettet werden Deine Lieblinge, laß mir Deine Rechte beistehen und erhöre mich! Mögen wohlgefallen die Worte meines Mundes und die Gedanken meines Herzens, Dir, o Ewiger, mein Hort und mein Erlöser! — Der da Frieden stiftet in seinen Höhen, er stifte auch Frieden bei uns und bei ganz Israel! Darauf sprechet Amen!

Möge es Dein Wille sein, o Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, den heiligen Tempel bald, in unseren Tagen, wieder zu erbauen, daß Jeder seinen Antheil an Deinem Gesetze nehme!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Gott Isaaks und Gott Jakobs; großer, mächtiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! der Wohlthaten erzeiget in Güte, als Eigenthümer des Weltalls, der gedenket der Frömmigkeit der Urväter, und ihren spätesten Enkeln einen Erlöser bringet, um seines Namens willen, in Liebe! — König, Helfer, Retter und Schild!

מסוד Nach dem Rathe der Weisen und Verständigen, nach dem Unterrichte und der Meinung der Gelehrten, öffne ich den Mund, mit Liedern und Gesängen dankend zu loben ihn, der in des Himmels Räumen thronet.

בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם׃ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם׃

אֱלֹהַי׃ נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה׃ פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי׃ וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם׃ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי׃ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ׃
וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת׃
וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת׃

חזרת התפלה לשליח צבור׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים׃ וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים׃ אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים׃ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים׃

והשיאנו Laß uns empfangen, Ewiger, unser Gott, den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du wohlwollend uns zu segnen verheißen hast! Heilige uns durch Deine Gebote und gib uns unseren Antheil an Deiner Lehre, erquicke uns mit Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hilfe, läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und laß uns, Ewiger, unser Gott, in Freude und Wonne, Deine heiligen Feste genießen, damit in Dir sich freue Israel, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt Israel und die Festes-Zeiten.

רצה Zeige Wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, an Deinem Volke Israel und an seinem Gebete! stelle den Gottesdienst in den Hallen Deines Hauses wieder her; nimm Israels Opfer und seine Gebete mit Liebe und Wohlgefallen an, auf daß Dir fortwährend gefällig sein möge der Dienst Deines Volkes Israel.

ותחזינה Mögen unsere Augen sehen, wenn Du mit Erbarmen nach Zion zurückkehrst! Gelobt seist Du, Ewiger, der seine Majestät einst wieder in Zion thronen läßt!

מודים Wir bekennen Dir, daß Du, der Ewige, unser und unserer Väter Gott bist in Ewigkeit. Du bist der Hort unseres Lebens, der Schild unseres Heils für und für. Wir danken Dir und lobpreisen Dich für unser Leben, das in Deine Hand gelegt, für unsere Seelen, die Dir anvertraut sind, für die Wunder, die Du uns tagtäglich, für die unaussprechlichen Wohlthaten, die Du uns zu jeder Zeit — Abends, Morgens und Mittags — erweisest. Allgütiger, Deine Barmherzigkeit hat keine Grenzen; Allbarmherziger, Deine Gnade geht nie zu Ende — auf Dich hoffen wir immerdar!

ועל Für dies Alles sei Dein Name, unser König, gelobt und hochgepriesen unaufhörlich und immerdar!

וכל Und Alles, was lebt, soll Dir danken und in Wahrheit preisen Deinen Namen; Allmächtiger, unser Heil und unsere Hilfe bist Du. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir allein gebühret Dank.

שים Verleihe Frieden, Glück und Segen, Gunst, Gnade und Erbarmen uns und Deinem ganzen Volke Israel! Segne uns, o Vater, Alle wie Einen, im Lichte Deines Antlitzes!

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ ׃ וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם ׃ וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ ׃

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר ׃ נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל־נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל־נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל־נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם ׃ הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי

אתה Mächtig bist Du in Ewigkeit, o Herr! Du belebst die Todten wieder, mächtiger Retter!

מכלכל Deine Gnade ernährt die Lebenden, Deine unendliche Barmherzigkeit läßt die Todten wieder aufleben. Du bist der Wankenden Stütze, der Kranken Heil und Befreier der Gefesselten. Du hältst treulich Deine Zusage Jenen, die in der Erde schlummern. Wer ist wie Du, allmächtiger Gott! Wer ist Dir ähnlich? König, der da tödtet und wieder belebet und Heil aufkeimen läßt. Deiner Verheißung getreu, belebst Du einst die Todten wieder! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt!

אתה Du bist heilig, heilig ist Dein Name, und Heilige lobpreisen Dich jeglichen Tag. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה בחרתנו Du hast uns aus allen Völkern erkoren; Du liebtest uns und fandest Wohlgefallen an uns; Du hast uns erhoben über alle Nationen, und uns geheiligt durch Deine Gebote. Du hast uns genähert, o König, Deinem Dienste und uns nach Deinem großen und heiligen Namen genannt.

ותתן לנו Und so gabst Du uns in Liebe, Ewiger, unser Gott, Feiertage zur Freude, Feste und Wonnezeiten zur Fröhlichkeit, dieses Schabuothfest, die Zeit unserer Gesetzgebung, zur Heiligkeitsverkündigung, zum Andenken an den Auszug aus Egypten.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, möge aufsteigen, vor Dich kommen und zu Dir gelangen, gefällig und angenehm aufgenommen werden unser Andenken und unser Gedächtniß — das Andenken unserer Väter, das Andenken des Messias, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, das Andenken Jerusalems, Deiner heiligen Stadt, und das Andenken Deines ganzen Volkes, des Hauses Israel — zur Rettung und zum Heile, zur Huld, zur Gnade und zum Erbarmen, zum Leben und zum Frieden an diesem Tage des Schabuoth-Festes. Gedenke unser, Ewiger, unser Gott, zum Guten, erinnere Dich unser zum Segen und hilf uns zur Glückseligkeit! Begünstige und begnadige uns durch Verheißung von Heil und Erbarmen, erbarme Dich unser und hilf uns! — Auf Dich allein sind unsere Augen gerichtet, denn Du, o Gott, bist ein gnädiger und erbarmungsvoller König!

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים׃ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ׃ וְרָצִיתָ בָּנוּ׃ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת׃ וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ׃ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ׃ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן׃ אֶת־יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה׃ זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ׃ מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׃ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ׃ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ׃ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ׃ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ׃ לִפְלֵיטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה׃ זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים׃ וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃

bist Herr Deines Volkes, ein mächtiger König, ihre Sache zu führen. Es ist wahr, Du bist der Erste, und Du bist der Letzte, und außer Dir, o König, gibt es für uns keinen Erlöser und Erretter! Aus Egypten hast Du uns erlöst, Ewiger, unser Gott, und aus dem Sklavenhause uns befreit; alle ihre Erstgebornen hast Du erschlagen und Deine Erstgebornen erlöst; das Schilfmeer hast Du getheilt, die Frevler versenkt, und die Lieblinge hindurchgeführt; und die Wasser deckten ihre Feinde, nicht Einer von ihnen blieb übrig. Darob lobsangen die Geliebten, erhoben den Allmächtigen und die Lieblinge weiheten Lieder, Gesänge und Psalmen, Lobsprüche und Danksagungen dem allmächtigen, lebendigen und unvergänglichen Weltenherrn, der hoch und erhaben, groß und furchtbar ist, der die Stolzen beuget und die Gebeugten aufrichtet, der die Gefesselten löset und die Bedrückten befreit, den Armen beisteht und seinem Volke antwortet, wenn es zu ihm ruft. Lob sei ihm, dem Allmächtigen, Allerhöchsten! gelobt sei er und hochgepriesen! Mosche und die Kinder Israels stimmten Dir ein Lied an mit großer Freude, und sie Alle sprachen:

מי „Wer ist unter den Mächten, o Ewiger, wie Du? wer ist wie Du? verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar im Ruhme, Wunderthäter!" Ein neues Lied sangen die Erlösten Deinem Namen am Ufer des Meeres; einmüthig dankten sie Alle, und huldigend sprachen sie: „Der Ewige wird regieren immer und ewig!"

צור O Fels Israels, erhebe Dich zur Hilfe Israels und befreie nach Deiner Verheißung Jehuda und Israel! Unser Erlöser, Ewiger Zebaoth ist sein Name, Heiliger Israels! Gelobt seist Du, Ewiger, der Israel erlöst hat!

Herr, öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Deinen Ruhm!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Gott Isaaks und Gott Jakobs; großer, mächtiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! der Wohlthaten erzeiget in Güte, als Eigenthümer des Weltalls, der gedenket der Frömmigkeit der Urväter, und ihren spätesten Enkeln einen Erlöser bringet, um seines Namens willen, in Liebe! — König, Helfer, Retter und Schild! Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Abrahams!

וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ וְיַם־סוּף בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל־שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ. יְהוָה׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל. גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

[3]) Laß dir nicht die Entweihung meines Namens zu Schulden kommen, damit dich nicht treffe Kummer und Qual. Heil dem Erdensohn, der mir gehorcht.

[4]) Erinnere dich des Ruhetages und nimm ihn wohl in Acht! dann findest du Erlösung und Freiheit, meine Pforten zu besuchen tagtäglich.

[5]) Verehre deine Erzeuger, dann lebst du — mit meiner Versicherung — lange und bleibst gesund, zu hüten die Pforten meiner Thora.

[6]) Morde keine lebendige Seele, dann hast du Anspruch auf Leben. Wer mich erreicht, erreicht ewiges Leben.

[7]) Führe kein unzüchtig Leben, es ist verzehrend Feuer! den Enthaltsamen nährt meine Wonne, er erlange die Zufriedenheit Gottes.

[8]) Bemächtige dich des Gewerbes eines Andern nicht, unmöglich kann dir eines Fremden Fleiß gedeihen. Wer gegen mich sich versündiget, raubt sein Leben.

[9]) Zeuge nicht dem Rechte zuwider; Verleumder fahren zur Hölle hinab. Die sich meinen Haß zuziehen, sind Freunde des Todes.

[10]) Lüstere nicht unersättlich nach Schätzen; das göttliche Gesetz sei dir ein Band der Liebe. Die Weisheit allein vollendet ihren Tempel*).

Alle deine Güter sind nur irdisch, sie allein ist von weit höherer Natur; sie ruhet auf sieben unsterblichen Pfeilern.

חזק Sei standhaft und beharrlich in ihrem Kreise, rüste dich mit Gottesfurcht; dann wird er, der Schöpfer, dir zu Hilfe sein.

עזרת Der Beistand unserer Väter warst Du von jeher, Schild und Retter ihren nachfolgenden Söhnen in jedem Geschlecht. In Weltenhöhen ist Dein Thron, und Deine Gerichte und Deine Huld reichen bis zu der Erde Enden. Heil dem Manne, der auf Deine Gebote hört, Deine Lehre und Dein Wort sich zu Herzen nimmt! Es ist wahr, Du allein

---

3) Drittes Gebot. 4) Viertes Gebot. 5) Fünftes Gebot.
6) Sechstes Gebot. 7) Siebentes Gebot. 8) Achtes Gebot.
9) Neuntes Gebot. 10) Zehntes Gebot.
*) Der Mensch ist der Tempel der Weisheit; nur sie kann ihn vollkommen glücklich machen.

לֹא תִשָּׂא, עֲנֹשׁ לְחַלְלִי. וְתִנָּצֵל מִמַּכְאוֹב וּמֵחֳלִי. אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי:

זָכוֹר, וְשָׁמוֹר אֶת יוֹם. וְתִמְצָא כֹּפֶר וּפִדְיוֹם. לִשְׁקֹד עַל דַּלְתֹתַי יוֹם יוֹם:

כַּבֵּד, נָא הוֹרֶיךָ בְּמִבְטָחִי. וְתַאֲרִיךְ יָמִים וְתִהְיֶה חָי. לִשְׁמֹר מְזוּזוֹת פְּתָחָי:

לֹא תִרְצָח, כְּנֶפֶשׁ מֵחַיִּים. וִיהִי חֶלְקְךָ בַּחַיִּים. כִּי מֹצְאִי מָצָא חַיִּים:

לֹא תִנְאָף, רֶשֶׁף כִּוְיוֹנִי. מַרְחִיקָהּ יִשְׂבַּע עֲדָנַי. וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְיָ:

לֹא תִגְנֹב, יְגִיעַ אִישׁ לְאִישׁוֹ. כִּי עֲמָלוֹ לָרִיק יְחִישׁוֹ. וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ:

לֹא תַעֲנֶה, צֶדֶק לְעַוֵּת. מִלְּשׁוֹנִי יִירַשׁ צַלְמָוֶת. כָּל מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת:

לֹא תַחְמֹד, חֲפָצִים הִרְבֵּיתָה. תְּעוּדָה קֶשֶׁר אַהֲבָתָהּ. חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ:

יחיד וְכָל קִנְיָנֶיךָ שָׁבְעָהּ. יָקָר מְאֹד טִבְעָהּ. חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה:

חֲזַק וֶאֱמָץ בִּגְזָרָהּ. בְּיִרְאַת צוּרְךָ לְהִתְאַזָּרָה. וְהוּא יִהְיֶה לְךָ לְעֶזְרָה:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ: אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ

(IV. Mos. 15, 37.) Der Ewige sprach zu Mosche wie folgt: Rede zu den Kindern Israels und sage ihnen, sie sollen bei allen ihren Nachkommen, an die Ecken ihrer Kleider Schaufäden machen und an diese Eckenschaufäden eine Schnur aus dunkelblauer Wolle befestigen. Diese sollen euch zu Schaufäden dienen, daß ihr sie sehet und euch aller Gebote des Ewigen erinnert und sie befolget, nicht aber euerm Herzen und euern Augen nachwandelt, die euch auf Abwege führen. Damit ihr euch all meiner Gebote erinnert und sie befolget, und ihr heilig seiet euerm Gotte. Ich bin der Ewige, euer Gott, der ich euch aus dem Lande Egypten herausgeführt, um euer Gott zu sein. Ich, der Ewige, euer Gott!

אמת Wahr und gültig, zuverlässig und unwandelbar, richtig und wahrhaft, nützlich und heilsam ist dieses Wort für unsere Voreltern und für uns, für unsere Kinder und für unsere Nachkommen, sowie für alle Nachkommen des Stammes Israel, Deine Knechte.

על Der Vor- und Nachwelt ist's ein ewigliches, unwandelbares Gesetz. Wahr ist es, daß Du, o Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott bist immer und ewig; Du bist unser König, unserer Väter König Du! O eile, um Deines Namens willen, uns zu erlösen, wie Du unsere Vorfahren erlöset. Wahr ist es, daß Dein großer Name von jeher über uns genannt wird in Liebe — kein Gott ist außer Dir!

[1]) אנכי Ich bin das ewige Wesen — riefst Du, daß sie erbebten — huldigt meiner Regierung! es wird euch nicht reuen; seid gehorsam und weise!

[2]) Setzt euer Vertrauen nicht auf fremde Götter, es möcht' euch übel bekommen! befleißigt euch meines Dienstes ununterbrochen!

---

[1]) Erstes Gebot. [2]) Zweites Gebot.

במדבר ט״ו ל״ז וַיֹּ֥אמֶר יְהֹוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵּאמֹֽר׃ דַּבֵּ֞ר אֶל־בְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙
וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵהֶ֔ם וְעָשׂ֨וּ לָהֶ֥ם צִיצִ֛ת עַל־כַּנְפֵ֥י בִגְדֵיהֶ֖ם לְדֹרֹתָ֑ם
וְנָ֥תְנ֛וּ עַל־צִיצִ֥ת הַכָּנָ֖ף פְּתִ֥יל תְּכֵֽלֶת׃ וְהָיָ֣ה לָכֶם֮ לְצִיצִת֒
וּרְאִיתֶ֣ם אֹת֗וֹ וּזְכַרְתֶּם֙ אֶת־כָּל־מִצְוֺ֣ת יְהֹוָ֔ה וַעֲשִׂיתֶ֖ם אֹתָ֑ם
וְלֹֽא־תָת֜וּרוּ אַחֲרֵ֤י לְבַבְכֶם֙ וְאַחֲרֵ֣י עֵֽינֵיכֶ֔ם אֲשֶׁר־אַתֶּ֥ם
זֹנִ֖ים אַחֲרֵיהֶֽם׃ לְמַ֣עַן תִּזְכְּר֔וּ וַעֲשִׂיתֶ֖ם אֶת־כָּל־מִצְוֺתָ֑י
וִהְיִיתֶ֥ם קְדֹשִׁ֖ים לֵאלֹהֵיכֶֽם׃ אֲנִ֞י יְהֹוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם אֲשֶׁ֨ר
הוֹצֵ֤אתִי אֶתְכֶם֙ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם לִהְי֥וֹת לָכֶ֖ם לֵאלֹהִ֑ים אֲנִ֖י
יְהֹוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃ יש לצרף אלהיכם לאמת, אכן יתן רוח מעט שלא יבולע הא'.

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְטוֹב וְיָפֶה
הַדָּבָר הַזֶּה. עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל־בָּנֵינוּ וְעַל־
דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

עַל־הָרִאשׁוֹנִים וְעַל־הָאַחֲרוֹנִים לְעוֹלָם וָעֶד חֹק וְלֹא
יַעֲבוֹר. אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם
וָעֶד: אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ אָתָּה. לְמַעַן שְׁמְךָ
מַהֵר לְגָאֳלֵנוּ כַּאֲשֶׁר גָּאַלְתָּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ: אֱמֶת מֵעוֹלָם
שְׁמְךָ הַגָּדוֹל עָלֵינוּ נִקְרָא בְּאַהֲבָה אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

חתום בראשי החרוזים שמעון בר יצחק חזק ואמץ אלא שהקדים
בראש כל חרוז ראשי הכתובים מעשרת הדברים, וכל חרוז מסיים
על לשון הכתוב מפסוקי שמעו מוסר וגו' שבמשלי סמן ח'.

אָנֹכִי, שִׁמַּעְתָּ וְנִתְאַיִּמוּ. קַבְּלוּ מַלְכוּתִי וְלֹא
תֶּאְשָׁמוּ. שִׁמְעוּ מוּסָר וַחֲכָמוּ:

לֹא יִהְיֶה, מִקִּרְבְּכֶם זָר וְתִתְרֵעוּ. וּמֵעֲבוֹדָתִי בַּל
תִּגְרָעוּ. וְאַל תִּפְרָעוּ:

(V. Mos. 6, 4.)

Höre, Israel, der Ewige ist unser Gott, der Ewige ist einzig!

Gelobt sei der Name seiner glorreichen Majestät immer und ewig!

Du sollst den Ewigen, deinen Gott, lieben von ganzem Herzen, von ganzer Seele und von ganzem Vermögen! Die Worte, die ich dir jetzt befehle, sollen dir stets im Herzen bleiben; du sollst sie deinen Kindern einschärfen und davon reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; binde sie zum Zeichen an deine Hand, trage sie als Stirnband zwischen deinen Augen und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

(V. Mos. 11, 13.) Werdet ihr also meinen Geboten gehorchen, die ich euch jetzt gebe, den Ewigen, euern Gott, von euerm ganzen Herzen und von euerer ganzen Seele zu lieben und ihm zu dienen, so will ich euerm Lande Regen geben zur rechten Zeit, Frühregen und Spätregen, damit du dein Getreide, deinen Most und dein Oel einsammelst, und will für dein Vieh Gras wachsen lassen auf deinem Felde, daß du zu essen habest im Ueberflusse. Hütet euch aber, daß euer Herz nicht bethört werde, daß ihr etwa abfallet und andern Göttern dienet und sie anbetet! Der Zorn des Ewigen würde über euch entbrennen, er würde den Himmel verschließen, daß kein Regen sei, die Erde würde ihr Gewächs nicht hervorbringen, und ihr würdet gar bald zu Grunde gehen, fern von dem vortrefflichen Lande, das euch der Ewige geben will. Nehmet diese meine Worte euch zu Herzen und zu Gemüthe, bindet sie zum Zeichen an euere Hand und traget sie als Stirnband zwischen euern Augen; lehret sie euere Söhne, davon zu reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore! damit ihr und euere Kinder auf dem Erdreiche, welches der Ewige euern Vätern zugeschworen ihnen zu geben, lange Jahre bleiben möget, so lange der Himmel über der Erde sein wird.

דברים ו׳ ד׳

שְׁמַ֖ע יִשְׂרָאֵ֑ל יְהֹוָ֥ה אֱלֹהֵ֖ינוּ יְהֹוָ֥ה ׀ אֶחָֽד׃

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

וְאָ֣הַבְתָּ֔ אֵ֖ת יְהֹוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ בְּכָל־לְבָבְךָ֥ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ֖ וּבְכָל־מְאֹדֶֽךָ׃ וְהָי֞וּ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֗לֶּה אֲשֶׁ֨ר אָנֹכִ֧י מְצַוְּךָ֛ הַיּ֖וֹם עַל־לְבָבֶֽךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּ֣ם לְבָנֶ֔יךָ וְדִבַּרְתָּ֖ בָּ֑ם בְּשִׁבְתְּךָ֤ בְּבֵיתֶ֙ךָ֙ וּבְלֶכְתְּךָ֣ בַדֶּ֔רֶךְ וּֽבְשָׁכְבְּךָ֖ וּבְקוּמֶֽךָ׃ וּקְשַׁרְתָּ֥ם לְא֖וֹת עַל־יָדֶ֑ךָ וְהָי֥וּ לְטֹטָפֹ֖ת בֵּ֥ין עֵינֶֽיךָ׃ וּכְתַבְתָּ֛ם עַל־מְזֻז֥וֹת בֵּיתֶ֖ךָ וּבִשְׁעָרֶֽיךָ׃

דברים י״א י״ג וְהָיָ֗ה אִם־שָׁמֹ֤עַ תִּשְׁמְעוּ֙ אֶל־מִצְוֹתַ֔י אֲשֶׁ֧ר אָנֹכִ֛י מְצַוֶּ֥ה אֶתְכֶ֖ם הַיּ֑וֹם לְאַהֲבָ֞ה אֶת־יְהֹוָ֤ה אֱלֹֽהֵיכֶם֙ וּלְעָבְד֔וֹ בְּכָל־לְבַבְכֶ֖ם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶֽם׃ וְנָתַתִּ֧י מְטַֽר־אַרְצְכֶ֛ם בְּעִתּ֖וֹ יוֹרֶ֣ה וּמַלְק֑וֹשׁ וְאָסַפְתָּ֣ דְגָנֶ֔ךָ וְתִירֹשְׁךָ֖ וְיִצְהָרֶֽךָ׃ וְנָתַתִּ֛י עֵ֥שֶׂב בְּשָׂדְךָ֖ לִבְהֶמְתֶּ֑ךָ וְאָכַלְתָּ֖ וְשָׂבָֽעְתָּ׃ הִשָּֽׁמְר֣וּ לָכֶ֔ם פֶּ֥ן יִפְתֶּ֖ה לְבַבְכֶ֑ם וְסַרְתֶּ֗ם וַעֲבַדְתֶּם֙ אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶ֖ם לָהֶֽם׃ וְחָרָ֨ה אַף־יְהֹוָ֜ה בָּכֶ֗ם וְעָצַ֤ר אֶת־הַשָּׁמַ֙יִם֙ וְלֹא־יִהְיֶ֣ה מָטָ֔ר וְהָ֣אֲדָמָ֔ה לֹ֥א תִתֵּ֖ן אֶת־יְבוּלָ֑הּ וַאֲבַדְתֶּ֣ם מְהֵרָ֗ה מֵעַל֙ הָאָ֣רֶץ הַטֹּבָ֔ה אֲשֶׁ֥ר יְהֹוָ֖ה נֹתֵ֥ן לָכֶֽם׃ וְשַׂמְתֶּם֙ אֶת־דְּבָרַ֣י אֵ֔לֶּה עַל־לְבַבְכֶ֖ם וְעַֽל־נַפְשְׁכֶ֑ם וּקְשַׁרְתֶּ֨ם אֹתָ֤ם לְאוֹת֙ עַל־יֶדְכֶ֔ם וְהָי֥וּ לְטוֹטָפֹ֖ת בֵּ֥ין עֵינֵיכֶֽם׃ וְלִמַּדְתֶּ֥ם אֹתָ֛ם אֶת־בְּנֵיכֶ֖ם לְדַבֵּ֣ר בָּ֑ם בְּשִׁבְתְּךָ֤ בְּבֵיתֶ֙ךָ֙ וּבְלֶכְתְּךָ֣ בַדֶּ֔רֶךְ וּֽבְשָׁכְבְּךָ֖ וּבְקוּמֶֽךָ׃ וּכְתַבְתָּ֛ם עַל־מְזוּז֥וֹת בֵּיתֶ֖ךָ וּבִשְׁעָרֶֽיךָ׃ לְמַ֨עַן יִרְבּ֤וּ יְמֵיכֶם֙ וִימֵ֣י בְנֵיכֶ֔ם עַ֚ל הָאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁ֨ר נִשְׁבַּ֧ע יְהֹוָ֛ה לַאֲבֹתֵיכֶ֖ם לָתֵ֣ת לָהֶ֑ם כִּימֵ֥י הַשָּׁמַ֖יִם עַל־הָאָֽרֶץ׃

והחיות Die Chajoth lobsingen, die Cherubim preisen, die Seraphim jauchzen und die Erellim benedeien; sämmtliche Antlitze von Chajah, Ophan und Cherub sind den Seraphim zugekehrt, und ihnen erwiedernd, lobpreisen sie:

„Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes an ihrer Stätte!"

לאל Gott, dem Hochgelobten, weihen sie liebliche Gesänge; Gott, dem Weltgebieter, dem lebendigen und unvergänglichen, stimmen sie Loblieder an und lassen Lobsprüche ertönen. Denn er allein wirkt Gewaltiges, stiftet Neues, bewältiget Kriege, säet Wohlthaten, pflanzet Rettungsmittel, schaffet Heilkräfte — furchtbar in Ruhmesthat, Meister in Wunderdingen, der in seiner Güte täglich neu das Schöpfungswerk verjünget. Wie es heißt (Psalm 136, 7): „Danket dem Schöpfer der großen Lichter, ewig währet seine Güte." — Mögest Du auch über Zion ein neues Licht strahlen lassen und wir Alle bald genießen seines Glanzes! Gelobt seist Du, Ewiger, Schöpfer der Himmelsleuchten!

אהבה Reiche Liebe hast Du uns zugewendet, Ewiger, unser Gott, große und besondere Huld uns erwiesen. Unser Vater! unser König! um unserer Väter willen, die auf Dich vertraueten, und denen Du Gesetze des Lebens lehrtest, sei auch uns gnädig und belehre auch uns. Unser Vater, erbarmungsvoller Vater — allerbarmend, erbarme Dich unser, und rüste unser Herz aus, damit wir verstehen und begreifen, aufmerken, lernen und lehren, beobachten, ausüben und vollziehen mögen alle Worte der Lehre Deines Gesetzes in Liebe. Erleuchte unsere Augen in Deiner Lehre, befestige unser Herz in Deinen Geboten und einige unser Gemüth, Deinen Namen zu lieben und zu fürchten, auf daß wir nicht zu Schanden werden für und für. Denn wir vertrauen Deinem heiligen, großen und furchtbaren Namen, frohlocken und freuen uns Deines Heils. O, bringe in Frieden uns aus den vier Enden der Erde und führe uns aufrecht in unser Land zurück. Denn ein Stifter des Heils bist Du, o Gott! und uns hast Du erkoren aus allen Völkern und Zungen, und uns Deinem großen Namen genähert, für immer, in Wahrheit, um Dir zu huldigen und Deine Einheit in Liebe anzuerkennen. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel erkoren in Liebe.

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרֻבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָּל חַיָּה וְאוֹפַן וּכְרוּב לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים· בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לְאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ· לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ· כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל־צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׁמֶךָ וְלֹא נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת· לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: יחיד אומר אל מלך נאמן.

und mit Anmuth stimmen sie die Heiligung an, und rufen in Ehrfurcht, Alle wie Einer:

„Heilig, heilig, heilig ist der Ewige Zebaoth!
Voll ist die ganze Erde seiner Herrlichkeit!"

ועתה Wohlan ihr Kinder (Israels)! singt dem allerherrlichsten König, der von einem Liederkranz anmuthsvoll umgeben, mit Ruhm, Pracht und Lob ausgezeichnet ist, und mit einem majestätischen Diadem und mit furchtbarer Krone sich schmückt.

Hört mir zu, seine furchtbare Wunderkraft preisen! Sein Name ist seiner würdig, sein Andenken ziemt seinem Lobe, sein Pallast ist ihm angemessen, seine Majestät verherrlicht ihn, sein Ruhm ist seiner werth, und seine Diener lobpreisen ihn.

Heil seinen Dienern, die sein Lob verkünden, denn sie sind ihm angenehm und willkommen. Schamiël der Fürst[1]) kündigte sie an, damit die obern Chöre schweigen bis die Esrachiten[2]) gepriesen haben.

Meine Art und Pflicht ist es, die Heiligkeit dessen zu preisen, der die Luft gewölbt, und mit den vorzüglichsten Kronen geschmückt und ausgezeichnet ist; der Könige Zierde ist den Vornehmen ein Lob; ihn fürchten die Tapfern und Mächtigen.

Sehnsuchtsvoll harren sie im Vorhof seines kleinen Heiligthums[3]), um mit Angst und Ehrfurcht ihn zu rühmen und zu heiligen.

אחר Nach zwei Worten gedenken sie seines heiligen Namens[4]), um Allen erkennen zu geben, daß sie die Saat seiner Heiligkeit sind.

---

1) Name eines Engels.

2) Namen der Israeliten, als Abkömmlinge des Morgenländers (אורחי) Abraham.

3) In dem Gebethause.

4) Nämlich nach שמע ישראל folgt ה׳.

וּבִנְעִימָה קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה׃
קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃

חתום בראשי החרוזים שמעון אלא שהקדים בראש כל חרוז
תבה אחת או שתים מפסוק ועתה בנים שמעו לי וכו'.

וְעַתָּה בָנִים, שִׁירוּ לַמֶּלֶךְ בְּתִפְאֶרֶת מְפֹאָר׃ בְּרִקְמֵי
שִׁיר מְעֻטָּף וּמְעֻטָּר וּמְתֹאָר׃ בְּהוֹד
וְהָדָר וָשֶׁבַח מְבֹאָר׃ בַּעֲטֶרֶת גֵּאוּת
וְכֶתֶר נוֹרָא יִתְפָּאָר׃

שִׁמְעוּ לִי, מְלָלוֹ׃ עֱזוּזוֹ נוֹרָא פְּלָאֵי גָדְלוֹ׃ שֶׁשְּׁמוֹ עָרֵב
לוֹ׃ וְזִכְרוֹ נָעִים לְהַלְלוֹ׃ וְהֵיכָלוֹ נֶחְמָד
לוֹ׃ וּכְבוֹדוֹ נֶהְדָּר לוֹ׃ וְהוֹדוֹ נָאֶה
לוֹ׃ וּמְשָׁרְתָיו מַנְעִימִים לוֹ׃

וְאַשְׁרֵי, עֲבָדָיו הַמַּשְׁמִיעִים בְּקוֹל שִׁבְחוֹ׃ כִּי
עֲרֵבִים לְפָנָיו וּמְקֻבָּלִים נִבְחוֹ׃
קו"א שַׁמְעִיאֵל הַשָּׂר מַשְׁמִיעָם בְּכֹחוֹ׃
לְשַׁתֵּק הֲמוֹן מַעְלָה בְּרֹן בְּנֵי אֶזְרָחוֹ׃

דְּרָכַי, וְחוֹבֵי תֵּת קְדֻשָּׁה לַמְקֻדָּשׁ אַדִּירִים׃
הַמְשֻׂגָּב וּמְכֻתָּר בְּכִתְרֵי כְתָרִים׃
פְּאֵר מְלָכִים תְּהִלָּה לִבְרוּרִים׃ מִפַּחְדּוֹ
יָחִילוּ אֵיתָנִים וְצוּרִים׃

מ' יִשְׁמֹרוּ, נִכְסָפִים בְּחַצְרוֹת מְעַט מִקְדָּשׁוֹ׃ בְּפַחַד
וְיִרְאָה לְהַעֲרִיצוֹ וּלְהַקְדִּישׁוֹ׃

קו"א אַחַר שְׁתֵּי תֵבוֹת מַזְכִּירִים שֵׁם קָדְשׁוֹ׃
לְהוֹדִיעַ לַכֹּל כִּי הֵם זֶרַע קְדוֹשׁוֹ׃

auf. Mein Licht bestrahlt die Welt, balsamisch verbreitete sich mein Duft. Als meine Zöglinge den Choreb bereit hielten, wurden Tabor und Chermon entrückt. Alles lege dem Herrn Heiligkeit und Majestät bei. Die Engel mögen seine Furchtbarkeit und Macht rühmen, und die Menschen seinen Ruhm stets heiligen und hochpreisen!

המאיר Er spendet Licht der Erde und den auf ihr Wohnenden in Barmherzigkeit, und in seiner Güte verjünget er täglich neu das Schöpfungswerk. Ewiger, wie viel sind Deine Werke! Alle hast Du sie mit Weisheit eingerichtet, voll ist die Erde Deiner Güter. Er, der König, unvergleichlich in seiner Hoheit von ewig her, gepriesen, gerühmt und hocherhaben ist er seit den Tagen der Urwelt. — Gott des Weltalls! in Deiner großen Barmherzigkeit erbarme Dich unser, Herr unserer Macht, Fels unserer Burg, Schild unseres Heiles, Schutzwehr um uns! Gott, der Hochgelobte, in großer Weisheit bereitete und machte er die Strahlen der Sonne; in Güte bildete er sie zur Ehre seines Namens; mit Leuchten rings umgab er seine Veste; die Häupter seiner Heere sind heilig, sie erheben den Allmächtigen und verkünden unaufhörlich die Herrlichkeit Gottes und seine Heiligkeit. Sei gelobt, Ewiger, unser Gott, durch den Ruhm Deiner Hände Werk und durch die strahlenden Leuchten, die Du gemacht, Dich zu verherrlichen. Selah!

תתברך Sei gelobt, Du, unser Hort, unser König, unser Erlöser und Schöpfer so vieler Heiligen! ewig sei Dein Name gepriesen, unser König und Schöpfer so vieler Diener, die alle in Weltenhöhen stehen und sämmtlich in Ehrfurcht die Befehle des lebendigen Gottes und des Weltregenten laut verkünden. Sie sind alle lieblich, Alle auserlesen, Alle mächtig, Alle vollstrecken sie in tiefer Ehrfurcht den Befehl ihres Schöpfers, und Alle öffnen sie den Mund in Heiligkeit und Weihe zu Gesang und Lied, loben und preisen, rühmen und verehren, heiligen und verherrlichen den Namen des Allmächtigen, des großen, allvermögenden und furchtbaren Königs — heilig ist er! Alle unterziehen sie sich stufenweise den Obliegenheiten des Himmelreichs und ertheilen wechselseitig die Erlaubniß, ihren Schöpfer zu heiligen mit seligem Vergnügen. In reiner Sprache

אוֹרִי וְנָדַף רֵיחִי כְּאַפַּרְסְמוֹן. וְשַׁעַשְׁעַי. קִדְּשׁוּ חוֹרֵב וְנָדוּ תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן. ״אֶת אֱלוֹהַּ קְדֻשָּׁה וְכָבוֹד כָּל יְשִׁימוֹן. בְּנֵי מַעְלָה מוֹרָאוֹ יַעֲרִיצוּן וְיַעֲצִימוּן. אָדָם, נֶצַח תְּהִלָּתוֹ יַקְדִּישׁוּן וִירוֹמְמוּן:

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ. מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ. מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה. הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה. טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ. מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ. פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי. תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. וְעַל־מְאוֹרֵי־אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה: תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים

אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה. וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה. לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת־רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה

jene Himmel ausgedehnt. Sie ruhen auf unerschütterlichen Pfeilern; in ihrer blauen Tasse bilden Wolken sich, wenn Feuchtigkeiten gerinnen und stocken in jener Höhe. Brüllend stürmen dort Wogen heran, und begegnen der Küste im schrecklichen Kampfe aber er hat es mit Sandhügeln umkettet, das unermeßliche Meer; der scheitern des Abgrunds empörte Quellen, sie weichen schüchtern nach ihrem Grund zurück, in den Schooß der Ihrigen; das getrennte Gewässer lenkt wieder ein, weil er dem Meere Schranken gesetzt. So hat er die Welt vollendet, seine göttliche Vernunft gründete auf Weisheit sie; was man Welturstoff, was man Wasser nennt, war noch nicht. Er hat die Elemente zusammengefügt, ihren Bestandtheilen Festigkeit verliehen; so bleiben sie ihrer Bestimmung getreu und übertreten nicht Gottes Geheiß. Aber, nur auf den Redlichen der Erde ruhet diese ganze Schöpfung; ihre Tugenden sind's, die sie vor Zerrüttung bewahren, ihre Tugenden sind die Grundfeste, worauf er die Pfeiler der Erde gestützt.

ואהיה Ich war die Bewohnerin des innersten Gemachs seines Prachtgebäudes, war seine Einzige, aufbewahrt in der Kammer seiner Schätze. Ich genoß seine Erziehung, war seines Unterrichts voll wie ein Granatapfel, wurde dann verlobt mit den Enkeln des Stäbeschälers (Jakob).

שעשועים Denen er dann in der Wüste seinen Zögling (die Thora) zum Geschenk gegeben, am Tage, wo die Erben des Gesetzes nach dem Sinai gekommen, wohin sich auch viele Engelschaaren begeben haben. Wie ein Glockenschall verbreitete sich der Freudenruf des Hochgeliebten (Israel), dessen Vorgesetzten vor Gott sich stellten, als er ihnen das vorlegte, wodurch sie jenseits rein erscheinen können; Moab und Ammon hingegen entzogen sich der Rechtlichkeit. In Parans (Ismaëls) Zelt, so wie bei Bus (Abkömmling des Nahor) und Admon (Esau) war ich (die Thora) zum Spotte; jedoch ward ich auf Erden geliebt, und die Wanderer in öder Wüste nahmen mich

קִבּוּעָם מִזּוּז. קְדִירָתָם לַהֲזוּז. קְרִישָׁתָם לְפִזּוּז. מִמַּעַל בַּעֲזוּז: רוֹגְעִים בִּנְהוֹם. רְגָבִים יְגִיהוֹם. רָתֵק חוֹל לִתְהוֹם. עִינוֹת תְּהוֹם: שִׁוָּה אַרְקוֹ. שִׁפֵּר מָתְקוֹ. שָׁב בְּהִנָּתְקוֹ. בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ: תֵּבֵל בְּשִׂכְלְלוֹ. תּוּשִׁיָּה שָׁת שִׂכְלוֹ. תְּכוּנִים קֶדֶם מְלֹא. וּמַיִם לֹא: שָׁתוֹת חִבְּרוּ. מְלוֹאָם הָגְבָּרוּ. עֲבוֹדָתוֹ יָגְבָּרוּ. וּפִיו לֹא יַעֲבוֹרוּ: חזן וְעַל גָּאֳמְנֵי אֶרֶץ. בְּרִיָּתוֹ הִתֵּרֶץ. צִדְקָם חֲשׁוּךְ קֶרֶץ. בְּחוּקוֹ מוֹסְדֵי אָרֶץ:

חתום בראשי החרוזים שמעון בר יצחק חזק אמן אח״כ הקדים בראש כל חרוז תיבה אחת מפסוקי משלי סמן ח׳ ואהיה אצלו אמון וכו׳.

חזן.	קהל וחזן.
וָאֶהְיֶה שְׁכוּנָה.	בְּחֶבְיוֹן עֹז אַרְמוֹן:
אֶצְלוֹ מְיוּחֶדֶת.	בְּתוֹךְ גְּנָזָיו לִטְמוֹן:
אָמוֹן עֲמוּסָה.	מִלּוּי מִצְווֹת כָּרִמּוֹן:
וָאֶהְיֶה וְעוּדָה.	לִבְנֵי פִצֵּל לַח וְלוּז וְעַרְמוֹן:

חזן וקהל.

שַׁעֲשׁוּעִים, נַחֲלִיאֵל מַתָּנָה מִמִּדְבָּר לִזְמוֹן. יוֹם, בָּאוּ לְסִינַי נוֹחֲלֵי דַּת אָמוֹן. יוֹם, רָדוּ מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת בֶּהָמוֹן. מְשַׂחֶקֶת, יְדִידוּת עָל נִשְׁמַעַת כְּפַעֲמוֹן. לְפָנָיו, צָגוּ מְלָכִים בְּפָרֵשׂ בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן. בְּכָל עֵת, חָשְׂכוּ מֵישֶׁר מוֹאָב וְעַמּוֹן. מְשַׂחֶקֶת, קִלְקְלוּן פָּארָן וּבוּז וְאַדְמוֹן. בְּתֵבֵל, חִמְּדוּנִי קִבְּלוּנִי הוֹלְכֵי יְלֵל יְשִׁמוֹן. אַרְצוֹ, זָרַח

ארון[1]) Ich bin ein Zögling des Herrn, seiner Hausgenossen eine; mich gab er dem Menschen zum Erwerb, mein Schöpfer, Gott. Als er sein Weltgebäude entwarf, zog er mich zu Rathe, und unter den holden Zöglingen seines Schooßes war ich die vornehmste seiner Unterhaltung. Ihm folgte ich auf dem Fuße, weilte unter seinem Zelte, schmachtete nach ihm, war seiner Werke erstes. Meine Gesetze hat er aufbewahrt, meinen Günstlingen zum Heile; eine geheime Wissenschaft von je, von Ewigkeit her. Begriffe aufzuhellen, die reinste Wahrheit zu ergründen, das Unbegreiflichste zu erforschen, war mein Amt von jeher. Im Himmel hatt' ich meinen Aufenthalt; meine Anmuth war ihm wohlgefällig; mich hat er frühe hervorgebracht, vor der Erde Urzeit. Ich bin der Reinheit Inbegriff; eine Masse von Klarheiten. Ja, ich kann mich rühmen: vor meiner Geburt waren jene Meerestiefen noch nicht. Das eigenthümliche der Zeit, des Raums und jener Wölbung hat er wesentlich durch mich bestimmt, ehe noch Quellen waren; jene weitausgespannten Himmel, sammt deren Feuer- und Wasserwesen, entstanden zwei Tage nach mir, nebst den Wassermassen. Meine Grundsteine waren eingelegt, meine Pfeiler befestigt, meine Teppiche umgehängt, bevor noch Berge eingesenkt wurden. Ich bin das All im Ganzen, so wie das Urwesen in jedem Einzelnen; ich bin eingeschränkt nach meinem eigenen Maaße und war schon, ehe Hügel noch waren. Mir hat er Systeme mitgetheilt zum Entzücken, er hatte noch nichts erschaffen, weder den Erdball noch dessen Umriß. Meinen Gesetzen sind unterworfen die Schwere und die Größe; ohne mich hätten diese Schollen sich nicht geballt, noch der Urstoff des Erdenkloßes. Zweiunddreißig zierliche und anmuthige Pfade[2]) hat er innerhalb meiner Grenzen beleuchtet, als er die Himmel bereitete; mir hat er Verborgenheiten offenbart, mich nannte er sein Geheimnis. Der Grundris zur Schöpfung war ich für seine göttliche Majestät dort; mein Rath war ihm ein Wink zur Bestimmung der Weltordnung; mich hat er statt des Zirkels gebraucht, als er den Umriß der Welt gezeichnet. Zur Erhaltung der Erde hat er veränderliche Jahreszeiten eingesetzt, und abgewogen die Fluthen auf der Fläche des Abgrundes. Ich bin die Seherin der weitbewohnten Welt, meine Predigten sind allergötzend; auch waren meine Tritte nicht enge, als er

[1]) Rede der Thora, als Inbegriff aller Weisheit.

[2]) In der Kabalistik hat die Weisheit 32 Gänge oder Ausflüsse, eben so hat die Thora 32 Sillogismen.

אין מאַינץ ווירד אַם ערשטען טאַגע דאַ: גאַנצע יוצר אונד קרובות דעס צווייטען טאַגעס, אונד אַם צווייטען טאַגע דאַ: דעס ערשטען געזאַגט.

ע"ס א"ב משולש, וסוף כל חרוז וחרוז על ל' הכתוב במשלי סמן ח' ה' קנני ראשית דרכו וגו', ובתשלום הא"ב חתום שמעון בר יצחק חזק אמן.

אָדוֹן אִמְּנַנִי. אֶצְלוֹ שִׁכְּנַנִי. אָדָם הִקְנַנִי. יְיָ קָנָנִי: בִּנְיָן בְּעָרְכוֹ. כִּי עֵץ צָרְכוֹ. בְּשַׁעֲשׁוּעַ כִּרְכוֹ. רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ: גַּשְׁתִּי לְרַגְלָיו. גַּרְתִּי בְּצִלָּיו. גַּעְגּוּעַי עָלָיו. קֶדֶם מִפְעָלָיו: דָּתוֹתַי עִלָּם. הוֹדִי לְהוֹעִילָם. דַּעַת הַנֶּעְלָם. מֵאָז מֵעוֹלָם: הֲגִיגִי לֶאֱרוֹשׁ. הַמְזֻקָּק לִפְרוֹשׁ. הַנִּפְלָא לִדְרוֹשׁ. נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ: וָאֶהְיֶה כְּעֶרֶץ. וְשַׁעֲשׁוּעַי יֶרֶץ. וְקִדְּמַנִי כְּמֶרֶץ. מִקַּדְמֵי אָרֶץ: זֹהַר נִכְלַלְתִּי וְכָוֹת נִבְלַלְתִּי. זֹאת נִתְהַלַּלְתִּי. בְּאֵין תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי: חֵקֶר עוֹנוֹת. חָלָל וּמְעוֹנוֹת. חַק כִּי עֲנָנוֹת. בְּאֵין מַעְיָנוֹת: טִפּוּחֵי שָׁמַיִם. טַפְסְרֵי אֵשׁ וּמַיִם. טַרְמַנֵי יוֹמַיִם. נִכְבַּדֵּי מָיִם: יְקָרוֹתַי נִבְעוּ. יְתֵרוֹתַי נִקְבָּעוּ. יְרִיעוֹתַי רֻבָּעוּ. בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ: כְּלָלוֹת נִכְלַלְתִּי. כֵּן פְּרָט נִתְלַלְתִּי. כְּמִדָּתִי נִגְלַלְתִּי. לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתִּי: לִי שָׁת מוֹעֵצוֹת. לָדוּץ בְּדִיצוֹת. לֹא עָשָׂה קְצוֹת אֶרֶץ וְחוּצוֹת: מִצְוֹתַי לְקַבֵּל. מָנֶה וָחֶבֶל. מְדֻבָּקִים לֹא גִבֵּל. וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל: נוֹי שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם. נֹעַם נְתִיבוֹתַיִם. נֹהַר כִּי שְׂפָתַיִם. בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם: סְפוּנוֹת הֶרְאַנִי. סוֹדוֹ קֵרְאַנִי. סֶמֶךְ לִגְאוֹנִי. שָׁם אָנִי: עֲצָתִי תָהוּג. עוֹלָם נָהוּג. עֵנֶד בְּמָהוּג. בְּחֻקּוֹ חוּג: פְּצוּמָה לֵהוֹם: פֶּקֶד קֹר וָחֹם. פִּלֵּס לִתְהוֹם. עַל פְּנֵי תְהוֹם: צוֹפִיָּה לְמֶרְחַקִּים. צִפְצוּפֵי מְשַׁחֲקִים. צְעָדַי לֹא רוֹחֲקִים. בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים:

ישתבח Gepriesen in Ewigkeit sei Dein Name, unser König, allmächtiger, großer und heiliger Regent, im Himmel und auf Erden! Ja, Dir, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, geziemet Lied und Preis, Lob und Sang, Macht und Herrschaft, Sieg, Größe und Stärke, Ruhm und Herrlichkeit, Heiligung und Huldigung, Lobeserhebungen und Danksagungen von nun an bis in alle Ewigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, allmächtiger König, groß im Ruhme, gewaltig im Lobe, Meister in Wunderwerken, waltend in Erhabenheit, der an Lobgesängen Wohlgefallen hat — Herr! Gott! Allbelebender!

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

ועתה Nun werde erhoben die Allmacht des Herrn,
wie Du verheißen hast! Gedenke Deiner Huld,
o Herr, und Deiner Gnade, die von je gewesen!

יתגדל Verherrlicht und geheiligt werde Gottes großer Name in der Welt, die er nach seinem Willen erschaffen hat. Möge er herbeiführen sein Reich, bei euerem Leben und in eueren Tagen und bei'm Leben des ganzen Hauses Israel, bald und in naher Zeit! — Darauf sprechet:

Amen! sein großer Name sei gepriesen in alle Ewigkeit!

Gelobt und gepriesen, gerühmt und erhoben, erhöhet, verherrlicht, angebetet und verehrt werde der Name des Allheiligen, gelobt sei er hoch über alles Lob und Lied, über jede Benedeiung und Verherrlichung, die je auf Erden ausgesprochen worden! — Darauf sprechet: Amen!

Der Vorbeter ruft laut:

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

Die Gemeinde:

Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, in Ewigkeit!

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der das Licht gebildet und die Finsterniß geschaffen, der Frieden stiftet und Alles hervorbringt.

Während dessen betet die Gemeinde leise:

Gepriesen und gerühmt, verherrlicht, hochgelobt und erhaben ist der Name des Königs aller Könige, des Heiligen, gelobt sei er! Er ist der Erste und er ist der Letzte, und außer ihm gibt es keinen Gott. Macht ihm Bahn, ihm, der in den Wolken fährt, sein Name ist Jah! frohlocket vor ihm! Erhaben ist sein Name über alles Lob und allen Preis. Gepriesen sei der Name seiner verherrlichten Majestät in Ewigkeit! Hochgepriesen sei der Name des Ewigen von nun an bis in Ewigkeit!

אור Das ewige Licht — im Schatze des Lebens aufbewahrt — die Himmelsleuchten rief aus dem Dunkel Er hervor, und sie entstanden.

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה גְּבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים׃

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃
זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן׃ יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

דער פֿאָרבעטער רופֿט לויט׃

ח׳ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ׃

קו״ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃

וועהרענד דעסען בעטעט דיא געמיינדע לייזע׃

ק׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל׃

אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי׃

Gott,

allmächtig durch Deine Kraft — groß in der Herrlichkeit Deines Namens — allgewaltig in Ewigkeit und furchtbar in Deinen furchtbaren Thaten — König, der da thronet auf hohem und hochherrlichem Throne —

שוכן Bewohner der Ewigkeit, Erhabener, Heiliger ist sein Name! — Und also steht geschrieben: „Frohlocket, ihr Gerechten, in dem Ewigen, den Redlichen geziemet Lobgesang!"

Durch den Mund der Redlichen wirst Du gepriesen, und durch die Worte der Gerechten gesegnet!

Durch die Zunge der Frommen wirst Du erhoben, und in der Mitte der Heiligen geheiligt.

Und in den Versammlungen der Myriaden Deines Volkes, des Hauses Israel, wird Dein Name, o König, im Jubel gepriesen, in jeglichem Geschlechte. Denn so ist es die Pflicht aller Erschaffenen, Dir, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, zu danken, Dich zu loben und zu preisen, zu rühmen und zu erheben, zu verherrlichen und zu verehren, zu feiern und zu besingen nach allen den Lieder- und Sangesweisen Davids, des Sohnes Isai, Deines Knechtes und Gesalbten.

הָאֵל

בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ: הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ: הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ: הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:

שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ· וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְהַלָּל· וּבְדִבְרֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ· וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמָם· וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ:

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל־הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל־דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן־יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ
וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ
אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ: כִּי כָל־
פֶּה לְךָ יוֹדֶה. וְכָל לָשׁוֹן לְךָ
תִשָּׁבַע. וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ
תִכְרַע. וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ
תִשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל־לְבָבוֹת
יִירָאוּךָ. וְכָל־קֶרֶב וּכְלָיוֹת
יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ: כַּדָּבָר
שֶׁכָּתוּב כָּל עַצְמוֹתַי
תֹּאמַרְנָה יְיָ מִי כָמוֹךָ.
מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ
וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ: מִי
יִדְמֶה־לָּךְ וּמִי יִשְׁוֶה־לָּךְ
וּמִי יַעֲרָךְ־לָךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן
קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלֶּלְךָ
וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ
אֶת־שֵׁם קָדְשֶׁךָ. כָּאָמוּר
לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְיָ
וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ:

danken und loben, preisen und rühmen, erheben und verehren, heiligen und verherrlichen Deinen Namen, unser König. Denn jeder Mund soll Dir danken, jede Zunge Dir schwören, jedes Knie Dir sich beugen, jede aufrechte Gestalt vor Dir sich bücken; alle Herzen sollen Dich fürchten, und alle Gemüter und Nieren*) Deinem Namen lobsingen, wie geschrieben steht: „Alle meine Glieder sprechen: Ewiger, wer ist wie Du! der den Bedrängten rettet aus des Stärkeren Gewalt, den Armen und Dürftigen aus der Hand seines Räubers!“ Wer ist Dir gleich, wer Dir ähnlich, wer Dir an die Seite zu stellen, großer, allgewaltiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! Beherrscher von Himmel und Erde! Dich wollen wir rühmen, preisen und feiern, und Deinen heiligen Namen loben wie es heißt: Von David: Lobpreise meine Seele den Ewigen, all mein Inneres seinen heiligen Namen!

*) Biblisches Bild für das Innerste.

נשמת Die Seele alles Lebenden lobpreise Deinen Namen, Ewiger, unser Gott, und der Geist alles Fleisches verherrliche und erhebe stets Dein Andenken, unser König. Von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott, und außer Dir haben wir keinen König, der zu jeder Zeit der Not und Bedrängnis uns erlöse und helfe, befreie und errette, ernähre und sich unser erbarme — einen solchen König giebt es nicht außer Dir. — Gott der Vorwelt und der Nachwelt! Gott aller Geschöpfe! Urheber alles Werdenden! der gepriesen ist durch die Fülle der Loblieder, der seine Welt in Gnade und seine Geschöpfe in Barmherzigkeit lenket; Ewiger! der nicht schläft und nicht schlummert, der die Schlafenden erweckt, die Schlummernden ermuntert und die Stummen reden macht; der die Gefesselten löset, die Fallenden stützt und die Gebeugten aufrichtet — Dir allein danken wir! — Wäre unser Mund des Liedes voll, gleich der Fülle des Meeres, unsere Zunge des Lobgesangs, gleich dem Brausen seiner Wogen, unsere Lippe voll von Preis, gleich des Himmels Unermeßlichkeit; und leuchteten unsere Augen (von der Andacht Strahl), wie Sonne und Mond, und wären unsere Hände ausgebreitet, wie des Adlers Flug gen Himmel, und unsere Füße wie Rehe schnell (zu Deinem Dienste): nimmer vermöchten wir, Dir, Ewiger unser Gott und Gott unserer Väter, gebührend zu danken und Deinen Namen genug zu loben auch nur für Eine der Tausende und Myriaden von Wohltaten, welche Du unseren Vätern und uns erwiesen hast. — Aus Ägypten hast Du uns erlöst, Ewiger, unser Gott, und aus dem Sklavenhause uns befreit; in Hungersnot hast Du uns gesättigt und in Fülle uns gespeist; vom Schwerte hast Du uns gerettet, vor Pest uns bewahret und aus bösen und andauernden Krankheiten uns erhoben. Bis hierher hat Deine Barmherzigkeit uns beigestanden, hat Deine Gnade uns nie verlassen, und nie wirst Du uns verstoßen, Ewiger, unser Gott, in Ewigkeit! Darum sollen die Glieder, die Du uns erteilet, Geist und Seele, die Du uns eingehaucht, und die Zunge, die Du uns in den Mund gelegt: ja sie alle sollen

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וְרוּחַ כָּל־בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד · מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה · אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה: אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים · אֱלוֹהַּ כָּל־בְּרִיּוֹת · אֲדוֹן כָּל־תּוֹלָדוֹת · הַמְהֻלָּל בְּרֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת · הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים · וַייָ לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן · הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים · וְהַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים · וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים · לְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים: אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת · אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־שְׁמֶךָ · עַל־אַחַת מֵאָלֶף אֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ · בְּרָעָב זַנְתָּנוּ וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ · מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ · וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ · וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים דִּלִּיתָנוּ: עַד־הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ · וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ · וְאַל־תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח: עַל־כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ · וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ: הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ

Grimm, der sie verzehrt wie Stoppeln. Durch Deines Odems Hauch türmten sich Wasser, standen Fließende wie Dämme, erstarrten Fluten im Herzen des Meeres. Da sprach der Feind: Ich verfolge, erreiche, teile Beute aus! gesättigt sei an ihnen meine Wut! ich ziehe mein Schwert, und meine Hand verderbe sie! — Da bliesest Du mit Deinem Hauche; sie deckte das Meer, sie versanken wie Blei in gewaltige Wasser. Wer ist unter den Mächten, o Ewiger, wie Du? wer ist wie Du? verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar im Ruhme, Wundertäter! Du neigtest Deine Rechte; die Erde verschlang sie. — Nun führst Du gnadenvoll dies Volk, das Du erlöst; Du leitest es mit Deiner Macht in Deine heilige Wohnung. Es hören es Völker, sie erbeben, ein Zittern faßt Pelischthäas Bewohner. Da erschrecken Edoms Fürsten; die Mächtigen Moabs sie ergreift ein Beben; es zagen Kanaans Bewohner alle. Es überfällt sie Angst und Bangigkeit; wenn sich Dein Arm erhebt, verstummen sie wie Stein — bis daß vorüber ist Dein Volk, o Ewiger, bis daß vorüber ist dies Volk, das Du erworben. Du führest sie hin, Du pflanzest sie ein auf Deines Eigentumes Berg, den Ort, Ewiger, den Du zu Deiner Wohnung geschaffen, das Heiligtum, das Deine Hände, o Herr, gegründet. Der Ewige wird herrschen immerdar!!! — Der Ewige wird herrschen immerdar!!!

Denn dem Ewigen ist das Reich, er herrschet über die Völker. Erretter werden hinaufziehen auf Zions Berg, Esaus Gebirge zu richten, dann wird das Reich dem Ewigen sein. Der Ewige wird König sein über die ganze Erde; an jenem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name: Einiger. Und in Deiner Thora steht geschrieben: „Höre, Israel, der Ewige, ist unser Gott, der Ewige ist einzig!“

קָמֶיךָ   תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ׃   וּבְרוּחַ
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם   נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד
נֹזְלִים   קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם׃   אָמַר
אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג   אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ
נַפְשִׁי   אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי׃   נָשַׁפְתָּ
בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם   צָלֲלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם
אַדִּירִים׃   מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהֹוָה   מִי
כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ   נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה
פֶלֶא׃   נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ׃   נָחִיתָ
בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ   נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה
קָדְשֶׁךָ׃   שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן   חִיל
אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת׃   אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי
אֱדוֹם   אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד   נָמֹגוּ
כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃   תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה
וָפַחַד   בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן   עַד־
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהֹוָה   עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ
קָנִיתָ׃   תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ   מָכוֹן
לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהֹוָה   מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ
יָדֶיךָ׃   יְהֹוָה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃   יְיָ
יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃ כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יי עלהם את מי הים. ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים׃

כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַייָ הַמְּלוּכָה׃ וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃ וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃

belebest sie alle, und das Heer des Himmels beugt sich vor Dir. Du bist der Ewige, der wahre Gott, der Du Abram erwählt, ihn aus Ur-Kasdim herausgeführt und ihm den Namen Abraham gegeben hast. Du fandest sein Herz getreu vor Dir, und schlossest mit ihm den Bund, das Land des Kanaani, Chiti, Emori, Perisi, Jebusi und Girgaschi seinen Nachkommen zu geben, und Du hast Dein Wort gehalten, denn gerecht bist Du. Du sahest das Elend unserer Väter in Ägypten und hörtest ihr Klaggeschrei am Schilfmeere. Du tatest Zeichen und Wunder an Pharao, an all seinen Dienern und an allem Volke seines Landes, denn Du wußtest, wie sie gefrevelt an ihnen, und hast Dir einen Namen gemacht, der heute noch gefeiert wird. Du hast vor ihnen (unsern Vätern) das Meer geteilt, daß sie mitten durch dasselbe gingen auf dem Trockenen; ihre Verfolger hingegen schleudertest Du in die Tiefen, wie einen Stein in gewaltige Wasser.

So rettete der Ewige an jenem Tage Israel aus der Hand der Ägypter, und Israel sah die Ägypter tot am Ufer des Meeres. Da sah Israel die Macht, welche der Ewige an den Ägyptern ausgeübt, und es fürchtete das Volk den Ewigen, und glaubte an den Ewigen und an Mosche, seinen Diener.

Damals sangen Mosche und die Kinder Israels dieses Lied dem Ewigen, und also sprachen sie: Ich singe dem Herrn, denn er ist hocherhaben, er stürzte das Roß und den Reiter ins Meer. Mein Sieg und Sang ist Jah, er ward zur Hilfe mir. Der ist mein Gott, ihn will ich preisen, meines Vaters Gott, ihn erhebe ich! Der Ewige ist Herr des Krieges, Ewiger ist sein Name. Die Wagen Pharaos und sein Heer stürzte er ins Meer; und seiner Heeresführer Beste versanken ins Schilfmeer; Fluten deckten sie, sie sanken in die Tiefen wie Stein. Deine Rechte, o Ewiger herrlich an Kraft, Deine Rechte, o Ewiger, sie zerschmettert den Feind. In Deiner großen Hoheit zerstörst Du Deine Feinde; Du sendest Deinen

אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם
וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃ אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ
שְּׁמוֹ אַבְרָהָם׃ וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ
הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק
אָתָּה׃ וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ
עַל־יַם־סוּף׃ וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו
וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם
כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה
וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים׃

וַיּוֹשַׁע יְהוָֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם׃ וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָֹה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם
אֶת־יְהוָֹה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָֹה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃

אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָֹה וַיֹּאמְרוּ
לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָֹה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס
וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי
לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי
אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃ יְהוָֹה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָֹה
שְׁמוֹ׃ מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר
שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף׃ תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־
אָבֶן׃ יְמִינְךָ יְהוָֹה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ
יְהוָֹה תִּרְעַץ אוֹיֵב׃ וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס

Volke, schmückt Gebeugte mit Sieg. Jauchzen sollen Fromme in Ehren, jubeln auf ihren Lagern. Erhebungen Gottes in ihrem Munde, zweischneidig Schwert in ihren Händen: Rache zu üben an den Völkern, Züchtigung an Nationen; zu binden ihre Könige mit Fesseln, ihre Edlen mit eisernen Banden, zu vollziehen an ihnen das Urteil, das geschrieben steht. Ein Schmuck ist er für alle seine Frommen! Hallelujah!

(Psalm 150.) Hallelujah! Lobet Gott in seinem Heiligtume, lobet ihn in seiner Himmelsveste! Lobet ihn nach seiner Allmacht Taten, lobet ihn nach seiner großen Hoheit! Lobet ihn beim Schmettern der Posaune, lobet ihn mit Harfen und mit Cither; lobet ihn mit Pauken und mit Reigen, lobet ihn mit Saitenspiel und Flöte; lobet ihn mit Zymbelklang, lobet ihn mit Zymbelschall — alles, was Odem hat, lobe den Herrn! Hallelujah!

Gelobt sei der Ewige in Ewigkeit! Amen! Amen! Gelobt sei von Zion aus der Ewige, der in Jerusalem thronet; Hallelujah! Gelobt sei der Ewige, Gott, der Gott Israels, der allein Wunder tut. Und gelobt sei der Name seiner Majestät ewiglich, und es erfülle seine Herrlichkeit die ganze Erde! Amen! Amen!

(1. Chron. 29.)

David pries den Ewigen vor den Augen der ganzen Versammlung und sprach: Gelobt seist Du, Ewiger, Gott Israels, unseres Vaters, von Ewigkeit zu Ewigkeit! Dein, Ewiger, ist die Größe und die Macht und die Herrlichkeit, der Sieg und die Majestät, ja alles im Himmel und auf Erden; Dein, Ewiger, ist das Reich, und Du bist das Haupt über alles. Reichtum und Ehre kommen von Dir, und Du herrschest über alles; in Deiner Hand ist Kraft und Macht, und in Deiner Hand steht es, alles groß und stark zu machen. Und so danken wir Dir, unser Gott, und lobpreisen den Namen Deiner Herrlichkeit.

(Nehem. 9.)

Du allein bist der Ewige: Du hast den Himmel gemacht, der Himmel Himmel und ihr ganzes Heer, die Erde und alles was darauf, die Meere und alles, was darin ist. Du

בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ
עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:
לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם
בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם ׀ מִשְׁפָּט
כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ:

קנ הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ:
הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע
שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ
בְּמִנִּים וְעוּגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כ'ה'ת'י'ה:

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ ׀ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָםִ הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ ׀ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ ׀ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן ׀ וְאָמֵן:

Das Folgende bis nach בָּרְכוּ ist stehend zu beten.

ד״ה א׳ כ״ט
וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְיָ לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: לְךָ יְיָ
הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר
וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה
וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ
וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: נחמי׳ ט׳ אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ אַתָּ
עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־

ihn ehrfürchtet, wer nur auf seine Güte hoffet. Jerusalem, o preise den Ewigen, lobe Zion, deinen Gott! Er befestigt die Riegel deiner Tore, und segnet deine Kinder in deiner Mitte; er verleiht Frieden deinem Gebiete und sättigt dich mit des Waizens Mark. Er sendet sein Wort zur Erde; wie schnell läuft sein Befehl! Da gibt er Schnee, wie Wolle, streut Reif wie Asche hin, schleudert sein Eis in Stücken; wer kann vor seinem Frost bestehen? Er sendet wieder sein Wort und löset sie auf, läßt wehen seinen Wind — da rinnen die Wasser. Seinen Willen machte er Jakob kund, gab Israel Gesetz und Recht. So tat er keinem Volke, seine Rechte, sie kennen sie nicht Hallelujah!

(Psalm 148.) Hallelujah! Lobet den Ewigen vom Himmel her, lobet ihn in den Höhen! Lobet ihn, alle seine Engel, lobet ihn, alle seine Heere! — Lobet ihn, Sonne und Mond, lobet ihn, all ihr Sterne des Lichtes! Lobet ihn, Himmel der Himmel, und die Wasser, die über den Himmeln! — Loben sollen sie des Ewigen Namen, — denn er gebot, und sie wurden geschaffen. Und er stellte sie fest auf immer und ewig, gab ein Gesetz, das keiner überschreitet. — Lobet den Ewigen, von der Erde aus, Seetiere und alle Fluten, Feuer und Hagel, Schnee und Nebel, Sturmwind, der sein Wort vollführt; — Berg und alle Hügel, Fruchtbäume und alle Zedern! Gewild und alles Vieh, Gewürm und geflügelte Vögel; — Könige der Erde und alle Nationen, Fürsten und alle Richter der Erde; Jünglinge samt den Jungfrauen, Greise mit den Knaben! — Loben sollen sie des Ewigen Namen, denn erhaben ist sein Name allein, seine Majestät über Erde und Himmel. Und er erhöhet seines Volkes Glück; er ist der Ruhm aller seiner Frommen, der Kinder Israel, des Volkes, das ihm nahe. Hallelujah!

(Psalm 149.) Hallelujah! Singet dem Ewigen ein neues Lied, sein Lob in der frommen Gemeinde. Es freue sich Israel seines Stifters, es frohlocken Zions Kinder ihres Königs. Loben sollen sie seinen Namen mit Reigen, mit Pauken und Cither ihm lobsingen. Denn Gefallen hat der Ewige an seinem

הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַםִ אֶת־יְהוָֹה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן: כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח־דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ־מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָו* לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן ׀ לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ: *) דבריו ק׳.

קמח הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־יְהוָֹה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו*: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר ׀ מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָֹה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת־יְהוָֹה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים: יְהַלְלוּ ׀ אֶת־שֵׁם יְהוָֹה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן ׀ לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ: *) צבאיו ק׳.

קמט הַלְלוּיָהּ ׀ שִׁירוּ לַיהוָֹה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: כִּי־רוֹצֶה יְהוָֹה

Taten gütig. Der Ewige ist nahe allen, die ihn anrufen, allen, die ihn anrufen in Wahrheit. Er tut, was Gottesfürchtigen behagt, erhört ihr Flehen und hilft ihnen. Er behütet alle, die ihn lieben, und rottet alle Frevler aus. Mein Mund soll Lob des Ewigen singen, alles Fleisch lobsinge seinem heiligen Namen immer und ewig. Wir preisen Jah — von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

(Psalm 146.) Hallelujah! Den Ewigen lobe meine Seele! Ich lobe meinen Gott, so lang ich lebe, mein Saitenspiel ertönt dem Ewigen, so lang ich da bin. Vertrauet nicht auf Fürsten, auf den Menschensohn, bei dem nicht Hilfe ist. So ihn der Geist verläßt, kehrt er zu seiner Erde zurück; an selbigem Tage sind seine weisesten Entwürfe dahin. Heil dem, der Jakobs Gott zur Hilfe hat, der auf den Ewigen vertraut, auf Gott, der Himmel und Erde geschaffen, das Meer und alles was darin ist, der Treue bewahret in Ewigkeit, der Recht verschafft den Bedrückten, der Speise gibt den Hungernden. Der Ewige löset die Gefesselten, der Ewige macht die Blinden sehend, der Ewige richtet die Gebeugten auf, der Ewige liebt die Gerechten, der Ewige beschützt die Fremdlinge, er hilft Witwen auf und Waisen und führt auf krummen Pfad die Frevler. Der Ewige regiert ewiglich, dein Gott, o Zion, von Geschlecht zu Geschlecht. Hallelujah!

(Psalm 147.) Hallelujah! Denn köstlich ist es, unserem Gotte Lob anstimmen; solch ein Lobgesang ist schön und lieblich. Der Ewige erbaut Jerusalem, versammelt wieder Israels Verstoßene. Er heilt die gebrochenen Herzens sind und lindert ihre Schmerzen. Der Sterne Zahl hat er bestimmt und nennt sie alle mit Namen. Groß ist unser Herr und allgewaltig, unaussprechlich sein Verstand. Der Ewige hilft auf den Gebeugten und erniedrigt die Frevler bis zur Erde. Stimmt dem Ewigen Dankgesänge an, laßt unserem Gotte Harfenspiel ertönen, ihm, der den Himmel mit Wolken bedeckt, der der Erde Regen bereitet, der auf den Bergen das Gras sprossen läßt, ihm, der dem Tiere seine Nahrung gibt, den jungen Raben, die da rufen. Er hat nicht Lust an Rosses Stärke, an Manneskraft nicht Wohlgefallen. Dem Ewigen gefällt, wer

קָרוֹב יְהֹוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת:
רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם:
שׁוֹמֵר יְהֹוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:
תְּהִלַּת יְהֹוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
קט"ו י"ח וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

קמו הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהֹוָה: אֲהַלְלָה יְהֹוָה בְּחַיָּי
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־אָדָם שֶׁאֵין
לוֹ תְשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ
עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל־יְהֹוָה אֱלֹהָיו:
עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר
אֱמֶת לְעוֹלָם: עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים
יְהֹוָה מַתִּיר אֲסוּרִים: יְהֹוָה פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהֹוָה זֹקֵף כְּפוּפִים
יְהֹוָה אֹהֵב צַדִּיקִים: יְהֹוָה שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה
יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת: יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ
צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קמז הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה תְהִלָּה:
בֹּנֵה יְרוּשָׁלַםִ יְהֹוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס: הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב
וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם: מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת
יִקְרָא: גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר:
מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהֹוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי־אָרֶץ: עֱנוּ לַיהֹוָה
בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים
הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר: נוֹתֵן לִבְהֵמָה
לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ
לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה יְהֹוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־

vergibt die Missetat und vertilgt nicht; er wendet oft seinen Zorn ab, und nie läßt er seinen ganzen Grimm erwachen. Ewiger, hilf! König, erhöre uns am Tage unseres Flehens!

אשרי Heil den Bewohnern Deines Tempels! sie preisen Dich ohne Unterlaß.

Heil dem Volke, dem es so ergeht! Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige!

Loblied Davids.

(Psalm 145.)

Mein Gott, o König, Dich will ich erheben, Deinen Namen ewig preisen. Täglich lobe ich Dich, rühme Deinen Namen für und für. Groß ist der Ewige und hochgerühmt, unerforschlich seine Größe. Ein Geschlecht rühmt dem andern Deine Werke, und verkündet Deiner Allmacht Taten. Die Pracht und Herrlichkeit Deiner Majestät, und Deine Wunder will ich besingen. Alles spricht von Deiner Ehrfurcht gebietenden Allmacht, auch ich will Deine Herrlichkeit verkünden. Alles singt ein Denkmal Deiner großen Güte und rühmet Deine Allgerechtigkeit: Allgnädig, allbarmherzig ist der Ewige, langmütig und von großer Liebe. Gütig ist der Ewige gegen alle, und sein Erbarmen waltet über alle seine Werke. Ewiger, Dir danken alle Deine Werke, Dich lobpreisen Deine Frommen, besingen Deines Reiches Herrlichkeit, unterhalten sich von Deiner Allmacht, um kund zu tun den Menschenkindern Deine Taten, die Pracht und Herrlichkeit Deines Reiches. Dein Reich ist das Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Der Ewige stützet alle Fallenden, und richtet auf alle Gebeugten. Aller Augen harren auf Dich, und Du gibst ihnen ihre Speise zur rechten Zeit. Allmilde öffnest Du Deine Hand und sättigst was da lebt mit Wohlgefallen. In allen seinen Wegen ist der Ewige gerecht, in allen seinen

לֹא־יַעֲזוֹב: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

קמה תְּהִלָּה לְדָוִד

אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר:
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ:
הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה:
וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: וגדולתך ק׳.
זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ:
חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד יתיר ו׳.
טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:
יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה:
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ:
לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים:
עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ:
פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן:
צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו:

Ewigen stehet, was in seinem Vorhof grünet, muß noch im höchsten Alter blühen, immer frisch und saftvoll bleiben, muß lehren, daß der Ewige gerecht, mein Hort ohne allen Tadel sei.

(Psalm 93.) Der Ewige regiert! Hoheit hat angetan, angetan der Ewige, mit Macht sich umgürtet — da stehet die Welt, sie wanket nicht! — Fest steht Dein Thron von jeher, von Ewigkeit bist Du. Ströme erheben, Ewiger, Ströme erheben ihr Getös, es erbeben mächtig die Ströme ihr Brausen. Doch über den starken Fluten rauscht mächtig die Woge des Meeres; allmächtig ist der Ewige in der Höhe. Deine Zeugnisse sind treu bewährt, Deinen Tempel zieret Heiligkeit, o Ewiger, für und für!

Die Herrlichkeit des Ewigen dauert immerdar; der Ewige hat Freude an seinen Werken. Gepriesen sei der Name des Ewigen von nun an bis in Ewigkeit. Von Sonnenaufgang bis zum Niedergang wird der Name des Ewigen gerühmt. Erhaben über alle Völker ist der Ewige, über die Himmel seine Herrlichkeit. Ewiger, Dein Name währet ewig, für und für Dein Ruhm. Der Ewige hat im Himmel seinen Thron gegründet, und seine Herrschaft waltet über alles. Es freue sich der Himmel und juble die Erde, unter den Völkern werde verkündet: der Ewige regiert! Der Ewige regiert, der Ewige hat regiert, der Ewige wird regieren immer und ewig! Der Ewige ist König immer und ewig; geschwunden sind die Heiden von seiner Erde. Der Ewige zerstört den Ratschluß der Völker, vereitelt die Pläne der Nationen. Viel Pläne sind in des Menschen Herzen, der Ratschluß des Ewigen aber hat Bestand. Der Ratschluß des Ewigen besteht in Ewigkeit, die Entwürfe seines Herzens für und für; denn er spricht und es geschieht, er gebietet und es steht da. Zion hat der Ewige sich erwählt, es erkoren zu seiner Residenz; Jakob hat der Herr sich erwählt, Israel zu seinem Eigentume; denn der Ewige verstößt sein Volk nicht, und verläßt nicht sein Erbe. Er, der Allbarmherzige,

יְהוָֹה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃ עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים
וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃ לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָֹה צוּרִי וְלֹא־עַ*לָתָה בּוֹ׃ עַוְ ק׳
צג יְהוָֹה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָֹה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃ נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת׀ יְהוָֹה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃
מִקֹּלוֹת׀ מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם
יְהוָֹה׃ עֵדֹתֶיךָ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה*־קֹדֶשׁ יְהוָֹה
לְאֹרֶךְ יָמִים׃

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו׃ יְהִי שֵׁם
יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ
עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ׃ רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם׀ יְיָ
עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃ יְיָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְיָ זִכְרְךָ
לְדֹר־וָדֹר׃ יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל
מָשָׁלָה׃ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ
בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ׃ יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם
וָעֶד׃ יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃ יְיָ
הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים׃ רַבּוֹת
מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ וַעֲצַת יְיָ הִיא תָקוּם׃ עֲצַת
יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר׃ כִּי
הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ כִּי־בָחַר יְיָ
בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃ כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ
יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ

*) נאוה קדש הנ׳ בקמץ והא׳ בח״פ והק׳ דגוש בכ״י מדויק וד״י וכן עיקר וכ״כ רד״ה.

türmet Meereswogen wie Mauern, verwahrt in Tiefen den Abgrund. Den Ewigen fürchte alle Welt, vor ihm scheue sich jeder Erdbewohner! denn er spricht und es geschieht; er gebietet und es steht da. Der Ewige zerstört den Ratschluß der Völker, vereitelt die Entwürfe der Nationen. Der Ratschluß des Ewigen besteht in Ewigkeit, die Entwürfe seines Herzens für und für. Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige, der Nation, die er sich zum Eigentum erwählt. Vom Himmel sieht der Ewige herab, blickt auf alle Menschenkinder, beschauet alle Erdbewohner von seinem festen Thronsitz. Er, der ihre Herzen allesamt gebildet, bemerkt auch all ihr Tun. Könige siegen nicht durch Heeresmacht, Helden entrinnen nicht durch große Kraft; trüglich ist das Roß zur Hilfe, durch seine Kraftfülle rettet es nicht. Siehe, des Ewigen Auge blickt auf seine Verehrer, die da harren auf seine Gnade, um zu retten vom Tode ihre Seele und sie zu erhalten in Hungersnot. Unsere Seele harret auf den Ewigen; unsere Hilfe, unser Schild ist er. In ihm wird froh unser Herz, denn wir vertrauen auf seinen heiligen Namen. Möge Deine Güte, Ewiger, walten über uns, wie wir auf Dich harren.

(Psalm 92.) Psalmlied für den Sabbat. Schön ist es, dem Ewigen zu danken, und Deinem Namen, Höchster, zu lobsingen; des Morgens zu verkünden Deine Gnade und Deine Treue in den Nächten; mit Psalter und mit Harfe, mit Gesang zum Citherspiel. Denn Du erfreuest mich, Ewiger, durch Deine Taten, ob Deiner Hände Werk juble ich. Wie groß sind Deine Werke, Ewiger, wie so tief Deine Gedanken! O Unvernunft, die es nicht erkennen, o Torheit, die es nicht begreifen will. Wenn Frevler grünen wie frisches Gras und blühen die Übeltäter alle — ihr Sturz ist unausbleiblich. Denn Du bist ewiglich erhaben, Ewiger! Siehe, Deine Feinde, Ewiger, Deine Feinde kommen um, Übeltäter fahren hin; aber wie Reëms Horn steiget mein Glück, mein Alter glänzt von frischem Öle. Und mein Auge schauet, was meine Widersacher, mein Ohr vernimmt, was empörte Frevler trifft — Der Gerechte, wie die Palme blüht er, wie die Zeder am Libanon steigt er empor. Was im Hause des

צְבָאָם: כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ
מֵיְהוָֹה כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר
וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְהוָֹה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא
מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהוָֹה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת
לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָֹה אֱלֹהָיו הָעָם׀ בָּחַר
לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָֹה רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם:
מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיֹּצֵר יַחַד
לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל
גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ
לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְהוָֹה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל
מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָֹה עֶזְרֵנוּ
וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ:
יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָֹה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

צב מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָֹה וּלְזַמֵּר
לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:
עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי
יְהוָֹה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָֹה
מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־
יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים׀ כְּמוֹ־עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָֹה:
כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָֹה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן:
וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי:
צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית

Die Sonne vorzustehen dem Tage,
ewig währet seine Güte.
Mond und Sterne vorzustehen der Nacht,
ewig währet seine Güte.
Der Ägypten schlug in seinen Erstgebornen,
ewig währet seine Güte.
Und befreite Israel aus seiner Mitte,
ewig währet seine Güte.
Mit starker Hand und ausgestrecktem Arme,
ewig währet seine Güte.
Der das Schilfmeer geteilt in Stücke,
ewig währet seine Güte.
Und Israel hindurchziehen ließ, ewig währet seine Güte.
Und stürzte Pharao mit seinem Heer hinein,
ewig währet seine Güte.
Der sein Volk durch die Wüste führte,
ewig währet seine Güte.
Der große Könige schlug, ewig währet seine Güte.
Und mächtige Herrscher erlegte, ewig währet seine Güte.
Sichon, den König Emoris, ewig währet seine Güte.
Und Og, den König von Basan,
ewig währet seine Güte.
Und gab ihr Land zum Besitze, ewig währet seine Güte.
Zum Besitze seinem Volke Israel,
ewig währet seine Güte.
Der in unserer Erniedrigung unser gedachte,
ewig währet seine Güte.
Und uns erlöste von unseren Feinden,
ewig währet seine Güte.
Der jedem Geschöpfe Speise gibt,
ewig währet seine Güte.
Danket ihm, dem Gott des Himmels,
ewig währet seine Güte.

(Psalm 33.) Jauchzet, ihr Gerechten in dem Ewigen; den Redlichen geziemet Lobgesang. Danket dem Ewigen mit der Cither, mit zehnsaitiger Harfe spielet ihm. Singet ihm ein neues Lied, laßt Jubellieder herrlich schallen! Denn redlich ist des Ewigen Verheißung, und all sein Tun ist treu-erfüllt. Er liebet Billigkeit und Recht; die Erde ist voll des Ewigen Güte. Die Himmel entstanden auf des Ewigen Wort, auf seines Mundes Hauch ihr ganzes Heer. Er

אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר־לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

לג רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:
הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ:
שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי־יָשָׁר דְּבַר־
יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד
יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ: בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־

Ewigen, in den Vorhöfen unseres Gotteshauses. Lobet Gott, denn er ist gütig, lobsinget seinem Namen, denn er ist freundlich. Jakob hat der Herr sich erwählt, Israel zu seinem Eigentume. Das weiß ich: Größer ist der Ewige, unser Herr, denn alle Götterwesen. Alles, was der Ewige will, das vollbringet er, im Himmel und auf Erden, in den Meeren und allen Tiefen; er führt Wolken herauf vom Ende der Erde, schafft zum Regen Blitze, entläßt aus seinen Behältern den Wind. Er schlug Ägyptens Erstgeburt, vom Menschen bis zum Viehe, ließ über dich Zeichen und Wunder kommen, Ägyptenland, über Pharao und alle seine Diener. Er, der große Völker schlug, erlegte mächtige Könige, Sichon, den König Emoris, Og, den König von Basan, und alle Reiche Kanaans, und gab ihr Land zum Besitze seinem Volke Israel. Ewiger, Dein Name währet ewig, für und für Dein Ruhm. Der Ewige schafft seinem Volke Recht, nimmt sich wieder seiner Diener an. Der Heiden Götzen sind Silber und Gold, Werk von Menschenhänden. Einen Mund haben sie und reden nicht, Augen und sehen nicht, Ohren und hören nicht, auch ist kein Odem in ihrem Munde. Ihnen gleich sind ihre Bildner, alle, die auf sie vertrauen. Ihr, vom Hause Israels, preiset den Ewigen! Ihr, vom Hause Aharons, preiset den Ewigen! Ihr, vom Hause Levi, preiset den Ewigen! Die ihr den Ewigen ehrfürchtet, preiset den Ewigen! Gepriesen sei von Zion aus der Ewige, der in Jerusalem thronet. Hallelujah!

(Psalm 136.)

Danket dem Ewigen, denn er ist freundlich,
ewig währet seine Güte.
Danket ihm, dem Gott der Götter, ewig währet seine Güte.
Danket ihm, dem Herrn der Herren,
ewig währet seine Güte.
Der große Wunder tut allein, ewig währet seine Güte.
Der mit Vernunft die Himmel geschaffen,
ewig währet seine Güte.
Der die Erde über den Wassern ausgedehnt,
ewig währet seine Güte.
Der die großen Lichter gemacht,
ewig währet seine Güte.

בְּבֵית יְהֹוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהֹוָה זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהֹוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהֹוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת: מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא־רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה: שָׁלַח ׀ אוֹתֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְהֹוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהֹוָה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר: כִּי־יָדִין יְהֹוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהֹוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהֹוָה: בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת־יְהֹוָה יִרְאֵי יְהֹוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהֹוָה: בָּרוּךְ יְהֹוָה ׀ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ:

קלו הוֹדוּ לַיהֹוָה כִּי־טוֹב   כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים   כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים   כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ   כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה   כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם   כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים   כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

so vergehen wir in Deinem Zorne, so schleudert uns Dein Grimm dahin. Du stellest unsere Missetat vor Dich, unser heimlich Tun vor Deines Angesichtes Licht, da schwinden alle unsere Tage in Deinem Zorne; wir verbringen unsere Jahre wie einen eitlen Gedanken. Unsere Lebenszeit währt siebzig Jahre, achtzig ist ihr fernstes Ziel, und ihr Stolz ist Mühe und Kummer; schnell abgeschnitten, so fliegen wir hin! Doch wer erkennet Deines Grimmes Allgewalt, daß er ihn fürchte, so furchtbar Du bist? Ach, lehre uns unsere Tage zählen, damit wir weisen Herzens seien! Kehre wieder, Ewiger! — wie lange noch! — und erbarme Dich Deiner Knechte! Erquicke uns des Morgens mit Deiner Gnade, und wir jauchzen und freuen uns alle unsere Tage. Schenke uns so viel Freuden-, wie Du uns Leidenstage bereitet, so viel Jahre als wir Unglück geschauet. Erscheinen möge Deinen Knechten Dein Werk, und über ihren Kindern Deine Herrlichkeit! — Und es sei die Huld des Ewigen unseres Gottes über uns, und das Werk unserer Hände festige uns, und das Werk unserer Hände festige es!

(Psalm 91.) Wer im Schirm des Höchsten wohnet, der ist geborgen im Schatten des Allmächtigen. Ich rufe zum Ewigen: „mein Schutz und meine Burg, mein Gott, auf den ich vertraue!“ Ja, er befreiet dich aus des Verfolgers Schlinge, von der Pest, verderbensvoll. Mit seinem Fittige decket er dich, unter seinen Flügeln bist du geborgen. Schild und Harnisch ist seine Treue. Du hast nicht Furcht vor dem Schauer der Nacht, vor dem Pfeile, der des Tages schwirret, vor der Pest, die im Dunkeln schleicht, vor der Seuche, die am Mittag wütet. Fallen Tausende zu deiner Linken, Zehntausende zu deiner Rechten: dir nahet es nicht! Nur mit deinen Augen wirst du es schauen; der Frevler Strafe siehst du mit an — „denn Du, Ewiger, bist meine Zuversicht!“ Den Höchsten machst du zu deiner Zuflucht. Kein Übel wird dir widerfahren, kein Mißgeschick nahen deinem Zelte. Denn seine Engel entbietet er dir, dich zu behüten auf allen deinen Wegen. Auf den Händen werden sie dich tragen, daß an keinem Steine dein Fuß sich verletze. Über Leue und Nattern schreitest du weg, zertrittst Löwen- und Schlangenbrut. — „Denn mir hängt er an, darum errette ich ihn; ich will ihn erhöhen; bei ihm bin ich in der Not, ich befreie ihn und bringe ihn zu Ehren. Mit langem Leben will ich ihn sättigen und mein Heil ihn schauen lassen.“

(Psalm 135.) Hallelujah! Lobet den Namen des Ewigen, lobet ihr Knechte des Ewigen, die ihr stehet im Hause des

כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃ שַׁתָּ עֲוֺנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ
עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ׃ כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ
שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה׃ יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם
בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ
וַנָּעֻפָה׃ מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ׃ לִמְנוֹת יָמֵינוּ
כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה׃ שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל
עֲבָדֶיךָ׃ שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ׃
שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃ יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ
פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם׃ וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

צא יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃ אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי
וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃ כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר
הַוּוֹת׃ בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה
אֲמִתּוֹ׃ לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם׃ מִדֶּבֶר
בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃ יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף
וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃ רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת
רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ׃
לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ׃ כִּי מַלְאָכָיו
יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃ עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן
תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר
וְתַנִּין׃ כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי׃
יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃
אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי׃ ארך ימים וכו'.

קלה הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה׃ שֶׁעֹמְדִים

antwortete mir, und aus allen meinen Nöten rettete er mich. Die aufschauen zu ihm, strahlen freudig, und ihr Angesicht wird nie zu Schanden. Da ist ein Armer, er rief, der Ewige vernahm es und half aus allen Nöten ihm. Des Ewigen Engel lagern rings um seine Verehrer und befreien sie. Fühlet und sehet, wie gütig er ist, der Ewige; heil dem Manne, der auf ihn vertraut! Fürchtet den Ewigen, ihr, seine Heiligen; denn keinen Mangel haben, die ihn fürchten. Junge Leuen darben und hungern, aber die nach Gott verlangen, ermangeln keines Gutes. Kommet her, ihr Kinder, höret mir zu, Furcht Gottes will ich euch lehren! Ist wo ein Mann, der Lust am Leben hat, Tage wünschet, um Glück zu schauen? Bewahre deine Zunge vor Bösem, und deine Lippen vor Betrüglichreden. Weiche vom Bösen und tue Gutes, suche den Frieden und strebe ihm nach! Auf Gerechte merken die Augen des Ewigen, auf ihr Flehen seine Ohren; sein Zornblick trifft die Übeltäter, zu tilgen von der Erde ihr Angedenken. Wenn jene schreien, so hört es der Ewige und rettet sie aus aller Not. Gebrochenen Herzen ist der Ewige nahe, und hilft zerschlagenen Gemütern. Viel sind die Leiden des Gerechten, aber aus allen errettet ihn der Ewige. Er behütet alle seine Gebeine, daß keines von ihnen gebrochen werde. Den Frevler tötet Unheil, die den Gerechten hassen, büßen es. Der Ewige erlöst die Seelen seiner Knechte; nicht büßen alle, die auf ihn vertrauen.

(Psalm 90.) Gebet von Mosche, dem Manne Gottes. Herr, Zuflucht warst Du uns von Geschlecht zu Geschlecht. Ehe die Berge geboren, Erde und Weltall kreisten, von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott. Du führst die Menschheit bis zur Zerknirschung und sprichst: Kehret um, ihr Erdenkinder! Denn tausend Jahre sind in Deinen Augen wie der gestrige Tag, der vorüber, wie eine Wache in der Nacht. Du strömst sie hinweg; in Schlummer entstehen sie — des Morgens wachsen sie wie das Gras; des Morgens grünt es und wächst, des Abends ist es welk und dürr;

הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ׃
זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃
חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃
טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃
יְראוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃
כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב
לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם׃
מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃
נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃
סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃
עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃
פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃
קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃
רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃
שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃
תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃
פּוֹדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ׃

צ תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ
בְּדֹר וָדֹר׃ בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל
וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃ תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא
וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃ כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם
אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה׃ זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ
בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃ בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃

der Ewige, dein Gott, der aus Ägypten dich geführt; öffne deinen Mund, ich fülle ihn." Heil dem Volke, dem es so ergeht; heil dem Volke, dessen Gott der Ewige! darum vertraue ich auf Deine Liebe, frohlocket mein Herz ob Deiner Hilfe. Singen will ich dem Ewigen, denn er hat mir wohlgetan!

(Psalm 19.) Dem Sangmeister ein Psalm von David. Die Himmel erzählen die Ehre Gottes, und seiner Hände Werk verkündet das Firmament. Ein Tag strömt die Rede dem andern zu, und Nacht flüstert die Kunde zu der Nacht. Keine Rede, keine Worte, nicht wird vernommen ihre Stimme — doch über die ganze Erde erstreckt sich ihre Saite, und bis ans Ende der Welt ihr Vortrag. Dem Sonnenball stiftete er ein Zelt unter ihnen; und dieser, wie ein Bräutigam geht er hervor aus seinem Trauhimmel, freut sich wie ein Held, zu durchlaufen die Bahn. Von jener Himmelsgrenze geht er aus, den Kreislauf durch, bis wieder zu ihr hin, und nichts bleibt seiner Glut verborgen. Die Lehre des Ewigen ist vollkommen, labt die Seele; das Zeugnis des Ewigen ist zuverlässig, macht Alberne weise; die Befehle des Ewigen sind gerade, erfreuen das Herz; das Gebot des Ewigen ist lauter, erleuchtet die Augen; die Furcht des Ewigen ist rein, bestehet ewiglich; die Aussprüche des Ewigen sind Wahrheit, alle gerecht. Sie sind angenehmer als Gold und viel köstlich Metall und süßer als Honig und Zuckersaft. Auch ist Dein Knecht gewarnt durch sie; großer Lohn erwartet den, der sie bewahrt. Unwissentliche Fehler, wer merket sie? Bewahre mich vor unbekannten Sünden! Entferne mich auch von übermütigen Gedanken, laß sie nicht herrschen über mich; so kann ich, von Verbrechen frei, mich der Vollendung nahen. Mögen doch wohlgefallen die Worte meines Mundes und die Gedanken meines Herzens, Dir, Ewiger, mein Hort und mein Erlöser.

(Psalm 34.) Von David, als er seinen Verstand verleugnete vor Abimelech, dieser ihn von sich trieb und er entkam. Lobpreisen will ich den Ewigen alle Zeit, sein Lob sei beständig in meinem Munde. Meine Seele rühme sich des Ewigen, daß die Bedrängten es hören und sich freuen. Verherrlichet den Ewigen mit mir, laßt uns vereint erheben seinen Namen. Ich suchte den Ewigen, und er

הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו׃ וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָמַל עָלָי׃

יט לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת׃ אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם־אֹהֶל בָּהֶם׃ וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃ מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃ תּוֹרַת יְהוָֹה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָֹה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃ פִּקּוּדֵי יְהוָֹה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהוָֹה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ יִרְאַת יְהוָֹה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהוָֹה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃ הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃ גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃ שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי׃ גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָֹה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

לד לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃
אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָֹה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃
בַּיהוָֹה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃
גַּדְּלוּ לַיהוָֹה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃
דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָֹה וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃

Ewigkeit zu Ewigkeit! Und alles Volk spreche: „Amen!" und „Lob dem Ewigen!" — Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und werfet euch nieder vor seiner Füße Schemel, heilig ist er! Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und werfet euch nieder an seinem heiligen Berge, denn heilig ist der Ewige, unser Gott! Er, der Allbarmherzige, vergibt die Missetat und vertilgt nicht; er wendet oft seinen Zorn ab, und nie läßt er seinen ganzen Grimm erwachen. Du, o Ewiger, wirst Deine Barmherzigkeit mir nicht entziehen; Deine Liebe und Deine Treue werden mich stets bewahren. Gedenke Deiner Barmherzigkeit, o Ewiger, und Deiner Liebe, denn sie sind von Ewigkeit her. — Gebet Gott Triumph! über Israel waltet seine Majestät, und seine Allmacht in Himmelshöhen. Furchtbar bist Du, o Gott, von Deinem Heiligtume aus; der Gott Israels, er gibt dem Volke Macht und Stärke; gelobt sei Gott! — Gott der Rache, Ewiger, Gott der Rache erscheine! Erhebe Dich, Richter der Erde! vergilt den Übermütigen nach Verdienst! Bei dem Ewigen ist die Hilfe; Dein Segen komme über dein Volk, Selah! Der Ewige Zebaoth ist mit uns, Jakobs Gott ist unsere Veste, Selah! — Ewiger Zebaoth! Heil dem Menschen, der Dir vertrauet. Ewiger, hilf! König, erhöre uns am Tage unseres Flehens! Hilf Deinem Volke, segne Dein Erbe, weide und trage sie bis in Ewigkeit. Unsere Seele harret auf den Ewigen; unsere Hilfe, unser Schild ist er. In ihm wird froh unser Herz, denn auf seinen heiligen Namen vertrauen wir. Laß Deine Liebe, Ewiger, walten über uns, wie wir auf Dich harren. Laß uns schauen Ewiger, Deine Huld, und schenke uns Deine Hilfe. Erhebe Dich, stehe uns bei, und erlöse uns, um Deiner Güte willen. „Ich bin

מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַיְיָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְיָ לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים: אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: לַיְיָ הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיְיָ עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי־חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ: קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ

zugeschworen, und den er für Jakob aufgestellt zum Gesetze, für Israel zum ewigen Bunde. Damals sprach er: „Dir gebe ich das Land Kanaan, euer sei es als erblich Besitztum." Da waret ihr noch von geringer Zahl, wenig noch und fremd im Lande. Und sie zogen von Volk zu Volk, aus diesem Reich hinaus zu jener Nation hin. Von Niemanden ließ er sie bedrücken, züchtigte Könige ihretwegen. Rühret meine Gesalbten nicht an! tuet meinem Propheten kein Leid! — Singet dem Ewigen alle Welt; verkündet von Tag zu Tag seine Hilfe! Erzählet unter den Völkern seine Herrlichkeit, unter allen Nationen seine Wunder! Denn groß ist der Ewige und hochgepriesen, und furchtbar ist er über alle Götter. Alle Götter der Völker sind nichtig; der Ewige hat den Himmel geschaffen. Majestät und Pracht ist vor ihm her, Triumph und Freude walten an seiner Stätte. Gebet dem Ewigen, Völkergeschlechter, gebet dem Ewigen Ehre und Sieg! Gebet dem Ewigen seines Namens Ehre, nehmet Geschenke und kommet vor ihn; werfet euch nieder vor dem Ewigen in heiligem Schmucke! Erbebe vor ihm alle Welt; fest steht die Welt und wanket nie. Es freue sich der Himmel und juble die Erde; unter den Völkern werde verkündet: der Ewige regieret! Es brause das Meer und was es erfüllt, es frohlocke die Flur und was sie enthält; drein jauchzen die Bäume des Waldes vor dem Ewigen; denn er kommt, zu richten die Erde! — Danket dem Ewigen, denn er ist freundlich, ewig währet seine Güte. Sprechet: hilf uns, Gott unseres Heils, sammle und errette uns aus den Völkern, zu danken dem Namen Deiner Heiligkeit und uns zu rühmen Deines Lobes. Gelobt sei der Ewige, der Gott Israels, von

לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית
עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל
נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים
בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם
אַחֵר: לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם
מְלָכִים: אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־
תָּרֵעוּ: שִׁירוּ לַייָ כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־
יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־
הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד
וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים
אֱלִילִים וַייָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז
וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַייָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ
לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה
וּבֹאוּ לְפָנָיו הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: חִילוּ
מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט:
יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ
מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־
אֲשֶׁר־בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי־בָא
לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ
וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

Gelobt sei er, auf dessen Wort das Weltall ward, gelobt sei er! Gelobt sei der Schöpfer von Anbeginn, gelobt, der spricht und vollführt, gelobt, der beschließt und vollzieht, gelobt, der sich der Erde erbarmet, gelobt, der sich der Geschöpfe erbarmet, gelobt, der seinen Verehrern heilvollen Lohn vergilt, gelobt, der ewig lebt und immerdar besteht, gelobt, der erlöset und errettet — gelobt sei sein Name! Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, Allmächtiger, erbarmungsvoller Vater, dessen Ruhm im Munde seines Volkes, dessen Lob und Preis auf der Zunge seiner Frommen und Diener schwebt! Und mit den Psalmen Davids, Deines Dieners, wollen auch wir Dich lobpreisen, Ewiger, unser Gott; mit Lobgesängen und Liedern wollen wir Dich erheben, preisen und rühmen, Deinen Namen verherrlichen und Dir huldigen als unserem Gott und König, Einziger! Allbelebender! — Herr, in alle Ewigkeit gepriesen und verherrlicht sei Dein großer Name! — Gelobt seist Du, Ewiger! König, gepriesen durch Lobgesänge!

(I. Chron. 16, 8.)

Danket dem Ewigen, rufet seinen Namen an, verkündet unter den Völkern seine Taten! Singet ihm, laßt ihm Saitenspiel ertönen, unterhaltet euch von seinen Wundertaten allen! Rühmet euch seines heiligen Namens, daß sich das Herz der Gottesverehrer freue. Suchet den Ewigen und seinen Schutz, verlanget nach ihm allezeit. Gedenket seiner Wunder, die er getan, seiner Wunderzeichen und der Aussprüche seines Mundes. Nachkommen Israels, seines Knechtes! Kinder Jakobs, seines Auserwählten! Er, der Ewige, ist unser Gott; über die ganze Erde ergehen seine Gerichte. Gedenket ewiglich seines Bundes, des Wortes, das er entboten bis ins tausendste Geschlecht, des Bundes, den er mit Abraham geschlossen, den er Isaak

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם· בָּרוּךְ הוּא· בָּרוּךְ
עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית· בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה· בָּרוּךְ
גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם· בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ· בָּרוּךְ
מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת· בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב
לִירֵאָיו· בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח· בָּרוּךְ פּוֹדֶה
וּמַצִּיל בָּרוּךְ שְׁמוֹ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם· הָאֵל הָאָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ
מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו· וּבְשִׁירֵי
דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת
נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ וְנַמְלִיכְךָ
מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים· מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח
וּמְפֹאָר עֲדֵי־עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת׃

ד״ה א׳ י״ו

הוֹדוּ לַייָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו׃
שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו׃
הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ׃
דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃ זֶרַע יִשְׂרָאֵל
עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃ הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־
הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃ זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה
לְאֶלֶף דּוֹר׃ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ

שָׁנָה בַּאֲכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם
וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד ·
הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד־חֲצוֹת
וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי׃

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה
נִדְרֶשֶׁת׃ מִקַּל וָחֹמֶר · וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה · מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב
אֶחָד וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים · מִכְּלָל וּפְרָט · וּמִפְּרָט
וּכְלָל · כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט · מִכְּלָל
שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל · כָּל־דָּבָר
שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא מִן־הַכְּלָל לְלַמֵּד לֹא לְלַמֵּד עַל־עַצְמוֹ
יָצָא אֶלָּא לְלַמֵּד עַל־הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא · כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל
וְיָצָא לִטְעוֹן טַֽעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וְלֹא
לְהַחֲמִיר · כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טַֽעַן אַחֵר
שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר · כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל
וְיָצָא לִדּוֹן בַּדָּבָר הֶחָדָשׁ אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ עַד
שֶׁיַּחֲזִירֶֽנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵרוּשׁ · דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ ·
וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ · וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה
אֶת־זֶה עַד שֶׁיָּבוֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם׃

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶֽיךָ יְיָ אֱלֹהֵֽינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵֽינוּ שֶׁיִּבָּנֶה
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵֽינוּ וְתֵן חֶלְקֵֽנוּ בְּתוֹרָתֶֽךָ׃
וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת׃

דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע
קְרָנוֹת: כֵּיצַד, עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב וּבָא־לוֹ לְקֶרֶן
דְּרוֹמִית מִזְרָחִית· מִזְרָחִית צְפוֹנִית· צְפוֹנִית מַעֲרָבִית·
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית· שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי·
וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן־הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מַאֲכָל
לְיוֹם וָלַיְלָה עַד־חֲצוֹת: ד הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָהּ
בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי
מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וּטְעוּנָה הַפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל לָאִשִּׁים:
ה זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת· אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת אֲשַׁם גְּזֵלוֹת
אֲשַׁם מְעִילוֹת אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה אֲשַׁם נָזִיר אֲשַׁם
מְצוֹרָע אָשָׁם תָּלוּי· שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת
בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע· וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים
מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:
ו הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם
בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע· וְנֶאֱכָלִין בְּכָל
הָעִיר לְכָל אָדָם בְּכָל מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הַמּוּרָם
מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם
וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: ז שְׁלָמִים קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן
בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע
וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים
וְלַיְלָה אֶחָד: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם
נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: ח הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם
בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אֶחָת· וּבִלְבָד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד:

Am Sabbat wird folgendes eingeschaltet:

במדבר כ״ח ט׳

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

(IV. Mos. 28,9.) Am Sabbat zwei einjährige Lämmer ohne Fehler, und zum Mehlopfer zwei Zehntel feinen Mehls, mit Öl eingerührt, nebst dem Trankopfer dazu. Dieses ist das Ganzopfer für jeden Sabbat, außer dem täglichen Ganzopfer, nebst dem Trankopfer dazu.

זבחים פ״ה

א אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל־זְבָחִים קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל־יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־בֵּין הַבַּדִּים וְעַל הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל־מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב: ב פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל־מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא־עִכֵּב אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֶׁן: ג חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁל־מוֹעֲדוֹת שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל

Im Original folgen hier zwei Abhandlungen, eine aus der Mischna, den Opferdienst betreffend, und eine aus dem Talmud, die gesetzlichen Syllogismen betreffend. Beide sind nicht blos zum Hersagen, sondern zum Verstehen bestimmt, wozu ein im Talmud wohleingeweihter Gelehrte erfordert wird, für den Ungelehrten haben beide kein Interesse; daher haben wir sie unübersetzt gelassen.

תנו רבנן פטום הקטורת, הצרי והצפורן החלבנה והלבונה משקל שבעים שבעים מנה. מור וקציעה שבולת נרד וכרכום, משקל ששה עשר ששה עשר מנה, הקושט שנים עשר, וקלופה שלשה, וקנמון תשעה, בורית כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין, סאין תלתא וקבין תלתא, ואם אין לו יין קפריסין, מביא חמר חורין עתיק, מלח סדומית רובע הקב, מעלה עשן כל שהוא. רבי נתן אומר אף כפת הירדן כל שהוא ואם נתן בה דבש פסלה. ואם חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה:

רבן שמעון בן גמליאל אומר, הצרי אינו אלא שרף, הנוטף מעצי הקטף. בורית כרשינה ששפין בה את הצפורן, כדי שתהא נאה. יין קפריסין ששורין בו את הצפורן, כדי שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה, אלא שאין מכניסין מי רגלים בעזרה, מפני הכבוד:

תניא רבי נתן אומר כשהוא שוחק אומר הדק היטיב היטיב הדק מפני שהקול יפה לבשמים. פטמה לחצאין כשרה לשליש ולרביע לא שמענו. אמר רבי יהודה זה הכלל, אם כמדתה, כשרה לחצאין, ואם חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה:

תני בר קפרא אחת לששים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין. עוד תני בר קפרא, אלו היה נותן בה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה. ולמה אין מערבין בה דבש, מפני שהתורה אמרה כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליי:

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

תפלת רבי נחוניה בן הקנה.

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה. אבג״יתץ

קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא. קרע״שטן

נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם. נגד״יכש

בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵם צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם. בטר״צתג

חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ. חקב״טנע

יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ. יגל״פזק

שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת. שקו״צית

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

(IV. Mos. 28.) Der Ewige redete zu Mosche, wie folgt: Gebiete den Kindern Israels und sprich zu ihnen: Mein Opfer, meine Speise für mein Feuer, meinen angenehmen Geruch, sollt ihr mir sorgfältig zu seiner Zeit darbringen. Sage ihnen: Dieses ist das Feueropfer, das ihr dem Ewigen darzubringen habt: jeden Tag zwei einjährige Lämmer ohne Leibesfehler zum beständigen Ganzopfer; das eine Lamm sollst du des Morgens darbringen, und das andere Lamm sollst du zwischen beiden Abenden darbringen. Dazu ein Zehntel Epha feinen Mehls zum Mehlopfer, eingerührt mit einem viertel Hin gestoßenen Baumöls — das tägliche Opfer, das am Berge Sinai zum angenehmen Geruch, ein Feueropfer dem Ewigen zu Ehren, vollbracht worden. Sein Trankopfer sei ein viertel Hin für jedes Lamm, im Heiligen gieße man den Guß des Weines dem Ewigen zu Ehren. Das andere Lamm bereite zwischen beiden Abenden, mit dem Mehl- und Trankopfer wie des Morgens sollst du es bereiten, ein Feueropfer zum angenehmen Geruch, dem Ewigen zu Ehren.

(III. Mos. 1, 11.) Man schlachte es auf der mitternächtlichen Seite des Altars vor dem Ewigen, und die Söhne Aharons, die Priester, sollen das Blut um den Altar sprengen.

Du bist der Ewige, unser Gott, vor dem unsere Väter das Räucherwerk darbrachten damals, als der heilige Tempel noch stand; nach dem Gebote, das Du ihnen in Deiner Lehre durch Mosche, Deinen Propheten, vorgeschrieben hast:

(II. Mos. 30, 34.) Der Ewige sprach zu Mosche: Laß dir Gewürze bringen: Balsam, Seenagel (Onychmuscheln) und Galban, diese Gewürze nebst reinem Weihrauch — von jedem gleich viel. — Mache daraus Räucherwerk, eine Zubereitung nach Apothekerkunst, wohlvermischt, rein, ein Heiligtum; zerstoße davon zu feinem Pulver und bringe von diesem vor die Urkunde im Stiftszelte, wo ich mich bei dir einfinden werde; ein Heiligtum ersten Ranges sei es euch. Ferner heißt es: Auf demselben soll Aharon Räucherwerk von Spezereien räuchern; jeden Morgen, wenn er die Lampen reinigt, soll er es räuchern, und wenn Aharon gegen Abend die Lampen anzündet, soll er es abermals räuchern; es sei ein beständiges Räuchern vor dem Ewigen bei euern Nachkommen.

במדבר כ״ח. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ׃ וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד׃ אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם׃ וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין׃ עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה׃ וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

ויקרא א׳ י״א. וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם. כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ׃

שמות ל׳. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף׀ וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה׃ וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ׃ וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם׃ וְנֶאֱמַר וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה׃ וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃

Du bist der Ewige, unser Gott, im Himmel, auf Erden und in den höchsten Himmelshöhen. Wahr ist es, Du bist der Erste und Du bist der Letzte, und außer Dir gibt es keinen Gott. O, sammle doch, die Deiner harren, von den vier Enden der Erde, damit alle Wesen dieser Welt einsehen und erkennen, daß Du allein nur Herr über alle Reiche der Erde bist. Du hast den Himmel geschaffen und die Erde, das Meer und alles, was in ihnen ist. Wer unter allen Deinen Geschöpfen höherer oder niederer Wesen, könnte zu Dir sagen: was tust Du da? — Unser Vater im Himmel, erzeige uns Gnade um Deines großen Namens willen, der über uns genannt wird, und erfülle an uns, Ewiger, unser Gott, was geschrieben steht: Um jene Zeit werde ich euch heimbringen, zur Zeit da ich euch sammeln werde; denn ich werde euch Namen und Ruhm unter allen Völkern der Erde geben, indem ich euere Gefangenen zurückführen werde vor euern Augen — spricht der Ewige.

In den meisten Gemeinden mit deutschem Ritus (Gebrauche) werden hier ברכות התורה (Seite 7) gebetet.

(II. Mos. 30.) Der Ewige redete zu Mosche, wie folgt: Du sollst ein kupfernes Becken machen und ein kupfernes Gestell dazu, zum Waschen; dieses sollst du zwischen das Stiftszelt und den Opferaltar setzen und Wasser hinein tun. Darin sollen Aharon und seine Söhne Hände und Füße waschen. Wenn sie in das Stiftszelt gehen, sollen sie sich waschen — auf daß sie nicht umkommen — oder wenn sie zum Opferaltar hintreten, um ihr Amt zu verrichten, dem Ewigen zu Ehren ein Brandopfer in Rauch aufgehen zu lassen, da sollen sie sich Hände und Füße waschen, auf daß sie nicht umkommen. Dieses sei ihnen ein ewiges Gesetz, ihm und seinen Nachkommen auf ihre künftigen Geschlechter. — Der Priester ziehe sein leinenes Gewand an und lege leinene Beinkleider an seinem bloßen Leibe an, nehme die Asche hinweg, zu welcher das Feuer auf dem Altar das Ganzopfer verzehrt hat, und lege sie neben den Altar; dann ziehe er diese Kleider aus und lege andere Kleider an und bringe die Asche aus dem Lager hinaus an einen reinen Ort.

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים. אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. קַבֵּץ קֹוֶיךָ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־בָּאֵי עוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר בָּם. וּמִי בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים אוֹ בַתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֹּאמַר לְךָ מַה־תַּעֲשֶׂה. אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ וְקַיֶּם־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַה־שֶּׁכָּתוּב בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְיָ:

חין דען ווייזטען קהלות אשכנז ווירד היער ברכות התורה (זייטע 6) געבעטעט.

שמות ל׳. ויקרא ו׳.

וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־משֶׁה לֵּאמֹר: וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחשֶׁת וְכַנּוֹ נְחשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם: וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָֹה: וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם: וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם טָהוֹר:

Herr aller Welten! Nicht im Vertrauen auf unsere Verdienste legen wir unsere Bitten vor Dir nieder, sondern im Vertrauen auf Deine große Barmherzigkeit. Was sind wir? was ist unser Leben? was ist unsere Frömmigkeit? was sind unsere Tugenden? was ist unsere Hilfe? was unsere Kraft? was unsere Stärke? Was können wir vorbringen vor Dir? Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! Sind nicht alle Helden vor Dir wie ein Nichts und die Männer von Namen, als wären sie nie gewesen und die Weisen wie ohne Wissen, und die Einsichtigen wie ohne Kenntnis? Denn die Menge ihrer Taten ist nur Tand und die Tage ihres Lebens sind eitel und des Menschen Vorzug vor dem Tiere ist nichts, denn alles ist eitel!

Wir aber, Dein Volk, sind Genossen Deines Bundes, Kinder Abrahams, Deines Freundes, dem Du jene Verheißung getan auf dem Berge Morijah;*) wir sind Nachkommen Isaaks, seines einzig Geliebten, der sich Dir hingeben wollte auf dem Altare; wir sind die Gemeinde Jakobs, Deines erstgebornen Sohnes, den Du so sehr geliebt, an dem Du Dich so sehr erfreuet, daß Du ihn Israel und Jeschurun genannt.

Daher sind wir verpflichtet, Dir zu danken, Dich zu preisen und zu rühmen, Deinen Namen zu loben, zu heiligen und ihm Preis und Dank zu widmen. Heil uns! wie herrlich ist unser Anteil, wie lieblich unser Los und wie schön unser Erbe! — Heil uns, die wir zweimal an jedem Tage, des Morgens früh und des Abends spät, ausrufen:

Höre, Israel, der Ewige ist
unser Gott, der Ewige ist einzig!

Gelobt sei der Name seiner glorreichen Majestät immer und ewig!

Du warst derselbe, bevor das Weltall geschaffen war, Du warst derselbe, nachdem die ganze Schöpfung stand, Du bist derselbe in dieser Welt, bist es in der zukünftigen. Heilige Deinen Namen durch die zu seiner Heiligung Berufenen, heilige ihn in Deiner Welt, und durch Dein Heil möge unser Glückshorn sich hoch erheben. Gelobt seist Du, Ewiger, der Du Deinen Namen heiligest vor aller Welt!

*) 1. B. M. 22, 16—19.

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים לֹא עַל־צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים· מָה אֲנַחְנוּ מֶה חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה־צִּדְקוֹתֵינוּ מַה־יְּשׁוּעָתֵנוּ מַה־כֹּחֵנוּ מַה־גְּבוּרָתֵנוּ מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל־הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ· וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל:

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ· בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהַבְךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה· זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְכוֹרֶךָ שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ־בּוֹ קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלָתֵת־שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ: אַשְׁרֵינוּ מַה־טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה־נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ וּמַה־יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ אַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנַחְנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבֹקֶר וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּכָל־יוֹם

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם אַתָּה הוּא מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם אַתָּה הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאַתָּה הוּא לָעוֹלָם הַבָּא· קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרִים וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בָּרַבִּים:

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der die Nackten kleidet.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der die Gefesselten löset.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der die Gebeugten aufrichtet.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der die Erde über den Wassern ausgedehnt.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der für alle meine Bedürfnisse sorgt.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der die Schritte eines jeglichen lenket.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der Israel mit Macht umgürtet.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der Israel mit Herrlichkeit krönet.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der dem Ermatteten Kraft verleiht.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der den Schlaf nimmt von meinen Augen und den Schlummer von meinen Wimpern.

Möge es Dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, uns in Deiner Lehre anzuleiten und uns Anhänglichkeit an Deinen Geboten zu verleihen! Laß uns nicht kommen in die Gewalt der Sünde, nicht in die Gewalt von Vergehung und Missetat, nicht in Versuchung und nicht in Schande! Laß die Lust zum Bösen uns nicht beherrschen; halte uns fern von bösen Menschen und böser Gesellschaft; laß uns fest anhangen dem Triebe zum Guten und den guten Werken; beuge unseren Sinn, daß er Dir sich unterwerfe. Laß uns heute und an jedem Tage Gunst, Gnade und Erbarmen finden in Deinen Augen und in den Augen aller, die uns sehen, und erzeige uns Gutes in Gnaden. Gelobt seist Du, Ewiger, der seinem Volke Israel Gutes erzeigt in Gnaden.

Möge es Dein Wille sein, Ewiger, mein Gott und Gott meiner Väter, mich heute und alle Tage zu bewahren vor Unverschämten und vor Unverschämtheit, vor bösen Menschen und böser Gesellschaft, vor bösem Nachbar, vor bösem Begegnisse und vor verderblicher Verführung, vor hartem Gerichte und einem harten Gegner, er sei Bundesgenosse oder nicht.

Vor Allem soll der Mensch gottesfürchtig sein im Innern, die Wahrheit bekennen und die Wahrheit reden, wie er sie im Herzen hat, und am frühen Morgen bete er folgendes:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַתִּיר אֲסוּרִים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹקֵף כְּפוּפִים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי כָּל־צָרְכִּי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר הֵכִין מִצְעֲדֵי־גָבֶר:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינָי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי: וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן וְאַל תַּשְׁלֶט בָּנוּ יֵצֶר הָרָע וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר הַטּוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד־לָךְ וּתְנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִפֶּגַע רָע וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית מִדִּין קָשֶׁה וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה בֵּין שֶׁהוּא בֶן־בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן־בְּרִית:

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בְּסֵתֶר וּמוֹדֶה עַל־הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר:

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der aus allen Völkern uns erkoren und seine Thora uns gegeben. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Thora gegeben.

Er segne dich, der Ewige, und behüte dich! Er lasse leuchten, der Ewige, sein Antlitz dir, und sei dir gnädig! Er erhebe, der Ewige, sein Antlitz dir und gebe dir Frieden! — אלו[1]) Für die folgenden Dinge ist kein beschränkendes Maß festgesetzt; für die Enden des Ackerfeldes, die für die Armen bestimmt sind, für die darzubringenden Erstlingsfrüchte, für die Opfer beim Erscheinen im Tempel, für die Werke der Wohlthätigkeit und für das Erlernen der Thora. Von folgenden zehn Dingen genießt der Mensch die Früchte in dieser Welt, während die Hauptsumme ihm sicher gestellt ist für die künftige Welt. Dies sind sie: die Ehrerbietung gegen Vater und Mutter, die Werke der Wohltätigkeit, der Besuch des Lehrhauses früh und spät, die Gastlichkeit gegen Heimatlose, die Krankenpflege, die Ausstattung von Bräuten, das Geleit der Toten zum Grabe, die Andacht beim Gebete, das Friedenstiften zwischen einem und dem andern — das Erlernen des göttlichen Gesetzes aber hält allen diesen das Gleichgewicht.

Mein Gott! die Seele, die Du mir rein gegeben, Du hast sie geschaffen, Du hast sie gebildet, Du hast sie mir eingehaucht, Du bewahrst sie in mir. Du wirst sie einst zu Dir nehmen und sie einst mir wiedergeben in der Zukunft. So lange die Seele in mir ist, will ich Dich bekennen, Ewiger, mein Gott und Gott meiner Väter, Meister aller Werke, Herr aller Seelen! Gelobt seist Du, Ewiger, der den Toten die Seelen wiedergiebt.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der dem Hahne den Naturtrieb gegeben, die Scheidung zwischen Tag und Nacht zu bemerken.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der mich nicht zum Heiden erschaffen.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der mich nicht zum Sklaven erschaffen.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der mich nicht zum Weibe erschaffen.

(Die Frauen sagen: Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der mich nach seinem Wohlgefallen erschaffen.)

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der die Blinden sehend macht.

---

1) Mischna, Pea 1, 5. — Talmud Sabbat 127, 1.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר הַפֵּאָה וְהַבִּכּוּרִים וְהָרֵאָיוֹן וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה: אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל פֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לָעוֹלָם הַבָּא: וְאֵלּוּ הֵן כִּבּוּד אָב וָאֵם וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שַׁחֲרִית וְעַרְבִית וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים וּבִקּוּר חוֹלִים וְהַכְנָסַת כַּלָּה וְהַלְוָיַת הַמֵּת וְעִיּוּן תְּפִלָּה וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

אֱלֹהַי נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא אַתָּה בְרָאתָהּ אַתָּה יְצַרְתָּהּ אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא: כָּל־זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְקִרְבִּי מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי רִבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל־הַנְּשָׁמוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי נָכְרִי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה:
דיא פֿרויען זאָגען: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עִוְרִים:

Der Herr der Welt, er hat regiert, ehe noch ein Wesen geschaffen war. Und als durch seinen Willen das All entstand, wurde sein Name Regent genannt. Und wenn das weite All vergeht, wird er allein, der Furchtbare, regieren. Er war, er ist und er wird sein in Herrlichkeit. Er ist einzig, kein Zweiter ist ihm gleich, ihm ähnlich. Ohne Anfang ist er und ohne Ende, sein ist die Macht und die Herrschaft. Er ist mein Gott! mein Erlöser lebt, mein Fels im Leiden zur Zeit der Not. Er ist mein Panier, meine Zuflucht, mein Kelch des Heils, wenn ich ihn anrufe. In seine Hand befehle ich meinen Geist, wenn ich schlafe und wenn ich wache; und mit meinem Geiste auch meinen Leib. „Gott ist mit mir, ich fürchte nichts!"

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns das Händewaschen befohlen.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der den Menschen in Weisheit gebildet und ihn mit Öffnungen und Höhlungen geschaffen hat. Es ist offenbar und bekannt vor dem Throne Deiner Herrlichkeit, daß wenn eine von ihnen offen oder geschlossen bleibt, es nicht möglich ist, bestehen zu können und am Leben zu bleiben vor Deinem Angesichte. Gelobt seist Du, Ewiger, der alles Fleisch heilet und wundervoll erhält.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns befohlen hat, mit den Worten der Thora uns zu beschäftigen.

Laß doch, Ewiger, unser Gott, die Worte Deiner Thora angenehm sein unserem Munde und dem Munde Deines Volkes, des Hauses Israel, daß wir und unsere Sprößlinge und die Sprößlinge Deines Volkes, des Hauses Israel, allesamt Deinen Namen erkennen und Deine Thora erlernen. Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der seinem Volke Israel die Thora gelehrt.

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ· בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא:
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל· אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל· לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה· וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה:
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי· לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה:
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית· וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה:
וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי· וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה:
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי· מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא:
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי· בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה:
וְעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִי· יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ שֶׁאִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא כָל־בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

חין דען מייזטען קהלות אשכנז ווירד היער גלייך אלהי נשמה חַנגעפֿחַגגען.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה:

וְהַעֲרֶב־נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ לִשְׁמָהּ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

Stufengesang von David. Ich freue mich, da man zu mir spricht: „Laßt in des Ewigen Haus uns gehen." Wie wer gefunden große Beute, so freue ich Deines Spruches mich. Horch auf meinen Hilferuf, mein König und mein Gott, denn zu Dir bete ich! Ewiger, am Morgen höre meine Stimme, am Morgen stelle ich mich Dir dar, und schau empor. Ich rufe Dich an, denn Du erhörst mich, Gott; o neige Dein Ohr mir zu, höre mein Gebet! Mein Fuß steht in Geradheit, in Versammlungen will ich den Ewigen preisen.

Die dreizehn Glaubenslehren.

1. Hochgelobt sei der lebendige Gott, und gepriesen; Er ist, und keine Zeit beschränkt sein Dasein.
2. Er ist einzig; keine Einheit ist seiner Einheit gleich, unbegreiflich und unendlich ist das Wesen seiner Einheit.
3. Er hat nicht die Form eines Körpers und ist kein Körper; nichts können wir mit ihm vergleichen in seiner Heiligkeit!
4. Er war vor allen Wesen, die geschaffen worden; Er ist der Erste und ohne Anfang ist sein Anfang.
5. Er ist der Herr der Welt, und jedes Geschöpf verehrt seine Größe und seine Herrschaft.
6. Den Strom prophetischen Lichtes gewährte er den Männern seiner Wahl und Zierde.
7. Nie erstand in Israel wieder ein Prophet, wie Mosche war, der die erscheinende Gottheit schaute.
8. Lehre der Wahrheit gab der Allmächtige seinem Volke, durch diesen seinen Propheten und Vertrauten seines Hauses.
9. Diese seine Lehre wird Er, der Allmächtige, nie umwandeln und sie in Ewigkeit mit einer andern nicht tauschen.
10. Er sieht und weiß unsere Geheimnisse, Er schaut den Ausgang jeder Sache, bevor sie noch beginnt.
11. Er vergilt dem Frommen nach seinem Tun, Er bestraft den Frevler mit Bösem, seinem Frevel gemäß.
12. Er wird am Ende der Tage unsern Gesalbten senden, um zu erlösen, die seiner Hilfe harren.
13. Einst wird Er, der Allmächtige, die Toten erwecken, in seiner großen Huld. Gelobt sei in Ewigkeit der Name seines Ruhmes.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְיָ נֵלֵךְ׃
שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל
שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃ יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי
בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה׃ אֲנִי קְרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל
הַט־אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃ רַגְלִי עָמְדָה בְּמִישׁוֹר
בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְיָ׃

שלשה עשר עקרים, בחרוזים מסודרים.

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל־מְצִיאוּתוֹ׃
אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף לְאַחְדוּתוֹ׃
אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ׃
קַדְמוֹן לְכָל־דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא רִאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ׃
הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם וְכָל־נוֹצָר יוֹרֶה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ׃
שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ אֶל־אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ׃
לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמשֶׁה עוֹד נָבִיא וּמַבִּיט אֶת־תְּמוּנָתוֹ׃
תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל עַל־יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ׃
לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ׃
צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמָתוֹ׃
גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמִפְעָלוֹ נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ׃
יִשְׁלַח לְקֵץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ׃
מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרֹב חַסְדּוֹ בָּרוּךְ עֲדֵי־עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ׃

Gebet.

Beim Eintritt in die Synagoge spricht man:

Im Vertrauen auf Deine große Güte betrete ich Dein Haus, bücke mich in Ehrfurcht vor Dir in dem Tempel Deiner Heiligkeit.

Man geht mit Anstand hinein und spricht:

Laßt uns in Gottes Haus voll Ehrfurcht treten!

Nach dem Eintritt in die Synagoge spricht man:

Wie lieblich sind Deine Zelte, Jakob, Deine Wohnungen, Israel! Im Vertrauen auf Deine große Güte betrete ich Dein Haus, bücke mich in Ehrfurcht vor Dir in dem Tempel Deiner Heiligkeit. Ewiger, ich liebe Deines Hauses Stätte, den Ort, wo Deine Herrlichkeit thronet. Hier bete ich an, beuge ich das Knie und verneige mich vor dem Ewigen, meinem Schöpfer. Hier richte ich mein Gebet zu Dir empor, o Ewiger, zur Gnadenzeit. Gott! in Deiner großen Güte erhöre mich und gewähre mir Deinen zuverlässigen Beistand!

שחר Des Morgens flehe ich Dich an, mein Fels und Schutz!
Ich ordne mein Gebet zu Dir des Morgens, wie des Abends.

לפני Erschrocken stehe ich vor Deiner Größe da,
Du, dessen Auge alle die Gedanken meines Herzens sieht.

מה Was kann darum das Herz, die Zunge vorbringen Dir?
Was meine Kraft? mein Geist in meinem Innern?

הנה Des Menschen Loblied doch, gefällt Dir wohl —
So will ich danken Dir, so lange die Seele weht in mir.

Vor dem Morgengebet pflegt man folgendes zu sprechen:

Ich rufe Dich an, denn Du erhörst mich, Gott; o neige Dein Ohr mir zu, höre mein Gebet. In Gerechtigkeit schaue ich Dein Antlitz, ergötze erwachend mich an Deiner Gottesgestalt. Ich vertraue auf Dich, Ewiger; ich spreche: mein Gott bist Du! Höre meines Flehens Stimme, da ich zu Dir bete, da ich meine Hände erhebe zu Deiner heiligen Verkündungsstätte. Ewiger, mein Gott, ich bete zu Dir, und Du heilst mich. Zu Dir, Ewiger, rufe ich, meinen Herrn flehe ich an. Laß über Deinen Knecht Dein Antlitz leuchten, hilf mir durch Deine Güte! Denn auf Dich, Ewiger, harre ich, Du antwortest, mein Herr, mein Gott! Höre mein Gebet, o Ewiger, mein Flehen vernimm, zu meinen Tränen schweige nicht! Höre, Ewiger und sei mir gnädig! Ewiger, sei ein Helfer mir!

בייא אייטריטט אין דיא זינאַגאָגע שפריכט מאַן:

ואני ברב חסדך אבא ביתך אשתחוה אל־היכל קדשך ביראתך:

מאַן געהט מיט אַנשטאַנד הינײן אונד שפריכט:

בבית אלהים נהלך ברגש:

נאַך דעם אייטריטט אין דיא זינאַגאָגע שפריכט מאַן:

מה־טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל: ואני ברב חסדך אבא ביתך אשתחוה אל־היכל קדשך ביראתך: יי אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך: ואני אשתחוה ואכרעה אברכה לפני־יי עשי: ואני תפלתי־לך יי עת רצון אלהים ברב־חסדך ענני באמת ישעך:

בקשה לר׳ שלמה בן גבירול. כ׳ תנועות ויתד וכ׳ תנועות.

שחר אבקשך· צורי ומשגבי· אערוך לפניך· שחרי וגם־ערבי:
לפני גדלתך· אעמד ואבהל· כי־עינך תראה· כל־מחשבות לבי:
מה־זה אשר יוכל· הלב והלשון לעשות, ומה־כחי· רוחי בתוך קרבי:
הנה לך תיטב· זמרת אנוש, על־כן אודך בעוד תהיה· נשמת אלוה בי:

פֿאָר דעם מאָרגענגעבעט פֿאָלגט מאַן פֿאָלגענדעז צו שפרעכען:

אני קראתיך כי־תענני אל הט־אזנך לי שמע אמרתי: אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך: ואני עליך בטחתי יי אמרתי אלהי אתה: שמע קול תחנוני בשועי אליך בנשאי ידי אל־דביר קדשך: יי אלהי שועתי אליך ותרפאני: אליך יי אקרא ואל־אדני אתחנן: האירה פניך על־עבדך הושיעני בחסדך: כי־לך יי הוחלתי אתה תענה אדני אלהי: שמעה תפלתי יי ושועתי האזינה אל־דמעתי אל־תחרש: שמע־יי וחנני יי היה־עזר לי:

סדר עטיפת הטלית.

Bevor man sich mit dem טלית umhüllt, spricht man folgendes:

הִנְנִי מִתְעַטֵּף בְּטַלִּית שֶׁל־צִיצִת כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם. וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי מִתְכַּסֶּה בְּטַלִּית בָּעוֹלָם הַזֶּה כֵּן תִּזְכֶּה נִשְׁמָתִי לְהִתְלַבֵּשׁ בְּטַלִּית נָאָה לָעוֹלָם הַבָּא בְּגַן עֵדֶן. אָמֵן:

Dann wird stehend diese ברכה gesprochen:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִת:

Hierauf umhüllt man sich mit dem טלית und spricht:

מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן:
יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם:
כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר:
מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה מִצְוַת צִיצִת זוֹ כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל־פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וְכַוָּנוֹתֶיהָ ותרי״ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ. אָמֵן:

Man legt das Talith wieder vom Gesichte zurück und umhüllt sich dergestalt damit, daß man auf jeder Seite eine Zizith vor sich und eine hinter sich hat.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם· וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד· אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָֹה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן· לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ· לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ· יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ· וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ· וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ· וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם, מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד· כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד· כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ, יְהוָֹה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר, וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

קדיש יתום, יגדל.

Zerstöre die Pläne aller derer, die Böses wider mich sinnen und vereitle ihre Gedanken. Thue es um Deines Namens willen, thue es um Deiner Rechten, thue es um Deiner Heiligkeit, thue es um Deiner Lehre willen. Auf daß gerettet werden Deine Lieblinge, laß mir Deine Rechte beistehen und erhöre mich! Mögen wohlgefallen die Worte meines Mundes und die Gedanken meines Herzens, Dir, o Ewiger, mein Hort und mein Erlöser! — Er der Frieden stiftet in seinen Höhen, er stifte auch Frieden bei uns und bei ganz Israel; darauf sprechet: Amen!

Möge es Dein Wille sein, o Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, den heiligen Tempel bald, in unseren Tagen, wieder zu erbauen, daß Jeder seinen Antheil an Deinem Gesetze nehme.

Kiddusch für das Wochenfest.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der die Frucht des Weinstocks erschaffen.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns aus allen Völkern erkoren, über alle Nationen erhoben und durch seine Gebote geheiligt hat. Und so gabst Du uns in Liebe, Ewiger, unser Gott, Feiertage zur Freude, Festtage zur Wonne, dieses Schabuothfest, die Zeit unserer Gesetzgebung, zur heiligen Verkündigung, zum Andenken an den Auszug aus Egypten. Denn Du hast uns erkoren und geheiligt vor allen Völkern, und Deine heiligen Feiertage zur Freude und Wonne uns beschieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt Israel und die Festes-Zeiten.

Fällt der Festabend auf einen Sabbath-Ausgang, so wird dieses eingeschaltet.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der das strahlende Licht erschaffen.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der unterschieden zwischen Heiligem und Gemeinem, zwischen Licht und Finsternis, zwischen Israel und den Völkern, zwischen dem siebenten Tage und den sechs Werktagen. — Auch zwischen der Heiligkeit des Sabbaths und der Heiligkeit des Festtages hast Du unterschieden; und wie Du den siebenten Tag vor den sechs Werktagen geheiligt, so hast Du bevorzugt und geweihet Dein Volk Israel durch Deine Heiligkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der da scheidet das Heiligste vom Heiligen.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns am Leben und aufrecht erhalten und uns diese festliche Zeit hat erreichen lassen.

הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:
וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:
וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Der Vorbeter spricht das ganze Kaddisch.

סדר קדוש.

מקדשין כנה"כ, ונכית על השולחן.

סברי... בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה. זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים וּמוֹעֲדֵי קָדְשְׁךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן הִנְחַלְתָּנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

Fällt der Festabend auf einen Sabbath-Ausgang, so wird dieses eingeschaltet.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ:

בָּא"יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

hast! Heilige uns durch Deine Gebote und gib uns unseren Antheil an Deiner Lehre, erquicke uns mit Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hilfe, läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und laß uns, Ewiger, unser Gott, in Freude und Wonne, Deine heiligen Feste genießen, damit in Dir sich freue Israel, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt Israel und die Festes-Zeiten.

רצה Zeige Wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, an Deinem Volke Israel und an seinem Gebete! stelle den Gottesdienst in den Hallen Deines Hauses wieder her; nimm Israels Opfer und seine Gebete mit Liebe und Wohlgefallen an, auf daß Dir fortwährend gefällig sein möge der Dienst Deines Volkes Israel.

ותחזינה Mögen unsere Augen sehen, wenn Du mit Erbarmen nach Zion zurückkehrst! Gelobt seist Du, Ewiger, der seine Majestät einst wieder in Zion thronen läßt!

מודים Wir bekennen Dir, daß Du, der Ewige, unser und unserer Väter Gott bist in Ewigkeit. Du bist der Hort unseres Lebens, der Schild unseres Heils für und für. Wir danken Dir und lobpreisen Dich für unser Leben, das in Deine Hand gelegt, für unsere Seelen, die Dir anvertraut sind, für die Wunder, die Du uns tagtäglich, für die unaussprechlichen Wohlthaten, die Du uns zu jeder Zeit — Abends, Morgens und Mittags — erweisest. Allgütiger, Deine Barmherzigkeit hat keine Grenzen; Allbarmherziger, Deine Gnade geht nie zu Ende — auf Dich hoffen wir immerdar!

ועל Für dies Alles sei Dein Name, unser König, gelobt und hochgepriesen unaufhörlich und immerdar!

וכל Und Alles, was lebt, soll Dir danken und in Wahrheit preisen Deinen Namen; Allmächtiger, unser Heil und unsere Hilfe. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir allein gebühret Dank.

שלום Frieden in Fülle verleihe Deinem Volke Israel in Ewigkeit; denn Du, o König, bist der Herr alles Friedens. Möge es Dir gefallen, Dein Volk Israel zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden zu segnen! Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel segnet mit Frieden!

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen vor Betrüglichreden! Laß meine Seele gegen meine Lästerer gelassen und gegen Jeden geduldig sein, wie Staub der Erde. Erschließe mein Herz durch Deine Lehre, damit meine Seele Deinen Geboten eifrig folge.

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ · וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם · וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ ·

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם · הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי · נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי · וְכֹל

Gebote. Du hast uns genähert, o König, Deinem Dienste und uns nach Deinem großen und heiligen Namen genannt.

Am Ausgang des Sabbaths wird hier eingeschaltet:

ותודיענו Und Du machtest uns kund, Ewiger, unser Gott, die Aussprüche Deines Heiles und lehrtest uns, zu üben die Gesetze Deines Willens. — Du gabst uns, Ewiger, unser Gott, gerechte Vorschriften, wahrheitsvolle Lehren und heilsame Satzungen und Gebote. — Du schenktest uns freudige Zeiten, heilige Feier, frohe Feste, und verliehest uns sabbathliche Weihe, feiertägige Herrlichkeit, festliches Wonnegefühl. — Und wie Du unterschieden hast, Ewiger, unser Gott, zwischen Heiligem und Gemeinem, zwischen Licht und Finsterniß, zwischen Israel und den heidnischen Völkern, zwischen dem siebenten Tage und den sechs Werktagen, so hast Du auch zwischen der Heiligkeit des Sabbaths und der Heiligkeit des Festtags unterschieden; und wie Du den siebenten Tag vor den sechs Werktagen geheiligt, so hast Du bevorzugt und geweihet Dein Volk Israel durch Deine Heiligkeit.

ותתן לנו Und so gabst Du uns in Liebe, Ewiger, unser Gott, Feiertage zur Freude, Feste und Wonnezeiten zur Fröhlichkeit, dieses Schabuothfest, die Zeit unserer Gesetzgebung, zur Heiligkeitsverkündigung, zum Andenken an den Auszug aus Egypten.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, möge aufsteigen, vor Dich kommen und zu Dir gelangen, gefällig und angenehm aufgenommen werden unser Andenken und unser Gedächtniß — das Andenken unserer Väter, das Andenken des Messias, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, das Andenken Jerusalems, Deiner heiligen Stadt, und das Andenken Deines ganzen Volkes, des Hauses Israel — zur Rettung und zum Heile, zur Huld, zur Gnade und zum Erbarmen, zum Leben und zum Frieden an diesem Tage des Schabuoth-Festes. Gedenke unser, Ewiger, unser Gott, zum Guten, erinnere Dich unser zum Segen und hilf uns zur Glückseligkeit! Begünstige und begnadige uns durch Verheißung von Heil und Erbarmen, erbarme Dich unser und hilf uns! — Auf Dich allein sind unsere Augen gerichtet, denn Du, o Gott, bist ein gnädiger und erbarmungsvoller König!

והשיאנו Laß uns empfangen, Ewiger, unser Gott, den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du wohlwollend uns zu segnen verheißen

בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

Am Ausgang des Sabbaths wird dieses eingeschaltet.

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה. זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

וכל Die ganze Nation gewahrte und vernahm die Donnerstimmen; einmüthig übernahmen sie die Erfüllung sowohl der wichtigen als der minder wichtigen Gebote. Der Verrichter großer Thaten setzte sie in sichere Ruhe; möge doch über alle Gemeinden ebenso sein Friede walten! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Hütte des Friedens ausbreitet über uns, über sein ganzes Volk Israel und über Jerusalem!

וידבר Mosche machte die Feste des Ewigen den Kindern Israels bekannt.

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

Herr, öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Deinen Ruhm!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Gott Isaaks und Gott Jakobs; großer, mächtiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! der Wohlthaten erzeiget in Güte, als Eigenthümer des Weltalls, der gedenket der Frömmigkeit der Urväter, und ihren spätesten Enkeln einen Erlöser bringet, um seines Namens willen, in Liebe! — König, Helfer, Retter und Schild! Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Abrahams!

אתה Mächtig bist Du in Ewigkeit, o Herr! Du belebst die Todten wieder, mächtiger Retter!

מכלכל Deine Gnade ernährt die Lebenden, Deine unendliche Barmherzigkeit läßt die Todten wieder aufleben. Du bist der Wankenden Stütze, der Kranken Heil und Befreier der Gefesselten. Du hälst treulich Deine Zusage Jenen, die in der Erde schlummern. Wer ist wie Du, allmächtiger Gott! Wer ist Dir ähnlich? König, der da tödtet und wieder belebet und Heil aufkeimen läßt. Deiner Verheißung getreu, belebst Du einst die Todten wieder! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt!

אתה Du bist heilig, heilig ist Dein Name, und Heilige lobpreisen Dich jeglichen Tag. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה בחרתנו Du hast uns aus allen Völkern erkoren; Du liebtest uns und fandest Wohlgefallen an uns; Du hast uns erhoben über alle Nationen, und uns geheiligt durch Deine

וְכָל הָעָם רוֹאִים. וְשׁוֹמְעִים אֶת הַקּוֹלוֹת.
אֲגוּדִים יַחַד לְקַבֵּל חֲמוּרוֹת וְקַלּוֹת.
לָבֶטַח הוֹשִׁיבָם עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת.
כֵּן יִפְרוֹשׂ שְׁלוֹמוֹ עַל כָּל־מַקְהֵלוֹת:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְרוּשָׁלָיִם:
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים: אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ

מי „Wer ist unter den Mächten, o Ewiger, wie Du? wer ist wie Du? verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar im Ruhme, Wunderthäter!“ Deine Herrschaft sahen Deine Kinder, als Du das Meer vor Mosche gespalten.

כבד[5]) Verehre, die dich gezeugt! so lautet das fünfte Gebot. [6]) Du sollst kein irdisches Wesen (Menschen) boshafterweise umbringen. [7]) Du sollst dich vom Reize eines unkeuschen Weibes nicht verführen lassen. Dies sind Befehle des Unendlichen, des Schöpfers, deines Heils! Ihm huldige unter Volksmenge; „Dieser ist der Fels unser Rettung!“ so stimmten sie an und riefen:

„Der Ewige wird regieren immer und ewig!“ — Und also heißt es ferner: „Ja, der Ewige hat Jakob befreit und ihn erlöst aus der Hand des Stärkern.“

לא[8]) Du sollst nicht stehlen, noch hehlen, noch lauern im Hinterhalt der Höfe. [9]) Du sollst wider deinen Nächsten nicht unrichtig aussagen als falscher Zeuge. [10]) Du sollst nach deines Nächsten Ueberfluß und Kostbarkeiten nicht lüstern sein. Israels König und Erlöser währt für und für. Gelobt seist Du, Ewiger, der Israel erlöste.

השכיבנו Laß Ewiger, unser Gott, uns niederlegen in Frieden, und laß uns wieder aufstehen, unser König, zum Leben; breite über uns aus die Hütte Deines Friedens, vervollkommne uns durch Deinen guten Rath, und hilf uns um Deines Namens willen. Beschütze uns, wende von uns ab Feind, Pest, Schwert, Hunger und Kummer, entferne jeden Widersacher, vor unserem Angesichte und in unserem Rücken, und birg uns unter dem Schatten Deiner Flügel; denn Du, o Gott, bist unser Hüter und Retter; Du, o Gott, bist ein gnädiger und barmherziger König! Behüte unsern Ausgang und unsern Eingang zum Leben und zum Frieden, von nun an bis in Ewigkeit, und breite über uns aus die Hütte Deines Friedens.

---

5) Fünftes Gebot. 6) Sechstes Gebot. 7) Siebentes Gebot.
8) Achtes Gebot. 9) Neuntes Gebot. 10) Zehntes Gebot.

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָֹה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא· מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה׃

כַּבֵּד הוֹרֶיךָ בְּדִבּוּר חֲמִישִׁי הִשְׁמִיעָם·
לֹא תִרְצָח קְרוּצֵי חֹמֶר לְהַכְרִית בְּזַעַם·
לֹא תִנְאָף טוֹבַת חֵן וְסָרַת טָעַם· נֶצַח צוּר יִשְׁעֲךָ הִמְלִיכֻהוּ בְּרֹב עָם׃ זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ·

יְהוָֹה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃

וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃

לֹא תִגְנֹב בְּמִסְתָּרִים· לֵישֵׁב בְּמַאֲרַב חֲצֵרִים·
לֹא תַעֲנֶה רֵעַ חָמָס הֱיוֹרֵת עֵד שְׁקָרִים·
לֹא תַחְמֹד שִׁפְעַת רֵעַ וַחֲפָצִים יְקָרִים·
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ קַיָּם לְדוֹר דּוֹרִים׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל׃ (למנהג פולין מֶלֶךְ צוּר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ׃)

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם· וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ׃

durch das Schilfmeer führte, und ihre Verfolger und Feinde in den Abgrund versenkte. — Als seine Kinder diese seine Allgewalt sahen, da brachen sie in Lieder und Lobgesänge aus und huldigten seiner Herrschaft mit freudigem Willen. — Mosche und die Kinder Israels stimmten Dir ein Loblied an.

טוביה Tobijah (Mosche) bestieg den Himmel und brachte es herab, das vollkommene Gesetz, am Wochen-Feste. Der Schöpfer selbst ließ sich herab und ertheilte den Preis seinem Volke unter Donner und bebendem Schall. Schrecken und Beben ergriff des Waldes Bäume und Berge und Hügel. Er lehrte seinem geheiligten Volke die Ordnung des Sonnen- und Mondenlaufs und die Berechnung der Stunden. Ueber alle Völker liebt' er sie, führte zum Berg Sinai sie hin, der der Gott des Heils: Auf Adlerflügeln trug er sie, er, der Bewohner des unermeßlichen Raums, der Erhalter der Unterwelten! Heiden vernahmen des majestätischen Volkes Krönung bebend unter ihren Hütten — sie verhüllten beschämt ihr Haupt. Der Schöpfer hat sie preis gegeben, als er sich dort öffentlich gezeigt. Der weitaufgespannte, majestätische Himmel und ein Hügel auf der Erdfläche (der Berg Sinai) berührten einander. Der Allgerechte deckte und wölbte den Berg (Sinai) über das holde und schöne Volk; da standen sie wie unter einem Baldachin. Die auserwählte Nation vernahm gerechte Satzungen und Vorschriften mit horchendem Ohre. Des Allerhöchsten Güte schützte sie vor dem Angriffe ihrer Beleidiger und vor bösen Verhängnissen. Er schickte Zeichen und Wunder, und überlieferte ihnen gehauene Tafeln des Gesetzes, voll von Weisheit und Kenntnissen. Hoch hob er ihren Glanz, schaffte ihnen Namen und Ruhm durch den segnenden Becher des Heils.

ישועות Großes Heil zeigte ihnen der Erlöser und Befreier; er krönte und zierte sie mit dem Gesetze Jekuthiels (Mosche). Drob stimmten sie Danklieder an dem Allmächtigen; es priesen und lobten Ihn Mosche und die Kinder Israels in hoher Lust und Freude und Alle sprachen:

גּוְרֵי יַם־סוּף אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה:

לתשלום הא"ב מן אות ט' ואילך.

טוֹבִיָּה לַמָּרוֹם עָלָה· וְהוֹרִיד דָּת כְּלוּלָה· בְּחַג הַשָּׁבֻעוֹת:
יָרַד צוּר בְּעַצְמוֹ· וְנָתַן עֹז לְעַמּוֹ· בִּרְעָמִים וּזְוָעוֹת:
כָּל עֲצֵי הַיַּעַר· אֲחָזוּם חִיל וָסַעַר· וְהָרִים וּגְבָעוֹת:
לִמֵּד לְעַם קְדוֹשִׁים· סֵדֶר תְּקוּפוֹת וְחֳדָשִׁים· וְחֶשְׁבּוֹן הַשָּׁעוֹת:
מִכָּל אֹם חִבְּבָם· וּלְהַר סִינַי קֵרְבָם· אֵל לְמוֹשָׁעוֹת:
נְשָׂאָם בְּכַנְפֵי נְשָׁרִים· שׁוֹכֵן כְּרוּם אַוִּירִים· וּמִתַּחַת זְרוֹעוֹת:
סוֹרְרִים בְּעֵת שָׁמְעָם· צְבִי תִּפְאֶרֶת עָם· יִרְגְּזוּן יְרִיעוֹת:
עֲלוּבִים חָפוּ רֹאשָׁם· וְלַהֲרֵגָה צוּר הִקְדִּישָׁם· בִּפְרוֹעַ פְּרָעוֹת:
פְּרִישַׁת הוֹד שְׁלֵמָה· וּרְקוּעַת גֹּבַהּ אֲדָמָה· שְׁתֵּיהֶן נוֹגְעוֹת:
צַדִּיק הַר כִּפָּה· עֲלֵי נָאוָה וְיָפָה· כְּגִיגִית וְכִירִיעוֹת:
קָשְׁבוּ עַם בְּחִירִים· חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים· לְאֹזֶן הַשְׁמָעוֹת:
רָם בְּחַסְדּוֹ שְׁמָרָם· מִכַּף כָּל צוֹרְרָם· וּמִגְּזֵרוֹת רָעוֹת:
שָׁלַח אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים· וְהִנְחִילָם דָּתוֹת חֲרוּתִים· בְּחָכְמָה וּבְדֵעוֹת:
ה' תִּפְאַרְתָּם הִגְדִּיל לְמַעְלָה· לְתִתָּם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה: בְּבִרְכַּת כּוֹס יְשׁוּעוֹת:

יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת הֶרְאָם פּוֹדֶה וְגוֹאֵל· וַעֲטָרָם וְהִגְּנָם בְּדָת יְקוּתִיאֵל· שׂוֹחֲחִים רֶנֶן וְהוֹדָיָה לָאֵל· פֵּאֲרוּ וְשִׁבְּחוּ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל· בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

euch zu Herzen und zu Gemüthe, bindet sie zum Zeichen an euere Hand und traget sie als Stirnband zwischen euern Augen; lehret sie euere Söhne, davon zu reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore! damit ihr und euere Kinder auf dem Erdreiche, welches der Ewige euern Vätern zugeschworen ihnen zu geben, lange Jahre bleiben möget, so lange der Himmel über der Erde sein wird.

(IV. Mos. 15, 37.) Der Ewige sprach zu Mosche wie folgt: Rede zu den Kindern Israels und sage ihnen, sie sollen bei allen ihren Nachkommen, an die Ecken ihrer Kleider Schaufäden machen und an diese Eckenschaufäden eine Schnur aus dunkelblauer Wolle befestigen. Diese sollen euch zu Schaufäden dienen, daß ihr sie sehet und euch aller Gebote des Ewigen erinnert und sie befolget, nicht aber euerm Herzen und euern Augen nachwandelt, die euch auf Abwege führen. Damit ihr euch all meiner Gebote erinnert und sie befolget, und ihr heilig seiet euerm Gotte. Ich bin der Ewige, euer Gott, der ich euch aus dem Lande Egypten herausgeführt, um euer Gott zu sein. Ich, der Ewige, euer Gott!

אמת Wahr ist dies Alles und bewährt, und feststehend für uns! Er, der Ewige ist unser Gott, und Keiner außer ihm, und wir sind Israel, sein Volk. Er ist es, der uns aus der Hand so mancher Regenten befreit hat; Er, unser König, der uns der Gewalt aller Tyrannen entrissen; Er, der Allmächtige, der unsere Quäler bestraft und all' unseren Seelenfeinden Vergeltung erwiedert; Er, der unerforschlich große Dinge vollführt und unzählige Wunderthaten; Er ist es, der unsere Seele am Leben erhält und unseren Fuß nicht wanken läßt; Er, der uns die Höhe unserer Feinde hat besteigen lassen und der unser Glückshorn hoch erhoben über Alle, die uns gehaßt; der für uns Wunder und Rache geübt an Pharao, Zeichen und Wunderdinge im Lande der Söhne Chams; der in seinem Grimme alle Erstgebornen Egyptens schlug und aus ihrer Mitte sein Volk Israel herausführte zu ewiger Freiheit; der seine Söhne mitten

אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־
יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־
בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:
במדבר ט״ו ל״ז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם
זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי
וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יש לצרף אלהיכם לאמת, אכן יתן ריוח מעט בלא יבולע הא'.

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין
זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים מַלְכֵּנוּ
הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הֶעָרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ
וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד אֵין
חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן
לַמּוֹט רַגְלֵנוּ. הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל
שׂוֹנְאֵינוּ. הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים
בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא
אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין

לא[2]) Du sollst dem nichtigen Tand nicht anhangen, dem schändlichen Götzendienste! [3]) Du sollst nicht vergeblich aussprechen, nicht entweihen den unerforschlichen, heiligen Namen! [4]) Das Gesetz des Ruhetages (Sabbath) und dessen Verehrung sei dir immer im Andenken! der Allgnädige wird uns dafür jene verheißene ewige Liebe gedenken. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel liebt!

(V. Mos. 6, 4.)

Höre, Israel, der Ewige ist unser Gott, der Ewige ist einzig!

Gelobt sei der Name seiner glorreichen Majestät immer und ewig!

Du sollst den Ewigen, deinen Gott, lieben von ganzem Herzen, von ganzer Seele und von ganzem Vermögen! Die Worte, die ich dir jetzt befehle, sollen dir stets im Herzen bleiben; du sollst sie deinen Kindern einschärfen und davon reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; binde sie zum Zeichen an deine Hand, trage sie als Stirnband zwischen deinen Augen und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

(V. Mos. 11, 13.) Werdet ihr also meinen Geboten gehorchen, die ich euch jetzt gebe, den Ewigen, euern Gott, von euerm ganzen Herzen und von euerer ganzen Seele zu lieben und ihm zu dienen, so will ich euerm Lande Regen geben zur rechten Zeit, Frühregen und Spätregen, damit du dein Getreide, deinen Most und dein Oel einsammelst, und will für dein Vieh Gras wachsen lassen auf deinem Felde, daß du zu essen habest im Ueberflusse. Hütet euch aber, daß euer Herz nicht bethört werde, daß ihr etwa abfallet und andern Göttern dienet und sie anbetet! Der Zorn des Ewigen würde über euch entbrennen, er würde den Himmel verschließen, daß kein Regen sei, die Erde würde ihr Gewächs nicht hervorbringen, und ihr würdet gar bald zu Grunde gehen, fern von dem vortrefflichen Lande, das euch der Ewige geben will. Nehmet diese meine Worte

---

[2]) Zweites Gebot. [3]) Drittes Gebot. [4]) Viertes Gebot.

לֹא יִהְיֶה לְךָ הֶבֶל תַּבְנִית אֱלִיל נִכְלָם. לֹא תִשָּׂא וְתָמִיר קְדֻשַּׁת שֵׁם נֶעְלָם. זָכוֹר, זְרִיזוּת מִשְׁפְּטֵי נֹעַם וְסִלְסוּלָם. חַנּוּן יִזְכָּר־לָנוּ אַהֲבַת עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

דברים ו׳ ד׳.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

דברים י״א י״ג וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהֹוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהֹוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי

Der Vorbeter ruft laut:
ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

Die Gemeinde:

Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, in Ewigkeit!

Während dessen betet die Gemeinde leise:

Gepriesen und gerühmt, verherrlicht, hochgelobt und erhaben ist der Name des Königs aller Könige, des Heiligen, gelobt sei er! Er ist der Erste und er ist der Letzte, und außer ihm gibt es keinen Gott. Macht ihm Bahn, ihm, der durch die Aetherwüste fährt, sein Name ist Jah, frohlocket vor ihm! Erhaben ist sein Name über alles Lob und allen Preis. Gepriesen sei der Name seiner verherrlichten Majestät in Ewigkeit! Hochgepriesen sei der Name des Ewigen von nun an bis in Ewigkeit!

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, auf dessen Geheiß die Abende dämmern! In Weisheit erschließt er die Himmelspforten und mit Einsicht wechselt er die Stunden und wandelt die Zeiten; er ordnet die Sterne in Abtheilungen am Firmament nach seinem Willen; er ist Schöpfer von Tag und Nacht, rollt hinweg das Licht vor der Finsterniß und die Finsterniß vor dem Licht; so führt er hinweg den Tag und führt herbei die Nacht, und scheidet zwischen Tag und Nacht — Ewiger Zebaoth ist sein Name! Er, der Allmächtige, der ewig lebt und währt, walte über uns in Ewigkeit.

וירד Jakobs Mächtiger, er, der Furchtbare in seinen Thaten, ließ sich herab und sprach mit lauter Stimme den Spruch der zehn Gebote: אנכי[1]) Ich bin das ewige Wesen! Diese Offenbarung war das Erste, womit er sein Volk beleuchtete, Er, der Allgeliebte, der hinwegführt den Tag und herbeiführt die Nacht. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Abende dämmern läßt!

אהבת Unendliche Liebe hast Du dem Hause Israels, Deinem Volke, erwiesen; Lehre und Gebote, Gesetze und Rechte hast Du uns gelehrt. Darum, Ewiger, unser Gott, wenn wir uns niederlegen und wenn wir aufstehen, sprechen wir von Deinen Gesetzen, und freuen uns der Worte Deiner Lehre und Deiner Gebote immerdar: denn sie sind unser Leben und die Dauer unserer Tage; in ihnen wollen wir forschen Tag und Nacht. Mögest Du Deine Liebe uns nicht entziehen in Ewigkeit!

---

[1]) Erstes Gebot.

דער פֿארבעטער רופֿט לויט׃

ח׳ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ׃

קו״ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃

וועהרענד דעסען בעטעט דיא געמיינדע לייזע׃

ק׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ, בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר׃ וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃

ע״פ א״ב, אלא שהקדים בראש כל אות ואות תבה אחת מפסוקי הדברות והתחיל מן וירד משה מן ההר אל העם וגו׳, (שמות י״ט כ״ה) ובתשלום הא״ב חתום שם המחבר יוסף הקטן בר שמואל.

וַיֵּרֶד, אֲבִיר יַעֲקֹב נוֹרָא עֲלִילָה׃

וַיְדַבֵּר, בִּטּוּי עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת בַּהֲמֻלָּה׃

אָנֹכִי, גִּלָּה וְהֵאִיר לְעַמּוֹ תְּהִלָּה׃ דּוֹר מַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים׃

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ, עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃ וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃ וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים׃

יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר· נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל

עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ· בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת׃

נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם· הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ׃

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת׃

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם· וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם׃

אֱלֹהַי· נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה׃ פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי· וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם· עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ· לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃ יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ׃

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת׃

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת׃

Der Vorbeter wiederholt שמונה עשרה, nebst Keduscha und spricht dann das ganze Kaddisch.

עַל־הַצַּדִּיקִים וְעַל־הַחֲסִידִים וְעַל־זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל־פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכֹל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי־בְךָ בָּטָחְנוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים׃

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם׃

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה׃

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה׃ וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ׃ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה׃

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם׃ וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ׃

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן׃

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן

מודים דרבנן׃

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ

סְלַח־לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל־לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃

רְאֵה בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל׃

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה׃ וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים׃

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט׃

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל־תְּהִי תִקְוָה וְכָל־עוֹשֵׂי רִשְׁעָה כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ וְכֻלָּם מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

קרוסס לש"ץ בחזרת התפלה׃

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר׃ קו"ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ ח׳ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ׃ קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ׃ ח׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר׃ קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃ ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה׃ חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת׃

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה׃

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

תְּהִלָּה לְדָוִד· אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר:
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ
יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָול־
חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ
יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו
וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים
וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה
נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ
וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד
בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ
בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־
בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch, worauf שמונה עשרה leise gebetet wird.

עֵרוּב תַּבְשִׁילִין·

Erub Tabschilin.

Fällt ein Festtag so, daß unmittelbar darauf Sabbat folgt, so muß man — um am Festtage die auf den Sabbat nötigen Speisen kochen zu dürfen — schon vor dem Feste, am Rüsttage desselben ein wenn auch noch so geringes Gericht Speisen zurücksetzen in der Absicht es am Sabbat zu genießen. Auf dieses Gericht hin darf man dann am Festtage selbst noch weitere Speisen für den Sabbat kochen. Man nennt dies עֵרוּב תַּבְשִׁילִין „Speisen-Vermischung." Der Hausherr nimmt nämlich am Vorabende des Festtages ein Brot und etwas Gekochtes oder Gebratenes (gewöhnlich ein Stück Fleisch oder Fisch) in die Hand und spricht in Gegenwart der Hausfrau in hebräischer oder in einer andern ihnen verständlichen Sprache folgendes:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns geheiliget durch seine Gebote und uns befohlen das Gebot des Erub.

בְּדֵין עֵרוּבָא יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לְמֵיפָא וּלְבַשָּׁלָא וּלְאַטְמָנָא וּלְאַדְלָקָא שְׁרָגָא וּלְמֶעְבַּד כָּל־צָרְכָנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבְּתָא לָנוּ וּלְכָל־הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת:

בדין Durch diesen Erub sei es uns erlaubt, zu backen, zu kochen, Speise warm zu erhalten, Lichter anzuzünden und überhaupt alles Nötige vom Festtage auf den Sabbat zu verrichten, sowohl uns, als jedem, der in diesem Orte wohnt.

Die Hausfrau zündet die Festtagslichter an und spricht dabei folgenden Segensspruch:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל־יוֹם טוֹב:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns geheiliget durch seine Gebote, und uns befohlen, die Festtagslichter anzuzünden.

Gebete

für das

Wochenfest

mit

deutscher Übersetzung.

Geordnet und übersetzt

von

W. Heidenheim.

Neue, durchaus verbesserte Auflage.

Rödelheim,

Druck u. Verlag von S. Lehrberger & Comp.

1905.

מחזור

לחג השבועות

עם

תרגום אשכנזי·

מוגה ומסודר ומתורגם

מאת

וואלף ב״ש [illegible] היידענהיים

Neue, durchaus verbesserte Auflage.

Rödelheim,

Druck u. Verlag von S. Lehrberger & Comp.

1905.

Festtägliches Gebetbuch,

geordnet und übersetzt

von

W. Heidenheim.

I
VI
II III
VII VIII
IV V
IX X
D04571985$
Duke University Libraries